

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2017**

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017

Vydal: Úřad vlády ČR
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny
narodnostni.mensiny@vlada.cz

ISBN 978-80-7440-217-3

Obsah	Str.
1. Úvod.....	4
2. Mezinárodní závazky	6
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	6
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	6
3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády	7
3.1. Světový romský festival KHAMORO 2017 (usnesení vlády ze dne 30. června 2004 č. 663).....	7
3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2015 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315).....	10
3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů	12
4. Práva příslušníků národnostních menšin na úseku voleb	14
5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin	15
6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny.....	16
6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	16
6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	20
6.3. Agentura pro sociální začleňování	20
6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni	21
6.4.1. Ministerstvo kultury.....	21
6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	21
6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí	21
6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni.....	21
6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2017	23
6.7. Kancelář Veřejného ochránce práv.....	23
7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku.....	24
8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny	25
8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách	28
8.1.1. Německá menšina.....	28
8.1.2. Polská menšina.....	28
8.1.3. Romská menšina	32
8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny v roce 2017	33
8.2.1. Dotační Program na podporu výuky dějin 20. století a vzdělávání v jazycích národnostních menšin v roce 2017.....	33
8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské komunity.....	34
8.2.3. Program Podpory sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ a konzervatoří.....	35
8.2.4. Rozvojový program Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním v roce 2017	36
8.3. Multikulturní výchova.....	37
9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin	38
9.1. Právní rámec v roce 2017	38
9.1.1. Odkoupení velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku	38
9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin	39
9.3. Kulturní aktivity v roce 2017 podle národnostních menšin	41
9.4. Dotační program Ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny	46
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny.....	47
10.1. Elektronická veřejnoprávní média	47
10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	48
11. Vnitřní bezpečnost	50
11.1. Ministerstvo vnitra.....	50
11.1.1. Legislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin	50
11.1.2. Nelegislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin	50
11.1.3. Spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin	54
11.1.4. Plnění vládních úkolů v oblasti národnostních menšin v policejním vzdělávání	54
11.1.5. Národnostní menšiny a extremismus.....	55
11.1.6. Dotační politika resortu vnitra ve vztahu k národnostním menšinám.....	55
11.1.7. Plnění usnesení vlády týkajících se spolupráce a vztahů národnostních menšin s místními samosprávami.....	57
11.2. Ministerstvo spravedlnosti	58
12. Dotační programy a další dotace, shrnutí	62
13. Shrnutí reflexe národnostních menšin.....	67
Přílohy	
1 Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny v roce 2017.....	70
2 Soupis pohřebišť v ČR s německými hroby.....	135

3 Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2017 – přehled projektů	151
4 Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2017	152
5 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2017	154
6 Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2017	157
7 Muzea a národnostní menšiny v roce 2017	159
8 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2017	172
9 Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2017	181
10 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace romské komunity v roce 2017 ..	182
11 Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny	188
12 Reflexe národnostních menšin	200
13 Usnesení vlády ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017	260

Tabulky

Tab. 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2017	7
Tab. 2 Srovnání výdajů vynaložených od roku 2007 do roku 2017	12
Tab. 3 Výbory / Komise / Rady / pracovní pozice pro národnostní menšiny ve statutárních městech v roce 2017	22
Tab. 4 Výbory / Komise / Rady v krajích	22
Tab. 5 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2017/2018	29
Tab. 6 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2017/2018	30
Tab. 7 Poskytnuté finanční prostředky na podporu integrace romské komunity v roce 2017	35
Tab. 8 Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků v roce 2017	35
Tab. 9 Tabulka počtu podpořených dílčích projektů prevence kriminality Asistent prevence kriminality v letech 2010–2017 a celková výše přiznaných finančních dotací z Programu prevence kriminality	56
Tab. 10 Přehled státem vynaložených výdajů na aktivity národnostních menšin v roce 2017	62
Tab. 11 Výbory (komise, jiné poradní orgány pro národnostní menšiny) v Praze	116
Tab. 12 Počty služeb a dotace MPSV sociálním službám mající cílovou skupinu „etnické menšiny“ jako převažující cílovou skupinu	193

Grafy

Graf 1 Počty žáků ve školách s polským jazykem vyučovacím za posledních 11 let	31
Graf 2 Mezi námi - počet vstupů po menšinách (rok 2017)	47
Graf 3 Mezi námi - počet vstupů po tématech (rok 2017)	47
Graf 4 Sousedé hlavní vstupy podle menšin	48
Graf 5 Sousedé - hlavní vstupy podle témat	48
Graf 6 Dotace v obcích v roce 2017 po menšinách	63
Graf 7 Dotace ve statutárních městech v roce 2017 po menšinách	63
Graf 8 Dotace v krajích v roce 2017 po menšinách	63
Graf 9 Dotace samosprávy úhrnem v roce 2017 po menšinách	64
Graf 10 Dotace samospráv za posledních 7 let	64
Graf 11 Dotace státní správy v roce 2017 po menšinách	64
Graf 12 Dotace státní správy prostřednictvím dotačních programů za posledních 7 let	65
Graf 13 Dotace státní správy a samosprávy v roce 2017 úhrnem	65
Graf 14 Počty projektů v roce 2017 po menšinách	65
Graf 15 Dotace en bloc v posledních 7 letech	66
Graf 16 Dotace hl. m. Prahy v roce 2017	130
Graf 17 Podíl dotace podle tematických okruhů	151
Graf 18 Podíl dotace podle národnostních menšin	151
Graf 19 Dotace MŠMT v roce 2017 podle jednotlivých menšin	153
Graf 20 Dotace MK na kulturní aktivity po menšinách (2017)	156
Graf 21 Dotace na média po menšinách (2017)	180
Graf 22 Vývoj celkových dotací MPSV na sociální služby (2007-2018)	194

Obrázky

Obrázek 1 Banner festivalu Khamoro 2017	7
Obrázek 2 Pořad ČT o menšinách a pro ně Sousedé	48

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017 (dále jen „Zpráva“), je již šestnáctým dokumentem od roku 2002, každoročně vládě předkládaným. Text zpracoval sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) na základě podkladů příslušných ministerstev, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, orgánů lokální i regionální samosprávy a zástupců národnostních menšin, které jsou v Radě zastoupeny. Text posledně jmenovaných není věcně upravován, v případě určitých diskrepancí je doplněn pouze v poznámkovém aparátu.

Podobně jako v předchozích letech pokračuje snaha oddělit specifickou podporu národnostních menšin od podpory integrace romské komunity, jde především o kapitolu ilustrující činnost veřejné správy na místní či regionální úrovni. Zpracovatel se pokusil pasáže týkající se obou úhlů pohledu okomentovat rovněž v poznámkovém aparátu. Kromě toho pasáž pojednávající o přístupu Ministerstva práce a sociálních věcí je celá publikována v příloze.

K nejdůležitějším událostem roku 2017, o nichž Zpráva pojednává, patří:

- Monitorovací proces dokumentů Rady Evropy (Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin, Evropská charta regionálních či menšinových jazyků)

V červenci 2017 započaly práce na sestavování Čtvrté periodické zprávy o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Jazyková charta“) v České republice. Text zprávy pak byl dne 2. listopadu 2017 projednán Radou a usnesením č. 196 byl doporučeno předsedovi Rady předložit dokument k projednání vládě. V důsledku změn po volbách do Poslanecké sněmovny v říjnu 2017 byl dokument projednán až 3. ledna 2018 (usnesení č. 20).¹ Text přeložený do angličtiny byl v březnu t. r. předán Generálnímu tajemníku Rady Evropy.

- Veřejnoprávní média a národnostní menšiny

Dne 3. února 2017 začala Česká televize vysílat nový pořad pro národnostní menšiny a o nich *Sousedé* (na stanici ČT2). Jeho tvorbu zastřešuje Centrum dramaturgie Ostrava, konkrétně tým tvůrců cyklu *Babylon* v dramaturgii Marty Růžičkové, členky Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání, poradního orgánu Rady. Měsíčník, vysílaný v pátek v odpoledních hodinách a reprízovaný v sobotu večer, si klade za cíl poskytnout divákům aktuální pohled do života menšin u nás tak, aby posílil obecné povědomí o ostatních národnostech žijících v naší společnosti. Cyklus má mapovat prolínání a vzájemné ovlivňování kulturních i životních zvyklostí, jejich uchovávaní členy minorit, ale i případné proměny v českém prostředí, zabývat se obecnými aspekty začleňování do společnosti, dlouhodobé i každodenní problémy soužití (blíže o pořadu viz oddíl 10.1).

Půlhodinový pořad *Mezi námi*, který produkuje Český rozhlas, stanice ČRo Plus, je vysílán od konce roku 2015 týdně, a to v sobotu odpoledne. V roce 2017 byl vytvořen na webu ČRo jednoduchý přístup a archiv pořadu.

- Problematika neutěšeného stavu německých hrobů na českých hřbitovech

Ad hoc pracovní skupina k řešení situace hrobů národnostních menšin na českých hřbitovech byla ustavena na základě doporučení Rady dne 26. dubna 2016 na žádost zástupců německé menšiny na jednání Rady v prosinci 2015. V roce 2017 vytvořila publikaci *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice (Příručka pro obce)*, která má posloužit lokálním samosprávám v orientaci v dané problematice, s ohledem na plnění Česko-německé smlouvy o dobrém sousedství z roku 1992. Pracovní skupina kromě toho v roce

¹ <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIAAUTF5395>

2017 dvakrát zorganizovala výjezdní jednání, a to do Karlovarského, Jihomoravského kraje a do kraje Vysočina, kde jednala se zástupci místní a krajské samosprávy.

- Změna statutu Rady

Dne 21. srpna 2017 vláda přijala svým usnesením č. 590 změnu statutu Rady,² změna se dotkla funkce Rady při schvalování návrhu dotací ze státního rozpočtu z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR – výdaje na poskytování neinvestičních dotací k financování programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Především ale bylo úpravou příslušných ustanovení statutu umožněno u členů Rady za ministerstva, Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Asociaci krajů České republiky a Svaz měst a obcí České republiky delegovat na jednání Rady svého zástupce s právem hlasovat. Tímto krokem byla upravena především usnášéníschopnost při hlasování Rady. Rada návrh podpořila svým usnesením č. 193 ze dne 8. června 2017.

- Problémy

Za největší problém označují dlouhodobě zástupci národnostních menšin přetrvávající nedostatek v dotacích poskytovaných na podporu jejich organizací ze státního rozpočtu v rámci dotačních programů zejména Ministerstva kultury. Rada v této věci apelovala na ministra kultury svým usnesením č. 189 ze dne 26. dubna 2017. Z přehledu dotací národnostním menšinám uvedeným v kap. 12 vyplývá jednoznačně, že se podařilo prokazatelně zastavit úbytek finančních prostředků a jejich výše již podle všeho není likvidační.

Z podkladů obecní samosprávy na Těšínském Slezsku (příloha 1) vyplývá nejednoznačný výklad toho, jak by mělo vypadat dodržování dvojjazyčnosti obecními úřady, a to od informací uváděných na úředních deskách, na obecních webových stránkách až po zacházení s menšinovým jazykem. U zaměstnanců obecních úřadů je kritizována obecně nízká znalost národnostně menšinové problematiky. Překážkou v implementaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Jazyková charta“) je krytí jejich nákladů, přičemž existující dotační program je nahlížen jako nepřilíš pružný na to, aby se jeho prostřednictvím mohlo reagovat na všechny nastalé situace. Opakuje se výhrada k nemožnosti používat polský jazyk při sňatečných obřadech, k čemuž se opakovaně vyjadřuje ministerstvo vnitra.

Přestože problém udělování víz cizincům není agendou Rady (což bývá opakovaně zdůrazňováno),³ Rada se v roce 2017 celkem třikrát věnovala problému možné korupce při používání systému *VISAPOINT*, tématu, které je Radou projednáváno s přestávkami již od roku 2013. Rada na svém jednání dne 2. listopadu 2017 nakonec vzala na vědomí informace Ministerstva zahraničních věcí o aktuálním vývoji v záležitosti systému *VISAPOINT*.

² <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOAAQSFK8II>

³ Rada již v únoru 2016 přijala usnesení č. 170, jímž doporučila, aby se tématem zabýval Výbor pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků⁴

V červenci 2017 započaly práce na sestavování Čtvrté periodické zprávy o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Jazyková charta“) v České republice. Text zprávy pak byl dne 2. listopadu 2017 projednán Radou a usnesením č. 196 byl doporučeno předsedovi Rady předložit k projednání vládě. V důsledku změn po volbách do Poslanecké sněmovny v říjnu 2017 byl dokument projednán až 3. ledna 2018 (usnesení č. 20).⁵

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin⁶

Dne 29. listopadu 2017 přijal Výbor ministrů Rady Evropy doporučení k plnění Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Českou republikou. Tím byl uzavřen čtvrtý monitorovací cyklus úmluvy.

⁴ Česká republika ratifikovala Jazykovou chartu dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 Jazykové charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Jazyková charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007.

⁵ <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIAAUTF5395>

⁶ Po otevření Úmluvy k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy ukončila Česká republika dne 18. prosince 1997, kdy uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy. Ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pak byla zveřejněna dne 1. dubna 1998, pod č. 96/1998.

3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády

3.1. Světový romský festival KHAMORO 2017 (usnesení vlády ze dne 30. června 2004 č. 663)

Obrázek 1 Banner festivalu Khamoro 2017

Tab. 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2017

druh výdajů	výdaje (Kč)
materiálové náklady	106 000
z toho materiál	27 865
vybavení	0
kancelářské potřeby	27 135
materiál na scénografii a rekvizity	51 000
nemateriálové náklady (služby)	4 316 000
z toho nájemné	404 936
přeprava osob a materiálu	182 000
cestovné	501 000
propagace	428 400
poštovné, telefon, fax	64 000
honoráře	650 000
ubytování	436 000
scéna	542 000
ostatní nemateriální náklady	1 107 664
osobní náklady	1 740 000
z toho mzdy včetně odvodů	315 200
ostatní osobní náklady	1 424 800
neinvestiční náklady celkem	6 162 000

Zdroje financování projektu:

1) vstupné	142 188
2) účastnické, konferenční poplatky, kursové apod.	0
3) prodej publikací, hudebnin, CD, DVD	0
4) prodej dalších tiskovin (programy, katalogy, plakáty aj.)	0
Další zdroje	
5) vlastní finanční vklad žadatele	342 615
6) sponzoři (na základě smlouvy o reklamě apod.)	0
7) dary (na základě darovací smlouvy, potvrzení o přijetí daru)	10 000
8) dotace od města, obce	2 589 000
9) dotace od Ministerstva kultury (Odbor regionální a národnostní kultury, Odbor umění a knihoven)	1 050 000
10) dotace od dalších ústředních orgánů	0
11) zahraniční zdroje (ambasády, kulturní centra atd.)	1 458 197
12) ostatní:	
ostatní příjmy - EHP a Norské granty	530 000
Nadace Terezy Maxové dětem	40 000
zdroje financování celkem	6 162 000

Ve dnech 28. května – 5. června 2017 proběhl již devatenáctý ročník Světového romského festivalu KHAMORO. Konal se pod záštitou ministra kultury a primátorky hlavního města

Prahy. Jako každoročně podpořilo festival Hlavní město Praha, Ministerstvo kultury a Evropská komise. Hlavním mediálním partnerem festivalu byla již tradičně Česká televize.

Jednotlivé pořady festivalu se konaly v těchto lokalitách Prahy: Sřelecký ostrov, Městská knihovna v Praze, Kavárna Lucerna, Jazz Dock, Knihovna Václava Havla, KC Novodvorská, Rock Café, Galerie Českých center, Palác Akropolis, Clam-Gallasův palác, Václavské náměstí, park Portheimka, Jeruzalémská synagoga, SaSaZu, Fakulta Humanitních Studií UK, Dům národnostních menšin (DNM), Sportovní a rekreační areál Pražačka. Hlavní organizátoři *Slovo 21* a *Studio Production Saga* mají za sebou devatenáctiletou zkušenost s pořádáním největšího festivalu romské kultury na světě.

Dlouhodobé jádro programu složené z tradiční romské hudby a gypsy jazzu pro letošní rok obohatil koncert klasické hudby inspirované romskými motivy v překrásném prostředí Jeruzalémské synagogy. Novinkou v doprovodném programu byla čtyřdenní přehlídka romské literatury *Gavoro* (vesnička), která čítala dohromady devět dílčích aktivit včetně divadelního představení seniorského ochotnického spolku z Bánské Bystrice. Absolutním hitem mezi letošními novinkami by fotbalový turnaj Džas bavinás fotbal, Khamoro tak vůbec poprvé ve své historii zahrnuje do festivalového týdne také sportovní aktivity.

Vedle hlavního a doprovodného programu se Khamoro zaměřuje také na aktuální odborné otázky týkající se Romů, proto byla vedle pravidelných aktivit uspořádána dvoudenní mezinárodní konference o inkluzivním vzdělávání, jíž se zúčastnili experti z ČR a pěti dalších států.

Za zmínku stojí také události veřejnosti nepřístupné. Součástí *Gavora* byla přednáška o romské literatuře pro knihovníky a přednáška o německé romské literatuře pro studenty Německé školy v Praze. Dalšími pravidelnými součástmi programu byla také *Malá letní škola*, která se kromě romské hudby věnovala hudbě židovské, a setkání dětí z dětských domovů *Khamoro Kher*.

Nedílnou součástí Khamora je i mediální kampaň, která nemá pouze informativní charakter, ale pokouší se také rozproudit diskusi ve veřejném diskurzu o postavení Romů v ČR i ve světě. Grafické zpracování kampaně je pak zásadním uměleckým projevem celého festivalu.

Letošní *open-air* Khamoro party na Vltavě, která v neděli 28. května odstartovala sedmidenní festivalový maraton, se konala na Sřeleckém ostrově. Vystoupil zde Jan Bendig doprovázený Bandem Josefa Feča. Hosty Jana Bendiga byli Elis, Monika Bagárová a Markéta Konvičková. Večer pak uzavřel DJ GADJO.CZ svým originálním mixem tradičních romských písní. Večerem na ostrově provázela Jan Cina a zúčastnila se i primátorka hlavního města Prahy.

Tisková konference festivalu za účasti radního pro kulturu se konala v pondělí 29. května v Radničním klubu Staroměstské radnice. V Městské knihovně v Praze byla zahájena přehlídka romské literatury *Gavoro* (vesnička) společně s úvodem do romské literatury v podání autorek Ilony Ferkové, Renaty Berkyové a Evy Danišové. Kavárna Lucerna hostila vernisáž výstavy *Backstage Diaries* indického fotografa žijícího v Praze Rishabha Kaula, kterou doprovázela zpěvačka Pavlína Matiová se svou kapelou. V klubu Jazz Dock se představil první zástupce světoznámého gypsy jazzu – Christiano Gitano Quartet z Německa.

Úterý 30. května dominovala festivalu romská literatura. V Národní knihovně ČR proběhla přednáška o romské literatuře pro knihovníky, jejímž cílem byla podpora akvizice romských knih do knihoven. Přednášku vedla Karolína Ryvolová. V Městské knihovně v Praze probíhaly kurzy tvůrčího psaní pro začínající romské autory pod vedením Reného Nekudy a tamtéž se uskutečnila diskuse a autorské čtení Ireny Eliášové, Ivety Kokyové, Judity Horváthové a Evy Danišové na téma: ženy v romské literatuře. Knihovna Václava Havla hostila přednášku *Romská postava v (ne)romské literatuře*, kterou vedl Jáchym Topol ve spolupráci s Janou Hejkrlikovou, Ilonou Ferkovou a Kateřinou Sidonovou. Večer v Jazz Docku vystoupilo Nitcho Reinhardt trio z Francie.

Ve středu 31. května byla pro žáky ZŠ a SŠ Prahy 4 připravena v KC Novodvorská přednáška o romské literatuře s divadelním představením *Čirikloro, aneb co říká ptáček* zesnulé romistky Mileny Hübschmannové v podání spolku Ara Art. V Městské knihovně byla

realizována přednáška o slovenské romské literatuře, kde se představil i Romský literární klub z Bánské Bystrice a jeho členové Marián Balog, Zlatica Rusová a Eva Plešková. V Rock Cafě se odehrálo divadelní představení *Kamav aver muršes* (Chci jiného muže) v podání ochotnického seniorského souboru rovněž z Bánské Bystrice.

Čtvrtek 1. června přivítal v *Galerii Českých center* velkolepou výstavu galerie *Kai Dikhas* z Berlína nazvanou *Akate te beshen | Here to stay | Jsme tu, abychom tady zůstali*, kterou tvořilo 138 uměleckých děl nejrůznějších druhů a směrů v podání Romů, Travellerů, Sintů a Manušů napříč Evropou. Na Německé škole probíhala přednáška o romské literatuře v německy mluvících zemích pro studenty 1. a 2. ročníku, kterou vedli Jovan Nikolić a Ruždija Sejdović. V Paláci *Akropolis* pak začal první koncert tradiční romské hudby, který otevřela česko-slovenská *Cimbálová kapela Viliama Didiáše* se zpěvačkou Martou Balážovou jako hostem večera. Dalšími účinkujícími byli *Fuego y Fragua* ze Španělska, *Parno Graszt* z Maďarska a velký ohlas vzbudil zejména srbský dechový orchestr *Siniša Stanković Orchestra*.

Předposlední den festivalu, pátek 2. června, otevřela v Clam-Gallasově paláci dvoudenní mezinárodní konference o inkluzivním vzdělávání nazvaná *Kvalitní vzdělávání pro každého*. První den konference byl zaměřen na příklady dobré praxe, strategie a vize ve vzdělávání na národní úrovni. V pravé poledne se konal tradiční páteční průvod centrem Prahy, kterého se zúčastnily kapely tradiční romské hudby, taneční soubory z celé České republiky a další účastníci festivalu. V parku v oblíbeném parku Porthemka probíhal dětský den Khamororo, který si i letos připravil odpoledne plné zábavy pro celou rodinu. Proběhlo zde několik hudebních a tanečních vystoupení a workshopů, například v podání orchestru ZŠ Kořenského, skupiny capoeiry Bojovat srdcem, oblíbených rapperů UGC či Sharkass a dalších. Paralelně probíhala v *Galerii Českých center* prezentace RomArchivu, první internetové platformy zaměřené na systematickou archivaci romského umění a historie na celoevropské úrovni. V Jeruzalémské synagoze mohli diváci slyšet koncert klasické hudby inspirované romskými motivy v režii Istvana Dénese, Michaela Jeldena a Bohumily Sommerové. Koncert byl spojen s vernisáží výstavy *Romská duše* Marka Wiedorna, který vystavoval fotografie pořízené na minulých ročnicích Khamora. Palác *Akropolis* hostil druhý koncert tradiční romské hudby, na němž se představili vynikající umělci *Esma's Band* z Makedonie, *Taraf de Haïdouks* z Rumunska a *Greg Demeter's Moscow Gypsies* z Ruska.

V sobotu 3. června pokračovala mezinárodní konference o inkluzivním vzdělávání, které se zúčastnili experti z USA, Kanady, Norska, Finska a Španělska a zástupci Výboru odborníků pro záležitosti romské menšiny Rady Evropy a *Romského vzdělávacího fondu*. V příjemném prostředí Sportovního a rekreačního areálu Pražačka na území MČ Prahy 3 se konal fotbalový turnaj *Džas bavinás fotbal*, kterého se zúčastnilo 6 dětských, 6 mužských a dokonce 2 ženské týmy, které v samotném závěru turnaje svedly exhibiční zápas. Večer se konal v holešovickém klubu SaSaZu závěrečný galakonzert, kterým celé Khamoro tradičně vyvrcholilo. Představilo se znovu všech sedm kapel tradiční romské hudby a byli vyhlášeni vítězové fotbalového turnaje.

Medializace projektu: autoři se soustředí nejen na tiskovou propagaci, ale také na prezentaci Romů v televizi, rozhlase a internetu včetně sociálních sítí; o festivalu každoročně informují česká i zahraniční média. Hlavním mediálním partnerem je od samého vzniku festivalu *Česká televize*, dalšími mediálními partnery jsou například *Radio 1*, *Pražský deník*, *Color music radio* a další. Součástí mediální kampaně je i pravidelná tisková konference. Medializace Světového romského festivalu Khamoro je důležitou součástí projektu. Slouží totiž nejen k upozornění na konání festivalu a získání příznivců a návštěvníků, ale také k otevření diskuse na téma soužití Romů a Neromů a aktivaci romského občanského aktivismu.

Příklady mediálních výstupů. ČT: Události, Události v kultuře, Zprávičky, Studio 6, Prague City Tourism, Právo, MF Dnes, Vltava, Radio Wave, musicweb.cz, Pražský deník, Bedna films, Color music radio, Rádio Spin, Rádio 1, Romea.cz, Romano hangos, Romano voďi, Pražský express, Haló noviny, Týden, Kolínský deník, Benešovský deník, Boleslavský deník, Pražský deník, Kutnohorský deník včetně 28 výstupů na internetu. Důležitou součástí mediální kampaně jsou samozřejmě také dvojjazyčné webové stránky festivalu www.khamoro.cz

a stránky organizátora www.slovo21.cz, na kterých v průběhu roku informujeme o přípravách, průběhu, programu, vstupenkách, podpoře festivalu atd. Dalším důležitým informačním zdrojem jsou účty na sociálních sítích facebook a instagram.

XIX. ročník Khamora přinesl několik zajímavých novinek v doprovodném i odborném programu, zatímco jádro v podobě programu hudebního zůstává osvědčeným a stabilním pilířem festivalu. Populární akce festivalu navštěvuje v posledních letech pravidelně kolem deseti tisíc návštěvníků a i díky nim se Khamoro stalo známým nejen v České republice, ale i za hranicemi.

3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2015 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315)

Dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků má za cíl naplnit mezinárodní závazek, který Česká republika převzala, a to zachovat a podporovat historické regionální a menšinové jazyky spadající do ochranné části III Charty, tj.:

- polština (na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, Moravskoslezský kraj),
- němčina,
- romština,
- slovenština (v rámci celé ČR, tam, kde je to vzhledem k počtu mluvčích vhodné),
- od 1. ledna 2015 také moravská chorvatština.⁷

Dotační program byl pro rok 2017, stejně jako v letech předchozích, rozčleněn do tří okruhů. V rámci nich jsou podporovány následující aktivity:

- A) Vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají. Cílovou skupinou těchto aktivit mohou být jak osoby s menšinovým jazykem jako jazykem mateřským, tak osoby s češtinou jako mateřským jazykem. Aktivity mohou být zaměřené i na vzdělávání pedagogů s cílem podpory menšinových jazyků zejména v prostředí osob s češtinou jako jazykem mateřským. Zvláštní zřetel bude brán na aktivity podporující úctu, porozumění a toleranci mezi různými jazykovými skupinami.
- B) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí jejich podpory a návrhy forem této podpory.
- C) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích. Zvláštní zřetel bude brán na výrobu, instalaci a údržbu tabulí s názvy obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků.

O dotaci mohly v roce 2017 žádat spolky; ústavy; církevní právnické osoby; obecně prospěšné společnosti; školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; vysoké školy dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů a obce.

V roce 2017 byly do kapitoly 304 – Úřadu vlády přiděleny finanční prostředky ve výši 2 400 000,- Kč. Sekce pro lidská práva Úřadu vlády obdržela pro rok 2017 celkem 24 žádostí o dotaci s celkovým požadavkem 5 296 567,- Kč. 17 obdržených žádostí spadalo do oblasti podpory A, 2 žádosti do oblasti podpory B a 5 žádostí do oblasti podpory C, což ve srovnání s předchozími roky představuje značný nárůst.

Komise navrhla k podpoře 18 projektů v celkové výši 2 400 000,- Kč. V rámci zpracování Dodatku k žádostem si jedna z organizací snížila navrhovanou výši dotace. Celkem tak byly vyplaceny prostředky na podporu 18 projektů ve výši 2 399 998,- Kč.

⁷ Ke schválení zařazení chorvatštiny moravských Chorvatů mezi jazyky, na něž je dotační program zaměřen, došlo v roce 2014 Radou vlády pro národnostní menšiny.

V rámci vypořádání dotací za rok 2017 byly zpět na účet Úřadu vlády zaslány nevyčerpané prostředky jedné z obcí ve výši 1 288,- Kč. Příjemci v roce 2017 tak vyčerply prostředky ve výši 2 398 710,- Kč.

Co se týká rozložení výše finanční podpory v rámci dotačního programu dle jednotlivých jazyků, tradičně nejvyšší část finančních prostředků (pro rok 2017 821 524,- Kč), směřovalo na projekty zaměřující se na romštinu (5 projektů). Počet projektů, a tudíž i výše přidělených prostředků na podporu romštiny, se ale od roku 2015, kdy byla podpora nejvyšší, snižuje.

Druhým nejvíce podporovaným jazykem byla v roce 2017 polština, a to i s přispěním podpořených projektů obcí, které se na polštinu zaměřují. V roce 2017 bylo celkově podpořeno 7 polských projektů, a to v celkové výši 479 654,- Kč. Z těchto podpořených projektů se 3 týkaly již zmiňované podpory obcí v užívání místních názvů v národnostně menšinovém jazyku a byly podpořeny v celkové výši 182 000,- Kč.

Dalším podpořeným jazykem byla slovenština. Právě v zájmu o podporu slovenštiny byl proti předchozím rokům (s výjimkou roku 2016) zaznamenán pokles. Zatímco v roce 2014, kdy byla výše podpory nejvyšší (bylo podpořeno pět projektů), v roce 2017 byly podpořeny pouze tři slovenské projekty, a to v celkové výši 413 600,- Kč. Mezi podpořené žadatele navíc patří již dlouhodobí předkladatelé projektů, u nichž dochází spíše k udržování a inovaci již osvědčených aktivit. Takovým příjemcem je např. spolek *Bona fide*, který dlouhodobě realizuje čtrnáctideník o slovenštině, Slovácích a Slovensku, vysílaný slovensky na Rádiu ZET.

Předposlední kategorii představuje němčina, jejíž výzkum byl prostřednictvím projektu Univerzity Karlovy podpořen částkou 284 220,- Kč. Od roku 2012 tak šlo o první projekt zaměřený na podporu němčiny, který byl v dotačním programu na podporu implementace Charty předložen. I přesto, že jsou zástupci německé menšiny o možnosti podpory německého jazyka pravidelně informováni, zájem ze strany německých organizací je stále minimální.

Konečně poslední kategorii jazyků představuje chorvatština, která byla skrze jeden projekt podpořena ve výši 54 000,- Kč. I u této jazykové kategorie není zájem o podporu jazyka příliš vysoký. V tomto případě může být důvodem například nízký počet fungujících chorvatských organizací, což je dáno i nízkou početností příslušníků chorvatské menšiny v ČR.

Speciální, tzv. multilingvní kategorii s výší podpory 347 000,- Kč tvoří projekt Spolku Zaedno, který nekoncepčně svou činnost zaměřením pouze na jeden menšinový jazyk, ale kromě všech jazyků spadajících do ochranné části Charty se organizace zaměřuje i na další spektrum jazyků, např. vietnamštinu, bulharštinu, ukrajinštinu, maďarštinu, srbštinu, chorvatštinu, běloruštinu, ruštinu, řečtinu a rusínštinu. Tento projekt je podporován od roku 2014. Výše podpory odpovídá popularitě projektu, kdy za dobu realizace došlo jak k rozšíření výstupů projektu, tak k modernizaci prostřednictvím jejich elektronizace. Právě díky finanční podpoře lze považovat dopad tohoto projektu za již téměř celorepublikový.

Poměr zastoupení jednotlivých jazykových oblastí vychází především z počtu předložených projektů zaměřujících se na jednotlivé jazyky. Obecným cílem dotačního programu je však podpora pokud možno všech vymezených jazyků, k čemuž také Komise na svém jednání přihlíží.

Okruh A je svým zaměřením ze všech podporovaných okruhů nejrozmanitější. Primárně je zaměřen na vzdělávací aktivity pro cílovou skupinu děti a mládež z daných národnostních menšin. V roce 2017 bylo v této kategorii podpořeno zejména vydávání neperiodických publikací v národnostně menšinovém jazyku či bilingvně, tvorba a chod webových stránek příslušníků národnostních menšin se vzdělávacím obsahem, rozhlasové vysílání v jazyku národnostních menšin, přednáškové aktivity týkající se například historie jazyka a menšiny obecně, literární soutěže, tvorba didaktických pomůcek pro pedagogy vyučujících národnostně menšinový jazyk či různé mediální aktivity (včetně online aktivit) směřující k zachování či rozšíření užívání tradičních jazyků daných národnostních menšin. V rámci oblasti A bylo v roce 2017 podpořeno celkem 13 projektů.

Do tematického okruhu B spadají projekty, jejichž cílem je provést konkrétní kvalitativní a kvantitativní výzkum v oblasti národnostně menšinových jazyků. Ačkoliv v letech 2013 a 2014 nebyly podpořeny žádné projekty spadající do tohoto okruhu, od roku 2015 lze pozorovat rostoucí zájem o tuto oblast podpory. V rámci tohoto okruhu jsou tradičně podporovány především výzkumné projekty zaměřené na oblast romského jazyka, realizované prostřednictvím vysokoškolských institucí. V roce 2017 byl kromě jednoho výzkumu romského jazyka podpořen také projekt věnující se jazyku německému. Celkem tedy byly v roce 2017 v tomto okruhu podpořeny dva projekty, v rámci kterých bylo realizováno celkem sedm výzkumů, z toho dva kvalitativní, tři kvantitativní a dva smíšené. Oba projekty realizovala Filozofická fakulta Univerzity Karlovy.

Okruh C je pozůstatkem původního specifitějšího zaměření dotačního programu – je zaměřen na obce s populací příslušníků národnostních menšin nad 10 %. V roce 2017 byly podpořeny projekty tří obcí, přičemž u všech šlo o podporu polské národnostní menšiny v dané obci. Konkrétně se jednalo o obce Albrechtice, Střítež a Nýdek. Cílem všech projektů těchto obcí bylo umístění vícejazyčných (česko-polských) vjezdových a vítacích cedulí a v jednom případě také i vyhotovení a tisk map s tradičními místními názvy. Tato mapa je dostupná také v digitální podobě na webových stránkách obce Nýdek. Celkově bylo vyrobeno a umístěno 116 vícejazyčných cedulí (česko-polských), z toho 101 bylo cedulí označujících ulice, 10 vjezdových/výjezdových a 5 cedulí vítacích. Výstupy jednotlivých projektů odpovídaly záměrům uvedeným v žádostech o podporu a zároveň zaměření okruhu C tohoto dotačního programu. Vzhledem k počtu obyvatel daných obcí hlásících se k polské národnostní menšině bylo projekty podpořeno přibližně 2 000 příslušníků.

Dotační program naplňuje mezinárodní závazek, který Česká republika převzala. Díky podpořeným aktivitám v rámci programu nejenže dochází k podpoře menšinových jazyků spadajících do ochranné části III Charty, ke které se ČR zavázala, ale výstupy jsou praktického charakteru a napomáhají k udržení a rozšíření menšinových jazyků. Bližší informace o jednotlivých projektech a okruzích jsou uvedeny v příloze 3.

Tab. 2 Srovnání výdajů vynaložených od roku 2007 do roku 2017

rok	z rozpočtu přiděleno	čerpáno	počet oceněných projektů
2017	2 400 000,- Kč	2 399 998,- Kč	18
2016	1 850 000,- Kč	1 849 645,- Kč	12
2015	1 850 000,- Kč	2 010 000,- Kč	12
2014	1 850 000,- Kč	1 690 000,- Kč	12
2013	1 850 000,- Kč	1 376 000,- Kč	10
2012	1 850 000,- Kč	1 720 000,- Kč	17
2011	1 850 000,- Kč	1 849 914,- Kč	12
2010	2 500 000,- Kč	2 241 517,- Kč	17
2009	2 000 000,- Kč	263 754,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2008	5 000 000,- Kč	751 125,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2007	5 000 000,- Kč	680 227,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)

3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů

Odbor investic a veřejných zakázek Ministerstva kultury podporuje projekt na aktivitu národnostních menšin, a to akci 134D212000009, *Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce*, která je realizována v rámci podprogramu 134D2120 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení.

V roce 2008 zakoupila vláda Chorvatské republiky v obci Jevišovka budovu bývalé jevišovské fary za účelem zřízení muzea moravských Chorvatů. Předmětem akce je vybudování muzea a centra chorvatské menšiny. Toto bude mimo jiné dokumentovat historii chorvatské menšiny v ČR a zájemcům o tuto problematiku poskytnout potřebné zázemí. Stane se také kulturním a společenským centrem, budou zde probíhat akce na podporu soužití

menšiny s českou majoritou. Široké veřejnosti bude také zpřístupněna odborná knihovna. Akce je rozdělena do dvou samostatných etap. V první etapě, která proběhla v roce 2015 až 2017, byla rekonstruována stávající budova, ve které má být umístěna muzejní expozice a dokumentační centrum. V rámci této etapy bylo celkem vyčerpáno: 7 727 744,- Kč.

Druhá etapa řeší přístavbu k muzeu za účelem rozšíření expozice a zřízení společenských prostor. V rámci realizace druhé etapy byla zpracována dokumentace pro provedení stavby a vypsána výzva k podání nabídky na zajištění stavebních prací. Realizace stavebních prací se předpokládá v průběhu let 2018 – 2019.

Celkové náklady by měly činit cca 24 986 233,- Kč, které jsou alokovány v rozpočtu kapitoly 334 – MK ve výše uvedeném podprogramu.⁸

⁸ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/prevod-financnich-prostredku-na-podporu-rekonstrukce-muzea-moravskych-chorvatu-v-jevisovce--123529/>

4. Práva příslušníků národnostních menšin na úseku voleb

V roce 2017 nebyla přijata žádná zákonná úprava týkající se práv příslušníků národnostních menšin na úseku voleb. Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 10 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“) mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na našem území, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin, zasílá Ministerstvo vnitra, a to nad rámec povinností stanovených mu volebními zákony, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10 % obyvatel obce (v těchto obcích se zřizuje výbor pro národnostní menšiny; dále jen „Výbor“). *Informace o způsobu hlasování* v jazycích národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována na místě k tomu obvyklém, tj. zejména vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce.⁹

Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního a krajského referenda. V obci, ve které se zřizuje Výbor, se oznámení o době a místě konání místního, resp. krajského referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % obyvatel obce.¹⁰

Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v říjnu 2017 nekandidovala žádná národnostně menšinová strana či politické hnutí, nicméně na kandidátní listině KDU-ČSL se objevili čtyři zástupci hnutí Coexistentia, kteří se hlásí k polské národnosti, a další dva na kandidátce ODA a Pirátů. Dále kandidovalo při těchto volbách celkem osm Romů, a to čtyři na kandidátkách Strany zelených, jeden za sociální demokracii, jeden na kandidátce hnutí Řád Národa, jeden za SPR - RSC Miroslava Sládka a jeden na kandidátce Pirátů. V Praze kandidovali dva příslušníci vietnamské menšiny, a to jeden za ODA a jeden za Piráty. Ani jeden z výše uvedených kandidátů v těchto volbách neuspěl.¹¹

⁹ V návaznosti na zmíněné ustanovení zákona o právech příslušníků národnostních menšin obsahují všechny volební zákony podmínky, za nichž musí starosta obce zveřejnit i v jazyce příslušné národnostní menšiny oznámení o době a místě konání voleb v obci a upozornění voličům na povinnost prokázat totožnost a státní občanství a další potřebné údaje k nerušenému průběhu voleb [§ 15 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 3 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, § 29 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 4 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 34 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky)].

¹⁰ Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 118/2010 Sb., o krajském referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ U kandidátů ve volbách je sledována pouze státní příslušnost kandidáta, nikoliv jeho národnost. Z objektivních zdrojů se nelze úplně exaktně vyjádřit ke konstatování o počtu mandátů získaných Romy v komunálních volbách, národnost u kandidátů není sledována, jde tedy o odhad, potvrzený romskými spolky.

5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin

V roce 2017 nebyla přijata žádná zákonná úprava týkající se sdružování příslušníků národnostních menšin. Právní úprava sdružovacího práva, obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zaručuje v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami a ústavní úpravou, právo sdružovat se spolu s jinými každému. Příslušníci národnostních menšin mohou tudíž zakládat spolky bez jakýchkoli omezení. Právo příslušníků národnostních menšin na sdružování v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích je též výslovně zmíněno v ustanovení § 5 menšinového zákona. Občanský zákoník neobsahuje speciální úpravu národnostních spolků, ale zahrnuje je do obecného režimu spolků.

Agenda sdružování na úseku občanských sdružení/spolků,¹² kterou do 31. prosince 2013 zabezpečovalo Ministerstvo vnitra, byla na základě zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, v plném rozsahu nově převedena na rejstříkové soudy, které vedou spolkový rejstřík. Byly proto osloveny všechny rejstříkové soudy, které sdělily, že požadované údaje nejsou samostatně ve spolkovém rejstříku evidovány a nelze je tedy v databázi vyhledat. Údaje tohoto typu lze zjistit pouze z obsahu stanov, přičemž zjištění takového údaje by znamenalo nutnost fyzicky prohlédnout stanovy dohromady více než 70 tisíc subjektů, což přesahuje pracovní kapacitu rejstříkových soudů.

○ Politické strany a hnutí

V případě politických stran a politických hnutí nevznikl v roce 2017 žádný nový subjekt sdružující příslušníky národnostních menšin. Pokud jde o politické strany a politická hnutí, které jsou zmiňovány ve zprávě za rok 2016, došlo v roce 2017 ke zrušení Strany rovných příležitostí jejím dobrovolným rozpuštěním.

Na komunální úrovni politické hnutí *Coexistentia–Soužití* se dlouhodobě prosazuje na této úrovni v okresech Frýdek-Místek a Karviná, kde má dnes po komunálních volbách v říjnu 2014 se 30 mandáty ve 13 obcích podíl na obecních zastupitelstvech (nadto v 11 případech v koalici s Nezávislými). Rovněž Romové získali v komunálních volbách celkem 5 mandátů v rámci místních volebních uskupení (tři z toho v rámci volebního hnutí Společně pro Trmice (Nezávislá volba) v Ústí nad Labem-Trmicích, jeden v Ralsku za stranu SNK Evropští demokraté a jeden v Lomu u Mostu za hnutí Severočesí Most).

Účast příslušníků národnostních menšin na volebních kandidátkách při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v říjnu 2017 je blíže popsána v předchozí kapitole 4.

¹² Na úseku sdružování v politických stranách vykonává působnost Ministerstvo vnitra i nadále na základě zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.“

6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

Funkční období členů Rady je podle článku 3 odst. 7 Statutu Rady čtyřleté, člen Rady za národnostní menšiny nemůže být přitom jmenován více než dvakrát a po skončení funkčního období vykonává funkci člena Rady až do té doby, než je jmenován jeho nástupce s funkčním obdobím vlády.

V roce 2017 nedošlo na straně členů Rady za národnostní menšiny k žádným změnám. Nově byl jmenován člen za veřejnou správu – Ministerstvo financí.

Jednání Rady

- Dne 16. února 2017 se Rada zabývala financováním regionálního školství především s ohledem na národnostní menšiny. Vstupní informaci o něm prezentoval zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Důvodem, proč tuto záležitost Rada projednávala, byla obava polské menšiny z nejisté budoucnosti škol s polským jazykem vyučovacím. Vzdělávání se také týkal podnět zástupce ruské menšiny, kdy se vyjasňovala otázka vzdělávání „v jazyce národnostní menšiny“ v česko-ruské škole *Věda s.r.o.*, kde většina žáků jsou státními občany Ruské federace. Vzdělávání německé menšiny resp. německého jazyka se týkalo téma možnosti výuky němčiny jako prvního cizího jazyka na školách v rámci rámcového vzdělávacího programu. Zástupcům německé menšiny jde o zrovnoprávnění němčiny jako menšinového jazyka s angličtinou a o odstranění nebo nahrazení diskriminační klauzule (ve vztahu k angličtině) z rámcového vzdělávacího programu. Opětovně byla přednesena aktuální situace v dotačních programech resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády, zaměřených na projekty národnostních menšin. Ruský člen Rady rovněž požádal o možnost distribuovat národnostní periodika prostřednictvím sítě *Českých domů* při zastupitelských úřadech ČR v zahraničí. Od začátku února 2017 je vysílán pořad České televize *Sousedé* (stanice ČT2; zatím měsíční periodicita, vysílán v pátek v 16:45 hod., repríza v sobotu 18:55 hod.). Pořad si klade za cíl posílit obecné povědomí o ostatních národnostech žijících v tuzemsku. Má mapovat prolínání a vzájemné ovlivňování kulturních i životních zvyklostí, jejich uchovávání členy minorit, ale i případné proměny v českém prostředí, zabývat se obecnými aspekty začleňování do společnosti, dlouhodobé i každodenní problémy soužití. Mottem komponovaného pořadu, ze kterého vzešel i jeho název, je nakouknout za okna svých sousedů. Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech referovala o svém výjezdu na Karlovarsko a také byla projednávána otázka stavu a evidence ruských hrobů na hřbitovech Správy pražských hřbitovů. Členové Rady byli požádáni o dodání příslušných podkladů do *Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016*. Byla zmíněna i spolupráce Rady s *Právnickou fakultou Univerzity Karlovy*. Zástupce ruské menšiny v Radě vznesl dotaz adresovaný ministerstvu vnitra ohledně zamítnutí žádostí o české občanství některým příslušníkům ruské menšiny. Ministerstvo vnitra upozornilo, že žadatel o státní občanství Českou republiku má možnost podání rozkladu a přezkoumání každého jednotlivého případu ministrem vnitra.
- Na jednání Rady dne 26. dubna 2017 byla projednána *Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016* a *Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2016*, poté, co je projednaly Výbory Rady. Rada (usnesením *per rollam*) doporučila svému předsedovi, aby po vypořádání meziresortního připomínkového řízení předložil vládě první jmenovaný dokument k projednání a návrh *Výroční zprávy o činnosti Rady za rok 2016* jako informaci členům vlády. Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy prezentoval výsledky svého jednání o tom, které položky v rozpočtu projektu v programu podpory implementace Evropské charty regionálních či

menšinových jazyků lze uznat, a které ne. Výsledkem jednání je doporučení - tabulka uznatelných nákladových položek v projektech tohoto dotačního programu, což bylo kvitováno jako usnadnění při sestavování projektů. Na toto téma pak navázaly aktuální údaje o ostatních dotačních programech, zaměřených na národnostní menšiny. Zástupci národnostních menšin v Radě se obrátili na ministra kultury se žádostí o navýšení celkové dotace v programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech informovala o přípravě brožury pro obce, která by měla sloužit jako vodítko nakládání s německými (a dalšími) hroby na českých hřbitovech. Sekretariát avizoval, že na příštím jednání Rady bude text k dispozici. Opět byla prezentována situace ve Správě pražských hřbitovů (jejíž vedení bude pozváno na některé z příštích jednání Rady). Rada podpořila *Prohlášení k přibývajícím projevům národnostní, rasové, náboženské a jiné nesnášenlivosti v ČR*, které přijala Dotační výběrová komise v programu ministerstva kultury *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*. Na jednání Rady se diskutovalo o možné korupci při používání systému *VISAPOINT*, tématu, které je Radou projednáváno s přestávkami již od roku 2013. Proběhly aktuální informace, např. o předsednictví ČR v Radě Evropy a festivalu *Praha srdce národů*.

- Dne 8. června 2017 se konalo třetí jednání Rady. Na úvod byla prezentována Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin, kterou provedla doc. JUDr. H. Hofmannová, Ph.D. z katedry ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, donedávna členka Poradního výboru Rady Evropy pro Úmluvu. Její výklad vyvolal řadu reakcí, mj. vysvětlení kritérií, která jsou Radou Evropy považována za podezřelá, resp. diskriminační (např. kritérium formálního uznání statusu národnostní menšiny, podmínka státního občanství pro přiznání statutu, délka pobytu na území státu – pojem tradiční dlouhodobě žijící menšina na území státu, vztahování národnostních práv k počtu příslušníků dané menšiny). Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech představila Radě publikaci *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice (příručka pro obce)*. Rada dokument usnesením *per rollam* schválila a doporučila jeho distribuci prostřednictvím Asociace krajů ČR příslušným obcím. Dále Rada projednala postup ve věci distribuce národnostních periodik prostřednictvím *Českých center*. Ministerstvo zahraničních věcí následně informovalo o aktuálním vývoji ve věci systému *VISAPOINT* (tomuto tématu se Rada věnuje, navzdory tomu, že nespadá do její agendy, nýbrž do agendy Výboru pro práva cizinců Rady vlády pro lidská práva). Sekretariát seznámil Radu s návrhem změny jejího statutu, kdy po schválení bude možné, aby resorty a Kancelář prezidenta republiky nominovaly na jednání Rady zástupce svého člena (náměstka / náměstkyni ministra / ministryně). Sekretariát dále informoval Radu o procesu schvalování Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2016 vládou. Pozval členy Rady na setkání s Radou národnostních menšin Republiky Bosna&Hercegovina, které se uskutečnilo na začátku září 2017 v Praze. Situaci ruských hrobů na nekropoli v Praze na Olšanech přiblížil sekretariát s tím, že na jednání Rady v listopadu budou pozváni statutární zástupci správy hřbitovů a zřizovatele. Proběhla rovněž stručná informace o problémech, které dlouhodobě přetrvávají v činnosti Výboru pro národnostní menšiny při Magistrátu hl. m. Prahy.
- Rada na svém jednání dne 2. listopadu 2017 vzala na vědomí informaci Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech (výjezdní jednání na Jihlavsku a Jižní Moravě. Poté následovala prezentace aktuálního stavu na hřbitově na pražských Olšanech, kterou provedly zástupkyně Magistrátu hl. m. Prahy a zástupkyně *Pražské správy hřbitovů*. Doplnil je pracovník *Vojenského ústavu historického*, a to informacemi ohledně válečného hrobu vojáků *Ruské osvobozené armády* (Vlasovců) na Ruské nekropoli. Následoval výklad zástupců Ministerstva zahraničních věcí o systému *VISAPOINT*. Rada pak projednala a schválila návrh *Čtvrté monitorovací zprávy o plnění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Českou republikou*. Dalším bodem

agendy byly dotační programy týkající se národnostních menšin. Rada vzala na vědomí návrhy změn ve výběrových dotačních komisích Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Rada taktéž souhlasila s obměnou zástupce ruské menšiny ve Výboru pro dotační politiku a v Pracovní skupině pro národnostně menšinové vysílání. Nakonec Rada vyslovila souhlas s výměnou zástupce romské menšiny ve výběrové dotační komisi dotačního programu *Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*. Sekretariát Rady obeznámil Radu s průběhem dvoudenního setkání s poradním orgánem vlády Republiky Bosna&Hercegovina, Radou národnostních menšin, jež se uskutečnilo na začátku září 2017. Rada odsouhlasila návrh na pojmenování některé z ulic v Praze po Vasylu Makuchovi (Ukrajinci, který se v listopadu 1968 na protest proti okupaci Československa pěti armádami Varšavské smlouvy upálil v Kyjevě). Přijala informaci o tom, že Český rozhlas vyhotovil rozcestníkový portál a banner pro menšiny a informaci o občanské evropské iniciativě *Minority Safepack Initiative*.

Dokumenty pro vládu v roce 2017

- Čtvrtá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v České republice (Zpráva byla projednána Radou dne 2. listopadu 2017 a schválena usnesením č. 196, poté ode dne 15. listopadu 2017 probíhalo meziresortní připomínkové řízení a dne 3. ledna 2018 byla Zpráva projednána vládou; usnesení č. 20).¹³
- Usnesení vlády ze dne 14. června 2017 č. 452, ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016. Radou byla zpráva schválena v dubnu 2017 (usnesení 185).¹⁴
- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2016; dokument byl připraven sekretariátem Rady, Radou schválen v dubnu 2017 (usnesení č. 186) a předložen pro informaci vládě (na 23. schůzi, jako 16. bod - pro informaci) na jednání dne 14. června 2017.¹⁵
- Usnesení vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590 o změně Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny, Statutu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a Statutu Rady vlády pro rovnost žen a mužů.

Výbory Rady / Pracovní skupiny

- Výbor pro dotační politiku řídila v roce 2017 předsedkyně Lenka Kopřivová. Zasedání Výboru se konalo dne 12. dubna 2017, byla projednána pracovní verze Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016. Výbor se také zabýval situací v dotačním programu Ministerstva kultury Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.
- Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy měl v roce 2017 dvě jednání. Dne 18. ledna se zabýval Kritérii pro hodnocení uznatelných nákladů v tematickém okruhu C v rámci dotačního programu *Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*. Sekretariát Rady kromě toho deklaroval nabídku individuální poradenské pomoci pro žadatele z těch obcí, kteří nemají s žádostmi o dotace dostatek zkušeností. Na jednání dne 10. dubna projednal příslušné pasáže Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016.

¹³ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/ctvrta-periodicka-zprava-o-plneni-zavazku-vyplvyvajicich-z-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-v-ceske-republice--162624/>

¹⁴ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/zprava-o-situaci-narodnostnich-mensin-v-ceske-republice-za-rok-2016-157431/>

¹⁵ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/vyrocnizprava-o-cinnosti-rady-vlady-pro-narodnostni-mensiny-v-roce-2016-157429/>

- Pracovní skupina pro otázky národnostně menšinového vysílání v roce 2017 nejednala.
- Ad hoc pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech měla v roce 2017 kromě jednoho standardního jednání dva výjezdy do regionů. První se uskutečnil 23. ledna, a to do Karlovarského kraje (Krajský úřad, Obecní úřad Děpoltovice, Městský úřad Nová Role, Obecní úřad Božičany, Městský úřad Chodov), kde skupina vedle příslušných úřadů navštívila i tamní pohřebiště. Druhé jednání se konalo dne 18. dubna a na něm proběhly závěrečné redakční práce na publikaci *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice (příručka pro obce)*. Bylo přislíbeno, že vydání zařídí Ministerstvo pro místní rozvoj, že bude pořízena i německá verze dokumentu. Pracovní skupina vše jednomyslně odsouhlasila (stejně tak podpořila vydání příručky i Rada na svém jednání dne 8. června 2017, usnesením č. 192). Pracovní skupina pak uskutečnila druhý výjezd, a to do kraje Vysočina a Jihomoravského kraje, dne 22. srpna. Navštívila krajské úřady obou krajů, setkala se se starosty obcí Jevišovka, Nový Přerov a Rančířov. Téma jednání bylo tentokrát rozšířeno o hroby moravských Chorvatů.
- V roce 2017 se vybraní zástupci Rady zúčastňovali jednání Výboru pro práva cizinců o problematice imigrantů resp. systému VISAPPOINT, protože v roce 2016 Rada zavrhlala variantu zřízení pracovní skupiny na toto téma při Radě.
- Poradní orgán Rady, Komise pro hodnocení projektů dotačního programu Úřadu vlády Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků vyhodnocovala žádosti o finanční podporu v dotyčném programu na rok 2017 ještě v roce 2016. Jednání komise tohoto programu se uskutečnilo dne 22. listopadu 2016.

Publikace

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2016. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-183-1). Praha 2017. 71 stran (237 včetně příloh).
- K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice (Příručka pro obce. Vydal Úřad vlády ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-180-0). Praha 2017. 46 stran.
- Pflege der verlassenen deutschen und anderen Gräber auf Friedhöfen der Tschechischen Republik (Handbuch für Gemeinden). Regierungsamt der Tschechischen Republik mit Ministerium für lokal Entwicklung. Regierungsamt (ISBN 978-80-7440-180-0). Prag 2017. 46 seiten.
- Průvodce právy příslušníků národnostních menšin v České republice II. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-207-4). Praha 2017. 39 stran (90 vč. příloh).

Působení pracovníků sekretariátu Rady v resortních grémiích

Sekretariát Rady se i v roce 2017 podílel na práci dotačních výběrových komisí na Ministerstvu kultury (Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, Program podpory integrace romské komunity), Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Program integrace romské komunity a Program podpory romských studentů SŠ, Program podpory integrace cizinců) a Magistrátu hl. m. Prahy (Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy).

Další aktivity Rady

Ve dnech 5. a 6. září 2017 uspořádal v Lichtenštejnském paláci sekretariát Rady Setkání Rady národnostních menšin republiky Bosna & Hercegovina s Radou. Jednání, iniciované na základě podnětu bosensko-hercegovské strany přineslo výměnu zkušeností v obou státech. Za českou stranu se jej zúčastnili zástupci bulharské, chorvatské, německé, romské, ruské, slovenské,

ukrajinské a vietnamské menšiny, představitelé státní správy zastoupené v Radě a zástupci Právnické fakulty UK. Druhou stranu reprezentovali zástupci albánské, černoorské, české, italské, maďarské, makedonské, polské, rakousko-německé, romské, rumunské, rusínské, slovenské a ukrajinské menšiny a zástupkyně Komise pro lidská práva Parlamentu B&H.

Další aktivity sekretariátu

Tajemník Rady se v březnu, dubnu, říjnu a prosinci roku 2017 věnoval středoškolským studentům v rámci přednáškového cyklu, během něhož je prezentována agenda Úřadu vlády.

Členové Rady reprezentující národnostní menšiny reflektují situaci jednotlivých menšin, včetně jejich zastoupení v Radě, v příloze 11.

6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Na tomto místě pouze odkazujeme na obdobný dokument, který má být vždy do konce května předložen vládě, Zprávu o stavu romské menšiny za rok 2017. Zde uvádíme pouze obecnou charakteristiku tohoto poradního orgánu vlády.

Na národní úrovni se zabývá integrací Romů Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Romská rada“). Byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, jako *Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity*, v roce 2001 byla změněna na Romskou radu. V současné struktuře je zřízena usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933. Rada je zřizována ve smyslu § 6 menšinového zákona, která podporuje integraci romské menšiny z hlediska národnostního.

Romská rada působí jako meziresortní orgán, jehož posláním je sjednocení integračních aktivit ministerstev, státních institucí, krajů a dalších veřejných institucí ve vztahu k Romům. Za tímto účelem iniciuje systémové změny a odstraňování překážek, které brání Romům žít plnohodnotně a důstojně ve společnosti. Jejím předsedou je ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Členy pak představitelé a zástupci občanské společnosti, jež aktivně pracují na zlepšení situace Romů ve společnosti nebo významně přispívají k jejich integraci. Polovina členů Romské rady je tak vždy tvořena zástupci Romů. Mezi další členy Rady patří ministři z resortů klíčových pro zlepšení situace Romů, další důležitá Ministerstva jsou reprezentována náměstkem. Členkou rady je také ředitelka *Muzea romské kultury*. Zapojením zástupců *Asociace Krajů ČR* a *Svazu měst a obcí ČR* do členství v Romské radě došlo i k posílení participace krajů a obcí při tvorbě politiky romské integrace a její efektivnější implementaci na krajské a místní úrovni.

6.3. Agentura pro sociální začleňování

Integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit napomáhá *Agentura pro sociální začleňování (ASZ)*. ASZ je odborem Úřadu vlády, který je součástí Sekce pro lidská práva. Svou činnost od roku 2010 realizuje v rámci individuálních projektů financovaných z Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost*, od roku 2016 prostřednictvím Operačních programů *Zaměstnanost* a *Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Agentura funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcím, které řeší problematiku sociálního vyloučení.

ASZ pomáhá obcím a městům při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy. Propojuje přitom místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, Úřad práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly). Spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. K 31. prosinci 2017 spolupracovala s 47 lokalitami v ČR. ASZ je rovněž nositelem projektu *Kampaň proti rasismu a násill z nenávisti* podpořeného z FM EHP. Projekt byl ukončen v dubnu 2017 a nadále je realizován v rámci tzv. udržitelnosti projektu. Podrobný popis činnosti Agentury pro sociální začleňování podává *Výroční zpráva* každoročně předkládaná vládě ČR.

6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni

6.4.1. Ministerstvo kultury

Resort zřizuje dvě dotační výběrové komise na posuzování projektů předložených organizacemi příslušníků národnostních menšin. V nich se po uplynutí dvou funkčních období střídají zástupci národnostních menšin. Proces jmenování počíná nominací osoby, jejím schválením či vzetím na vědomí Radou, dovršuje se jmenováním resortem. Jde o tyto dotační programy:

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice

V komisi Ministerstva kultury, která posuzuje projekty ve výběrovém dotačním řízení v programu Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská. Na jednání Rady dne 2. listopadu 2017 byla vzata na vědomí obměna členů komise za ruskou a srbskou menšinu.

- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Ve Výběrové komisi byly zastoupeny běloruská, bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská menšina. Na jednání Rady dne 2. listopadu 2017 byla vzata na vědomí obměna členů komise za maďarskou, řeckou a srbskou menšinu.

6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Dotační výběrová komise je složena ze zástupců resortu školství, Ministerstva kultury, Rady a zástupců maďarské, polské, romské, slovenské, ukrajinské a vietnamské menšiny. Na jednání Rady dne 2. listopadu 2017 bylo vzato na vědomí rozšíření komise o ruskou menšinu.

6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Komise pro sociální začleňování byla ministrem práce a sociálních věcí zřízena na základě usnesení vlády České republiky ze dne 19. května 2003 č. 476. V roce 2008 byla ustavena již jako *Komise pro sociální začleňování*. Je stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem ministra práce a sociálních věcí v oblasti sociální politiky se zaměřením na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Posláním Komise je především zajišťovat implementaci politiky ČR a Evropské unie v oblasti sociálního začleňování přípravou strategických dokumentů ČR v uvedené oblasti a v rámci komunitární otevřené metody koordinace monitorovat a analyzovat naplňování cílů těchto strategických dokumentů. Komise má 40 členů, její složení naplňuje požadavek zastoupení široké škály zúčastněných aktérů a institucí.

6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni

Podrobný popis situace v obcích, statutárních městech a krajích je uveden v příloze 1, v následujícím textu je pouze její stručné shrnutí.

- Obce

Sčítání lidu v roce 2011 výrazně změnilo počet obcí, v nichž má být Výbor zřízen. Také se změnilы podmínky jeho zřízení, přičemž se bere v potaz, je-li o jeho zřízení ze strany příslušníků národnostních menšin zájem. V roce 2017 byl zřízen v 46 obcích, i když v 13 z nich není na základě zákona nutno Výbor zřizovat. V pěti obcích byla mimo to zřízena *Komise pro národnostní menšiny*. Obcí, kde Výbor zřízen není, byť by tomu podle sčítání lidu být mělo, je 26. Jako důvody pro tento stav jsou uváděny nezájem/neexistence příslušného spolku či pohyb obyvatel v době sčítání, motivovaný krátkodobými pracovními příležitostmi.

- Statutární města

Stav ohledně funkcí zprostředkujících komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou ve statutárních městech ilustruje níže uvedená tabulka. Z ní vyplývá, že pouze jeden Výbor je zřízen na základě zákona, další dva se tak jen jmenují. Další orgány se vyskytují

jednou v podobě Rady, čtyř Komisí, šesti pracovních skupin komunitního plánování, osmi poradců /poradkyň, pět měst nemá žádný orgán zaměřený speciálně na národnostní menšiny.

Tab. 3 Výbory / Komise / Rady / pracovní pozice pro národnostní menšiny ve statutárních městech v roce 2017

město	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor; počet členů)	ze zákona
Brno	Výbor pro národnostní menšiny (7)	NE
České Budějovice	romský poradce	
Děčín	--	NE
Frydek-Místek	poradce pro národnostní menšiny, pracovní skupina <i>Osoby v nepříznivé sociální situaci</i>	NE
Haviřov	pracovní skupina <i>Občané v přechodné krizi a etnické menšiny</i>	NE
Hradec Králové	Komise pro rodinu a sociální prevenci (11)	NE
Chomutov	Výbor pro národnostní menšiny (13)	NE
Jablonec nad Nisou	sociální pracovník pro národnostní menšiny a cizince	
Jihlava	--	NE
Karlovy Vary	--	NE
Karviná	Výbor pro národnostní menšiny (7)	ANO
Kladno	Koordinátor pro národnostní menšiny a problematiku ubytoven	
Liberec	Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika (10)	NE
Mladá Boleslav	Komise pro integraci etnik a národnostních menšin (15)	NE
Most	Komise sociální a národnostních menšin (11)	NE
Olomouc	poradkyně pro národnostní menšiny, pracovní skupina <i>Etnické menšiny</i>	NE
Opava	terénní pracovník pro romskou menšinu	
Ostrava	koordinátor sociálního začleňování	
Pardubice	skupina komunitního plánování <i>Cizinci, národnostní a etnické menšiny</i> (9)	NE
Plzeň	Komise pro integraci etnických menšin a cizinců (13), romský koordinátor	NE
Prostějov	pracovní skupina pro národnostní menšiny a cizince (14)	NE
Přerov	pracovní skupina <i>Osoby ohrožené sociálním vyloučením a Etnické menšiny</i> (10)	NE
Teplice	--	NE
Ústí nad Labem	koordinátor pro integraci	
Zlín	--	NE

o Kraje

Situaci v krajích popisuje tabulka, kde jsou vyjmenovány konzultační mechanismy a pozice sloužící komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou. Z celkových pěti Výborů pouze čtyři existují ze zákona, k tomu byly zřízeny čtyři Komise, tři skupiny a ustanoveno 15 poradců/koordinátorů. Seznam pohřebišť s německými hroby je v příloze 2.

Tab. 4 Výbory / Komise / Rady v krajích

kraj	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor; počet členů)	ze zákona
Jihočeský	Koordinátor pro romské záležitosti	
Jihomoravský	Výbor pro národnostní menšiny (13)	ANO
	referentka pro národnostní menšiny	
Karlovarský	Výbor pro národnostní menšiny (15)	ANO
	Koordinátor pro národnostní menšiny	
Královéhradecký	Komise pro lidská práva (5)	NE
	koordinátor pro romskou menšinu a další menšiny	
Liberecký	Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny a sociální začleňování (14)	NE
	Koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců	
Moravskoslezský	Výbor pro národnostní menšiny (15)	ANO
	Koordinátor pro národnostní menšiny	
Olomoucký	Pracovní skupina <i>Etnické menšiny a cizinci</i>	NE
	Koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti	
Pardubický	Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin (13)	NE
	Koordinátor pro romskou menšinu	
Plzeňský	Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin (14)	NE
	Koordinátor pro romské záležitosti	

Hlavní město Praha	Výbor pro národnostní menšiny (19)	ANO
	specialista národnostních menšin	
	Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny	NE
	Koordinátorka pro romské záležitosti	
Středočeský	Koordinátor pro romské záležitosti	
Ústecký	Výbor pro národnostní menšiny (15)	NE
	Koordinátor pro romské záležitosti	
Vysočina	Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti	NE
	Koordinátor pro romské záležitosti	
Zlínský	Koordinátor pro romské poradce	

6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2017

Kancelář prezidenta republiky (dále jen „KPR“), jako servisní organizace prezidenta republiky ve smyslu zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, nemá v oblasti národnostních menšin svoji přímou kompetenci. Do KPR přichází tisíce dopisů od občanů ČR, přičemž pouze malá část odesílatelů se explicitně přihlásí k určité národnostní menšině, ve zbylých případech není možné zjistit, zda odesílatel je příslušníkem nějaké národnostní menšiny. Většina těch, kteří se explicitně v korespondenci přihlásí k národnostní menšině, se hlásí k menšině romské. Co se témat týká, obrací se na úřad hlavy státu v podobných záležitostech jako ostatní občané ČR. Převažuje tematika finanční situace jednotlivců a rodin (půjčky, exekuce, otázky na možnost insolvence), dále pak obecně sociální tematika odesílatelů, zejména špatná bytová situace, žádost o nalezení bydlení, problémy s pronajímatelem, majitelem domu (chybí teplo, teplá voda), přání přestěhovat se jinam, do jiné části ČR. Dále se ve svých dopisech věnují problematice související s pracovním uplatněním - špatná situace na trhu práce, nízké platy, a věci související - např. podpora v nezaměstnanosti, otázka evidence na ÚP, otázka dalších dávek SSP (ptají se na možnosti, jak získat, co je k tomu potřeba), případně záležitosti důchodového zabezpečení (chybějící doba pojištění, nízký důchod, nárok na předčasný důchod). Zástupce vedoucího KPR se zúčastnil v květnu 2017 pietního aktu u romského památníku v Letech u Písku.

Co se týká prezidenta republiky, ten se v roce 2017 setkával příležitostně se zástupci národnostních menšin i jednotlivci zejména při svých návštěvách v jednotlivých krajích. Postavení národnostních menšin se prezident dotýkal také při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci, při jednání s představiteli veřejné správy (dotčenými ministry a komunálními politiky), při pravidelných jednání expertního týmu v Lánech nebo při dvoustranných setkáních s představiteli států, jejichž národnostní menšiny v České republice žijí. V lednu a listopadu 2017 se setkal ředitel Odboru analytického KPR se zástupci Romské demokratické strany, kteří se předtím obrátili s žádostí o přijetí na prezidenta republiky. Jednalo se o informativní schůzky, o kterých byl prezident republiky informován formou podrobného zápisu. Odbor analytický zůstává i nadále v kontaktu se zástupci RDS.

6.7. Kancelář Veřejného ochránce práv

Značná část podnětů, které ochránce v roce 2017 řešil, se týkala romské menšiny. Vyrůstající tenze ve společnosti vůči lidem odlišného etnika vedla ochránkyni k tomu, že se v roce 2017 ještě více zaměřila na pomoc obětem diskriminace z důvodu rasy, etnicity (58 podnětů) a národnosti (35 podnětů). Většina z těchto podnětů se týkala diskriminace příslušníků a příslušnic romského etnika. Aktivita ochránce se dotkla všech oblastí života uvedených v antidiskriminačním zákoně (od zaměstnání přes vzdělání až po bydlení). Ochránce se zabýval i nejrůznějšími formami nenávisti vůči etnickým menšinám. Ty nejčastěji směřovaly vůči Romům, ale nikoli výhradně vůči nim.¹⁶

¹⁶ Více informací lze nalézt ve Výroční zprávě o ochraně před diskriminací 2017, dostupné zde: https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Vyrocní_zpravy/Vyrocní_zprava_o_ochrane_pred_diskriminaci_2017.pdf

7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku

- Právo na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny

Podle ustanovení § 26 odst. 3 zákona o matrikách na žádost státního občana České republiky (dále jen „občan“), příslušníka národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména nebo příjmení, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem. Jde-li o společné příjmení manželů, uvede se příjmení v jazyce národnostní menšiny pouze se souhlasem druhého manžela, popřípadě jejich nezletilého dítěte staršího 15 let. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v této podobě.

Občanovi, příslušníku národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo jiném jazyce, je umožněno uvést nejen jeho jméno, popřípadě jména, ale i příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny.

- Označení obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazycích národnostních menšin

Kromě ustanovení § 29 odst. 2 zákona o obcích je toto právo zaručeno Chartou (viz oddíl 2.1., 3.2. a 6.5.).

- Užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku v soudním řízení, ve správním řízení či na veřejnosti

Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Pro občanské soudní řízení i pro soudní řízení správní je zde podstatné ustanovení § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého mají účastníci právo jednat před soudem ve své mateřtině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřtinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Toto právo se zcela uplatní rovněž v řízení ve správním soudnictví, a to v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle kterého se pro řízení ve správním soudnictví použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Občanský soudní řád zde hovoří o mateřském jazyku bez ohledu na to, zda se jedná o cizího státního příslušníka nebo občana ČR, který je příslušníkem národnostní menšiny. Práva uvedená v čl. 9 odst. 1 Charty tak jsou prostřednictvím této zákonné úpravy zcela pokryta. Co se týká trestního řízení, tak lze rovněž konstatovat, že ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu a § 28 tr. řádu plně pokrývají uváděnou problematiku. Nejsou žádné poznatky z praxe, které by požadovaly nějakou změnu nebo rozšíření uvedených ustanovení obsahujících práva osob neovládajících český jazyk v trestním řízení.

V řízeních (jakož i při některých jiných úkonech) před správními orgány mají příslušníci národnostních menšin právo užívat při jednání jazyka své národnostní menšiny zejména za podmínek stanovených v § 16 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení garantuje příslušníkům národnostních menšin (tradičně usídleným v ČR) právo užívat jejich jazyk v úředním styku v ještě širším rozsahu, než výše zmiňované procesní předpisy týkající se soudních řízení. Příslušníci ostatních národnostních menšin pak mohou před správními orgány jednat ve své mateřtině především za podmínek stanovených v § 16 odst. 3 správního řádu. Stávající právní úpravu lze považovat za vyhovující.

8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny

Příslušníkům národnostních menšin se zajišťuje právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 školského zákona.

Kromě pravidel pro zřizování škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je školským zákonem zavedena možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny. Dále je stanoveno, že vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojjazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

V souladu se zavedením nového modelu maturitní zkoušky od školního roku 2010/2011 je školským zákonem garantováno, že žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny (v polštině), a to s výjimkou zkoušky z českého jazyka a literatury.

Vyučovacím jazykem v ZŠ a SŠ zařazených v rejstříku škol a školských zařízení je jazyk český. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy může povolit vyučování některých předmětů v cizím jazyce. Jde o školy, v nichž se některé předměty vyučují zcela nebo zčásti v cizím jazyce, a to na základě souhlasu zletilých žáků nebo zákonných zástupců nezletilých žáků. V rámci české vzdělávací soustavy existuje také obor vzdělání Dvojjazyčné gymnázium, který se vyznačuje výlučností v tom, že přímo v rámcovém vzdělávacím programu je zakotvena povinnost dvou vyučovacích jazyků, tj. vyučuje se v jazyce českém a současně v jednom konkrétním cizím jazyce (anglickém, německém, španělském, francouzském nebo italském).

Většina mezinárodních smluv s mateřskými zeměmi národnostních menšin v ČR obsahuje ujednání o stipendiích na letní jazykové kursy. Další stipendia jsou využívána filology či překladateli (studenty i učiteli), popř. studenty oborů, jejichž součástí jsou jazykové kursy (teritoriální studia, mezinárodní vztahy apod.). Bilaterální smlouvy tak přímo i nepřímo podporují jazykové vzdělávání.

○ Hodnocení legislativních i nelegislativních opatření

Novela školského zákona (vyhlášena zákonem č. 82/2015 Sb.), především § 16, přichází s novým pojetím podpory dětí, žáků a studentů (dále jen žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Upouští od kategorizace žáků podle druhu postižení či znevýhodnění. Cílem posouzení žáka ve školském poradenském zařízení je tak stanovení speciálních vzdělávacích potřeb a nastavení podpůrných opatření, která mají podpořit vzdělávání žáka a jeho začlenění do školní třídy.

Žák, který potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností podpůrná opatření, se považuje za jedince se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se tak o žáka, který potřebuje úpravy ve vzdělávání nebo ve školských službách z důvodů svého zdravotního stavu, příslušnosti k jiné kultuře nebo se jedná o odlišné životní podmínky.

Podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření ve vzdělávání žáka v:

- oblasti metod a forem výuky, hodnocení žáka, organizace výuky,
- obsahu výuky např. zařazením výuky českého jazyka jako jazyka cizího, předmětů speciálně pedagogické péče či pedagogické intervence, dále je možné upravovat výstupy ze vzdělávání u žáků s těmi druhy zdravotních znevýhodnění, kde je stupeň podpory od 3. stupně do 5. stupně,
- oblasti personální podpory pedagoga při výuce žáků s potřebou podpůrných opatření, a to jak asistentem pedagoga, tak dalším pedagogem nebo speciálním pedagogem,
- podpoře školy s větším počtem žáků s potřebou podpůrných opatření školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem,

- metodická podpora školským poradenským zařízením,
- ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením s možností využívat tlumočníky českého znakového jazyka nebo přepisovatele,
- ve využívání speciálních učebnic, pomůcek, kompenzačních pomůcek, včetně zařazování nových technologií do práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpora v podobě podpůrných opatření je určena široké škále žáků, těm, kteří ve škole selhávají z důvodů nezvládnutí dílčích dovedností, pomáhá sama škola Plánem pedagogické podpory (1. stupeň podpůrných opatření) tam, kde je souběh dalších potřeb žáků, které vyžadují širší škálu podpůrných opatření s normovanou finanční náročností, vstupuje do posuzování potřeb žáků školské poradenské zařízení (2. - 5. stupeň podpůrných opatření).

Podpůrná opatření se týkají jak vyrovnání podmínek u přijímacího řízení na SŠ a VOŠ, tak pokračuje úprava podmínek při ukončování studia a to ve všech formách studia, kdy k uzpůsobení podmínek dochází u maturitních i závěrečných zkoušek.

Tato opatření tak mohou být poskytována široké škále žáků: těm, kteří mají jen menší a dočasné obtíže ve vzdělávání, žákům nadaným i žákům zdravotně znevýhodněným. Nastavují se také pravidla pro podporu žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami (cizinci, minority, sociálně znevýhodnění žáci).

Vzhledem k tomu, že podpůrná opatření představují zákonné finanční nároky, vytváří se nově prostředí, ve kterém budou žák i pedagog skutečně podpořeni opatřeními směřujícími ke zlepšení podmínek jejich vzdělávání.

Systém společného vzdělávání přináší podporu všem žákům (dětem, studentům), kteří se doposud vzdělávali v běžných školách bez podpory nebo výhradně ve školách „speciálních“. Vyrovnává tak podmínky pro vzdělávání pro všechny skupiny žáků (dětí, studentů) bez rozdílu instituce, ve které se vzdělávají.

- Zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání v mateřské škole (MŠ)

Ministerstvo v roce 2015 připravilo novelu školského zákona směřující k zavedení povinného posledního ročníku MŠ pro všechny děti, které byly v roce 2016 přijaty. Zároveň bylo zachováno platné pravidlo bezplatnosti posledního ročníku MŠ. Cílem je zabezpečit úspěšný nástup všech dětí, které pobývají na území České republiky do základního vzdělávání.

S tímto záměrem souvisela další dílčí opatření, která se týkají zvýšení celkových kapacit pro předškolní vzdělávání vyhlášením dotačního programu na výstavbu a přestavbu MŠ a ZŠ, monitoringu a intervence u dětí, které nejsou v MŠ, zlepšení spolupráce s rodiči, vymahatelnosti plnění rodičovských povinností a zlepšení finanční podpory na straně škol i potřeb dětí.

Ministerstvo v současné době sleduje naplnění této povinnosti a nechá si provést analýzu nově zavedeného systému předškolního vzdělávání.

V rámci zavedení povinného předškolního vzdělávání resort úzce spolupracoval s NNO, které podporovaly rodiny dětí národnostních menšin a zajišťovaly informovanost o zahájení povinného předškolního vzdělávání.

- Opatření navazující na novelu školského zákona

- Vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění účinném od 1. 9. 2017.

Nová právní úprava si klade za cíl odstranit technické nedostatky v textu samotné vyhlášky č. 27/2016 Sb. a směřuje rovněž k odstranění nadměrné administrativní zátěže v oblasti společného vzdělávání.

Úpravy se dotýkají i příloh k vyhlášce. Jednak dochází k opravám zjevných nesprávností, ale dochází také i k úpravě některých podpůrných opatření. V jednotlivých případech právní úprava odstraňuje výkladové problémy, které se v praxi vyskytují.

Obecně si pak změny v příloze rovněž v některých případech kladou za cíl hospodárnější využívání finančních prostředků státního rozpočtu. Dochází též k úpravě formulářů tak, aby lépe vyhovovaly zaběhnuté praxi.

Vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. září 2017, vybraná ustanovení nabylo účinností dnem 1. prosince 2017 (popř. 1. září 2018).

- Vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2018.

Dne 8. prosince 2017 byla ve Sbírce zákonů publikována vyhláška č. 416/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č. 270/2017 Sb. (dále jen „druhá novela vyhlášky“).

Cílem této právní úpravy bylo upřesnit pravidla pro využívání podpůrných opatření na základě poznatků z praktického fungování systému. Zpřesnění pravidel nastavilo podmínky pro využívání finančních prostředků státního rozpočtu v souladu s původním záměrem systému podpůrných opatření - pomoci vyrovnat příležitosti dětí, žáků a studentů hospodárným a cíleným využitím finančních prostředků státního rozpočtu.

Nová právní úprava žádným způsobem nemění hlavní principy, cíle a parametry zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů. Jedná se pouze o dílčí úpravy směřující k efektivnějšímu nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu ve využívání vybraných personálních podpůrných opatření, při zachování kvality vzdělávání.

Od 1. prosince 2017 došlo na základě první novely (vyhláška č. 270/2017 Sb.) ke změnám v přehledu podpůrných opatření (příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

- Změnila se velikost skupiny, ve které může být poskytováno podpůrné opatření v podobě pedagogické intervence (navyšuje se ze 4 žáků na 6).
- U pedagogické intervence a předmětu speciálně pedagogické péče se zavedla podmíněná normovaná finanční náročnost.
- Nově byla zakotvena možnost poskytnout žákům s potřebou podpory z důvodu narušené schopnosti některé další pomůcky nad rámec dosavadní úpravy.

Od 1. prosince 2017 tedy školská poradenská zařízení doporučují podpůrná opatření s výše uvedenými změnami. Dále k uvedenému datu došlo k úpravě vzoru doporučení (příloha č. 5 vyhlášky), aby lépe vyhovoval praxi.

Od 1. ledna 2018 došlo na základě druhé novely vyhlášky ke změně normované finanční náročnosti podpůrných opatření personálního charakteru. Nově se používá pro výpočet prostředků ze státního rozpočtu nižší platový stupeň (pátý u pedagogických pracovníků a sedmý u nepedagogických pracovníků) a ruší se normativní financování nenárokové složky platu u těchto podpůrných opatření.

Tři měsíce po zveřejnění druhé novely vyhlášky (tedy ode dne 9. března 2018) začnou školská poradenská zařízení doporučovat podpůrná opatření asistenta pedagoga ve změněné podobě. Novela vyhlášky rozlišuje podle náročnosti činnosti zajišťované asistentem dvě různé podoby tohoto podpůrného opatření. Školská poradenská zařízení budou vyhodnocovat, která z těchto podob je v daném případě potřebná pro naplňování práv žáka. Od 9. března 2018 se začne uplatňovat i nové odstupňování činnosti asistenta pedagoga podle potřebného časového rozsahu. Dosavadní právní úprava vycházela ze čtyř možností (po čtvrtinách úvazku). Nová právní úprava umožňuje sedm různých časových rozsahů podpory, z nichž školské poradenské zařízení doporučí tu, která nejlépe odpovídá potřebám žáka.

Prostředky státního rozpočtu určené školám a školským zařízením v případě využití asistenta pedagoga nově výslovně počítají i s nezbytnou nepřímou pedagogickou činností.

- Úprava Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Jeho úpravy k 1. září 2017 se týkají pojetí vzdělávání a systému péče o žáky s priznanými podpůrnými opatřeními. Změnou bylo ošetřeno stanovení očekávaných výstupů minimální doporučené úrovně.

8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách

8.1.1. Německá menšina

ZŠ německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna je škola založená v roce 1991 německou menšinou v ČR. Nabízí pro české i německé děti vzdělání a výchovu v 1. - 5. ročníku s němčinou jako jazyk cizí nebo mateřský. Přípravuje žáky pro studium na Gymnázium Thomase Manna, které je osmileté a nabízí velmi kvalitní výuku němčiny. Resort spolupracuje s vedením této školy, která garantuje velmi kvalitní výuku německého jazyka.

Ministerstvo podporuje výuku německého jazyka a poukazuje na její význam ve společenském i profesním životě. Od září 2013 je zavedena v ZŠ povinná výuka druhého cizího jazyka, a to nejpozději od 8. ročníku. V roce 2017 v ZŠ a SŠ se německému jazyku učilo celkem 331 224 žáků.

Ministerstvo dle Výnosu č. 9/2013, kterým se upravuje postup při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce, eviduje školy, kde se na základě povolení vyučují některé předměty v německém jazyce.¹⁷

Ministerstvo spolupracuje s *Goethe institutem*, podporuje jeho akce na rozvoj mnohojazyčnosti nejen v našich školách, ale i celé společnosti.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost *Koordináčního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM* v Plzni, podporovaného mimo jiné i ze zdrojů resortu. Koordináční centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Tandem má celostátní působnost. Cílem jeho činnosti je setkávání mladých lidí. Tandem nabízí finanční podporu na česko-německá setkávání dětí a mládeže zejména v mimoškolní a předškolní oblasti, realizuje Program podpory odborných praxí a zprostředkovává Evropskou dobrovolnou službu v SRN. Mezi důležité úkoly Tandemu patří mimo jiné zprostředkování kontaktů mezi českými a německými organizacemi a podpora jejich partnerství.¹⁸

8.1.2. Polská menšina

V roce 2017 pokračovalo vzdělávání v MŠ s polským jazykem vyučovacím a i v MŠ, v nichž byly zřízeny třídy s polským jazykem vyučovacím. Do 33 MŠ s polským jazykem vyučovacím dochází 835 dětí. Ve srovnání s předchozím školním rokem se celkový počet dětí zvýšil o 1 dítě. V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se vzdělávalo 1947 žáků ve 131 třídách 25 škol (některé jsou plně organizované, jiné mají pouze první stupeň). Oproti roku 2016 se počet žáků zvýšil o 49 a počet tříd se zvýšil oproti roku 2016 o 8.

Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek - Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatel polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do rejstříku škol a školských zařízení

¹⁷ Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23; Gymnázium, Praha 8, U Libeňského zámku 1; ZŠ Marjánka, Praha 6, Bělohorská 52; ZŠ a MŠ škola Děčín VI, Školní 1544/5; ZŠ Zlín, Kvítková 4338; ZŠ německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s. Střížkovská 27/32, Praha 8; ZŠ a MŠ, Školní 1544/5, Děčín; ZŠ K Miličovu 674, Praha 4; ZŠ Chruštinova 1801/12, Ostrava-Zábřeh; ZŠ generála Zdeňka Škarvady, Porubská 831, Ostrava – Poruba.

¹⁸ Informace o Tandemu jsou na www.tandem.adam.cz.

resortu. Jejich úkolem je vzdělávání občanů České republiky polské národnosti v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, avšak v jejich mateřském jazyce. Na Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně se vzdělávalo 312 žáků ve 12 třídách (oproti roku 2016 se vzdělává o 12 žáků méně, v každém ročníku jsou 3 třídy). Na SOŠ, Obchodní akademii v Českém Těšíně studovalo celkem 41 žáků (počet žáků se oproti roku 2016 zvýšil o 4).

Tab. 5 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2017/2018 ¹⁹

okres Frýdek-Místek

adresa			počet dětí
739 91	Bocanovice 19	MŠ Bocanovice	4
73984	Bukovec 74	SP Bukovec	23
73995	Bystřice n/Ol	SP Bystřice n/Ol.	64
73982	Dolní Lomná 70	PMŠ právní subj. Jablunkov	13
73953	Hnojník 402	SP Hnojník	43
73981	Košařska 70	ZŠ Košařska	9
73997	Hrádek 170	SP Hrádek	26
73991	Jablunkov, Školní 800	PMŠ právní subj.	61
73981	Milíkov	SP Milíkov	20
73998	Mosty u Jablunkova, Střed 788	SP Mosty	12
73992	Návsí, Pod výtopnou 190	SP Návsí	27
73957	Nebory	SP Třinec I	11
73961	Oldřichovice 210	SP Třinec I	19
73984	Písek 60	MŠ Písek	6
73956	Ropice 311	ZŠ Ropice	24
73961	Třinec, Dolní Lištná 172	SP Třinec I	24
739 61	Třinec, Kinská 418	ZŠ Třinec I Masarykova Jubilejní	11
73961	Třinec, SNP 477	SP Třinec I	45
73961	Třinec, Štefánikova 772	SP Třinec I	25
73994	Vendryně Zaolší 615	MŠ právní subj.	9
73994	Vendryně č.1	PMŠ právní subj.	26
okres Frýdek-Místek celkem			502

okres Karviná

adresa			počet dětí
735 43	Albrechtice, Školní 11	SP Albrechtice	21
737 01	Český Těšín Svibice, Polní	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín, Akátová 17	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín, Hrabinská 51	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín, Moskevská 1	SP Český Těšín	55
733 01	Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 155	SP Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 156	69
735 35	Horní Suchá, Těrlická 407	SP Horní Suchá	20
739 53	Dolní Lutyně, Kopernikova 652	SP Dolní Lutyně	21
735 14	Orlova Lutyně, Lutyňská 400	SP Orlova Lutyně	15
735 34	Stonava, Holkovice 326	ZŠ Stonava	16
73542	Těrlicko, 243	SP Těrlicko	16
73601	Haviřov Bludovice	SP Bludovice	25
okres Karviná celkem			333
MŠ celkem			835 (828)

¹⁹ Zdroj *Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín, 2017*. Tyto údaje - i v případě tab. 6 - se liší od údajů zveřejněných ve Statistické ročenke školství (<http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>), které jsou uvedeny v součtech v tabulkách v závorce.

Tab. 6 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2017/2018 ²⁰

ZŠ okres Karviná

škola	I	II	III	IV	V	třídy	součet
Albrechtice / Olbrachcice	4	4	3	4	1	1	16
Český Těšín – Svibice / Czeski Cieszyn-Sibica	6	13	11	9	6	3	45
Orlová Lutyně / Orłowa - Lutynia	5	5	0	2	2	1	14
Stonava Holkovice / Stonawa Holkowice	3	3	3	1	2	2	12
Těrlicko / Cierlicko	2	8	5	8	2	2	25
celkem:	20	33	22	24	13	9	112

škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Český Těšín / Czeski Cieszyn	48	41	55	42	37	55	36	31	49	20	394
Dolní Lutyně / Lutynia Dolna	2	8	4	5	2	6	6	4	8	5	45
Havířov – Bludovice / Hawierzów-Blędowice	9	5	3	8	4	7	8	8	6	9	58
Horní Suchá / Sucha Górna	10	15	4	5	11	13	11	18	9	8	96
Karviná Fryštát / Karwina Frysztat	18	14	14	16	18	23	13	17	19	9	152
celkem:	87	83	80	76	72	104	74	78	91	51	745

ZŠ okres Frýdek-Místek

škola	I	II	III	IV	V	třídy	součet
Bukovec / Bukowiec	11	8	7	11	5	3	42
Dolní Lomná / Lomná Dolna	5	2	3	1	3	1	14
Hrádek / Gródek	5	8	10	1	5	2	29
Košařiska /Koszarzyska	4	6	1	6	3	2	20
Návsí / Nawsie	8	6	2	5	8	2	29
Oldřichovice / Oldrzychowice	0	3	9	3	6	2	21
Ropice / Ropica	7	6	5	5	5	2	28
Třinec VI / Trzyniec VI	6	7	9	8	5	3	35
Mosty u Jablunkova / Mosty koło Jabłonkowa	3	4	0	7	1	1	15
Milíkov / Milików	4	3	4	5	4	2	20
celkem:	53	53	50	52	45	20	253

škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Třinec I / Trzyniec I	16	20	17	15	12	20	21	15	29	10	165
Bystřice / Bystrzyca	17	18	19	15	18	28	19	18	20	10	172
Hnojník / Gnojnik	18	20	13	12	16	11	17	12	12	9	131
Jablunkov / Jabłonków	13	28	17	22	20	40	45	47	24	13	256
Vendryně / Wędrynia	8	10	13	9	16	22	10	11	14	9	113
celkem:	72	96	79	73	82	121	112	103	99	51	837

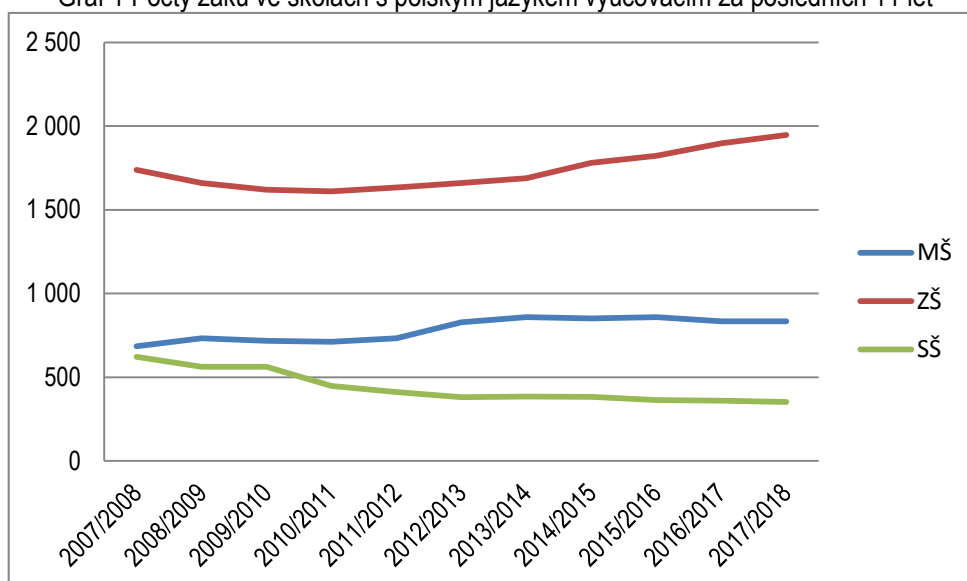
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
celkem okr. Karviná	107	116	102	100	85	104	74	78	91	60	857
celkem okr. Frýdek-Místek	125	149	129	125	127	121	112	103	99	71	1 090
ZŠ celkem	232	265	231	225	212	225	186	181	190	131	1 947 (1 920)

SŠ

škola	I	II	III	IV	třídy	součet
Gymnázium Český Těšín / Gimnazjum Czeski Cieszyn	76	83	75	78	12	312
Obchodní akademie Český Těšín / Akademia Handlowa Cz. Cieszyn	13	9	8	11	0 ²¹	41
celkem:	89	92	83	89	12	353

²⁰ Zdroj *Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín, 2017.*²¹ třídy smíšené

Graf 1 Počty žáků ve školách s polským jazykem vyučovacím za posledních 11 let

o Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín - 2017

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín (dále jen PC ČT) je přímo řízená organizace financovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní činnost PC ČT vychází ze Zřizovací listiny PC ČT, z úkolů a dlouhodobých programů Ministerstva. Činnost PC ČT v roce 2017 probíhala v souladu se statutem příspěvkové organizace a v souladu se schváleným plánem hlavních úkolů na rok 2017. Se zřizovatelem intenzivně spolupracuje ve všech záležitostech týkajících se vzdělávání žáků polské menšiny. Aktuálním tématem je v současnosti oblast přípravy změn financování regionálního školství s důrazem na zachování sítě polských menšinových škol

- *Podpora menšinového školství*

Ve všech školách a školských zařízeních s polským jazykem vyučovacím se PC ČT dlouhodobě věnuje problematice užívání a podpory mateřského jazyka. Jedná se především o zajišťování potřeb škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, příprava metodických pomůcek pro školy s polským jazykem vyučovacím, vydávání a distribuci metodických pomůcek – měsíčník *Jutrzenka* a *Ogniwo*.

- *Jutrzenka* (roč. 73/107): jako metodická pomůcka i jako časopis je určen k práci s žáky 1. stupně polských škol v hodinách mateřského jazyka, matematiky či vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Motivuje rovněž k samostatné četbě – podporuje logické myšlení, kreativitu, rozvíjí finanční gramotnost a rozšiřuje všeobecné znalosti žáků.
- *Ogniwo* (roč. 73) slouží jako metodická pomůcka k výuce žáků 2. stupně ZŠ. Obsahuje pravidelné rubriky, jež lze využít v hodinách polského a anglického jazyka, občanské výchovy, informatiky, zeměpisu, biologie a zeměpisu. V rubrice *Okladka Ogniwa* (Obálka Ogniwa) se pravidelně objevují žáci polských škol, kteří dosáhli významných úspěchů v exaktních, uměleckých nebo sportovních oblastech

Metodické pomůcky vycházejí pravidelně jednou měsíčně po dobu celého školního roku, tedy 10 čísel v nákladu 1000ks (*Jutrzenka*) a 700ks (*Ogniwo*).

V roce 2017 PC ČT pracovalo na přípravě polské jazykové verze pracovních sešitů Matematika pro 5. ročník ZŠ nakladatelství *Prodos*. Matematická terminologie je v učebnici uvedena dvojjazyčně, což žákům ulehčí start na druhém stupni polských ZŠ, kde se s dvojjazyčnou terminologií pracuje daleko intenzivněji.

Je vyvíjena velká snaha o posílení vzdělávání kvalitním didaktickým materiálem. Zejména pak ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*, kde školy využívaly zastaralé učebnice. Díky

účelové dotaci ministerstva se připravují učebnice pro žáky 4. a 5. ročníků ZŠ s polským jazykem vyučovacím.

- *Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)*

Probíhalo za aktivní spolupráce s institucemi z ČR i Polska. Vzdělávací akce poskytované učitelům jsou řádně akreditovány. Součástí DVPP byla i odborná činnost metodiků pro vzdělávání, kteří realizovali řadu metodických setkání a konzultací s učiteli ve školách s polským jazykem vyučovacím.

- *Soutěže*

PC ČT každoročně organizuje soutěže v několika předmětových oblastech. Tradičně nejpočetněji byly zastoupeny matematické soutěže *Klokan*, *Pikommat*, Matematická olympiáda a *Pythagoriáda*. Velké oblibě se těší soutěž v polském jazyce *Mistr pravopisu* pro žáky 4. – 9. ročníků polských ZŠ. PC ČT se již několik let podílí na organizaci prestižní řečnické soutěže vyhlašované v Polsku. V roce 2017 se do celostátního kola v polských Katovicích dostali opět zástupci žáků škol s polským jazykem vyučovacím. Téma soutěže v roce 2017 bylo: *Lux ex Roma (Światło z Rzymu). Chrzest Polski 966 - 2016* u příležitosti přijetí křesťanství v Polsku. Další soutěž: *FOX* – mezinárodní soutěž v anglickém jazyce pod záštitou Jagellonské univerzity v Krakově, hudební soutěže a přehlídky. Každoročně se soutěží účastní více než 1 500 žáků.

- *Přeshraniční česko-polská spolupráce v oblasti vzdělávání*

PC ČT je aktivní v oblasti přeshraniční česko-polské spolupráce, zejména v oblasti společného vzdělávání. V roce 2017 se zapojilo do 2 přeshraničních projektů.

- V rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko je PC ČT partnerem vlajkového projektu *Zvyšování jazykových kompetencí budoucích absolventů na přeshraničním trhu práce* (vedoucí partner – Univerzita Palackého v Olomouci, partneři – PC ČT a Uniwersytet Wrocławski). Pro budoucí absolventy z ČR a Polska jsou připraveny workshopy na rozvoj komunikačních kompetencí, propagace učení se sousedícím jazykům a vzájemnému poznávání obou kultur.
- Projekt *Těšínské GO* (program INTERREG VA ČR-Polsko, Fond mikroprojektů) se zaměřuje na společné regionální vzdělávání českých a polských žáků a jejich učitelů v Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński. PC ČR spolu s polským partnerem Kulturním centrem *Dom Narodowy* připravuje hrací plochu v podobě mapy regionu, a pro žáky dvojazyčné portfolio o rozmanitostech Těšínského Slezska

- *Další aktivity*

PC ČT pokračuje v koordinaci aktivit česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic. V roce 2017 probíhala příprava na významné akce spojené se 100. výročí vzniku obou států. Základem činnosti česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic je snaha věnovat pozornost problematice vzájemných česko-polských stereotypů a možnostem jejich překonávání, zvláště ve výuce společenskovedních předmětů, historie a literatury. Členy pracovní skupiny za českou stranu jsou představitelé Ostravské univerzity, Univerzity Karlovy a PC ČT, z polské strany se jedná o zástupce univerzit v Poznani, Vratislavi, Krakově a Štětíně. S pracovní skupinou rovněž aktivně spolupracují didaktici Univerzity Komenského v Bratislavě.

PC ČT velmi blízce spolupracuje s polskými organizacemi v regionu. Nejbližší partnerskou organizací je Společnost polských učitelů v ČR a Kongres Poláků v ČR..

8.1.3. Romská menšina

Ministerstvo spolupracuje s koordinátory pro romské záležitosti v rámci kulatých stolů, pracovních porad, jednání a tematických konferencí. Poskytuje konzultace romské menšině v rámci dotačních programů. Zástupci Romské rady jsou zváni do odborných pracovních skupin.

8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny v roce 2017

8.2.1. Dotační Program na podporu výuky dějin 20. století a vzdělávání v jazycích národnostních menšin v roce 2017

Dotační program je plněním nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Dotační program byl v roce 2017 rozdělen do dvou modulů:

Modul 1 - podpora rozvoje výukových materiálů s didaktickou hodnotou k výuce dějin 20. století

Cílovou skupinou byli pedagogičtí pracovníci základních škol, středních škol a základních uměleckých škol a děti a žáci těchto škol.

Projekty musely být zaměřeny na jednu nebo více těchto oblastí či témat:

- A. Materiály zpracovávající orální historii rodinných společenství nebo mikroregionu ve 20. století.
- B. 100. výročí prvního odboje a přípravy založení samostatného státu Čechů a Slováků.
- C. Letní školy pro učitele dějepisu a dalších společenskovedních předmětů zaměřené na didaktiku soudobých dějin s důrazem na regionální historii, poučení z brutalit moderních válek a moderních zločinů proti lidskosti.

Modul 2 – podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a rozvoje humanismu

- A. Rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty).
- B. Vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti, žáky a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky a mládež v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání. Kurzy jazykového vzdělávání dětí, žáků a mládeže z národnostních menšin.
- C. Tvorba výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR se zvláštním zřetelem k dějinám 20. století pro pedagogické pracovníky (především bude upřednostňována e-learningová forma).
- D. Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu.

V roce 2017 bylo podpořeno 38 projektů z celkem doručených 74 žádostí. V modulu 1 bylo podáno 9 projektů a 75 projektů bylo podáno v modulu 2. Poměr podpořených projektů byl 2 projekty v modulu 1 a 36 projektů v modulu 2. Celkový finanční obnos na podpořené projekty činil 11 799 529,- Kč (modul 1: 200 000,- Kč, modul 2: 11 699 529,- Kč).

Projekty byly zaměřeny:

- na materiály zpracovávající orální historii rodinných společenství nebo mikroregionu ve 20. století, 100. výročí prvního odboje a přípravy založení samostatného státu Čechů a Slováků, letní školy pro učitele dějepisu a dalších společenskovedních předmětů zaměřené na didaktiku soudobých dějin s důrazem na regionální historii, poučení z brutalit moderních válek a moderních zločinů proti lidskosti,
- na rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty), vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti, žáky a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky a mládež v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání, kurzy jazykového vzdělávání dětí, žáků a mládeže z národnostních menšin, tvorbu výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR se zvláštním zřetelem k dějinám

20. století pro pedagogické pracovníky (především byla upřednostňována e-learningová forma), tvorbu a realizaci vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu.

Mezi podpořenými byly ZŠ, příspěvkové organizace resortu kultury (probíhalo vzdělávání učitelů o Holocaustu), právnické osoby národnostních menšin a právnické osoby zabývající se dějinami 20. století. Projekty, které byly podpořeny v roce 2017, jsou zveřejněny na webových stránkách ministerstva a v příloze 4.²²

V podpořených projektech byly zastoupeny národnostní menšiny: bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, řecká, slovenská, ukrajinská, vietnamská a židovská. Vedle těchto vyjmenovaných byly podpořeny projekty s tematikou Holocaustu. Ta je vyčleněna zvlášť, protože se jedná o sledovanou oblast. Pro různé programy je potřeba mít informace o počtu podpořených projektů v této oblasti. V roce 2017 byla problematika Holocaustu řešena v 10 podpořených projektech.

Nejčastějšími výstupy projektů byly metodické a odborné materiály, semináře a jiné vzdělávací akce pro žáky a učitele, návštěvy kulturních akcí v jazyku národnostní menšiny, jazykové kurzy pro děti (např. *Asociace řeckých obcí*, Spolek *Iglice*, *Lauderova mateřská škola*, základní škola a gymnázium při *Židovské obci v Praze*), taneční kroužky s poznáváním regionálních tradic v zemi původu (např. spolky *Lyceum Řekyň v ČR*, *LIMBORA*, *PIRIN*), vydávání publikací a knížek pro děti v jazyku národnostní menšiny (např. *Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR*, *Sdružení přátel polské knihy*, *BONA FIDE*). V rámci podpory výuky slovenštiny byly vytvořeny výukové materiály (formou vyprávěných pohádek) na CD pro nejmenší děti v mateřských školách. V rámci poskytnuté podpory vzniká i Velký učební česko-vietnamský slovník. Svůj význam mají i literární soutěže pro žáky např. *soutěž Jána Kollára*, kdy je rozvíjen jazyk a jazyková komunikace ve slovenském jazyce, *soutěž Lidice pro 21. století*, které se zúčastňují i žáci např. ze Slovenska, Litvy, Ruska, Rumunska. Smyslem této soutěže je prohloubení si znalostí z historie 20. století, hlavně období 2. světové války spojené s vyhlazením Lidic a Ležáků.

8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské komunity

Program je vyhlašován na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb. a podle úkolů pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, uvedených ve strategických dokumentech v oblasti vzdělávání romské menšiny. Oprávnění žadatelé: právnické osoby (v souladu s § 7 odst. 1 písm. e), f) a i) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů), včetně právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení (zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení), které prokazatelně vykonávají činnost ve prospěch romské komunity nejméně 1 rok.²³

Podporované aktivity - témata:

A. Předškolní příprava a včasná péče;

Cílem tematického okruhu je podpora romských dětí pro jejich úspěšný vstup do základního vzdělávání.

B. Aktivity na podporu rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, včetně aktivit v jazykové komunikaci romské menšiny

²² <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/program-na-podporu-vzdelavani-v-jazycich-narodnostnich-1>

²³ Usnesení vlády č. 750 ze dne 12. 10. 2011, kterým vláda uložila Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy nadále podporovat inkluzi Romů a naplňovat Akční plán Dekády romské inkluze 2005 – 2015; usnesení vlády č. 699 ze dne 21. září 2011, o Strategii boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011 až 2015; Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011 – 2015; Akční plán Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výkonu rozsudku D. H. a ostatní proti České republice.

Cílem vyhlášení tematického okruhu rozvíjení aktivního zapojení rodin dětí v rámci předškolního vzdělávání nebo v rámci povinné školní docházky realizace aktivit či programů na rozvoj jazykové komunikace romské menšiny.

C. Podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole

Cílem je podpora aktivit, které pomáhají žákům při překonávání obtíží v průběhu povinné školní docházky a vzdělávání na střední škole.

D. Volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich sociální vyloučení a kulturní odlišnost.

Prioritou programu je podpora předškolní a včasné péče. Vyhlášení programu v roce 2017 proběhlo dvakrát. V prvním kole vyhlášení programu bylo podpořeno 24 projektů v celkové finanční výši 7 734 335,- Kč a ve druhém kole vyhlášení programu bylo podpořeno 14 projektů v celkové finanční výši 1 586 381,- Kč. Přehled projektů uvádí příloha č. 10.

Tab. 7 Poskytnuté finanční prostředky na podporu integrace romské komunity v roce 2017

rok	počet podpořených projektů	poskytnutá dotace v Kč
2017	38	9 320 716

8.2.3. Program Podpory sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ a konzervatoří

Resort školství vyhláší každoročně dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ, studentů VOŠ a konzervatoří na základě usnesení vlády č. 386 ze dne 19. dubna 2000. Další usnesení vlády č. 607 ze dne 16. června 2004 uložilo Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy zajištění průběžného fungování programu podpory sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ, studentů VOŠ a konzervatoří.

Dotace se poskytuje na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity. Vláda tímto dotačním programem činí kroky k vyrovnání šancí romských dětí ve vzdělávacím procesu a řadu let rozvíjí i financuje inkluzivní opatření. Program jakožto podpora principů rovných příležitostí ve vzdělávání úspěšně probíhá již řadu let. Jeho cílem je podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. Program je určen školám zařazeným v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení, a to studijních i učebních oborů (učilišť a praktických škol), včetně vyšších odborných škol a konzervatoří. Program se realizuje ve dvou kolech: období leden - červen a září – prosinec.

V programu je od roku 2016 nově zahrnuta podpora na zajištění přímé podpory žáků/studentů ve vzdělávání, aktivita B. (doučování, mentoring), jejímž cílem bude zdárné ukončení studia. V minulých letech v programu byla podporována pouze finanční a materiální podpora žáků/studentů (úhrada nákladů na stravné, cestovné, školné, ubytování a školní potřeby).

Program je rozdělen na dvě navazující podporované aktivity A, B:

A. zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby)

B. zajištění přímé podpory vzdělávání (mentoring, doučování)

Statistiky programu:

- podle druhu věcného určení dotace,
- podle počtu podpořených žáků středních škol dle ročníku,
- podle počtu podpořených studentů vyšších odborných škol dle ročníku.

Tab. 8 Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků v roce 2017

a) Podle druhu věcného určení dotace

rok	období	školné	stravné	ubytování	cestovné	školní potřeby	celkem (Kč)
I/2017	leden - červen	996 100,-	579 594,-	97 000,-	945 662,-	793 808,-	3 412 164,-
II/2017	září - prosinec	902 660,-	527 677,-	90 300,-	698 255,-	901 568,-	3 120 460,-

b) Počet podpořených žáků SŠ dle ročníku

rok	období	ročník, počet žáků				celkem žáků
		1	2	3	4	
I/2016	leden - červen	330	263	135	55	733
II/2016	září - prosinec	231	256	172	23	682

c) Počet podpořených studentů VOŠ dle ročníku

rok	období	ročník, počet studentů			celkem studentů
		1	2	3	
I/2016	leden-červen	1	2	0	3
II/2016	září - prosinec	1	2	1	4

Výsledky dotačního programu v období leden – červen 2017 (aktivita A, B)

Počet žáků, studentů	733		
Počet škol	115		
Návrh poskytnuté dotace	3 930 164,-		
z toho na aktivitu A		z toho na aktivitu B	
Počet žáků, studentů	733	Počet žáků, studentů	398
Počet škol	115	Počet škol	31
Návrh poskytnuté dotace	3 412 164,-	Návrh poskytnuté dotace	518 000,-

Výsledky DP v období v období září - prosinec 2017 (aktivita A, B)

Počet žáků, studentů	686		
Počet škol	115		
Návrh poskytnuté dotace	3 417 260,-		
z toho na aktivitu A		z toho na aktivitu B	
Počet žáků, studentů	686	Počet žáků, studentů	302
Počet škol	115	Počet škol	30
Návrh poskytnuté dotace	3 120 460,-	Návrh poskytnuté dotace	296 800,-

8.2.4. Rozvojový program Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním v roce 2017

V roce 2017 byl program vyhlášen na období leden - srpen a září - prosinec v modulech A, B a C. Každý modul cílí na jinou skupinu dětí, žáků a studentů, liší se i okruh příjemců:

- modul A je zaměřen na finanční podporu asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách,
- modul B je zaměřen na finanční podporu asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním ve školách všech zřizovatelů, a to školy soukromé, církevní, krajské, obecní, školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Dotaci lze použít pouze na financování funkce asistenta pedagoga vykonávajícího přímou pedagogickou činnost ve třídě, ve které se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nebo ve škole zajišťující vzdělávání dětí a žáků formou individuální integrace a asistenta pedagoga, který vykonává přímou pedagogickou činnost spočívající v pomocných výchovných pracích ve škole nebo ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání Modul B není určen pro financování asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením.
- modul C je určen na financování asistentů pedagoga dle § 18 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Asistenta pedagoga lze využít, pokud je ve třídě, oddělení nebo studijní skupině počet žáků s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně vyšší než 5. Zároveň však musí být splněna podmínka § 17 odst. 4 vyhlášky, a to že důvodem pro počet žáků s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně vyšším než 5 musí být plnění povinnosti přednostního přijetí žáka podle § 34 odst. 4 nebo § 36 odst. 7 školského

zákona nebo se jedná o střední školu, konzervatoř či vyšší odbornou školu. Do uvedeného minimálního počtu pěti žáků se nezapočítávají ti žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je poskytováno podpůrné opatření spočívající ve využití asistenta pedagoga. Vzhledem k tomu, že asistent pedagoga, který ve třídě působí na základě § 18 vyhlášky, není podpůrným opatřením, nemůže být jako podpůrné opatření financován.

Celková finanční podpora v roce 2017 činila 184 485 855,- Kč.

8.3. Multikulturní výchova

Problematika multikulturní výchovy, výchovy k respektování lidských práv i výchovy proti extremismu, rasismu a intoleranci je integrální součástí rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) základního i středního vzdělávání a jako taková je v rámci kurikulární reformy implementována do jednotlivých školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP). Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný vzdělávací obsah a jsou závazné pro tvorbu ŠVP (podrobněji o RVP – viz předchozí zprávy).

V učivu vzdělávacího oboru Dějepis je důraz kladen na dějiny moderní doby, hlavně na 20. století, v jejichž rámci je zařazeno učivo o fašismu, nacismu, o II. světové válce, nacistické rasové a jiné perzekuci, o odboji proti nacismu, o holocaustu a genocidě Romů. V učivu, které vzdělává k demokratickému občanství, jsou následující obsahová hesla: politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus. Školám se doporučuje také zařazovat do školních vzdělávacích programů v dostatečné míře další závazné průřezové téma *Multikulturní výchova*. Doporučení zveřejněná v uplynulých letech v Souboru pedagogicko-organizačních informací pro MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoře, VOŠ, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení jsou stále platná. Jsou zde např. odkazy na komplexní informace o holocaustu Romů a Židů, které lze získat na odborných seminářích *Jak učit o Holocaustu* nebo v rámci dokumentárního projektu pro žáky *Zmizelí sousedé* (organizují Vzdělávací oddělení *Památníku Tereziín* a Vzdělávací a kulturní centrum *Židovského muzea v Praze*).

Ve výuce je potřebné také akcentovat téma česko-německých vztahů, včetně objektivních informací o odsunu sudetských Němců, poznávat kulturu, jazyk a každodenní život dalších národností a etnik žijících v ČR. Žáci by měli být informováni o současných extremistických skupinách mládeže (antisemitismus, islamofobie, neonacismus, pravicový a levicový extremismus). Současně je však zde upozorněno, že v prostředí škol a školských zařízení i volnočasových aktivit nelze uskutečňovat vzdělávání k multikulturní výchově a lidským právům, k nenásilí a toleranci pouhým zdůrazněním cizorodých prvků s akcentem na jinakost, neboť pouhé zdůraznění odlišnosti může být kontraproduktivní.

Důležitým informačním, metodickým a komunikačním zdrojem v oblasti multikulturní výchovy je metodický portál www.rvp.cz. Jeho činnost zajišťuje *Národní ústav pro vzdělávání* v Praze, resortem přímo řízená organizace. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy má jeho prostřednictvím zastoupení v pracovní skupině při Evropské komisi pro předčasné odchody ze vzdělávání - *Thematic Working Group on Early School Leaving*. Činnost pracovní skupiny pro předčasné odchody ze vzdělávání je orientována také na národnostní menšiny, ve kterých je vyšší podíl lidí s předčasně ukončeným vzděláváním.

Vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky zajišťuje *Národní institut dalšího vzdělávání* v Praze, přímo řízená organizace ministerstva. Důraz je kladen především na nabídku pro mateřské školy, kdy děti z národnostních menšin či děti cizinců poprvé vstupují do českého vzdělávacího systému.²⁴

²⁴ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/databaze-akci-dvpp>

9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

9.1. Právní rámec v roce 2017

V roce 2017 nedošlo ke změnám právního rámce z hlediska programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.

Rovný přístup k poznávání a využívání movitého kulturního dědictví v oblasti muzeí a galerií v ČR zajišťuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tím, že mj. stanovuje: „Muzeem je instituce, která ... umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. ...“. Dále tento zákon definuje standardy veřejných služeb „Standardem časové dostupnosti je zajišťování standardizovaných veřejných služeb poskytovateli v tomto stanovém rozsahu a struktuře:b) každoroční pořádání muzejních programů, čerpajících ze sbírkových předmětů ze sbírky, kterou poskytovatel spravuje, nebo ze sbírkových předmětů zapůjčených, nebo z poznatků o přírodě nebo historii, získaných zkoumáním sbírkových předmětů nebo předmětů obdobných, nebo výzkumem prostředí, z něž jsou tyto předměty získávány, pro širokou veřejnost včetně specifických skupin návštěvníků, například dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením, seniorů, národnostních menšin.“

Dále Ministerstvo kultury zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. července 1999 č. 797, které ukládá ministru kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti holocaustu. Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn Holocaust Romů. Problematikou se programově zabývají *Památník Terezín* a *Památník Lidice* a je to pro ně jednou ze stěžejních činností. Jiné organizace jsou pak zainteresovány v této problematice v intencích shora specifikovaného zákona, takovou organizací je *Národní muzeum*, *Moravské zemské muzeum*, *Slezské zemské muzeum*, *Památník národního písemnictví*, *Moravská galerie v Brně* a *Muzeum romské kultury v Brně* (viz příloha 7).

9.1.1. Odkoupení velkovýkrmy prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku

První zmínka o záměru vykoupení velkovýkrmy prasat v Letech u Písku byla již v usnesení vlády č. 686 ze dne 29. října 1997 ke Zprávě o situaci romské komunity v České republice a k současné situaci v romské komunitě (*Bratinkova zpráva*). Vláda tehdy jako první krok uložila přednostovi OkÚ Písek vydat podnět Obecnímu úřadu Lety k vyhlášení pietního území v prostoru hřbitova bývalého cikánského tábora s pomníkem v obci Lety (okres Písek) vyhláškou obce podle zmocnění v § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 410/1992 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Dalším dokumentem bylo usnesení vlády Josefa Tošovského č. 474 ze dne 1. července 1998, k postupu řešení výstavby romského památníku v Letech u Písku. Vláda tehdy vyslovila souhlas se záměrem vybudovat důstojný památník na místě bývalého romského internačního tábora v Letech u Písku. Uložila také ministru V. Mlynářovi, předsedovi Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity, vyhlásit veřejnou soutěž na vybudování památníku uvedeného v bodě I tohoto usnesení a předložit vládě do 31. prosince 1998 návrh dalšího nakládání s areálem v Letech včetně vyčíslení finančních nákladů.

Tématu pietních míst u Let u Písku a u Hodonína u Kunštátu se týkala pak koncem devadesátých let usnesení vlády č. 36 ze dne 11. ledna 1999, k přípravě pietní úpravy míst někdejších koncentračních táborů v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu na Moravě, a usnesení vlády č. 486 ze dne 17. května 1999.

Proces vykoupení byl bezprostředně iniciován podle opatření formulovaného ve Strategii romské integrace z 23. února 2015 (usnesení vlády ze dne 23. února 2015 č. 127, o Strategii romské integrace do roku 2020). Návazně na toto opatření došlo k více jednáním s majiteli společnosti AGPI a.s. za účelem nalezení vhodné formy, kterou by mohl být ukončen provoz

velkovýkrmny tak, aby mohlo dojít k důstojnému uctění památky romského holocaustu. V roce 2017 vláda přijala usnesení č. 609 ze dne 21. srpna 2017 o schválení záměru nabytí areálu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku ve veřejném zájmu státem včetně schválení výše ceny a následných kroků při naložení s tímto majetkem. Vláda se tímto usnesením mj. přihlásila k dluhu, který má česká společnost vůči českým a moravským Romům, kteří byli zločinnou nacistickou mašinérií téměř vyhlazeni, i to, že v této genocidě napomáhali kolaboranti z protektorátních orgánů. Vláda též navýšila rozpočet Ministerstva kultury ve výši 450 814,796 tis. Kč včetně DPH nad rámec schváleného rozpočtu pro rok 2017, a to na odkup majetku.²⁵

Bylo velkou zásluhou premiéra Sobotky, ministrů Dienstbiera, Chvojky a Hermana a celé tehdejší vlády, která jednomyslně vykoupení vepřína v roce 2017 odsouhlasila.

9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin

Ministerstvo kultury vyhlásilo, stejně jako v předcházejících letech, i pro rok 2017 výběrové dotační řízení v souladu s usnesením vlády ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, mohou být

- umělecké aktivity,
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity,
- studium a rozborů národnostní kultury a lidových tradic,
- multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie),
- dokumentace národnostní kultury.

Výběrové dotační řízení je v působnosti odboru regionální a národnostní kultury.

Do výběrového dotačního řízení Ministerstva kultury v Programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2017 bylo předloženo 73 projektů od 58 předkladatelů. Dotaci ze státního rozpočtu obdrželo 60 projektů.

Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto programu k 31. prosinci 2017 činila 9 435 000,- Kč, z této částky poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2017 dotaci ve výši 950 000,- Kč. Projekty uvádí příloha 5.

V přehledu jsou uvedeny částky včetně navýšení a vrácení nevyužitých finančních prostředků (stav k 19. únoru 2018), celkem 9 389 028,- Kč. Přehled dotací v tomto programu je uveden v příloze 5, přehled dotací v programu na podporu integrace příslušníků romské komunity pak v příloze 10.

Dotační politika resortu v oblasti národnostních menšin se týká odboru regionální a národnostní kultury. Dotační politika věcných odborů není založena na národnostním principu, i když též poskytují dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin.

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (dále „NIPOS“) jako příspěvková organizace resortu kultury (v působnosti Odboru regionální a národnostní kultury) v rámci své činnosti uplatňuje zásady rovného přístupu k umění, kultuře a veřejným kulturním službám. Právo na rovný přístup k umění, kultuře a kulturnímu bohatství je přiznáno v Ústavním pořádku ČR, konkrétně v článku 34 odst. 2 zákona č. 2/1993 Sb., Listině základních práv a svobod. Činnost NIPOS má inkluзивní charakter, v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit je otevřena celé populaci, včetně příslušníků jednotlivých národnostních menšin. NIPOS tedy nerealizuje

²⁵ kupní smlouva vstoupila v účinnost 15. února t.r.

aktivity určené výhradně zástupcům a organizacím příslušníků jednotlivých národnostních menšin žijících na území České republiky.

Národní ústav lidové kultury, Strážnice, jako příspěvková organizace resortu (v působnosti stejného odboru) se podílí na prezentaci národnostních menšin v ČR především prostřednictvím *Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice*, jehož součástí je pořad *Domovina*, který se uskutečňuje v pravidelných dvouletých cyklech (2013, 2015, 2017). Program se zaměřuje na prezentaci folkloru národnostních menšin. V roce 2017 se v programu prezentovaly následující národnostní menšiny: Slováci (soubor *Půčik*, Brno), Poláci (*Olza*, Český Těšín), Rusíni (*Skejušan* z Chomutova), Maďaři (*Csalogányok*, Ostrava a *Nyitnikék*, Praha), Chorvati (*Palavánek*, Mikulov), Ukrajinci (*Ignis*, Praha a *Sudaruška*, Brno), Řekové (*Antigoni*, Krnov), Gruzínci (*Haeri*, Praha), Židé (*Rut*, Prostějov), Němci (*die Målas + duo Målaboum*, Nečtiny), Bulhaři (*Bulgari*, Praha). V rámci pořadu je kladen důraz na prezentaci písňového repertoáru a mluveného slova. V rámci programu *Domovina 2017* mohli diváci shlédnout následující programová čísla: *Palavánek* (v Jevišovce u Dyje), *Skejušan* (Krčma), *Bulgari* (šopská suita), *Ignis* (ukrajinské lidové písně), *Rut* (chasiské lidové tance), *Csalogányok* (maďarské lidové písně), *Nyitnikék* (tance z Eleku), *Die Målas a Die Målaboum* (chebské-egerlandské lidové písně a tance), *Sudaruška* (ruské lidové písně), *Olza* (tance těšínských měšťanů), *Antigoni* (lidové tance z Kréty), *Haeri* (gruzínská lidová polyfonie), *Půčik* (tance z Parchovan).

Ve výběrových řízeních odboru umění, literatury a knihoven (resp. oddělení umění, dále OULK/U) jsou poskytovány dotace na podporu různých kulturních projektů. Tyto dotace, byť se problematiky národnostních menšin netýkají přímo a nejsou primárně určeny na podporu národnostních menšin či jejich integrace, ve svých důsledcích přispívají ke zlepšení situace národnostních menšin v ČR, především v oblasti přístupu jejich příslušníků ke kultuře a naopak i k poznání jejich kultury. Dotacemi v oblasti profesionálního umění jsou mj. financovány aktivity, které podporují kulturní dialog a poznávání kultur národnostních menšin. Zde lze uvést například dotaci na hudební festival *Respect world music Festival 2017*, realizovaný v červnu 2017 v Praze. Pokud jde o přístup příslušníků národnostních menšin žijících v ČR ke kultuře jejich vlastního národa, lze namátkou zmínit, že OULK/U poskytuje každoročně dotaci na celoroční činnost *Těšínského divadla Český Těšín*, které má vedle české scény i scénu polskou; v roce 2017 byla poskytnuta dotace ve výši 4 100 tis. Kč (oproti roku 2016 jde o nárůst zhruba dvojnásobný).

Oddělení literatury a knihoven v souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a *Koncepcí rozvoje knihoven v ČR na léta 2017 – 2020* vyhláshuje dotační řízení *Knihovna 21. století*, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona. Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců. Dotace byly poskytovány na nákup literatury v jazycích národnostních menšin a na akce, seznamující s jinými kulturami. Podpořeno bylo 6 projektů v celkové výši 83 000 Kč. Ve výběrovém dotačním řízení na podporu literárních akcí byly podpořeny 2 projekty v celkové výši 150 000 Kč.

Odbor církví (dále OC) vyhlásil pro rok 2017 Konkurs na podporu významných kulturních aktivit církví a náboženských společností a Konkurs na podporu rozvoje náboženských a nábožensko-kulturních aktivit spolků. V jejich rámci jsou podporovány aktivity zvyšující informovanost a zájem o náboženskou oblast vymezenou činností registrovaných církví a náboženských společností. Odbor církví neposkytl v roce 2017 žádnou dotaci určenou primárně na podporu aktivit národnostních menšin, ani na podporu integrace příslušníků romské menšiny. Podporou určité nábožensko-kulturní akce však mohlo dojít k nepřímé podpoře těchto skupin a jejich aktivit. OC finančně podpořil v roce 2017 některé kulturní aktivity dotýkající se židovské komunity – zde však ve smyslu náboženské skupiny, nikoli národnostní menšiny. Dále podpořil akci Náboženské obce Církve československé husitské v Praze 3 (Žižkov) česko-romské ekumenické bohoslužby s dokumentací romských

duchovních písní. Jednou z nosných myšlenek projektu je podpora romské identity s oporou v duchovním životě. Současně projekt může přispět ke sblížení Romů s majoritní společností. *Židovská obec* v Praze pak v *Jeruzalémské synagoze* uspořádala výstavu fotografií *Romská duše* jakožto doprovodnou aktivitu festivalu *Khamoro*.

Samostatné oddělení ochrany kulturních statků v rámci svých dotačních programů v rámci kulturních aktivit podpořilo dva projekty a v Integrovaném systému ochrany movitého kulturního dědictví jednu žádost.

V roce 2017 nebyla do dotačního řízení odboru mezinárodních vztahů podána žádná žádost o dotaci organizacemi příslušníků národnostních menšin. Přehled všech výše uvedených dotací odborů OULK/U, OC, odboru výzkumu a vývoje a odboru investic a veřejných zakázek uvádíme v příloze č. 6.

9.3. Kulturní aktivity v roce 2017 podle národnostních menšin

o Bulharská

Ve výběrovém dotačním řízení byly podpořeny spolky:

Asociace bulharských spolků v ČR, z. s., realizovala projekt *Krajanské setkání v Mikulčicích*. Jedná se o celostátní setkání Bulharů, žijících na území ČR, ale i v okolních státech, u příležitosti jednoho z nejvýznamnějších svátků – *Den slovanské kultury a písemnictví*, které se koná v Mikulčicích. Bulharská menšina a pravoslavní věřící připomínají dílo věrozvěstů Cyrila a Metoděje.

O. s. Bulharská pravoslavná obec v České republice uskutečnila projekt *Festivalové dny Víra, Naděje, Lásky a Moudrost – všechno to, co nás sblíží*. Koresponduje s velkým bulharským křesťanským svátkem, který je symbolem vzájemné pomoci. Realizace se zúčastní umělci (výtvarníci, literáti, hudebníci a fotografové z různých národnostních menšin v ČR, v jejichž tvorbě je toto téma trvale zastoupeno).

Pirin se v projektu *Uchování bulharských lidových tradic a tanců* zaměřil, stejně jako v minulosti, na kulturní tradice bulharské menšiny a její prezentaci většinové společnosti.

Vazražďane uspořádalo již tradiční *Dny bulharské kultury*, jejichž cílem je prezentace bulharské kultury v ČR. Seznamuje nejširší veřejnost s tradiční bulharskou slovesnou, taneční a hudební kulturou. Cílem projektu *Klub Vazražďane* bylo prostřednictvím klubové činnosti uchovat a rozvíjet bulharské tradice, prezentovat bulharskou kulturu, zlepšit vzájemnou informovanost a komunikaci mezi menšinou a majoritní společností. Shrnuje lidové zvyky a tradice, které se vztahují k církevnímu i hospodářskému roku a jeho jednotlivým svátkům.

o Chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR pokračovalo v mapování dějin chorvatské menšiny na našem území. Jeho cílem je podrobný historický průzkum tématu moravští Chorvati na frontách světových válek, vydání populárně-naučné publikace *Barvy chorvatské Moravy*. Podpořen byl i *26. Chorvatský kulturní den - Kiritoř*, který je nejvýznamnější aktivitou v životě chorvatské menšiny v ČR. Cílem je zejména umožnit setkávání příslušníků menšiny v místě, odkud mnozí pocházejí, možnost dozvědět se více o svém původu pro druhou a třetí generaci, informování široké české veřejnosti o existenci menšiny.

o Maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí*, konané v několika městech v ČR. Hlavní ideou je uspokojit své specifické kulturní potřeby a šíření maďarské kultury. Pokračovala realizace projektu *Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR*, zaměřená na zachování jazykové a národnostní kultury, poznání a rozvíjení česko-maďarských kulturních vztahů, přiblížení kulturní hodnoty maďarského národa českým spoluobčanům.

○ Německá

Spolky se zaměřují v rámci svých projektů především na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území.

Projekt 23. ročník *Dnů česko-německé kultury „Hudba a kultura spojuje“*, který předložilo *Sdružení Němců - Regionální skupina Hřebečsko, z. s.*, Moravská Třebová, je vyvrcholením celoroční činnosti spolku a spojuje českou i německou kulturu dle starých regionálních tradic a zachovává staré lidové tradice německé menšiny.

Jubilejní kulturní setkání německé menšiny 2017 se konalo na počest založení Shromáždění Němců v Liberci. Bylo kulturním setkáním všech německých spolků v ČR. Hlavní program tvořila vystoupení jednotlivých organizací a hostujících kulturních skupin. Organizovalo jej, stejně jako v předcházejících letech, *Shromáždění německých spolků v České republice, z. s.*

Spolek Němců a přátel německé kultury se v projektu *Aktivity celostátního Spolku Němců a přátel německé kultury* zaměřil na zachování tradic německé menšiny v jednotlivých regionech, německého jazyka a nářečí v jednotlivých regionech. Vydával *Informační listy*, které informovaly o zajímavých věcech týkajících se německé menšiny a krajanů v Německu.

Spolek Němců v Čechách, z. s., Nečtiny, v projektu *Vandrující Chebští muzikanti*, zachovává chebské kulturní dědictví, lidové písně a lidový tanec kultury Chebanů (Egerländer).

○ Polská

Górole, folklorní soubor, z Mostů u Jablunkova opět organizoval *Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů*. Cílem akce je lidový zpěv a tanec bez hranic, setkání mladých lidí různých regionů, států, národností, vzájemné poznávání kultury.

Kongres Poláků v České republice, z. s., v projektu *Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR* navázal na podobné projekty předchozích let. Dokumentační centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Základním cílem projektu *Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017* je vytvoření možností kulturního vyžití občanů polské národnosti, především žijících na Těšínsku a v jiných oblastech České republiky (Praha, Brno, Ostrava). Projekt má za úkol integrovat polskou komunitu (ale i upozornit majoritu na činnost Poláků v ČR) do společnosti v celé ČR, která bude zapojena aktivně prostřednictvím pořádání nebo zúčastňování se jednotlivých kulturních akcí, seminářů, přednášek, workshopů anebo pasivně, díky prezentaci projektu v jednotlivých partnerských médiích.

Macierz Szkolna v RC – Matice školská v ČR, z. s., uspořádala *XV. Festival dětské písně*. Jedná se o největší akci tohoto druhu, kterou spolek pořádá. Účastní se děti a mládež ze základních a středních škol s polským jazykem vyučovacím. Probíhá ve 2 kolech - eliminace a finále. Účast byla cca 150 mladých amatérských zpěváků.

Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, z. s., si v projektu *Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni* klade za cíl realizaci populárně-výchovné funkce hudby (se zvláštním zřetelem na sborový zpěv a hudbu lidovou) a divadelních forem. Zaměřuje se jak na práci s aktivními zpěváky a hudebníky, především členy sdružení, tak na vnější působení na širokou posluchačskou obec formou veřejných vystoupení, koncertů, přednášek apod.

Polský pěvecký spolek Collegium Canticorum projektem *Rozvoj umění sborového zpěvu* realizuje hlavní dlouhodobý cíl, kterým je rozvoj umění sborového zpěvu na vysoké úrovni. Činnost je zaměřena především na práci s dětmi a mládeží.

Polský kulturně osvětový svaz v České republice z. s., (PZKO) realizoval projekt *Kulturně – společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO ve znamení 70 let činnosti svazu*. Jeho cílem byla podpora konání významných kulturně-společenských aktivit, zaměřených na tradiční lidovou kulturu, zvyšování umělecké úrovně souborů a dokumentační a informační činnost PZKO. Významnou akcí bylo 70. mezinárodní folklorní setkání *Gorolski Świąto* v Jablunkově.

Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., pořádalo *Dny studentské kultury 2017*. Cílem byla prezentace činnosti mládeže polské národnosti a prezentace studentské tvorby žáků a studentů z celého Euroregionu Těšínské Slezsko. Projekt *Independent.pl – setkání s polskou nezávislou kulturou* byl zaměřen na prezentaci polské nezávislé kultury v podání umělců z Polska a umělců polské menšiny žijící v ČR.

Sdružení přátel polské knihy se v projektu *Já čtu tobě a ty mně 2017* zaměřilo na popularizaci čtenářství dospělé i dětské populace polské národnostní menšiny v regionu Těšínského Slezska, realizován formou autorských setkání, kterých se zúčastnili rodiče s dětmi.

Polský pěvecký soubor *Hutnik*, působící při *Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, z. s.*, patří k nejaktivnějším polským pěveckým sborům v regionu a v České republice. Cílem projektu bylo vytvoření dobrých podmínek pro udržení stávající vysoké umělecké úrovně a koncertní aktivity souboru.

- Romská

Slovo 21, z. s., uskutečnilo v Praze tradiční *Světový romský festival Khamoro*. Je jedním z nejdůležitějších etnofestivalů v Evropě. Měl za cíl představit pozitivní romské vzory nejen českým Romům, ale i majoritní společnosti, vytvářet společný prostor, ve kterém mohou příjemně trávit společný čas příslušníci romské menšiny s většinovou společností, vzájemně se poznávat a prezentovat Českou republiku jako moderní multikulturní a tolerantní stát.

Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, Hořice, prostřednictvím projektu *Putovní výstavy Zaniklý svět – aktivizace česko-romského porozumění* dokumentoval 600 leté soužití Romů s majoritní společností, život romských rodin v koncentračním táboře Lety a Osvětim.

- Rusínská

Spolek *Folklorní soubor Skejušan, Chomutov*, předložil projekt *Naše kořeny – naše dědictví*. Jako jediný v ČR uchovává lidové tradice, zvyky a obyčeje rusínské menšiny. Členové si vytýčili jako hlavní úkol motivovat mládež, aby se i ona zapojila do činnosti spolku, aby mladí nezapomínali na svoje kořeny a snáze našli svoji identitu.

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, z. s., vydala knihu *Rudolf Štursa: Duše krajiny a lidí. Fotografie z Podkarpatské Rusi*. Cílem je seznámit veřejnost s tvorbou autora věnovanou Podkarpatské Rusi.

- Ruská

Ruská tradice, z. s., se v projektu *Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2017* opět zaměřilo především na uspořádání kulturního festivalu *Kulturus*, který byl příležitostí pro setkání představitelů ruské menšiny v ČR s partnery z Ruska a z celé Evropy, literárně – umělecká setkání členů organizace a příznivců poezie, literatury a výtvarného umění, pokračování činnosti divadelního souboru *Krásný sarafán*, který již tradičně připravuje divadelní vystoupení s repertoárem z děl klasické ruské literatury. Spolek vydal též knihu *T. Anikina: Ženy. Česko 20. století*. Autorka si dala za cíl na příkladu několika vybraných ženských osudů popularizační formou představit vybrané kapitoly z českých dějin od konce 19. století do současnosti.

- Řecká

Spolek *Asociace řeckých obcí v České republice, z. s.*, v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* pokračoval v řešení zachování jazykové a národní kultury, aktivně užívat řecký jazyk, uchovávat a dokumentovat tradice a zvyky své vlasti, informovat veřejnost o kulturním dění v *Asociaci řeckých obcí v ČR* a jejich 11 organizačních jednotkách – řeckých obcích.

Lyceum Řekyň v České republice v projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice* se zaměřilo na rozvoj řecké menšiny na našem území, prohloubení povědomí občanů ČR o zvycích, tradicích a kořenech řecké menšiny, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

○ Slovenská

Asociace Etnica, z. s., projektem *Oživené tradice* ukázala, že tanec, zpěv a hudba jsou univerzálním jazykem a tím i společným prostorem, ve kterém se mohou společně celkem bez problémů orientovat pomocí zrakových a sluchových vjemů příslušníci všech minorit bez rozdílů. Opět zorganizovala mezinárodní festival národnostních menšin a etnik *Praha srdce národů*. Jednalo se o multietnickou kulturní akci, která se stala součástí pražského kulturního dění. Na 19. ročníku festivalu účinkovaly soubory z ČR i ze zahraničí. Spolupořadatelé festivalu byly i další národnostní spolky v ČR.

Asociace Limbora, z. s., se v projektu *Limbora v roce 2017* zaměřila na zabezpečení základních potřeb a umělecké činnosti souboru dospělých Limbora, uchování a tvorbu programových pásem pro aktivity daného subjektu a jeho složek. Uskutečnil se slavnostní program při příležitosti 25. výročí slovenského dětského souboru *Limborka a Malá Limborka*.

BONA FIDE v projektu *Rozprávky* nadále ukazovala nejmladší generaci prostřednictvím loutkového divadla s tradičními pohádkami na příbuznost a sounáležitost Čechů a Slováků, na blízkost obou jazyků i národů, propojených společnou historií, kulturou i tradicemi. Děti se zapojily aktivně do děje.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR se v projektu *Dokumentace slovenské menšiny v ČR a působení slovenské kultury v ČR* zaměřilo na dokumentaci Slováků v ČR, jejich hmotné a duchovní kultury ve vybraných lokalitách. Spolek připravil několik kulturních programů, výstav a přednášek.

Folklorní soubor Šarvanci se v projektu *Folklorní soubor Šarvanci v patnáctém roce své činnosti* zaměřil na pravidelnou činnost směřující k zajištění hlavní souborové náplně a cílů. Zahrnoval pravidelné nácviky 3 souborových složek, nepravidelná víkendová soustředění, workshopy s tanečními pedagogy, hudebními a pěveckými odborníky, přípravu a nácvik nových choreografií a jejich následnou prezentaci na kulturních akcích v ČR i zahraničí. Projekt *Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost* zahrnoval dva folklorní večery – taneční školy pro širokou veřejnost, další dvě dětské školičky tance, víkendovou školu pro dospělé i děti a předvánoční folklorní večer.

Obec Slovákov v České republice, z. s., předložila projekt *Cena Mateja Hrebendu 2017*, jehož cílem je rozvoj kultury a jazyka slovenské menšiny v ČR. Oceňovány jsou každoročně 2 osobnosti, po jedné z ČR a SR, za významný přínos k formování vzájemně prospěšných vztahů mezi Čechy a Slováky, mezi Českou a Slovenskou republikou.

Slovensko - český klub, z. s., tradičně organizoval *Dni slovenskej kultúry po Českej republice*. V roce 2017 se konal 22. ročník. Projekt je tradiční a nejpestřejší slovenskou kulturní aktivitou na území ČR. Jednalo se o rozsáhlý cyklus festivalů, který přinášel kulturu do různých regionů ČR – v 15 městech 10 krajů v rozsahu 3 dny až 3 týdny. Obsahem projektu *Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR* byla systematická a vzájemně provázaná tvorba a realizace vlastních uměleckých aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR ve všech uměleckých oblastech. Součástí projektu byl i velký objem aktivit v Slovenském domě v Praze a též cyklus programů Charta 77 a Slováci, konaných v Praze, Plzni, Českých Budějovicích a Moravské Třebové.

Slovenský literárny klub v ČR realizoval projekt *Kvarteto*. Obsahem byly komponované literárně - hudební večery v Divadle Viola a Slovenskom dome v Praze k výročí slovenské literatury ve vztahu k ČR. Projekt *Živá dielňa slovenských spisovateľov* byl komplexním programem živých setkání v rámci výjimečné komunity slovenských spisovatelů žijících v ČR, s důrazem na mladé autory a klubovou scénu.

○ Srbská

Srbské sdružení sv. Sáva se v projektu *VIII. Dny srbské kultury v Praze*, které jsou nejvýznamnější a nejrozsáhlejší kulturní akcí, zaměřilo na koncerty, výstavy, přednášky, literární večery, prezentaci knih a konferenci.

Srbský kulturní spolek Radost realizoval projekt *Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost v roce 2017*. Zaměřil se na udržování a rozvoj kulturních tradic a národopisného bohatství Srbska, balkánského regionu a poznávání těchto hodnot v regionu místním. Dále na nácvič srbských a jiných balkánských lidových tanců a písní, účast na vystoupeních a kulturních akcích v České republice i v zahraničí.

- Ukrajinská

Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny je zaměřeno především na hudební aktivity. Pěvecké *Duo MarOlja* nacvičilo a prezentovalo skladby ukrajinských lidových a umělých písní s vlastním hudebním doprovodem a duchovní skladby. Cílem bylo zachování tradiční ukrajinské kultury a folkloru, udržování ukrajinského jazyka, včetně dialektů. Aktivně i nadále vystupoval *Sbor sv. Vladimíra*. Udržoval staroslověnské cyrilometodějské duchovní tradice, zachování tradiční ukrajinské kultury, prezentoval hudbu ukrajinských hudebních skladatelů, připomenul významná výročí ukrajinských osobností v daném roce.

Ukrajinská iniciativa v České republice realizovala projekt *Dny ukrajinské kultury v ČR 2017*, jehož cílem bylo udržovat kulturu a tradice Ukrajinců žijících v ČR, nabízet majoritní společnosti přehled aktivit ukrajinské národnostní menšiny, byly společným počinem různých ukrajinských spolků a ukrajinských zájmových kroužků v ČR. Cílem byla nabídka zajímavého kulturního programu širokému spektru návštěvníků v ČR.

- Vietnamská

INFO-DRÁČEK uspořádal v Praze festival *Asie vzdálená a blízká*. Projekt představil asijské národy - Vietnam, Indonésii, Koreu, Malajsi, Thajsko, Indii. Byl zaměřen na představení kultur a tradice jednotlivých asijských národů. Festival se konal po celý den, během kterého byla představena především vietnamská kultura, hodnoty a tradiční kuchyně. Na aktivity vietnamské kultury byla dotace poskytnuta.

- Židovská kultura

Ulpan Teplice realizoval projekt *Dny židovské kultury Teplický cimes 2017*. Cílem 7. ročníku bylo přiblížení židovské kultury, tradic, zvyků, judaismu a státu Izrael široké veřejnosti. Zahraoval koncert, divadelní představení, filmové představení, výstavu a přednášky.

Židovská liberální unie v České republice se v projektu *A budeš vyprávět svým dětem – Židovské svátky a tradice* zaměřila na seznámení veřejnosti s židovskými svátky, kulturou a tradicemi. Cílem bylo přispět k vzájemné snášenlivosti a předcházet projevům rasismu a xenofobie.

Židovská obec v Praze realizovala projekt *Romská duše. Výstava v Jeruzalémské synagoze 2017*. Záměrem výstavy fotografií bylo prostřednictvím multikulturality ve výtvarné oblasti bojovat proti rasismu a xenofobii, ochraňovat lidská práva a rozvíjet jejich dodržování, zlepšovat mediální obraz menšin.

- Multietnické kulturní akce

Matice slezská, pobočný spolek v Dolní Lomné uspořádala pravidelnou multietnickou akci *48. Slezské dny*. Folklorní festival udržuje tradice Slezska a napomáhá k uchování kulturního dědictví. Představil tradiční písně a tance folklorních souborů a také souborů příslušníků národnostních menšin. Přiblížil život našich předků předváděním tradičních řemesel a ochutnávkou tradičních jídel.

Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové zorganizovalo *XIX. ročník mezinárodního dětského folklorního festivalu Jackové dětem*. Cílem je uchování místních tradic a předávání vzorů mladé generaci. Byly vytvořeny podmínky pro využití volného času dětí, které svými aktivitami obohatí nejen sebe, ale i své okolí a pomáhají růstu jejich mimoškolních aktivit a rozvoji osobnosti.

Dům kultury města Orlové uspořádal *XI. Festival národnostních kultur v Orlové*. Cílem festivalu bylo přiblížit místním obyvatelům tradice a zvyky menšin žijících v regionu. Tím

dochází k vzájemnému poznání a z toho vyplývající kvalitnější komunikaci a soužití. Každá menšina se mohla prezentovat svými historickými kořeny, tradičními výrobky a kulturou.

O.R.F. agency, s. r. o., prostřednictvím projektu *KULTURUS Fest v Praze* pořádalo diskuse v oblasti kultury o nejnaléhavějších problémech moderního světa: propaganda, migrace, uprchlictví, organizace společenského života, jednotlivé umělecké praktiky, lidská práva, dějiny a kolektivní paměť. Účastníci diskutují o aktuálních problémech jazykem kinematografie, divadla, současného umění, filosofie, občanského aktivismu.

Post Bellum, o. p. s., si dala za cíl v projektu *Nejsme tu sami: příběhy našich menšin II* zdokumentovat formou orální historie jednotlivé národnostní menšiny žijící v České republice. Akcentovala zachycení národnostních specifik jednotlivých menšin. Během roku bylo natočeno dalších 15 pamětníků. Jejich příběhy byly zpracovány a uloženy do e-badatelný www.pametnaroda.cz. Z příběhů pamětníků byla vytvořena výstava.

Turistické informační centrum města Brna bylo organizátorem festivalu *Babylonfest 2017*. Již tradičně představil široké veřejnosti kulturní aktivity a život příslušníků národnostních menšin žijících v Brně. V rámci festivalu proběhla hudební a taneční vystoupení, tradiční přehlídka folklorních souborů, vysazení stromů národů, prezentace národnostních menšin na základních školách a několik workshopů umožňujících vzájemné poznávání národnostních menšin.

9.4. Dotační program Ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny

Výběrové dotační řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny je vyhlašováno v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Projekty mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentaci romské kultury, ediční činnost (neperiodické publikace), kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 27 žadatelů s 31 projekty. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily se i církevní organizace, příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti. Oceněno bylo 21 projektů od 20 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem 1 363 400,- Kč. Rozhodnutím porady vedení ze dne 25. července 2017 byl mimo výběrové dotační řízení podpořen ještě 1 projekt částkou ve výši 100 000,- Kč.

V rámci programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny byl také účelově navýšen rozpočet Muzea romské kultury o částku ve výši 199 000,- Kč na projekt *Symboly romské kultury – podpora etnického sebevědomí Romů jako podstatná podmínka úspěšné integrace* – prezentace konstant romské kultury, jazyka a národních symbolů – položka 5331 neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím.

Celkem bylo v programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny podpořeno 23 projektů částkou ve výši 1 662 400,- Kč. V lednu a únoru roku 2018 však došlo k vrácení nevyužitých finančních prostředků v částce 14 500 Kč (někteří příjemci dotací nevyčerpali poskytnuté finanční prostředky v plné výši). Po odečtení vrácených finančních prostředků byl tento program tedy podpořen částkou 1 647 900 Kč (stav k 6. 3. 2018; blíže viz příloha 9).

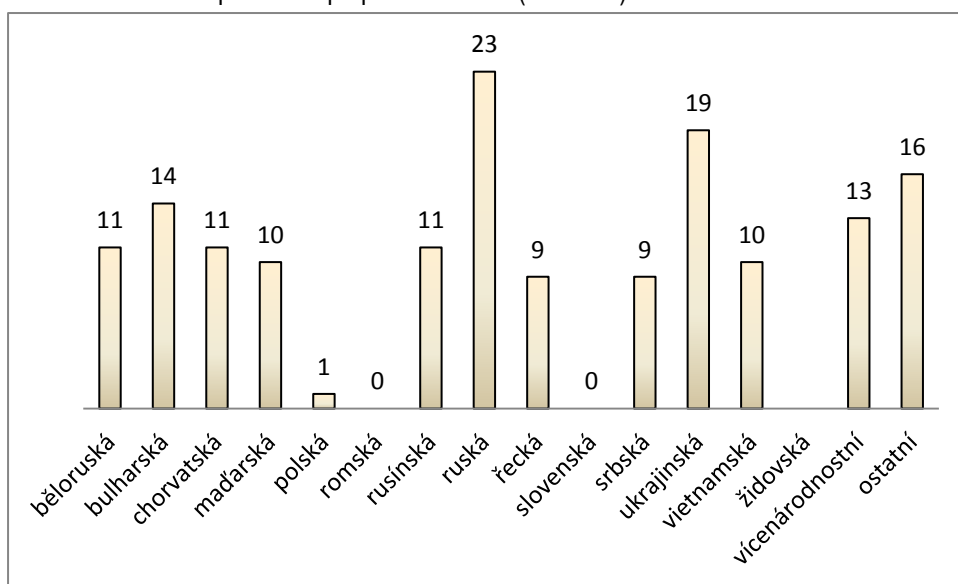
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

10.1. Elektronická veřejnoprávní média

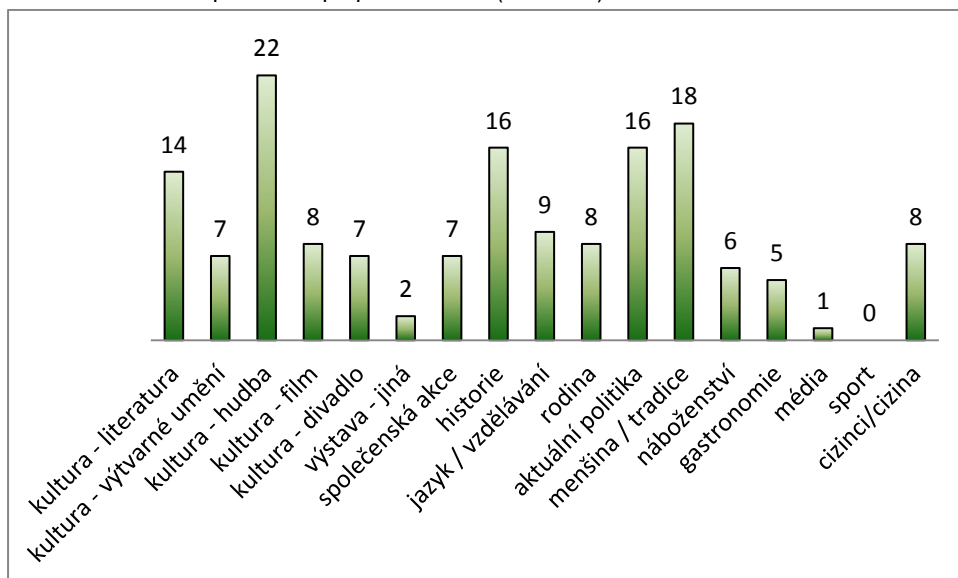
○ Český rozhlas

V roce 2017 vysílal Český rozhlas (dále jen „ČRo“) již standardně nový zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín pro národnostní menšiny a o nich *Mezi námi*, a to vždy v sobotu od 15:10 do 15:30 hod. na stanici ČRo Plus.²⁶ Bylo odvysíláno 51 pořadů, celkem 157 vstupů. Nejfrekventovanějšími vstupy byly v roce 2017 příspěvky ruské a ukrajinské menšiny, mezi nejčastější témata patřily informace o hudbě, menšině a jejích tradicích, aktuálních politických tématech a historii. Na webu ČRo je jednoduchý přístup a archiv pořadu.

Graf 2 Mezi námi - počet vstupů po menšinách (rok 2017)

Graf 3 Mezi námi - počet vstupů po tématech (rok 2017)

²⁶ http://www.rozhlas.cz/plus/porady/_porad/101655

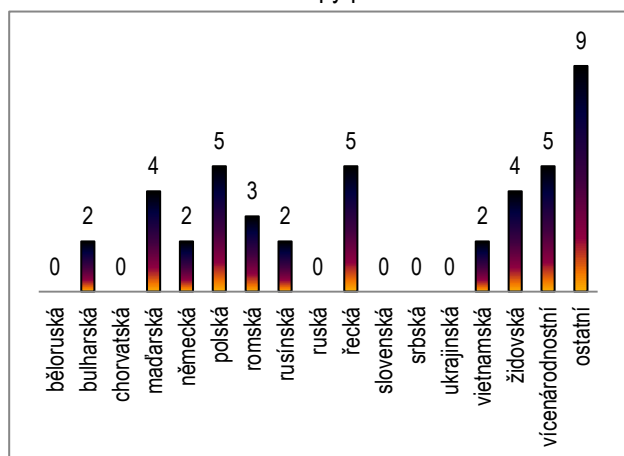
- Česká televize

Dne 3. února 2017 začala Česká televize vysílat pořad pro národnostní menšiny a o nich *Sousedé* (na stanici ČT2). Jeho tvorbu zastřešuje Centrum dramaturgie Ostrava, konkrétně tým tvůrců cyklu *Babylon* v dramaturgii Marty Růžičkové, členky Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání. Měsíčník si klade za cíl poskytnout divákům aktuální pohled do života menšin u nás tak, aby posílil obecné povědomí o ostatních národnostech žijících v naší společnosti. Cyklus má mapovat prolínání a vzájemné ovlivňování kulturních i životních zvyklostí, jejich uchovávání členy minorit, ale i případné proměny v českém prostředí, zabývat se obecnými aspekty začleňování do společnosti, dlouhodobé i každodenní problémy soužití. Jeho mottem, ze kterého vzešel i jeho název, je nakouknout za okna svých sousedů.²⁷

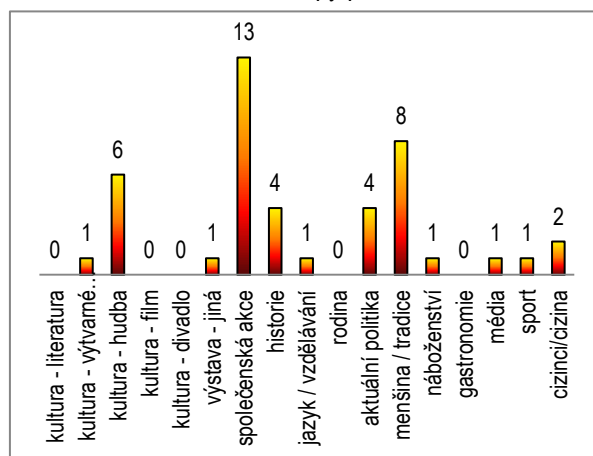
Obrázek 2 Pořad ČT o menšinách a pro ně *Sousedé*

Graf 4 *Sousedé* - hlavní vstupy podle menšin

Graf 5 *Sousedé* - hlavní vstupy podle témat

10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které

²⁷ <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11690334848-sousedé/>

tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, je ministerstvo kultury zastoupené odborem médií a audiovize. V rámci programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, který spadá do působnosti odboru médií a audiovize (dále „OMA“), je realizována podpora vydávání periodického tisku a výroba programů pro rozhlasové nebo televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určeny pro šíření na území České republiky a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin žijících na území České republiky. Zároveň je tak snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a že je na ně vytvářen jakýsi nátlak směřující k asimilaci.

V roce 2017 OMA podpořil 23 projektů. Vedle projektů v rámci výše uvedeného programu jsou v rámci grantového řízení pro oblast audiovize a masmédií z kulturních aktivit podporovány rovněž některé projekty s tematikou národnostních menšin či v jazycích národnostních menšin.

Výběrová dotační komise hodnotila v rámci výběrového řízení 33 projektů, na které bylo uvolněno ze státního rozpočtu 20 850 000,- Kč. Dotací bylo podpořeno 23 projektů, byly podpořeny čtyři projekty romské, tři slovenské a německé, dva projekty polské, bulharské, ukrajinské a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšiny. Byl podpořen jeden mediální projekt ve prospěch slovenské menšiny, jinak se jednalo o podporu tištěných periodik. Přehled projektů je uveden v příloze 8.

11. Vnitřní bezpečnost

11.1. Ministerstvo vnitra

11.1.1. Legislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin

Dnem 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, který v § 7 odst. 3 upravuje dvě specifické skutkové podstaty přestupků proti občanskému soužití, a to:

- a) omezování nebo znemožňování příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin a
- b) způsobení jinému újmy pro jeho příslušnost k národnostní menšině, etnický původ, rasu, barvu pleti, apod.

Tyto skutkové podstaty byly převzaty ze zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, jenž byl k 1. červenci 2017 zrušen zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Na rozdíl od předchozí právní úpravy však nová úprava kromě jednání fyzických osob dopadá i na jednání podnikajících fyzických a právnických osob.

11.1.2. Nelegislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin

– *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám*

Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality (dále též jen „OBPPK“) byl rovněž v roce 2017 věcným gestorem Ministerstva vnitra pro oblast policejní práce s menšinami. V tomto roce pokračoval v metodické a koncepční činnosti vztahující se k dané problematice, plnění stanovených cílů a priorit vyplývajících ze strategických materiálů a shromažďování a analýze souvisejících informací.

Cílem aktivit resortu v oblasti práce s menšinami je otevřená a transparentní komunikace policie s menšinami založená na vzájemné důvěře a respektu. K dosažení tohoto cíle je zapotřebí implementovat moderní přístupy do policejní práce s menšinami, systematicky cílit na celoživotní vzdělávání policistů v dané problematice a posílit vazby s menšinovými komunitami.

Základním dokumentem vymezujícím činnost na tomto úseku je *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2015-2017* (dále jen „Strategie 2015-2017“). Navazuje na předchozí strategické dokumenty resortu týkající se činnosti policie ve vztahu k menšinám a zohledňuje aktuální vývoj a měnící se společenské podmínky. Mezi hlavní cíle pro toto období byly identifikovány zvyšování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky menšin a prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami. Souběžně Strategie klade důraz na komplexnější spolupráci Policie ČR s orgány státní správy, samosprávy, neziskovými nevládními organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty.

Sama Policie ČR vyvíjí aktivity k budování důvěry mezi policií a menšinami, snaží se o zlepšování komunikace, řešení problémů v zákonné působnosti Policie ČR, vytvoření efektivní spolupráce mezi Policií České republiky a samosprávami, i o eliminaci trestné činnosti vč. lichvy v sociálně vyloučených lokalitách.

V oblasti týkající se národnostních menšin spolupracuje OBPPK v rámci širšího resortu vnitra s Ředitelstvím služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR (dále jen „ŘSPP PP“), jakožto gestorem za problematiku menšin v rámci Policie ČR a dále především Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia (dále jen „ÚPVSP PP“), který je gestorem zodpovědným za policejní vzdělávání.

Mimo plnění úkolů vyplývajících ze Strategie 2015-2017 bylo v roce 2017 realizováno několik dalších aktivit, které směřovaly k prohlubování spolupráce se zástupci národnostních menšin a dalšími zainteresovanými subjekty, které se touto oblastí z hlediska bezpečnosti zabývají:

- Pracovní setkání styčných důstojníků, krajských romských 29.-31. března 2017 koordinátorů a manažerů prevence kriminality v ZSMV Hotel Šumava, Kašperské Hory

- Instrukčně metodické zaměstnání v Solenici, pro pracovníky na úseku menšin, jehož součástí byly odborné přednášky a prezentace pracovních skupin styčných důstojníků. 22.-24. května 2017
- Pracovní setkání styčných důstojníků a krajských romských koordinátorů v Praze na Spiritce 18.-19. září 2017

Spolupráce ŘSPP PP s OBPPK a ÚPVSP PP se na úseku problematiky menšin v roce 2017 zaměřila na realizaci společného projektu v oblasti vzdělávání. Na základě plnění Strategie 2015-2017, jmenovitě opatření 5.2.1. *Zařazení metody tzv. zážitkové pedagogiky do vzdělávacího systému Policie ČR*, jež je součástí strategického cíle 5.2. Prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami, byla v roce 2017 realizovaná ve III fázích:

- I. Fáze se týkala vyškolení interních lektorů Policie ČR. Pro realizaci těchto kursů byly v součinnosti se zástupci ÚPVSP PP sestaveny 3 týmy (Holešov, Brno, Praha) a byl vypracován metodický postup pro proškolení interních lektorů Policie ČR, tzv. systém *train the trainer*.
- Ve II. fázi se v průběhu roku 2017 realizovaly 3 pilotní kursy (srpen, září, listopad), na kterých interní lektori Policie ČR samostatně vedli sebezkušenostní tréninky zaměřené na problematiku menšin, za odborného vedení externího dodavatele. Účastníky kursů personálně zajistilo ŘSPP PP policisty z řad pracovních skupin pro menšiny. Znalosti a dovednosti nabyté v těchto kursech budou do budoucna sloužit všem příslušníkům Policie ČR při výkonu služby pro efektivnější komunikaci a jednání s příslušníky menšin, včetně cizinců na území ČR. Získané poznatky z *pilotních kursů* byly podkladem pro
- III. fázi, kde ÚPVSP PP měl do konce ledna 2018 vytvořit a akreditovat finální podobu školního vzdělávacího programu zaměřeného na problematiku menšin a multikulturní kompetence .

Dále ŘSPP PP, ve spolupráci s OBPPK MV, v roce 2017 implementovalo tzv. *instruktážní videospoty*, které se zaměřují na identifikaci zátěžových situací pro policisty při kontaktu s příslušníky menšin a jejich možných řešení (nedílnou součástí je *Výukový metodický manuál k využití videospotů*), a to do kurzu *Policista v multikulturním prostředí*, který probíhá ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. Styčná důstojnice Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje a styčná důstojnice Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje prezentovaly ve druhé polovině roku 2017 výše uvedené videospoty pro lektory Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově (první dva kurzy). Jedná se o 6 videospotů na téma jednání policisty s příslušníky národnostních menšin a cizinci. Tyto videospoty byly financovány MV z projektu *Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů*²⁸ a jsou velmi kvalitním didaktickým materiálem pro případné školení policistů. Po konzultaci se styčnými důstojníky krajských ředitelství policie bylo v prosinci 2017 dohodnuto, že je nutné k videospotům vytvořit jednotnou průvodní prezentaci a sjednotit tím formu jejich prezentace. Tento úkol bude realizovat styčný důstojník ŘSPP PP.

ŘSPP PP v souladu s plněním úkolů vyplývajících ze Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám a v souladu s pokynem policejního prezidenta č. 204/2016, kterým se mění pokyn policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin, provedlo v roce 2017 mapování sociálně vyloučených lokalit v rámci jednotlivých KŘP. Tuto činnost metodicky vykonával styčný důstojník pro menšiny ŘSPP PP. Cílem této činnosti bylo reálné zmapování sociálně vyloučených lokalit, jejich vyhodnocení ve vztahu k potencionálním bezpečnostním hrozbám a rizikům. Jedním z hlavních výstupů z těchto metodických výjezdů bude v roce 2018 zanesení sociálně vyloučených lokalit do informačního systému policie Mapy kriminality (dále jen GIS). Styčným důstojníkům KŘP v průběhu metodické činnosti vyplynuly úkoly (tzv. karty sociálně vyloučených lokalit) ve vztahu k zajištění fotodokumentace s popisem sociálně vyloučených lokalit v rámci jednotlivých KŘP.

²⁸ reg. č. CZ.1.04/4.1.00/A3.00005

Pracovní skupiny styčných důstojníků KŘP pro menšiny vykonávaly v roce 2017 činnost v souladu se závazným pokynem policejního prezidenta o činnosti na úseku menšin, a to zejména v oblasti monitoringu bezpečnostní situace na úseku menšin. Přes rozdílnost problémů u jednotlivých KŘP se podařilo v uplynulém období sjednotit obsah činnosti jednotlivých styčných důstojníků a výstupy požadované z jejich činnosti. V rámci jednotlivých KŘP se v uplynulém roce dařilo rozšiřovat zejména příklady dobré praxe.

ŘSPP PP rovněž cestou styčných důstojníků KŘP kladlo v roce 2017 důraz na rozvíjení vztahů a vzájemné spolupráce s místní samosprávou a dalšími pomáhajícími institucemi, a to zejména v sociálně vyloučených lokalitách, což je důležitým předpokladem pro eliminaci a řešení problémů, které s existencí takových lokalit souvisejí. Problematika lichvy je primárně v gesci služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“). Přesto lze konstatovat, že ŘSPP PP cestou styčných důstojníků pro menšiny obecně zaměřuje svou pozornost na trestní a jinou protiprávní činnost páchanou v sociálně vyloučených lokalitách na jejich obyvatelích, ale také protiprávní jednání páchané obyvateli sociálně vyloučených lokalit. Kontinuálně se monitoruje výskyt negativních jevů v jednotlivých sociálně vyloučených lokalitách. Obecně lze konstatovat, že bezpečnostní situace ve vztahu k menšinám, sociálně vyloučeným lokalitám a cizincům je z bezpečnostního hlediska na celém území ČR v roce 2017 stabilizována.

Kromě toho podnikl v průběhu roku 2017 styčný důstojník ŘSPP PP metodické výjezdy do 13 KŘP. KŘP Plzeňského kraje navštíví v roce 2018. Účelem bylo zmapovat jednak sociálně vyloučené lokality z pohledu potencionálních bezpečnostních rizik pro PČR a jednak zmapovat současnou bezpečnostní situaci v sociálně vyloučených lokalitách.

Oblast prevence kriminality je jedním z pilířů činnosti styčných důstojníků KŘP a jejich pracovních týmů v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. I v roce 2017 se prevenci věnovali nejen policisté zařazení v preventivně informačních skupinách, ale rovněž na dalších útvarech dle potřeby, možností a dané situace. Cílovými skupinami jsou téměř všechny věkové kategorie, tedy od dětí předškolního věku až po seniory. Dle plánu porad ŘSPP PP se styčnými důstojníky byly realizovány dvě porady – ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově a v zařízení služeb MV ČR Na Tokáni ve dnech 16. dubna. a 14. prosince 2017.

- *Významné projekty Policie ČR na úseku menšin:*

ŘSPP PP ČR v letech 2014 – 2017 realizovalo rozsáhlý projekt *Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou ve vyloučených lokalitách*. ŘSPP PP bylo i v letech 2015 – 2016 garantem tohoto projektu, realizovaného z Evropských fondů,²⁹ jehož součástí bylo široké spektrum tuzemských i zahraničních vzdělávacích aktivit a pořízení potřebného vybavení pro policisty. Mezi hlavní cíle výše uvedeného projektu patřilo vyškolení celkem 40 policistů základních útvarů Policie ČR, jejichž výkon služby je orientován na přímý výkon služby mezi romskou menšinou. Dále šlo o zvýšení kvalifikace stávajících styčných důstojníků KŘP a proškolení 10 policejních manažerů v uvedené problematice. Projekt byl realizován ve čtyřech krajích a to v Ústeckém, Karlovarském, Olomouckém a Moravskoslezském kraji (dále jen KŘP-U, KŘP-K, KŘP-M, KŘP-T), které jsou významně ohroženy sociálním vyloučením.

Projekt byl z důvodu dočerpání financí z výše uvedeného fondu prodloužen do 2017 a k 31. dubnu 2017 ukončen. Finance byly dočerpány realizací celorepublikové konference na téma *policejní specialisté pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách* ve dnech 10.-13. dubna 2017, na zámku Zbiroh. Na konferenci bylo v rámci projektu NF proškoleny dalších 70 policistů, kteří tvoří rezervu pro případné rozšiřování projektu. Dále se dokoupilo 70 notebooků určených policejním specialistům pro práci s romskou menšinou. U KŘP-T se v roce 2017 podařilo navýšit počet policejních specialistů pro práci s romskou menšinou z 10 na 15. Jiná KŘP v roce 2017 neprojevila zájem zřídřit nebo navýšit počet policejních specialistů pro práci s romskou menšinou. V současné době probíhá pětiletá udržitelnost projektu a řeší se obnova techniky (mobilní telefony, notebooky).

²⁹ reg. č. NF-CZ14-PDP-6-005-2014

Dalším významným počinem realizovaným ŘSPP PP na úseku menšin byl projekt vyplývající z *Akčního plánu prevence kriminality na léta 2016 až 2020 ve vztahu k domácímu násilí* (mimo jiné úkol č. 44 v gesci PČR). Projekt se věnuje obětem domácího násilí v kontextu sociálně vyloučených lokalit a menšin. Rovněž tématu zvláště zranitelných obětí trestných činů, včetně obětí z řad seniorů (úkoly 44, 27, 72 a řada dalších). Ve shodě je rovněž vnímání domácího násilí v dokumentu přijatém vládou České republiky – *Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2015-2018* (mimo jiné úkol č. 29).³⁰ V rámci úkolů Policie ČR je právě pod č. 44 definice úkolu, s průběžnou realizací: „Podporovat specializaci Policie ČR na případy domácího násilí“. Téma specializovaného přístupu k obětem domácího násilí vychází ze systematické a propracované iniciativy odboru metodiky, koordinace a podpory výkonu služby ŘSPP PP (dále jen „OMKPVS“). Tento odbor cestou svých specialistů – metodiků koordinuje prvotní práci řadových policistů na místě. Jde tedy o řádnou diagnostiku, zda se jedná o domácí násilí, posouzení kritérií potřebných pro případné vykázání a další práce s osobou, která je osobou ohroženou domácím násilím. Je znovu potřebné zmínit skutečnost, že samotné vykázání není sankcí, ale souvisí s prevencí.³¹ Bohužel nezdědky jsou svědky těchto událostí děti a z úředních záznamů souvisejících s vykázáním vyplývá také fakt, že ohrožené osoby jsou otřesené nebo dokonce zraněné. Významným faktorem pro pokračování celorepublikového projektu v roce 2017 bylo rovněž nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který přináší některé nové postupy, nástroje a též změnu některých formulářů.

V rámci výše uvedeného projektu se vytiskly tzv. *informační skládačky* (neboli minibrožurky) pro ohrožené osoby domácím násilím v jazyce českém, anglickém, ruském, ukrajinském, romském, vietnamském a arabském.

- Dotační projekty na úseku policejního vzdělávání

V oblasti policejního vzdělávání nebyly čerpány žádné rezortní dotace v rámci projektů na aktivity národnostních menšin.

V rámci schváleného projektu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizuje *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově* od roku 2010 projekty *Příprava a výběr žáka z národnostních menšin ke vzdělávání ve VPS a SPŠ MV v Holešově* a *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPS a SPŠ MV v Holešově*. Oba byly spolufinancovány Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a státním rozpočtem České republiky. Veškeré aktivity jsou v rámci udržitelnosti obou projektů financovány z rozpočtu školy. Projekty navazují na Národní strategii pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám schválenou vládou ČR v roce 2003. Strategie definuje principy policejní práce ve vztahu k osobám či komunitám osob, které se odlišují na základě etnických, rasových, náboženských či obecně kulturních zvláštností.

Projektové aktivity jsou orientovány především na rozvoj forem a metod inkluzivního vzdělávání a rozvoj podpůrných mechanismů zajišťujících speciální vzdělávací potřeby dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním v hlavním vzdělávacím proudu. Speciální pozornost byla věnována prevenci rasismu a xenofobie, podpoře multikulturní výchovy a vzdělávání, a to s důrazem na problematiku romského etnika. V roce 2017 se ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově vzdělávalo celkem 39 žáků z 11 národnostních menšin. Úspěšným ukončením středního odborného vzdělávání vykonáním maturitní zkoušky se vytváří vhodné podmínky pro vstup a udržení se na trhu práce.

³⁰ usnesení ze dne 23. února 2015, č. 126

³¹ Citujeme-li metodickou příručku č. 1/2010 evidovanou pod č. j. PPR-175/ČJ-2010-0099UP v článku č. 2 odst. 2 je jednoznačně řečeno, že „Vykázání je opatřením netrestního charakteru, které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků. Nenahrazuje sankci za chování násilné osoby.“ V rámci popisu stávajícího stavu bylo za rok 2016 provedeno 1316 těchto preventivních vykázání násilných osob ze společného obydlí a to dost často z řad menšin nebo cizinců.

11.1.3. Spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin

- Spolupráce v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

Jak již bylo uvedeno výše, v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality probíhá spolupráce se zástupci menšin zejména prostřednictvím styčných důstojníků pro menšiny a dále prostřednictvím asistentů prevence kriminality. To platilo i pro rok 2017.

Ve dnech 29.-31. března 2017 uspořádal odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality MV ve spolupráci s Úřadem vlády další pracovní setkání krajských koordinátorů pro romské záležitosti a styčných důstojníků pro menšiny PČR, kterého se nově zúčastnili i krajští manažeři prevence kriminality a policejní pracující na odděleních tisku a prevence. Cílem setkání bylo navázat na předchozí setkání v roce 2016 a rozšířit spolupráci mezi dalšími aktéry. V rámci setkání byly diskutovány aktuální problémy romské menšiny, zazněly např. příspěvky na dluhovou či drogovou problematiku, informace ohledně nepojistných soc. dávek a byla rovněž diskutována problematika *hoaxů* a mýtů.

V rámci preventivních aktivit se policisté v roce 2017 podíleli na besedách a přednáškách na ZŠ, SŠ, včetně speciálních škol a dětských domovů. Tématy byla zejména trestní odpovědnost, multikulturní společnost, rasismus, extremismus, rizika virtuální komunikace, zneužívání drog a alkoholu u mladistvých, obecná bezpečnost. Členové pracovních skupin pro menšiny působí ve výchovných komisích spolu se zástupci vedení škol (s převahou romských dětí), spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a účastní se setkání příslušníků policie s příslušníky minoritních skupin, při kterých provozují společné volnočasové aktivity (např. sportovní utkání). Podporují také příklady dobrého spoluzití nejen mezi majoritní společností a sociálně vyloučenými obyvateli, ale i mezi příslušníky národnostních a etnických menšin navzájem, které využijí mnohé obce při přípravě pravidel přístupu obyvatel k obecnímu bytovému fondu.

11.1.4. Plnění vládních úkolů v oblasti národnostních menšin v policejním vzdělávání

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově

Smyslem policejní práce v oblasti menšin je uplatňování rovného a korektního přístupu založeného na respektu odlišností a oboustranné důvěře. Úkolem policejního vzdělávání je vybavit příslušníky odpovídajícími kompetencemi, které jim usnadní orientaci v odlišnostech kulturních hodnot a vzorců jednání a policii jako celku pomohou k adaptaci na výkon v podmínkách zvyšující se sociální diverzifikace. Policejní vzdělávání se podílí na integračních tendencích, které přispívají k zajištění bezpečnosti a snížení kriminality. Problematika národnostních menšin a etnik je ve výuce těsně spjata především s problematikou lidských práv, rasismu a problematikou Romů.

Členové *realizačního týmu projektu Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově* (zaměstnanci školy), úzce spolupracují s krajskými koordinátory pro romské záležitosti a romskými poradci zejména v oblasti výběru vhodných uchazečů ke studiu čtyřletého maturitního vzdělávání v oboru Bezpečnostně právní činnost. V rámci projektu bylo v oblasti problematiky národnostních menšin včetně romské problematiky proškoleny 57 členů realizačního týmu. V roce 2017 škola realizovala 4 školení na téma *Policista v multikulturním prostředí* za účasti 57 policistů.

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově (dále jen „VPŠ a SPŠ MV v Holešově“) a *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze* (dále jen „VPŠ a SPŠ MV v Praze“) realizují *střední vzdělávání s maturitní zkouškou – obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Problematika národnostních menšin je ve čtyřletém maturitním studiu vyučována průřezově v celém průběhu vzdělávání. Výuka je zaměřena mj. na otázky spojené se skrytým rasismem většinové společnosti, problematiku extremismu a jeho formy, migraci a její příčiny, předsudky a xenofobii. V neposlední řadě se žáci

seznamují s charakteristikou národnostních menšin na území ČR, postavením uprchlíků, organizacemi na ochranu menšin a cizinců, mezinárodními úmluvami.

V oblasti terciárního vzdělávání (VPŠ a SPŠ MV v Praze a VPŠ a SPŠ MV v Holešově) dochází k začleňování problematiky národnostních menšin v průběhu celého studia především do modulů/předmětů zaměřených na právní disciplíny. Nejvýrazněji se tato problematika odráží v modulu *Multikulturní společnost*. Důraz je kladen na diferencovaný přístup policistů a zaměstnanců resortu MV v jednání s příslušníky minorit, na objasnění negativních projevů většinové společnosti vůči národnostním menšinám, problematiku diskriminace, rasismu, jejich projevy a vliv na chování a jednání občanů majority v ČR.

V oblasti *policejního vzdělávání* ve vzdělávacím programu *Základní odborná příprava policistů* je problematika národnostních menšin začleněna do předmětů *Právo a Komunikace a policejní etika v tématech: Předsudky a metody jejich ovlivňování, Jednání s příslušníky minorit, Diferencovaný přístup policistů při komunikaci a sociální interakci, Listina základních práv a svobod, Ústava ČR a Etický kodex Policie České republiky*.

Účelem *specializačního kursu* pro policisty zařazené na službu kriminální policie a vyšetřování Výcvik specialistů služby kriminální policie a vyšetřování problematiky extremismu (modul Operativně pátrací činnost v prostředí extremistických skupin s využitím informátora) je osvojení si pravidel operativně pátrací činnosti v prostředí extremistických zájmových skupin a specifických subkultur včetně motivačních nástrojů a stimulů využitelných v extremistickém prostředí. Příslušníkům Policie ČR zařazeným v antikonfliktních týmech Policie ČR je určen kurs další odborné přípravy členů antikonfliktních týmů Policie ČR. Cílem jednoho z modulů je aplikovat vhodnou komunikační strategii a techniku vzhledem k etnické příslušnosti komunikačního partnera.

11.1.5. Národnostní menšiny a extremismus

V roce 2017 bylo dominantním tématem extremistických subjektů šíření nenávisti k imigrantům a muslimům. Pomocí islamofobní rétoriky nicméně získávaly příznivce i jiné, populistické subjekty, které nelze označit za extremistické. Šíření strachu podporovala také tzv. alternativní média publikováním zkreslených či nepravdivých informací.

Protimuslimské projevy i v roce 2017 zastínily nenávistné aktivity proti Romům. Patrně nejvýraznější anticiganistické projevy byly namířeny proti romskému zpěvákovi Bangovi za jeho vystoupení v rámci hudební ankety *Český slavík*.

Většina nenávistných projevů byla registrována na internetu v prostředí sociálních sítí. Nové trendy na extremistické scéně si vyžádaly reakci bezpečnostních složek zejména v oblasti odborné přípravy a vzdělávání. Více informací poskytuje *Výroční zpráva o extremismu v roce 2017 a Vyhodnocení Koncepce boje proti extremismu pro rok 2017*.

11.1.6. Dotační politika resortu vnitra ve vztahu k národnostním menšinám

Dotační politika resortu vnitra v roce 2017 primárně necílila na podporu národnostních menšin v oblasti jazykové a kulturně-společenské. Pro úplnost uvádíme údaje o dotačních programech, které se sice dotýkají národnostních menšin, ovšem především z hlediska prevence kriminality ve vazbě na sociální vyloučení.

- Prevence kriminality

V souladu s vládou schválenou *Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* (dále jen „Strategie PK“)³² Ministerstvo vnitra pokračovalo v podpoře preventivních aktivit v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2017 (Program PK). Hlavním cílem Programu PK bylo posílení pocitu bezpečí občanů, eliminace kriminálně rizikových jevů a ochrana lokálních komunit před kriminalitou. Příjemcem dotace na Program PK na rok 2017 mohl být pouze kraj nebo obec a nově i dobrovolný svazek obcí. Na Program PK byla

³² usnesení vlády č. 66/2016

k dispozici částka 54 676 000,- Kč, ve skladbě maximálně 20 000 000,- Kč investičních prostředků a 34 676 000,- Kč neinvestičních prostředků.

Značná část prostředků byla vyčleněna na realizaci programů zaměřených na komplexní přístup v sociálně vyloučených lokalitách, postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů. Nejvyšší dotace, s ohledem na celkovou rizikovost lokalit, množství podaných projektů a jejich kvalitu bylo přiděleno v rámci Libereckého, Ústeckého a Moravskoslezského kraje, z toho Liberecký kraj celkem 8 448 000,- Kč (z požadovaných 15 333 134,- Kč), Ústecký kraj celkem 7 506 000,- Kč (z požadovaných 9 380 000,- Kč) a Moravskoslezský kraj celkem 7 368 000,- Kč (z požadovaných 11 853 414,- Kč).

Nejvýznamnějším a nejúspěšnějším projektem v této oblasti je projekt *Asistent prevence kriminality* (dále jen „APK“). Asistent je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (není strážníkem ani čekatelem). Podílí se na prevenci kriminality v obci, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, předchází možnému protiprávnímu jednání svou přítomností a zejména svými komunikačními schopnostmi, vystupuje jako mediátor možných sousedských sporů, monitoruje dodržování čistoty veřejných prostranství, pomáhá ostatním občanům v sociálně vyloučené lokalitě. Při své činnosti je APK řízen konkrétním strážníkem v roli mentora, se kterým úzce spolupracuje. Na úspěšnosti projektu se podílí i jednotlivá pracoviště Policie ČR v příslušných lokalitách.

Konkrétní APK vybírá odborná komise, která je složena ze zástupců samosprávy, obecní policie, Policie ČR a často také koordinátora (poradce) pro romské záležitosti (kraje, obce) či zástupce v lokalitě působících významných neziskových organizací a zástupce Ministerstva vnitra. V roce 2017 pak celkem působilo ve 37 obcích v rámci celé ČR 92 asistentů prevence kriminality podpořených z rozpočtu MV v rámci Programu prevence kriminality ve výši 20 928 000,- Kč.

Další APK působí v rámci ČR i z jiných zdrojů, než jsou prostředky zajišťované MV – např. z podpory úřadů práce. Celkem tak na konci roku 2017 podporovaly úřady práce v ČR 335 APK ve 102 obcích. Asistenti jsou financováni dále přímo z vlastních rozpočtů obcí či z evropských projektů v rámci Operačního programu zaměstnanost. Odhadem tak mohlo působit v celé ČR na konci roku 2017 cca 500 APK.

Tab. 9 Tabulka počtu podpořených dílčích projektů prevence kriminality Asistent prevence kriminality v letech 2010–2017 a celková výše přiznaných finančních dotací z Programu prevence kriminality

rok	počet podpořených obcí	počet APK	celková výše přiznané dotace (Kč)
2010	10	38	3 876 000
2011	16	104	3 423 000
2012	21	37	5 328 000
2013	38	90	13 360 000
2014	64	127	17 644 000
2015	58	175	22 656 000
2016	47	121	25 529 000
2017	37	92	20 928 000

Dalším projektem, který se snaží reagovat na konkrétní potřeby obcí a měst s cílem pozitivně ovlivnit situaci především v sociálně vyloučených lokalitách a úzce souvisí s projektem APK, je preventivní projekt *Domovník – preventista* (dále jen „DP“). V roce 2017 bylo podpořeno z dotačního titulu Program prevence kriminality na rok 2017 celkem 31 pozic Domovníků – preventistů v 11 obcích celé ČR v celkové výši podpory 1 502 000,- Kč.

- Realizované projekty z prostředků EU

Dne 1. září 2016 se začal realizovat schválený preventivní projekt podporovaný z ESF OPZ s názvem *Domovník – preventista účinný nástroj sociálního začleňování a podpory sociálně*

*situacní prevence v obci.*³³ Příjemcem podpory je odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality MV ČR s rozpočtem ve výši 25 505 307,36 Kč. Realizace projektu probíhá od 1. září 2016 do 31. srpna 2020. Předmětem projektu je vytvoření nových účinných nástrojů pro sociální začleňování a boj s chudobou:

1. Nástroj pro sociální začleňování a boj s chudobou – *Metodika výběru, činnosti a přípravy Domovníků – preventistů.*
2. Nástroje pro hodnotící a kvalifikační standardy nové pracovní pozice – *Hodnotící a kvalifikační standardy pracovní pozice Domovníků – preventistů.*
3. Nástroj pro výběr obcí (minimálně 10 obcí v ČR po dobu 24 měsíců) – *Metodický standard pro výběr obcí zařazených do projektu OP Z Domovník – preventista.* Metodický standard bude vycházet z obsahu Výzvy č. 29/2015. Zaručí mj. nemožnost kolize financování se všemi jinými, již vyhlášenými Výzvami. Na základě zpracování a uvedení do praxe těchto metodik a standardů vznikne v rámci Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK) nová pracovní pozice, která umožní osobám pocházejícím a žijícím v sociálně vyloučených lokalitách nalézt své uplatnění na trhu práce, získat novou kvalifikaci, platnou po celé ČR a snadněji se začlenit mezi majoritu.

Zaměstnání 30 osob na pozici DP má v projektu 2 základní výstupy:

1. Zaměstnání 30 osob v posledních 24 měsících realizace projektu na pozici DP, včetně ověření zpracovaných metodik a standardů v praxi. Bez ověření v praxi by zpracování metodik a standardů a jejich následné zavedení do NSK a NSP nemělo význam.
2. Přenos získaných doporučení dalším městům/obcím, které mají problémy s bytovými jednotkami, resp. s nájemníky těchto bytových jednotek v sociálně vyloučených lokalitách a nabídka tohoto inovativního způsobu prevence v praxi.

Hlavním cílem projektu je nastavení a ukotvení nově vzniklého účinného nástroje sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci prostřednictvím ustavení pracovní pozice DP. Ke konci roku 2017 již bylo do projektu zapojeno všech deset obcí a prozatím 28 vybraných domovníků. I ostatní aktivity projektu jsou průběžně plněny dle stanovených cílů a harmonogramů.

Dalšími projekty prevence kriminality v této oblasti jsou např. *romský mentor* (sociální pracovník pomáhající vykonat soudem uložený alternativní trest obecně prospěšných prací a působit proti jeho přeměně v trest odnětí svobody), vzdělávání strážníků obecních policií a pracovníků samosprávy a státní správy působících v lokalitě, projekty sociální prevence, podpora smysluplného využití volného času dětmi a mládeží, posilování finanční gramotnosti či prvky situační prevence (kamerové monitorovací systémy, fotopasti, bezpečnostní dveře či mřížve ve společných částech domu, ochrana předmětů pomocí syntetického DNA atd.).

11.1.7. Plnění usnesení vlády týkajících se spolupráce a vztahů národnostních menšin s místními samosprávami

Usnesení vlády č. 243/2003

1a) Průběžně monitorovat ve spolupráci s místopředsedou vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje plnění úkolů týkajících se romské integrace kraje a obcemi (§ 6 menšinového zákona).

Dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů mají příslušníci národnostních menšin právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni. Toto právo vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím Výborů pro národnostní menšiny (dále jen Výborů⁴), zřízených podle zákonů o územně samosprávných celcích (o obcích, o krajích a o hlavním městě Praze).

³³ registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003723

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra vykonává dle příslušných ustanovení zákonů o územních samosprávných celcích dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jejich orgánů jen v jejich samostatné působnosti a z hlediska jejich zákonnosti.

V období minulého roku se pracovníci resortu v rámci dozorové činnosti nesetkali s obecně závaznou vyhláškou či jiným právním aktem obce, kterými by výslovně a konkrétním způsobem zasahoval do práv romské menšiny či omezoval přístup zástupců romské menšiny do Výborů.

Usnesení č. 1573/2005

6.2. V rámci výkonu dozoru posuzovat zákonnost nastavení podmínek přístupu k obecnímu bytovému fondu.

Usnesení č. 1067/2005

Opatření 3.3.1.2. Kontrolovat zákonnost pravidel pro hospodaření s obecními byty.

V souvislosti s Akčním plánem Strategie boje proti sociálnímu vyloučení provádí od 7. června 2016 odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra posuzování pravidel pro přidělování obecních bytů. Pravidla pro přidělování obecních bytů, zjištěná v rámci kontrolní činnosti Ministerstva vnitra, jsou posuzována po obsahové stránce z pohledu případné diskriminace a možnosti omezení přístupu k bytům. Důležitým aspektem celé problematiky je skutečnost, že obce nemají povinnost vydat pravidla pro přidělování obecních bytů.

V roce 2017 bylo provedeno 116 kontrol samostatné působnosti obcí, při nichž byla zjištěna pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce u 16 obcí. Jedna obec zaslala dobrovolně návrh pravidel pro přidělování bytů a zásad pro přidělování bytů zvláštního určení ke kontrole ještě před jejich schválením. V případě konstatování rozporu pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce se zákonem je obcím ze strany ministerstva poskytována metodická pomoc, a to jak při aktualizaci těchto pravidel či při tvorbě zcela nových pravidel. Ani v jednom případě nebylo zjištěno, že by obce přistupovaly k diskriminaci žadatelů o byt na základě národnosti či rasy.

Obecně je nutno k plošně stanoveným podmínkám, jejichž nesplnění má za následek nezařazení žádosti na seznam žadatelů o byt, tedy i jejich řádné projednání, zdůraznit, že tyto podmínky jsou v případě občanů obce, vlastníků nemovitostí na území obce a trvale žijících cizinců na území obce v rozporu s § 16 a § 17 zákona o obcích. Obcím je tedy doporučováno, aby stanovovaly co nejméně plošných podmínek a veškeré podané žádosti posuzovaly individuálně.

Základní pravidla pro rovný, nediskriminační přístup k bytovému fondu obcí jsou uvedena v *Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit* se zdůrazněním na zajištění potřeby bydlení, jež jsou mj. zveřejněna na webových stránkách Veřejné ochránkyně práv. Ta srozumitelnou formou poskytují základní informace,

11.2. Ministerstvo spravedlnosti

○ Legislativní opatření

- Novelizace zákona o soudních poplatcích

V souladu s implementací závazku plynoucího ze schválené Strategie romské integrace do roku 2020 bylo realizováno opatření obsažené ve specifickém cíli 9.2., dílčí cíl ad b) - snížení soudních poplatků u antidiskriminačních žalob na 1 000,- Kč.

Novelou civilních procesních předpisů³⁴ došlo s účinností od 30. září 2017 mj. ke změně zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, konkrétně ke snížení soudního poplatku za návrh na zahájení soudního řízení ve věcech ochrany před diskriminací na pevnou sazbu 1 000,- Kč.

³⁴ zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Evropské právo předpokládá, že všechny oběti diskriminace budou mít k dispozici efektivní ochranu svých práv. V mnohých případech oběti z různých důvodů (neznalost, obavy apod.) případy diskriminace neřeší, nepodávají žaloby ani nepodnikají jiné kroky na svou ochranu. Strategie romské integrace do roku 2020 deklarovala, že možnou bariérou přístupu k pomoci byly i soudní poplatky. Ty v případě antidiskriminačních žalob činily do nedávna částku min. 2 000,- Kč, při požadování náhrady nemajetkové újmy v penězích nad 200 000,- Kč pak 1 % z požadované částky. Soudní poplatky v této výši mohly představovat značnou překážku v přístupu ke spravedlnosti, a to přesto, že účastník může požádat o jejich osvobození z majetkových důvodů. Mnoho možných obětí diskriminace ovšem nemusí osvobození dosáhnout. Soudní poplatek spolu s ostatními náklady řízení (mimo vlastního zastoupení) mohou proto odrazovat od podání žaloby. Diskriminace je přitom často rovněž významným zásahem do lidské důstojnosti podobně jako újma na zdraví či usmrcení osoby blízké (a tyto žaloby jsou od soudního poplatku osvobozeny).

- Novelizace zákona o obětech trestných činů

Zákon o obětech: po účinnosti zákona č. 56/2017 Sb. (po 1. dubnu 2017) mohou být mj. oběti trestných činů z nenávisti považovány, jsou-li v konkrétním případě ohroženy zvýšeným rizikem sekundární viktimizace, za oběti zvlášť zranitelné. Tímto zákonem dále byla vylepšena stávající úroveň implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV. Zároveň se reagovalo na poznatky praxe. Došlo zejména k rozšíření kategorie zvlášť zranitelných obětí - kromě zmíněných obětí trestných činů z nenávisti šlo o rozšíření o osoby vysokého věku, oběti teroristického útoku, oběti trestných činů zahrnující nátlak a o oběti trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Dále pak došlo ke změně okruhu informací, jež jsou obětem poskytovány dle jejich potřeb (na jedné straně se tato povinnost rozšířila o některé nové informace, na straně druhé se umožnilo, aby jednotlivé informace byly poskytnuty pouze v rozsahu, který odpovídá konkrétním potřebám oběti s ohledem na povahu a závažnost trestného činu, včetně možnosti informace vůbec neposkytnout, pokud oběť vysloví přání nebýt informována) a dále došlo ke změnám ve vedení registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Nově byl též přiznán nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně všem zvlášť zranitelných obětem, tj. nejen dětem, jako v předchozí úpravě. Dalšími změnami jsou např. změny v oblasti zabránění kontaktu oběti (a nově i též osoby jí blízké) s podezřelým či obviněným, akcentace požadavku na využívání speciálních výslechových místností aj.

- Činnost Vězeňské služby ČR

Dalším z potenciálních okruhů je činnost Vězeňské služby ČR (dále jen „VS ČR“), jakožto orgánu podřízeného Ministerstvu spravedlnosti. VS ČR poukazuje na platný interní předpis Nařízení generálního ředitele č. 48/2017, kterým se stanoví principy a pravidla zacházení s odsouzenými, kteří nejsou státními občany České republiky ve výkonu trestu odnětí svobody (předpis zohledňuje integrační požadavky, dodržování práv cizince připravujícího se na vyhoštění, rovné zacházení).

o Nelegislativní opatření

- Školení Justiční akademie

Již od roku 2014 zařazuje Justiční akademie do plánu vzdělávacích akcí pro soudce, státní zástupce a další pracovníky z řad justice seminář s názvem *Úvod do romistiky*, který lektorsky vedou pracovníci *Katedry romistiky Filozofické fakulty UK*. Seminář je koncipován jako jednodenní interaktivní akce, v jejíž dopolední části se účastníci soustředí na historii Romů v souvislostech. Odpolední část je věnována sociokulturním odlišnostem života příslušníků romské menšiny. Účastníci semináře se dozví o odlišnostech fungování romského jazyka či romské rodiny. Díky informacím se účastníci umí lépe vyrovnat s kulturními odlišnostmi,

kteře mohou projevit během soudního řzení jako je například fungování rodiny (užší vs. širší rodina, role ženy/role muže, svatba, rozvod, péče o děti po rozvodu), bydlení (vnitřní prostory bytu v. společné prostory), vztah k autoritám (škola, vztah ke vzdělání, lékař, péče o zdraví, pobyt v nemocnici, policie, úřady), vztah k soudům (civilní řízení/trestní řízení, porozumění jazyku soudce, soudní tlumočníci do romštiny, podávání svědectví, právní (ne)gramotnost, respektování rozsudku, trest odnětí svobody, exekuce, oddlužení, přebírání závazků za druhé, atd.). Od roku 2014 se seminář konal pětkrát (v Praze, v Brně a v Kroměříži) a zúčastnilo se ho celkem 99 účastníků, z toho 27 v roce 2017. Obsah semináře se postupem času vyvíjel, neboť z reakcí publika vyplynulo, že část účastníků zaměňuje pojem *romské kultury* s pojmem *kultura chudoby*, jež je spojena s problémy sociálně vyloučených lokalit. Jedním z cílů semináře v roce 2017 proto bylo vysvětlit účastníkům, že se jedná o dva různé pojmy. Přínosem semináře je skutečnost, že jedním z lektorů je Rom. Pro řadu účastníků je seminář první příležitostí, jak mimo soudní síň hovořit s příslušníkem této menšiny.

Dne 14. března 2017 proběhl jednodenní seminář na téma *Obchodování s lidmi a další trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti a soukromí*, zaměřený na problematiku vybraných trestných činů dle hlavy II zvláštní části trestního zákoníku: obchodování s lidmi, zavlčení, zbavení osobní svobody, vydírání, omezování osobní svobody, útisk z pohledu státního zástupce; zkušenosti specializovaného útvaru Policie ČR. Dále byl zaměřen na aktuální problematiku obchodování s lidmi ve SRN, rizika nelegální migrace, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice v případě nelegální migrace, rizika možné infiltrace teroristických skupin či individuí, znalecké posudky v případech obchodování s lidmi, odškodnění pro oběti obchodu s lidmi, Úmluvu Rady Evropy proti obchodu s lidmi. Semináře se zúčastnilo 37 posluchačů.

Dne 2. října 2017 se konal *Protiteroristický seminář*, jehož obsahem byla případová studie týkající se předvánočního teroristického útoku v Berlíně se zaměřením na spolupráci mezi policií a státním zastupitelstvím, předávání informací mezi policií, státním zastupitelstvím a různými složkami v hierarchii státního zastupitelství, spolupráce se soudy, nasazování operativní techniky (odposlechy, výpisy telekomunikačního provozu), komunikace s médii. Dále pak představení materiálu o identifikaci osob při zapojení do islámského terorismu pro státní zastupitelství i vězeňství, prezentace Organizace státního zastupitelství v Berlíně pro oblast vyšetřování teroristických trestných činů a prezentace výsledků a vyhodnocení protiteroristického cvičení červen 2017. Semináře se zúčastnilo 22 účastníků.

- Ostatní opatření nelegislativní povahy

Z nelegislativních opatření zmiňuje resort pravidelné sledování nápadu žalob ve věcech týkajících se diskriminace, tedy nejen antidiskriminační žaloby, ale i jiné spory vzniklé v souvislosti s motivem diskriminace v pracovněprávních věcech. Tato data jsou bezplatně přístupná veřejnosti na webových stránkách resortu (jde o Přehled o pravomocných rozhodnutích soudů v občanskoprávních věcech podle druhu sporů, statistický list sestavy S-SL-C).³⁵

Konečně, z opatření souvisejících se situací znevýhodněných národnostních menšin lze poukázat na řešení problematiky sociálního bydlení, kdy se zástupci Ministerstva spravedlnosti zúčastňovali jednání pracovní skupiny při Úřadu vlády, k řešení daného tématu.³⁶

Odborný personál věznic realizuje s vězněnými osobami řadu aktivit, které se zaměřují na multikulturní výchovu. Jedná se zejména o prezentaci kulturních tradic v hudebních kroužcích a diskusních skupinách. Poznáváním kulturních tradic a zvyklostí se mohou snížit vzájemné antipatie. V rámci programu zacházení se Vězeňská služba ČR snaží podporovat integraci národnostních menšin prohlubováním výuky českého jazyka, jejich přístupu k literatuře v jazyce jim blízkém, právní a finanční gramotnosti, ale i nácvičku určitých dovedností pro nekonfliktní soužití po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

³⁵ <http://cslav.iustice.cz/InfoData/prehledy-statisticky-ch-listu.html>

³⁶ v souladu s usnesením vlády č. 669 ze dne 27. července 2016

VS ČR realizovala za využití prostředků z Norských fondů projekt, jehož jedna z aktivit byla zaměřena na předcházení diskriminace z důvodu jazykové a kulturní odlišnosti. Součástí projektu bylo též školení vybraných zaměstnanců věznic ke specifikám muslimského života.

- Dotace v rámci rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti poskytuje dotace ze státního rozpočtu v rámci tří dotačních titulů:

- a. Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy;
- b. Program protidrogové politiky ve věznicích;
- c. Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.

Žádný z nich není profilován etnicky nebo národnostně a tato problematika není při dotačním řízení nijak zohledněna. U posledního jmenovaného dotačního titulu, který je zaměřen na služby pro oběti trestné činnosti, však lze konstatovat, že o dotaci žádají i organizace, které vyvíjejí aktivity na podporu integrace romské menšiny (např. *DROM*, organizační složky *Charity ČR*, organizace *Člověk v tísni*, *Azylový dům Vsetín*, *Jekhetane-Luma* apod.) nebo na podporu příslušníků dalších národnostních menšin (např. *La Strada*, *In Iustitia* apod.). Vzhledem k charakteru dotačního titulu a jeho zaměření není dopad na konkrétní národnostní menšiny sledován. V roce 2017 byla v rámci dotačního titulu zaměřeného na pomoc obětem trestné činnosti poskytnuta podpora v celkové výši 10 415 829,- Kč.

- Spolupráce s organizacemi národnostních menšin

Vězeňská služba ČR spolupracuje na úrovni věznic se zastupitelskými úřady a NNO zaměřenými na podporu cizinců zdržujících se na území ČR. Jako příklad lze uvést spolupráci s *Organizací pro pomoc uprchlíkům* (poradenský servis, tlumočení, informační materiály, školení zaměstnanců VS ČR), *Klubem Hanoi*, *South East Asia-Liasion*, z.s. (podpora integrace občanů Vietnamu s legálním pobytem na území ČR, snižování jazykové bariéry, příprava na vyhoštění apod.), *Integračním centrem pro podporu cizinců* (poradenské služby), spolky *Romodrom* (poradenské služby, školení zaměstnanců VS ČR), *Rubikon Centrum* (poradenské služby, projekt *Romský mentoring*). Odbor výkonu vazby a trestu Generálního ředitelství Vězeňské služby realizoval v roce 2017 odborně metodický seminář na téma *Problematika minorit ve vězení*, v rámci něhož vystoupili odborníci z dané problematiky - ředitelka *Muzea romské kultury Brno*; koordinátor romského mentoringu *Rubikon Centrum*; zástupci společnosti *Romodrom*, realizátoři nadregionálního vězeňského programu zaměřeného na romskou populaci ve věznicích, předseda spolku *South East Asia-liasion*, realizátor projektu *Problematika vietnamské komunity ve věznicích*.

12. Dotační programy a další dotace, shrnutí

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů ze státního rozpočtu a tematicky se člení do programů:

- Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

Podpora projektů na podporu aktivit národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu poskytnutých v rámci dotačních programů.

Tab. 10 Přehled státem vynaložených výdajů na aktivity národnostních menšin v roce 2017

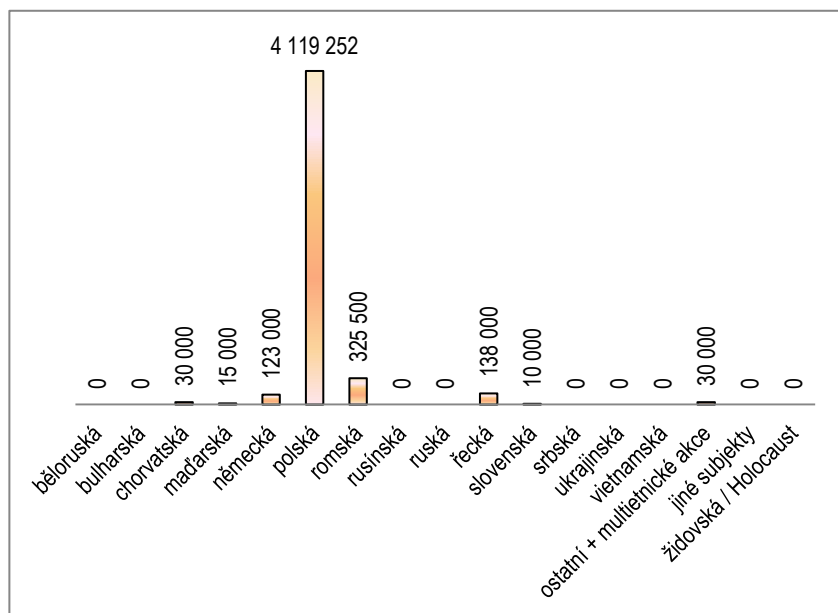
<i>oblast</i>	<i>specifikace</i>	<i>poskytovatel dotace (typ dotace)</i>	<i>dotace (Kč)</i>
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin (včetně podpory Světového romského festivalu KHAMORO Praha)	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	9 389 028
	Další dotace organizacím příslušníků národnostních menšin		50 000
	Další dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, podporu multikultury a lidských práv	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, odbor umění a knihoven, odbor církví)	611 000
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	20 848 355
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	12 933 573
a) - c)	Dotační program implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005 ve smyslu usnesení č. 315 ze dne 27. dubna 2010)	2 399 998
d) ³⁷	Program na podporu integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 647 900
	Podpora integrace romské komunity		9 320 716
	Integrace příslušníků romské komunity - podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	6 532 624
	Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním		184 485 855
	Program podpora terénní práce		10 946 416
	Podpora koordinátorů romských poradců	Úřad vlády ČR (dotační programy)	5 255 863
	Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce 2016		13 389 461
celkem			277 810 789

³⁷ Další programy, speciálně projekty financované z Evropských fondů se zde neuvádějí.

Finanční podpora na lokální a regionální úrovni

○ Obce

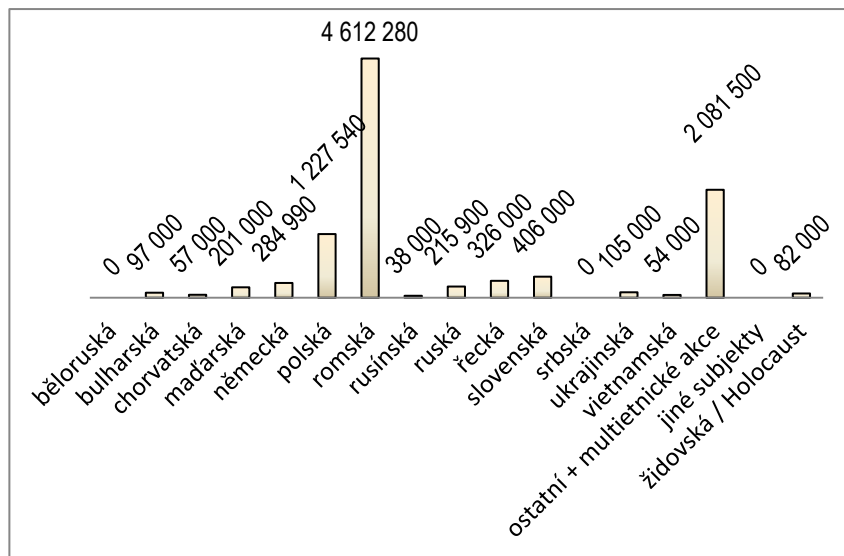
Graf 6 Dotace v obcích v roce 2017 po menšinách

Finanční podpora národnostně menšinovým organizacím v roce 2017 na úrovni obcí doznala nejvýraznějšího vzestupu u polské menšiny. Tyto projekty polské menšiny činily většinu všech úspěšných projektů (106 ze 132). Svědčí to o specifickém postavení této menšiny mezi ostatními na místní úrovni.

○ Statutární města

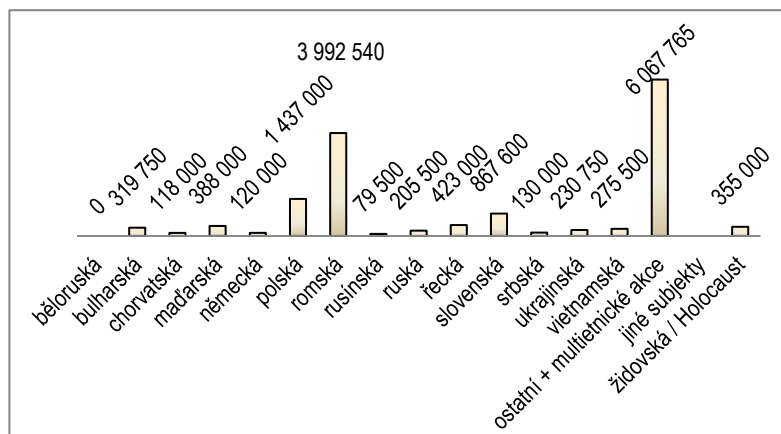
Graf 7 Dotace ve statutárních městech v roce 2017 po menšinách

Finanční podpora organizací příslušníků národnostních menšin v roce 2017 proti předchozímu roku výrazně vzrostla, a to o více než 1 mil. Kč. Zhruba polovinou jsou zastoupeny projekty romské menšiny (79 projektů ze 176) a představují skoro 50 % všech dotací. Následují polské (23) a multietnické (19).

○ Kraje

Graf 8 Dotace v krajích v roce 2017 po menšinách

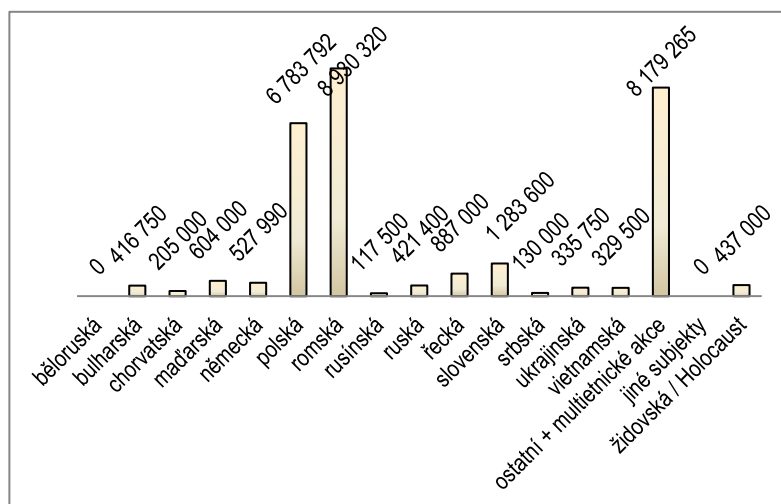

Celková výše dotací ze strany krajů v roce 2017 ukazuje na dlouhodobý nárůst proti minulosti (např. o 2 mil. Kč oproti loňsku). Projevuje se zde výrazně podpora multietnických aktivit, podpora DNM v Praze (jiné subjekty) i celkový vzestup podpory projektů většiny menšinových spolků. I celkový počet projektů je o cca čtvrtinu

vyšší. Z nich největší počet vykazují projekty romské (38), následují multietnické projekty (24) a projekty polské menšiny (23) z celkových 170 projektů.

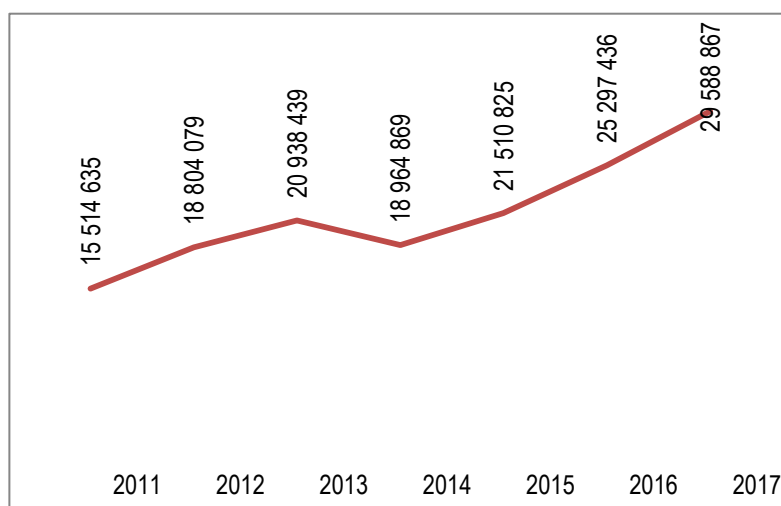
○ Samospráva úhrnem

Graf 9 Dotace samosprávy úhrnem v roce 2017 po menšinách

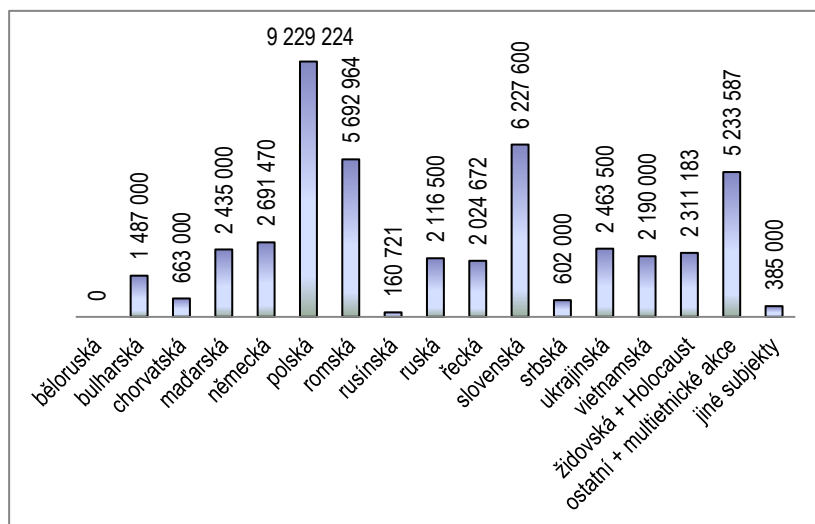
Z porovnání dotací v posledních letech je patrný dlouhodobější trend celkového nárůstu a absolutně nejvyšší částka. Největší množství je dlouhodobě u romských projektů a projektů multietnického charakteru, následují projekty polské. I co do počtu výrazně převažují polské a romské projekty.

Graf 10 Dotace samospráv za posledních 7 let

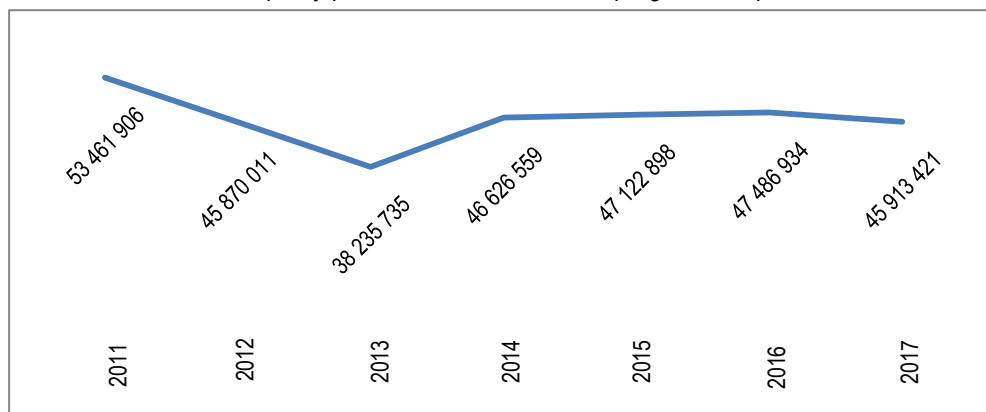

Je pozoruhodné, že výše finanční podpory organizacím národnostních menšin se za posledních sedm let téměř zdvojnásobila a vzestup dotací ze strany samospráv má neklesající trend.

Graf 11 Dotace státní správy v roce 2017 po menšinách

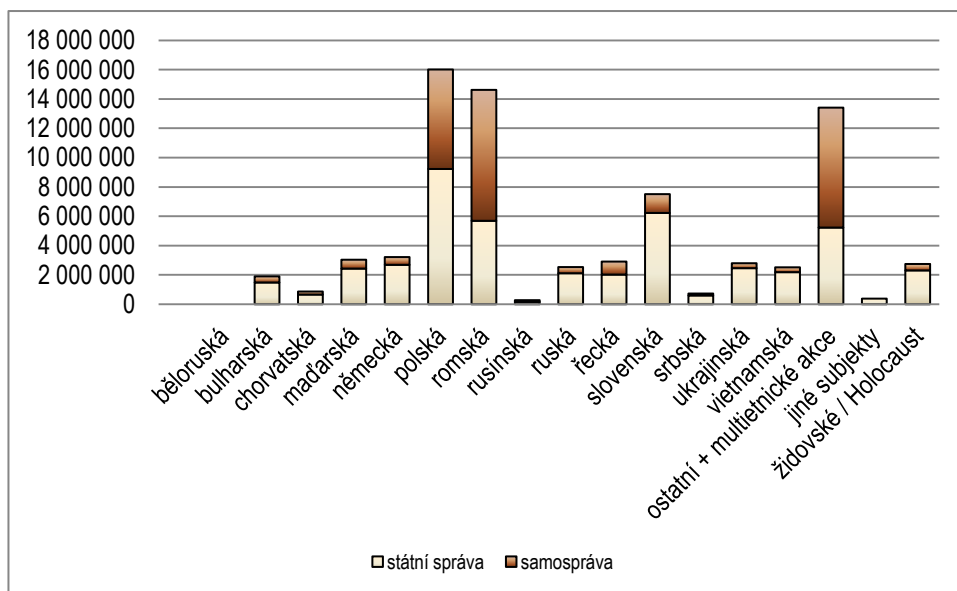

Graf 12 Dotace státní správy prostřednictvím dotačních programů za posledních 7 let

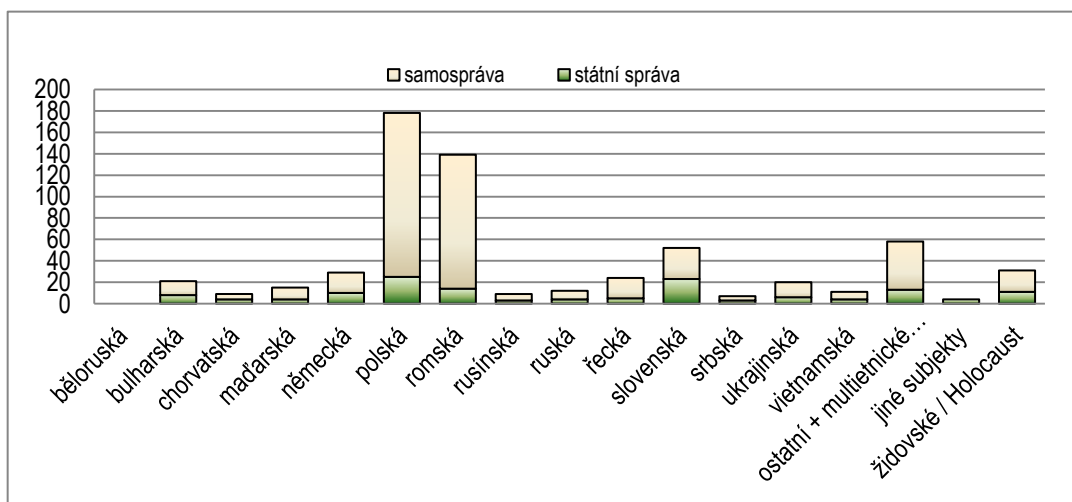

Jde o program *Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy*, program *Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin*, program *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* a program *Implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*.

Graf 13 Dotace státní správy a samosprávy v roce 2017 úhmem

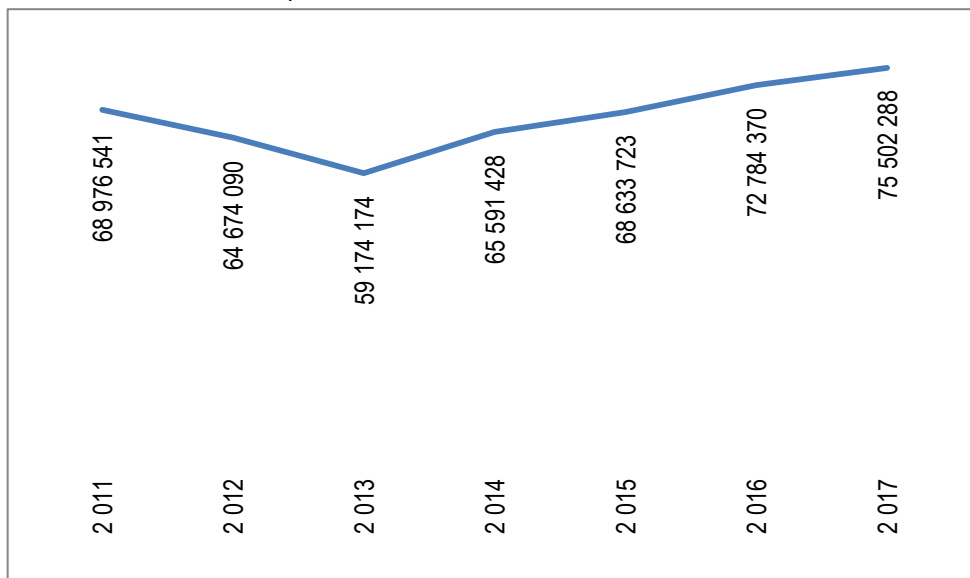
Graf 14 Počty projektů v roce 2017 po menšinách

Ze srovnání s minulostí vyplývá v roce 2017 pokračující celkový nárůst podpory projektů. Podílejí se na něm čím dál tím více samosprávy, především krajské a statutárních měst.

Dotace státní správy jednoznačně stagnují. Charakteristické je, že stále větší podíl mají rovněž projekty multietnického charakteru (jako jsou např. festivaly a další veřejné akce). V počtu uskutečněných projektů se uplatňují polské a romské projekty, přičemž polské dominují v dotacích na lokální úrovni a romské na úrovni statutárních měst a krajů.³⁸

Graf 15 Dotace en bloc v posledních 7 letech

³⁸ Do údajů v grafech 11-15 nejsou zahrnuty dotační programy Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu integrace romské komunity.

13. Shrnutí reflexe národnostních menšin

Přehled aktuálních problémů čerpá z textů v příloze 12, kde je uvedena reflexe zástupců národnostních menšin. Aktuální otázky jsou shrnuty do tematicky příbuzných oblastí a seřazeny podle důležitosti, popř. četnosti, jsou doprovázeny stručným komentářem:

1. Financování národnostních menšin (bulharská, německá, slovenská a ukrajinská menšina)

Je obecně nedostačující, konkrétně se uvádí způsob financování periodika *Głos Ludu* (v první řadě distribuce) i časopisu *Zwrot*. Grantová politika státu nutí vydavatele každoročně předkládat žádosti o dotace a čekat několik měsíců, zda titul bude podpořen. U zavedených projektů by mělo být možné žádat o dotace v delším cyklu (kupř. 5 nebo 10 let).

Z předchozí kapitoly i z dalších pasáží, pojednávajících o finanční podpoře vyplývá vcelku pozitivní trend ve finanční podpoře, zvláště pak ze strany lokálních i regionálních samospráv, přičemž výše dotací od státní správy zůstává v podstatě stejná. Jinou věcí je zmiňovaná možnost víceletého financování, jež v některých případech úřady (magistrát hl.m. Prahy) již využívají.³⁹

2. Nepřátelská atmosféra ve společnosti vůči menšinám, intolerance, xenofobie, propaganda (běloruská, bulharská, německá, ruská, řecká, ukrajinská a vietnamská, židovská komunita)

Malý nebo žádný respekt většinového obyvatelstva vůči menšinám, nízká informovanost o národnostně menšinových společenstvích (s tím částečně souvisí i přetrvávající pocit křivdy v souvislosti s diskriminací v minulosti), absence projektů, do kterých se zapojí více menšin, jež by menšiny zviditelnily a pozitivně medializovaly. Chybí společenská diskuse na menšinová a multikulturní témata, problematické jsou mediální výpady proti menšině a její mateřské zemi a obecně nárůst intolerance a xenofobie, jímž se ve většinové společnosti nikdo soustavně a koncepčně nezabývá. Schází jasně a srozumitelně definovaný a veřejně deklarovaný systém evropských demokratických hodnot, k nimž se ČR hlásí (úspěch v jednání s Českou televizí o vzniku národnostně menšinového pořadu *Sousedé* je přitom vnímán jako pozitivní, ale je to málo). V souvislosti s výše uvedeným se jeví jako nejaktuálnější radikální změna systému výuky na ZŠ a SŠ ve věci výuky dějepisu, interpretace moderních dějin a přístupu k multikultuře.

Jde o problém, který přesahuje možnosti Rady jako poradního orgánu vlády. Je to ale příklad nutnosti otevření debaty na toto téma na úrovni jednotlivých resortů, které mohou danou oblast pozitivně ovlivnit, ne pouze v rámci Rady.

3. Nevyjasněná interpretace pojmů národnostní menšina / komunita cizinců (německá, ruská a ukrajinská)

Je nejasné rozlišování pojmů národnostní menšina a komunita cizinců; v té souvislosti je kontradiktorní návrh, že by každá menšina měla mít právo být zastoupena v Radě, pokud vytvoří registrovanou právní formu, která o to oficiálně požádá, a pokud podle sčítání obyvatelstva překročí určitý dohodnutý počet obyvatel ČR; v předchozím bodu se odráží odlišnost pojmů *cizojazyčný a národnostně menšinový*.

Menšinový zákon svou povahou sleduje Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin a odlišný režim agendy národnostních menšin a agendy cizinců je považován za standardní. V zákoně je požadavek tradičního výskytu na území České republiky, přičemž není vyčísleno, za jak dlouhé období je „tradiční výskyt“ považován.

³⁹ Dle názoru je výše dotačního programu nedostačující, konkrétně je uváděno financování polských projektů *Głos Ludu* a *Zwrot*. Je pravdou, ve prospěch polských projektů jde téměř 30 % hodnoty dotačního programu, ale v případě *Głosu Ludu* jde o noviny, které vycházely v týdnu třikrát. Jediným distributorem byla Česká pošta s neustále se zvyšujícími požadavky na distribuci. Pro rok 2018 byla provedena radikální změna, noviny se tiskou jen dvakrát v týdnu a doručuje se formou tzv. tiskové zásilky, kdy náklady jsou podstatně menší. Dojde i k úspoře na straně tisku. Stránkový rozsah novin zůstal stejný. U projektu *Zwrot* se jedná o kulturně – osvětový měsíčník. Tento formát je běžný i u jiných menšin. Výše dotačního programu je dána výší rozpočtu na běžný kalendářní rok, ročnímu cyklu odpovídá i dotační režim programu.

4. Vnitřní problémy národnostně menšinových komunit (běloruská, chorvatská, německá, polská, rusínská a ruská)

Mezi příslušníky národnostně menšinových komunit se vyskytuje jen malý počet aktivních jedinců, kteří činnost v organizacích vykonávají ve svém volnu vedle svých zaměstnání a často i na své náklady, s tím souvisí i nemožnost financování administrativní a režijní činnosti organizací; nízká aktivita registrovaných organizací, věk příslušníků národnostních menšin či dispersní rozšíření následkem historického vývoje; zvláštním problémem je agresivní a protievropský postoj některých menšinových spolků, z nichž nemálo náleží ke komunitě cizinců, což způsobuje zásadní komplikace v komunikaci uvnitř menšiny i mimo ni.

Zde se dává k úvaze, zda současné zadání dotačních programů příslušných úřadů nezměnit, přičemž by bylo možné uplatnit požadavky režijních nákladů v projektech.⁴⁰

5. Vztah úřadů k národnostním menšinám (bulharská, německá, polská, rusínská a vietnamská)

Činnost spolků limituje příliš náročné administrování projektů a absence praktické poradenské pomoci ze strany úřadů;⁴¹ nadto se doporučuje posílit spolupráci mezi českými úřady a zastupitelskými úřady mateřských zemi národnostních menšin (např. podpora Českoněmeckých center setkávání i ze strany českých úřadů, neboť právě ty jsou prostředníkem mezi německou menšinou a ostatními občany ČR). Jako konkrétní problém ve vztahu úřadů a menšin - byť se nevztahuje k národnostním menšinám *sensu stricto* – se jeví neprůhledný vízový režim, problémy s vízy pro rodiče a rodinné příslušníky; zásadním problémem je nevyřešená otázka sídla *Kongresu Poláků* (ve vztahu k Moravskoslezskému kraji).

Viz výše (k bodu 4), sekretariát Rady je v pokud možno každodenním styku s příslušnými zastupitelskými úřady a zastupitelstvy, je však svou personální kapacitou výrazně limitován.

6. Otázka mateřského a českého jazyka (slovenská a vietnamská menšina)

Byl zmíněn deficit výskytu slovenštiny v elektronických médiích, zejména v České televizi. Této otázky se dotýká i nedostatečná znalost českého jazyka u nově příchozích, výraznější podpora výuky mateřského jazyka.

Z veřejnoprávních médií je pravděpodobně využívána slovenština více v Českém rozhlasu, a to v pořadu Mezi námi či v pořadu slovenské redakce Stretnutie (ČRo Plus), ale i ve standardním publicisticko-zpravodajském vysílání. Podnět využije Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání. Co se týče výuky vietnamštiny ve školách, lze využít mj. dotačního programu Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

7. Práce Rady (polská, ruská a slovenská menšina)

Rada by měla zhodnotit dvacetiletou praxi menšinového zákona a hledat možnosti jeho novelizace, měla by být aktivnější v hodnocení pozitivních a negativních jevů v životě národnostních menšin, měla by se zabývat dlouhodobější koncepcí politiky vůči nim.

Podnět zhodnocení menšinového zákona Rada využije ve své příští činnosti. Otázka koncepce národnostně menšinové politiky je v souvislosti s odlišným stavem národnostně menšinové legislativy na Slovensku a v ČR podle názoru předkladatele bezpředmětná (v ČR platí od roku 2001 komplexní menšinový zákon, zatímco na Slovensku zákon č. 184/1999 Z. z. o používání jazykov národnostných menšin ve znění pozdějších předpisů).

⁴⁰ Ministerstvo kultury, odbor regionální a národnostní kultury vyhlašuje výběrové dotační řízení na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice. Rozpočet na podporu tohoto programu odpovídá možnostem rozpočtu Ministerstva kultury. Pokud by byly z dotace ze státního rozpočtu hrazeny administrativní a režijní činnosti organizací, potom by dotace na podporu kulturních aktivit byly o tyto částky nižší. Lze předpokládat, že by Ministerstvo kultury bylo následně kritizováno, že nedostatečně podporuje kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin. V dotačních programech v působnosti odboru je postup obdobný. Účelové určení dotací se týká podpory kulturních aktivit, nikoli nákladů na administrativu a provoz.

⁴¹ Zmínka v textu „absence praktické poradenské pomoci ze strany úřadů“ je uvedena obecně. Ministerstvo kultury se tedy domnívá, že se ho tato výtka netýká, neboť obrátí-li se žadatel při zpracovávání žádosti o dotaci s dotazem na příslušný odbor, je mu poskytnuta požadovaná informace i osobní konzultace.

PŘÍLOHY

Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny v roce 2017

Obce

Sekretariát Rady požádal obce o počtu větším než 200 obyvatel, u nichž byl podle § 117 zákona o obcích, jeden z předpokladů ustanovení Výboru, či ten byl v minulosti ustanoven, o popis tamní situace na základě čtyř písemně položených otázek (odpovědi na otázky viz text níže – obce jsou řazeny abecedně).⁴² Texty odpovědí jsou ponechány v původním znění bez stylistických úprav.

Procenta pro zřízení Výboru ze zákona má pouze 59 obcí. Z tohoto počtu jich Výbor zřídilo 33 a 26 nezřídilo; jako důvod bývá uváděn nezájem obyvatel (neexistence národnostně menšinových spolků; jejich žádost je předpokladem zřízení).⁴³ Některé obce Výbor mají, ač by jej podle posledního censu mít již nemusely (13), popř. mají Komisi Rady (5).

I. BYL V ROCE 2017 V PŮSOBNOSTI OBCE USTANOVEN VÝBOR PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?

ALBRECHTICE / OLBRACHCICE (okr. Karviná)

Nejpočetnější skupinou národnostní menšiny v obci je polská menšina, která se také přihlásila k Chartě a splňuje podmínku zákona č. 234/2006 Sb., kterým se mění zákon o obcích ve znění pozdějších předpisů (17% občanů, tj. 680 občanů). Pro volební období 2014 - 2018 pracuje v obci tříčlenný Výbor. Ve své práci se zabýval stavem polského školství v obci, kulturně osvětovou činností Místní skupiny *Polského kulturně-osvětového svazu (MS PZKO)*, spolupracoval se ZŠ a MS s polským jazykem vyučovacím Albrechtice a Rodičovským sdružením (*Macierz Szkolna im. Jana Farnika w Olbrachcicach*).

AŠ (Cheb)

Výbor (devítičlenný) není nutno ze zákona zřizovat, byl v roce 2006 ustanoven. Od té doby je kvůli nezájmu zastupitelů a zástupců z národnostních menšin neobsazený, tudíž nepůsobí.

BOCANOVICE / BOCONOWICE (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven i po volbách v říjnu 2014 a existoval v roce 2017.

⁴² Výjimkou z obcí pod 200 obyvatel je obec Malá Štáhle, která Výbor zřídila (viz níže). Naopak např. obec Třebčice (okr. Plzeň-jih; 110 obyvatel, z toho 21% Ukrajinců) Výbor nezřizuje, s odkazem na velikost obce.

⁴³ Abertamy (Karlovy Vary; vietnamská, německá, slovenská - celkem 12%; v obci funguje spolek *Krušnohorský spolek Abertamy*, podpořený částkou 36 000,- Kč, v němž jsou aktivní příslušníci německé menšiny), Benešov nad Černou (Český Krumlov; vietnamská, německá, slovenská - celkem 11 %), Bílá (Frýdek-Místek; slovenská, - celkem 11%), Březovice (Mladá Boleslav; ukrajinská - celkem 11 %, v obci jsou krátkodobě ubytováni dělníci, především ukrajinského původu), Horní Blatná (Karlovy Vary; vietnamská, slovenská, německá; s německou menšinou se v případě potřeby komunikuje v němčině - celkem 10,5 %), Hranice (Cheb; slovenská, německá; nezájem obyvatel - celkem 10,54%), Hřensko (Děčín; vietnamská - celkem 21 %), Chvalovice (Znojmo; vietnamská, slovenská - celkem 10,4 %), Kosmonosy (Mladá Boleslav; polská, slovenská, vietnamská, ukrajinská - celkem 12 %), Lhotka nad Labem (Litoměřice; ukrajinská - celkem 11,5 %), Lipová (Děčín; romská, německá, slovenská - 10,60 %), Mochov (ukrajinská, slovenská - celkem 10 %; v obci je nejvíce Ukrajinců, dále Bělorusů a Moldavanů, ti neprojevují snahu o ustanovení Výboru či jiného orgánu, který by jakkoli zastupoval jejich zájmy. V obci jsou povětšinou pouze ubytováni, za práci dojíždějí a vrací se ve večerních hodinách. Nebyly zaznamenány žádné problémy), Moldava (Teplice; vietnamská, slovenská - celkem 12,6 %), Nové Sedlo (Sokolov; německá, slovenská, maďarská, bulharská - celkem 12 %), Nupaky (Praha-východ; ukrajinská, slovenská, ruská - 11 %), Petrovice (Ústí n.L.; vietnamská, slovenská - celkem 12,3 %), Potůčky (Karlovy Vary; vietnamská, slovenská - celkem 13 %), Přimda (Tachov; vietnamská, slovenská - 13%), Rozvadov (Tachov; vietnamská, slovenská - celkem 14 %), Selmice (Pardubice; ukrajinská - celkem 10 %; opět sezónní dělníci), Staré Sedlo (Sokolov; německá, slovenská, maďarská - celkem 12 %; na úřední desce je zveřejňováno v menšinových jazycích pouze sdělení o konání voleb), Strážný (Prachatice; vietnamská – 18,3 %; v městysi tvoří necelou třetinu trvale hlášených obyvatel vietnamská komunita, jejich děti chodí řádně do školy, zapojují se do školních i mimoškolních aktivit, někdy i s rodiči), Střítež (Český Krumlov; ukrajinská, slovenská - celkem 11 %), Světlík (Český Krumlov; slovenská - celkem 12 %), Trnová (Praha-západ; ruská, slovenská – celkem 13 %), Vestec (Praha západ; vietnamská, slovenská, ukrajinská; obec má dobré vztahy s vietnamskou menšinou, ta podporuje akce obce), Žacléř (Semily; německá, slovenská - celkem 10 %; ve městě je stále ještě poměrně silná německá menšina, sdružená v organizaci *Kulturní sdružení občanů německé národnosti*. Ta vytváří dostatečný prostor pro seberealizaci členů, občanů města, pořádáním kulturních akcí u příležitosti oslav svátků).

BUKOVEC / BUKOWIEC (Frýdek-Místek)

Pětičlenný Výbor pokračoval v činnosti i v roce 2017. Zabýval se spoluprací mezi spoluobčany polské a české národnosti.

BYSTRYCE / BYSTRZYCA (Frýdek-Místek)

V obci funguje trvale Výbor od roku 2002. V současné době jej tvoří pět členů, z toho jeden český, tři polské a jeden slovenské národnosti. Na svých jednáních v roce 2017 projednával problematiku sjednocení dvojjazyčných tabulí na území obce.

ČESKÁ TŘEBOVÁ (Ústí nad Orlicí)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, ve městě je Radou města ustavena desetičlenná *Komise pro integraci národnostních menšin*, která se zabývá pouze problematikou romské menšiny.

ČESKÝ TĚŠÍN / CZESKI CIESZYN (Karviná)

Jedenáctičlenný Výbor se v roce 2017 zabýval poskytováním dotací z rozpočtu města na podporu kulturních a sportovních aktivit národnostních menšin, projednával zprávu monitorovacího výboru Charty. Projednával se také stav implementace dvojjazyčnosti na železnici. Byla představena jediná střední škola působící na území města - gymnázium s polským jazykem vyučovacím, jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

DOLNÍ LOMNÁ / ŁOMNA DOLNA (Frýdek-Místek)

Pětičlenný Výbor byl zřízen již v roce 2002 a pokračuje v činnosti, schází se třikrát do roka. Projednal požadavek na zavedení dvojjazyčných nápisů na vjezdové tabule do obce a tento podpořil. V návaznosti na toto doporučení bylo zastupitelstvem obce navrženo zavedení dvojjazyčných názvů *Dolní Lomná - Lomná Dolna*. V současné době jsou zavedené dvojjazyčné nápisy na knihovně a obecním úřadě.

HNOJNÍK / GNOJNIK (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor se od samého začátku zabývá dvojjazyčností v obvodu obce. Dvojjazyčné označení vjezdových a výjezdových tabulí slouží svému účelu. Drobná poškození jsou následně opravena subjektem zřízeným obcí.

HORNÍ LOMNÁ / ŁOMNA GÓRNA (Frýdek-Místek)

V obci byl sice i v roce 2017 tříčlenný Výbor, nevyvíjel ale žádnou činnost, podle vlastního vyjádření v obci žijí národnostní menšiny v souladu, není nutno řešit žádné národnostní rozepře.

HORNÍ SUCHÁ / SUCHA GÓRNA (Karviná)

V obci je založen Výbor od roku 2002 a stále pracuje v pětičlenném složení. V něm jsou tři zástupci polské menšiny a dva členové, reprezentující majoritní českou národnost. Výbor se zabýval činností národnostních menšin, zvláště aktivitami dominantní polské menšiny.

HRÁDEK / GRÓDEK (Frýdek-Místek)

V roce 2017 působil v obci tříčlenný Výbor, členy jsou příslušníci polské menšiny. Neshledal žádné nedostatky, zabýval se spoluprací mezi obcí a obyvateli uvedené menšiny.

CHEB

Komise pro národnostní menšiny při Radě města vznikla v listopadu roku 2006, kdy rozšířila bývalou komisi pro romské záležitosti. V roce 2017 byla komise tvořena zástupci delegovanými politickými stranami a uskupeními, které se po volbách etabloují v zastupitelstvu města. Zároveň v ní byli zastoupeni dva zástupci romského sdružení, jedna zástupkyně *Společnosti Baltazara Neumanna* a jedna zástupkyně *Svazu Němců*. Zástupce vietnamské komunity se od roku 2013 zúčastňuje zasedání jako host. Dále byli jako hosté přizváni i zástupci městské policie, Policie ČR, ZŠ a *Centra na podporu integrace cizinců* pro Karlovarský kraj. Byly projednávány náměty a materiály, např. podání žádosti na neinvestiční dotaci *Podpora terénní práce na rok 2018*; financování romských organizací; seznámení se s informacemi ze školení romských specialistů; seznámení s poskytovanými službami, pořádaných kursech, informacemi z Výboru pro spolupráci se samosprávami a koncepcí romské integrace Romské rady.

CHOTĚBUZ / KOCOBĘDZ (Karviná)

Výbor působí od roku 2002, od roku 2014 je pětičlenný. Neřešil žádné problémy, zabýval se běžnými záležitostmi (např. pomoc s překladem dvojjazyčných textů, pozvánek apod.).

JABLUNKOV / JABŁONKÓW (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven v roce 2000, po volbách v roce 2014 došlo ke změně počtu na devět (šest polské a tři české národnosti). Zabýval se Zprávou za rok 2016, Jednáním Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy Rady dne 18. ledna 2017 (Kritéria pro hodnocení uznatelných nákladů v tematickém okruhu C Evropské charty regionálních či menšinových jazyků), kontroverzními názory na téma polské menšiny mezi žáky ZŠ a výchovou vztahů mezi Čechy a Poláky, možnostmi zorganizování školení pro pedagogické pracovníky na téma problematiky soužití dvou skupin, např. v rámci projektu *Místní akční plány*, žádostí o pojmenování autobusových zastávek, jakož i údajů o zastávkách v autobusech i v polském jazyce a návrhem dvojjazyčného pojmenování stanoviště v Jablunkově.

JOSEFOV (Sokolov)

Ze zákona není povinnost Výbor zřizovat. První zmínka o něm je z roku 2002. V roce 2017 byl tříčlenný a jeho aktivity nebyly žádné.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU (Jeseník)

V obci je od roku 2014 ustavena čtyřčlenná *Komise pro národnostní menšiny*, ze zákona není povinnost zřizovat Výbor.

KOMORNÍ LHOTKA / LIGOTKA KAMERALNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor ani v roce 2017 neřešil žádné problémy, jen běžné záležitosti.

KOŠAŘISKA / KOSZARZYSKA (Frýdek-Místek)

V roce 2017 působil v obci tříčlenný Výbor.

KRAJKOVÁ (Sokolov)

Přestože jej není nutno ze zákona zřizovat, i v roce 2017 existoval v obci tříčlenný Výbor (zástupkyně české, německé a romské národnosti).

KRAVAŘE (Opava)

Ačkoliv jej není nutno ze zákona zřizovat, přesto i v roce 2017 pracoval tříčlenný Výbor. Zabýval se tvorbou pozitivních česko-německých vztahů, utvářením povědomí o nutnosti spolupráce příslušníků menšin a všeobecného povědomí o vzájemné snášenlivosti (zejména ze strany české majority), začleňováním příslušníků národnostních menšin do majoritní společnosti, včetně dodržování jejich práv a povinností.

KRÁSNO (Sokolov)

V roce 2017 existoval ve městě pětičlenný Výbor, i když jej není nutno ze zákona zřizovat.

MALÁ ŠTÁHLE (Bruntál)

Tříčlenný Výbor fungoval i v roce 2017, přestože jej ze zákona není nutno zřizovat.

MERKLÍN (Karlovy Vary)

Tříčlenný Výbor byl v obci ustanoven v roce 2006 a pokračoval v činnosti i v roce 2017. Není jej ale nutno ze zákona zřizovat, ostatně ani žádná organizace národnostních menšin se v obci nevyskytuje a žádný požadavek nebyl vznesen.

MIKULÁŠOVICE (Děčín)

Není jej nutno ze zákona zřizovat, přesto byl i v roce 2017 dle webu ustanoven tříčlenný Výbor.

MILÍKOV / MILIKÓW (Frýdek-Místek)

V obci byl i v roce 2017 tříčlenný Výbor. Monitoroval situaci soužití v obci i v místní škole, diskutoval o propagační akci *Kongresu Polaków*, otázce dvojjazyčnosti, projednal žádost o pojmenování autobusových zastávek, jakož i údajů o zastávkách v autobusech i v polském jazyce. Soužití polské menšiny s ostatními občany obec považuje za pozitivní.

MOSTY U JABLUNKOVA / MOSTY KOŁO JABLONKOWA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor pracoval i v roce 2017, vypracoval podklady pro tuto Zprávu.

NÁVSÍ / NAWSIE (Frýdek-Místek)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor, jehož všichni členové se hlásí k polské národnosti.

NEJDEK (Karlovy Vary)

Pětičlenný Výbor existuje od roku 2006 (zástupci německé, romské, slovenské a ukrajinské menšiny, zástupce vietnamské menšiny nadále chybí). Ze zákona není nutno jej zřizovat. V roce 2017 nebyly zastupitelstvem dány žádné podněty. Řešila se příprava dne pro národnostní menšiny a romské otázky. Okrajově též provoz NZDM, klub *Remix*.⁴⁴

NOVÁ VES (Sokolov)

Již v roce 2006 byl ustanoven tříčlenný *Výbor pro sport, kulturu a národnostní menšiny*. Ze zákona není povinnost jej zřizovat, nebylo téma, jímž by se zabýval.

NÝDEK / NYDEK (Frýdek-Místek)

Výbor byl v obci ustanoven po komunálních volbách v roce 2001. Je složen ze tří zastupitelů polské národnosti a členů národnosti české. V tomto složení působil i v roce 2017.

OLOVÍ (Sokolov)

Výbor je tříčlenný, není povinnost jej zřizovat. V roce 2017 nebyly problémy, jimiž by se zabýval.

ORLOVÁ (Karviná)

Šestičlenný Výbor byl ve městě ustanoven již v roce 2005, i když jej po sčítání lidu v roce 2011 není nutno ze zákona zřizovat. V roce 2017 byl Výbor zrušen, je zřízena funkce koordinátora pro národnostní menšiny. Činnosti, které vykonával Výbor (organizace kulturních akcí, na kterých se podílejí příslušníci národnostních menšin) převzal *Dům kultury*.

PETROVICE U KARVINÉ / PIOTROWICE KOŁO KARWINY (Karviná)

V obci je ustanoven sedmičlenný Výbor od roku 2002. V roce 2017 působil po formální stránce, kdy se sešel pouze jednou. Nebyly předloženy ani iniciativně řešeny žádné konkrétní záležitosti.

PÍSEČNÁ / PIOSECZNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor neřešil ani v roce 2017 problémy postavení národnostních menšin v obci.

PÍSEK / PIOSEK (Frýdek-Místek)

I po komunálních volbách v roce 2014 působil v roce 2017 v obci tříčlenný Výbor.

PRAHA 8

Od roku 2014 existuje v MČ devítičlenná *Komise pro sociální věci a národnostní menšiny*, která program své práce zpracovávala na základě zkušeností z předchozích let. Zabývá se převážně sociálními problémy a integrací cizinců.

ROPICE / ROPICA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor v obci existoval i v roce 2017.

ŘEKA / RZEKA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor fungoval i v roce 2017.

SMILOVICE / ŚMILOWICE (Frýdek-Místek)

V obci byl i v roce 2017 zřízen tříčlenný Výbor, spolupracuje s MS PZKO.

STANOVICE (Karlovy Vary)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, přesto funguje od roku 2010, má jednoho člena.

STONAVA / STONAWA (Karviná)

V obci byl i v roce 2017 čtyřčlenný Výbor. Zabýval se činností a aktivitami polské menšiny, která je institucionalizována zejména v MS PZKO. Kromě těchto převážně kulturních aktivit mapoval situaci v národnostním školství a všiml si podnětů z řad členů výboru. Předseda je pravidelně zván na akce pořádané polskou menšinou a pravidelně se jich zúčastňuje.

⁴⁴ www.nejdek.cz

STRÍTEŽ / TRZYCIEŻ (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor se v roce 2017 zabýval aktuální situací polské menšiny v obci, měl čtyři jednání. Hlavním tématem bylo zajištění opětovného zřízení tabulí s polským názvem obce na vjezdu a výjezdu. Tyto tabule byly umístěny v červenci a jen dvakrát byl zaznamenán pokus o poškození. Výbor se také zabýval integrací menšinové skupiny s majoritním obyvatelstvem.

TĚRLICKO / CIERLICKO (Karviná)

I v roce 2017 byl zřízen pětičlenný Výbor, který se věnoval dvojjazyčným nápisům, dotační politice, národnostnímu školství, akcím společenských organizací, tisku a spolupráci spolků.

TŘANOVICE / TRZANOWICE (Frýdek-Místek)

V obci byl i v roce 2017 ustanoven tříčlenný Výbor.

TŘINEC / TRZYNIEC (Frýdek-Místek)

Výbor měl 11 členů, 2 slovenské národnosti, 6 polské, po 1 řecké, romské a německé národnosti.

VEJPRTY (Chomutov)

I v roce 2017 fungoval ve městě pětičlenný Výbor, členy jsou zástupci české, německé a romské menšiny. Měl v roce 2017 koncepci, která byla směřována na koordinaci aktivit národnostních menšin, podporu vzájemného dialogu mezi majoritou a menšinami, navazování kontaktů s Německem a dalšími Výbory v regionu - výměnu zkušeností, vzájemnou pomoc, odbornou sociální pomoc, poskytování terénní práce, pomoc těmto menšinám v uplatnění na trhu práce apod. Dále je třeba zmínit příhraniční spolupráci a mimoškolní aktivity ZŠ. Děti z Vejprt navštěvují MŠ v Bärensteinu. Žáci ZŠ v rámci škol se navštěvují a probíhají i různé soutěže. Je nutno zmínit i *Klub seniorů*, ve kterém také působí seniorky německé národnosti.

VENDRYNĚ / WĘDRYNIA (Frýdek-Místek)

V obci působí pětičlenný Výbor od listopadu 2000. Jeho personální složení se od roku 2015 nezměnilo a lze předpokládat, že se nezměnila ani deklarovaná národnost jeho členů. V roce 2017 obec podala záměr realizace již pouze jednoho dílčího projektu, týkajícího se vytvoření digitální turistické polskojazyčné mapy Vendryně pro budoucí polskojazyčné materiály. Tento projekt byl doporučen k realizaci. Výbor se zabýval situací v obecní knihovně, kde byly shledány z pohledu polskojazyčných čtenářů nedostatky v množství a způsobu obnovy knižního fondu. Obec řešení odložila do doby vyřešení přemístění knihovny do vhodnějších prostor.⁴⁵

VĚLOPOLÍ / WIELOPOLE (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven již v roce 2002. V roce 2017 nevyřizoval žádnou agendu.

VYSOKÉ MÝTO (Ústí nad Orlicí)

Jedenáctičlenná *Komise pro etnické menšiny* existuje jako poradní orgán Rady města od roku 2003. Je složena ze zástupců státní i veřejné sféry, zabývá se v první řadě romskou menšinou.

ŽERNOV (Semily)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven k 1. lednu 2015. Výsledky censu v roce 2011 (15% obyvatel ukrajinské národnosti a 7 % bulharské) byly způsobeny přítomností sezónních zelinářských

⁴⁵ Předseda Výboru má výhrady k „nečinnosti státní správy v implementaci Charty“. Nechápe, proč jsou do projektové výzvy zařazovány jen některé z ratifikovaných bodů Charty. Nastává navíc situace, kdy je napětí, spojené s prosazováním ustanovení, přenášeno na regionální úroveň: náklady na překlad obecní kroniky do menšinového jazyka (včetně elektronické verze), překlad webové prezentace obce do polského jazyka (úřední desky a informací pro občany), překlad veřejných obecních textů (dokumenty), letáků, plakátů, pozvánek, výstav, neveřejných dokumentů (relevantní korespondence s občany, jež bude zveřejněna a prezentována) do polského jazyka a tisk dvojjazyčných neperiodických publikací by měly být propláceny automaticky, bez potřeby zapojování se do projektů. Zároveň nelze „trestat“ místní samosprávu zvýšenými náklady za překlady jen proto, že „toleruje“ ve své správě národnostní menšiny. K této situaci není vypracován žádný postup. Očekává, že právě sekretariát Rady půjde v prosazování národnostních práv příkladem, bude se chovat aktivně, což v současné chvíli tak nevnímá. Jediný pokus o kontakt s národnostními výbory v terénu se projevuje touto zprávou, případně rozdělovanými granty. K tomu předkladatel uvádí, že opět se opakuje přečeňování poradního orgánu vlády a opomíjení principu subsidiarity ve veřejné správě.

dělníků. Nicméně někteří dělníci původem z Ukrajiny v obci stále žijí, proto byl Výbor zřízen. V komunikaci nejsou žádné problémy.

2. JAKÁ BYLA V ROCE 2017 SPOLUPRÁCE OBCE POPŘ. VÝBORU PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (RADY / JINÉHO ORGÁNU) S ORGANIZACEMI PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

ALBRECHTICE

Spolupráce Výboru s polskou menšinou je na dobré úrovni. Jedná se o menšinu sdruženou v MS PZKO, se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a rodičovským sdružením (*Macierz Szkolna*). Materiální zabezpečení školy je na dobré úrovni, problémem však zůstává malý počet žáků, jedná se však o přirozený úbytek, který není způsoben diskriminací. V současné době polskou školu navštěvuje celkem 36 dětí, z toho 16 žáků navštěvuje ZŠ a 20 dětí MŠ. Člen Výboru pokračuje jako člen Školské rady uvedené školy. Předseda Výboru a vedení obce se zúčastnili akcí pořádaných MS PZKO v průběhu roku.

BOCANOVICE

Spolupráce s polskou menšinou je nepřetržitá (dva členové zastupitelstva jsou jejími příslušníky). Nejsou žádné problémy.

BUKOVEC

Spolupráce je na velmi dobré úrovni a je bezproblémová. MS PZKO, jeden z několika místních spolků, se podílela na organizaci *Dne obce 2017*. *Dům PZKO* neslouží výhradně polské menšině, ale je využíván ke společenským a kulturním akcím i ostatními spolky.

BYSTRICE

Příslušníci národnostních menšin sehrávají v obci významnou úlohu. Kromě typických organizací, jako jsou PZKO (Polski Związek Kulturalno Oświatowy) nebo *Matice školská*, tvoří příslušníci národnostních menšin významné procento členů dalších nestátních neziskových organizací (NNO), sdružení a církví. Z pohledu obce a Výboru je spolupráce velmi dobrá.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě neexistují organizace příslušníků národnostních menšin, s městem ale spolupracuje spolek *Naděje*. Z iniciativy Komise pokračoval úspěšný projekt na dvě místa asistentů prevence kriminality v lokalitě Borek.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla stejně jako v minulosti dobrá, neboť prostřednictvím členů Výboru je zde přímá návaznost zejména na *Kongres Poláků v České republice*, *Hlavní výbor* i *MS PZKO* a *Svaz Němců Těšínského Slezska*.

DOLNÍ LOMNÁ

Obecnými prioritami polské menšiny jsou zachovat etnickou identitu a kulturní dědictví Poláků v ČR v nejširším slova smyslu (kultura, umění, tradice, osvěta, výchova mládeže, školství), vytvořit společnou reprezentaci vůči polským a českým úřadům. Spolupráce obce s MS PZKO je velmi dobrá. Členové MS PZKO každoročně na Velikonoce hrají ochotnické divadlo, pomáhají při organizování všech akcí v obci. V obci se každoročně konají Vozatajské závody a Euroregionální jarmark, kde při organizování jsou taktéž zaangażováni i členové PZKO a členové Výboru.

HNOJNÍK

Spolupráce vedení obce a Výboru s příslušníky polské menšiny je na velmi dobré úrovni. Bylo zorganizováno několik akcí společnými silami obce, Výboru a Výboru pro kulturu a sport (dvoudenní zájezd do Karpacze, Setkání seniorů, Rozsvícení vánočního stromu a výstavu fotografií a dokumentů k 70. výročí MS PZKO). Jako vzor dobré spolupráce se uvádí společný tradiční benefiční adventní koncert pořádaný polskou a českou ZŠ.

HORNÍ SUCHÁ

Dobré výsledky se odrážejí ve spolupráci s organizací polské menšiny (MS PZKO), se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a s obecní knihovnou, v jejichž sbírkách jsou bohatě zastoupeny a rovněž doplňovány knihy a časopisy v jazyce polském a slovenském.

HRÁDEK

Spolupráce obce a polské menšiny byla na velmi dobré úrovni. PZKO je úspěšným spolkem.

CHEB

Náměty k řešení podaných návrhů ze strany zástupců národnostních menšin byly *Komisí* vždy projednány a řešeny, např. požadavek pořádání kursů českého jazyka v Chebu pro občany vietnamské, mongolské a ukrajinské komunity a právní poradenství cizincům. Pokračuje se ve spolupráci s *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Karlovarský kraj.

CHOTĚBUZ

Vzhledem k tomu, že čtyři z pěti členů Výboru jsou delegovaní zástupci organizací zastupujících národnostní menšiny, je spolupráce bezproblémová.

JABLUNKOV

Spolupráce obce s organizacemi příslušníků polské menšiny (*MS PZKO* a *Macierz Szkolna – Matice školská*) byla i v roce 2017 na oboustranně dobré úrovni. Svědčí o tom finanční dotace obce na široké aktivity polské menšiny a reciproční účast různých pěveckých a tanečních souborů MS PZKO a ZŠ Henryka Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím v Jablunkově na akcích pořádaných obcí.

JOSEFOV

Spolupráci obce s příslušníky německé menšiny lze považovat za velmi dobrou, je zde evidována pouze tato národnostní menšina. Konflikty s jejím příslušníky nejsou žádné. Tito, převážně starousedlíci, jsou nekonfliktní a velmi dobře přizpůsobiví.

KOMORNÍ LHOTKA

V obci působí PZKO, které pořádá kulturní akce (divadlo, ples, den dětí). Obec takové aktivity vždy podporuje, dále spolupracuje se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku, do níž chodí i děti z obce. Kulturní akce pořádá i *Slezská církev evangelická*, která též prezentuje aktivity dvojjazyčně, např. rozsvěcování obecního vánočního stromku nebo vánoční koncert.

KOŠAŘISKA

Tříčlenný Výbor byl ustanoven v roce 2014. Soužití menšiny Poláků s ostatními občany obce považuje Výbor za velmi pozitivní. Vzájemná tolerance přispívá k tomu, že nedochází k žádným národnostním střetům. Výbor se společně s místní polskou organizací PZKO a obcí podílel na kulturních akcích během roku, např. *Košariščanský jarmark*.

KRAJKOVÁ

V náplni Výboru je mj. péče o hroby německých farářů a hudebníka G. Jakoba, významných rodáků. V průběhu roku se jeho členky starají o zrenovované kapličky sv. Trojice a sv. Marie Pomocné, jež byly v minulosti za finanční podpory *Sudetoněmecké nadace* zrenovovány.

KRAVAŘE

Město dlouhodobě spolupracuje s jedinou organizací národnostních menšin, spolkem *Kruh přátel Německa* (Deutscher Freundeskreis, patřící do *Shromáždění německých spolků v ČR*). Organizace vyvíjí pravidelné aktivity k udržení jazyka a kultury ve městě (kulturní vystoupení, jazykové kursy, bohoslužby v němčině, veřejně přístupná knihovna s německými tituly, organizování výstav, přednášek, setkávání příslušníků německé menšiny na zámku v Kravařích atd.)

MALÁ ŠTÁHLE

V obci není žádná národnostní menšina organizována.

MILÍKOV

Spolupráce výboru a organizací příslušníků národnostních menšin (MS PZKO a *Macierz Szkolna - Matice školská*, ZŠ s polským jazykem vyučovacím a MŠ - *Przedszkole* Milíkov) je tradičně velmi dobrá. Všechny se podílejí především na akcích v obci.

MOSTY U JABLUNKOVA

Spolupráce s organizacemi příslušníků polské menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná.

NEJDEK

V roce 2017 proběhla společná pracovní schůzka aktivních výborů pod záštitou Výboru kraje. Došlo k vzájemnému sdílení způsobů práce a provázání kontaktů mezi sebou.

NÝDEK

Činnost výboru byla zaměřena zejména na monitoring v oblasti práv příslušníků národnostních menšin a koordinaci spolupráce mezi obcí a místní skupinou PZKO.

PETROVICE U KARVINÉ

V obci působí dva spolky polské menšiny. Obec umožňuje v rámci svých nemovitostí užívání prostor pro jejich kulturně-společenské aktivity. Problémy nebyly zaznamenány.

PÍSEČNÁ

Dva členové MS PZKO jsou zároveň i zastupiteli. Každoročně pořádá MS PZKO Písečná ples a kulturní slavnosti *Goral* v bezplatně pronajatém obecním prostoru.

PÍSEK

Spolupráce probíhala bez problémů, Výbor spolupracuje s předsedou spolku MS PZKO Písek. Uvedený spolek se významnou měrou podílí na každoroční akci obce *Píseckých dožínkách* zajištěním občerstvení formou regionálních pokrmů.

ROPICE

Spolupráce občanů polské a české národnosti je v obci už dlouhá léta na velmi vysoké úrovni, která začíná už v ZŠ společnými radovánkami dětí jak polských tříd, tak českých. Další společnou akcí je společné zpívání koledí, které organizuje obec. Hlavní část programu tvoří vystoupení dětí polských i českých tříd ZŠ.

ŘEKA

Spolupráce obce a Výboru s MS PZKO se nezměnila a je hodnocena velmi pozitivně. Obec vychází vstříc MS PZKO, v rámci jejíž kulturní činnosti má příjem ze stánkového prodeje. Příjmy jsou pak určeny pro chod MS PZKO. Obec přispěla na financování neinvestičních nákladů na ZŠ Jana Kubisze s polským vyučovacím jazykem v Hnojníku.

SMILOVICE

Obec spolupracuje s MS PZKO.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na velmi dobré úrovni a má již svou tradici.

STRÁTEŽ

Členové výboru jsou členy PZKO a účastnili se přímo organizace akcí jí pořádaných: Výroční schůze s dětským karnevalem, setkání s pěveckým souborem *Godulan-Ropica*, setkání okolních skupin PZKO na Goduli u příležitosti 70 let založení spolku a také Koncertu k 70. výročí pořádaného u stejné příležitosti. V září se členové výboru účastnili zájezdu do Polska, který již druhým rokem pořádala MS PZKO. Zájezd byl zaměřen jak pro dospělé, tak i pro děti. V červenci MS PZKO připravila stánek s občerstvením na tradiční akci *Strážské léto*.

TĚRLICKO

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla velmi dobrá. Byl splněn požadavek organizací na zavedení dvojjazyčných nápisů na obecních budovách. Byly pořízeny dvojjazyčné uvítací tabule v obci. Spolupráce obce a Výboru s příslušníky národnostních menšin je hodnocena stejně. Zástupci a spolky polské menšiny působí v osvětě,

kultuře, v obecním tisku a společenském životě obce. Příslušníci národnostních menšin aktivně pracují ve výborech Zastupitelstva i v komisích Rady.

TŘINEC

I v roce 2017 proběhla na náměstí Svobody *Přehlídka národnostních menšin*, během které jednotlivé národnostní menšiny představují občanům svoji kulturu, hudební skupiny a taneční soubory. Prezентují i typická jídla, nápoje a výrobky. Soubory jsou z Třince a okolí, dále i polský soubor z partnerského města Bielsko-Biala a slovenský soubor z dalšího partnerského města Žiliny. Akce byla hrazena z rozpočtu kraje. Přehlídka má velký ohlas u občanů, v roce 2017 ji navštívil velký počet občanů z Třince, i z okolních obcí, Polska i Slovenska.

Město aktivně spolupracuje s polskými MS PZKO. Každá skupina má svůj roční program akcí a měsíčně organizují 2-3 kulturní nebo sportovní akce, nejen pro členy a sympatizanty PZKO, ale i pro širokou veřejnost. Nejvýraznější pěvecké sdružení polské menšiny je bezesporu *Hutník*, člen Unie českých pěveckých sborů a Polského svazu sborů a orchestrů. V roce 2017 vystupoval nejen v Třinci a okolí, ale také dvakrát v Rakousku a pětkrát v Polsku. Celkem měl 13 koncertních vystoupení a výrazně reprezentuje město na mezinárodních festivalech a soutěžích pěveckých sborů nejen v ČR.

Řecká obec Třinec je pobočným spolkem *Asociace řeckých obcí v ČR* a sdružuje občany řecké národnosti, jejich rodinné příslušníky a přátele na Třinecku. Jejím hlavním cílem je udržování řeckých národních a kulturních tradic a jejich předávání z generace na generaci. Stěžejními aktivitami ŘO Třinec v roce 2017 byly oslavy státních svátků Řecké republiky 25. března a 28. října, které se uskutečnily v prostorách Kulturního domu *Trisia* v Třinci. K dalším jejím aktivitám v roce 2017 se řadí oslava pravoslavných Velikonoc a Vánoční večírek.

Počet příslušníků slovenské menšiny v ČR výrazně poklesl, ale slovenská menšina ve městě Třinci je po polské nejpočetnější. *Obec Slováků v Třinci* začala plnohodnotně rozvíjet svou činnost, ve které je Zastupitelstvo města podporuje. Uskutečnila několik akcí, o kterých se psalo jak ve slovenském časopise vycházejícím v ČR, tak i v regionálním tisku. Do budoucna plánují nejen rozšíření členské základny, ale i omlazení organizace Obec Slováků.

V roce 2017 se prohloubila spolupráce s partnerským městem Bielsko-Biala v oblasti kultury, sportu a školství. *Kabelová televize Třinec* spolupracuje s polskou kabelovou televizí již od roku 2013 a obě seznamují své diváky se zajímavostmi z obou měst. Podobně jako s Bielsko-Bialou již aktivně spolupracuje také s kabelovou televizí *Severka*. Také v roce 2017 uzavřelo město další smlouvu o spolupráci s partnerským městem Žilinou.

VEJPRTY

Město má vytvořen *Strategický plán sociálního začleňování Klášterec nad Ohří a Vejprty 2016-2018*. Společným záměrem je stanovit si reálné cíle v oblastech sociálního začleňování, školství, zaměstnanosti, prevence a bydlení. Za pomoci prostředků z dotačních titulů EU se město stále více pokouší začlenit všechny obyvatele do života města. Jedná se o šanci pro občany z vyloučených lokalit, ve kterých žije hlavně romská menšina, ale mělo by jít o zlepšení sociálního klimatu pro všechny obyvatele.

VENDRYNĚ

Ve vztahu obec-Výbor se od minulosti nic zásadního nezměnilo. Výbor v souvislosti se situací v obecní knihovně úzce spolupracoval s organizací *Macierz Szkolna*. Obec rovněž příkladně podporuje polské školy, všechny organizace mají rovnou příležitost účasti na obecních projektech a aktivitách a také toho plně využívají, váží si toho a jsou obci v těchto aktivitách oporou.

VĚLOPOLÍ

Výbor v roce 2017 nespocoval s organizacemi příslušníků národnostních menšin, není zde žádná taková organizace.

VYSOKÉ MÝTO

Komise organizuje pravidelná setkání s občany národnostních menšin, podporuje aktivitu organizací, jež s nimi pracují, připravuje podklady pro orgány města, jež na ně mohou reagovat.

2A) PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V ROCE 2017:

BYSTRICE

Součinnost s obecním úřadem při organizování událostí jako *Den obce Bystřice, Májová veselice, Mezinárodní svatojánský festival Bystřice – Bystrzyca, Bystřický Zlot, Bystřický Mikuláš*, které přispěly k lepšímu poznání občanů nejen české a polské národnosti, ale i občanů dalších národností žijících na území obce i v širokém okolí. Členové Výboru se aktivně zúčastňují přípravy a průběhu těchto akcí.

HORNÍ SUCHÁ

Obec každý rok pořádá pro své občany a veřejnost akce, na nichž se spolupodílejí i organizace národnostních menšin, především PZKO, jako např. *Fedrování s folklórem* - kulturní akce navazující na místní folklór a hornickou tradici, *Den matek*, oslavy jubilejních výročí občanů obce s vystoupením dětí polské i české ZŠ a MŠ, oslavy MDŽ a další kulturně-společenské a sportovní akce. Zvláštní význam v roce 2017 mělo připomenutí si 70. výročí založení MO PZKO, které se setkalo s velmi kladným hodnocením všech účastníků. Na této slavnosti byli vyznamenáni také dlouholetí a zasloužilí členové této organizace. Potěšitelnou skutečností je, že těchto akcí se účastní občané obce bez ohledu na národnostní příslušnost. Dlouhodobě pokračuje a rozvíjí se spolupráce s polskou menšinou, jejichž převážná část je sdružena v MS PZKO, čítající ke konci roku 2017 celkem 467 členů. V této organizaci aktivně pracuje sedm kroužků. Neaktivnějším je soubor folklorních písní a tanců *Suszanie*, který reprezentuje nejen polskou menšinu, ale i obec jak na území ČR, tak i v zahraničí. V průběhu roku 2017 zahájil svoji činnost kroužek moderních i folklorních tanců a dětský soubor rytmiky *Antidotum*, o něž má mimořádný zájem především mládež. Kromě výše jmenovaných aktivně pracují *Klub sportowy, Klub kobiet, Klub chłopa*, smíšený pěvecký soubor a další.

HRÁDEK

Příklady společně organizovaných akcí: Novoroční turnaj ve stolním tenisu, *Běh Hrádkem, Slavnosti Belka, Olympiáda obecních spolků, Den obce, Výroční schůze MS PZKO, Akademie 70. výročí založení PZKO*. Starosta obce, zastupitelé i ostatní obyvatelé se zúčastňují kulturních a společenských akcí pořádaných polskou menšinou.

KRAVAŘE

Město poskytlo organizaci prostory k setkávání a organizování akcí pro jejich členy i pro širokou veřejnost. Na převážné většině akcí DFK byli zastoupeni představitelé města, to umožňovalo a podporovalo propagaci i osvětu jednotlivých akcí DFK.

MOSTY U JABLUNKOVA

Obecní akce *Mostecké léto*, spolupráce při gastronomickém zabezpečení akce, *Bal Gorolski*, vystoupení dětí PMŠ, žáků PZŠ a folklorního souboru *Górole* na akcích. Lyžařské závody *Zjazd Gwiazdzisty*. Některé obecní akce se konají v prostorách *Domu PZKO*. Spolupráce s českou a polskou ZŠ (divadelní a kulturní představení, výstavy, třídní besídky, sportovní utkání ve vybíjené *Velikonoční turnaj*).

NÁVSÍ

Zřízení ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, finanční podpora spolkům PZKO Návší a PZKO Jasení a Maticí školské při ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Návší.

NÝDEK

Spolupráce je příkladná, představitelé obce se zúčastňují kulturních a společenských akcí PZKO. U příležitosti 70. výročí založení PZKO byla MS PZKO v Nýdku oceněna starostou obce vyznamenáním *Za přínos pro obec*. Obec se v roce 2017 zapojila do Programu Úřadu vlády *Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*, v rámci něhož byly pořízeny vjezdové tabule s polským názvem obce a zhotovena mapa Nýdku s místopisnými názvy ve zdejší nářečí. Místní knihovna má vedle českého i polské oddělení.

ORLOVÁ

V obci proběhl v roce 2017 XI. Festival národnostních kultur, kde se národnostní menšiny polské, slovenské a romské prezentovaly zvyklostmi své kultury, nové také s ochutnávkou národnostních pokrmů všech zastoupených menšin.

PRAHA 8

MČ nevyčleňuje kulturní a společenské aktivity pro národnostní menšiny a veškeré aktivity jsou organizovány jako aktivity celoměstské. Na jejím území se nevyskytují větší skupiny s odlišnou národností a výhradní spolupráce se spolky příslušníků národnostních menšin neprobíhala. Jediná větší národnostní menšina je romská, která se prezentuje svými kulturně - společenskými akcemi v rámci obvodu Prahy 8, zastoupená spolkem ROMODROM o.p.s.

Příkladem dobré praxe je dále činnost občanského sdružení *Klub Hanoi*, které má celostátní působnost a jehož členy mohou být všichni, kdo se zajímají o Vietnam, jeho kulturu, historii, tradice a o život vietnamské komunity v ČR. Spolek svoji činnost směřuje především k propagaci vietnamské kultury, integraci Vietnamců do společnosti s důrazem na zachování jejich kulturní identity.

ROPICE

Podpora práce MS PZKO – celoroční bezplatný pronájem místnosti v budově obecního úřadu (pravidelné zkoušky pěveckého sboru, schůze výborů), bezplatný pronájem školící místnosti ve víceúčelové budově na její členské schůze.

SMILOVICE

Obec vychází vstříc MS PZKO a bezplatně pronajímá obecní sál, poskytuje finanční dary. MS PZKO zajišťovala stánek s pohoštěním při oslavě *Dne obce*. Místní knihovna má knižní fond i v polském jazyce. Zastupitelstvo obce kladně vyřídilo žádost o zřízení adresy sídla MS PZKO Šmiłowice na obecním úřadě.

STONAVA

Polská menšina v obci organizovaná v MS PZKO uskutečňuje různé kulturní a společenské akce v polském jazyce, které jsou určeny nejen pro příslušníky národnostní menšiny, ale i majoritní obyvatelstvo a jsou hojně občany navštěvovány. Zvláště se jedná o tradiční ples *Ostatki* s prvky místního folklóru, školní karneval, dětské radovánky, setkání s folklórem a také tradiční vánoční posezení, které každoročně zaplňuje velký sál kulturního domu. Realizuje projekt s názvem *Slezské kulinární tradice v českopolském pohraničí*. Při tomto sdružení také aktivně působí dětský folklorní soubor *Dziecka ze Stonawy*.

TŘANOVICE

V obci aktivně pracuje spolek, kde se sdružují příslušníci polské menšiny, PZKO. V roce 2017 byl podpořen projekt PZKO na údržbu krojů, příměstský tábor pro děti s názvem *Wakacje z tradycia*, soustředění tanečnicků. Jednalo se o projekt pro děti (ve věku 3-15let), které se během prázdnin připravují na vystoupení na třanovické dožínky. Taneční vystoupení bylo obohaceno o povídání o lidových tradicích, výrobu typických lidových pokrmů apod. Další podporou spolků v obci je bezplatný pronájem školního hřiště pro spolky a sdružení působící v obci Třanovice, dále pak pronájem tělocvičny, společenského sálu a školící místnosti. PZKO byl i v letošním roce organizátorem tradičních *Třanovických dožinek*, kde děti z PZKO obohatily program pásmem lidových písní ve slezských krojích, tanečním vystoupením, ostatní členové pak přípravou pohoštění (místních specialit), soutěží o nejlepší domácí chleba, pomoc s přípravou areálu apod. Spolky se rovněž účastní oblíbené ekologické akce *Transaurus*, kdy obec přispívá spolkům na každého brigádníka, který pomohl při jarním úklidu obce. Peníze pak spolky využívají pro svou spolkovou činnost.

VEJPRTY

Ve městě žije mnoho občanů Vietnamu, děti zde chodí do ZŠ, velmi dobře se učí, rodiče pracují v obchodech, proto děti vychovávají české tety, čímž si prohlubují znalosti českého jazyka.

Polská menšina: jsou to hlavně ženy, které se zde dříve učily na šičky a po vyučení zde zůstaly pracovat a vdaly se. Stále mají polské občanství. Účastní se všech akcí pořádaných městem a hlavně jsou využívány jako výborné pekařky. Města Vejprty a Bärenstein mají společné náměstí - *Souměstí*, kde se každoročně pořádají společné akce, např. *Bierfest*, vinobraní, vánoční trhy, slavnost na Guntherově okruhu, finančně se podílejí obě města.

Ve městě působí *Centrum sociálních služeb*, kam převážně dochází děti a rodiče ze sociálně slabších rodin či vyloučených lokalit. Je zde odborné poradenství, NZDM, terénní služby a SAS. Funguje velmi úzká spolupráce mezi tímto Centrem, školou a sociálním odborem MěÚ Vejprty. Zde děti s rodiči mohou vyplnit svůj volný čas (příprava do školy, keramický kroužek, práce s PC, hudební klub, posilovna apod.).

2B) PROBLÉMY V ROCE 2017:

ČESKÝ TĚŠÍN

Negativní je opakované poškozování a ničení dvojjazyčných tabulí s názvy ulic a veřejných prostranství včetně dopravního značení - začátek a konec obce v jazyce národnostní menšiny.

NÁVSI

Výbor se zabýval poškozováním polskojazyčné verze dopravních značek označujících začátek a konec obce.

ROPICE

Výbor je názoru, že dvojjazyčné dopravní značení vjezdu a výjezdu z obce by nemělo odrážet procentuální počet občanů, jež se přihlásili k polské národnosti, ale označení částí regionu, kde žijí i občané polské národnosti udržující tradice polské kultury Těšínského Slezska. Nesouhlasí se změnou ohledně jednacímho jazyka svatebních obřadů, jímž může být pouze čeština.⁴⁶

ŘEKA

Po digitalizaci satelitního příjmu se řešil problém příjmu polské televize. Jelikož obec se nachází v údolí mezi horami, je značně omezen pozemní příjem, který pro většinu obyvatel je nedostupný.

STONAVA

Obec opakuje závažný problém, který by měl být řešen na celostátní úrovni. Jedná se o jazyk používaný při svatebních obřadech. Z tohoto důvodu Výbor opět apeluje na Ministerstvo vnitra a vyjadřuje znepokojení nad informací č. 8/2015 Ministerstva vnitra, týkající se jednacímho jazyka svatebních obřadů, který vylučuje jakýkoliv jiný jazyk, než je jazyk český. Výbor považuje tuto informaci za porušení dlouhé tradice sahající do dob První republiky. Žádá, aby se stav věcí vrátil zpět před toto rozhodnutí a alespoň v obcích, kde je zřízen Výbor, nebo které splňují podmínky pro jeho zřízení, aby svatební obřady probíhaly v jazycích těchto menšin.⁴⁷

TĚRLICKO

Bohužel tabule u vjezdu a výjezdu z obce byly v krátké době poničeny a následně odcizeny. V současné době případ řeší Policie ČR.

TŘINEC

Příslušníci polské menšiny mají výtky k jednacímho jazyku u svatebních obřadů, kdy dle INFORMACE č. 8/2015 Jednacímho jazyk u svatebnímho obřadu, kterou rozeslalo Ministerstvo vnitra, se prohlášení snoubenců o vstupu do manželství, resp. vedení celého sňatečného obřadu, v cizím jazyce (jazyce národnostní menšiny) podle zákona o matrikách neumožňuje.

⁴⁶ viz pozn. pod čarou k obci Stonava.

⁴⁷ Pozn. předkladatele (stejnýproblém jako v roce 2016: při jednání Rady dne 14. října 2015 se v této věci vyjádřil zástupce Ministerstva vnitra v tom smyslu, že podle zákona o matrikách mají slova manželského slibu zaznít v českém jazyce, ale svatební proslov může být přednesen v jazyce národnostní menšiny, např. polštiny (viz zápis z jednání Rady).

3. JAKÝM ZPŮSOBEM OBEC FINANČNĚ PODPORAVALA V ROCE 2017 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

ALBRECHTICE ⁴⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	oslavy MDŽ a oslavy u příležitosti 70 let založení PZKO	15 000

BOCANOVICE

Všechny MS PZKO jsou zproštěny placení poplatku za pronájem sálu kulturního domu.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	činnost spolku	30 000

BOHUMÍN ⁴⁹

BUBLAVA ⁵⁰

BUKOVEC

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Dům PZKO	30 000
	příspěvek na výzdobu alegorického vozu na Gorolski Świąto	2 000

BYSTRICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Taneční soubor Bystrzyca – činnost	45 000
Matice polská	činnost souborů Łączka, Wiolinki a Crescendo	39 000
	přebor plavání 15. ročník	7 000
Sdružení polské mládeže	Jazykový tábor	5 000
celkem		96 000

ČESKÁ TŘEBOVÁ ⁵¹

ČESKÝ TĚŠÍN ⁵²

Město v roce 2017 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních a sportovních aktivit.*

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Školní sportovní klub při Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím	Aktivity školního sportovního klubu GIMPEL	25 000
Polský pěvecký spol. Collegium Cantorum	Činnost Polského pěveckého spolku Collegium Cantorum	25 000
Polská společnost turisticko-sportovní „Beskid Śląski“ v České republice, z.s.	Toulky Těšínským Slezskem	13 000
Kongres Poláků	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v České republice v roce 2017	20 000
PZKO v České republice, z.s.	Konkurs literacki „Zwrotu“	21 000
MS PZKO Olza	Činnost folklorního souboru Olza v roce 2017	25 000
MS PZKO v Českém Těšíně - Sídlišti z.s.	Vystoupení komorního souboru TA Grupa a reprezentace města Český Těšín na kulturních akcích	9 600
MS PZKO Místřovice	Přespolní běh pro děti a mládež v Českém Těšíně Místřovicích	9 160
	Tradiční kulturní akce PZKO Český Těšín - Místřovice	10 000
Cantantes	Podpora činnosti dětského pěveckého sboru Trallala	25 000
	Částečné financování nákladů souvisejících s účastí dětského pěveckého sboru „Trallala“ na 52. mezinárodní soutěži: Miedzynarodowy Festival Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach, Polsko, v termínu od 18. - 23. června 2017	24 000

⁴⁸ Obec poskytla ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím příspěvek na provoz 830 000,- Kč. Byla rovněž přeposlána průtoková dotace v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání ve výši 280 564, 80 Kč.

⁴⁹ Město podpořilo Řeckou obec Bohumín částkou ve výši 20 000,- Kč.

⁵⁰ Obec podporuje místní organizaci Spolku Němců Kraslice částkou 1 000,- Kč.

⁵¹ Město financovalo činnost *Naděje* v Borku ve výši 1 480 000,- Kč a projekt *Prevence kriminality* ve výši 66 000,- Kč.

⁵² Kromě těchto dotačních titulů město podporovalo aktivity národnostních menšin i podporou jednotlivých akcí, např. bezplatným propůjčením místnosti pro potřeby *Svazu Němců Těšínského Slezska* v prostorách jím zřízené příspěvkové organizace *KaSS Střelnice*, finanční podporou polské scény *Těšínského divadla*.

Polské umělecké sdružení- Polskie Towarzystwo Artystyczne Ars Musica, z.s.	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	25 000
Sdružení přátel polské knihy, z.s.	S knihou na cestách	10 000
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne	Tváře města IV	20 000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR	Dny studentské kultury	7 000
	INDEPENDENT.PL - setkání s polskou nezávislou kulturou	7 000
Spolek přátel Romů	Sportovní a ozdravný pobyt pro děti ze Svibice	10 000
celkem		285 760

HNOJNÍK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	celoroční činnost	15 000

HORNÍ SUCHÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	kulturní činnost (program kulturní granty)	100 000
	Fedrování s folklórem (rozpočet obce)	151 000
Macierz Szkolna	podpora ZŠ	41 800
	Podpora MŠ	21 200
Obecní knihovna	nákup knih	23 000
celkem		337 000

HRÁDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	účelová investiční dotace (oprava schodiště v budově MS PZKO)	4 000
	zájezd	12 000
	Novoroční turnaj ve stolním tenise	2 000

CHEB

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Křesťanský internacionální sbor v Chebu, Rada romských organizací	volnočasové aktivity, režie	103 000
Druhá, čtvrtá a šestá ZŠ v Chebu	spotřební materiál přípravným ročníkům	96 000

CHOTĚBUZ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	pronájem prostor, pořádání zájezdů, dětský karneval	40 000

JABLUNKOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Jablunkov z.s.	„Górolsko Swoboda“ - regionální značka - stabilizace a rozvoj značení produktů	10 000
	Chór męski „Gorol“ – celoroční činnost, krojové dovybavení, 70. výročí založení sboru a koncert	20 000
	Gorolská muzika Lipka natáčení videoklipu, doprava na mezinárodní festivaly na Slovensku, v Maďarsku, Ukrajině a Francii, kroje a struny (18. rok existence)	15 000
	Dětská gorolská muzička Rozmarynek - krojové dovybavení, opravy hudebních nástrojů, doprava na soutěže a festivaly	15 500
MS PZKO Jablunkov	Klub seniora, zájezdy	10 000
	Klub kobiet, tisk publikace, zájezd	15 000
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově – nákup notového materiálu, doprava na vystoupení sboru v Polsku nebo na Slovensku	8 000
	Smišený sbor Gaudeamus; koncert Stabat Mater A. Vivaldiho	5 000
ZŠ H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím	„Noc s Andersenem“ - návaznost na projekt „Žijeme na trojmezí“	5 000
	„Po stopách historie regionu“ - poznávací výlety a přednášky pro žáky 6. tříd	3 000
	Wieczorek pożegnalny, rozloučení s žáky 9. tříd	1 000
	„Žakovský parlament“ - zážitkový kurs	5 500
	Warsztaty śpiewacze - pěvecký workshop školního pěveckého sboru JABLONECZKA a Mała Jabloneczka	5 000
	Mc Donald Cup - fotbalový turnaj žáků prvního stupně Jablunkovska (17. ročník)	3 000
	Sportovní týden - maratonský běh, běhá celá škola i s učiteli	3 000

ZŠ H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím	Školní liga - florbal, košíková a halová kopaná	3 000
	Halová kopaná pro žáky 6. a 7. tříd škol okrsku Jablunkov	2 000
	Adaptační pobyt pro žáky 6. tříd	3 000
	Den Země - celodenní akce pro celou školu, 6. třídy mají přednášku „Ohrožená zvířena a význam ZOO“	3 000
	English Day - celodenní akce se soutěží za účasti rodilých mluvčích	4 000
	Talent Henia; soutěžní přehlídka talentovaných žáků školy	3 000
	Projekt Edison návštěva studentů z různých zemí světa, kteří se zapojí do výuky a představi svou zem	3 000
	Redakce a tisk školního časopisu UCHO	1 500
MŠ – Przedszkole Jablunkov	Kulturní akce na „Den dětí“	4 500
	„Sportovní den“- olympiáda pro děti a rodiče, společné sportovní odpoledne	2 000
Jan Gomola	„O gliniany dzbanek mleka“ - Závody v přespolním běhu jako doprovodná akce při příležitosti Gorolskiego Świąta	6 000
MS PZKO Jablunkov	Mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Świąto“	200 000
celkem		349 000

JAVORNÍK⁵³

JEVIŠOVKA⁵⁴

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	26. Chorvatský kulturní den	30 000
Spolok Slovákov	činnost spolku	5 000

KOMORNÍ LHOTKA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	činnost spolku	10 000

KOŠAŘISKA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	příspěvek na pořízení kúlny na otop	15 000
	Košařiščanský jarmark	15 000

KRASLICE⁵⁵

KRAVAŘE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Klub přátel Německa (DFK)	činnost spolku	9 000

KRÁSNO⁵⁶

KRNOV⁵⁷

LOVOSICE⁵⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Lovosice	Kulturně informační a dokumentační činnost	15 000

MILÍKOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO Milíkov centrum	divadelní činnost, kulturní a vzdělávací akce	30 000
PZKO Milíkov Paseky	divadelní činnost, kulturní a vzdělávací akce	25 000

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ⁵⁹

⁵³ Město podporuje Řeckou obec Javorník částkou 30 000,- Kč.

⁵⁴ Obec nezřizuje Výbor, projekty menšin však dlouhodobě podporuje.

⁵⁵ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců částkou 40 000,- Kč.

⁵⁶ Obec finančně podporuje pouze sraz rodáků ze SRN a Rakouska s místními občany.

⁵⁷ Město podporuje Řeckou obec Krnov částkou 70 000,- Kč.

⁵⁸ Město nezřizuje Výbor, dlouhodobě ale spolupracuje s místní organizací Svazu Maďarů.

⁵⁹ Město podporuje místní organizaci Shromáždění Němců částkou 20 000,- Kč.

MOSTY U JABLUNKOVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Mosty	činnost pěveckého sboru	12 000
	Vánoční koncert pěveckých sborů	5 000
	Přehlídka amatérských divadelních souborů	6 000
	provoz a údržba	130 000
	dar – užívání objektu PZKO příspěvkovými organizacemi obce	80 000
MS PZKO Šance	nájem a topení nebytových prostor	34 432
Macierz Szkolna	činnost organizace	7 000
Soubor Górole	činnost	16 000
	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklórních souborů	31 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím / Szkoła Podstawowa i Przedszkole	finanční příspěvek	542 000
Místní knihovna	příspěvek na nákup polských knih	10 000
celkem		873 432

NÁVSÍ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Návsí Jasení	sportovní a vzdělávací den	3 000
	přátelské setkání seniorů	3 000
PZKO Návsí – soubor Melodia	Mezinárodní festival pěveckých sborů Budapešť	42 000
	Vánoční koncert koled	9 000
Matice školská - Macierz Szkolna	Poznávání Beskyd	12 000
	florbalový kroužek	9 000
celkem		78 000

NEJDEK

Město nemá zvláštní dotační titul pro aktivity národnostních menšin. Projekt *Tvorba občanské společnosti* je otevřený všem zájmovým skupinám; byly podpořeny tři menšinové projekty.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
B.E.Z.va Nejdek o.p.s.	provoz volnočasového klubu REMIX (plánované nízkoprahové zařízení pro děti a mládež)	12 500
Svaz Němců - region Chebsko, místní organizace Nejdek	Zájezdy - poznávání	5 000
Květa Jačová	Všichni spolu - akce pro romské děti a rodiče	3 000

NÝDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	příspěvek na rekonstrukci topení v Domě PZKO	80 000

ORLOVÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Město	Festival národnostních kultur	30 000

PETROVICE U KARVINÉ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Dolní Marklovice	činnost spolku	20 000
MS PZKO Petrovice u Karviné	činnost spolku	20 000

PRAHA 8

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Romodrom o.p.s.	letní tábor v Ratajích nad Sázavou	20 000

ROPICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
místní knihovna	Nákup polských knih	10 000

ROTAVA ⁶⁰

⁶⁰ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců Kraslice částkou 5 000,- Kč.

SKALNÁ ⁶¹

SMILOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	pronájem	4 000

STONAVA

Obec hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky sboru, podporuje také nákup polskojazyčné literatury.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	činnost spolku	750 000

STRÍBRNÁ ⁶²

STRÍTEŽ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO Střítež	Jesienny koncert a poznávací zájezd do Polska	10 000

ŠUMPERK ⁶³

TĚRLICKO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO Těrlicko - Kostelec	Mladé Zwirkowisko	25 000
MS PZKO Těrlicko - Centrum	zájezd po stopách českých a polských významných osobností	5 000
MS PZKO Těrlicko Hradiště	Den matek, Mezinárodní den dětí, besídka v přírodě a Vánoční besídka	3 000
Klub kobiet oraz Klub seniora MS PZKO Těrlicko-Centrum	společné družební akce s obcí Chybie (Polsko)	3 000
Matice školská při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Těrlicko	Akce rodičů s dětmi	30 000
celkem		63 000

TŘANOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	Wakacje z tradycia	13 000
	Třanovické dožínky	30 000
	Transaurus	4 060

TŘINEC

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR (ZŠ a MŠ G. Przeczka)	Poprzeczka majowa - Květnová laťka - přebor	3 000
PZKO MS Guty	Celoroční činnost	14 000
PZKO MS Třinec – Dolní Lištná	Celoroční kulturní činnost organizace	25 000
PZKO MS Nebory	Příspěvek na výměnu střešního pláště domu PZKO	500 000
	Činnost divadelního souboru Gapcio	10 000
	Dzień oszeldy	10 000
PZKO MS Oldřichovice	Činnost tanečního souboru Oldrzychowice a Dožínky na Fojství	80 000
Macierz Szkolna v RC - Matice školská v ČR	Integrační odpoledne dětí PMŠ a MŠ Oldřichovice – Ves – 90 Pogody	3 000
Řecká obec Třinec	Kulturní, společenské a sportovní aktivity ŘO Třinec	15 000
Regionálna obec Slovákov v Třinci	Celoroční činnost: tradice nás spojují - žijeme společně	10 000
Lačí melodia Le Romenge	Celoroční činnost spolku	15 000
celkem		685 000

⁶¹ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců částkou 6 000,- Kč.

⁶² Obec podporuje místní organizaci Spolku Němců Kraslice částkou 1 000,- Kč.

⁶³ Město podporuje Řeckou obec Šumperk ve výši 3 000,- Kč (kterou uvádí zástupce řecké menšiny).

VENDRYNĚ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO - Vendryně	podpora volnočasových aktivit, kulturních a sportovních akcí	154 000
MS PZKO - Zaolší	podpora volnočasových aktivit, kulturních a sportovních akcí	53 000
Macierz Szkolna w Wędryni	činnost spolku	50 000
	celkem	257 000

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ OBEC S IMPLEMENTACÍ CHARTY?⁶⁴

ALBRECHTICE

Jazyková charta je naplňována i když některé požadavky nejsou dosud splněny (dvojjazyčný nápis železniční stanice). Úkoly v oblasti veřejné správy uváděné v Chartě jsou zajišťovány. Jde hlavně o vyřizování agendy, kdy pracovníci obecního úřadu ovládají polštinu, jsou proto schopni vyřídit žádosti podané v polštině. Svatební i smuteční obřady v obci jsou dle žádosti občanů poskytovány i v polském jazyce. Na většině významných budov v obci figurují dvojjazyčné nápisy (Obecní úřad, Obecní policie, Obecní knihovna apod.) Dvojjazyčně jsou též označeny dopravní značky, orientační tabule a autobusové zastávky. V roce 2017 došlo k realizaci označení ulic v dvojjazyčném provedení. Za cedule obec zaplatila 182 993,- Kč, z toho 150 000,- Kč činila neinvestiční dotace z programu *Podpora implementace Charty na rok 2017*.

BOCANOVICE

V roce 2008 obec instalovala názvy na veřejné budovy v polském jazyce, ty jsou tam dodnes. Obec též zrealizovala dopravní značení vjezdu do obce, avšak během půl roku byly odcizeny.

BUKOVEC

V obci jsou od roku 2007 veřejné budovy označeny dvojjazyčnými nápisy. Jedná se o obecní úřad, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a hasičskou zbrojnicí.

BYSTRICE

Obec nepoužívá služeb tlumočnicka během úředního jednání. Menšinový jazyk se používá při pokynech k volbám do zastupitelských orgánů, blahopřání k různým výročím příslušníků národnostních menšin, při dvojjazyčných projevech starosty obce při akcích pořádaných obcí, v člancích v Bystřickém informátoru a kronice obce.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě, v praktické ZŠ, byla snaha v dřívějších letech začlenit romštinu do výuky s ohledem na skutečnost, že značná část učitelů této školy jazyk znala. Protože o jazyk nebyl dlouhodobě zájem, jeho nabídka byla zrušena.

ČESKÝ TĚŠÍN

Zkušenosti s implementací Charty má město celkem dobré. V oblasti vzdělávání je zřizovatelem ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Havlíčkově ul. v Českém Těšíně; v rámci této školy je další třída s polským jazykem vyučovacím umístěna v Polní ul. v Českém Těšíně a tři MŠ s polským jazykem vyučovacím jsou umístěny v Polní, Moskevské a Akátové ul. Působí zde i gymnázium s polským jazykem vyučovacím, jehož zřizovatelem je kraj.

V oblasti orgánů veřejné správy a veřejné služby mají příslušníci národnostních menšin zajištěnu možnost podávání ústních a písemných žádostí v souladu s platnou právní úpravou, v případě zájmu mohou příslušníci polské a slovenské menšiny při jednání ve shromážděných místních orgánů používat tyto jazyky, značná část zaměstnanců je schopna komunikovat v jazyce polské menšiny. Od ledna 2014 zaměstnanci města mohou navštěvovat výuku polského jazyka, kterou toto hradí ze svých prostředků, neboť dle zjištěných informací na tento typ výuky nelze podat projekt v rámci programu *Podpory implementace Charty*. V *Těšínských*

⁶⁴ Žádné zkušenosti nemají, nebo se Chartou nezabývají obce, které nezřídily Výbor, dále pak Aš, Krajčová, Krásno, Malá Štáhlé, Merklín, Nejdeček, Oloví, Písečná, Stanovice, Vejprty, Vělopolí a Vysoké Mýto. Nevyjádřily se Dolní Lomná, Horní Lomná, Kobylá nad Vidnavkou, Mikulášovice a Nová Ves.

listech jsou články psané v polském jazyce. Město rovněž podporuje výuku německého jazyka, a to např. bezplatným propůjčením místnosti *Svazu Němců Těšínského Slezska*. Současně vítá a podporuje aktivity Hlavního výboru PZKO, jenž ve městě pořádá soutěže v místním nářečí.

DOLNÍ LOMNÁ

Obec každý měsíc vydává zpravodaj *Lomná*, kde jsou články i v polském jazyce, také vede kroniku v českém jazyce, ale ta obsahuje i polské příspěvky.

HNOJNÍK

V obci je umožněno předškolní a základní vzdělávání v jazyce polské menšiny. V rámci základního vzdělávání není kladen důraz na výuku regionálních dějin, proto Výbor nabídl přednášky *Dějiny 2.světové války v našem regionu* pro obě místní školy, čehož polská ZŠ nevyužila. V průběhu roku též navrhoval vedení obce, aby upoutávky, plakáty a pozvánky byly publikovány standardně dvojjazyčně, návrhu ani v roce 2017 nebylo vyhověno. Na webových stránkách obce je uveden odkaz na webové stránky MS PZKO. V regionálním zpravodaji jsou bez problémů publikovány články v polském jazyce, týkající se činnosti MS PZKO.

HORNÍ SUCHÁ

Ustanovení Charty, týkající se působnosti obce, jsou dlouhodobě naplňována. Nevyskytují se podstatné problémy, pokud se vyskytnou, řeší se za účasti zainteresovaných stran. Kronika obce je vedena v jazyce českém, ale obsahuje též příspěvky v jazyce polském. Zastupitelstvem bylo již v roce 2008 rozhodnuto, že tyto příspěvky nebudou překládány. Úvodní stránky internetových stránek obce jsou vedeny v jazykových mutacích, a to anglické, německé a polské. Ve *Zpravodaji*, což je měsíčník vydávaný pro občany obce, jsou publikovány nejen informace o činnosti obce, ale rovněž publikují společenské organizace působící v obci, školy i jednotliví občané, a to jak v jazyce českém, tak i polském.

HRÁDEK

Obec má dobré zkušenosti s implementací Charty. V obci je ZŠ s polským vyučovacím jazykem a příslušníci polské menšiny při jednání na obci mohou používat svůj mateřský jazyk.

CHEB

Otázkou implementace Charty se město výslovně nezabývalo, protože nebyl zaznamenán problém s právy z ní vyplývajícími, nebyla zjištěna potřeba.

CHOTĚBUZ

V obci jsou dvojjazyčně označeny všechny ulice i vjezdy do obce, budova obecního úřadu a kulturního domu je tak označena. V obecním zpravodaji se běžně publikuje i v polštině. Pozvánky na obecní akce jsou tištěny dvojjazyčně.

JABLUNKOV

V roce 2017 město podalo v dotačním programu *Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků* žádost o dotaci na vytvoření dvojjazyčného (česko/polského) informačního systému, tj. označení budov, kanceláří a rozcestníků pro všechny tři správní budovy jeho úřadu. Dotace byla přidělena, realizace proběhne v roce 2018.

JOSEFOV

Německy mluvící obyvatelé ovládají rovněž český jazyk, není nutné informace překládat. Přesto v obecním zpravodaji *Josefovské listy* (vydaném v 7/2017), byla zveřejněna česky i německy pozvánka na kulturní akci *Zwoticher Körbe*, která se konala ve spřátelené obci *Zwota*, a to z důvodu dobrých vztahů s touto obcí.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Všechny menšiny z obce ovládají český jazyk a nevznikl požadavek po tlumočení nebo překladech.

KOMORNÍ LHOTKA

Tlumočení ani překlady nebyly potřebné. Úřad komunikuje s občany v jazyce českém, v případě přání občanů ve slezském nářečí, polštinu v úředním jednání v roce 2017 nikdo nepožadoval.

KOŠAŘSKA

Budova obecního úřadu i školy jsou dvojjazyčně označeny delší dobu, aniž by Výbor musel intervenovat. Komunikace v místním regionálním nářečí je běžná.

KRAVAŘE

Město je územím, kde pobývají občané hlásící se k různým národnostním menšinám, uznává menšinový či regionální jazyk jako výraz společného kulturního dědictví. Prostřednictvím škol zajišťuje mezistátní výměny žáků, především s Polskem a Slovenskem. Vyjadřovacím jazykem v denním styku je i u národnostních menšin ve městě jazyk český, četnost užívání menšinových jazyků nezavádá důvod pro přijetí nějakých opatření ze strany města.

MILÍKOV

Budova OÚ a škola mají dvojjazyčné označení už dlouho. Na úřadě i v dalších místech obce je běžná komunikace v regionálním nářečí. V *Informátoru* jsou články v českém i polském jazyce.

MOSTY U JABLUNKOVA

Zkušenosti jsou dobré, knihovna nabízí v jazyce polském spoustu knih, rovněž různé besedy. V obci jsou dále dvojjazyčné nápisy veřejných budov, železniční zastávky. V oblasti se lze více setkávat s nářečím místních občanů než s přímým polským jazykem.

NÁVSI

Obec zajistila dopravní značky vjezdu do obce a výjezdu z ní. Dvojjazyčně je označena budova obecního a stavebního úřadu, v obecním zpravodaji se publikují články i v polštině.

NÝDEK

U příjezdové cesty do obce byly nainstalovány tabule s českým i polským názvem obce. Veřejné instituce jsou označeny dvojjazyčnými nápisy. Zaměstnanci obecního úřadu komunikují v místním nářečí. Občané polské národnosti ovládají češtinu a nevyžadují překlady dokumentů a tlumočení při úředním jednání, což vnímají jako zbytečnou administrativní zátěž obecního úřadu. S povděkem jsou vítány polské texty na příležitostných tiskových materiálech obce, plakátech, pozvánkách či ve zpravodaji. Webové stránky obce jsou zatím vedeny pouze v českém jazyce. Bohoslužby v katolickém i evangelickém kostele jsou střídavě v češtině a polštině.

ORLOVÁ

K implementaci Charty ve městě nedochází, nebyl žádný požadavek ze strany občanů města na tlumočení do menšinového jazyka během úředního jednání ani k používání menšinového jazyka na webových stránkách obce. V Orlové je podporováno vzdělávání polské menšiny v mateřském jazyce. Město je zřizovatelem neúplné ZŠ s polským jazykem vyučovacím (třídy 1. - 5.). Součástí školy je rovněž MŠ. Vyšší stupeň ZŠ mohou děti absolvovat v Dolní Lutyni nebo v Karviné, kde lze pokračovat i ve středoškolském vzdělávání, jako v Českém Těšíně.

PETROVICE U KARVINÉ

Obec v rámci svého umístění v příhraničí nevyužívá aktivní překlad do polského jazyka v jednání s touto menšinou. V jiných jazycích nebyla v roce 2017 zaznamenána potřeba. V rámci obecního zpravodaje obec vytváří prostor pro publikaci článků v jazyce polském.

PÍSEK

Pro děti polské menšiny se podporuje výuka polského jazyka jako nepovinného předmětu v ZŠ.

PRAHA 8

MČ má zkušenosti s prací soudních tlumočnicků, využívá soudních tlumočení, zejména při činnosti soudních jednání, provádění nejrůznějších úředních úkonů, překladech dokumentů apod. Přetrvávajícím zájmem je rozšířit cizojazyčné informace na webu.⁶⁵

⁶⁵ V roce 2017 došlo v úřadu MČ ke sběru informací, zjišťování míry potřebnosti překladů na jednotlivých odborech a potřeby překladů do jazyků angličtina, ruština, ukrajinština, vietnamština a čínština.

ROPICE

Dvojjazyčné nápisy: Obecní knihovna/Biblioteka Gminna, Obecní úřad/Urząd Gminny, Obecní ZŠ a MŠ, p.o./Szkoła Podstawowa, Przedszkole, Dvojjazyčný název železniční zastávky na trati Bohumín-Žilina: Ropice zastávka/Ropica Przystanek, Ropice/Ropica Ropice-Zálesí/Ropica-Zalesie. Na úřadě, jednáních rady i zastupitelstva je běžná komunikace v regionálním nářečí. Ve Zpravodaji obce jsou texty v češtině i polštině.

ŘEKA

Zkušenosti Výboru s implementací Charty v oblasti tlumočení, překladů dokumentů a používání menšinového jazyka je na dobré úrovni. Není znám požadavek týkající se této oblasti, obec je v příhraničí, zdejší lidé rozumí polskému jazyku.

SMILOVICE

Občané žijí bez problému. Menšina má možnost publikovat ve svém jazyce v obecním zpravodaji i ve zpravodaji mikroregionu a zveřejňovat informace na vývěskách.

STONAVA

Výbor v tomto období neřešil otázku provádění Charty. Úřad komunikuje s občany v obou jazycích - jak ústně, tak písemně. Problematika dvojjazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označování budov, institucí, jako rovněž při stanovení informačního systému v obci. Pozvánky na všechny obcí pořádané akce jsou vždy zveřejněny dvojjazyčně.

STRÍTEŽ

S implementací Charty nejsou problémy. Písemná komunikace v polském jazyce není na úrovni obecního OÚ potřebná. Občané polské národnosti nemají problém dorozumět se v českém jazyce a zaměstnanci OÚ rozumí polsky.⁶⁶

TĚRLICKO

Obec podporuje ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem, schvaluje dostatek finančních prostředků na provoz a údržbu budovy, kde obě sídlí. Od 1. září 2017 patří české oddělení MŠ pod ředitelství ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem Żwirki i Wigury Těrlicko a tato situace nikomu v obci nevádí. Obec podporuje rovněž tisk článků v polském jazyce v *Těrlických listech*. Na obecních akcích (*Těrlické slunko*, vánoční koncerty, vítání občánků, setkání s jubilanty) vystupují i děti s programem v jazyce polském. Propagační materiály o Těrlicku jsou tištěny i v polském jazyce.

TŘANOVICE

V roce 2017 nebyla na obecní úřad podána žádná žádost v polském jazyce, tlumočení či překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce do českého jazyka. V obci jsou dvojjazyčně označeny veřejné budovy, a to v jazyce českém a polském. Obec obdržela v roce 2007 od Moravskoslezského kraje dotaci na realizaci dvojjazyčných nápisů. Dotace byla použita na výrobu dvojjazyčné tabule na budově obecního úřadu, dvojjazyčné vizitky u vstupních dveří a dveří jednotlivých kanceláří. V rámci programu *Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2010* byla Úřadem vlády poskytnuta dotace na pořízení uvítacích tabulí při vjezdu do obce a to v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Uvítací panely byly přijaty kladně a dosud se nestaly terčem vandalů.

TŘINEC

Výbor již v minulosti schválil zavedení dvojjazyčných označení vjezdových a výjezdových tabulí ve městě a jeho částech, dále schválil zavedení označení dvojjazyčných nápisů na železničních zastávkách Třinec-Košská, Třinec a Třinec centrum v polském jazyce. Zastupitelstvo města vzalo na vědomí tato přijatá usnesení Výboru. V roce 2011 byly instalovány uvítací tabule při vjezdech do města ve čtyřech jazycích: českém, polském, slovenském a anglickém. Ke zničení ani poškozování nikdy nedocházelo. Tlumočení během

⁶⁶ Výbor doporučuje, aby na veřejných pozvánkách vydávaných obcí byli kromě českého jazyka občané osloveni také v jazyce polském.

úředního jednání není nutné, jelikož většina úředníků i vedení města velmi dobře rozumí a domluví se jak ve slovenštině, tak i v polštině z důvodu sousedství Polska i Slovenska. U překladu dokumentů město využívá tlumočnicků. Město zprovoznilo nové webové stránky města, kdy došlo v některých případech ke špatnému překladu prostřednictvím Googlu do polského jazyka, ovšem město se snaží tento problém postupně řešit. Město se snaží citlivě vnímat, co občané kterékoli národnosti chtějí a na čem jim záleží. Má od nich zpětnou vazbu a podle toho jedná. Nikomu neupírá jeho zákonná práva, když je uplatňuje zákonnou cestou.

VENDRYNĚ

Tlumočení během úředního jednání: na obecním úřadu se lidé vyjadřují ve svých mateřských jazycích, intuitivně se přiklánějí k používání českého jazyka v psané komunikaci. Doposud nebyl zaznamenán jediný případ diskriminace z důvodu použitého jazyka. Pokud úředník přijme v ojedinělých případech komunikaci psanou v polském jazyce, odpovídá v češtině, avšak nikdo proti této skutečnosti nic nenamítal.

Překlady dokumentů: na úřadech chybí jazykově kompetentní zaměstnanci, schopní se písemně vyjadřovat v polštině. V situacích, kde je vyžadováno rychlé jednání, může to svádět k zjednodušování činnosti a opomíjení zásad dvojjazyčnosti. Otázku překladů požadovaných materiálů obec vyřešila smlouvou s certifikovanou překladatelkou. Neví o zdrojích, ze kterých by mohly obce čerpat prostředky na průběžné překlady.

Používání menšinového jazyka na webových stránkách obce: úroveň dvojjazyčnosti obecního webu je dlouhodobě vnímána a kritizována. Absence kompetentní polskojazyčné osoby na úřadu komplikuje průběžné aktualizování webových stránek. S cílem napravit tuto situaci obec zadává celkový překlad současných webových stránek certifikované překladatelce. Na vývěskách je používána čeština, tento fakt je všemi akceptován a neočekávají se v tomto směru žádné požadavky. V tištěném zpravodaji obce jsou články tisknuty v jazyce jejich autora. Sdělení obecního úřadu jsou uváděna v převažující většině v češtině. V polském jazyce se ukazují články popisující dění v PZKO a v polské škole. V posledním roce se začaly v polském jazyce objevovat i články občanů s jinou než národnostní problematikou. Zde je namístě poznamenat, že o množství polských článků rozhoduje hlavně aktivní přístup polských autorů.

U kulturních akcí je dbáno dle finančních možností na dodržování dvojjazyčnosti doprovodného slova a na vyvážení česko-polského programu. Znamená to zdvojení nákladů.

Při tvorbě materiálů, plakátů, letáků chybí obecná doporučení, jak by měla dvojjazyčnost vypadat (např. jeden leták česky, jeden polsky; jedna strana česky, druhá polsky, text psaný střídavě česky a polsky). Chybí ukázky a příklady dobré praxe ze zahraničí.

Obecně příslušníci polské menšiny při předkládání oprávněných jazykových požadavků narážejí na nízkou úroveň znalostí národnostní problematiky, jejich požadavky vzbuzují obavy či nevěří. Řešením by mělo být zvýšení kompetencí odpovědných osob proškolením či působením jinou osvětovou činností v národnostní problematice.

Úředníkům na úřadech v širším regionu, ke kterým naši občané docházejí, chybí informace o právech příslušníků národnostních menšin, úředníci nemají doporučení, jak mají reagovat v duchu Charty. Stejně tak o svých právech pochybují samotní příslušníci národnostních menšin. Apelujeme na Sekretariát, aby vydal formou publikace shrnutí práv národnostních menšin v obcích, městech, kde to zákon nařizuje, popsal standardy, které mají být splněny, vypsál doporučení, jak mají úředníci reagovat a informoval o problematice nejen úřady v obcích, ale taktéž úřady na okresní a krajské úrovni.⁶⁷

Problémem při naplňování ustanovení Charty jsou parametry projektů z evropských fondů, v nichž není zahrnuta problematika menšinových práv. Tyto parametry jsou později paradoxně používány proti zavádění ustanovení Charty – problémy u dvojjazyčné cedule na budově Staré školy, obnovené z evropských fondů, problémy s dvojjazyčností u přeshraničního projektu se

⁶⁷ Takový apel by měl smysl, kdyby sekretariát nebyl dlouhodobě personálně podhodnocen (1,5 pozice na Úřadu vlády). Nicméně sekretariát Rady vydal v roce 2017 příručku *Průvodce právy příslušníků národnostních menšin v ČR II*.

slovenskou stranou. Dvojjazyčnost by měla být automaticky dodržována ve vyjmenovaných obcích i v rámci nadregionálních projektů (turistické informační tabule, cyklostezky...).

K nejzávažnějšímu porušení ustanovení Charty a taktéž zásahu do základních lidských práv patří nová interpretace zákona § 656–676 o vzniku manželství, zakazující provádění civilních sňatků v polském jazyce, pouze za účasti překladatele. Nastává situace, kdy dva mladí lidé polské národnosti, oddáváni zástupcem obce polské národnosti, za účasti svědků polské národnosti jsou hlídáni přítomným zaměstnancem místně příslušného matričního úřadu, zda se nevyjadřují v polském jazyce s vyhrůžkou, že v případě nedodržení povinné češtiny u obřadu jejich sňatek nebude uznán. Mladé páry jsou takto nuceny k církevním sňatkům, kde je sňatek v polském jazyce povolen i bez překladatele. Ve všech obcích, kde je zřízen výbor pro národnostní menšiny, jsou kompetentní osoby, které jsou schopny provádět sňatky v jazyce menšiny, jednalo se o zažitou praxi od samotného začátku provádění civilních sňatků v ČR. Zarážející je v této kauze nečinnost dotčených orgánů, stejně jako pasivita Rady.⁶⁸

Velkou překážkou v implementaci Charty je způsob financování nákladů spojených s jejím zaváděním. Dodržování zákona nelze podmiňovat ochotou či zapojením úřadu do projektu. Taktéž nelze „trestat“ místní úřady dodatečnými náklady za to, že v jejich katastru žije národnostní menšina. Je třeba oddělit prostředky, potřebné na dodržování národnostních práv od prostředků podporujících dobrovolnou činnost představitelů menšin. Problém při zavádění ustanovení Charty je praxe, kdy se očekává, že o oprávněných požadavcích Výboru zastupitelstvo obce bude opětovně hlasovat, čímž ratifikace Charty vládou ztrácí na významu. Dvojjazyčné označení organizačního členění obce obec řešila ze svých prostředků, dvojjazyčně je označena většina veřejných budov a kanceláří, spravovaných obcí. Upomínkové a reklamní předměty (kalendáře, plakáty, informace pro občany, pozvánky) jsou průběžně řešeny dvojjazyčně. Českopolské označení autobusových zastávek obec z obavy ze zamítnutí projektu odložila do příštího roku.

Překlad obecní kroniky není stále vyřešen, to blokuje výtisk obecní kroniky. Chybí triviální dvojjazyčnost na poště (organizaci zřizované státem).

⁶⁸ Ministerstvo vnitra upozorňuje, že sňatky v polštině nebylo možno v ČR uskutečňovat ani před účinností nového občanského zákoníku. V tomto směru jde tedy o dlouhodobý stav. O porušení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků se podle názoru MV jednat nemůže, neboť uskutečňování sňatků na území ČR v polštině nelze podřadit pod žádný ze závazků v čl. 10 této úmluvy, ke kterým ČR přistoupila.

Statutární města

I. BYL V ROCE 2017 V PŮSOBNOSTI STATUTÁRNÍHO MĚSTA USTANOVEN VÝBOR (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?
--

BRNO

Sedmičlenný Výbor byl ustanoven při Zastupitelstvu města v listopadu roku 2001. V roce 2017 jednal jedenáctkrát. Tři členové jsou zastupiteli, ostatní reprezentují národnostní menšiny (romskou, ruskou, řeckou a ukrajinskou). Tajemníkem je poradce pro národnostní menšiny. Výbor se zabýval dotačním řízením, kulturními akcemi národnostních menšin v Brně a v regionu, peticí ve věci přejmenování ulice po zesnulém Eugenu Horváthovi a zajištěním 10. ročníku *Babylonfestu 2017* ve spolupráci s *Turistickým informačním centrem města Brna* atd.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

V působnosti města nebyl ani v roce 2017 ustanoven Výbor nebo jiný orgán pro národnostní menšiny. Je zřízena funkce romského poradce města a terénního pracovníka.

DĚČÍN

Město neustanovilo Výbor ani jiný orgán.

FRÝDEK-MÍSTEK

Výbor v rámci města zřízen není. Na území města, konkrétně v sociálně vyloučené lokalitě, působí pouze neformálně uskupení občanů – *Rada sídliště válcoven plechu* (vzniklo jako výstup pilotního projektu *Projekt komunitní práce v Moravskoslezském kraji pro F-M*).

HAVÍŘOV

Výbor nebyl ani v roce 2017 ustanoven.

HRADEC KRÁLOVÉ

Ve městě působí od roku 1998 odborný a iniciativní orgán rady města, a to *Komise pro rodinu a sociální prevenci*. Do poloviny roku 2012 to byla *Komise prevence kriminality*, jejíž činnost byla usnesením rady města rozšířena kromě prevence kriminality i na oblast prorodinné politiky města. Má kompetence projednávat mj. otázky týkající se národnostních menšin, v případě potřeby doporučuje radě města přijetí odpovídajících opatření, posuzuje žádosti o poskytnutí dotací z rozpočtu města na aktivity týkající se této oblasti. V odboru sociálních věcí a zdravotnictví je zřízena funkce koordinátora národnostní a etnické problematiky (jeho pracovní náplň je kumulovaná a obsahuje činnosti sociálního kurátora pro dospělé). V rámci odboru je dále zřízena pracovní pozice terénního pracovníka, zaměřená na romskou menšinu.

V roce 2017 se sešla osmkrát *Komise pro rodinu a sociální prevenci*. Jejím tajemníkem je vedoucí oddělení koncepcí a sociální péče odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Komise má celkem jedenáct členů, jedná se o osm zástupců politických stran, v jednom případě se jedná o zástupce Policie ČR a ve dvou případech o zástupce Městské policie. Problematiky národnostních menšin se týkalo jednání o poskytnutí dotace z rozpočtu města na projekt *Setkání národů*, který každoročně realizuje *Diecézní katolická charita Hradec Králové*.

CHOMUTOV

V roce 2017 měl Výbor 13 členů. Pracoval ve složení: dva zastupitelé, dva zástupci politických stran a devět zástupců národnostních menšin - romské, ukrajinské, rusínské, vietnamské, řecké, německé a židovské.

JABLONEC NAD NISOU

Od roku 2012 je ve městě zřízena pozice sociální pracovník pro národnostní menšiny a cizince, který komplexně zajišťuje agendu národnostních menšin a cizinců. Výbor nebyl ustanoven.

JIHLAVA

V roce 2017 ve městě nebyl Výbor. Tohoto kroku vzhledem k malému početnímu zastoupení příslušníků národnostních menšin a jejich celkem bezproblémovému soužití nebylo třeba.

KARLOVY VARY

Výbor nebyl ustaven, město se především věnuje otázkám cizinců.

KARVINÁ

Sedmičlenný Výbor i v roce 2017 pracoval se zástupci polské, romské, řecké a slovenské menšiny. Vykonával poradní činnost pro Zastupitelstvo města a podával návrhy k otázkám národnostních menšin na území města, případně se vyjadřoval k návrhům, které mu postoupilo zastupitelstvo. Pracoval v souladu se schváleným plánem práce, scházel se jednou měsíčně. Jeho jednání se pravidelně zúčastňovali zástupci jednotlivých národnostních menšin, aby řešili svoje aktuální problémy, které nastaly během roku.

KLADNO

Ve městě procento občanů hlásících se k jiné než české národnosti nedosahuje podmínek pro zřízení Výboru.

LIBEREC

Výbor není ve městě ustanoven, v rámci příspěvkové organizace *Komunitní středisko Kontakt* byla ale již v roce 2007 zřízena desetičlenná *Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika*.⁶⁹ Jejími členy jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci (zástupce *Židovské obce Liberec*, zástupce *Svazu Němců*, *EasyHelp* o.p.s., zástupce ukrajinské, arabské a ruskojazyčné komunity), koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců, členem je i vedoucí *Centra na podporu integrace cizinců v Libereckém kraji*, městského *Centra integrace cizinců* a tajemník střediska.

MLADÁ BOLESLAV

I v roce 2017 pracoval poradní orgán rady města *Komise pro integraci etnik a národnostních menšin*, která vznikla na konci roku 2009. V roce 2017 jednala celkem sedmkrát. Docházejí do ní pravidelně zástupci občanského sdružení *Centrum pro integraci cizinců Praha*, *Diakonie ČCE* a *Arcidiecézní charity Praha*, pracuje v ní i zástupce sdružení *Proxima Sociale*, který vede nízkopražský klub pro děti a mládež *Činžák*, a zástupci ukrajinské a vietnamské menšiny.

MOST

V roce 2010 byla na základě usnesení Rady města, zřízena *Komise národnostních menšin*. V roce 2015 došlo k organizačním změnám a komise přestala mít samostatnou působnost. Její činnost byla sloučena s činností další komise, čímž nově vznikla *Komise sociální a národnostních menšin*. Město má dlouhodobě zřízenou funkci koordinátora národnostních menšin. Pravidelnou činností komise v roce 2017 bylo projednávání aktualit a potřeb národnostních menšin a organizací, působících na Mostecku. Řešily se potřeby a požadavky nezbytné pro tvorbu strategií města v oblasti práce s národnostními menšinami, podpory jejich kultury, tradic a dalšího rozvoje. Projednával se záměr spolupráce s organizacemi, působícími v oblasti migrace či integrace cizinců (poskytování služeb, organizace pomoci), pokračovalo se ve spolupráci s *Poradnou pro integraci* v Ústí nad Labem. Členové komise a zástupce vedení města v průběhu roku navštěvovali organizace působící v oblasti zájmu národnostních menšin a účastnili se jimi pořádaných kulturních a společenských akcí.

OLMOUC

Město neustanovilo v roce 2017 Výbor ani jiný orgán, jenž by se věnoval otázkám národnostních menšin. Agendu zajišťovala poradkyně pro národnostní menšiny magistrátu města, která plnila konkrétní úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti. Převážně se jednalo o řešení problémů týkajících se romské menšiny. Záležitosti týkající se ostatních menšin byly projednávány se zástupci organizací věnujících se této cílové skupině na území města Olomouce v rámci komunitního plánování sociálních služeb v pracovní skupině *Etnické menšiny*.

⁶⁹ <http://www.ksk-liberec.cz/nase-cinnosti/narodnostni-mensiny/rada-pro-narodnostni-mensiny/>

OPAVA

Výbor nebyl ani v roce 2017 ustanoven.⁷⁰

OSTRAVA

Výbor nebyl ve městě ustanoven. Na Magistrátu je zřízeno funkční místo *koordinátora pro sociální začleňování*, který se věnuje i problematice národnostních menšin a pružně reaguje na jejich potřeby. Ve spolupráci se sociálními pracovníky městských obvodů a s romskými asistenty zajišťuje poskytování sociální práce, sociálního poradenství a potřebné pomoci zástupcům této cílové skupiny. Také úzce spolupracuje s koordinátorem pro národnostní menšiny a romské záležitosti Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

PARDUBICE

Výbor zřízen nebyl. Záležitosti národnostních menšin ve městě byly projednávány v rámci pracovní skupiny komunitního plánování *Cizinci, národnostní a etnické menšiny*.⁷¹

PLZEŇ

Rada města zřídila *Komisi pro integraci etnických menšin a cizinců RMP*, která má 13 členů, z řad zástupců politických stran. Předseda této komise je současně členem Zastupitelstva města Plzně. V roce 2017 byl v rámci výkonu státní správy přenesené působnosti na Odboru státní sociální péče Magistrátu zřízen post romského koordinátora. Jeho spolupráce byla nabídnuta organizacím, které s Romy spolupracují, avšak zatím bez odezvy.

PROSTĚJOV

V roce 2017 nebyl ustanoven Výbor, v rámci *Střednědobého plánování a rozvoje sociálních služeb* města působí *Pracovní skupina pro Národnostní menšiny a cizince*, jež se touto problematikou zabývá. Zejména integrací této cílové skupiny prostřednictvím koncepční spolupráce zainteresovaných resortů, pomocí zachování a rozvoje sociálních a návazných služeb.

PŘEROV

V rámci komunitního plánování sociálních služeb ve městě byla ustavena pracovní skupina č. 4 *Osoby ohrožené sociálním vyloučením a Etnické menšiny*, která se na svých jednáních zaměřuje na uplatnění etnických menšin na trhu práce, zlepšuje podmínky podpůrného systému péče pro rodiče a děti ze sociálně vyloučených lokalit a podporuje integraci cizinců do společnosti ve spolupráci s NNO i poskytovateli služeb. Zastupitelstvo zřídilo od 1. ledna 2015 devítičlenný Výbor pro sociální a zdravotnické záležitosti a pro sociální začleňování.

TEPLICE

V působnosti města není dlouhodobě zřízen Výbor, o jeho ustavení se neuvažuje.

ÚSTÍ NAD LABEM

Ve městě není v současné době Výbor zřízen.

ZLÍN

Výbor nebyl ani v roce 2017 ve městě ustanoven, nejsou naplněny podmínky dle zákona.

2. JAKÁ BYLA V ROCE 2017 SPOLUPRÁCE STATUTÁRNÍHO MĚSTA, POPŘ. VÝBORU (RADY / JINÉHO ORGÁNU) S ORGANIZACEMI PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

BRNO

○ Kulturní a jiné aktivity

Babylonfest 2017 (10. ročník) - již tradiční dny brněnských národnostních menšin se uskutečnily ve dnech 12. - 16. září 2017. *Babylonfest* lze považovat za vyvrcholení dílčích

⁷⁰ Od roku 2013 město zaměstnává terénního romského pracovníka pro romskou menšinu.

⁷¹ Pracovní skupina se scházela každý měsíc a zahrnovala zástupce samosprávy (Magistrát města, *Multikulturální centrum* Pardubice) i Krajského úřadu (krajský koordinátor romských poradců), NNO pracující s cílovou skupinou cizinců a národnostních menšin – *Most pro lidská práva*. Jednání se účastnili i zástupci *Centra na podporu integrace cizinců*, zástupce Odboru migrační a azylové politiky, zástupce veřejnosti, Policie ČR či městské policie.

aktivit místních organizací národnostních menšin, neboť právě zde, během těchto pěti dnů, se představily téměř všechny menšiny. Hlavním bodem festivalu byl tradičně sobotní *Babylon pod Špilberkem*, během něhož bylo možné zhlédnout tradiční oděvy (průvod středem města Brna), užít si střípky kultur i různost jazyků (různorodá vystoupení) a ochutnat gastronomii jiných národů. Tuto pestrou paletu doprovázely akce již v předchozích dnech. Počínaje symbolickým aktem vysazení stromů národů posledních dvou organizací (*Společnost přátel jižních Slovanů* a *Chorvatský kulturní spolek České republiky*), přes seznámení se s literaturou, hudbou, tradičními lidovými tanci, oděvy i gastronomií. V rámci festivalu organizátoři cílili i na děti a mládež. Přímo v prostorách partnerských škol (ZŠ Novolíšeňská a Gymnázium Křenová) se konaly *Multikulturní dny* a v sále B. Bakaly byl školám k dispozici workshop zaměřený na seznámení žáků s jinými národy, jejich jazyky i kulturou.

- Společná zasedání Výboru

Výbor organizuje pravidelná rozšířená zasedání, kam jsou zváni statutární zástupci spolků národnostních menšin. V roce 2017 byla pozornost zaměřena na informace spojené s neinvestičními dotacemi spolkům působícím v oblasti národnostních menšin a etnik na rok 2018, přípravu *Babylonfestu 2017*, dva kulturní podvečery pro organizace národnostních menšin. Také byly řešeny komplikace s nájmy spolků sídlících v budovách Magistrátu města, FB stránka národnostních menšin, byl představen projekt města Brna zaměřený na integraci cizinců, jehož součástí je analýza komunit a byla navázána spolupráce s některými organizacemi. Ve druhém pololetí 2017 pořádala maďarská menšina zastoupena spolkem *Svaz Maďarů, z.s., p.s. Brno* tradiční kulturní podvečer. Náplní byla přednáška o současných trendech a úspěších maďarské kinematografie a následovala prezentace tradiční maďarské gastronomie. Vzhledem k faktu, že všechny národnostní menšiny se již během let prezentovaly, ujali se druhého a zároveň závěrečného večera členové Výboru.

- Brožura o menšinách

Pro potřeby Brňanů a jednotlivých spolků vydalo město v roce 2007 publikaci *Národnostní menšiny v Brně*, o kterou je trvalý zájem. Prostřednictvím brožury stran poskytuje město přehled brněnských spolků národnostních menšin a dalších organizací zabývajících se etniky, cizinci a azylanty. V druhé části publikace je uvedena i historie jednotlivých národnostních menšin, jejich aktivity, zkušenosti z dlouholeté práce v oblasti kultury, využívání tradic aj. Publikace je k vyzvednutí zdarma v *Informačním středisku Magistrátu města Brna* a slouží i studentům zabývajícím se v diplomových pracích tématikou menšin.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Spolupráce města s organizacemi příslušníků národnostních menšin probíhá celoročně na bázi plánování sociálních služeb na jeho území.

HRADEC KRÁLOVÉ

Ve městě působí *Integrační centrum pro cizince*, provozované *Diecézní katolickou charitou Hradec Králové*. Zástupci organizace jsou členy komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb a v rámci pracovní skupiny pro osoby v obtížné životní situaci a národnostní a etnické menšiny se účastní jednání, která probíhají každý měsíc.⁷²

CHOMUTOV

Výbor pracoval na poznávání kulturních zvyklostí jednotlivých národnostních menšin prostřednictvím kulturních akcí pro členy národnostních menšin i širokou veřejnost. Vzájemně byly sdíleny informace z dění v jednotlivých komunitách a v majoritní společnosti z domova i ze světa. Vzájemná spolupráce mezi členy Výboru je vstřícná a v přátelském duchu. V roce 2017 se uskutečnily tyto kulturní akce: *Oslava lunárního roku*, *Den vietnamských dětí*, *Den vietnamské kultury*, *Masopust*, *Mikulášská besídka*, *Filmový festival národnostních menšin*, *Literární večer ukrajinské menšiny*, *Autorské čtení v německém a českém jazyce*, *Mše Květnov*, *Setkání rodáků*

⁷² Více informací zde: <http://www.hradeckralove.org/urad/komunitni-planovani> nebo <http://cizincihradec.cz/>

v *Deutschendorfu*, *Oslava mezinárodního dne Romů*, *Je vaším svátkem*, *Adventní setkání národnostních menšin*. Všechny byly velmi úspěšné a hojně navštěvované menšinami i majoritou.

JABLONEC NAD NISOU

Od října 2017 se město připojilo k internetovému portálu pro národnostní menšiny a cizince, jež uvedl do provozu Krajský úřad Libereckého kraje, a na kterém se město aktivně podílí při aktualizaci dat i předávání dokumentů a zpráv. Dále se během roku 2017 prohloubila spolupráce s *Centrem na podporu integrace cizinců*, jemuž město poskytuje prostory ve svém objektu pro pořádání výuky českého jazyka, poskytování odborného sociálního a právního poradenství a pro další vzdělávací akce. Zástupci Centra se během roku 2017 začali účastnit jednání *Pracovní skupiny komunitního plánování pro osoby ohrožené sociálním vyloučením*.

KARVINÁ

Výbor spolupracoval s *Městským domem kultury v Karviné* při uspořádání již tradičního festivalu národnostních menšin žijících na území města *Prolínání kultur*. *Městský dům kultury* pořádal řadu akcí pro dospělé i děti, jež byly zaměřeny na různou tematiku.

○ Práce s dětmi a mládeží:

V rámci programů *Výchova uměním* účast polské ZŠ a MŠ Dr. Olszaka – čtyř kulturních akcí se zúčastnilo celkem 127 žáků. Účast žáků polských škol na regionální přehlídce lidových zpěváků *Zpěváček 2017*. Akce je organizována ve spolupráci s *Folklórním sdružením Těšínského Slezska*. Filmová projekce pro ZŠ Albrechtice – 1x za účasti 41 žáků.

○ Akce pro dospělé:

Vystoupení varhaníků Wacława Golonky, Daniela Stickana, trumpetisty Stanisława Dziejwiora a saxofonisty Uwe Steinmetze v rámci varhanního festivalu *Karvinské varhany*, vystoupení slovenské kapely *Metalinda* v rámci *Dnů Karviné* (letní kino), filmová přehlídka *Kino na hranici* (projekce polských snímků), filmové projekce polských filmů v rámci *Art kina* (kino EX).

○ Akce v pronájmu:

Divadelní představení v Obecním domě *Družba* pro žáky polské ZŠ a MŠ – *Těšínské divadlo Český Těšín – scéna Bajka* (3x). *Těšínské divadlo Český Těšín – Polská scéna – večerní představení pro veřejnost* (7x). MŠ a ZŠ s polským jazykem vyučovacím Dr. Olszaka – 2x dětský karneval (Obecní dům *Družba*). Místní skupiny PKOS – 1x ples (Obecní dům *Družba*). PKOS, Český Těšín – 1x setkání místních skupin PKOS. *Sdružení Romů Severní Moravy a Slezska – Karvinský Romský Festival* (letní kino) + výroba poutače na tuto akci.

Na příslušníky národnostních menšin zaměřuje svou činnost informační služby v polštině také *Regionální knihovna Karviná*. *Středisko polské literatury Karviná-Fryštát* zaměřuje svou činnost zejména na příslušníky polské menšiny žijící ve městě, jeho činnost je určena také zájemcům z většinové společnosti. Středisko zabezpečuje průběžně literaturu a informační služby v polštině. V něm se konají pravidelná setkání čtenářů zainteresovaných knižními novinkami a zajímavými články s literární tematikou – Klub diskusyjný (12 setkání/92 účastníků). Ve Středisku byly realizovány besedy pro MŠ (4 akce, 92 účastníků), besedy a knihovnické lekce pro žáky ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné-Fryštátě (11 akcí, 187 účastníků) a besedy pro školní družinu ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné-Fryštátě (3 akcí, 101 účastníků). Akce v knihovně pro individuální dětské čtenáře: 10 akcí/105 účastníků. Konaly se soutěže, prázdninová setkání a jiné aktivity na podporu čtenářství.

Středisko polské literatury Karviná-Fryštát realizovalo setkání pro širokou veřejnost:

3. února 2017 prof. PhDr. Karel Daniel Kadłubiec, DrSc. - prezentace knihy *Phyniesz Olzo*, 62 účastníků

19. dubna 2017 Podróże marzeń – Patagonia z K. i P. Wantulokowie, 17 účastníků

6. října 2017 Magdalena Ćmiel – prezentace knihy *Tozsamość Zaolzia*, 25 účastníků

Byly realizovány tyto výstavy regionálních a zahraničních autorů:

únor 2017 Bronisław Liberda *Widokówki znikąd* – výstava grafiky u příležitosti 80. výročí narození autora, k výstavě vydán katalog

- červen-srpen 2017 Ryszard Baloń *Grafika* – výstava grafiky polského výtvarníka, katalog
listopad 2017 *The best from Best* – jubilejní výstava u příležitosti 15. výročí Studia
výtvarných umění *Kulturního centra* působícího na sídlišti v Bielsku –Biale
– výstavy pod záštitou Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě
listopad 2017 Výstava uměleckého emailu Krzysztof Dadaka *Koncertní epizody*
prosinec 2017 Výstava výtvarných prací oceněných v soutěži doprovázející akci *S knihou
na cestách* - Ilustrace ke knize Beaty Ostrowické *Anatol i przyjaciele*

Středisko polské literatury Karviná-Fryštát se podílelo na přípravě a realizaci projektu *Z książką na walizkach/S knihou na cestách 2017*. V rámci projektu se konalo ve dnech 17. a 19. října 2017 na 30 autorských setkání v knihovnách a školách regionu za účasti autorů - Joanna Papuzińska, Renata Piątkowska, Beata Ostrowicka, Paweł Wakuła, Monika Kowalczyk-Szumowska, Katarzyna Wasilkowska (celkem účast 1 114 žáků).

V rámci realizace projektu proběhla čtenářská soutěž pro žáky I. a II. stupně ZŠ, které se zúčastnilo ve třech kategoriích celkem 607 žáků. I. kategorie (1. - 2. třída) ilustrace ke knize Beaty Ostrowické *Anatol i przyjaciele* - 308 žáků, II. kategorie – odpovědi na otázky na základě knih Barbary Gawryluk *Pudelko pełne kotów* a Moniky Kowalczyk-Szumowské *Fajna ferajna* - 210 účastníků, III. kategorie (6-9 třída) - recenze přečtené knihy - 89 účastníků. Pro účastníky II. kategorie byl dne 18. října 2017 v Těšínském divadle připraven *Literární festival* za účasti všech hostujících autorů. Završením soutěže pro I. kategorií byla výstava oceněných ilustrací v prostorách *Regionální knihovny Karviná* se slavnostním předáním cen a setkáním s Beatou Ostrowickou dne 14. října 2017. Pro účastníky III. kategorie, kteří získali ocenění poroty, bylo připraveno dne 15. prosince 2017 setkání v kavárně *AVION* v Českém Těšíně spojeno s autorským setkáním s Beatou Ostrowickou.

Zaměstnanci *Střediska polské literatury Karviná-Fryštát* se podíleli na metodické přípravě akce, zejména čtenářské soutěže a Literárního festivalu. Projekt *Ja czytam tobie a ty mně/Já čtu tobě a ty mně* – spolupráce na přípravě a realizaci cyklu autorských setkání pro nejmenší čtenáře a jejich rodiče. V rámci projektu proběhla autorská setkání s Beatou Ostrowickou v březnu 2017 v MŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné Fryštátě a Katarzynou Prudło v Dolní Lomné, Stonavě a Svibici. Hlavním realizátorem projektů bylo *Sdružení přátel polské knihy*, které zabezpečovalo finanční krytí projektu z dotace Moravskoslezského kraje (programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje na rok 2017) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy 2017).

Ve *Středisku hudby a umění Karviná-Fryštát* byly realizovány:

Pro ZŠ s polským jazykem vyučovacím se uskutečnilo 7 knihovnických besed (témata: *Čeští ilustrátoři* (5. a 7. ročník), *Vznik písma*, *Slavné knihy ve světovém filmu*, *Divadla malých forem*, *Pověsti z Karviné*, *Rok 1989*), 123 účastníků.

Pro ZŠ Komenského, ZŠ Vydmuchovo, MŠ Spojka, ZŠ Družby, ZŠ Cihelní (ZŠ se zastoupením romské menšiny) bylo realizováno 24 knihovnických besed (témata: Petr Svoboda a Petr Hapka, Velikonoce, Queen, The Beatles, Čeští ilustrátoři, Ptáčku, jak zpíváš, Středověké město Fryštát, Nejznámější písničky z českých pohádek, Legendy rockové hudby a jejich předčasná úmrtí, Slavné knihy ve světovém filmu, Vánoce), 442 účastníků.

Na *Městském informačním centru Karviné-Fryštátě* byly realizovány 2 knihovnické lekce o jeho činnosti pro ZŠ Vydmuchovo (07. září 2017) a ZŠ Komenského (16. listopadu 2017) za účasti žáků z romské národnostní menšiny v celkovém počtu 23 žáků.

Ve *Středisku knihovnických a informačních služeb Karviná – Nové Město* bylo realizováno 92 besed a knihovnických lekcí v počtu 1 455 účastníků ze ZŠ Družby, ZŠ Komenského a Vydmuchovo (ZŠ se zastoupením romské menšiny). V rámci kulturně-výchovné činnosti se zaměřujeme na vedení dětí z romské menšiny i jiných skupin na hygienu četby, komunikaci a čtení samotné. Této problematice jsou přizpůsobeny i besedy a knihovnické lekce, kde se děti učí zacházet s knihou, správně číst. Mezi nejnavštěvovanější patří *Vánoce*, *Velikonoce*,

Můj kamarád Večerníček, Pejsek a kočička, Můj kamarád krteček, Bible, Bílá moc, Babička. Besedy jsou interaktivní a doplněny soutěžemi. Samostatnou součástí jsou bloky soutěží, tvoření, her a zábavy, které jsou určeny dětem, které zůstávají v období prázdnin v Karviné. Převážná většina dětí tvoří právě romské děti a děti ze sociálně slabších vrstev.

Ve *Středisku knihovnických a informačních služeb Karviná-Mizerov* bylo realizováno 28 besed za účasti 375 žáků ze ZŠ Komenského a ZŠ Vydmuchovo (ZŠ a SŠ se zastoupením romské menšiny), 4 promítání pro ZŠ Vydmuchovo a ZŠ Komenského za účasti 168 žáků, 1 exkurse pro děti ZŠ Družby (ZŠ se zastoupením romské menšiny) – 9 návštěvníků.

Dne 23. března 2017 se konal v literárním salónu RKK 14. ročník *Odpoledne poezie*, které pořádá *Regionální obec Slováků v Karviné* ve spolupráci s RKK. Žáci ZŠ v Karviné zde prezentovali různé literární a hudební žánry v českém, slovenském, polském, řeckém a romském jazyce – 43 účastníků.

Dobrovolnické centrum při RKK (5 akcí/ 96 účastníků):

- 21. dubna 2017 *Den země* - schůzka členů Mládežnické rady Karviná (MRK), 15 účastníků
- 21. dubna 2017 přednáška pro ZŠ Stonava (7. třídy) *Jak funguje ekosystém*, 20 účastníků pro ZŠ Prameny (7. třídy) „Nejvíce bylinky“ – 20 účastníků pro ZŠ Vydmuchovo (9. třídy) „Ekosystém – popel, prášek“ – 25 účastníků
- 4. prosince 2017 workshop o dobrovolnictví (16 účastníků)
- 4. prosince 2017 workshop dobrovolnictví – tvořivá setkání dobrovolníků a návštěvníků z řad karvinské veřejnosti na téma vánočních svátků – 16 účastníků

Dne 11. června 2017 proběhl na Masarykově náměstí v Karviné-Fryštátě festival národnostních menšin *Prolínání kultur*, kde pracovnice RKK připravily pro návštěvníky zábavný kvíz o ceny a výstavu mezinárodních projektů realizovaných *Regionální knihovnou Karviná*. Ta je zapojena do kampaní *Celé Česko čte dětem* a *Cała Polska czyta dzieciom*. Dětem od roku 2007 předčítají významné osobnosti města, Moravskoslezského kraje a známí umělci z ČR, Slovenska i Polska (např. Michal Dlouhý, Lukáš Pavlásek, Ivo Šmoldas, Jana Stryková, Michaela Badinková, Vít Karas, Pavla Tomicová, Petr Bende, Tomáš Hanák, Petr Harazin z kapely Nebe, Ondřej Ruml), bylo realizováno 13 akcí/ 547 účastníků.

Tak jako v předešlých letech, i v roce 2017 vykonávala svoji funkci sociální pracovnice pro romskou problematiku na Odboru sociálním, oddělení sociálních věcí, Magistrátu města. Svoji činností napomáhala výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Součástí její pracovní náplně byla i koordinace činnosti čtyř terénních pracovníků v sociálně vyloučených lokalitách města. Terénní práce je realizovaná již od roku 2003, má nezastupitelnou roli v přímé práci s klienty v jejich přirozeném prostředí. Projekt *Terénní práce Karviná 2017* byl realizován a financován z rozpočtu města částkou 227 176,64 Kč za finanční podpory Úřadu vlády a Romské Rady částkou 288 635 Kč.

Sociální pracovník pro romskou problematiku a terénní pracovníci udržují kontakt s lokálními romskými organizacemi (*Lacho lav*, *Sdružení Romů Severní Moravy z. s.* a *21. hlídka Royal Rangers v ČR z. s.*). Společně realizovaly *Den Romů v Romském kulturním a společenském centru* v Karviné-Novém Městě, kde představilo své umění cca 80 vystupujících dětí, mládeže i dospělých, převážně z řad Romů. *Mezinárodní Den Děti* v prostorách ZŠ Družby v Karviné-Novém Městě. Do komunitní akce se zapojilo finančně anebo organizačně *Sdružení Romů Severní Moravy*, ZŠ, poskytovatelé sociálních služeb působících v uvedené lokalitě, *Residomo*, Městská policie Karviná, statutární město Karviná, dobrovolníci z řad Romů.

○ Činnosti spolupracujících sdružení:

Občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy*, se sídlem Karviná-Nové Město. Činnost spolku je zaměřena na pomoc romské komunitě formou vzdělávacích, osvětových, volnočasových, kulturních a společenských akcí. Je majitelem a provozovatelem *Romského kulturního a společenského centra*. Nejvýznamnější akcí sdružení je *Festival romské kultury*,

hudby a tance, který byl pořádán 18. rokem. Cílem sdružení je přispět k integraci kulturního dědictví a tradic Romů do kulturního společenství obce a regionu.

Lácho Lav, se sídlem Karviná-Ráj. Hlavní činností občanského sdružení je poskytování odborného sociálního poradenství obyvatelům sociálně vyloučených lokalit města Karviné. Předseda sdružení se podílí na řešení sociálních problémů klientů, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, a to ve spolupráci se sociálním pracovníkem pro romskou problematiku.

21. *přední hlídka Royal Rangers*, Apoštolská církev – sbor Karviná. Organizace je především zaměřena na systematickou a kontinuální práci s romskými dětmi a mládeží, které pochází ze sociálně vyloučených lokalit města Karviné. Již třetím rokem realizovala pro děti a mládež letní tábor v chatě Nivy nad Vsetínem a víkendovou akci v obci Košařiska. Předseda sdružení aktivně spolupracoval se sociálním pracovníkem pro romskou problematiku v uspořádání letního tábora a v řešení sociální problematiky jednotlivců i rodin.

Spolek česko-slovensko-polského přátelství působí v Karviné od roku 1949. V roce 1970 byl zapsán u Městského národního výboru v Karviné jako *Svaz československo-polského přátelství v Karviné*. Současný název souvisí se změnou stanov v roce 2013. Spolek ČSPP je samosprávný a dobrovolný svazek členů, sdružuje lidi bez rozdílu národností, kteří se aktivně podílejí na rozvíjení a upevňování přátelství, šíření tolerance, vzájemného porozumění a solidarity, prohlubuje vzájemné styky na poli kulturním, společenském i sociálním, podporuje spolupráci s aktivní účastí dětí a mládeže, vyvíjí aktivity k podpoře zlepšování vztahů mezi generacemi. Orgány Spolku ČSPP jsou členská schůze, výbor spolku, revizní komise. Sídlo Spolku ČSPP je na území města Karviná. V roce 2017 měl 148 členů. Spolek ČSPP organizuje především aktivity pro seniory. Přínosem aktivizačních činností je udržování jejich fyzických a psychických schopností, smysluplné trávení volného času, uspokojení a radost z vykonávání určitých činností a hlavně kontakt s ostatními seniory i ne seniory. Podstatou aktivit spolku je motivace zaměření a aktivace jedince, udržování a povzbuzování chování. Spolek přispívá k oživení kulturního a společenského dění v obci. V roce 2017 byl úspěšně realizován projekt *Historické toulky Karvinou II*.

○ Polská menšina

Polská menšina se organizuje v jednotlivých spolcích PZKO. Je hlavní organizací polské menšiny. PZKO v roce 2017 oslavilo 70. výročí od svého vzniku. Při této příležitosti proběhly individuální oslavy např. v *Těšínském divadle* a koncert v Třinci. V Karviné byl uspořádán společný kulturní program dne 4. listopadu 2017 v Kulturním domě *Družba*.

PZKO Karviná-Fryštát je neaktivnější místní organizací, v průběhu celého roku pořádají členové v rámci svého plánu práce bohatý program. Mezi nejvýznamnější akce patřil *Polský ples*, koncert sboru *HEJNAL ECHO* v Kosteletě Povýšení sv. Kříže v Karviné-Fryštátě, přehlídka polských filmů, organizace akce *Máj nad Olzou*, *Dolanski Gróm*, pořádání různých sportovních akcí, brigád, podzimní akce - zabijačka a každoroční vánoční setkání.

PZKO Ráj se podílí na organizaci různých akcí, např. *Anenská pouť* v Karviné-Ráji, oslava *Dzień Matki*, Dále je organizována činnost sboru *Dźwięk*, který pořádá řadu svých vystoupení na různých akcích i mimo město Karviná (zpívání koled v Domově seniorů, koncert v Kosteletě Povýšení sv. Kříže v Karviné-Fryštátě, *Pochowanie basy*, *Máj nad Olzou*, *Dzień Pieśni*, *Dzień przyjaźni*, účast na festivalu v Luhačovicích, vystoupení k 150. výročí založení Lázní Darkov.

PZKO Darkov – působení pěveckého smíšeného sboru *Lira* Darkov, který rovněž vystupoval na různých akcích ve městě.

PZKO Staré Město má vlastní klubovnu, jedná se o nejmenší spolek, neboť dochází k úbytku obyvatel z důvodu stěhování občanů z této městské části.

V obci Horní Suchá se konal sjezd PZKO, kde byl volen nový výbor a jeho předseda.

○ Slovenská menšina

Slovenská menšina je stabilní součástí života města. Má svůj spolek, představitele i svůj program a aktivně se účastní činnosti Výboru. Dotační politika města podporuje její aktivity.

V roce 2017 *Obec Slováků v Karviné* uspořádala 22 různých akcí pro členy a karvinskou veřejnost. Mezi nejmasovější patřily tyto akce: XV. Slovenský ples, Odpoledne poezie-zapojení žáků karvinských škol do prezentace jazyků národnostních menšin žijících na Karvinsku, Jarní a podzimní turistické aktivity s průvodcem, Poznáváme region s odborným výkladem karvinské historičky, Zájezd na Slovensko s tematickým názvem *Za kulturním dědictvím našich předků* - oblast západního Slovenska (Trnava, Modra, Piešťany a okolí), Den národnosti - *Prolínání kultur* - účast lidových řemeslníků ze Slovenska, Účast na Mezinárodním folklorním festivalu *Jánošíkov dukát* v Rožnově pod Radhoštěm, akci organizuje *Obec Slováků v ČR*, Exkurze do firmy Hyundai a pivovaru v Nošovicích, Účast členů karvinské OS v Kopřivnici na bowlingovém turnaji – v rámci spolupráce národnostních spolků na území MSK, Měsíc česko-slovenské kulturní vzájemnosti – beseda se slovenským historikem, autorem mnoha knih s historickou tematikou - téma k 100. výročí vzniku ČSR, účinkoval mužský sbor HEJNAL ECHO z PZKO Karviná, Účast na udělování *Ceny Matěje Hrebendy* v Praze, Vánoční setkání se slovenskými tradicemi Vánoc – tradice prezentoval 45 členný dětský folklorní soubor *Velká Magurka* z Oravské Lesné. Menší akce se konaly také v klubovně *Obce Slováků Karviná*, a to různé přednášky, výstavy, besedy, např. s cestovatelkou do exotických zemí. V rámci spolupráce se uskutečnila návštěva Kysucké knihovny s otevřením tzv. *letní čítárny* za účasti čelních představitelů Žilinského kraje.

Na většinu akcí přijali pozvání představitelé vedení města. Členka slovenské komunity na zasedáních Výboru informuje o situaci slovenské menšiny a o pořádaných aktivitách. Díky finanční podpoře města a vytvoření zázemí pro *Spolek obec Slováků v Karviné* (přidělení klubovny), mají možnost organizovat v průběhu roku široké spektrum aktivit. Spolupráce města s touto organizací je velmi dobrá. Rovněž vzájemná srozumitelnost českého a slovenského jazyka není problémem.

○ Řecká menšina

V Karviné působí také *Řecká obec*, její členská základna čítá cca 110 registrovaných členů. Žijí bohatým kulturním i sportovním životem. Mezi nejdůležitější a nejvýznamnější akce patří oslavy řeckých státních svátků, oslava Silvestra, pořádají turnaje v kopané, sportovní olympiádu pro děti a pořádají setkání seniorů. Dále pořádají tzv. sportovní den, různé výlety, účast na Řeckých dnech v jiných městech republiky.

MOST

Město dlouhodobě usiluje o aktivní spolupráci s národnostními menšinami a jejich zapojení do dění města. V roce 2005 byl zřízen *Klub národnostních menšin*, který slouží k účelům setkávání a realizaci aktivit národnostních menšin. Zařízení pravidelně navštěvují Syřani, Ukrajinci, Maďaři, Uzbeki, Turci a další komunity. Poskytují se konzultační a asistenční služby cizincům. Akce či aktivity národnostních menšin se prezentují v místních médiích a na velkoplošné obrazovce města. V roce 2017 byla navázána spolupráce s vietnamskou menšinou. Proběhlo několik společných jednání, její členové prezentovali svou činnost na jednáních komise. Pokračovalo se v tradiční akci prezentace vietnamské menšiny určené široké veřejnosti. V roce 2017 byla věnována představení jejich kultury a tradic, zúčastnilo se jí více než 250 osob. Součástí prezentace bylo představení země, jejích tradic, kultury a zvyků, toho, jak žijí Vietnamci v ČR, zejména mladá generace. Hosté měli možnost komunikovat s organizátory akce, dozvědět se mnoho dalších zajímavostí o zemi a o tom, jak se zde Vietnamcům daří, jak jejich sdružení působí, kterých dalších akcí a setkání by se mohli zúčastnit. Město má zpracovaný komunitní plán, kde v rámci koordinačních skupin organizace, pracující s národnostními menšinami, mají možnost, se aktivně zapojit do procesu plánování a získat podporu svých projektů. V roce 2017 se národnostní menšiny zapojily i do pravidelných akcí města, jako jsou například *Mostecké slavnosti* nebo farmářské trhy. S městem aktivně spolupracuje maďarská, židovská, bulharská, syrská a vietnamská menšina. U zástupců ruské, ukrajinské, arménské národnostní menšiny je spolupráce individuální. Snaží se rozvinout aktivnější spolupráci i s dalšími menšinami v Mostě.

OLOMOUC

Město spolupracovalo s organizacemi: *Společenství Romů na Moravě*, *Charita*, *Centrum na podporu integrace cizinců* a *Podané ruce*, které se dlouhodobě věnují národnostním menšinám a cizincům na území města. V roce 2017 byla realizována řada akcí zaměřených převážně na romskou menšinu, mezi něž patří například *Mezinárodní den Romů*, *Romani gil'i*, *Romská pouť* na Svatém Kopečku u Olomouce, fotbalový turnaj *KUDYKAMCUP 2017* a další. Město se stejně jako v loňském roce podílelo např. na organizačním zajištění a propagaci festivalu *Romani gil'i*, *Mezinárodního dne Romů*, fotbalového turnaje. *Centrum na podporu cizinců* v Olomouci uspořádalo akci pro širokou veřejnost hudební večer *Hudba nezná hranic*, společenské odpoledne *Cesta kolem světa: Mongolsko* a sociokurs *Advent*, který byl věnovaný tradičnímu pojetí Vánoc v ČR, Vietnamu a na Ukrajině.

OPAVA

Na území města působí jedna romská organizace (*Dživipen o.p.s.*) a několik proromských. Jedná se o poskytovatele sociálních služeb a souvisejících aktivit (SAS, nízkoprahové kluby pro děti a mládež atd.), kteří se zabývají i touto cílovou skupinou. Ve spolupráci obce a *Eurotopií Opava o.p.s.* probíhala i v roce 2017 komunitní práce na městské ubytovně. Za obyvateli pravidelně docházeli sociální pracovníci obce a romský terénní pracovník za účelem poskytování poradenství a pomoci při řešení nepříznivých životních situací, předcházení zadlužení apod. Již v předchozích letech došlo v rámci tohoto projektu komunitní práce ke zlepšení prostředí ubytovny a jejího okolí. Některé práce prováděli sami obyvatelé svépomocí, náročnější opravy zajišťovalo město. V roce 2017 pokračoval tento projekt za účelem udržení kvality prostředí ubytovny a také probíhaly zájmové aktivity (*Vánoční tvořeníčko*, oslavy *Dne Romů* apod., taneční kroužek, pobyty a výlety pro rodiče s dětmi). Město má uzavřenou smlouvu o spolupráci s romskou organizací *Dživipen o.p.s.*, která zajišťuje svými rekvalifikovanými zaměstnanci pro město úklid veřejných prostranství. V rámci veřejné služby vytvořilo město 10 pracovních míst a později byl počet rozšířen na 30 pracovních míst, kde jsou ve spolupráci s romským terénním pracovníkem umístěni i romští občané pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi. V roce 2017 se podařilo umístit do veřejné služby všechny romské občany, kteří měli zájem ji vykonávat.

PARDUBICE⁷³

PLZEŇ

Na území města se integrační politikou zabývá několik NNO, např. *Diecézní charita Plzeň*, *Ponton*, *NADĚJE*, *Salesiánské středisko mládeže (DDM Plzeň)*, *Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy*, *Organizace pro pomoc cizincům a uprchlíkům*, atd.

PROSTĚJOV

Město je v dlouhodobém kontaktu se sdruženími *Romani gil'i* a *Romani lavuta*, jejichž činností je především šíření a zachování romských kulturních tradic.

TEPLICE

Město s národnostními menšinami spolupracuje, konkrétně se *Svazem Maďarů žijících v českých zemích*, *Svazem Vietnamců v Ústeckém kraji* a *Židovskou obcí Teplice*.⁷⁴

ÚSTÍ NAD LABEM

Komunitní plán péče města je jeho stěžejním strategickým materiálem v sociální politice, který v sobě shrnuje politické zadání, odborné názory, požadavky poskytovatelů služeb a občanů. V rámci komunitního plánování fungují již od roku 1997 koordinační skupiny (KS). Členy KS jsou zástupci poskytovatelů služeb a participujících subjektů. Pomoc se zajišťováním potřeb

⁷³ Během roku 2017 hlavní náplní pracovní skupiny byla příprava akčních plánů v rámci komunitního plánování pro rok 2018. Dále se projednávala aktuální a specifická témata týkající se cizinců a národnostních menšin ve městě, a to zejména v oblasti bydlení, udržení stávajících služeb poskytovaných cizincům, dlouhého poradenství, realizace volnočasových aktivit, podpory integračních kursů či kursů českého jazyka a pořádání společenských akcí napomáhajících umožnění kontaktu mezi cizinci samotnými i mezi nimi a většinovou společností.

⁷⁴ Město udává rovněž spolupráci s *Muslimskou obcí Teplice*.

a práv národnostních menšin je dále posilována v součinnosti s Koordinátorem pro integraci, tj. odbornou a metodickou podporou při řešení krizových situací, projektových záměrů, odborných stanovisek a výzkumů zaměřených na sociálně vyloučené lokality ve městě. Dále odbornými komentáři k legislativním změnám zvláště v inkluzivním vzdělávání, bydlení a dávkových systémů. *Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015 - 2020* je strategickým dokumentem, který má svůj význam především z hlediska rozvoje města v následujících letech. Smysl Strategie spočívá především ve vymezení jasného rámce, který má napomoci efektivnějšímu a cílenějšímu rozhodování vedení města v klíčových oblastech, tj. i v oblastech dotýkajících se ochrany práv a oprávněných zájmů národnostních menšin. Město je zapojeno do projektů *Zdravé město*, *Integrované územní investice*, *VITAL CITIES* z programu *URBACT III* a *Prevence kriminality*.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti dlouhodobě úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*.

2A) PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V ROCE 2017:

BRNO

Koncem roku 2014 byla deklarována politická vůle k aktivní spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (dále jen Agentura). Město se v roce 2017 stalo nositelem třinácti sociálních projektů (některé zároveň započaly realizaci, nicméně většina projektů započne začátkem roku 2018). Vedle toho pokračovala realizace projektu *Rapid Re-Housing* s cílem zabydlení padesáti rodin s dětmi. Každoročně ve městě Brně probíhají veřejné *oslav Týdne romské kultury*, které se konají v rámci oslav Mezinárodního dne Romů, který byl stanoven na den 8. dubna. (International Romani Union) a tento den se stal i mezinárodním svátkem Romů na celém světě. Také v roce 2017 byl Týden oslav realizován, mj. za finanční podpory statutárního města Brna. Realizátorem projektu je již tradičně organizace *IQ Roma servis z.s.*

DĚČÍN

V roce 2017 město pokračovalo v rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám ve spolupráci s *Agenturou pro sociální začleňování*. Spolupráci řídí odbor rozvoje a na jednání docházejí zástupci romské komunity i organizací - zde jde spíše o sociální vyloučení. V rámci zavedeného procesu komunitního plánování dochází na jednání skupin se zástupci některých romských organizací ve městě, proces se týká jak vyloučení, tak i kulturně-spoločenského prostředí.

FRÝDEK-MÍSTEK

Proběhl jedenáctý ročník akce *Romipen* u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*. S touto akcí je spjat tradiční kulturní program – hudební a taneční představení, ochutnávka romských tradičních jídel, výstava fotografií s romskou tematikou a další doprovodný program. Akce je zajištěna terénními pracovníci oddělení sociální prevence a poradcem pro národnostní menšiny (odbor sociálních služeb), finančně z rozpočtu města. V červenci 2017 byl odborem sociálních služeb zrealizován letní pobyt *Cesta z Města 2017* (již třetí ročník). Cílem projektu bylo poskytnout hodnotný prázdninový program pro děti a mládež ze sociálně a ekonomicky slabších rodin. V září 2017 byl v sociálně vyloučené lokalitě zrealizován program *Záření 2017* (pásma zaměřené na kulturní, sportovní, preventivní a zdravotní tematiku).

CHOMUTOV

Adventní setkání národnostních menšin, které se koná každoročně již roku 2004. Během večera se sešly všechny národnostní menšiny a společně oslavily vánoční čas. Dále akce *Filmový festival národnostních menšin*. V průběhu dvou dnů se v chomutovském kině *Svět* promítaly hrané i dokumentární filmy s tematikou národnostních menšin.

LIBEREC

Resort školství a sociálních věcí dlouhodobě spolupracuje se zástupci romské menšiny, od roku 2017 s *Asociací romských představitelů Libereckého kraje*. Město od roku 2007 zřizuje jako svou příspěvkovou organizaci *Komunitní středisko Kontakt*, v jejíž gesci je i integrace

menšin do majoritní společnosti. Jeho ředitel mj. zřizuje jako svůj poradní orgán *Radu pro národnostní menšiny a etnika*. *Kontakt* pořádá v průběhu celého roku řadu akcí na podporu menšin, vrcholem je pak srpnový festival *Jedno město pro všechny* (ve spolupráci s *Centrem pro integraci cizinců* Liberec). Celý rok také po regionu putovala výstava *Tady jsme doma*, která byla otevřena v listopadu 2016.⁷⁵

MLADÁ BOLESLAV

Na *Krásné louce* se konal 26. července již pátý ročník akce, kterou pořádal *Klub Činžák* z Mladé Boleslavi organizace *Proxima Sociale* o.p.s. a kterou finančně podpořilo město. Akci s názvem *Činžák na Krásné louce vol. 5* loni navštívilo cca 70 osob. Dále je vhodné zmínit organizaci *Bulldog gym Czech fighters team*, která spolupracuje s *Klubem Činžák* a umožnila chodit zdarma na tréninky jejich klientům, čehož využilo 12 chlapců, tito bohužel postupně přestali tuto možnost využívat. Dne 7. října se v prostorách hlavního sálu domu kultury uskutečnila první akce vietnamské komunity, oslava dne dětí dle vietnamského lunárního kalendáře. Na této akci se město podílelo finančně. Na setkání se sešla více než stovka dětí, a minimálně stejný počet dospělých z celého okresu. Celý večer se nesl v duchu oslav dětí, rodičovské lásky a ti nejlepší žáci ze škol byli rovněž oceněni za své úspěchy v uplynulém školním roce. Vietnamská komunita se také sešla na konci prosince 2017 k oslavě konce roku. Akce se uskutečnila na 3. ZŠ v Mladé Boleslavi za účasti cca 300 osob i z dalších měst (např. Česká Lípa, Kutná Hora, Praha). *Diakonie ČCE* v rámci projektu *DOMA* uspořádala řadu akcí, např. tvořivou dílnu, besedu o projektu, besedu o pěstounské péči, perníčkování, Den kazašské kuchyně, dýňové vyřezávání.

OSTRAVA

V rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb jsou zástupci města v pravidelném kontaktu s příslušníky národnostních menšin i se zástupci organizací, které jim poskytují sociální služby. Jednání, která probíhají v rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb, se účastní také zástupci *Centra na podporu integrace cizinců*. Zástupci magistrátu jsou zapojeni do platformy, která se zabývá problematikou cizinců a kterou organizuje Centrum.

PLZEŇ

Distribuce školních potřeb pro děti ze sociálně slabých rodin - z rozpočtu Odboru sociálních služeb magistrátu byla i v roce 2017 vyčleněna finanční částka 150 000,- Kč na nákup základních školních potřeb pro děti a žáky ZŠ ze sociálně slabých rodin. Tyto byly vydávány jednotlivým NNO, na základě jejich požadavku. Pomoc je provázána sociální prací se samotnou rodinou.

PŘEROV

Asistenti prevence kriminality (APK) jsou dobrým příkladem k zaměstnávání osob dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných žijících v sociálně vyloučených lokalitách. Díky jejich dobré znalosti místního prostředí a přirozené autority se podařilo některé osoby ze sociálně vyloučených lokalit zařadit do pracovního procesu ve spolupráci s personální agenturou, APK a zaměstnanci Magistrátu města.

2B) PROBLÉMY V ROCE 2017:

BRNO

Romská komunita v Brně představuje národnostní menšinu o počtu 15-17 tisíc osob, což je cca 4 % z celkového počtu obyvatel města. Jedná se o nesourodé komunity, jejichž společnou charakteristiku určují zejména znaky sociálního vyloučení. Problematické oblasti se prolínají a negativně ovlivňují navzájem jako příčina nebo důsledek jiných negativních jevů. Jistou nadějí pro zlepšení životních podmínek Romů představuje proces koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám v součinnosti s *Agenturou*, kdy dochází ke komplexnímu pojetí řešení problematiky sociálního vyloučení. To na jednu stranu postihuje širokou společnost, a nelze ji

⁷⁵ Na výstavu dne 31/8/2017 navázalo stejnojmenné provolání proti xenofobii a rasismu (<https://www.protixenofobii.cz/>).

tedy spojovat s etnicitou, nicméně etnický aspekt s velkou pravděpodobností představuje velmi zásadní znevýhodňující faktor přispívající k sociálnímu vyloučení.⁷⁶

FRÝDEK-MÍSTEK

Kontakt s příslušníky jiné národnosti menšiny než romské není navázán jinak, než na úrovni jednotlivých případů při výkonu sociální práce v oblasti odborného sociálního poradenství.

HRADEC KRÁLOVÉ

V roce 2017 byla ze strany města i nadále věnována pozornost tzv. migrační krizi.

LIBEREC

Zpráva o stavu romské menšiny: město se odmítlo na zpracování dokumentu podílet, resp. odeslat shromážděná data, protože metodiku Úřadu vlády považovalo za chybnou a latentně xenofobní. Náměstek primátora vedl po celý rok argumentační polemiku s žádostí upravit přístup státu ke kvalifikovaným odhadům Romů s tím, že jediný, kdo může sumarizovat taková data, jsou Romové sami. Ke Zprávě za rok 2017 přistoupil resort školství a sociálních věcí stejně, pověřil *Asociaci romských představitelů Libereckého kraje* doložením kvalifikovaných odhadů příslušníků menšiny v regionu.

OPAVA⁷⁷

OSTRAVA

Identifikuje pouze celospolečenské problémy spočívající v důvěře veřejnosti v *hoaxy* a *fake-news* týkající se především migrantů.

PLZEŇ⁷⁸

PŘEROV⁷⁹

3. JAKÝM ZPŮSOBEM STATUTÁRNÍ MĚSTA FINANČNĚ PODPOROVALA V ROCE 2017 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

BRNO

V Brně pracuje a vytváří zajímavé aktivity 24 organizací těchto 13 národností: bulharské, chorvatské, jihoslovenské (Bosňáci, Černohorci, Makedonci, Slovinci, Srbové), maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, ukrajinské a vietnamské. Některé národnosti mají více organizací, např. Řekové po 3, Bulhaři, Němci, Rusové, Slováci, Ukrajinci a Vietnamci po 2. V průběhu října a listopadu bylo na období roku 2017 podáno 23 žádostí na projekty organizací etnických a národnostních menšin, přičemž 22 z nich dotaci obdrželo, neboť splnili výzvou stanovené požadavky.

Neinvestiční dotace byly využity organizacemi jak pro zájmové aktivity, kulturní akce, festivaly menšinových kultur – např. *Babylonfest 2017*, *Mezinárodní den Romů*, vydavatelskou činnost, především tisk bulletinů – např. maďarský zpravodaj *Brünni Magyar Futár*, německé *Nachrichtendienst*, *Kleiner Bruner Gassebote*, tak i na provozní výdaje organizací (pronájmy místností a sálů, aktualizace webových stránek, výrobu plakátů, opravy tiskáren a kopírek). Dále dotace umožnily pokrýt náklady na volnočasové aktivity dětí včetně romské mládeže (např. taneční kroužek pro děti, setkání menšin při oslavách státních svátků, pořádání výstav, besed a přednášek). Neinvestiční dotace z rozpočtu města pro organizace působící v oblasti národnostních menšin a etnik byla v roce 2017 ve výši 1 400 tis. Kč, z čehož pro projekty jednotlivých organizací národnostních menšin 1 079 tis. Kč a 196 tis. Kč

⁷⁶ V roce 2017 probíhalo setkávání pracovních skupin komunitního plánování, ze kterých vzešel nový *5. Komunitní plán sociálních služeb města Brna pro období 2018–2019*. Co se týče cílové skupiny cizinců ohrožených sociálním vyloučením, v této oblasti byly řešeny především oblasti bydlení, zaměstnání a zdraví.

⁷⁷ Město uvádí problémy jako gamblerství, zadluženost, přístup ke vzdělávání a alkoholismus u romské menšiny.

⁷⁸ Město zmiňuje problémy spojené s imigrací občanů EU a na to navazující fenomén bezdomovectví.

⁷⁹ Za problémy město označuje fenomén ubytoven a trestnou činnost.

pro festival dnů brněnských národnostních menšin *Babylonfest 2017*, 90 tis. Kč pro festival *Brno slaví Mezinárodní den Romů 2017* a 35 tis. Kč pro *Django Fest XVI. ročník*.⁸⁰

Odbor sociální péče

organizace		projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Chorvatský kulturní spolek ČR		činnost spolku ve městě Brně 2017	57 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Kulturní a rozvoj	aktivita příslušníků šesti národností jižních Slovanů a propagace čs.-jihoslovanských kulturních styků	50 000
Bulharský spolek Brno		Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	78 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno		Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců německé jazykové komunity	39 000
Německé kulturní sdružení - Region Brno		Zachování a rozvíjení kulturní identity německé menšiny se zaměřením na informační a vzdělávací aktivity pro mladou generaci většinové společnosti	41 000
Obec Slováků v Brně		Kulturně-společenská činnost Obce Slováků v Brně	80 000
Folklórní sdružení Púčík		Slovenská tradiční lidová kultura v Brně	56 000
Lyceum Řekyň v České republice		Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	56 000
Svaz Maďarů – Brno		Provoz Maďarského kulturního a informačního centra (MKIC) a vydávání zpravodaje Brünni Magyar Futár (Brněnský maďarský kurýr)	87 000
Přátelé Podkarpatské Rusi – Brno		Činnost spolku v roce 2016	32 000
POLONUS - Klub Polski v Brně		Kulturně společenská činnost Polského klubu POLONUS v Brně v roce 2017	85 000
Řecká obec Brno		Řekové v Brně v roce 2016	87 000
PIRIN		Rozvoj bulharské kultury a folklóru v Brně	19 000
Společenství Romů na Moravě – Romano jekhetaniben pre Morava		Django Fest XVI. ročník	37 000
Muzeum romské kultury		Ozvěny Romfestu 1990	70 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze		Taneční kroužek Romane čhava	45 000
IQ Roma servis, z. s.		Brno slaví Mezinárodní den Romů 2017	90 000
Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s.	Posilování kulturních a společenských vztahů, činností RKOSM v městě Brně i na Moravě		94 000
	Prezentace spolků národnostních menšin		6 000
	Mezinárodní festival národnostních menšin Babylonfest 2017		196 000
Hellenika nadační fond		Řecká informační a kontaktní kancelář v Brně	26 000
Ukrajinská iniciativa jižní Moravy, z. s.		Brněnská rozmanitost	75 000

celkem 1 400 000

Odbor kultury (neinvestiční dotace)

organizace		projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Österreich Institut Brno s. r. o.		Festival německy mluvených filmů DAS FILMFEST 2017	100 000
Muzeum romské kultury, státní příspěvková organizace	Filmové čtvrtky Muzea romské kultury		50 000
	Umělecké sympozium		30 000
Folklórní sdružení Púčík		Lidový oděv - kroj a krojové součástky	45 000
Gruppe07, o. s.	Drehbühne Brno - Internationales Studentenheaterfestival in deutscher Sprache		15 000
IP sport & art, o. p. s.		Ibérica 2017	150 000
Lyceum Řekyň v České republice		Tradice řeckých Velikonoc	30 000
Hrad bez výhrad, z.s.		Řecká sobota na hradě Veveří	30 000
YOUTH ROMA PARLIAMENT, z.s.		Multikulturní besedy na školách	50 000
nadační fond HELLENIKA		Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí	70 000
Zahrady soutoku		Festival balkánského filmu	50 000
Vysokoškolský soubor lidových písní a tanců POLANA	Zahraniční zájezd + slovenská tancovačka		85 000
	Koncert k 10. výročí založení ženského souboru		50 000
Triptaka o. s.		Ghettofest 2016	130 000
Alliance Francaise Brno		Festival Bonjour Brno	180 000

⁸⁰ Město rovněž podpořilo romské a pro-romské projekty sociální prevence ve výši 16 700 tis. Kč.

Severský filmový klub, z.s.	Severské kino (i pro neslyšící)	90 000
Větrné mlýny s.r.o.	Gruzínská čítanka	290 000
Facka, z.s.	Prezentace výsledků workshopu divadla Facka s ukrajinskými studenty divadla v Brně	15 000
AECEE-Brno, Fórum evropských studentů, z.s.	International Dinner Brno	25 000
Europe Media Nest s.r.o.	6. Festival iránských filmů	60 000
Asociace společenství Romů ČR, z.s.	Oslava Mezinárodního dne Romů	30 000
Člověk v tísni, o.p.s.	Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět	250 000
IQ Roma servis, z.s.	Týden romské kultury v Brně	80 000
celkem		1 940 000

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Folklorní sdružení Púčík	Poznávejme lidové tradice	16 000
	Zazpívej slavičku lidovou písničku	14 000
Sdružení Petrov, z.s.	Odpolední volnočasové kroužky, výlety a akce...	20 000
OS Českého červeného kříže Brno	Zdravá hodinka pro romské děti	17 000
IQ Roma servis	„Na plácek!“	14 000
Asociace společenství Romů ČR	Boxem k prevenci kriminality a využití volného času	39 000
ČLOVÍČEK (ONE LITTLE)	Letní pobyt s Človíčkem	23 000
Sdružení pěstounských rodin	Tábor pro děti z pěstounských rodin	30 000
Janus, z. s.	Přijď, zažij a žij lépe	19 000
Česko-britská o. p. s.	Pojed' s námi na prázdniny	23 000
Židovská obec Brno	Dětské centrum – obnova vybavení centra	10 000
	Příležitostné akce	10 000
	Tvořivé dílny v dětském centru	10 000
Muzeum romské kultury, s. p. o.	Dětský muzejní klub	20 000
celkem		287 000
celkem město Brno		3 627 000

ČESKÉ BUDĚJOVICE⁸¹

I v roce 2017 město podporovalo aktivity menšin v rámci standardního dotačního řízení.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Městská charita České Budějovice	NZDM V.I.P.	150 000
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Srdíčko - Jiloro	50 000
Salesiánské středisko dětí a mládeže	Děti a mládež na Máji	50 000
	NZDM Oráč	200 000
	Dobrovolníci v SaSM DDM České Budějovice	40 000
Diecézní charita České Budějovice	Dobrovolnictví - dětský tábor	50 000
celkem		540 000

DĚČÍN

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Cinka	NZDM	85 000
	Box po druhé - už se umím bránit	7 000
Indigo Děčín	Komunitní centrum dětí a mládeže Kamarád	110 000
	mikulášská besídka	23 000
	Předškolní klub Motýlek	69 760
TJ Roma Děčín	Aktivní sport pro romskou a neromskou mládež	20 000
Život na hraně	Taneční klub Prestige	20 000
Spolek Smysl života	činnost	5 000
celkem		339 760

FRÝDEK-MÍSTEK⁸²

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Veřejnost (projekt města)	Romipen 2017 - akce k Mezinárodnímu dni Romů	23 058
	Cesta z města	40 965

⁸¹ Dalších více než 1 1500 000,- je vynakládáno na projekty prevence sociálního vyloučení Romů.

⁸² Město též z rozpočtu podpořilo terénní programy a provoz NZDM.

Charita Frýdek-Místek	NZDM Nezbeda	220 000
	Centrum Pramínek	198 500
	Terénní služba Rebel	165 000
celkem		647 523

HAVÍŘOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Farní sbor Slezské církve evangelické a. v. v Havířově - Suché	Oprava varhan v evangelickém kostele v Havířově-Suché	25 000
Nadační fond přátel kulturní památky - evangelického kostela v Havířově Bludovicích	Kulturní a vzdělávací akce na propagaci kulturní památky - evangelického kostela v Havířově-Bludovicích	80 000
Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR, z.s.	XV. Festival dětské písně	40 000
Městský Fotbalový Klub Havířov, z.s.	Zajištění turnaje mladších žáků Jastrzębie-Zdrój a MFK Havířov a dalších žákovských družstev	10 000
Sřřední škola technických oborů, Havířov-Šumbark, Lidická 1 a/600, příspěvková organizace	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO, Lidická 1a/600, Havířov-Šumbark a Zespolém Szkół Nr 6 v Jastrzębiu-Zdróju	16 000
Dětský domov a Školní jídelna, Havířov-Podlesí,	Prázdniny plné zážitků	46 000
DON BOSKO HAVÍŘOV o.p.s.	činnost NDZM - Klub Přístav	332 000
sbor Slezské církve evangelické a. v. v Havířově -Suché	činnost dětského klubu Paprsek v roce 2017	10 000
Junák - český skaut, středisko Havířov, z. s.	Kdo si hraje, nezlobí!	20 000
Spolek PORTAVITA	Šumbark spolu	5 000
	Šumbarácký Mikuláš	3 000
celkem		587 000

HRADEC KRÁLOVÉ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Diecézní Integrační centrum pro cizince a uprchlíky	Setkání národů 2017	29 000
Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové	Kulturní akce	35 000
celkem		64 000

CHOMUTOV

<i>menšina</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
rusínská	masopust	3 000
	Mikulášská besídka	3 000
německá	Mše Květnov, Setkání rodáků v Deutschendorfu	5 700
	Autorské čtení	4 290
ukrajinská	Literární večer na počest básníka T.H.Ševčenka	2 000
	Dny ukrajinské kultury	10 000
	Prezentace knihy Skejuš, Skejušané, Skejušan, Rusini v Chomutově	3 000
romská	Oslava mezinárodního dne Romů	8 000
vietnamská	Den vietnamských dětí	5 000
	Oslava lunárního roku	5 000
Výbor	Filmový festival	15 000
židovská	Je Chanuka vašim svátkem	15 000
celkem		78 990

JABLONEC NAD NISOU

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Dům česko-německého přátelství	rozsvícení vánočního stromu, vystoupení dětí, vánoční trhy	5 000

JIHLAVA⁸³

⁸³ Město podpořilo čtyři poskytované sociální služby pro děti, a to částkou 707 000,- Kč.

KARVINÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Romů Severní Moravy	Provozní náklady Romského kulturního a společenského centra	100 000
	18. karvinský romský festival	100 000
	Mezinárodní romská kuchyně	15 000
MS PZKO Karviná - Staré město	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro členy a veřejnost	4 000
MS PZKO Karviná Ráj	Anenská pouť 2017	20 000
	Celoměstské oslavy 70. výročí vzniku PZKO	15 000
	Činnost pěveckého souboru Dźwięk	15 000
MS PZKO Karviná Fryštát	Dolaňski Gróm 2017	100 000
	Máj nad Olší 2017	50 000
	Vybavení sálu v Polském domě PZKO v Karviné Fryštátě	200 000
	Klub mladých.	10 000
Klub seniora Przyjaźń	Sdružování bývalých členů pěveckého souboru Przyjaźń	18 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná-Fryštát	Dotace na vzdělávací a výukové moduly do Dolní oblasti VÍTKOVICE	60 000
	Příprava oslav 100. výročí založení polské školy v Karviné-Fryštátě	28 000
	Volnočasové aktivity dětí	35 000
Gorole, z.s.	Turistická a horolezecká expedice spolku Gorole „Peru 2017“	50 000
Spolek česko-slovensko-polského přátelství	Historické toulky Karvinou	6 000
Obec Slováků Karviná	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro uchování slovenských tradic	25 000
Občanské sdružení Lácho lāv	Mezinárodní den Romů 8. duben	5 000
Asociace řeckých obcí v České republice, z.s., Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce, 15. výročí tanečního souboru NEA ELPIDA	27 000
Regionální knihovna Karviná	Knihovní fond (polské knihy; celkem 594)	145 540
	Knížní jarmark	91 000
celkem		883 000

KLADNO

Žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu.⁸⁴

LIBEREC⁸⁵

MLADÁ BOLESLAV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Proxima sociale	Činnost nízkoprahového klubu Činžák	200 000
	Činžák na Krásné louce vol. 4	18 400
Centrum pro integraci cizinců	Jazykový kurs	45 000
Vietnamská menšina	Úhrada pronájmu prostor kulturního domu	12 000
celkem		275 400

MOST

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Federace Židovských obcí České republiky - ŽO Teplice	Správa webových stránek	16 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentární činnost	40 000
Svaz Vietnamců v Mostě	činnost	32 000
celkem		88 000

OLOMOUC⁸⁶

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Charita Olomouc	Klub Khamoro	238 000
	Amaro Khamoro	60 000
	Školička Khamoro	35 000
	Preventivní a motivační programy pro děti a mládež	35 000
	Romská pouť	10 000

⁸⁴ Město též uskutečnilo projekty programu *Prevence kriminality* Ministerstva vnitra (podíl města přes 531 000,- Kč).

⁸⁵ Aktivity na podporu národnostních menšin město podporuje prostřednictvím rozpočtu *KS Kontakt*, spolky ale mohou žádat i v některém z dotačních fondů dle zaměření akce/projektu (<http://www.liberec.cz/cz/mesto-samosprava/granty-dotace/fondy-mesta/>) – nejčastěji jde o fond vzdělávání, výši grantů ale město neudává, ani na webu.

⁸⁶ Město nemá vyčleněn zvláštní dotační titul pouze pro organizace příslušníků národnostních menšin.

Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Terénní programy	60 000
	NZDM Olomouc	65 000
	Dětský tábor	84 000
	Komunitní centrum Olomouc	140 000
	Doplnění služeb v komunitním centru	50 000
	Romská kultura (Mezinárodní den Romů + Romano gilí)	15 000
DRROM, romské středisko	Zdravotně sociální pomoc v Olomouci	83 000
Podané ruce	Terénní programy	58 000
	Terénní programy pro děti a mládež	75 000
	NZDM v Olomouci-ROMANODROM	140 000
	NZDM v Olomouci	75 000
celkem		1 223 000

OPAVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Eurotopia	Klubík pro děti	30 000
	Zkus to jinak	20 000
	Všichni máme šanci	30 000

OSTRAVA⁸⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Alliance Francaise Ostrava, o.s.	Francouzský podzim v Ostravě 2017	120 000
Rusko - české vědecké a kulturní fórum, o.p.s.	Dny Ruska v Ostravě 2017	100 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny Maďarské kultury v Ostravě 2017	40 000
celkem		260 000

PARDUBICE⁸⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Ruský domov	Multikulturní týden 2017 - 8. ročník	15 900
Alliance Francaise de Pardubice, z.s.	Dny frankofonie	10 500

PLZEŇ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
AMARE ČHAVE- Asociace Romských občanských iniciativ	9. ročník celorepublikového fotbalového turnaje	5 000
Roma Plzňatar	nákup hudebních nástrojů	19 997
Blízký soused z.s.	Husovo náměstí ožívá pro děti	10 000
	Čím budu?	20 000
Ponton z.s.	Realizace kulturního projektu Pixlování	6 000
	Realizace celoročního projektu Miro Suno v roce 2017, jeho tanečních a hudebních aktivit	25 000
	Realizace sociální služby NZDM Pixla	40 000
	Pátek, to je den!	45 000
Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Plzeň	Realizace terénní formy sociální služby NZDM Vzducholoď - nízkoprahový klub pro děti a mládež ve věku 13 až 22 let	80 000
celkem		250 997

PROSTĚJOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Žebřík	Multikulturní klub rodičů a dětí	10 000
Člověk v tísní o.p.s.	Terénní programy, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Podpora vzdělávání	2 000
Podané ruce Prostějov	Činnost NZDM	100 000

PŘEROV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Oblastní charita Přerov	Romské komunitní centrum Lačo jilo - Dobré srdce	55 000
	Romské komunitní centrum Žížalka	60 000
Kappa-Help	NZDM	10 000

⁸⁷ Město podporuje v oblasti sociální péče též romské projekty.

⁸⁸ Město se soustředí především na cílovou skupinu cizinců.

TEPLICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích OJ Teplice	Měsíce maďarské kultury a další (10 akcí)	34 000
Židovská obec Teplice	webové stránky	6 000
Ulpan Teplice	Dny židovské kultury	15 000

ÚSTÍ NAD LABEM⁸⁹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět 2017 v Ústí nad Labem	85 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Rotahu fest X	20 000
	Činnost tanečního souboru Somnakune Čhave	10 000
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta	300 000
	Etnické večery - představování kultur cizinců žijících v Ústí nad Labem a okolí	40 000
Romano jasnica	13. různobarevný festival	30 000
Ústecká kulturní platforma '98	Alenku si vyzvedněte v říši divů aneb from Ústí with love (česko-německý projekt)	40 000
	Festival Sudety 2017, 9. ročník	40 000
celkem		565 000

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ MĚSTO S IMPLEMENTACÍ EVROPSKÉ CHARTY REGIONÁLNÍCH ČI MENŠINOVÝCH JAZYKŮ? ⁹⁰

BRNO

Na území města Brna není užíváno dvojjazyčných názvů a označení. Dotace z rozpočtu města jsou využívány organizacemi národnostních menšin také na financování jazykových volnočasových aktivit, např. *Škola ruského jazyka a kultury*, také pro nákup učebnic a výukových CD, a to v jazyce polském a německém, pro tisk německého občasníku *Nachrichtendienst* a *Svaz Maďarů - Brno* vydává bulletin *Brünni Magyar Futári*, který má vložené i české texty přeložené z maďarštiny. Příslušníci romské národnostní menšiny při jednání na Magistrátu města Brna nepožadují tlumočení do rodného jazyka, ve většině případů hovoří s úředníky česky. Taktéž Slováci nepožadují tlumočení do češtiny. Na Odboru sociální péče MMB působí romská poradkyně pracovnice.

DĚČÍN

Používání menšinového jazyka na webových stránkách, vývěskách, informačních tabulích, ve zpravodaji apod. není v současné době městem využíváno. Tlumočení během úředního jednání a překlady dokládáných dokumentů se řídí platnými právními předpisy.

HAVÍŘOV

Město nepoužívá menšinový jazyk na webových stránkách, na vývěskách ani ve zpravodaji. V roce 2017 byla z rozpočtu vydaná částka 4 626,- Kč na tlumočení při jednáních.

HRADEC KRÁLOVÉ⁹¹

V roce 2017 jednali pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví v osmi případech s příslušníky národnostních menšin, přičemž tlumočení během úředního jednání nebylo využito. Pětkrát se jednalo o občany Ukrajiny, jednou o občana Běloruska, jednou občany Maďarska a jednou občana Polska. Magistrát města je připraven na zajištění tlumočení během úředního jednání nebo zajištění překladu dokumentů. Webové stránky města ani vývěsky nebo další prezentační materiály nejsou zpracovávány v menšinových jazycích. Potřebné materiály pro cizince a národnostní menšiny je možné obdržet v *Integračním centru pro uprchlíky a národnostní menšiny*.

⁸⁹ Město též podporuje další projekty zaměřené na sociální služby (cca 3 000 tis. Kč).

⁹⁰ Žádné zkušenosti nemají (či se Chartou nezabývala, není to pro ně tématem) města České Budějovice, Frýdek-Místek, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Karlovy Vary (to se zmiňuje pouze o cizincích), Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Opava, Pardubice, Prostějov, Teplice, Ústí nad Labem a Zlín.

⁹¹ Město nerozlišuje mezi příslušníky národnostních menšin sensu stricto (občany ČR) a explicitně uvádí příklady osob se statutem cizince (pokud šlo o občany uvedených zemí, nešlo o příslušníky národnostních menšin).

CHOMUTOV

Základní informace pro cizince jsou zpracované do brožury, která je zveřejněna na webových stránkách města a k dispozici v tištěné podobě na Informačním servisu Magistrátu města. Brožura je zpracovaná v šesti cizích jazycích (angličtina, němčina, ukrajinština, ruština, vietnamština, mongolština) i v českém jazyce.⁹²

KARVINÁ

Současnými právními předpisy, které se týkají Části II a III Charty jednotlivých menšinových jazyků, jakými jsou v případě Karviné polština a slovenština, je upravena možnost používání menšinového jazyka v úředním styku.⁹³

MOST

Vzhledem k tomu, že na Mostecku není registrována žádná početná národnostní menšina, jež by vyžadovala podporu jazykových požadavků, nebyla realizována implementace Charty.

OLOMOUC

Město se v roce 2017 výslovně nezabývalo otázkou implementace Charty. Nebyl zaznamenán požadavek týkající se např. komunikace v romském jazyce v úředním styku, popř. tlumočení. V ojedinělých případech (jednání v rámci sociálně právní ochrany dětí) zajišťovali ve spolupráci s *Centrem na podporu integrace cizinců* tlumočení do vietnamštiny, popř. chorvatštiny.

OSTRAVA

Ostrava usiluje o to, aby byla městem otevřeným všem. Proto se snaží o snadnou dostupnost informací i pro zástupce národnostních menšin. Webové stránky města jsou proto aktuálně dostupné v těchto jazycích: anglicky, německy, korejsky, polsky a rusky. Součástí prezentace města je také časopis *Ostrava Metropolitan Magazine*, který je bilingvní, česko-anglický.

PLZEŇ⁹⁴

V rámci působnosti orgánů samosprávy se naplňují zásady Charty uvedené v části II, např. pro další využití tlumočení při úředních jednáních či překladů dokumentů v menšinových jazycích jsou využívány NNO působící na území města. Webový portál města je i v angličtině a němčině. Byl zpracován *Manuál pro cizince - co, kde a jak vyřídit na jednotlivých úřadech a odborech Magistrátu*, který je přeložen do 5 jazykových mutací (angličtina, bulharština, rumunština, vietnamština a ukrajinština) a bude vyvěšen na stránkách města.

PŘEROV

Ve městě absentují organizace, které by se intenzivněji zabývaly výukou romského jazyka. Rovněž ze strany dětí a mládeže je tento zájem minimální. V případě aktuální potřeby ze strany romské menšiny je město připraveno uplatňovat jednotlivá opatření Charty.

⁹² <http://www.chomutov-mesto.cz/cz/informace-pro-cizince>

⁹³ Jde především o jednání v rámci zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a hlavně v rámci zákona o obcích.

⁹⁴ Město popisuje aktivní přístup k imigrantům. <http://www.plzen.eu>

I. BYL V ROCE 2017 V PŮSOBNOSTI KRAJE USTANOVEN VÝBOR (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?

JIHOČESKÝ KRAJ

Ani v roce 2017 nebyl v působnosti kraje ani v žádné obci na jeho území Výbor ustanoven. Stejně tak jako v minulosti byli osloveni starostové všech 16 obcí na Českokrumlovsku a Prachaticku, kde počet příslušníků národnostních menšin překračoval 5%. Na základě aktuálních výsledků z posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se v územní působnosti kraje ustanovení o zřízení Výboru týká dvou obcí v ORP Český Krumlov a jedné v ORP Prachatice. V kraji probíhá proces komunitního plánování sociálních služeb, kde se problematikou národnostních menšin, etnických menšin, osobami z jiného socio-kulturního prostředí zabývají přímo jednotlivé pracovní skupiny také v souvislosti s otázkami romského etnika a sociálně vyloučených lokalit.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Výbor byl ustanoven na 1. zasedání Zastupitelstva kraje v listopadu 2016 v počtu 13 členů Výboru usnesením. Šest členů zastupuje politické kluby, sedm zastupují příslušníci národnostních menšin (slovenská, ukrajinská, vietnamská, ruská, maďarská, romská a řecká). Výbor se v roce 2017 zabýval situací národnostních menšin žijících na území kraje a podporoval je na principech rovnosti a vzájemného porozumění především prostřednictvím konkrétních programů v oblasti vzdělávání a výchovy, volnočasových aktivit dětí a mládeže se zaměřením na činnost výtvarnou, taneční, dramatickou a sportovní. Druhou významnou oblastí v realizovaných projektech byly kulturní aktivity národnostních menšin (včetně vydavatelské činnosti) místního, regionálního i nadregionálního významu a dalších aspektů života týkajících se minorit. Výbor připravil a doporučil Radě kraje ke schválení dotační program na činnost národnostních menšin pro rok 2017. V rámci jeho realizace byla po celý rok 2017 zajištěna metodická podpora pro zástupce jednotlivých subjektů včetně účasti na jimi pořádaných akcích. Stejně jako v předcházejících letech byl i v roce 2017 uspořádán ve spolupráci se zástupci spolků a třemi příspěvkovými organizacemi kraje *Den národnostních menšin*. Výbor v obcích je zřízen u MČ Brno - Kohoutovice a Brno – Řečkovice.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Výbor funguje již od roku 2005. Pozici zapisovatele vykonává koordinátor pro národnostní menšiny, vzděláním etnolog, zařazen v rámci krajského úřadu do odboru sociálních věcí. V roce 2017 se Výbor sešel 8x na svých jednáních, včetně výjezdů. Jeho složení se změnilo, řídí jej nová předsedkyně. Nově jmenovaní byli i členové za politické strany; nově se stala členkou i Mongolka (místo Bělorusa), s ohledem na rostoucí počet členů této komunity v kraji. Počet členů Výboru byl 15 osob, jednání se účastní též stálý host z Policie ČR - styčný důstojník pro menšiny. Za národnostní menšiny jsou ve Výboru nejpočetnější Ukrajinci, Rusové, Slováci, Němci, Vietnamci, Romové, Mongolové a Maďaři.⁹⁵ Hlavní akcí roku byl již 9. ročník *Dne národnostních menšin*, konaný již tradičně v Sokolově při příležitosti oslav *Dne horníků*, opět s obrovskou návštěvností a s velkou odezvou. Další významnou akcí Výboru byla návštěva pravoslavného chrámu sv. Petra a Pavla v Karlových Varech, na kterou navázala návštěva nedalekého ruského konzulátu i ruské školy. Výbor si zval na svá jednání různé hosty (např. ředitele Mezinárodního folklorního festivalu Karlovy Vary nebo tajemníka Rady), jednal např. o větší dostupnosti kursů češtiny pro žáky cizince ve školách. Další z činností Výboru byla opět fotografická a výtvarná soutěž na téma národnostních menšin. S cílem širší prezentace výsledků fotografické a výtvarné soutěže na území kraje zajistil Výbor mobilní výstavu. Výbor spolupracoval při zajištění hudebních souborů na *Mezinárodní folklorní festival* v Karlových Varech. Také inicioval a realizoval pracovní setkání a výměnu zkušeností s fungujícími výbory/komisemi v obcích kraje (funkční

⁹⁵ Noví členové Výboru byli jmenováni 23. února 2017.

je zejména Výbor v Nejdku a komise v Chebu, dále existují - oficiálně zřízeny Výbory v Krásně, Merklíně, Nové Vsi, Krajkové, Vintířově a donedávna i v Kraslicích).⁹⁶ Všechny zápisy a úkoly z Výboru jsou dostupné a k nahlédnutí na webu kraje.⁹⁷

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj nemá zřízen Výbor. V roce 2017 pokračovala v činnosti třináctičlenná *Komise pro lidská práva*.⁹⁸

LIBERECKÝ KRAJ

Kraj usnesením ustanovil *Komisi Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny a sociální začleňování*.⁹⁹ Jedná se o iniciativní a poradní orgán Rady kraje pro oblast integrace národnostních menšin a osob ohrožených sociálním vyloučením. Na území kraje pouze statutární město Liberec zřizuje Radu pro cizince, národnostní menšiny a další etnik.

Ve sledovaném období měla komise celkem 14 členů + tajemníka. Jejím předsedou byl náměstek hejtmána pověřený řízením resortu sociálních věcí, do jejíž působnosti je tato agenda zařazena. Dále byla tvořena 4 zástupci národnostních menšin, 8 odborníky (Úřad práce ČR, krajská pobočka v Liberci, Agentura pro sociální začleňování, NNO, Krajské ředitelství Policie ČR, zástupce samosprávy,) a 2 zaměstnanci Krajského úřadu (odbor sociálních věcí a odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu). Tajemníkem komise byl krajský koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců. Tato komise kromě výměny informací k aktuálním problémům spojených například s nežádoucím vývojem v některé lokalitě kraje, projednávala především připravované koncepční a strategické dokumenty v oblasti sociálního začleňování, menšinové politiky, projekty a programy podporující sociální integraci, plánování sociálních služeb, projektové žádosti pro projekty financované z evropských strukturálních fondů a jiných dotačních programů pro tuto cílovou skupinu osob.¹⁰⁰

Kraj taktéž zřizuje pozici koordinátora pro záležitosti národnostních menšin a cizinců podle §6 zákona 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin. Ten z pozice své funkce řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do společnosti. Činnost koordinátora je kumulovaná (0,9 úvazku koordinátor pro romské záležitosti + 0,1 úvazku koordinátor pro záležitosti ostatních národnostních menšin).

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor existuje již od roku 2001, má 15 členů. Jsou v něm zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, popřípadě kteří jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje. Z hlediska národnostního je nejvíc zastoupena polská menšina. Uskutečnil deset jednání. Doporučoval ke schválení orgánům kraje žádosti o finanční podporu organizací realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin v rámci dotačního programu vyhlašovaného krajem, který je zaměřen na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na jeho území pro rok 2017. Taktéž projednával přípravu dotačního Programu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin, žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2017.

V rámci zajišťování agendy související s problematikou národnostních menšin žijících na území kraje je ze strany Krajského úřadu zřízena pracovní pozice koordinátora pro národnostní menšiny. Systémové zařazení koordinátora do struktury krajského úřadu spadá

⁹⁶ Podle všeho ve Vintířově nebyl Výbor po volbách v roce 2014 ustanoven.

⁹⁷ http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/usn-vybory/vyb-16/Vyb_mensiny16.aspx

⁹⁸ Ve struktuře krajského úřadu je zařazena i pozice metodika sociální práce, který vykonává činnost koordinátora pro romskou menšinu a další menšiny.

⁹⁹ č. 132/13/RK ze dne 22. ledna 2013

¹⁰⁰ Probíraná témata jsou detailně zaznamenávána v zápisech – viz: <http://liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/rada/komise-rady-libereckeho-kraje/pro-narodnostni-mensiny-a-socialni-zaclenovani>

do odboru sociálních věcí. Koordinátor je mj. tajemníkem Výboru a pravidelně se účastní jednotlivých jednání Výboru. Jednání Výboru se v roce 2016 také pravidelně účastnil vedoucí oddělení rozvoje sociálních služeb odboru sociálních věcí Krajského úřadu.

OLOMOUCKÝ KRAJ

V kraji nebyl Výbor zřízen, ale problematikou národnostních menšin se zabývá. V rámci tvorby a implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2015-2017 byla zřízena Pracovní skupina *Etnické menšiny a cizinci*, ve které byly zastoupeny 2 Romky a 2 Romové z lokalit s vyšším počtem příslušníků této menšiny. Pracovní skupina se nezabývala pouze sociálními službami, ale i dalšími aktivitami. Romové se např. v roce 2017 významně podíleli na *Veletřhu inkluze*, který byl realizován *Cyrlometodějskou teologickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci* v projektu *ROMSPIDO*.

Agendou národnostních menšin je pověřena krajská koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti. Byla ve sledovaném období v přímém kontaktu zejména s romskými a proromskými organizacemi, kterým předávala informace o aktuálním dění, informace byly zasílány i ostatním subjektům, které se zabývají národnostními menšinami a cizinci. Zúčastňovala se většiny akcí, které organizace realizovaly a v případě potřeby se podílela i na jejich organizaci. Prostřednictvím pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností byly distribuovány informace týkající se možnosti získat podporu z dotačních titulů na aktivity příslušníků národnostních menšin a další informace s problematikou související. Aktéři působící na tomto poli byli informováni také o možnostech získat finanční prostředky na činnost z Ministerstva kultury, nadací i z rozpočtu kraje.

PARDUBICKÝ KRAJ

Ani v roce 2017 nebyl v působnosti kraje ustanoven žádný Výbor. Od roku 2002 je Radou kraje zřízena *Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin*. Třináctičlennou komisi v roce 2017 tvořili člen Rady kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor, člen Rady kraje zodpovědný za školství, kulturu a památkovou péči, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb určených národnostním a etnickým menšinám a styčný důstojník pro menšiny z Krajského ředitelství policie. V uplynulém roce se Komise zabývala kontrolou v přenesené působnosti krajského úřadu vůči ORP povinnosti vyplývající z menšinového zákona. V uplynulém roce probíhala jednání zástupců obcí, Agentury pro sociální začleňování (ASZ) a kraje. Zástupci ASZ prezentovali svoji činnost směrem k obcím (koordinovaný přístup a vzdálená dílčí podpora). Na Komisi byl dále řešen příchod většího počtu cizinců na území kraje (zejména Mongolů). V rámci Krajského úřadu kraje zodpovídal v roce 2017 za problematiku národnostních a etnických menšin koordinátor pro romské menšiny. V rámci své agendy aktivně spolupracoval zejména s *Centrem na podporu integrace cizinců* pro kraj a o.p.s *Most pro*.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Čtrnáctičlenná *Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin* existuje od prosince 2016. V roce 2017 se zabývala zastoupením cizinců v Plzeňském kraji, řešila otázky zaměstnávání a bydlení cizinců, dostupnosti lékařské péče a následným ošetřením cizinců, pracovních agentur, organizací zaměřujících se na pomoc cizincům atd.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2015 byl po předchozích přípravách zřízen Výbor, který navázal na činnost *Komise Rady HMP pro oblast národnostních menšin*. Ta zajišťovala funkci poradního orgánu již od roku 2000 (v době své činnosti se zabývala později i tématem integrace cizinců). Oblast národnostních menšin (stejně tak integrace cizinců) je od roku 2017 svěřena v rámci kompetencí jednotlivých členů Rady radnímu pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu. V průběhu roku 2017 zasedal Výbor celkem šestkrát.

Složení výboru bylo v roce 2017 následující, přičemž celkový počet členů výboru je 19: čtyři členové zastupitelstva, 1 odborník, 13 zástupců národnostních menšin (zastoupení

národnostních menšin: běloruská, bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská, dále 1 zástupce židovské komunity). Stálými hosty výboru jsou tajemník Rady, ředitel DNM, romská koordinátorka, asistenti předsedy výboru.

V rámci své činnosti se výbor v roce 2017 zabýval zejména následujícími tématy: grantovým řízením pro oblast národnostních menšin; prezentací jednotlivých národnostních menšin členy výboru (v roce 2017 romská, rusínská, ruská, slovenská menšina, židovská komunita; přípravou a realizací 17. ročníku *Setkání národnostních menšin* (konference a kulturně-společenský večer); významnými akcemi národnostních menšin (např. festivaly); pravidelnými informacemi o činnosti DNM; informacemi ze strany zástupců národnostních menšin o akcích organizací jednotlivých národnostních menšin; přípravou Koncepce romské integrace na území města; podněty k projednání ze strany členů Výboru (např. podnět za ukrajinskou národnostní menšinu týkající se možnosti pojmenování ulice, náměstí či parku v Praze po Vasylu Makuchovi).

Samotná jednání výboru jsou veřejně přístupná.¹⁰¹

Oblasti grantového řízení se samostatně věnuje Komise Rady HMP pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců. Tato komise se v roce 2017 věnovala otázkám spojeným s grantovým řízením pro oblast národnostních menšin - *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2017* a integrace cizinců - *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2017*. Dále věnovala pozornost tématu financování aktivit pořádaných nebo spolupořádaných hl. m. Praha v daných oblastech. Komise nejen projednávala návrhy na přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě a Zastupitelstvu HMP ke schválení. Hodnotila rovněž efektivitu využití finančních prostředků, které byly poskytnuty na jednotlivé projekty v rámci grantových řízení a současně na akce pořádané či spolupořádané přímo HMP. Rovněž projednávala podmínky grantového řízení na rok 2018.

Otázkami záležitostí romské menšiny se zabývá *Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny* HMP, jehož členy jsou zástupci jednotlivých MČ Praha 1 - 22, kteří jsou pověřeni agendou týkající se záležitostí romské komunity. Dalšími členy jsou také zástupci pražských romských NNO, odborníci státních institucí pracující s romskou komunitou. Poradní sbor se zabývá ve vztahu k romské komunitě v rámci své činnosti zejména sociálními otázkami, bydlením, zaměstnáváním, dále oblastí vzdělávání a kulturního rozvoje.

Agendou národnostních menšin se na Magistrátu zabývá specialista národnostních menšin a záležitostmi romské komunity romský koordinátor. V září 2014 bylo zřízeno samostatné oddělení národnostních menšin a cizinců, které je součástí odboru *Kancelář ředitele Magistrátu*, což umožňuje meziresortní komunikaci napříč jednotlivými oblastmi, kterých se téma národnostních menšin dotýká.

Tab. 11 Výbory (komise, jiné poradní orgány pro národnostní menšiny) v Praze

MČ	Výbor (komise, jiný poradní orgán)	poznámka
Praha 1	není zřízen	
Praha 2	není zřízen	
Praha 3	není zřízen	Problematika národnostních menšin v gesci Komise pro sociální politiku a zdravotnictví Rady MČ. Dále se tématem zabývá pracovní skupina <i>Sociokulturně znevýhodnění občané</i> v rámci komunitního plánování rozvoje sociálních a návazných služeb. Na MČ je zřízena pracovní pozice poradce pro národnostní menšiny a cizince (Odbor sociálních věcí).
Praha 4	není zřízen	
Praha 5	Komise sociální a zdravotní	
Praha 6	není zřízen	

¹⁰¹ Informace z výborů ZHMP jsou zveřejňovány na webových stránkách HMP www.praha.eu (termíny, program, zápis).

Praha 7	není zřízen	Na MČ je zřízeno oddělení integrace cizinců a národnostních menšin. Pracovníci oddělení se aktivně účastní sociální či bytové komise, schůzek s řediteli ZŠ a MŠ, úzce spolupracují s radním MČ, v jehož gesci je daná problematika. Účastní se tvorby místního akčního plánu pro oblast školství, komunitního plánování, Střednědobé koncepce rozvoje sociální politiky, sociálních a zdravotních služeb. S odborem sociálním, stejně jako Úřadem práce ČR spolupracuje na řadě individuálních kauz. Rovněž funguje spolupráce s neziskovými organizacemi.
Praha 8	Komise pro sociální věci a národnostní menšiny	Komise Rady MČ Praha 8, která je iniciativním a poradním orgánem skládá se z 9 členů (2 členové z řad zastupitelů, 7 členů z řad občanů). Viz též Výbory v obcích.
Praha 9	není zřízen	Pro případné dílčí kroky existuje komise sociálně-zdravotní.
Praha 10	není zřízen	Problematika cizinců a národnostních menšin je mimo jiné řešena v rámci komunitního plánování sociálních a návazných služeb v pracovní skupině osoby ohrožené sociálním vyloučením.
Praha 11	není zřízen	
Praha 12	není zřízen	
Praha 13	není zřízen	V rámci projektu <i>Společná adresa – Praha 13</i> , zaměřeného však na oblast integrace cizinců, existuje pracovní skupina, která se schází dvakrát ročně.
Praha 14	není zřízen	V rámci procesu plánování sociálních služeb na MČ Praha 14 je zřízena pracovní skupina <i>Cizinci a menšiny</i> , která zajišťuje spolupráci s organizacemi, které se uvedenou problematikou zabývají.
Praha 15	není zřízen	Záležitosti národnostních menšin jsou řešeny průběžně dotčenými odbory.
Praha 16	není zřízen	
Praha 17	není zřízen	Tématem národnostních menšin se zabývá koordinátor národnostních menšin a cizinců (1/2 úvazku) organizačně zařazený v rámci Odboru sociálních věcí ÚMČ.
Praha 18	není zřízen	
Praha 19	není zřízen	
Praha 20	není zřízen	
Praha 21	není zřízen	
Praha 22	není zřízen	

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Zastupitelstvo kraje Výbor nezřídilo, o jeho ustavení se prozatím neuvažuje, neboť podmínka pro jeho zřízení nebyla splněna.

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor byl v roce 2017 složen z šesti zástupců politických stran (KSČM, ODS, ČSSD, ANO, SPD a SPO) a devíti zástupců národnostních menšin (*Obec Slováků, Svaz Maďarů, Svaz Vietnamců, Židovská obec Teplice, Bulharský spolek Cyrila a Metoděje, Kulturní sdružení občanů německé národnosti* a zástupce romské, ruské a ukrajinské menšiny). Jeho jednání se mj. účastnili pravidelní hosté, a to člen Rady kraje pro bezpečnost a sociální věci, koordinátor pro romské záležitosti a ředitel ústecké pobočky neziskové organizace *Poradny pro integraci*. Zaměřuje se na podporu kulturně-společenských aktivit jednotlivých národnostních menšin. V kraji dále působí tři komise a Výbory, a to ve městech Most, Kadaň a Chomutov. S nimi aktivně spolupracuje v průběhu celého roku, jedenkrát do roka se také koná společné jednání.

VYSOČINA

Z důvodu nenaplnění zákonné podmínky nebyl Výbor ustanoven. V rámci Krajského úřadu je zřízena pozice koordinátora romských poradců. V roce 2016 v rámci kraje působila *Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti*, která se již v předchozím roce podílela na aktualizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2018.

ZLÍNSKÝ KRAJ¹⁰²

Výbor zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje zastoupení občanů jiné národnosti. Kraj zřizuje funkci koordinátora pro romské poradce, v jehož gesci jsou také národnostní menšiny, zařazen je v Odboru Kanceláře hejtmána.

2. JAKÁ BYLA V ROCE 2017 SPOLUPRÁCE KRAJE, POPŘ. VÝBORU (RADY / JINÉHO ORGÁNU) S ORGANIZACEMI PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

JIHOČESKÝ KRAJ

V roce 2017 v kraji nevyvíjela činnost žádná organizace příslušníků národnostních menšin. Spolupráce s nimi probíhá především formou vzájemné informovanosti o nabízených aktivitách NNO a spolupráce na kulturních akcích, obsahujících národnostní či etnické prvky, je případně možná jejich podpora v rámci dotačních řízení kraje.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V kraji žijí a působí národnosti bulharská, moravští Chorvaté, komunity jižních Slovanů, maďarská, německá, polská, romská, ruská, ukrajinská, rusínská, řecká, slovenská a vietnamská, které se podílejí na kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce byla zajišťována zejména prostřednictvím Výboru a koordinátora.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Na území kraje působí aktivně *Obec Slováků*. Spolek *Sdružení Němců v Čechách a na Moravě* působí regionálně v okrese Rychnov nad Kněžnou a *Mezinárodní kulturní institut Klíč* (Ukrajinci) a *Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách*. Tyto organizace se věnují zejména kulturní a publikační činnosti s cílem udržení a oživení kulturních tradic. Ukrajinská komunita je shromážděna také okolo pravoslavné církve a schází se pravidelně v rámci bohoslužeb. Romové mají v kraji několik organizací působících lokálně, věnujících se zejména sportovním a kulturním aktivitám. Zástupci těchto organizací se účastnili akcí organizovaných *Komisi pro lidská práva*. Komise rozvinula také spolupráci s *Centrem pro integraci cizinců*, které působí pod *Diecézní katolickou charitou v Hradci Králové*.

LIBERECKÝ KRAJ

V roce 2017 kraj dále udržoval spolupráci se všemi skupinami osob národnostních menšin a cizinců. Úzká spolupráce nadále pokračovala především s organizacemi: *Centrum na podporu integrace cizinců* (Správa uprchlických zařízení MV) a *Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.*

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor na svá jednání pravidelně zve zástupce jednotlivých národnostních menšin. V rámci těchto jednání zástupci jednotlivých národnostních menšin prezentují svoji činnost a diskutují se členy výboru potřebnost dalších aktivit na území kraje. Na jeho jednání jsou zváni také zástupci obcí, na jejichž území národnostní menšiny žijí. Jsou zváni také zástupci jednotlivých institucí, kteří s nimi při různých příležitostech spolupracují a také zástupci NNO, které se problematice národnostních menšin věnují. Výbor pravidelně navštěvuje organizace realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin přímo v místě jejich působení. S ohledem na potřeby příslušníků národnostních menšin kraj každoročně vyhláší dotační program na podporu činnosti zástupců národnostních menšin, na jehož znění se každoročně podílí Výbor. V rámci jednání Výboru jsou také doporučovány jednotlivé žádosti o finanční podporu orgánům kraje ke schválení. Administraci dotačního programu zajišťuje Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu. Zástupci kraje jsou pravidelně zváni na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin.

¹⁰² Odpovědi na ostatní otázky se týkaly výhradně sociálně-ekonomických problémů vyloučených komunit a cizinců.

V rámci jednání výboru byla ve spolupráci s jednotlivými organizacemi pro národnostní menšiny připravována publikace s názvem *Sborník pro národnostní menšiny žijící na území Moravskoslezského kraje*. Vydání publikace má za cíl přiblížit historii i současnost příslušníků jednotlivých národnostních menšin žijících na území kraje i jejich organizací.

ÚSTECKÝ KRAJ

Spolupráce Výboru i v roce 2017 navázala na dlouhodobé a velmi dobré kontakty s organizacemi příslušníků národnostních menšin, díky čemuž je zachována kontinuita aktivit národnostních menšin. Výbor se dle svých možností podílí na finančním zajištění aktivit národnostních menšin, které se snaží podporovat v maximální možné míře.

VYSOČINA

Kraj i v roce 2017 spolupracoval především s romskými poradci jednotlivých obcí s rozšířenou působností Kraje, *Oblastní charitou Jihlava a Třebíč*, NNO a dalšími organizacemi zabývajícími se otázkou národnostních menšin na území kraje žijících. Zároveň probíhala spolupráce s *Policíí ČR a Městskou policií Jihlava*. Akce zaměřené přímo na romskou menšinu:

- Soukromá VOŠ, o. p. s. v Jihlavě uspořádala ve dnech 3. - 8. dubna 2017 *Týden romské kultury*, jehož součástí byly výstavy a diskuse, hudební a taneční vystoupení dětských skupin, promítání krátkých dokumentárních filmů ze života Romů a jedno dopoledne se účastníci seznámili s romskou literární tvorbou.
- *Erko* - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež při *Oblastní charitě Jihlava* uspořádalo dne 22. května 2017 již desátý ročník taneční soutěže *Amen Khelas*, kterého se zúčastnilo celkem 149 tanečníků a tanečnic ve 22 skupinách.

Další akce v roce 2017 uspořádané pro národnostní menšiny žijící v kraji:

- 21. ledna 2017 *Pohádky na schodech* – ve spolupráci s *Horáckým divadlem Jihlava* vznikl interkulturní program pro děti se zaměřením na vietnamskou kulturu. Ve foyer divadla herci dětem představili vietnamské pohádky, byly připraveny ochutnávky tradičních vietnamských cukrovinek. Zástupci vietnamské komunity přítomným dětem i dospělým zatančili tradiční *lví tanec*.
- 22. ledna 2017 Oslava vietnamského Nového roku – ve spolupráci s *Vietnamským spolkem na Jihlavsku, z. s. se Centrum na podporu integrace cizinců* podílelo na organizování akce k oslavě lunárního nového roku. Akci navštívilo cca 350 osob. Byly připraveny ochutnávky tradičních pokrmů a hudební a taneční vystoupení.
- 12. února 2017 *Balkánský večer* – akce je již tradiční. Účastníci měli možnost ochutnat balkánské speciality a zaposlouchat se do hudebního vystoupení.
- 13. dubna 2017 *Velikonoční tvoření* – workshopy jsou velmi vyhledávané, především mezi rodinami s dětmi. V průběhu odpoledne účastníci vyráběli velikonoční dekorace a probíhala také diskuze nad významem jara v jednotlivých kulturách.
- 29. července 2017 *Den Asie* ve spolupráci s *Vietnamským spolkem na Jihlavsku*, byl v prostorách ZOO Jihlava uspořádán vzdělávací program pro širokou veřejnost. V průběhu celého dne byly pro návštěvníky přichystány hudební a taneční vystoupení vietnamských umělců.
- 15. září 2017 *Ukrajinský večer* – za doprovodu hudebních souborů *Ignis* a *Korále* se účastníci seznámili s ukrajinskou kulturou. Dále byly přichystány ochutnávky národních pokrmů.
- 23. září 2017 *Tet Tung Thu 2017* – oslava vietnamského dne dětí se konala ve spolupráci s *Vietnamským spolkem na Jihlavsku z. s.* V průběhu dne bylo možné shlédnout řadu uměleckých vystoupení dětí i dospělých. V závěru akce byli dle tradice oceněni nejlepší studenti z minulého školního roku.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Kraj kulturní, společenské a osvětové aktivity jejich spolků a organizací dlouhodobě podporuje. Každoročně předposlední květnovou neděli pořádá pod záštitou hejtmána v lužáneckém parku v Brně již tradiční společné setkání národnostních menšin žijících a působících v regionu *Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. V roce 2017 se uskutečnil v neděli 21. května pod záštitou hejtmána. Představily se národnostní menšiny žijící v kraji, a to národnosti bulharská, moravských Chorvatů, jižních Slovanů, maďarská, německá, polská, romská, ruská, ukrajinská, rusínská, řecká, slovenská a vietnamská. Jejich 20 spolků se prezentovalo především tanečním a hudebním vystoupením, bohatými ukázkami svých národnostních kuchyní, publikační, dokumentační a sběratelskou činností.

K další ojedinělé akci patří pietní shromáždění k významnému dni, a to 27. ledna - *Dnu památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti*. Uskutečnil se ve čtvrtek 26. ledna 2017 v ZŠ a MŠ v Brně (Merhautova ul. č. 37), kde si ZŠ a SŠ (zaměřené na interkulturní dialog) spolu s představiteli *Židovské obce v Brně*, s představiteli romské menšiny a odborem školství Krajského úřadu tento významný den připomněly.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Příkladem dobré praxe je rozmanitá činnost Výboru a jeho tvůrčí prostředí, kdy výsledkem jsou pravidelně pořádané akce, jež významně přispívají k osvětě o národnostních menšinách v kraji i jiných výborů či komisí v kraji. Takto pojatá práce Výboru je, dle zpětných vazeb, kterých se Výboru dostává, inspirací i pro jiné výbory či komise v rámci ČR. Z uvedených akcí měl tradičně velký ohlas již výše zmíněný *Den národnostních menšin*, který se uskutečnil dne 9. září 2017 v Sokolově u příležitosti konání *Hornické poutě*. Této akci se účastnily tisíce lidí v prostředí sokolovského Starého náměstí. Na programu byly, mimo jiné, hudební, pěvecké, kulinářské a taneční ukázky a jiná vystoupení různých národnostních menšin, letos včetně mongolské jurty a hrdelního zpěvu.

LIBERECKÝ KRAJ

V průběhu roku 2017 se krajský koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců zúčastňoval akcí, které byly realizovány jednotlivými organizacemi (*Krajská vědecká knihovna v Liberci ve spolupráci se Svazem Němců - Česko-německý festival; Svaz Němců - Česko-německé kulturní dny – Dialog, Setkání německých spolků; Svaz Vietnamců v Libereckém kraji se zástupci Ukrajinské menšiny* - kulturní vystoupení v Domově seniorů Františkov; *kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím Policie ČR* - multidisciplinární zasedání – integrace národnostních menšin v kraji; *Spolek Němců a přátel německé kultury* - výstava *Osudy Němců z Jizerských hor v letech 1969 až 1989*).

Koncem roku 2017 byl zprovozněn externí portál úředníka, mj. zaměřený na oblast národnostních menšin. Je to nejjednodušší cesta k informacím a službám sloužících k integraci národnostních menšin a cizinců. Na jednom místě je zde možné nalézt zveřejňované a veřejně přístupné informace veřejné správy včetně zákonů, kontaktů a dalších údajů. Jeho cílem je zefektivnit komunikaci mezi jednotlivými subjekty. Portál je svým zaměřením určen pro státní správu a samosprávu, státní i soukromé organizace. Tomu odpovídá i struktura nabízených informací. Vzhledem k tomu, že v současné době jde o zkušební provoz, mají přístup do portálu pouze vybraní zástupci obcí, kteří zajišťují agendu záležitostí národnostních menšin a cizinců.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Na jednání Výboru bylo v roce 2017 přizváno několik zástupců sdružení, které se v rámci svých aktivit věnují udržování tradic či identity národnostních menšin žijících na území kraje, nebo institucí, zaměřených svou činností na problematiku národnostních menšin. V roce 2017 Výbor realizoval návštěvu Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě, jíž se zúčastnil tajemník Rady a vrchní komisař kpt. Mgr. Bc. Milan Kozák, styčný důstojník pro národnostní menšiny Policie ČR. Svou činnost Výboru prezentovali také představitelé vietnamské menšiny.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Popsány jsou aktivity, z nichž převážná část má již v kraji dlouholetou tradici a jsou navštěvovány příslušníky národnostních menšin i majoritní společnosti. Nestátní neziskové organizace, které poskytují služby sociální prevence, pravidelně pořádají drobnější akce - oslavy *Dne Romů* v dubnu pro své klienty i veřejnost (*Charita Olomouc, Oblastní charita Přerov, Charita Kojetín, Společenství Romů na Moravě, o.p.s. Jekhetane*).

Charita Olomouc v sobotu 19. září 2017 uspořádala devatenáctý ročník *Romské pouti* na Svatém Kopečku u Olomouce, mottem bylo: *Kořeny-Rodina-Smysl. Ctím tradice. Vážím si slova. Tvořím rodinu*. Mši svatou v bazilice Navštívení Panny Marie celebroid romský kněz Vojtěch Vágai. Odpoledne následoval kulturní program.

Hlavním aktérem prezentace romské kultury a udržování tradic je pobočka spolku *Společenství Romů na Moravě - Romano jekhetaniben pre Morava* v Olomouci, jejíž předsedkyně vede taneční a hudební kroužek, služby sociální prevence, věnuje se i doučování dětí. Aktivity rozšířila i mimo Olomouc, od roku 2013 působí i v Pěňčíně. Dne 11. dubna 2017 uskutečnil spolek oslavu *Mezinárodního dne Romů* v Letním kině *Hoblina* v Olomouci, na němž vystoupily taneční soubory *SRNM Ternore, Khale jakha* Charity Olomouc a *Karika* města Olomouce. Z hudebních skupin pak *Babylon Uničov, MIX Olomouc, Gipsy bacht* a *Gipsy Prostějov*. Dne 29. července 2017 realizoval spolek v Olomouci v pořadí již *10. ročník festivalu romské kultury Romani Gil'i* v areálu *U Žida* v Olomouci. Mimo hudebních skupin *Gipsy Bacht, Gipsy Rytmus, MIX SRNM, Babylon Náklo*, vystoupily taneční soubory *Láče Jiolka* Charity Přerov, *Karika* a *Jagori* města Olomouc a *Ternore SRNM Olomouc*.

Nezisková organizace Společně – Jekhetane, o.p.s., která zajišťuje služby sociální prevence a komunitní práci v Hanušovicích uskutečnila 2 akce s kulturním, sportovním a vzdělávacím programem, kterých se zúčastnili nejen Romové, ale i majoritní společnost, což v dané lokalitě je významným prvkem integračních snah. Dne 21. července 2017 organizace uspořádala druhý ročník velmi úspěšné akce *Den záchranných složek* v Hanušovicích. Akci podporuje nejen město, ale i zájmové spolky a firmy. Dne 16. října 2017 se konala na školním hřišti akce pro děti i rodiče s názvem *Léto končí, zábava pokračuje*.

Dům dětí a mládeže v Hranicích zajišťuje pod vedením romského sociálního pracovníka volnočasové aktivity dětí a doučování, součástí je i hudební a taneční kroužek. Dne 21. října 2017 se uskutečnil v pořadí již 15. ročník taneční soutěže *Terne čercheňa*. Soutěžilo se ve dvou disciplínách, a to tradičních romských tancích a moderních tancích. Na soutěž se přihlásilo 31 skupin z Ostravy, Přerova, Olomouce, Oder, Vsetína a Brna, zúčastnilo se 27 souborů, převažovaly moderní tance, u romských pak se nově objevily zajímavé scénické choreografie. Ve srovnání s předchozími lety byla z motivačních důvodů zařazena ještě 3. kategorie, a to cena organizátora, ocenění a poháry tudíž získalo 9 tanečních formací.

Aktivní je dále *Židovská obec Olomouc*, která každoročně spolupořádá s Muzeem umění Olomouc *Dny židovské kultury Olomouc* s velmi bohatým programem. V roce 2017 se jednalo již o 11. ročník.

Kulturní akce realizuje dále v kraji *Řecká obec* v Šumperku a na Jesenicku.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2017 pokračovala dobrá spolupráce kraje s poskytovateli sociálních služeb a dalšími institucemi, které působí v oblasti národnostních menšin a jejich integrace. Zástupci těchto organizací byli zastoupeni v Komisi kraje. Úspěšně pokračovala spolupráce mezi koordinátorem romských poradců a národnostních menšin, *Centrem na podporu integrace cizinců* pro kraj a obecně prospěšnou společností *Most pro*. Dotčené subjekty se pravidelně setkávaly ve skupině *Cizinci, národnostní a etnické menšiny* komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích. Krajský koordinátor se v dubnu účastnil jednání týkajícího se cizinců v kraji. Toto jednání pořádalo Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.¹⁰³

¹⁰³ Kraj se zaměřuje v první řadě na cizince.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Dlouhodobě Praha podporuje aktivity organizací národnostních menšin prostřednictvím grantového řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy* (stejně tak i v roce 2017). V rámci uvedeného grantového řízení je významně podporován provoz a činnost DNM, a to včetně provozu kanceláří jednotlivých národnostních menšin. Jednotlivé organizace národnostních menšin zde mají zázemí pro rozvoj své činnosti, která byla i v roce 2017 v řadě případů podpořena právě v rámci uvedených programů.

V roce 2017 využívaly prostory kanceláří DNM tyto národnostní menšiny: Bělorusové, Bulhaři, Maďaři, Němci, Poláci, Romové, Rusíni, Rusové, Řekové, Slováci, Srbové, Ukrajinci a Vietnamci. Dále byl DNM aktivní v jednáních se zástupci chorvatské národnostní menšiny, pro kterou bude v případě jejího zájmu rovněž připraveno zázemí. Organizace národnostních menšin využívají vedle svých kanceláří také společné prostory DNM, kterými jsou zasedací místnost, výstavní sál, společenský sál a kavárna. Využívá je řada dalších organizací národnostních menšin, organizací cizinců, ale i NNO zaměřené na oblast práce s národnostními menšinami a cizinci. DNM spolupracuje s *Integračním centrem Praha o.p.s.*, které je organizací založenou městem výhradně za účelem komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, ale pouze v případech, které vyžadují součinnost.

Ve společných prostorách DNM se konají zejména výstavy, semináře, přednášky, konference, workshopy, výuka jazyků, pravidelná setkání a besedy spolků národnostních menšin, kulturní vystoupení, filmové projekce, programy pro děti a mládež, zkoušky folklorních souborů národnostních menšin, koncerty, divadelní představení, ale i společenské večery k příležitosti významných svátků jednotlivých národnostních menšin apod. Významné jsou aktivity pro děti a mládež, a to divadelní představení, přednášky, výukové programy a další.

V roce 2017 byla realizována řada aktivit k 10. výročí otevření DNM. V červnu 2017 byla připravena výstava připomínající historii DNM i budovy, ve které sídlí, dále výstava na 28 panelech reflektovala historii a současnost jednotlivých národnostně-menšinových komunit na území města, připomněla i tradiční multikulturní festivaly či pravidelná setkání národnostních menšin. K 10. výročí proběhl také koncert v prostorách DNM i celodenní kulturní program na náměstí Míru. Po 5 letech došlo i k aktualizaci webových stránek, které se tak staly uživatelsky přívětivější a poskytovaly návštěvníkům jednodušší orientaci. Též byl upraven společenský sál DNM, kde přibýlo podium pro konání koncertů či divadelních vystoupení.

DNM se rovněž věnoval rozvoji činnosti Knihovny a vzdělávacího centra DNM (otevřeno v březnu 2014). Knihovna nabízí k zapůjčení přes 2 000 knih v českém jazyce a v jazycích národnostních menšin, dále periodika vydávaná jednotlivými národnostními menšinami. Vzdělávací centrum realizuje autorská čtení, prezentaci nových knih a řadu vzdělávacích programů. DNM se ve spolupráci s organizacemi národnostních menšin také v roce 2017 zapojilo do akcí pro veřejnost, aby bylo téma národnostních menšin více přiblíženo. Jednalo se o akce typu *Velikonoce* na MČ Praha 4, *Muzejní noc*, veletrh *Svět knihy*, *Zažít město jinak*, *Barevná devítka*, *Setkání kultur*, *Přehledka pěveckých sborů* apod.

Dalším příkladem dobré spolupráce hl. m. Prahy, DNM a zástupců jednotlivých národnostních menšin je *Setkání národnostních menšin*. V roce 2017 se uskutečnil 17. ročník uvedené akce, nad níž převzal záštitu radní hl. m. Prahy pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu. Hlavním garantem celé akce byl DNM a její součástí byla konference k tématu *Kulturní instituce národnostních menšin a role samospráv v jejich podpoře*. Konference se konala v prostorách Clam - Gallasova paláce, stejně jako následný kulturně-společenský večer. Na konferenci zazněly příspěvky odborníků k danému tématu a rovněž jednotlivých zástupců národnostních menšin.

Praha při pořádání akcí zaměřených na oblast národnostních menšin vždy komunikuje, a pokud to umožňuje povaha připravované akce, pak i spolupracuje na její realizaci s DNM a organizacemi jednotlivých národnostních menšin. Jedná se zejména o vzdělávací programy určené pro děti a mládež.

V rámci výstavy pražského středního školství *Schola Pragensis 2017* byla, stejně jako v předchozích letech, prezentována činnost Prahy v dané oblasti na stánku Magistrátu - oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Tato prezentace umožnila předání potřebných informací cílové skupině návštěvníků akce, kterými jsou pedagogičtí pracovníci, žáci 2. stupně ZŠ, středoškolská mládež a rodiče žáků.

V roce 2017 pokračovaly práce na koncepci speciálně zaměřené na téma romské menšiny, a to zejména ve spolupráci s *Poradním sborem pro záležitosti romské menšiny hl. m. Prahy*.

Dále byly realizovány DNM a organizací *RomPraha* (organizace zastřešuje v DNM činnost romské menšiny) aktivity v rámci evropského projektu PAL *Boj proti diskriminaci a nesnášenlivosti vůči Romům ve vzdělávání a zaměstnanosti v EU*.

Město i v roce 2017 podpořilo a spolupracovalo s jednotlivými městskými částmi, které pořádají kulturně - osvětové akce, které jsou tematicky zaměřeny na oblast národnostních menšin a integrace cizinců.¹⁰⁴ Jedná se o multikulturní festival pořádaný MČ Praha 9 pod názvem *Barevná devítka*. Dále byla zajištěna spolupráce a finanční podpora akce MČ Praha 14 pod názvem *Setkání kultur*, která se konala u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*.

Významnou finanční podporu hl. m. Prahy získaly již tradičně dva festivaly, které se týkají národnostních menšin. Jsou jimi *Světový romský festival Khamoro* a *Mezinárodní folklorní festival Praha srdce národů*.

ÚSTECKÝ KRAJ

Národnostní menšiny žijící v kraji jsou velmi aktivní a podílejí se nejen na společenském životě, ale také na zachování svých tradic a kultury, neboť je realizován každoročně velký počet kulturně-společenských akcí. Za příklad dobré praxe lze uvést *Vítání lunárního roku* s vietnamskou menšinou, přehlídka písní a tanců Vietnamu s názvem *Písničky pro Hanoj*, vzpomínkové a výchovně-vzdělávací akce *Židovské obce* o Holocaustu, jež se konají na ZŠ a SŠ a jejichž vyvrcholením je beseda s přeživšími a promítání filmu s touto tematikou, maďarské kulturně-společenské jaro uskutečněné v rámci 863. oslav Zahájení lázeňské sezóny v Teplicích. Další kulturní akce se konala k příležitosti slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, kterou zaštiťovali Bulhaři. S ohledem na značné zastoupení příslušníků romské menšiny a NNO, které se zaměřují na tuto menšinu, bylo i v roce 2017 nejvíce kulturních akcí realizováno pro ni. V minulém roce se uskutečnil například 4. charitativní romský ples, festival *Oblastní charity Lovosice (Amicus-ROTAHU FEST)*, festival *Sdružení Romano jasnica (Různobarevný festival)*, oslavy *Mezinárodního dne Romů*, které se konaly na mnoha místech kraje a řada dalších.

Výbor v minulém roce organizoval kulturní akci s názvem *Barevný region v Ústí nad Labem*. Cílem této akce bylo představení kultur, tradic a gastronomie všech národnostních menšin. Zúčastnili se jí nejen zástupci národnostních menšin, ale také velvyslanci jednotlivých zemí. *Barevný region v Ústí nad Labem* se těší vysoké návštěvnosti a pozitivních reakcí zúčastněných. Další aktivitou Výboru a kraje byla soutěž o Nejlepšího studenta národnostních menšin za rok 2017, jejímž cílem byla podpora motivace studentů SŠ. Vybraní studenti byli oceněni hejtmánem kraje za jejich vynikající školní prospěch a volnočasové aktivity.

2B) PROBLÉMY V ROCE 2017:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Problém přetrvává v neorganizovanosti některých národnostních menšin, které jsou v kraji zastoupeny - polské, mongolské, rumunské, bulharské. Narůstající byly i xenofobní projevy nálad ze strany majority v souvislosti s migrační krizí.

LIBERECKÝ KRAJ

Ze strany příslušníků národnostních menšin trvají problémy se začleněním dětí do prvních ročníků ZŠ pro neznalost českého jazyka, se zaměstnáváním a ojediněle kriminalitou.

¹⁰⁴ V případě, že je projekt městské části převážně či plně zaměřen na oblast integrace cizinců, je možné na jeho podporu žádat prostřednictvím grantového řízení *Programy podpora aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy*.

3. JAKÝM ZPŮSOBEM KRAJE FINANČNĚ PODPOROVÁLY V ROCE 2017 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

JIHOČESKÝ KRAJ¹⁰⁵

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V roce 2017 byl vyhlášen *Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji na rok 2017*. V rámci dotačního řízení bylo podpořeno 30 projektů celkovou částkou 1 500 000,- Kč. Projekty byly zaměřeny především na vzdělávací a kulturní programy, popř. volnočasové aktivity dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním, vydavatelskou činností apod. Na *Den národnostních menšin* v kraji byla věnována částka 253 484,50 Kč.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
nadační fond HELLENIKA	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	83 000
FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ PŮČIK	Taneční dílna pro všechny	37 500
	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci slovenské národní kultury a lidových tradic	45 000
	Tanečné čížmy jako součást ľudového kroja	15 000
Jánošíkov dukát	XIX. Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR Jánošíkov dukát 2017	50 000
Řecká obec Brno	Kulturní činnost Řecké obce Brno v roce 2017	45 000
Lyceum Řekyň v České republice	Udržení řeckých kulturních tradic	90 000
Porta Balkanica	Poznáváme Balkán a jihovýchodní Evropu v roce 2017	18 000
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	20 250
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	19 500
Obec Slováků v Brně	Kulturně společenská a vzdělávací činnost Obce Slováků v roce 2017	75 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny	50 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti, z.s.	Kulturní odkaz moravských Chorvatů	58 000
Chorvatský kulturní spolek České republiky	Kulturní a obecná činnost spolku v JMK 2017	20 000
	Chorvatský jazyk nejen pro chorvatskou menšinu, ale pro všechny	40 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě, o.s.	9. ročník festivalu Ruské jaro na Moravě	62 500
	Škola ruského jazyka a kultury	53 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Činnost občanského sdružení v roce 2017	17 500
Národy Podjví	XVIII. festival národů Podjví	100 000
Římskokatolická farnost Kuřim	Žijí mezi námi – Den národnostních menšin 2017	22 500
Centrum společného zájmu	Spolu to zvládneme	21 500
Vietnamská menšina v Česku, Au Co, z.s. Břeclav	Vietnamci a integrace	45 500
Romia, z.s.	Česko – slovenská Miss Roma 2017	200 000
Ukrajinská iniciativa jižní Moravy, z.s.	Ukrajinské variace 2017	32 750
Společenství Romů na Moravě	Volnočasové aktivity SRNM	59 500
Česko-britská společnost o.p.s.	Prázdniny zajímavé a zábavné	39 500
IQ Roma servis, z.s.	Týden romské kultury v Břeclavi	6 000
Asociace společenství Romů ČR, z.s.	Vzdělávací a volnočasové aktivity pro děti a mládež	42 000
Romské středisko Hodonín, z.s.	Činnost a poradenství romského střediska	64 000
Sdružení Petrov, z.s.	Vzdělávací aktivity - doučování v Dětském domě Zábřovice	67 500

celkem 1 500 000

KARLOVARSKÝ KRAJ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Obec Slováků	Den národnostních menšin	150 000

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

dotace:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Džas dureder dživipnaha, Broumov	Sportem ke zdraví, sport pro všechny	15 000
	Sportem proti drogám	15 000

¹⁰⁵ Kraj vypisuje program *Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území kraje*.

ZŠ Jaroměř-Josefov	Aktivní zapojení sociálně znevýhodněných žáků do třídní komunity	28 000
	Aktivity pro sociálně znevýhodněné děti a rodiče v josefovské škole	25 000
celkem		83 000

dary:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Džas dureder dživipnaha, Broumov	Pro všechny	10 000
Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách	Dny ukrajinské kultury 2017 v Hradci Králové a Královéhradeckém kraji	25 000

LIBERECKÝ KRAJ¹⁰⁶

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
KSK Liberec, p.o.	Letní festival cizinců a národnostních menšin „Liberec jedno město pro všechny“	45 565

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kraj každoročně vyhlašuje dotační titul zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje. V roce 2017 byly organizace zajišťující aktivity pro tyto příslušníky podpořeny finanční částkou 1 500 tis. Kč. Předloženo bylo 23 projektů organizací, realizující aktivity polské, slovenské, maďarské, řecké nebo romské menšiny.

Projekty podpořené dotačním programem kraje na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin pro rok 2017

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích - Pobočný spolek Ostrava	Kulturně-vzdělávací a výchovné aktivity	79 000
Městský dům kultury Karviná	Prolínání kultur 2017 - festival národnostních menšin	80 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2017	80 000
Kongres Poláků v České republice	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR 2017	80 000
	Takoví jsme/Tacy jesteśmy. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017	80 000
PZKO v České republice z.s.	Publikace „Kalendarz Śląski 2018“	80 000
	Publikace „PZKO - 70 lat na straży dziedzictwa kulturowego Polaków w RC“	80 000
MS PZKO v Havířově-Bludovicích	„Dożynki Śląskie“	80 000
MS PZKO v Mostech u Jablunkova	39. mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů	80 000
MS PZKO v Jablunkově z.s.	Publikace „70 lat w służbie polskości, miastu i regionowi“	80 000
MS PZKO v Karviné - Fryštátě z.s.	„Máj nad Olzou“	80 000
MS PZKO v Třanovicích	Třanovické dožínky - Trzanowski dożynki	70 000
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	69 100
Sdružení přátel polské knihy, z.s.	S knihou na cestách 2017	40 000
	Wiesław Adam Berger - knižní publikace	25 000
Ducatus Teschinensis o. s.	Folklorní fenomén z Těšínska - Anna Chybidziurová	80 000
Město Třinec	Přehlídka národnostních menšin v Třinci	80 000
Místní skupina PZKO v Nýdku	Teatr i poezja w Nydku - Divadlo a poezie v Nýdku	30 000
EUROTOPIA Opava o.p.s.	Všichni máme šanci	79 700
Sdružení polské mládeže v ČR, z.s.	Dny studentské kultury 2017	30 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Romfest Rýmařov 2. ročník	68 200
celkem		1 500 000

Žadatelé podpoření v rámci programu na kulturní akce krajského a nadregionálního významu 2017

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Matice slezská, místní odbor v Dolní Lomné	48. Slezské dny	300 000
	25. Festival na pomezí	200 000
Místní skupina PZKO v Jablunkově	70. Mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Święto“	300 000
EducationTalentCulture, z.s.	19. Filmová přehlídka KINO NA HRANICI/19. Przegląd Filmowy KINO NA GRANICY	300 000
celkem		1 100 000

¹⁰⁶ Kraj nemá zvláštní dotační program na podporu národnostních menšin. Organizace mohou žádat o finanční podporu v rámci *Dotačního fondu Libereckého kraje*. Dotace pro romskou komunitu uvádí samostatný dokument.

Žadatelé podpoření v rámci programu Soutěže, festivaly a aktivity v oblasti kultury 2017

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO v Českém Těšíně - Olza z.s.	Folklorní festival Východná 2017	97 000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z.s.	Den dětí (Trung Thu)	60 000
celkem		157 000

OLOMOUCKÝ KRAJ

Pro rok 2017 vyhlásil kraj *Program podpory kultury v Olomouckém kraji*, který byl určen k podpoře kulturních aktivit různých typů pořádaných fyzickými i právníckými osobami. Dotační titul je zacílen na uměleckou a kulturně-vzdělávací činnost. O dotace mohli žádat i příslušníci národnostních menšin k prezentaci svých kulturních tradic.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	10. ročník Romani Gilfi Olomouc	30 000
Svaz Němců Severní Morava - Orlické hory, z. s., Šumperk	XIII. Mezinárodní festival vokální duchovní hudby	90 000
Spolek Čechů z Volyně a jejich přátel - Hněvotín z.s.	vystoupení českého krajského folklorního spolku z města Žitomír Ukrajina na Bělotínském týden zpěvu, v Hranicích na Moravě a festivalu Folklor bez hranic Ostrava.	18 000
Řecká obec Javorník	FOLKMÁJ 2017	45 000
Židovská obec Olomouc	výstava, součást festivalu Dny židovské kultury 2017	30 000
Demokratická aliance Romů ČR z.s.	Romská píseň 2017	15 000
ZO DAR ČR Prostějov	Kdo si hraje, nezlobí	50 000
Muzeum umění Olomouc, státní příspěvková organizace	Fascinace skutečností. Hyperrealismus v české malbě Dny židovské kultury Olomouc 2017	100 000
celkem		378 000

V roce 2017 kraj vyhlásil dotační program pro integraci romských komunit, byla vyčleněna částka 150 000 Kč. Podpořeny byly 4 organizace:¹⁰⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Společně –Jekhetane, o.p.s. Ostrava	Podpora integrace Romů v Hanušovicích	30 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Komunitní centrum SRNM Olomouc a Pěnčín	30 000
KAPPA-HELP, spolek Přerov	Učíme se zážitkem	15 000
celkem		75 000

PARDUBICKÝ KRAJ¹⁰⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Most pro o.p.s.	Multiklub pod mostem	84 000

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Aktivity organizací národnostních menšin hl. m. Praha dlouhodobě podporuje prostřednictvím speciálního grantového řízení. Jedná se o *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy*.¹⁰⁹ Byly vyhlášeny následující programy:

Program č. 1 - zaměřený na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin,

Program č. 2 - zaměřený na publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci programu č. 1 uvedeného grantového řízení byl finančně podporován také provoz DNM, a to včetně kanceláří jednotlivých národnostních menšin.

¹⁰⁷ Jde o organizace, které věnují pozornost též podpoře romské kultury a tradic.

¹⁰⁸ V rámci grantových programů kraje byla poskytnuta podpora v oblasti sociální intervence a integrace cizinců.

¹⁰⁹ Oblast integrace cizinců má samostatnou podporu prostřednictvím grantového řízení *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy*.

Celková finanční částka schválená Radou hl. m. Prahy a Zastupitelstvem hl. m. Prahy na podporu projektů podaných v uvedeném grantovém řízení činila celkem 9 025 300,-Kč.

Formou účelové dotace byla podpořena žádost DNM o finanční podporu ve výši 248 000,- Kč na zajištění úhrady nákladů spojených s chodem knihovny DNM, technické zajištění pořadů národnostních menšin a další náklady k realizaci vzdělávacích programů.

DNM byla poskytnuta účelová neinvestiční individuální dotace z rozpočtu hl. m. Prahy na spolufinancování projektu PAL *Boj proti diskriminaci a nesnášenlivosti vůči Romům v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti v EU*, a to ve výši 195 000,- Kč.

Na zajištění organizace *Minifestivalu slovenského divadla a kultury v Praze* byla poskytnuta podpora ve výši 80 000,- Kč formou účelové individuální neinvestiční dotace organizaci *CS Institut*.

Dále byla poskytnuta účelová neinvestiční dotace MČ Praha 14 ve výši 50 000,- Kč na finanční zajištění akce *Setkání kultur*.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území Prahy v roce 2017

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze; kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin (do 200 000 Kč)

menšina	příjemce dotace	projekt	dotace (Kč)
bulharská	Bulharská beseda	Hudba spojuje	10 000
	Asociace bulharských spolků v ČR z.s.	Festival pěveckých sborů národnostních menšin Praha 2017	40 000
		Pěvecký sbor Hlasy Bulharska	10 000
		Naším dětem	15 000
	Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Klubová činnost a Cyrilometodějský festival 2017	20 000
	Spolek Zaedno	Trifon Zarezan, bulharský svátek vína 2016, XIV. ročník	60 000
		Vícejazyčnost je bohatství	45 000
	Vazraždane	Dny bulharské kultury	40 000
Klub Vazraždane		40 000	
maďarská	Spolek Iglice Egylet	Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury členům maďarské menšiny i většinové společnosti	40 000
		Pěstování maďarské studentské kultury v Praze	20 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturní aktivity celoročně a Dny maďarské kultury v Praze	40 000
		Taneční skupina Nyitnikék	20 000
německá	Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Činnost pražské základní organizace Spolku Němců a přátel německé kultury	30 000
polská	Klub Polski	Oslava 130. výročí založení spolku KLUB POLSKI v Praze	50 000
		„Setkání kultur“ – hudebně společenský večer	20 000
		TEATR KLUB-PL- Praha	10 000
		Podpora činnosti sdružení KPvP (provoz kanceláře a dodatečné nájem v DNM o.p.s.)	10 000
	Občanské sdružení rodičů a přátel Polské školy v Praze	Podpora činnosti sdružení rodičů a přátel Polské školy v Praze (náklady na provoz: nájem a teplo)	15 000
	Zaolzie Potrafi, z.s.	Kulturně-vzdělávací setkání polské menšiny v Praze, pocházející z Těšínska (Zaolzie)	10 000
	TramPOLina	Vítr do plachet - rozšíření celoroční činnosti sdružení TramPOLina	40 000
romská	ARA ART, o.s.	"... a zase jsme spali pindral"	40 000
		Oslavy Mezinárodního dne Romů 2016	150 000
	Buči z.s.	Dětský hudební soubor romského folkloru občanského sdružení Buči - Marcinovci	40 000
	ČHAVORIKANO LUMA	20. leté výročí Spolku Čhavorikano Luma	50 000
	O Roma dživen	Zlatý hlas	30 000
	ROMANO DŽANIBEN	Dějiny Romů ve výuce 2017	50 000
	RomPraha	Akce pro neorganizované děti, mládež a dospělé Romy	80 000
	Sdružení ARBESAČKY	Akce pro děti z „Arbesáku“	80 000
Slovo 21, z. s.	Světový romský festival KHAMORO 2016	2 000 000	
rusínská	Rusíni.cz-rusínská iniciativa v ČR	Rusínské dětské centrum	30 000
ruská	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o.s)	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán	50 000
		Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2016	40 000

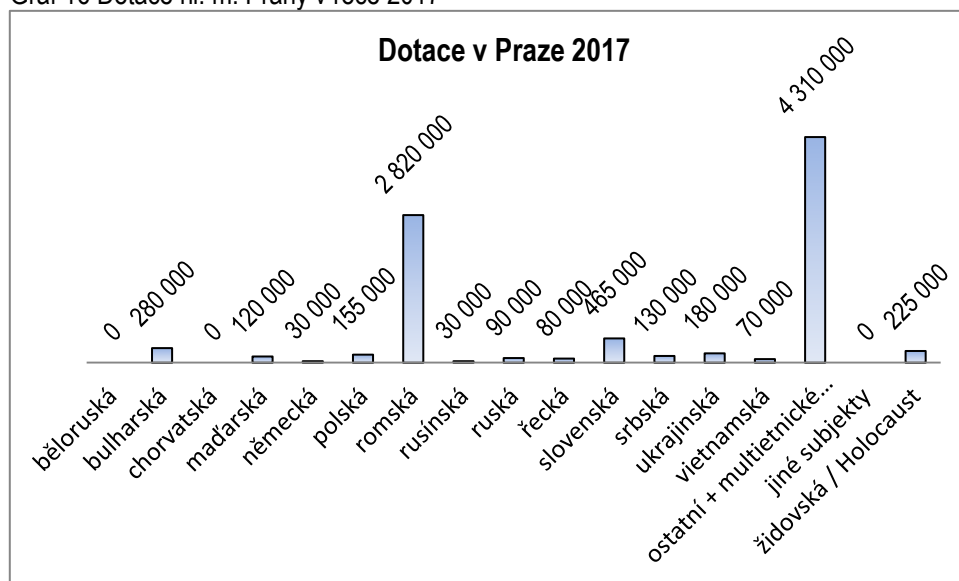
řecká	Řecká obec Praha, o.s.		Kulturní, společenská a osvětová činnost	50 000
			Pěvecký a taneční soubor Akropolis	30 000
slovenská	BONA FIDE		Festival české a slovenské tvorby pro děti	40 000
	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR		Pražská mezinárodní konference slovenských středoškoláků a jejich hostů 2017	45 000
			Dokumentace slovenské kultury v ČR a působení slovenské kultury v ČR	50 000
	Folklorní soubor Šarvanci		Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	30 000
			FS Šarvanci v patnáctém roce své činnosti	40 000
	Asociace Limbora, z. s.		Limborka – 25. výročí	50 000
			Limbora v roce 2017	50 000
	Slovensko-český klub	Pražští Slováci na pódiu Slovenského domu v Praze		30 000
Slovenský literární klub v ČR		Kvarteto	20 000	
		Literární soutěž Jána Kollára	20 000	
srbská	Srbské kulturní centrum		800 let od korunovace srbského krále Stefana II Nemanjiće	20 000
	Srbské sdružení sv. Sáva		VIII. dny srbské kultury v Praze	20 000
	Srbský kulturní spolek Radost		Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost - Folklorní činnost spolku	60 000
			Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost - Škola srbského jazyka	30 000
ukrajinská	Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z.s.		Praha Ukr Fest	40 000
			Světový den výšivky	10 000
			Prezentace ukrajinské kultury v ČR	10 000
	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny		Duo MarOlja	15 000
			Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU	55 000
	Ukrajinská iniciativa v ČR		Podpora osvětové a hudební činnosti ukrajinské kapely Ignis v Praze	30 000
Ukrajinský národní dům		Dny ukrajinské kultury v Praze	20 000	
vietnamská	"INFO-DRÁČEK"		Asie vzdálená a blízká	70 000
židovská komunita	Bejt Simcha		Rozvoj židovské kultury	20 000
	Operace Ester		Kulturně společenská činnost se zaměřením na propagaci židovské kultury ve většinové společnosti	15 000
	Ulpan, o.s.		Cyklus přednášek o židovské a izraelské kultuře „Ulpan uvádí...“	15 000
	Židovská liberální unie v České republice		Židovské svátky a tradice - poznejme se navzájem	20 000
	Židovská obec v Praze Židovské muzeum v Praze		Dětské divadlo Feigele. Projekt na rok 2017	25 000
			Chanuka a Purim - Oslava židovských svátků v roce 2017	20 000
			Káva o čtvrté	20 000
			„Romská duše“ Výstava v Jeruzalémské synagoze	50 000
			Rok s tradicemi našich předků	15 000
			Svátky světel v Jeruzalémské synagoze 2017	15 000
			Třigenerační komunitní centrum v Domově sociální péče Hagibor - Oslava svátku Purim 2017	10 000
Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	Kulturní most mezi Prahou a Srbskou Lužicí 2017	120 000	
ostatní	Dům národnostních menšin o.p.s.		17. setkání národnostních menšin - konference + společenský večer	330 000
			Aktivity a propagace DNM	300 000
			Chod DNM - místo prezentace národnostních kultur	950 000
			Provoz DNM - energie a služby	900 000

ostatní	Asociace ETNICA, z.s.	Mezinárodní festival národnostních menšin a etnik Praha srdce národů	1 500 000
		Tradice v Etnice	10 000
	Lastavica	Celoroční přehlídka filmů ze západního Balkánu	20 000
		GAVRANFEST 2017	30 000
	POST BELLUM, o.p.s.	Nejsme v tom sami: příběhy našich menšin II.	60 000
celkem			9 025 000

Program č. 2 - Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

menšina	příjemce dotace	projekt	dotace (Kč)
bulharská	Spolek Zaedno	Kamarádi, časopis pro děti z národnostních menšin (VI. ročník)	90 000
romská	Romano Džaniben	Časopis Romano džaniben 2017	100 000
		Romano džaniben: romské texty on-line	30 000
	ČHAVORIKANO LUMA	Vydání kulturního dědictví Jožky Feča (hudební CD)	80 000
	R-Mosty	Reedice komiksu o romské historii a bannerů o romských osobnostech	90 000
slovenská	Bona Fide	Bruško, bruško, kto v tebe býva? - Bříško, bříško, kdo v tobě bydlí?	70 000
	Slovenský literární klub v ČR	Vydání knihy - Rudolf Tomašovič: Veselo i vážne s váženými ľuďmi	20 000
celkem			480 000

Graf 16 Dotace hl. m. Prahy v roce 2017

STŘEDOČESKÝ KRAJ¹¹⁰

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor se každým rokem snaží o vytvoření dotačního titulu, který by se zaměřoval na finanční podporu kulturně-společenských aktivit národnostních menšin. Zastupitelstvo nerozhodlo ani v roce 2016 o vzniku nového programu určeného na podporu výše uvedených aktivit. Jednotlivé žádosti národnostních menšin o finanční podporu kraje jsou podávány tradičně v rámci dotačního titulu určeného na podporu kultury a společenských organizací. Některé z nich jsou finančně podporovány také z Fondu kraje.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Vietnamců v Ústeckém kraji	Vietnamský Nový rok v Ústeckém kraji	100 000
Dům romské kultury o.p.s.	Outdoorové studijní soustředění žáků před ZZ	29 500
	Náborové environmentální výjezdy ze SVL Chánov	31 840

¹¹⁰ Kraj podporuje projekty integrace romské komunity, aktivity ostatních národnostních menšin nejsou známy.

Obec Slovákov	Činnost regionálních obcí Teplice a Ústí nad Labem	31 000
Skejušan	Naše kořeny	32 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Lovosice	Poznávací zájezd do Maďarské republiky	69 000
	Operetní večer, 4. ročník	70 000
Sdružení Romano jasnica	13. Různobarevný festival	60 000
celkem		423 340

VYSOČINA ¹¹¹

ZLÍNSKÝ KRAJ ¹¹²

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ KRAJ S IMPLEMENTACÍ EVROPSKÉ CHARTY REGIONÁLNÍCH ČI MENŠINOVÝCH JAZYKŮ? ¹¹³

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji nebyly zaznamenány problémy s právy vyplývajícími z Charty.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V kraji není ve smyslu menšinového zákona užíváno dvojjazyčného označení. *Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno* i v roce 2017 uskutečňoval výuku oboru *Novořecký jazyk a literatura* ve všech 3 stupních (bakalářský, magisterský a doktorandský) pro cca 30 studentů. V roce 2017 bylo nově přijato 10 studentů. Kromě denního studia byly v rámci celoživotního vzdělávání organizovány také večerní kurzy řečtiny pro veřejnost. V tomto roce se také uskutečnila řada seminářů s vyučujícími ze zahraničí, např. Literární seminář nebo seminář na téma Řecká identita. Stále také stoupá zájem řeckých studentů, kteří v rámci programu *Erasmus* přijíždějí z různých řeckých univerzit a účastní se výuky především literárních a historických seminářů. S výukou novořečtiny úzce souvisí činnost *České společnosti novořeckých studií*, rovněž se sídlem na Filozofické fakultě MU Brno. Mezi její nejvýznamnější aktivity patří přednášky z oboru neogrecistiky a byzantologie, každoroční vydávání odborného časopisu *Neograeca Bohemica*, překladatelské soutěže pro studenty a večery věnované řecké kinematografii a současné situaci v Řecku (debaty o politické a sociální situaci). V listopadu 2017 také ČSNS uspořádá seminář na téma *Právní překlad a řečtina*. Řada absolventů oboru *Novořecký jazyk a literatura* se nyní uplatňuje při výuce řeckého jazyka v jednotlivých řeckých obcích, a to v rámci vzdělávacího programu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro národnostní menšiny, dále také vyučují na jazykových školách a pracují v cestovních kancelářích.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Otázkou Charty se kraj výslovně nezabýval a nebyl zaznamenán problém s právy z ní vyplývajícími, neprokázala se potřeba. V kraji je nedostatek oficiálních tlumočnicků zvláště v případě vietnamské menšiny, kde zpravidla jejich roli přebírá mladá generace.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Dosud žádná národnostní menšina v kraji nepožadovala aplikaci některých z ustanovení Charty. Z opatření uvedených v Chartě se v kraji nerealizuje žádné. Pokud by však o to byl kraj požádán, nebo některé z menšinových společenství tvořila početně výraznou skupinu, je připraven ustanovení Charty aplikovat. Uvědomuje si, že představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti.

LIBERECKÝ KRAJ

Právo užívat regionální nebo menšinový jazyk v soukromém a veřejném životě je právem, jež odpovídá zásadám zakotveným v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech

¹¹¹ V Kraji existují NNO, jež působí ve prospěch etnických menšin. Kraj podporuje síť registrovaných sociálních služeb (v roce 2017 částkou 29 066 000,- Kč).

¹¹² Kraj uvádí podporu v oblasti integrace romské komunity (na podporu domovníků), a to ve výši 800 tis. Kč..

¹¹³ Zkušenosti nemá kraj Olomoucký, Pardubický, Ústecký a Vysočina.

Organizace spojených národů a ducha Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod. V kraji s tím nebyl zaznamenán žádný problém a ani nebyl podán žádný podnět na řešení situace související s touto otázkou. Kraj doposud používání menšinového jazyka na svých webových stránkách, vývěskách či ve zpravodaji kraje neaplikuje. Určitou část informací na webových stránkách kraje lze přepnout pouze do režimu anglického jazyka.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V roce 2017 byla implementace zajišťována dotačním programem Úřadu vlády specificky na podporu implementace Charty vyhlášeného. Tajemnice Výboru je jmenována členkou komise pro hodnocení projektů v tomto programu.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V menšinových jazycích nic nezveřejňuje. Nejvíce tlumočnický využívají občané z Vietnamu. Většina dotázaných se shoduje na tom, že nemá zkušenosti s používáním menšinových jazyků během jednání (tlumočení, překlady dokumentů aj.)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Na základě podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin mohou tyto ve městě a s jeho finanční podporou vydávat publikace, knihy ve svém jazyce. Součástí grantového řízení je každoročně program, který je zaměřen speciálně na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k Praze. Význam této podpory je cenným zdrojem pro oblast multikulturní výchovy a umožňuje bližší seznámení majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin. V případě běžného úředního kontaktu a zveřejňování informací ze strany Prahy nebyla potřebná zvláštní opatření a ani nebyl zaznamenán oddělením národnostních menšin a cizinců žádný podnět vztahující se k tomuto tématu ze strany ostatních pracovišť Magistrátu hl. m. Prahy.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Žádný z menšinových jazyků na území kraje nelze definovat ve smyslu čl. 1 Charty, tj. jako jazyk ve smyslu užšího územního vymezení, kde je vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který by přijetí různých ochranných a podpůrných opatření opodstatňoval.

KRAJ VYSOČINA

Kraj nemá na svém území žádnou početně významnou národnostní menšinu, s výjimkou osídlení příslušníky romského etnika v několika lokalitách.¹¹⁴

ZLÍNSKÝ KRAJ¹¹⁵

5. POHŘEBIŠTĚ V KRAJI, KDE SE NACHÁZEJÍ NEUPRAVENÉ / ZDEVAŠTOVANÉ HROBY NĚMECKÝCH OBYVATEL Z MINULOSTI

JIHOČESKÝ KRAJ

Informace o této oblasti jsou spíše kusé, z celkem 625 obcí kraje, na jejichž katastrech se nachází celkem 396 pohřebišť, kraj udává 7 příslušných pohřebišť, dalších 8 bylo zahrnuto a jsou uvedeny v příloze 12.

¹¹⁴ Vedení Kraje si je vědomo, že příslušníci národnostních či etnických menšin nebo cizinci se vzhledem k řadě specifíků mohou dostávat do situace, která vede k sociálnímu a kulturnímu vyloučení. Tato otázka se v současné době stává stále více aktuální s ohledem na uprchlickou krizi a masový příchod pracovních sil ze zemí jako např. Ukrajina, Rumunsko, Bulharsko a další. Věnuje této oblasti neustálou pozornost s cílem napomáhat dobrému soužití mezi většinovou společností a lidmi, kteří se od ní odlišují na základě národnostní nebo etnické příslušnosti.

¹¹⁵ V rámci správních řízení týkajících se státního občanství bývá používáno tlumočení. Při získávání tlumočnicků probíhá spolupráce s *Centrem na podporu integrace cizinců*. Kraj vzhledem k počtu cizinců a příslušníků národnostních menšin nepoužívá menšinové jazyky ani na webu, pouze je možnost přepnout do anglického jazyka.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Z detailních informací kraje vyplývá existence 19 pohřbišť s 645 německými hroby z minulosti (viz příloha 12).

KARLOVARSKÝ KRAJ

Vzhledem k tomu, že do roku 1945 se na Chebsku (*Egerlandu*) a Sudetech jednalo v případě Němců o většinové místní obyvatelstvo, nacházejí se dnes (z důvodu válečných událostí, odsunu, ale i časového odstupu od vyhnání) neupravené německé hroby na převážně většině místních pohřbišť, s odlišnou péčí měst a obcí o tato pietní místa. Příkladem a vzorem obnov již téměř zaniklých hřbitovů, započatých v roce 2017, jsou Přílezy (obec Útvina) a Svatobor (obec Doupovské Hradiště), systémově se o hroby stará město Chodov (okres Sokolov). Na základě vlastního šetření je v kraji nejméně 141 pohřbišť se zašlými hroby (viz příloha 12).

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Před 2. světovou válkou byla na území kraje území obydlená německým obyvatelstvem. Jedná se o území obcí s rozšířenou působností Vrchlabí, Trutnov, Rychnov nad Kněžnou a Broumov. Seznam pohřbišť s neupravenými hroby německých obyvatel z minulosti však není krajem ani obcemi evidován. Je evidován pouze seznam pohřbišť válečných hrobů. Informace byla zjišťována dotazem na místní znalost pracovníků obecních úřadů s rozšířenou působností majících v pracovní náplni evidenci válečných hrobů. Byla doplněna o vlastní šetření, z čehož vyplývá existence nejméně 30 příslušných pohřbišť (viz příloha 12).

LIBERECKÝ KRAJ

Albrechtice v Jizerských horách, Bedřichov, Bílý Kostel, Bílý Potok, Dětřichov, Dlouhý Most, Frýdlant, Frýdštejn, Habartice, Hejnice, Heřmanice, Horní Řasnice, Hrádek nad Nisou, Hrádek nad Nisou - Václavice, Dolní Suchá, Chotyně, Chrastava, Jablonec nad Nisou, Jablonné v Podještědí, Janův Důl, Jindřichovice pod Smrkem, Kamenický Šenov, Kořenov, Krásný Les, Kryštofovo Údolí, Křížany (Křížany, Žibřidice, Kunratice, Liberec - urnový háj, Liberec - židovská obec, Liberec (Rudolfov, Horní Růžodol, Ostašov, Machnín, Radčice, Ruprechtice, Vratislavice nad Nisou, Vesec), Lučany nad Nisou (Lučany, Jindřichov, Horní Maxov), Malá Skála - Sněhov, Mníšek, Nová Ves, Nové Město pod Smrkem, Oldřichov v Hájích, Osečná, Pěnčín - Alšovice, Bratříkov - Huť, Bratříkov - Krásná, Pěnčín (okres Liberec), Pulečný, Raspenava, Rychnov nad Nisou, Smržovka, Stráž nad Nisou, Tanvald, Višňová (Andělky, Višňová), Zdislava. Na druhou stranu jako příklad kladného přístupu lze uvést realizaci projektu *Rekonstrukce Liebigovy hrobky*, který je realizován městem Liberec v rámci Programu Ministerstva kultury *Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností*. K výčtu jsou připojena pohřbiště dohledaná vlastní depistáží. Výsledkem je seznam 68 lokalit uvedených v příloze 12.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V kraji není vedena evidence pohřbišť s neupravenými hroby německých obyvatel z minulosti. Vlastním šetřením se podařilo ověřit existence 11 takových lokalit (viz příloha 12).

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj dohledal celkem 73 pohřbišť se zašlými německými hroby, další čtyři doplnil sekretariát z vlastních zdrojů. Jde o více než 1 500 náhrobků/hrobů, jak ukazuje příloha 12.

PARDUBICKÝ KRAJ

Kraj má pouze celkový seznam pohřbišť (362 pohřbišť), ale nemá povědomost o tom, zda se na některých pohřbištích nacházejí neupravené hroby původního německého obyvatelstva. Do současné doby nebyl žádný důvod tuto problematiku mapovat, neboť nebyl žádný podnět ze strany občanů či obce k řešení nějaké stížnosti. Zákonem není dána povinnost evidovat uvedené hroby. Vlastním šetřením sekretariát Rady našel pouze 2 takové hřbitovy (viz příloha 12).

PLZEŇSKÝ KRAJ

Podle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů se v Plzeňském kraji nenachází žádný neupravený německý hrob. Nicméně kraj označil 41 pohřebišť s těmito hroby. Z vlastního šetření sekretariát Rady doplnil dalších jedenáct (viz příloha 12).

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Neupravené hroby německých obyvatel v kraji se nacházejí v katastrálním území Číčovice (3), Dobřen (několik), Drahouš (několik). Spolu se zjištěními sekretariátu Rady činí minimální počet 7 pohřebišť (nejméně 50 hrobů, viz příloha 12).

ÚSTECKÝ KRAJ

Z pohledu Výboru je péče o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v ČR velmi důležitá již vzhledem ke společné historii v rámci česko-německého pohraničí. Výbor se ztotožňuje s názorem Rady (Pracovní skupinou pro řešení situace německých a dalších hrobů na hřbitovech v ČR), spočívající v humanitárním přístupu a požadavkem vyžadujícím pietu vůči mrtvým s důrazem na respektování potřeb rodinných příslušníků zachovávat památku na zemřelé a místa jejich posledního odpočinku v úctě. Nicméně tak, jak je uváděno v příručce pro obce *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice*, jež byla zpracována výše uvedenou pracovní skupinou, identifikace těchto pohřebišť a následná péče by měla být zajišťována obcemi, jež vykonávají správu hřbitovů. S ohledem na tuto skutečnost kraj v tuto chvíli nedisponuje seznamem pohřebišť s neupravenými hroby německých obyvatel z minulosti, podle informací lze takové hroby nalézt na většině pohřebišť v regionu, s přesnější identifikací by měly pomoci především obce s rozšířenou působností. Vlastním šetřením sekretariát Rady ztotožnil na 57 takových pohřebišť.

KRAJ VYSOČINA

V Kraji podle vlastního vyjádření nejsou pohřebiště, kde by se nacházely neupravené hroby německých obyvatel z minulosti. Na základě vlastního šetření se v kraji vyskytuje nejméně sedm takových hřbitovů.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Krajský úřad má pouze seznam upravených a udržovaných válečných hrobů, o neupravených civilních pohřebištích nemá žádné informace.

Soupis pohřebišť v ČR s německými hroby

Jde o pokus souhrnně přiblížit četnost hrobů obyvatel německé národnosti na hrobech v ČR z minulosti. Vznikl na základě údajů z krajů, vlastní depistáže, práce Pracovní skupiny, pro řešení situace německých a dalších hrobů na hřbitovech v ČR, podkladů německé menšiny a badatele Romana Bláhy, člena Pracovní skupiny. Vychází rovněž z práce na publikaci *K péči o opuštěné německé (a další) hroby na českých hřbitovech - Příručka pro obce*, kterou v roce 2017 vydal Úřad vlády ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.

Naším záměrem je upozornit na existenci bilaterální česko-německé Smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb., jde zvláště o čl. 24 odst. 3 a čl. 30. Smlouva doposud byla ve většině případů obcím neznámá, její dva závazné články byly ignorovány. Zcela bez povšimnutí pak zůstalo vyjádření Koordinační rady česko-německého diskusního fóra z roku 2002, se vzájemně odsouhlasenými zásadami péče o hroby. Takovýto neutěšený stav by měla napravit možnost finanční dotace pro obce, v jejichž obvodu se neudržované německé hroby nacházejí, přičemž k tomu lze využít možností již existujících programů Ministerstva pro místní rozvoj.

Jihočeský kraj (16 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
České Budějovice		
Český Krumlov	Horní Planá u kaple	za pomoci česko-německo-rakouské finanční podpory byly kaple se hřbitovem v 90. letech revitalizovány, bohužel došlo k likvidaci náznaků hřbitova.
	Přední Zvonková	zaniklá obec, zkulturnovaný zašlý hřbitov u kostela
	Zadní Zvonková	zkulturnovaný zašlý hřbitov u kostela
	Vítěšovice	zaniklá obec ve vojenském prostoru Boletice
	Horní Planá (cca 90)	užívaný hřbitov, na něm relativně udržované německé hroby
	Český Krumlov (50)	u německých hrobů chybí smlouva o nájmu, město koná základní údržbu
Jindřichův Hradec	Lodhéřov	částečně udržované
	Horní Pěna	udržovaný hřbitov se zašlými (ne zdevastovanými) německými hroby
	Jindřichův Hradec (cca 650)	město aktuálně připravuje dohledání německých hrobů a pracuje na kompletní evidenci, má v plánu oslovovat potomky zde pohřbených osob, v letech 2015–2017 velká rekonstrukce
	České Velenice	udržovaný hřbitov se zašlými (ne zdevastovanými) německými hroby
	Slavonice	udržovaný hřbitov se zašlými (ne zdevastovanými) německými hroby
Písek		
Prachatice	Zbytiny	v rámci revitalizace a snadnější údržby byl „očištěn“ od rozpadlých a neudržovaných, zejména německých hrobů. Významnější, historicky a výtvarně cenné náhrobky byly rozmístěny kolem hřbitovní zdi.
	Stachy	v rámci úprav byly některé neudržované hroby, zejména německé, zlikvidovány, pozůstatky se povalují kolem hřbitovní zdi
	Kříšťanov	za minulého režimu zpustlý hřbitov (náhrobky na stavby), upravený, pietní místo
	Chroboly (4+)	4 německé hroby (3 udržované, 1 ne), dále se nacházejí neidentifikované náhrobky, patrně svezené ze zrušených hřbitovů v okolí, nebo „výsledek úprav hřbitova“ před rokem 1989
Strakonice	Štěkeň	zašlý hřbitov s německými hroby
Tábor		

Jihomoravský kraj (19 pohřebišť, 645 hrobů) ¹¹⁶

okres	obec	německé civilní hroby	vojenské hroby
Blansko	Rájec – Jestřebí		1 společný (ostatky 3 německých a 3 maďarských vojáků)
	Letovice	3 hroby (nenachází se na veřejném pohřebišti, ale nad kostelem sv. Prokopa)	
Brno–venkov	Lažánky	1 hrobové místo	
	Cvrčovice	22 hrobů (kontakt se Spolkem česko-německého přátelství)	
	Němčičky		3 válečné hroby (v obci, ale mimo hřbitov)
	Tišnov		1 hrob (v roce 1997 exhumace a převoz ostatků do Památníku obětí 2. světové války v Brně)
	Želešice	18 hrobů (s náhrobky), 6 hrobů (bez náhrobků)	
	Dolní Kounice	7 hrobů	
Brno – město	Na území je 11 veřejných pohřebišť. Nachází se na nich cca 100 000 hrobových míst. Neevidují údaj o národnosti zemřelých, z toho důvodu není možné stanovit počet hrobů. Většina německých hrobů, které byly opuštěny po odsunu, byla již prodána nebo pronajata dalším nájemcům. Jsou-li opuštěné hroby architektonicky cenné, jsou na seznamu kulturních památek ČR a vlastník je povinen tyto hroby udržovat. V roce 2016 byly 3 opuštěné hroby významných německých občanů města Brna prohlášeny za čestné.		
Břeclav	Dolní Věstonice	57 hrobů	
	Březí	13 hrobů (jen pozůstatky)	
	Hustopeče	15 hrobů (část roky opuštěná, o zbývající část se starají sami nájemci (bydlící v Hustopečích), nebo prostřednictvím občanů Hustopečí (žijící mimo ČR – 1x Rakousko, 4x Německo, 1x Nový Zéland). Ve městě je také bývalý židovský hřbitov (poslední pohřeb roku 1946, v posledních letech opraven, instalován pomník se jmény tamních židovských rodin), o hřbitov se stará město.	
	Zaječí	4 hroby	
	Lednice	113 hrobů (v Lednici), 4 hroby (v části Nejdek)	
	Pasohlávky	v blízkosti hranice s Rakouskem, ve vynikajícím stavu, v roce 2006 rozsáhlá revitalizace a použití peněz od potomků německých rodin, usídlených do roku 1946	
Hodonín	Město Bzenec	část hřbitova byla v minulosti využívána armádou jako pohřebiště pro vojáky padlé v 1. světové válce – instalován pomník (jména 56 osob německé národnosti).	
Vyškov	Obec Kučerov	7 hrobů (velkých), 61 malých na dětském hřbitově (z toho 18 hrobů kompletních, 43 hrobů pouze torza).	

¹¹⁶ Ze sdělení obcí/měst Troubsko (okr. Brno-venkov), Tvrdonice (okr. Břeclav), Běhařovice (okr. Znojmo), Černčín, Bučovice, Marefy, Kloboučky a Vícemilice (vše okr. Vyškov) se v jejich katastru nenachází žádné německé hroby.

Znojmo	Obec Valtovice		7 hrobů
	Obec Jezeřany – Maršovice		3 hroby
	Městys Vranov nad Dyjí	nejméně 30 hrobů a 2 hrobky rakouských a německých občanů	
	Obec Slup	5 hrobů	
	Obec Jamolice		hrob neevidovaný v Centrální evidenci válečných hrobů (2 němečtí vojáci)
	Obec Šumná	3 hroby	
	Obec Pravice	65 hrobů	
	Město Miroslav	219 hrobů (214 na katol., 5 na evang. hřbitově)	
	Město Hrušovany nad Jevišovkou	16 hrobů	

Karlovarský kraj (141 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Cheb	Aš	
	Bezvěrov u Teplé	
	Dolní Paseky	
	Dolní Žandov	
	Doubrava u Aše	
	Dřenice u Chebu	
	Hazlov	
	Horní Lomany (Fr. Lázně)	
	Horní Paseky	
	Hradiště u Chebu	
	Hranice u Aše	
	Cheb	
	Kamenná (Krásná)	
	Klášteř Teplá	
	Kopanina	
	Kopaniny	
	Újezd	zaniklá obec u Krásné
	Křížovatka	
	Lázně Kynžvart	
	Libá	
	Lomnička u Plesné	
	Louka u Mariánských Lázní	
	Luby I	
	Mariánské Lázně	
	Milhostov	
	Milíkov	
	Mnichov	
	Mokřiny	
	Nadlesí	
	Nebanice	
Nový Kostel		
Ovesné Kladruby		
Palič	část obce Lipová	
Pístov		

Cheb	Podhradí u Aše	druhý nejhorší hřbitov na Ašsku
	Sítiny	
	Skalná	
	Šneky	část obce Plesná
	Stará Voda u Mariánských Lázní	
	Starý Hrozňatov	Loreto
	Studánka	část města Hranice
	Svatá Anna u Chebu	
	Teplá	
	Trstěnice	
	Úbočí u Dolního Žandova	
	Újezd (Mähring)	náhrobky narovnány podél zdi bez ohledu na původní hrobové místo
	Velká Hleďsebe	
	Vernéřov u Aše	náhrobky vyrovnány bez ohledu na původní hrobové místo
	Vysoká	část obce Stará Voda
Karlovy Vary	Děpoltovice	
	Nová Role	
	Božičany	
	Abertamy	
	Andělská Hora	
	Bečov nad Teplou	
	Boč	
	Bochov	
	Bor u Karlových Varů	
	Božičany	
	Boží Dar	
	Bražec-Hradiště Bochov	
	Dalovice	
	Doubí u Karlových Varů	
	Doupov (Hradiště)	celková devastace hřbitova
	Drahovice	
	Horní Blatná	
	Hory u Jenišova	
	Hradiště u Doupova	
	Hroznětín	
	Chyše	
	Jáchymov	
	Jenišov	
	Karlovy Vary	1 zrušený (Mozartovy sady, 1 městský)
	Kobylé (Pšov)	
	Kozlov	zaniklá obec u bývalého vojenského újezdu Hradiště
	Krásné Údolí	
	Krásný Les	
	Lochotín	zaniklá obec u bývalého vojenského újezdu Hradiště
	Luka u Verušiček	
	Nahořečice	část obce Valeč
	Nejdek	památník německým obyvatelům
Nová Role		
Nové Hamry		
Otročín		
Olšová Vrata		
Ostrov nad Ohří		
Pernink		
Píla		

Karlovy Vary	Počerny	
	Podštěly	
	Přílezy	část obce Útvina
	Radošov u Hradiště	v bývalém vojenském újezdu Hradiště
	Rudné	část obce Vysoká Pec
	Rybáře	
	Ryžovna	zaniklá obec, pouze památník
	Skoky u Žlutic	zaniklá obec
	Stanovice	
	Stará Role	
	Štědrá	
	Stráž nad Ohří	
	Štoutov	
	Stružná	
	Svatobor (Hradiště)	zdevastovaný, revitalizace (obec Doupovské Hradiště a spolek)
	Valeč v Čechách	
	Velichov	
	Verušice	
	Vrbice u Valče	
	Žďár (Hradiště)	celková devastace hřbitova
Žlutice		
Sokolov	Chodov	
	Březová u Sokolova	
	Bublava	
	Bukovany	
	Citice	
	Dolní Rychnov	
	Dvory u Lokte	
	Habartov	
	Horní Slavkov	
	Chlum sv. Maří	
	Kostelní (Kraslice)	
	Krajková	
	Královské Poříčí	hřbitov Královské Poříčí - obnova komunikací, pěšin a zdí, Realizátor: obec, Finanční zdroj: Regionální operační program NUTS Severozápad
	Kraslice	
	Krásno (Čistá-Lauterbach)	zachovalý hřbitov s několika německými hroby
	Kynšperk n. Ohří	
	Liboc u Kraslic	
	Lipnice u Vintířova	zaniklá obec
	Loket	
	Lomnice u Sokolova	
	Nová Ves u Sokolova	1 Nová Ves, 1 část Louka
	Nové Sedlo u Lokte	
	Oloví	
	Přebuz	
	Rotava	
	Smrkovec	zaniklá obec
	Sokolov	
Staré Sedlo u Sokolova		
Stříbrná		
Svatava		
Tisová u Kraslic		
Tatrovice		

Královéhradecký kraj (30 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Hradec Králové	Pouchov	
	Hradec Králové	Lesní hřbitov nedaleko pomníku Peřiny - údajně hroby německých civilistů popravených po válce revolučními sbory
Jičín		
Náchod	Božanov u Broumova	zkultivovaný, náhrobky „srovnány“ bez ohledu na hrobová místa
Rychnov nad Kněžnou	Bartošovice v Orlických horách	společný projekt na rekonstrukci kostela a pohřebiště
	Vrchní Orlice	zaniklá obec, poničený německý hřbitov v okolí kostela
	Kačerov	zdevastovaný, torza německých hrobů
	Liberk	
	Uhřínov	
	Rokytnice v Orlických horách	
	Zdobnice	zdevastovaný, torza německých hrobů
	Jedlová v Orlických Horách	zrušený hřbitov, zdevastovaný, torza německých hrobů
	Bělá u Liberka	zdevastovaný, torza německých hrobů
Trutnov	Debné	správce Zemědělský podnik Razová, státní podnik v likvidaci, pohřebiště se neužívá, dezolátní stav
	Babí (68)	majitelem město, pohřebiště se užívá
	Bohuslavice nad Úpou (89)	majitelem město, pohřebiště se užívá
	Lhoťa u Trutnova (56)	majitelem město, pohřebiště se neužívá, upravené
	Trutnov (1032)	majitelem město, pohřebiště se užívá
	Dvůr Králové (3)	tři neudržované hroby německých obyvatel
	Žirecká Podstráň	nepřístupný neudržovaný hřbitov
	Horní Malá Úpa	provozovatelem obec, interaktivní mapa, opuštěné německé hroby
	Malá Úpa	opuštěné německé hroby a torza
	Nemojov	opuštěné německé hroby a torza
	Voletiny (122)	majitelem město, pohřebiště se užívá
	Kohoutov	relativně udržovaný, většina hrobů, i německých je udržována
	Horní Maršov (cca 200)	majitel město, pohřebiště se užívá, cca 50 neudržovaných hrobů českých
	Starý Rokytník (60)	majitelem řkc, pohřebiště se neužívá
	Maršov I (50-100)	majitelem město Svoboda n.Ú., pohřebiště se užívá, upravené
	Vlčice u Trutnova (150)	majitelem město, pohřebiště se užívá, cca 50 neudržovaných hrobů českých
	Vrchlabí	horský hřbitov s množstvím německých hrobů, některé jsou neupravené
Radvanice	německý hřbitov s dochovanými náhrobky a pomníkem padlých z 1. SV	

Liberecký kraj (68 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Česká Lípa	Kamenický Šenov	
	Častolovice	naprosto zdevastovaný hřbitov v polích nad obcí, u osady Lada
	Slunečná	část neudržovaných hrobů odstraněna a zbytky navršeny v rohu hřbitova
	Volfartice	velké množství německých neudržovaných hrobů
Jablonec nad Nisou	Albrechtice v Jizerských horách	udržovaný horský hřbitov, zborcené pomníky jsou skládány k plotu
	Bedřichov	udržovaný lesní hřbitov
	Frýdštejn	
	Jablonec nad Nisou	
	Kořenov	
	Lučany nad Nisou	relativně udržovaný hřbitov, neudržované hroby původních obyvatel
	Jindřichov	zcela zchátralý, neudržovaný a nepoužívaný
	Loučná nad Nisou	zcela zchátralý, neudržovaný a nepoužívaný
	Horní Maxov	částečně udržovaný, „obrovolníci se snaží zpomalit chátrání“
	Malá Skála - Sněhov	
	Pěnčín - Alšovice	
Jablonec nad Nisou		

Jablonec nad Nisou	Oldřichov	udržovaný, neudržované hroby původních obyvatel
	Bratříkov - Huť	
	Bratříkov - Krásná	
	Karlov u Josefova Dolu	téměř opuštěný horský hřbitov , neudržované hroby původních obyvatel
	Pulečný	
	Příchovice u Kořenova	relativně udržovaný, neudržované hroby původních obyvatel
	Rychnov nad Nisou	
	Smržovka	
	Tanvald	
Liberec	Bílý Kostel	
	Bílý Potok	
	Dětřichov	
	Dlouhý Most	
	Habartice	
	Frýdlant	udržovaný, neudržované hroby původních obyvatel
	Hejnice	
	Heřmanice	
	Horní Řasnice	
	Hrádek nad Nisou	
	Hrádek nad Nisou - Václavice	
	Dolní Suchá	
	Chotyně	
	Chrastava	
	Jablonné v Podještědí	
	Janův Důl	
	Jindřichovice pod Smrkem	
	Krásný Les	
	Kryštofovo Údolí	
	Křížany	
	Křížany - Žibřidice	
	Křížany - Kunratice	
	Liberec	
	Liberec - Rudolfov	
	Liberec - Horní Růžodol	
	Liberec - Ostašov	
	Liberec - Machnín	
	Liberec - Radčice	
	Liberec - Ruprechtice	
	Liberec - Vratislavice nad Nisou	
	Liberec - Vesec	
	Mníšek	
	Nová Ves	
	Nové Město pod Smrkem	
Oldřichov v Hájích		
Osečná		
Pěnčín		
Raspenava		
Stráž nad Nisou		
Višňová	2 hřbitovy (Višňová, Andělka), revitalizován tak, že všechny opuštěné náhrobky byly odstraněny a rozmístěny podél hřbitovní zdi	
Zdislava		
Semily	Dolní Rokytnice nad Jizerou	udržovaný, relativně udržované hroby původních obyvatel
	Dolní Rokytnice nad Jizerou	u kostela, při revitalizaci okolí kostela byly původní hroby odstraněny
	Paseky nad Jizerou	opuštěné a zdevastované německé hroby

Moravskoslezský kraj (11 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Bruntál	Milotice nad Opavou	při revitalizaci okolí kostela původní hroby odstraněny, nakupeny kolem kostela
	Petrovice ve Slezsku	pro snadnější údržbu byly některé hroby odstraněny a navrženy u vchodu
	Liptaň	dochováno množství německých náhrobků, převážně v neudržovaném stavu
	Pelhřimovy	zaniklá obec, dochováno několik vyvrácených náhrobků, kostel postupně renovován
	Třemešná	dochován centrální kříž a několik německých náhrobků, v mírně poškozeném stavu
	Skrbovice	byl až do roku 2012 byl zpusťosený a zarostlý náletovými dřevinami; po dohodě s obcí se v roce 2013 pustil do obnovy spolek "Reconciliatio"
Frýdek-Místek		
Karviná		
Nový Jičín	Nový Jičín	sanace náhrobků (Česko-německý fond budoucnosti 2004)
	Suchdol	evangelický hřbitov, nemnoho dochovaných hrobů
Opava	Brumovice	zachován pouze centrální kříž s německým nápisem
	Velké Heraltice	vcelku udržovaný, stěny a některé náhrobky by potřebovaly očistit od porostu, dochováno několik německých náhrobků
	Velké Heraltice - Sádek	podél hřbitovní stěny německé náhrobky, vesměs v poměrně dobrém stavu
Ostrava		

Olomoucký kraj (77 pohřebišť, více než 1500 hrobů)

okres	obec (hrobů)	poznámka
Jeseník	Bělá pod Pradědem	V obci jsou 2 veřejné hřbitovy, o něž se stará obec. Na těchto se nacházejí historické německé hroby po původních obyvatelích. Většina z nich je opuštěná, neboť potomci buď již nejsou mezi námi anebo byli po válce odsunuti a žijí někde v Německu. U hrobů, které nikdo neudržuje a nejsou již ani předplaceny, provádí základní údržbu obec. Nyní je zpracována projektová dokumentace na revitalizaci obou hřbitovů, kde je na obou naplánováno zřízení pietního místa, kam se přesunou některé zachovalé náhrobky z opuštěných německých hrobů.
	Obec Uhelná	Obec má 2 pohřebišť, přičemž na pohř. v k. ú. Nové Vilémovice se nachází pouze hroby německých obyvatel, jež jsou různého stáří a stavu a doposud nebyly nijak upravené, tzn., že v mnoha případech nelze přečíst iniciály zesnulého. Na pohřebišti v k. ú. Uhelná se nachází pouze pár neupravených hrobů německých obyvatel.
	Kobylá nad Vidnavkou	Na pohřebišti jsou hroby německých obyvatel, k nimž nejsou uzavřené nájemní smlouvy. Údržba a základní úpravu těchto hrobů zajišťuje obec na vlastní náklady.
	Bílá Voda	O německé hroby se stará obec. Jsou zde hroby, které by zasloužily větší údržbu, ale v důsledku finanční náročnosti se do toho obec nepouští.
	Vidnava	Na veřejném pohřebišti města Vidnavy se provádí jen běžná údržba vzhledem k tomu, že v minulých letech proběhla celková revitalizace veřejného pohřebišť města Vidnavy včetně údržby a stav hrobů německých obyvatel je dobrý.
	Vápenná	Na pohřebišti ve Vápenné se neupravené hroby německých obyvatel z minulosti nachází. Jde o hroby a pomníky, popř. jen náhrobky, kde již nejsou převážně čitelné nápisy. Dále se zde nachází pomník obětem Frývaldovské stávký z roku 1931, kde je pochováno 7 účastníků převážně německé národnosti.

Jeseník	Mikulovice	Na pohřebišti v obci se nachází neupravené hroby německých obyvatel z minulosti. Obec doposud hroby německých obyvatel neupravovala.
	Velké Kunětice (9)	Na pohřebišti v obci je 9 hrobů německých obyvatel z minulosti, jež je potřeba upravit. Další 3 hroby byly již v minulosti upraveny, příbuznými rodinami.
	Vlčice (21)	Na hřbitově v obci se nachází 21 neupravených hrobů německých obyvatel z minulosti. Žádné hroby německých obyvatel nebyly v minulosti upraveny.
	Zlaté Hory (35)	Několik neupravených hrobů na pohřebišťích. Pohřebiště u farního kostela ve Zlatých Horách cca 20 hrobů (správce řkc). Pohř. Salisov v k. ú. Ondřejovice cca 10 hrobů. Pohř. Rejvíz cca 5 hrobů. Zatím upraveny pouze drobnosti, např. postavení spadlých pomníků, na větší opravy nedostatek finančních prostředků.
	Javorník	Javorník (k. úz. Javorník; vlastník Řk farnost Javorník ve Slezsku): město zajišťuje pouze základní údržbu těchto hrobů v rámci pravidelné údržby pohřebiště.
	Javorník	Javorník (k. úz. Bílý Potok; vlastnické právo město): město zabezpečuje pouze základní údržbu hrobů v rámci pravidelné údržby pohřebiště.
	Javorník	Javorník (k. úz. Travná u Javorníka; vlastník Řk farnost Travná): město zabezpečuje pouze základní údržbu hrobů v rámci pravidelné údržby pohřebiště.
	Javorník	Javorník (k. úz. Zálesí u Javorníka; vlastník město): na pohřebišti se po odsunu německého obyvatelstva pohřbívalo pouze 1x (v roce 1969), vedení města začalo v roce 2015 řešit katastrofální stav pohřebiště odstraněním náletových dřevin a rostlin, vyzvedáváním náhrobků ze země, monitorováním jmen mrtvých, vyklizením márnice a odkopáním základů k zabránění vztlínání vlhkosti. Při monitorování jmen spolupracuje město s rodákem, který pravidelně navštěvuje Javorník-Zálesí. V současné době je známo 102 pomníků a křížů, ale je předpoklad, že v zemi jsou další artefakty. V roce 2018 byla podána na krajský úřad žádost o poskytnutí dotace na opravu márnice, v průběhu roku 2018 bude pokračováno v úpravě pohřebiště (odstranění kořenů vykáčených dřevin, odvoz zeminy s cílem vyrovnat plochu pohřebiště a zatravnit ji), další vyzvedávání artefaktů a monitorování jmen mrtvých, během tohoto roku musí město zlegalizovat přístup na pohřebiště (v současnosti je přístup možný pouze přes cizí pozemky), v roce 2019 město podá žádost o dotaci na úpravu pohřebiště, obvodové zdi a hrobů – pomníků. Vzhledem k tomu, že stávající stav pohřebiště v Zálesí je katastrofální (především hrobová místa) a jeho úprava bude pro město finančně náročná, uvítá město odbornou pomoc.
	Stará Červená Voda	Na pohřebišti obce je mnoho hrobů bývalých německých obyvatel. Některé z nich jsou příbuznými zemřelých udržovány, jiné zůstávají neupravené. Obec dbá o to, aby na neudržovaných hrobech nebyla vegetace a prostředí posledního odpočinku zemřelých bylo důstojné. Jiné úpravy a údržba hrobů není prováděna.
	Písečná (6)	Na pohřebišti obce se k 1. 1. 2018 nacházejí 3 neupravené hroby německých obyvatel, ke kterým se nikdo nehlásí a další 3 hroby německých obyvatel ke kterým se sice nikdo nehlásí, ale jsou neznámým občanem udržovány v přijatelném stavu dle řádu veřejného pohřebiště. Na tyto hroby byla opakovaně zveřejněna výzva uživatelům hrobových míst s tím, že pokud se vlastník náhrobku a ostatního hrobového zařízení nepřihlásí u provozovatele do jednoho roku od zveřejnění výzvy, bude s věcmi naloženo jako s věcmi opuštěnými.
	Žulová (7)	Na pohřebišti ve městě je 7 německých hrobů, o které nikdo neprojevil dosud zájem. Nezbytnou úpravu hrobů (zbavení plevele apod.) provádějí pracovníci na veřejně prospěšné práce.
	Lipová-lázně	Na veřejném pohřebišti v obci jsou hroby německých obyvatel. Některé upravují občané obce po dohodě s německými příbuznými. Většina se neupravuje.
Zlaté Hory (1019)	Neudržované hroby německých obyvatel: Starý hřbitov Zlaté Hory (786), Nový hřbitov Zlaté Hory (1), Ondřejovice (131), Dolní Údolí (101).	

Olomouc	Jívová (30)	Obec byla až do roku 1945 obcí německou. Je zde velký hřbitov. V roce 2016 obec za spoluúčasti dotace SZIF opravila obvodovou stěnu hřbitova. V roce 2017 za spoluúčasti dotace MMR opravila márnici, jež je rovněž jeho součástí. Je zde stále několik desítek německých hrobů. Němečtí krajané mají pronajatý jeden hrob, o který pečují. Místní občané po dohodě s bývalými německými občany udržují 2-3 hroby. O ostatní se snaží pečovat obec. Je zde však cca 30 hrobů, kde jsou náhrobky vyvrácené, poškozené a z části odcizené. Za poslední 3 roky obec do opravy hřbitova z vlastních prostředků investovala cca 1,5 mil. Kč a z dotací obdržela cca 1 mil. Kč. Uvítá každou pomoc, která povede k opravě poškozených hrobů nebo k obnově zeleně na hřbitově.
	Uničov (35)	Na hřbitově v Uničově se v současné době nachází 29 německých hrobů z minulosti, z toho oprava byla provedena u pěti z nich, u ostatních nebyla žádná oprava provedena. Na hřbitově v Renotech se nachází 6 německých hrobů z minulosti, u kterých nebyly provedeny žádné opravy. Údržba o tyto hroby spočívá jen v posečení trávníku, kterým jsou hrobová místa porostlá.
	Dolany	V místní části Pohořany je starý německý hřbitov, hroby jsou neudržované.
	Hlubočky (20)	Na území obce se nachází hřbitov, jehož provozovatelem je obec Hlubočky. Na tomto pohřebišti se nacházejí neupravené hroby německých obyvatel z minulosti. Celkový počet těchto hrobů nelze sdělit, jelikož některá hrobová zařízení jsou neúplná, dle zachovalých náhrobků lze identifikovat cca 20 hrobů.
	Dlouhá Loučka	Na pohřebišti v Dlouhé Loučce a na pohřebišti v místní části Křivá se nacházejí neupravené hroby německých obyvatel z minulosti.
	Moravský Beroun	Město provozuje veřejné pohřebiště, na němž se nachází hroby německých obyvatel, na které jsou uzavřeny řádné nájemní smlouvy s německým občanem a hroby jsou v dobrém stavu. Na parcele města v k. ú. Nové Valteřice se nachází pozemek vedený jako ostatní plocha se způsobem využití pohřebiště. Na tomto pozemku se nachází hroby německých obyvatel, které nejsou upraveny. Na tomto pozemku pohřebiště není provozováno.
	Hraničné Petrovice	V obci se nacházejí na hřbitově hroby německých obyvatel. Hroby, na kterých byly náhrobní kameny, se obnovily, postavily a osázely květinami. Hroby bez identity se též osázely květinami. Neupravené hroby se nacházejí v minimálním množství. Obec ročně vynakládá nemalou částku na jejich udržování.
	Litovel	Německé hroby, jež se nacházejí na veřejném pohřebišti v Litovli, k. ú. Chořelice, jsou udržovány městem a opravovány v rámci jeho rozpočtu.
	Hněvotín (40)	Na pohřebišti v Hněvotíně se nachází asi 40 hrobů německých obyvatel.
	Troubelice	Neupravené hroby německých obyvatel z minulosti se nacházejí na pohřebišti v k. ú. Dědinka. Žádný z hrobů, nacházejících se na výše uvedeném pohřebišti, nebyl doposud upraven.

Olomouc	Libavá	<p>V katastru města se nachází tři německá pohřebiště po německých obyvatelích, kteří byli v roce 1946 z území ČR vysídleni. Žádné samostatné hroby, pokud je známo, se v katastru obce nevyskytují.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Město Libavá: přímo v katastru obce je bývalé pohřebiště. Ještě v roce 1946 bylo využíváno i novými přistěhovalci. Po vzniku Vojenského výcvikového tábora Moravský Beroun v roce 1947 byl hřbitov zrušen. Dle pamětníků bylo pohřebiště využito ještě v roce 1948 novými přistěhovalci. O jeho zrušení se nezachoval žádný písemný záznam. Ze 14. února 1951 je známa směrnice čj. 662-HSS 1951 z MNO zaslaná újezdním úřadům. Směrnice informuje o dalším postupu při likvidaci německých hřbitovů ve vojenských prostorech. Náhrobky na volně přístupném hřbitově byly postupně rozkrádány a hřbitov devastován. Ostatky nebyly exhumovány a hřbitov postupně zanikl. V roce 1968 byla na ploše hřbitova postavena sovětským okupačním vojskem tělocvična. Shmuté zbývající náhrobky a lidské ostatky byly odvezeny na neznámé místo ve vojenském prostoru. Torzo tělocvičny bylo v roce 2009 zbouráno. Není známo, zda se na ploše zaniklého hřbitova, mimo plochu, kde stála tělocvična, nějaké ostatky nachází. V současnosti je plocha zaniklého hřbitova srovnána a zatravněna. Vedení obce ve spolupráci s místním Okrašlovacím spolkem Lubavia připravuje úpravu plochy na pietní místo, kde bude uprostřed umístěn dřevěný kříž a zbytky několika nalezených náhrobků. - Stará Voda: zaniklý německý hřbitov se nachází na okraji bývalé obce. Jeho zánik je obdobný jako u libavského hřbitova. Rovněž tento hřbitov nebyl exhumován. Jeho pozůstatky v rámci svých sil vyčistili skauti z Velkého Týnce, kteří se do dnešních dnů o hřbitov starají. - Bělá: zaniklý hřbitov je součástí ploch, které obhospodařují Vojenské lesy a statky ČR. Tak jako ostatní hřbitovy v zaniklých obcích nebyl exhumován, je zahrnut do vojenských map a dle dohody s resortem obrany není na hřbitově prováděna žádná hospodářská činnost. Hřbitov je v péči Okrašlovacího spolku Lubavia, jenž hřbitov postupně čistí od náletových dřevin. Hřbitov je označen tabulkou. V budoucnosti bude pouze udržován proti zarůstání náletových dřevin a bude udržována přístupová lipová alej.
	Újezd u Uničova	Na pohřebišti v obci se nachází několik neupravených hrobů německých obyvatel z minulosti.
Prostějov	Město spravuje 4 pohřebiště, jež se nachází v katastrálních územích Prostějov, Vrahovice, Krasice a Žešov. Na městských pohřebištích se pravděpodobně nacházejí neupravené/opuštěné hroby německých obyvatel z minulosti. Tuto informaci nelze ovšem doložit, jelikož se nikdy neevidovala národnost nájemců hrobových míst. Dosud nebyly upravovány žádné opuštěné hroby bývalých německých obyvatel. Běžně je na pohřebištích prováděna pouze běžná údržba všech opuštěných hrobů spočívající zejména v sečení, vyhrabání, odvozu a likvidaci trávy, zajištění schůdnosti cestiček v jejich bezprostředním okolí a odstraňování nebezpečných náhrobků a jiných částí hrobů.	
Přerov	Polom	Na obecním hřbitově v Polomi se nalézá několik neupravených hrobů německých obyvatel, u kterých se nepodařilo kontaktovat pozůstalé rodiny. Obec v roce 2014, ve spolupráci s německými rodáky a spolkem sudetských Němců Kravaňsko, upravila hroby německých rodáků v rámci projektu Česko-německého fondu budoucnosti. Dne 15. srpna 2014 byl v rámci projektu vysvěcen Památník usmíření. Další úpravy německých hrobů jsou plánovány.
	Potštát	Na pohřebišti města je několik neupravených hrobů německých obyvatel. Nachází se zde i hrobka rodiny Des Fours Walderode, již plánuje město opravit.
Šumperk	Staré Město	Na 2 pohřebištích v kat. území Staré Město pod Králickým Sněžníkem a kat. území Nová Seninka se nachází neupravené hroby německých obyvatel z minulosti. Na těchto pohřebištích nebyly hroby původních německých obyvatel upraveny.
	Sobotín (32)	V obci je jeden veřejný hřbitov, o který se stará obec Sobotín. Na tomto hřbitově se nacházejí historické německé hroby po původních obyvatelích v počtu 32. Většina z nich je již opuštěná, neboť potomci buď již nejsou mezi námi anebo byli po válce odsunuti a žijí někde v Německu. U těchto hrobů, které nikdo neudrzuje a nejsou již ani předplaceny, provádí základní údržbu obec Sobotín.
	Štítý	Hroby německých obyvatel se nacházejí na pohřebišti ve Štítech a na pohřebišti v místní části Heroltice. Na žádném z pohřebišť nebyly tyto hroby upravovány.

Šumperk	Nový Malín (78+3)	Na pohřebišti v Novém Malíně se nachází 78 neudržovaných hrobů původních německých obyvatel. Na pohřebišti v Mladoňově jsou 3 neudržované hroby původních německých obyvatel. Žádný z hrobů nebyl v minulosti upraven.
	Rejchartice (13)	V obci se nachází 13 hrobů německých občanů, které nejsou udržovány.
	Jindřichov	V obci jsou čtyři pohřebiště, na kterých se nacházejí hroby německých obyvatel. Pohřebiště u kaple v místní části Pekařov, které se již k pohřbívání nepoužívá, a jsou zde jen hroby německých obyvatel. Další pohřebiště, která se používají a kde jsou také hroby německých obyvatel je hřbitov u kostela v Pustých Žibřidovicích, nedaleko kostela v Nových Losínách a u kostela v Habarticích. Obec provádí pravidelnou údržbu zeleně na těchto pohřebištích. Povalené náhrobky již byly v minulých letech postaveny a torza náhrobků, u kterých už ani nebylo možné určit původní místo, byly srovnány ke hřbitovním zdem.
	Dlouhomilov	Část obce Benkov – z historických pramenů je známo, že od konce 17. století se obec Benkov stala převážně německou obcí, je to patrné z pozůstatků náhrobků na tomto hřbitově. Pohřebiště včetně opuštěných německých hrobů bylo ve velmi špatném stavu po dobu několika desetiletí v důsledku odsunu německého obyvatelstva. O tyto hroby se neměl kdo starat a ani nebyla snaha toto poslední místo odpočinku udržovat. V roce 2016 zastupitelstvo obce Dlouhomilova, vzalo na vědomí připomínky občanů na neutěšený stav hřbitova v Benkově. Rozhodlo přihlásit se k odkazu Němců a důstojně zvelebit toto pietní místo svým obyvatelům, kteří tady prožili celý svůj život. Hřbitov prošel obnovou, která spočívala ve výstavbě oplocení celého hřbitovního prostoru, odstranění rozpadlého objektu nevyužívané márnice a vysazení okrasné zeleně.
	Hrabišín	Na území obce jsou 2 pohřebiště, v současnosti obec provozuje pouze jedno z nich. Na obou se nacházejí neupravené hroby německých obyvatel.
	Chroměč	Na pohřebišti v obci je 1 hrob neznámého německého vojína. To je potvrzeno od dřívějších místních pamětníků. Jméno na hrobovém místě není uvedeno.
	Mohelnice (36)	Počty německých hrobů na hřbitovech v rámci města: Mohelnice-Družstevní (22); Mohelnice-Květín (3); Mohelnice-Podolí (0); Mohelnice-Libivá (1); Mohelnice-Studená Loučka (7); Mohelnice-Křemačov (3). Všechny hroby jsou upravené (možná by bylo dobré do budoucna obnovit náhrobní nápisy a u 5 až 6 hrobů zajistit stabilitu pomníků).
	Oskava	Na pohřebištích v obvodu obce jsou neupravené hroby německých obyvatel z minulosti. Jsou v katastrálních územích Mostkov, Třemešek a Bedřichov u Oskavy.
	Hanušovice	Na 2 pohřebištích v katastrálním území Hanušovice a Vysoké Žibřidovice jsou evidovány opuštěné německé hroby, některé v dost zchátralém stavu. Město se snaží udržovat tyto hroby, o něž se nikdo nestará, aspoň tím, že zde poseká trávu.
	Vernířovice (5)	Na pohřebišti v obci je evidováno 5 neupravených hrobů německých obyvatel.
	Loučná nad Desnou (cca 40)	Na hřbitově v obci (k. úz. Rejhotice) je cca 40 starých německých hrobů po civilních občanech (některé mají pouze části náhrobků, bez nápisu). O úpravu prostranství kolem hrobů a úklid některých hrobů se starají místní občané, popř. zaměstnanci obce, oprava náhrobků či základů hrobů není provedena.

Pardubický kraj (2 pohřebiště, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Chrudim	Luže u Košmberka	opuštěné německé (?) hroby
Pardubice		
Svitavy		

Ústí nad Orlicí	Červený Potok	pro snadnější údržbu byly neudržované hroby odstraněny, část byla zapuštěna do hřbitovní zdi

Plzeňský kraj (52 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Domažice	Hora svatého Václava	hřbitov je pravidelně sečen, staré hroby jsou ponechány svému osudu. Přestože neudržované hroby komplikují údržbu a sekání trávy, jsou zanechány na místě.
	Česká Kubice	k. úz. Horní Folmava, dvě pohřebišť (obec, řkc)
	Všeruby	k. úz. Hyršov
	Nemanice	k. úz. Lučina u Nemanic, Nemanice, dvě pohřebišť (obec, řkc)
	Hostouň	k. úz. Mělnice
	Křakov	zcela zdevastovaný
	Mělnice	upravený, torza německých hrobů
	Mířkov	upravený, torza německých hrobů
	Mutěšín	upravený, torza německých hrobů
	Mnichov	k. úz. Pivoň
	Bělá nad Radbuzou	k. úz. Pleš, Újezd sv. Kříže, dvě pohřebišť (nezj., řkc)
	Meclov	k. úz. Třebnice u Domažlic
	Poběžovice	k. úz. Šitboř
	Klatovy	Dlouhá Ves u Sušice
Annín		k. úz. Dlouhá Ves
Dobrá Voda		k. úz. Hartmanice
Hůrka		zaniklá obec se zbytky hřbitova a hřbitovní kaple
Chudenín		k. úz. Hadrava
Železná Ruda		k. úz. Hojsova Stráž
Čachrov		k. úz. Javorná na Šumavě
Kašperské Hory		upravený, torza německých hrobů
Horská Kvilda		v r. 1978 hřbitov zlikvidován, kovové a litinové kříže a náhrobky byly odvezeny, dnes pietní místo
Kvilda		zdevastovaný, snaha o kultivaci a vybudování pietního místa
Prášily		Finanční dary odsunutých potomků umožnily ve spolupráci s českými úřady roku 1993 obnovení zcela zdevastovaného hřbitova
Zelená Lhota		u kostela sv. Wolfganga
Červené Dřevo		k. úz. Chudenín (zaniklá obec, upravený)
Tachov		Lestkov
	Boněnov	učebnicová ukázka, jak hluboko může „péče“ o hřbitov klesnout
	Michalovy Hory	vesnický hřbitov, české a německé hroby jsou roztroušeny volně po celé ploše
	Hošťka	jeden k. úz. Hošťka, druhý k. úz. Pořejov (zaniká obec)
	Pleš	
	Lesná	Zašlý, torza německých hrobů
	Milíře	k. úz. Lučina u Tachova
	Chodová Planá	upravený, německé hroby podle všeho nahloučeny do části pohřebišť
	Nahý Újezdec	upravený, torza německých hrobů
	Rozvadov	k. úz. Nové Domky
	Rozvadov	k. úz. Svatá Kateřina
	Planá	k. úz. Otín u Plané
	Prostiboř	upravený, torza německých hrobů
	Staré Sedliště	rekonstrukce z Česko-německého fondu budoucnosti (2004)
	Pavlův Studenec	zaniklá obec
	Špín	k. úz. Okrouhlé Hradiště
Újezd svatého Kříže	zašlý, torza německých hrobů	

Plzeň sever	Krašov (Bezvěrov)	nepřístupný a totálně zanedbaný vesnický hřbitov kolem kostela
	Úterý	náhrobky vyrovnány bez ohledu na původní hrobové místo
	Jezná	projekt z MZe „Sadové úpravy hřbitova v Jezné“, jde o zeleň
	Rabštejn nad Střelou	totálně zanedbaný vesnický hřbitov
	Druztová	
	Dýšina	
	Nečtiny	
	Vidžín	
Plzeň jih		

Středočeský kraj (7 pohřebišť, nejméně 50 hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Praha západ	Číčovice	3 neupravené německé hroby.
Mělník	Dobřen	několik neupravených německých hrobů.
	Nebužely	opuštěný, neudržovaný a nepřístupný evangelický hřbitov, který je kompletně ponechám svému osudu, převážně německé hroby
	Ledčice	příklad citlivého provádění revitalizace hřbitovní zdi, německých hrobů je jen několik
	Ráj	zdevastovaný hřbitov nedávno pietně upravený (1 dochovaný náhrobek)
Rakovník	Drahouš	několik neupravených německých hrobů.
	Vrbice u Hořoviček	zcela zdevastovaný hřbitov, vytrhané a rozbité pomníky, navršené kolem hřbitovní zdi, postupně mizí; obec Hořovičky, do jejíhož katastru tento hřbitov patří, nejeví o nápravu zájem

Ústecký kraj (57 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Děčín	Filipov u Jiříkova	hřbitov je zcela zanedbaný, neudržované hroby a pomníky jsou povalené a rozkradené, zcela chybí obvodová zeď nebo plot
	Fukov	zaniklá obec se zbytky zničeného hřbitova
	Horní Poustevna - Markéta	zachovalý hřbitov s množstvím německých hrobů, na některých je vidět kvalitní údržba ze strany pozůstalých, opuštěné jsou ze strany obce postupně nekoncepčně likvidovány
	Staré Křečany	průměrně zachovalý hřbitov s velkým množstvím německých hrobů, povětšinou neudržovaných a bez náhrobků
	Vilémov u Šluknova	starý hřbitov s převážně německými neudržovanými hroby, které jsou ponechány svému osudu
	Líska	zcela zdevastovaný hřbitov při silnici z Lísky do Kunratic
	Prostřední Žleb	zcela zdevastovaný hřbitov ve svahu za kaplí ve středu zaniklé obce
	Studený	zcela zdevastovaný hřbitov v zaniklé obci
	Všemily	zcela zdevastovaný, v roce 2014 obnoven dobrovolníky
	Vičí Hora	hřbitov s neudržovanými německými hroby, převážně bez náhrobků
	Vičí Hora Sněžná	odlehlý hřbitov okolo kostela s neudržovanými německými hroby, převážně bez náhrobků
	Arnoltice	v rámci revitalizace byla většina neudržovaných hrobů zlikvidována a náhrobky nahromaděny u hřbitovní zdi
	Huntířov u Děčína	při revitalizaci hřbitovní zdi došlo k devastaci neudržovaných hrobů, část náhrobků byla vsazena do opravované zdi
	Janov u Hřenska	zachovalý hřbitov stranou obce, většina hrobů je neudržovaná
	Jetřichovice (Všemily)	původně zdevastovaný hřbitov, stará se spolek, adopce hrobů
	Markvartice u Děčína	2 hřbitovy, několik neudržovaných německých hrobů, u kostela likvidace
	Benešov nad Ploučnicí	zdevastovaný hřbitov

Litoměřice	Libotenice	po záplavách v roce 2013 náhrobky navrženy kolem hřbitovní zdi a ponechány svému osudu
	Lovosice	ve staré části je množství starých německých hrobů
	Straškov - Vodochody	zanedbaný hřbitov kolem kostela, na místě jen torza starých hrobů
Chomutov	Chomutov II – Horní Ves (250)	majitelem statutární město, správce Technické služby města; stav hrobů až dezolátní, pohřebiště se užívá
	Chomutov – městský hřbitov	hřbitov je v centru města, ale mimo zájem politické reprezentace, nové „honosné“ hroby vedle starých a zašlých, rozpadlé hrobky, to vše ve vstupní části hřbitova, prázdná orámovaná místa bez jakékoliv informace, do očí bijící nezáměr
	Výsluní (100)	majitelem město, stav hrobů špatný až dezolátní, pohřebiště se užívá
	Kalek (cca 40)	majitelem obec, stav hrobů špatný až dezolátní, pohřebiště se užívá
	Veliká Ves (cca 50)	v obvodu obce 5 pohřebišť (Veliká Ves, Podlesice, Nové Třebčice, Široké Třebčice a židovský u Širokých Třebčic), z toho německé (Podlesice, v poli, bez přístupové cesty) kompletně v dezolátním stavu, náletový porost je již z poválečného období, z té doby jsou patrné i demoliční zásahy na jednotlivých náhrobkách, provedené nepochybně za použití techniky
	Údllice (cca 60)	obec má funkční databázi hrobů, využila také dotace od Ministerstva zemědělství v rámci vyhlášeného programu 16 A na opravu hřbitovní zdi údlického hřbitova (oprava vnější i vnitřní strany zdi), během opravy se likvidují náhrobky zavěšené na hřbitovní zdi... zachován zůstává pouze „obal“, a vlastní předmět zájmu – hroby, je definitivně zničen
	Strupčice (50)	v obci byla zaznamenána pozoruhodná skutečnost: na hřbitově je pohřben ruský voják – zajatec a zároveň se zde nalézá hromadný hrob čtyř německých vojáků zabitých koncem války, hroby původních německých obyvatel jsou zachovány v relativně dobrém stavu díky péči příslušnice německé menšiny (členky německé o spolku)
	Sobětuchy	zrušený hřbitov okolo kostela, náhrobky zlikvidovány
	Petlery	zpusťlý hřbitov, oprava hřbitova a hřbitovní zdi, na opravenou márnici bude osazena deska s informacemi o založení a obnově hřbitova
	Černý Potok	částečně zpusťlý
	Libědice	příklad vandalského ničení
	Černovice	necitlivá rekonstrukce zdi
	Pětipsy	necitlivá rekonstrukce zdi
	Mikulovice	hroby s „úklidem“ zcela odstraněny (naházeny za hřbitovní zeď)
	Přečáply	„úklid“ hřbitova
	Všestudy	„úklid“ hřbitova, plošná devastace
	Mašřov	„úklid“ hřbitova
	Boleboř	náhrobky shromážděny na zeď bez ohledu na původní hrobové místo
	Menhartice	celková devastace hřbitova
	Křimov	celková devastace hřbitova
	Rusová	celková devastace hřbitova
	Dolina	celková devastace hřbitova
	Pyšná	celková devastace hřbitova
	Dolany	celková devastace hřbitova
	Přísečnice	hřbitov zatopený přehradní nádrží
	Místo	celková devastace hřbitova, náhrobky nabízeny k volnému využití
	Pohraniční	prostor hřbitova využíván k rekreačním účelům
Volyně	prostor hřbitova využíván k rekreačním účelům	
Louny	Nepomyšl	upravený, opuštěné německé hroby a torza
Most	Hora sv. Kateřiny (50-60)	část obce Malý háj, stav velmi špatný, pohřebiště se užívá výjimečně

Teplice	Horní Krupka (50)	část Fojtovice (Komáří Vížka), stav hrobů zcela dezolátní, pohřebiště se neužívá
	Moldava v Krušných horách (60)	majitelem obec, stav hrobů špatný až dezolátní, pohřebiště se neužívá
	Cínovec (100+)	majitelem obec, stav hrobů špatný až dezolátní, pohřebiště se neužívá
	Košťany	užívaný, torza německých hrobů
Ústí nad Labem	Petrovice (50)	majitelem obec, stav hrobů špatný až dezolátní, pohřebiště se užívá
	Mojžíř	hřbitov obsahuje pouze pár původních německých hrobů, ostatní byly postupně po válce likvidovány

Kraj Vysočina (7 pohřebišť, ? hrobů)

okres	obec	německé civilní hroby
Jihlava	Rančířov	hroby „uklizeny“ mimo prostor pohřebiště
	Jihlava	množství zašlých německých hrobů na městském hřbitově, město řeší seznam čestných hrobů
	Hybrálec	neupravené německé hroby na užívaném pohřebišti
	Vilanec	upravený, „úklid“ pohřebiště již v minulosti
	Petrovice	část obce Puklice, torza německých hrobů
Havlíčkův Brod	Sobiňov u Havlíčkova Brodu	zrušený obecní hřbitov, náhrobky bez ohledu na původní hrobová místa
	Dlouhá Ves	upravené pohřebiště
Pelhřimov		
Třebíč		
Žďár nad Sázavou		

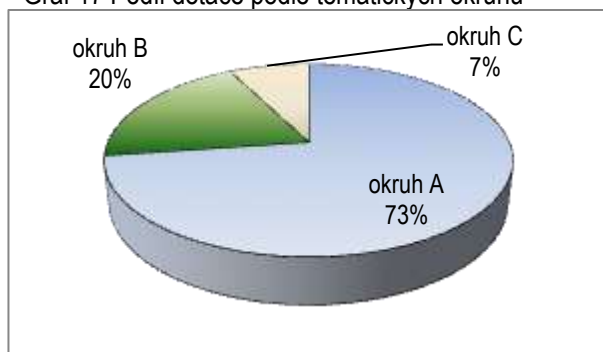
Zlínský kraj – žádné informace.

Dotací program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2017 – přehled projektů

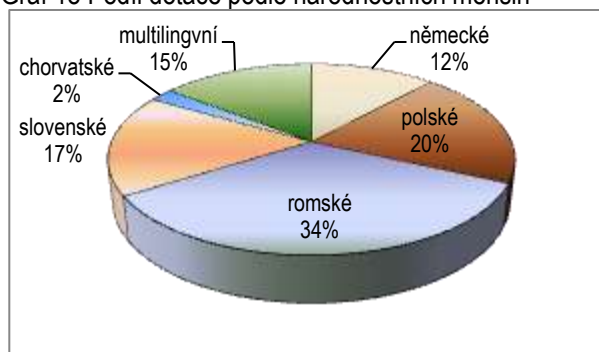
tematický okruh/jazyk	žadatel	projekt	dotace (Kč)
A/pol	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Polská menšina on-line prostřednictvím www.zwrot.cz	83 818
		Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	38 836
C/pol	Obec Albrechtice	Dvojazyčné názvy ulic v obci Albrechtice	150 000
A/multi	Spolek Zaedno	Kamarádi, celoroční vzdělávací aktivity pro děti z národnostních menšin	347 000
A/rom	ARA ART, z.s.	Oslavy Mezinárodního dne Romů 2017	63 200
A/rom	Univerzita Karlova	Rozšíření webové podpory pro učitele a uživatele psané romštiny v České republice	150 600
B/rom		Rozšíření slovníku olašské romštiny	187 694
B/něm		Němčina jako menšinový jazyk v ČR: Analýza potřeb, návrh řešení a studie proveditelnosti podpory německého dialektu v ČR	284 220
C/pol	Obec Střítež	Polské tabule pro obec Střítež	10 000
A/rom	Nová škola, o.p.s.	Romano suno 2017	333 530
A/slov	Asociace Limbora, z. s.	Slovenčina moja, krásne zvuky máš	162 000
C/pol	Obec Nýdek	Nýdek - instalace vjezdové tabule s polským názvem obce a zhotovení mapy obce s původními místopisnými názvy v nářečí	22 000
A/chorv	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Moravské chorvatštině na stopě	54 000
A/pol	Ducatus Teschinensis, o.s.	Opowiadania z Bukowca	135 000
A/slov	BONA FIDE	SLOVENSKÁ MOZAIKA	201 600
	BONA FIDE	Bříško, bříško kdo v tobě bydlí? - Bruško, bruško kto v tebe býva?	50 000
A/rom	ROMANO DŽANIBEN, z.s.	Romano džaniben: romské texty on-line a jejich využití ve výuce	86 500
A/pol	ZŠ a MŠ G. Przewczka s polským jazykem vyučovacím, Třinec	Krakov - město mnoha kultur	40 000

2 399 998

Graf 17 Podíl dotace podle tematických okruhů

Graf 18 Podíl dotace podle národnostních menšin

Příloha 4

**Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání
v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2017**

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharská menšina		
PIRIN	Výuka bulharských lidových tanců a písní	62 000
Chorvatská menšina		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Moravské chorvatštině na stopě	259 000
Maďarská menšina		
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny a dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	570 000
Německá menšina		
Gymnázium a SOŠ pedagogická Liberec	Národnostní vztahy na Liberecku v polovině 20. století v dokumentech	48 250
Slavonická renesanční obecně prospěšná společnost	Kde domov můj / Wo ist mein Heim Česko - německá historie 20. století v pohraničí na příkladu Slavonic	340 000
Polská menšina		
Sdružení polské mládeže v ČR	Jazykový tábor	50 000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách 2016	142 000
Kongres Poláků v České republice	Zelená škola nad Baltem - Podpora vzdělávání žáků 7. tříd polských menšinových škol v přirozeném prostředí	310 000
ZŠ a MŠ, Szkoła Podstawowa, Przedszkole Košařiska	Mladý žurnalista „Młody dziennikarz“ aneb učme mladou generaci polské národnostní menšiny publikovat informace v mateřském jazyce	40 000
Matice školská u ZŠ s polským jazykem vyučovacím, Karviná-Fryštát	Rozvíjení schopností a dovedností žáků s pomocí kultury	118 300
celkem		660 300
Romská menšina		
VOŠ Praha Evropská	My, Romové a naše společné soužití	64 400
Nová škola	Vaker romanés 2016	214 040
R-Mosty, z. s.	Metodická a informační podpora pedagogických pracovníků, kteří se setkávají se sociokulturními specifiky romských žáků formou akreditovaného kurzu	332 000
celkem		610 440
Ruská menšina		
Sdružení krajanů a přátel ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o.s.)	SLOVO NAŠIM DĚTJAM - příloha časopisu Ruskoje slovo	185 000
Řecká menšina		
Asociace řeckých obcí v České republice	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	292 940
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a písní	432 000
celkem		724 940
Slovenská menšina		
Slovenské združenie LIMBORA	Škola ozvén domova	352 000
BONA FIDE	Čítajme, počúvajme a učme sa!	350 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovenská lidová kultura a tradice v česko-slovenských vztazích ve 20. století a současnost. Na příkladu regionů Kysuc a Bruntálska	177 000
Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára (12. ročník)	165 000
celkem		1 044 000
Ukrajinská menšina		
Ukrajinská iniciativa v České republice	Dětský klub Smoloskyp 2016	280 000

Vietnamská menšina

Sdružení pro podporu vietnamsko-české jazykové vzájemnosti	Dokončení Velkého učebního česko-vietnamského slovníku, 5. díl (hesla od písmene U)	1 700 000
Středisko vietnamského jazyka v Praze, z. s	Zpracování a vydání Učebnice vietnamštiny pro vietnamské děti ve věku 8–15 let a realizace kursů vietnamštiny pro tyto děti.	160 000

celkem 1 860 000

Multikulturní výchova

ZŠ a MŠ Brno	Ženy proti nacismu - M.N.Sedláčková, Natalia Tulasiewicz, Sophie Scholl	233 900
ZŠ Uherský Brod	Příběhy osobností našich měst nám přibližují společnou historii	59 000
ZUŠ Louny	K čemu Slunce, když není den?	195 500
SŠ obchodu Plzeň	Otevři oči, vnímej a přemýšlej!	237 217
Československá obec legionářská, z.s.	Legie do škol - úvod do problematiky československých legií pro žáky a učitele	100 000
Pant, z.s.	Dějiny na vlastní kůži, IWalks – Deportální středisko v Uherském Brodě	100 000
Post Bellum o.p.s.	Příběhy našich sousedů plus	1 012 566

celkem 1 938 183

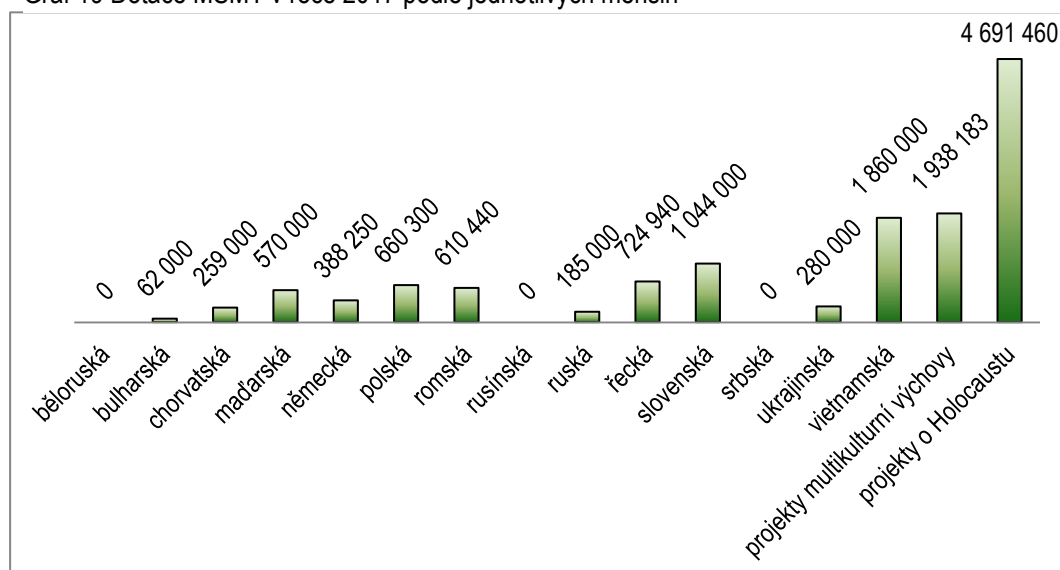
Židovské a Holocaust

Terezínská iniciativa	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	500 000
Památník Terezín	Semináře pro pedagogy k výuce o holocaustu	2 200 000
Spolek Nicholase Wintona	Vzdělávací projekt pro ZŠ a SŠ "Všechno se dá v životě uskutečnit - paralely příběhu sira Nicholase Wintona"	490 000
Židovská liberální unie v České republice	Kontinuita židovské menšiny v České republice po holocaustu a po roce 1948	262 100
Židovské muzeum v Praze	Židé, dějiny a kultura	205 000
Židovská obec v Praze (ŽOP)	Rok s tradicemi našich předků	130 000
Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při Židovské obci v Praze	Výuka moderní hebrejštiny na základní škole a gymnáziu Lauderových škol	200 000
Národní pedagogické muzeum a Akademie J.A. Komenského	Jsem Jehuda Bacon. Holocaust a poválečná doba očima izraelského malíře českého původu	91 000
Památník Lidice	Mezinárodní vědomostní soutěž pro mládež Lidice pro 21. století	613 360

celkem 4 691 460

všechny menšiny celkem 12 933 573

Graf 19 Dotace MŠMT v roce 2017 podle jednotlivých menšin

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit
příslušníků národnostních menšin v roce 2017**

předkladatel, místo	projekt	dotace (Kč)
bulharská		
Asociace bulharských spolků v ČR, z. s., Praha	Krajanské setkání v Mikulčicích	75 000
o. s. Bulharská pravoslavná obec v České republice, Praha	Festivalové dny „Víra, Naděje, Láska a Moudrost – všechno to, co nás sblíží“	40 000
Pirin, Brno	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	55 000
Vazražďane, Praha	Dny bulharské kultury	85 000
	Klub Vazražďane	75 000
chorvatská		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, Jevišovka	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny v ČR	200 000
	26. Chorvatský kulturní den v Jevišovce (kiritof)	150 000
maďarská		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	170 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	580 000
německá		
Sdružení Němců – Regionální skupina Hřebečsko, Moravská Třebová	23. ročník Dnů česko – německé kultury – Hudba a kultura spojuje	68 000
Shromáždění německých spolků v České republice, z. s., Praha	Jubilejní kulturní setkání německé menšiny 2017	240 000
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR, Praha	Aktivity celostátního spolku Němců a přátel německé kultury	50 000
Spolek Němců v Čechách, z. s., Nečtiny	Vandrující Chebští muzikanti	40 000
polská		
GÓROLE, folklorní soubor, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2017	70 000
Kongres Poláků v České republice, z. s., Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	287 920
	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017	300 000
Macierz Szkolna w Republice Czeskiej, Matice školská v České republice, Český Těšín	XV. Festival dětské písně	50 000
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, z. s., Český Těšín	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	35 000
Polský pěvecký spolek Collegium Cantorum, Český Těšín	Rozvoj umění sborového zpěvu	33 915
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, z. s., Český Těšín	Kulturně společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO ve znamení 70 let činnosti svazu	1 160 000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., Český Těšín	Dny studentské kultury 2017	30 000
	Independent.pl – setkání s polskou nezávislou kulturou	25 000
Sdružení přátel polské knihy, z. s., Český Těšín	Já čtu tobě a ty mně	20 000
Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, z. s., Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	35 000
romská		
Slovo 21, z. s., Praha	Světový romský festival KHAMORO 2017	950 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, Hořice	Putovní výstava „Zaniklý svět“ - aktivizace česko - romského porozumění	90 000
rusínská		
Spolek Folklorní soubor Skejušan, Chomutov	Naše kořeny - naše dědictví	20 721
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o. s., Praha	Rudolf Štursa: Duše krajiny a lidí. Fotografie z Podkarpatské Rusi	50 000

ruská

Ruská tradice, z. s., Praha	Kulturně - společenská činnost Ruské tradice v roce 2017	170 000
	Kniha T. Anikina: Ženy. Česko. 20. století	60 000

řecká

Asociace řeckých obcí v České republice, Krnov	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	930 000
Lyceum Řekyň v ČR, Brno	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice	108 732

slovenská

Asociace ETNICA, z. s., Praha	Oživené tradice	20 000
	Praha srdce národů	300 000
Asociace Limbora, Praha	Limbora v roce 2017	325 000
	Limborka – 25. výročí	200 000
BONA FIDE, Praha	Rozprávky	180 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR, Praha	Dokumentace slovenské menšiny v ČR a působení slovenské kultury v ČR	150 000
Folklorní soubor Šarvanci, Praha	Folklorní soubor Šarvanci v patnáctém roce své činnosti	130 000
	Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	70 000
Obec Slováků v České republice, z. s., Praha	Cena Mateja Hrebendu 2017	10 000
Slovensko - český klub, z. s., Praha	Dni slovenskej kultúry po Českej republice (22. ročník)	110 000
	Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR	380 000
Slovenský literárny klub v ČR, Praha	Kvarteto	65 000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	60 000

srbská

Srbské sdružení sv. Sáva, Praha	VIII. Dny srbské kultury v Praze	50 000
Srbský kulturní spolek Radost, Praha	Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost v roce 2017	12 000

ukrajinská

Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha	Duo MarOlja	20 000
	Sbor sv. Vladimíra	120 000
Ukrajinská iniciativa v České republice, Praha	Dny ukrajinské kultury v ČR 2017	190 000

vietnamská

INFO-DRÁČEK, Praha	Asie vzdálená a blízká	150 000
--------------------	------------------------	---------

ostatní + multietnické

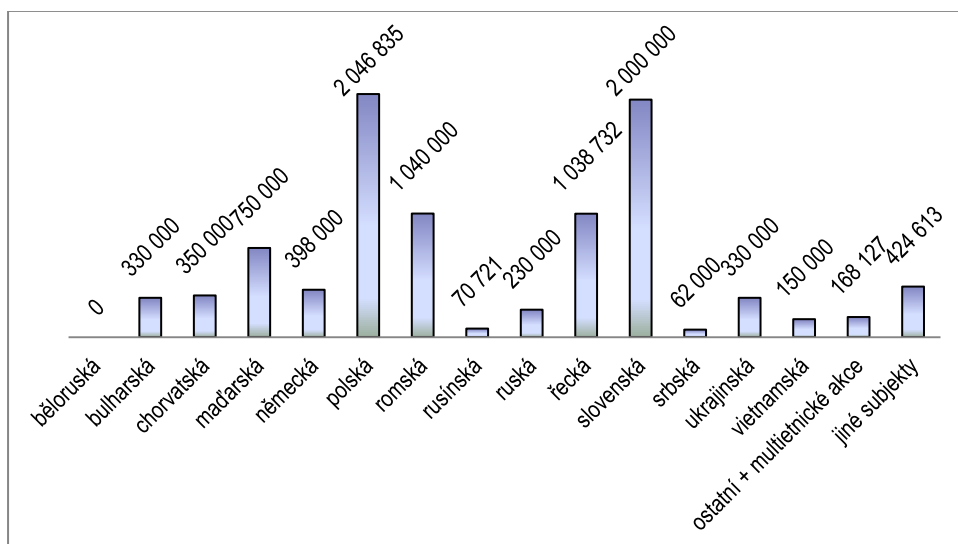
Matrice slezská – pobočný spolek v Dolní Lomné	48. Slezské dny	60 000
Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové, Jablunkov	XIX. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Jackové dětem“	35 127
Ulpan Teplice, Teplice	Dny židovské kultury Teplický cimes 2017	33 000
Židovská liberální unie v České republice (ŽLU), Praha	A budeš vyprávět svým dětem - Židovské tradice a svátky	40 000

jiné subjekty (předkladatelem není spolek)

Dům kultury města Orlové, p. o., Orlová	XI. festival národnostních kultur v Orlové	30 000
O.R.F. agency, s. r. o., Praha	KULTURUS Fest v Praze	149 613
Post Bellum, o. p. s., Praha	Nejsme tu sami: příběhy našich menšin II	120 000
Turistické informační centrum města Brna, p. o., Brno	Babylonfest 2017	85 000
Židovská obec v Praze, Praha	Romská duše. Výstava v Jeruzalémské synagoze 2017	40 000

celkem 9 389 028

Graf 20 Dotace MK na kulturní aktivity po menšinách (2017)

Další dotace národnostním menšinám poskytnuté odborem regionální a národnostní kultury v roce 2017

Ve výběrovém dotačním řízení na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit byla poskytnuta dotace jednomu spolku ve výši 50 000,- Kč.

předkladatel, místo	projekt	dotace (Kč)
Slovensko-český klub, z. s., Praha	Josef Kainar 100	50 000

**Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované
v dalších oblastech v roce 2017**

- Odbor umění, oddělení literatury a knihoven

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	10 000
Regionální knihovna Karviná	Doplnění knihovního fondu polské a slovenské literatury v rámci kulturních aktivit knihovny	20 000
Obec Ropice	Zajištění dětských knih v polském jazyce	10 000
Jablunkovské centrum kultury a informací	Knihy mezi generacemi	15 000
Obec Vendryně	Od prvňáčků k dospělým	15 000
Městská knihovna Louny	Světové dny v knihovně - Maďarsko	13 000
celkem		83 000

- Podpora literárních akcí

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Slovensko - český klub, z. s., Praha	Dům česko-slovenských literárních kontaktů (celoroční přehlídka)	100 000
Slovenský literární klub v ČR, Praha	Li-terárium	50 000

- Odbor církví

<i>příjemce</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Židovská obec v Praze	Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze – 5. ročník	Pravidelné koncerty sólové varhanní hudby, jednou měsíčně od dubna do října, v Jeruzalémské synagoze v Praze, bez vstupného.	30 000
	Den židovských památek 2017	Záměrem bylo zviditelnit a zpřístupnit vybrané regionální památky – synagogy a hřbitovy, jež nejsou volně přístupné či prošly v nedávné době rekonstrukcí.	20 000
	Výstava fotografií v Jeruzalémské synagoze v roce 2017	Výstava fotografií „Romská duše“ amerického fotografa Marca Wiedorna jakožto jedna z doprovodných aktivit 19. ročníku festivalu Khamoro.	20 000
Federace židovských obcí v České republice	Slavnostní koncert a výstava ke Dni památky obětí holocaustu	Slavnostní shromáždění u příležitosti Dne památky obětí holocaustu s mnoha těmi, kteří přežili holocaust, se zástupci institucí a organizací ČR a s mezinárodní účastí.	40 000
Společnost křesťanů a Židů	Mezináboženský festival Stánek míru	Hudebně-kulturní festival vycházející z myšlenky společného slavení židovského svátku stánků – Sukot.	10 000
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, z.s.	Kulturou proti antisemitismu	Pochod městem a veřejné shromáždění proti antisemitismu a na podporu přátelství mezi různými náboženskými a etnickými skupinami.	20 000
Náboženská obec Církve československé husitské v Praze 3 - Žižkov	Česko-romské ekumenické bohoslužby s dokumentací romských duchovních písní	Místo setkávání Romů a lidí z majority, kteří chtějí sdílet společnou modlitbu i radost ze vzájemného setkávání dvou světů, které se mohou navzájem inspirovat.	30 000

- Samostatné oddělení ochrany kulturních statků

Kulturní aktivity na podporu projektů spolků a pobočných spolků...

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Spolek přátel Muzea Dr. Šimona Adlera	Mezinárodní odborná konference u příležitosti oslav 20. výročí Muzea Dr. Šimona Adlera na téma Fenomén židovských komunit na venkově	500 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Chorvati, jižní Morava a my	48 000

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí (ISO/ D)

žadatel	podpořené položky	dotace (Kč)
Muzeum romské kultury	Vybavení depozitářů a stálých expozic: Zásuvkový blok A0/5 zásuvek do depozitáře B5	110 000

○ Odbor výzkumu a vývoje

Odbor výzkumu a vývoje i v roce 2017 finančně podporoval projekt aplikovaného výzkumu (identifikační kód: DG16P02R057) *Zkušenost exilu: Osudy exulantů z území bývalého Ruského impéria v meziválečném Československu*. Příjemce: Památník národního písemnictví, trvání: 2016-2018. Celková výše podpory: 8 787 000,- Kč, z toho v roce 2017 činila 3 426 000,- Kč.

○ Odbor investic a veřejných zakázek

Odbor investic a veřejných zakázek podporuje projekt na aktivitu národnostních menšin, a to akci 134D212000009, *Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce*, která je realizována v rámci podprogramu 134D2120 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení.

V roce 2008 zakoupila vláda Chorvatské republiky v obci Jevišovka budovu bývalé jevišovské fary za účelem zřízení muzea moravských Chorvatů. Předmětem akce je vybudování muzea a centra chorvatské menšiny. Toto bude mimo jiné dokumentovat historii chorvatské menšiny v ČR a zájemcům o tuto problematiku poskytnout potřebné zázemí. Stane se také kulturním a společenským centrem, budou zde probíhat akce na podporu soužití menšiny s českou majoritou. Široké veřejnosti bude také zpřístupněna odborná knihovna. Akce je rozdělena do dvou samostatných etap. V první etapě, která proběhla v roce 2015 až 2017, byla rekonstruována stávající budova, ve které má být umístěna muzejní expozice a dokumentační centrum. V rámci této etapy bylo celkem vyčerpáno: 7 727 744,- Kč.

Druhá etapa řeší přístavbu k muzeu za účelem rozšíření expozice a zřízení společenských prostor. V rámci realizace druhé etapy byla zpracována dokumentace pro provedení stavby a vypsána výzva k podání nabídky na zajištění stavebních prací. Realizace stavebních prací se předpokládá v průběhu let 2018 – 2019.

Celkové náklady by měly činit cca 24 986 233,- Kč, které jsou alokovány v rozpočtu kapitoly 334 – MK ve výše uvedeném podprogramu.

○ Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturních aktivit v roce 2017

Podporovány jsou projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem) a projekty, které seznamují s kulturními aktivitami menšin s vědomím, že poznání kultury, životního stylu a jazyka národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost *Člověk v tísni* realizovala *19. Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech – JEDEN SVĚT*, podpořený dotací 4 500 000,- Kč. Spolek *DOC.DREAM - spolek pro podporu dokumentárního filmu*, obdržel dotaci ve výši 4 500 000,- Kč na projekt *21. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2017*.

Další projekty, které stojí za zmínku, jsou svým rozsahem co do počtu diváků či území poměrně malé a tematicky jsou zaměřeny na národní kinematografie: *Bardzo fajny festival* v Praze (40 000,- Kč), *XXIV. seminář ruských filmů* v Hodoníně (60 000,- Kč), *Kino na hranici - Kino na granicy 2017* v Českém Těšíně a Cieszyne (200 000,- Kč), 12. ročník festivalu německy mluvených filmů *DAS FILMFEST* v Praze (50 000,- Kč), *KineDok – Dokumentární Česko 2017* v 25 městech (200 000,- Kč), *Boskovice 2017 – festival pro židovskou čtvrť*, filmová část, v Boskovicích (35 000,- Kč), *Vsetínský filmový maraton 2017*, 10. přehlídka balkánských filmů (30 000,- Kč).

Muzea a národnostní menšiny v roce 2017

Činnost speciálně zaměřenou na národnostní menšiny vyvíjejí zejména tyto státní příspěvkové organizace v působnosti Ministerstva kultury (Odbor médií a audiovizí): *Národní muzeum, Slezské zemské muzeum, Památník Lidice, Památník Terežín, Muzeum romské kultury.*

o Národní muzeum

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

I v roce 2017 koordinovalo Centrum další ročník *Pražské muzejní noci*, který proběhl v sobotu 10. června 2017. V rámci ní prezentovaly také svou činnost prostřednictvím expozic, výstav i doprovodných aktivit vybrané kulturní instituty, které podporují vědeckou, kulturní a společenskou výměnu mezi Českou republikou a konkrétními státy, a zároveň také představují národnostní menšiny v ČR. Do loňského ročníku se z těchto institucí zapojily konkrétně *Galerie Bulharského kulturního institutu, Goethe Institut, Slovenský dom v Prahe* a také DNM.

Národní muzeum, Centrum pro prezentaci kulturního dědictví ve spolupráci s *Náprstkovým muzeem* asijských, afrických a amerických kultur, pořádalo 24. a 25. října 2017 odborný seminář Muzea a mezinárodní publikum se zaměřením na práci muzejních pracovníků s cizinci žijícími v ČR a zahraničními návštěvníky. Hlavním cílem semináře bylo představení možností komunikace a prezentace kultury a historie příslušníků jiných kultur českým návštěvníkům a opačně možnosti prezentace české historie a kultury cizincům žijícím v ČR, národnostním menšinám i zahraničním návštěvníkům prostřednictvím výstav, přednášek, kulturně vzdělávacích akcí a jiných doprovodných programů. Součástí programu bylo představení úspěšných projektů v oblasti integrace cizinců v ČR z prostředí muzeí, galerií, kulturních institutů i neziskových organizací pracujících s cizinci. První den semináře proběhl formou prezentace 13 odborných příspěvků. Semináře se mimo 14 přednášejících účastnilo 23 účastníků. Druhý den semináře se konal čtyřhodinový workshop specifických interkulturních dovedností připravený speciálně pro muzejní pracovníky z celé České republiky s ohledem na muzejní a galerijní prostředí. Kursu se zúčastnilo 20 muzejních pracovníků věnujících se muzejní edukaci a práci s veřejností.

Jedním z cílů projektu Seminář s workshopem Muzea a mezinárodní publikum bylo vydání elektronického sborníku obsahujícího příspěvky ze semináře. Tento záměr se však nepodařilo realizovat z důvodu malého zájmu prezentujících o publikování. Tento výstup byl tedy po konzultaci s odborem regionální a národnostní kultury MK ČR nahrazen opakováním úspěšného workshopu specifických interkulturních dovedností, který se konal 12. prosince v nové budově Národního muzea. Celkem byly uspořádány tyto akce: Ruské tradice a život v Praze (25. února 2017), Balkánské tradice a život v Praze (29. dubna 2017), Vietnamské tradice a život v ČR (17. června 2017), Ukrajinské tradice a život v ČR (30. září 2017).

Historické muzeum Národního Muzea

Dne 10. září. 2017 se v Národopisném muzeu konal již 8. ročník *Slavnosti Rumunů v České republice*. Jedná se o přehlídku folklorních souborů doprovázených dílnami lidových řemesel, ochutnávkami rumunských kulinářských výrobků a akcemi pro děti. Je to slavnost, na kterou se sjíždějí Rumuni i Moldavané z celé České republiky.

Náprstkovo muzeum Národního Muzea

Náprstkovo muzeum v roce 2017 uskutečnilo celkem 6 festivalů z cyklu *Barevné nádvoří*, díky němuž mohou návštěvníci poznat rozmanité mimoevropské kultury přímo v centru Prahy. Cílem festivalů je představení jednotlivých mimoevropských kultur a podpora interkulturní komunikaci mezi různými komunitami. Muzeum se snaží vytvořit prostor pro vedení multikulturního dialogu a vzájemného poznávání a obohacování. Pro školní skupiny byly v návaznosti na aktuální výstavy připravovány doprovodné programy (výtvarné dílny, lektorované programy, komentované prohlídky atd.) přibližující mimoevropské kultury

v souvislosti s Rámcově vzdělávacími programy a Multikulturní výchovou. Programů pro školy se uskutečnilo celkem 74.

- Slezské zemské muzeum (SZM)

Problematikou národnostních menšin v českých zemích se dlouhodobě zabývalo někdejší pracoviště Slezského ústavu, jež patřilo v tomto výzkumném zaměření k předním institucím v republice. Na jeho tradice navazuje i dnešní Oddělení historického výzkumu Slezského zemského muzea.

- SZM - Národní památník II. světové války: Tak jako v roce 2016, tak i v roce 2017 připravili zaměstnanci památníku příměstský tábor. Jednalo se o dvoudenní akci ve dvou turnusech, které se zúčastnilo 45 dětí ve věku od 6 do 15 let. Akce se setkala s velkým zájmem jak dětí, tak také rodičů. Pro děti a mládež pořádá památník řadu doprovodných akcí, jako např. *Dětský den*, *Slezská muzejní noc* (také zde jsou připraveny aktivity pro děti a mládež) a v neposlední řadě připravuje památník edukační programy pro skupiny zájemců všech věkových kategorií. Celkem se v loňském roce jednalo o 7 edukačních programů, z nichž největší návštěvnost měl program Holocaust a transporty židovského obyvatelstva. Památník navštěvují také děti z Dětského domova Rybí trh Opava a Dětský domov Melč. Jedná se většinou o romské děti. Rovněž senioři jsou početnou skupinou, která se účastní akcí v památníku. Obvykle se skupiny seniorů účastní komentovaných prohlídek expozice památníku, ale každoročně probíhá také oslava Dne seniorů, při kterém je program zaměřen na tuto kategorii obyvatelstva. Některé akce památníku navštěvují příslušníci ruské menšiny žijící na území České republiky, jedná se obvykle o akce pietního charakteru. Zaměstnanci památníku pravidelně navštěvují Rehabilitační ústav v Hrabyni, kde jednou měsíčně pro tělesně postižené připravují přednášky a workshopy na různá témata z období II. světové války.
- SZM – Oddělení historického výzkumu. Na tomto odd. dlouhodobě probíhají výzkumy týkající se postavení slovenské menšiny v ČR. V rámci uvedených badatelských aktivit probíhá spolupráce s organizacemi reprezentujícími slovenskou menšinu (zejména *Svetové združenie Slovákov*). V prosinci oddělení získalo grantovou podporu v rámci projektu NAKI II na výzkum národnostních menšin v ČR ve spolupráci s Právnickou fakultou UK, Historickým ústavem AV ČR a Fakultou veřejných politik SLU v Opavě (projekt *Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin*)
- SZM – Oddělení vnějších vztahů rozvíjí a podporuje aktivity prostřednictvím projektů přeshraniční spolupráce. V areálech SZM jsou k dispozici tištěné verze cizojazyčných průvodců v polském, německém a anglickém jazyce.

- Moravské zemské muzeum (MZM)

Historické muzeum MZM, Etnografický ústav, program *Menšiny*

Etnografický ústav MZM programově sleduje již historicky integrované menšiny a jejich dnešní soužití s majoritou. Z pohledu dění v současné Evropě se jedná o práci s již „poznanými“ a integrovanými minoritami, čímž se zásadně odlišuje od problémů, které v souvislosti s migrační vlnou zasáhly do života společnosti včetně muzejní komunity na západ od nás. Již v 90. letech řešila např. německá muzea kulturní různorodost v důsledku pohybu obyvatelstva (program *Setkání s cizím*) a pomocí exponátů zprostředkovávala kontakt mezi kulturou majority a příchozími. Při řešení dnešní situace nabídka „prostředníka“ zopakovala a pomocí edukativních, vládami subvencovaných programů, pozvala nově příchozí do výstavních prostor na akce zaměřené na rodiny s dětmi, mladistvé či akce přímo cílené na uprchlíky ze Sýrie a Iráku¹¹⁷ (Berlín, *Muzeum islámského umění*¹¹⁸). Obdobný dialog mezi muzejním předmětem a „člověkem se zkušeností uprchlíka“ umožňující jeho aktivní zapojení se odehrál ve

¹¹⁷ www.museumbund.de/de/projekte/museum-und-migration

¹¹⁸ <http://kunstasyl.net/Multaka>

vídeňských muzeích.¹¹⁹ Srozumitelný muzejní potenciál využívají pro názornou výuku dokonce jazykové kurzy.¹²⁰ Tyto aktivity nejsou jednosměrné: Pomocí artefaktů shromážděných v mnichovském Domě umění (*Postwar: Kunst zwischen Pazifik und Atlantik 1945-1965*) je seznamována s pojmy *Pan-afrikanismus*, *Pan-arabismus*, *kosmopolitismus*, atd. rovněž majorita. Němečtí i rakouští kolegové se do problému s převládající sociální dimenzí, jehož řešení je na státních orgánech, solidárně zapojili. V porovnání se zahraničím sleduje česká strana, která nemá tuto domácí „žitou“ praxi, dané téma především teoreticky, např. konference *Muzeum a změna V.* mu věnovala blok jednání. Naši situaci zde příznačně ilustroval podtitul referátu H. Koenigsmarkové *Jak se mohou muzea angažovat v zemích, kde problém s uprchlíky skutečně je*. Zahraniční příklady tak opětovně dokládají univerzalitu muzeí, jejich schopnost reagovat na aktuální společenské dění.

Publikační výstupy:

Hana Dvořáková: *Kulturní různorodost a muzea*. Věstník AMG, 2 2017, s.1.

Hana Dvořáková: *Kiritof/Kirhweihfest in Jevišovka bei Nikolsburg als Identifizierungsfaktor der heutigen kroatischen Minderheit*. In: *Gefundene und erfundene lokale Feste und Festivals nach der Wende: Zwischen Ethnobusiness und Selbstvergewisserung*. Freiburg 2017.

Kultura menšin (kurátorka Jana Poláková, Etnografický ústav)

Za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Moravské zemské muzeum (DKRVO, MK000094862) zpracovává pracovnice MZM od roku 2015 výzkumný úkol *Svátky spojené s obdarováním u národnostních, etnických a náboženských menšin v ČR*. V roce 2017 se zaměřila na změny provázející tradiční české Vánoce v současnosti a jejich paralely u příslušníků národnostních menšin žijících na území Jihomoravského kraje. Základní metodou výzkumu je *oral history* (řízené rozhovory a interview), přímé pozorování (účast na akcích a aktivitách příslušníků národnostních menšin) a analýza dalších dostupných pramenů (archívy, dobový tisk, odborná literatura). V průběhu roku bylo pořizeno 25 rozhovorů v průměrné délce 1 hodiny a další dokumentační materiál (fotografie, trojrozměrné doklady). Odborné i laické veřejnosti byly průběžné výsledky výzkumu prezentovány prostřednictvím přednášek i mediálních výstupů. Na spolupráci s jednotlivými národnostními organizacemi v rámci výzkumu navázala i prezentace menšin a jejich kultury na půdě MZM.

Spolupracující organizace:

Řecká obec Brno, Lyceum Řekyň v ČR a Nadační fond Hellenika (Řekové), Polonus – Polský klub v Brně (Poláci), Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR a Chorvatský kulturní spolek ČR (Chorvaté), Svaz Maďarů Brno (Maďaři), Německý jazykový a kulturní spolek Brno (Němci), Pirin a Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně (Bulhaři), Sudaruška (Ukrajinci), Přátelé Podkarpatské Rusi Brno (Rusíni), Společnost přátel jižních Slovanů (mj. Srbové).

Akce zaměřené na prezentování kultury národnostních menšin:

16. února *A co dostanou u sousedů?* Odborný příspěvek v rámci V. mezinárodní konference COHA *Mnoho tváří orální historie. Od teorie a metodologie k výzkumné praxi, výuce a popularizaci*, Masarykova univerzita v Brně.

22. dubna *Tradiční řecké Velikonoce*. Přednáška doprovázená vystoupením tanečního souboru *Lycea Řekyň v ČR*, EÚ MZM.

26. dubna *Etnické masky v lidových zvycích*. Přednáška, Muzeum Brněnska, Šlapanice.

Spolupráce na projektech:

Červen – listopad Výzkumný projekt Nadace Hellenika *Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí*. Bylo pořizeno celkem 19 rozhovorů s příslušníky řecké národnostní menšiny v České republice o průměrné délce 45 minut na téma minulost a současnost řecké menšiny u nás. Rozhovory byly zaznamenány na zvukovou a obrazovou digitální stopu

¹¹⁹ <https://tabadulblog.wordpress.com>

¹²⁰ www.mpz-bayern.de/vielfalt-im-museum

v kvalitě potřebné pro vznik televizního dokumentu. Obsahovaly s ohledem na věk respondenta osobní nebo zprostředkovaný popis příchodu první a tzv. jedenapůlté generace Řeků do tehdejšího Československa. Dále se otázky dotýkaly aktuálních témat, jako je soužití s majoritní společností, integrace (případně asimilace) a míra zachování původního etnického vědomí, rozvíjení kultury menšiny v minulosti i současnosti, přístup mladé generace k etnicitě své i svých předků, vztah k dřívější a současné vlasti apod. Výběr respondentů směřoval ke zmapování až tří generací několika řeckých rodin žijících v Praze, Severomoravském a Jihomoravském kraji. Rozhovory zaznamenaly často velmi niterní zpovědi jednotlivců na témata, která dosud nebyla zpracovaná. Díky unikátním generačním výpovědím lze očima a slovy přímých účastníků sledovat na jednu stranu úspěšnou integraci řeckých migrantů z konce 40. let 20. století a jejich potomků, na druhou stranu kontinuitu etnického a kulturního vědomí, kterou nenarušily ani interetnické sňatky, ani ztráta kontaktu s původní vlastí a kulturním prostředím.

Publikační výstupy:

Metodologie a specifika výzkumu mezi Romy. In: Pavel Mücke – Martin Brychta (eds.): Na hranicích mezi minulostí a přítomností. Současné perspektivy orální historie. Praha – Ostrava: Česká asociace orální historie – Ostravská univerzita 2016. ISBN 978-80-7464-880-9, s. 133-143.
Vietnamská národnostní menšina a české Vánoce. In: Jana Tichá (ed.): Muzeum a identita. Etnologické pohledy. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016. ISBN 978-80-87210-59-8, s. 187-201.

Každý má svého Řeka. Věstník Asociace muzeí a galerií, 2/2017, s. 8-9. (O spolupráci EÚ MZM s řeckou menšinou).

Posudky hesel na Online Encyklopedie migrace, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity – hesla Řekové na českém území, Rodinné oslavy a rituály brněnských Řeků.

Mediální výstupy:

22. prosince: Tradice zdobení vánočního stromku i adventního věnce, Rádio Petrov.¹²¹

23. prosince: Vánoční zvyky Rusů, Řeků nebo Vietnamců žijících na Moravě, Český rozhlas Plus, Mezi námi.¹²²

24. prosince: Jana Poláková: Cizinci obdivují naše pohádky a cukroví, Brněnský deník.¹²³

28. prosince: Vánoční a novoroční zvyky moravských Charvátů, Rádio Petrov.¹²⁴

Vzdělávací výstupy:

Únor – květen Exkurz do historie a kultury Romů II. Ústav evropské etnologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, přednáškový cyklus jaro 2017.

Březen – červen Vedení bakalářské práce ÚEE FF MU (Fillip Maroši: Etnokulturní tradice a zvyky brněnských Řeků).

30. března: *Ohlasy romské kultury v kultuře majoritní*. Univerzita třetího věku, MU v Brně.

14. prosince: Minulost a současnost řecké menšiny v Brně. Univerzita třetího věku, MU v Brně.

Uměnovědné muzeum, Oddělení dějin literatury

Spolupráce s německou menšinou v Brně se uskutečňuje průběžně již několik let. Muzeum pořádá pro spolek přednášky představující osobnosti česko-německého prostředí, konkrétně Marii von Ebner-Eschenbach, Bertu Suttner, Porcelánový salón rodiny Dubských. Umožňuje také členům spolku studium v Centru kulturně- politických dějin 20. století MZM.

V roce 2017 připravilo Oddělení dějin literatury přednášky o 200. výročí založení MZM, které se uskutečnily ve spolupráci s *Německým kulturním spolkem* v květnu 2017 v Augsburgu a dále také v *Českém kulturním centru* ve Vídni v listopadu 2017.

¹²¹ <http://www.radiopetrov.com/tradice-zdobeni-vanocniho-stromku-i-adventniho-vence/text.html?id=8022>

¹²² <http://hledani.rozhlas.cz/iRadio/?offset=0&porad%5B%5D=Mezi+n%C3%A1mi+&stanice%5B%5D=%C4%8CRo+Plus>

¹²³ <https://hodoninsky.denik.cz/z-regionu/etnolozka-jana-polakova-cizinci-obdivuji-nase-pohadky-a-cukrovi-20171224.html>

¹²⁴ <http://www.radiopetrov.com/vanocni-a-novorocni-zvyky-moravskych-charvatu/text.html?id=8024>

- Moravská galerie v Brně (MG)

MG v roce 2017 realizovala integrační aktivity pro menšiny a cizince a vzdělávací programy pro školní skupiny, vztahující se k výstavě *Vesmír je černý*, která je od 3. listopadu 2017 realizována ve spolupráci s *Muzeem romské kultury*.

Anotace k výstavě: *Vesmír je černý* (romsky O kosmos hino kalo) Umělecký projekt Ladislavy Gažiové konstruuje chronologický příběh romského umění na základě sbírkového fondu Muzea romské kultury. Osvobozuje tento vizuální materiál z bezčasí, do kterého jej zvykově vřazují stereotypně nadužívané kategorie insitní umění nebo Art Brut. Naopak zdůrazňuje formální a stylové momenty tvorby, které mají filiace k „obecným“ dějinám umění a vyhledává vazby ke konkrétním společensko-emancipačním fenoménům v historii Romů. Historický čas, formální proměny a angažovaný obsah tvoří trojici vektorů, která v interpretaci Ladislavy Gažiové rozbíjí dosavadní monolit selankovitého pohledu na romské umění. Součástí výstavy je prezentace výsledku uměleckého symposia, který autorka vedla v září letošního roku v Brně. Výstavní projekt je výsledkem spolupráce MG s Muzeem romské kultury.

- Památník Lidice (PL)

PL vyvíjel v roce 2017 vzdělávací činnost pro pedagogy a studenty zahrnující KP Lety u Písku, a také propagační činnost k tomuto místu (například na celkem 8 veletrzích cestovního ruchu v ČR a 1 zahraničním v SRN). Tato příspěvková organizace resortu kultury spravuje v souladu s usnesením vlády ze dne 4. května 2009 Pietní místo v Letech u Písku. Jeho posláním je péče o uchování trvalé vzpomínky na utrpení Romů internovaných v bývalém cikánském táboře v Letech u Písku, včetně péče a úpravy pietního místa. Rok 2017 byl rokem zvýšené pozornosti namířené k památníku Lety a to přineslo zvýšenou návštěvnost, která dosáhla počtu 9974 návštěvníků. Provozní doba KP Lety v roce 2017 nebyla prodloužena na celý rok, jako v předchozích letech, ale návštěvníci, kteří se dopředu objednali, měli možnost památník Lety navštívit včetně expozic i po ukončení sezóny 31. října 2017. Vzhledem k nízkému zájmu o program *Sobě blíž*, který v minulých dvou letech zahajoval návštěvnickou výstavu, se v roce 2017 tento program neuskutečnil. Dne 13. května 2017 se uskutečnila vzpomínka na romské oběti z letského tábora na nouzovém pohřebišti v Letech u Písku organizovaná VPORH. Ve středu 2. srpna 2017 proběhlo pietní uctění obětí romského holocaustu se vzpomínkou na zahájení a ukončení provozu cikánského tábora Lety.

V roce 2017 probíhala v Infocentru KP Lety výstavní činnost. Konkrétně šlo o výstavy: 28. března - 30. června 2017 František Kánský a 3.července - 31. října 2017 Ostnaté vzpomienky. PL v průběhu roku 2017 připravil převod KP Lety na Muzeum romské kultury (smlouva podepsána 18. prosince 2017).

- Památník Terezín (PT)

PT ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy organizuje od roku 2000 systematické vzdělávání učitelů základních, středních a učňovských škol formou speciálně koncipovaných programů k problematice Holocaustu, semináře pro české učitele k tomuto tématu. Na programu je pravidelně nejen problematika Holocaustu, ale historie židovské menšiny v českých zemích vůbec. Z hlediska romské tematiky jsou do programu seminářů zakomponovány bloky (přednášky, workshopy) věnující se jak romskému Holocaustu, tak i romským tradicím a současnosti.

- Památník národního písemnictví (PNP)

PNP v roce 2017 nepořádal aktivity pro národnostní menšiny v ČR. Pouze se zaměřil v rámci NAKI a výstavního projektu *Zkušenost exilu* na postavení národnostních menšin z bývalého carského Ruska. V této souvislosti spolupracoval i se současnými krajanskými sdruženími z této jazykově-kulturní oblasti, která sídlí na našem území a která se na projektu podílela.

- Muzeum romské kultury (MRK)

Mezi hlavní činnosti MRK, s. p. o. (MRK) patří výzkumná, dokumentační, sbírkotvorná a výstavní činnost a sociálně-edukační činnost.

- Výzkumná a dokumentační činnost

Výzkumná a dokumentační činnost muzea pokračovala v roce 2017 ve všech mapovaných oblastech romské kultury a historie, a to v souladu s aktualizovanou Sbírkotvornou koncepcí muzea a připravovanými akcemi pro veřejnost a publikační činností. V souvislosti s připravovanou přechodnou výstavou *Parno Gras* byla realizována výzkumná a dokumentační cesta do Berlína za fotografem Ninem Nihadem Pušijou, z pořízeného materiálu pak vznikl krátký dokumentární snímek k výstavě. V květnu MRK dokumentovalo poutí k romské patronce Kalí Sáře do jihofrancouzského městečka Saintes Maries de la Mer. Byl zahájen archivní výzkum zaměřený na prehistorii vzniku Svazu Cikánů-Romů a výzkum věnovaný osobnosti Andreje Pešty, k jehož (nejen) fotografické činnosti se připravuje výstava a byla připravena publikace. Také v letošním roce pokračoval výzkum zaměřený na romskou hudbu – a to jednak na 1. světový festival *Romfest 1990*, dále existenci legendárního hudebně-dramatického souboru *Perumos*, dokumentováno bylo také několik hudebních festivalů (*Khamoro*, *Romská píseň* v Rožnově pod Radhoštěm a *Django fest* v Brně) a výzkum k připravované výstavě o romské hudbě v Brně (Karel Fuksa, František Sysel, Antonín Lagryn, Antonín Gondolán, Josef Bagár, Robert Lacko, Jozef Krajčovič, Miroslav Rusenko). V oblasti genocidy Romů za 2. světové války archivní výzkum zaměřený na osvětlení pozadí vzniku filmu *Nezapomeňte na tohle děvčátko* (režie Miroslav Bárta, 1960), několik rozhovorů s romskými pamětníky, opakovaně s Dagmar Novotnou a jednou s Alenou Hornou, obě ze starobylého rodu usedlých moravských Romů Ištvánů, ale také účastníků rasové perzekuce v době 2. sv. války. V oblasti současného výtvarného umění Romů se podařilo navázat užší kontakt s výtvarníkem Danielem Peštou, v rámci uměleckého sympózia (září) se podařilo navázat kontakty s několika současnými profesionálními zahraničními umělci a dokumentovat jejich tvorbu (Robert Gabris, Krzysztof Gil, Emília Rigová).

- Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvornou činnost vyvíjelo MRK v souladu s aktualizovanou sbírkotvornou koncepcí muzea. Sbírka MRK byla rozšířena o celkem 338 přírůstkových čísel v podsbírci jiná romská tematika, 67 přírůstkových čísel v podsbírci audiodokumentace (+ 70 přírůstkových čísel v nesbírkové evidenci), 107 přírůstkových čísel v podsbírci fotodokumentace (+ 214 přírůstkových čísel v nesbírkové evidenci) a 16 přírůstkových čísel v podsbírci videodokumentace (+ 70 přírůstkových čísel v nesbírkové evidenci). Z nejzajímavějších přírůstků do sbírkových fondů lze jmenovat: Fond šperku a cenin se podařilo získat vzácný přírůstek – stříbrné manžetové knoflíky z dílny nejznámější romské šperkařky Rosy Taikon ze Švédska a jejího manžela Bernda Janusche. Fond textilu byl rozšířen o soubor tradičních zástěr a sukni z rumunské oblasti *Fagaraš* soubor oděvu a doplňků ve stylu flamenco, typický pro ženy ze španělské skupiny *Kale* a trojici dámských šatů brazilské skupiny Romů Calon. Fond výtvarného umění byl rozšířen o další díla insitního výtvarníka Rudolfa Dzurka, díla mladého neprofesionálního brněnského tvůrce Stanislava Hájka a díla tří současných profesionálních zahraničních autorů Krzysztofa Gila, Emílie Rigové a Roberta Gabrise, jejichž díla ve sbírce dosud zastoupena nebyla. Fond fotodokumentace byl rozšířen o několik souborů historických pohlednic a fotografií, rozsáhlý soubor fotografií pořízených na dokumentační cestě – poutí k romské patronce Kalí Sáře ve francouzském městečku Saintes Maries de la Mer, autorské fotografie Františka Sysla pořízené během festivalu *Romfest 1990* a velmi obsáhlý unikátní soubor autorských dobových fotografií (tzv. *vintage printů*) zachycujících život Romů na Slovensku v 90. letech minulého století, autorské fotografie zahraničního fotografa Nihada Nina Pušiji. Fond písemného materiálu byl rozšířen o písemnou pozůstalost v dubnu 2017 zesnulého pamětníka a aktivisty Svazu Cikánů-Romů (a nositele Ceny MRK za rok 2015) pana Ignáce Zimy, soubor medailí a vyznamenání účastníka zahraničního odboje během 2. světové války Imricha Horvátha (1912–1977), historický dokument – propustku pro pohyb na říšském území z roku 1943, strojopis Housle a kůň (cca 1953) autora Rudolfa Daniela (1911–1978) a obsáhlý soubor materiálů vážících se k dokumentaci osobnosti Ing. Karla Holomka. Fond audiodokumentace byl rozšířen o nosiče romských interpretů, soubor CD, na jejichž produkci

spolupracoval přední český jazzový kontrabasista Josef Fečo, soubor 3 MC kazet se záznamy výpovědí pamětníků tzv. cikánského tábora Lety u Písku (Antonie Křoková, Ladislav Stockinger, Jana Marhoulová). Do fondu videodokumentace se podařilo získat darem z Nadace Film a Sociologie 6 master kazet Betacam s výpověďmi pamětníků genocidy Romů za II. světové války. Tyto záznamy pořídila nadace *Film & Sociologie* ve spolupráci s Univerzitou Yale v roce 1996. Dále *Památník Holocaustu ve Washingtonu*, USA poskytl digitalizované přepisy originálních záznamů pořizovaných při natáčení filmu To jsou těžké vzpomínky. Nesbírkový fond knihovny byl rozšířen o 236 přírůstků.

○ Výstavní činnost:

MRK nabízí svým návštěvníkům permanentně rozsáhlou stálou expozici PŘÍBĚH ROMŮ situovanou do šesti výstavních sálů. Během roku 2017 nabídlo MRK přímo v prostorách budovy také tyto přechodné výstavy:

Do 30. dubna pokračovala výstava Poklad Romů / Amare Somnaka. Tajemství romského šperku, která představila jak historický šperk, tak také tvorbu současných romských tvůrců.

Ve dnech 12. května – 24. září byla prezentována fotografická výstava renomovaného fotografa ze Sarajeva Nihada Nina Pušiji *Parno gras*.

13. října byla zahájena výstava *Bez nenávisti? Hate Free?*, jež prezentuje současné angažované umění v jeho různých podobách. Výstava původně vzešla z výzvy *HateFree Art* reagující na nárůst nenávistných postojů vůči menšinám v ČR, podoba výstavy v MRK se zaměřila na romskou menšinu. Vystavující umělci: Kundy Crew (SK), Ivanka M. Čonková, Magda Fabiańczyk (PL), Lukáš Houdek, Milan Kohout, Míša Pospíšilová Králová, Tamara Moyzes, Csaba Nemes (HU), Romane Kale Panthera, Tomáš Rafa (SK), Moje Ralsko, Franceska a Sára, Richard Wiesner.

Mimo prostory Muzea romské kultury byla 3. listopadu v Místodržitelském paláci *Moravské galerie v Brně* zahájena přechodná výstava *Vesmír je černý / O kosmos hino kalo / The Universe is Black*, kterou kurátorsky zajistili Ladislava Gažiová, Ondřej Chrobák a Natálie Drtinová. Ústředním tématem výstavního projektu je myšlenka emancipace romského národa. Kromě uvedených přechodných výstav realizovalo MRK v roce 2017 také řadu výpůjček z nabídky putovních výstav – zde výběr:

- Stálá expozice *Příběh Romů* – putovní verze – zhutněná verze stálé expozice MRK byla představena od 24. března do 24. dubna v ZŠ a MŠ R. A. F. Nymburk a v době od 31. března do 30. dubna ve foyer *Sálu Břetislava Bakaly*, Brno při zahájení *Týdne romské hrdosti*.
- Propagační panely o činnosti MRK byly vystaveny v rámci oslav *Mezinárodního dne Romů* – a to jak v Brně v rámci oslav na Moravském náměstí, tak v Praze v rámci oslav v *Meet Factory*.
- Genocida Romů v době II. světové války byla prezentována dne 8. února v *Buran Teatru* Brno v rámci *Dne obětí holocaustu*, 10. dubna v Opavě v rámci oslav *Mezinárodního dne Romů*, ve dnech 11. – 12. května v rámci konference *Identita Romů ve 20. století ve světle dokumentace obětí Holocaustu*, pořádané *Institutem Tereziánské iniciativy* a 19. srpna v Brně v rámci festivalu *Překročme řeku*.
- Výpůjčka výstavy *Krásné časy...?* (fotografická výstava ze sbírek MRK zobrazující výjevy ze života Romů od poloviny 19. století do začátku 2. světové války) v prostorách Zámku Svijany v rámci proměnných expozic byla prodloužena na další 4 roky.
- *Roma Rising / Romské obrození*: Výstava fotografických portrétů romských osobností amerického fotografa Chada Evanse Wyatta byla ve dnech 31. 3. – 30. 4. prezentována v rámci oslav *Týdne romské hrdosti* na Velvyslanectví USA v Praze, ve dnech 29. června – 3. září 2017 byla vystavena v *Městské galerii Vysoké Mýto*.
- Umělecká díla z fondu výtvarného umění byla v rámci oslav *Týdne romské hrdosti* prezentována v *Oblastní galerii Vysočiny* v Jihlavě ve dnech 5. - 20. dubna v rámci výstavy *Romský svět: Na cestě / Le Romengero dživipen: Amaro drom*.

- Další předměty ze sbírkových fondů MRK byly poskytnuty organizacím: *Romea*, o. p. s., *Radioservis*, a. s., vydavatelství Českého rozhlasu, *Quo Vadis*, o. z., zahraniční – *Documentation and Cultural Center of German Sinti and Roma*, Heidelberg, *European Media Centre*, Bratislava, *Středisko společných činností AV ČR*, v. v. i. Praha aj.
- o Výběr akcí pro veřejnost:
 - 20.–26. března *Týden výtvarné kultury*
 - MRK se zapojilo s doprovodným programem k výstavě *Poklad Romů*.
 - 3.–9. dubna *Týden romské hrdosti* a oslavy *Mezinárodního dne Romů*: MRK se již tradičně zapojilo do oslav *Týdne romské hrdosti* s následujícím programem: 3. dubna vázání stužek na strom Tolerance v Lužánkách, 4. dubna volné vstupy do MRK, 5. dubna Kolokvium k tématu tzv. cikánského tábora v Letech u Písku a veřejná debata na téma: *Genocida Romů v období druhé světové války a její připomínání*, 6. dubna Módní přehlídka šperků Nicole Taubinger a kolekce módní značky *Gypsy Mama* v *Místodržitelském paláci* MG, 7. dubna Prezentační stánek MRK v rámci hlavního programu oslav na Moravském náměstí.
 - 20. května *Brněnská muzejní noc*: MRK se tradičně zapojilo do *Brněnské muzejní noci* a nabídlo široké romské i neromské veřejnosti bohatý program – vystoupení oceňované slovenské romské zpěvačky Adriany Drafiové alias Gitany s kapelou, jam session hudebníků seskupených okolo brněnského nahrávacího studia *Amaro records*, komentované prohlídky ve stále expozici i přechodné výstavě *Parno Gras* za přítomnosti jejího autora Nihada Nino Pušiji, prezentaci replik historických oděvů různých romských skupin, tradiční romská taneční vystoupení, grafickou a tiskařskou dílnu pod vedením lektorů, čtení z knihy *Sudba Ursitorů* romského literáta Mateo Maximoffa a ochutnávku tradičních romských pokrmů.
 - 19.–28. květen *Meeting Brno*: MRK se připojilo k festivalu *Meeting Brno* a akci *Šalina Music Tour*. Dne 23. května proběhlo v MRK autorské čtení Kateřiny Dubské s následnou besedou, dne 24. května se ředitelka MRK zúčastnila diskuse *Integrace kulturou aneb umění jako cesta k přijetí* a ve dnech 24. a 25. května zajistilo MRK koncerty Milana Horvátha s cimbálovou kapelou a Josefa Krajčoviče v rámci akce *Šalina Music Tour*.
 - 10. června *Ghettofest* – pouliční festival pro všechny: MRK se již tradičně připojilo k pouličnímu festivalu *Ghettofest*, který probíhá v těsném sousedství muzea. Festival, který otevírá hranice tohoto pomyslného *ghetta*, myslí jeho obyvatel i ostatních Brňanů, podporuje přirozené setkávání a soužití v jednom městě. Festival ve své dramaturgii záměrně neakcentuje jednu linku, cíl, hledisko, ale profiluje se jako široká platforma pro různé aktivity, projekty, performance, diskuze apod., které jsou nějakým způsobem tematicky či lokálně inspirovány danou lokalitou. Je organizován lidmi, kteří v lokalitě žijí, žili nebo k ní mají úzký osobní vztah. MRK nabídlo taneční workshop Veroniky Kačo, komentované prohlídky stálé expozice *Příběh Romů* a přechodné fotografické výstavy *Parno gras*, besedu *Romská stopa* (diskutující novinářka Alica Sigmund Heráková a ředitel romského střediska Drom Miroslav Zima) a výtvarnou dílnu.
 - 10. června Národní filmový archiv – open air projekce filmu *Čarovné oči* (1923): Filmová projekce němému snímku *Čarovné oči* s živým hudebním doprovodem v podání kapely *The Harmonic Play*.
 - 15. června Filmový večer s projekcí filmu *Tulakona* (1986): Projekce unikátního televizního snímku natočeného dle literární předlohy romské spisovatelky Tery Fabiánové *Čavargoš*. Zásadním přínosem snímku je jeho vizuální stránka. Natáčení probíhalo v několika romských osadách na Slovensku - mezi jinými v Žehře, Spišském Podhradí, Stráních pod Tatrami a Rakúsech. Aktéry jsou vedle samotných obyvatel osady především Romové z Prahy. Po projekci filmu následovala debata, k níž pozvání přijali režisérka Jana Ševčíková, hudebník Jiří Stivín a jeden ze zakladatelů skupiny *Perumos* - Miroslav Rusenko. Po besedě následoval krátký koncert J. Stivína.

- 10.-17. září 5. mezinárodní umělecké sympóziium – pátý ročník sympózia pořádaného MRK, tentokrát pod kurátorskou taktovkou umělkyně Ladislavy Gažiové. Setkání školených a neškolených romských tvůrců ze zemí visegrádské čtyřky (Josef Brand, Věra Duždová, Irena Eliášová, Luděk Farkaš, Robert Gabris, Krzysztof Gil, Jana Hejkrliková, Tamara Moyzes, Paly Paštika, Božena Přikrylová, Rudolf Rác, Emília Rigová, Małgorzata Mirga-Tas). Část z děl bylo následně zařazeno do výstavního projektu v *Místodržitelském paláci* Moravské galerie *O kosmos hino kalo / Vesmír je černý / The Universe is Black*. Kromě vlastní tvorby měli umělci také možnost navštívit kurzy malby (vedený Alexeyem Klyuykovem), sochařství (vedený Emílií Rigovou) a kresby (vedený Robertem Gabrisem). Pro veřejnost byl uspořádán den otevřených ateliérů a společné posezení u ohně.
- 25. října *Ozvěny Romfestu 1990* – druhý pamětnický a filmový večer věnovaný světovému festivalu romské kultury *Romfest 27.–29. července 1990* spojený s vyhlášením Ceny MRK: Pamětnický večer s hvězdným obsazením – Antonínem Gondolánem, Milanem Ščukou (organizátorem *Romfestu 1990*) a dalšími pamětníky a tvůrci – filmovým režisérem Karlem Fuksou, fotografem Františkem Syslem a dalšími. Součástí večera bylo rovněž vyhlášení *Ceny Muzea Romské kultury* za rok 2017, kterou získal pan Gejza Horváth za osobní přínos hudební a literární kultuře, za péči o uchování romského jazyka skrze novinářskou a pedagogickou práci a především za autorskou textovou tvorbu a dále za aktivní občanský postoj v podpoře romské etnoemancipace a dlouhodobou spolupráci s MRK.

○ Vzdělávací a lektorská činnost

O edukační programy muzea je ze strany škol trvalý zájem, v průběhu roku 2017 tyto programy absolvovalo 3941 návštěvníků. Velký počet škol a návštěvnických skupin má specifické požadavky, MRK realizuje i programy v angličtině, programy zaměřené na pedagogiku, sociální práci. Realizované programy mají délku od 45 do 180 minut. Na programech muzejní pedagožka spolupracuje i s odbornými pracovníky muzea (knihovnice a romistka, historik a další) i odborníky mimo muzeum. Naplnění cílů programů naráží na časové omezení programu ze strany škol i na úroveň znalostí návštěvníků. Často se teprve v muzeu dozvídají o původu Romů a jejich historii, ujasňují si základní informace nebo se vůbec poprvé zamýšlejí nad tématem soužití Romů a majority. Proto se MRK snaží spolupracovat se školami nebo přímo třídními kolektivy opakovaně a MRK je rádo, že jsou pedagogové, kteří se do muzea opakovaně vrací.

○ Vzdělávací a lektorská činnost – programy k přechodným výstavám

V průběhu roku MRK připravilo bohatý doprovodný program ke všem přechodným výstavám. Šlo zejména o série tvořivých dílen zajištěných buď přímo autory (workshopy s Nicole Taubinger, s polskou výtvarnicí Małgorzatou Mirga Tas a se slovenskou módní návrhářkou Monikou Vontszemű, česko-německé workshopy s Nihadem Ninem Pušijou nebo muzejní lektorkou a dále komentované prohlídky.

○ Vzdělávací akce pro školy, instituce, veřejnost

Pracovnice lektorského úseku společně s pracovníky Odborného oddělení zabezpečují dle aktuální poptávky jednorázové přednášky, besedy, diskuze či workshopy na požadované téma. Nejčastěji se jedná o historii Romů, specifika komunikace s Romy či současná problematika. Akce jsou určeny pro širší veřejnost i pro specifické profesní skupiny (pedagogové, knihovníci, zdravotníci, zaměstnanci státní správy). Z akcí v roce 2017 (výběr):

- 30. ledna–2. února, 7., 9., 10. a 16. února *Nezapomeneme - נחשנו אף - Na bisteraha*
K *Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti* připravilo MRK a brněnské Oddělení pro vzdělávání a kulturu *Židovského muzea v Praze* interaktivní program pro žáky 7. – 9. tříd ZŠ a studenty SŠ.
- 23. února – 22. března Přednáškový cyklus *Dějiny a kultura Romů*, předmět HIBO481 pro Historický ústav FF MU
- 5. března Workshop o *Svazu Cikánů – Romů* a další program pro romské středoškoláky

- 7. března Lektorský program pro studenty oboru Zdravotnický záchranář LF MU
- 18.-19. března a 1.-2. dubna Workshop pro učitele *Jak vyučovat o holocaustu?* v Památníku Terezín
- 24. března Komentovaná prohlídka výstav a beseda s mladou filmařkou Verou Lackovou
- 3. dubna Lektorský program pro studentky oboru Porodní asistentka Lékařské fakulty MU
- 5. dubna Kolokvium k tématu tzv. cikánského tábora v Letech u Písku a veřejná debata na téma: *Genocida Romů v období II. světové války*
- V rámci *Týdne romské kultury* pořádalo MRK ve středu 5. dubna akce, jejichž společným jmenovatelem byla snaha překlenout bariéru často strmicí mezi výsledky práce historiků a dalších odborníků a obecném povědomí veřejnosti o perzekuci a genocidě Romů v období druhé světové války. S finanční podporou Nadačního fondu obětem holocaustu se konalo nejdříve odborné kolokvium, od 16. hodiny potom probíhala v prostorách Filozofické fakulty MU veřejnosti určená debata o válečné genocidě Romů a jejím připomínání.¹²⁵
- 11. dubna Přednáška *Dějiny Romů od pravlasti po dnešek* ve výstižné zkratce určena pro styčné důstojníky menšin Policie ČR, zámek Zbiroh, Zbiroh, Rokycany
- 11. dubna Komentovaná prohlídka výstavou *Poklad Romů / Amare somnaka* pro posluchače Ústavu etnologie FFMU
- 10. května Workshop a komentovaná prohlídka výstav pro mezinárodní skupinu učitelů dějepisu –EUROCLIO
- 19. května Přednáška *Pacient – Rom v etnokulturních souvislostech* pro studenty Univerzity Pardubice, Muzeum romské kultury, Brno
- 30. května *Jak pracovat s romskou literaturou ve fondech knihoven ČR, Národní knihovna České republiky, Praha*
- 30. května *Historie Romů, Tradice, rodina a současnost Romů v ČR*, diskuse i prezentace filmu MRK v rámci Odborného metodického semináře *Problematika minorit ve vězení*
- 31. května *Geneze výzkumu, dokumentace a připomínky holocaustu Romů před a po vzniku MRK*, přednáška a prezentace MRK pro účastníky mezinárodního jednání pracovní skupiny expertů Ad-hoc Výboru Rady Evropy pro záležitosti Romů (CAHROM), Lichtenštejnský palác, Praha
- 5. června *Dějiny Romů v kontextu současné situace se zaměřením na romského klienta*, přednáška pro sociální pracovníky, pečovatele a zdravotní sestry a jinou veřejnost
- 20.–22. srpna *Identita evropských Romů ve 20. století. Letní škola pro učitele* pořádaná *Institutem Tereziánské iniciativy a MRK*
- Třídenní letní škola určená pro pedagogické pracovníky a vysokoškolské studenty z ČR a SR, se zaměřením na dějepis a společenské vědy. Součástí letní školy byla komentovaná prohlídka expozic MRK s muzejní pedagožkou a průvodkyní, workshopy, diskuse, setkání s představitelem romské menšiny, sdílení příkladů dobré praxe, kulturní program
- 5.-8. října *Holocaust Romů*. Seminář pro pedagogy. Místo konání: Mnichov a Dachau, pořadatelé: Bayerischer Jugendring - Körperschaft des öffentlichen Rechts a MRK
- 2. listopadu Přednáška *Přehled dějin Romů v českých zemích* v rámci semináře *Integrace národnostních menšin v Libereckém Kraji*, Liberec, Krajský úřad
- 27. listopadu *Jak pracovat s romskou literaturou* ve fondech knihoven ČR

○ Sociálně-edukační činnost

Lektorské oddělení realizuje sociálně edukační aktivity pro sociálně znevýhodněné děti a mládež již od roku 2004. Cílem těchto aktivit je podpora vzdělávání a osobnostního rozvoje sociálně znevýhodněných (zejména) romských dětí. Mezi klíčové aktivity patří individuální doučování, mentoring a volnočasové aktivity (*Dětský muzejní klub*). Tyto aktivity jsou mezi sebou provázané a vzájemně se doplňují. Většina aktivit je založená na dobrovolnické práci. Klienti jsou

¹²⁵ Videozáznamy historické části kolokvia a veřejné debaty jsou zveřejněny na Facebooku Muzea romské kultury, na jeho kanálu na Youtube a na internetových stránkách www.rommuz.cz

pravidelnými návštěvníky sbírkových fondů, kde je kurátoři zasvěcují do veřejnosti skrytých oblastí práce v muzeu, děti jsou formovány k pozitivnímu vztahu k muzejní instituci, jejich rodiče se stávají též pravidelnými návštěvníky muzea, kam doprovázejí děti na jejich doučování či aktivity. Naopak odborní pracovníci výzkumně a dokumentačně využívají při své práci navázané kontakty s rodinami, jejichž děti do muzea docházejí. Pro rok 2017 si MRK stanovilo v oblasti sociálně-edukační činnosti následující cíl: Profesionalizovat dobrovolnictví v organizaci, zejména v rámci sociálně-edukačních aktivit. Konkrétně se jedná o efektivnější nastavení náboru dobrovolníků, jejich vstup do organizace, úvodní proškolení, průběžné vzdělávání a evaluaci jejich činnosti v organizaci.

Mentorka vytvořila metodiku práce s dobrovolníky, jež vznikla jako praktická část její magisterské práce. Bylo realizováno též několik vzdělávacích školení pro dobrovolníky: 28. března v DC67 Lužánky, 15. května – romská rodina, tradice, výchova, 30. května neformální setkání v parku Lužánky, 27. listopad v DC67 Lužánky a 18. prosince setkání v MRK.

○ Individuální doučování

V roce 2017 pokračovala realizace individuálního doučování jak pod vedením dobrovolníků (v počtu 26), tak pod vedením 10 studentů Pedagogické fakulty MU a šesti expertních doučovatelů (díky finanční podpoře MŠMT v rámci projektu *Společně za vzděláním III.* a projektu Afterschool Tutoring and Mentoring podpořenému Bader Philantropies). V průběhu roku 2017 docházelo na individuální doučování celkem 77 dětí. Díky finanční podpoře nadace Bader Philantropies MRK zaměstnávalo na poloviční úvazek koordinátorku projektu a 2 mentory, kteří se věnují individuální podpoře jednotlivých klientů a zvyšují efektivitu doučování prostřednictvím komunikace se školou a rodiči. Sestavují s dětmi také individuální vzdělávací cíle, které se během doučování snaží děti i doučující naplnit. Mentorský tým byl od března do prosince 2017 doplněn o mentorku na 0,5 úvazku na DPČ, díky finanční podpoře z MŠMT. Ve sledovaném období MRK navštívilo několik organizací, kde se pracovníci MRK seznamovali s jejich přístupem k podpoře vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí a mládeže a těmito příklady dobré praxe se chce MRK inspirovat.

- 22. června Síťovací setkání na téma *Pedagogizace rodinného prostředí* v organizaci *Člověk v Tísni*
- 10. července Síťovací setkání ohledně mentoringu v organizaci *Člověk v Tísni*
- 16. října Kolokvium v MRK *Podpora a motivace ke vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí a mládeže*; na kolokviu, které pořádal lektorský tým MRK, přednesly svoje příspěvky zástupci organizací *Romea, IQ Roma servis, ETP Slovensko* a romští vysokoškolští studenti.
- 29. listopadu Setkání partnerských organizací projektu *Retrostipendia* Nadace Albatros
- 8. prosince Jednodenní seminář *Na skok do výcviku v kariérovém poradenství – IQ Roma servis*

○ Dětský muzejní volnočasový klub

Mezi pravidelné aktivity dětského muzejního klubu patří volnočasové odpolední kroužky. Mezi nepravidelné aktivity patří víkendové výlety, návštěvy kulturních a jiných institucí, workshopy. Většinu aktivit v klubu zajišťují lektoři (dobrovolníci) pod vedením muzejní lektorky. Kroužky a výlety jsou pro děti odměnou za pravidelné doučování.

Kroužky: Úterý a čtvrtek 16:00-18:00 Posilovna – činnost posilovny ukončena v dubnu 2017, Úterý 16:00-18:00 Fotbalový kroužek – kroužek ukončen v květnu 2017, Pondělí 16:00-17:00 Výtvarný kroužek pro menší děti – kroužek ukončen v březnu 2017, Úterý 16:30-18:00 Taneční kroužek Hip – hop, Středa 16:30-18:00 Výtvarný kroužek, Čtvrtek 17:00-18:00 Taneční kroužek romského tance – činnost kroužku byla ukončena v dubnu 2017.

○ Akce klubu mimo pravidelnou klubovou činnost

27. ledna	Bruslení dívčího klubu
3. února	Pololetní bruslení mladší
3. února	Pololetní bruslení starší

- 5. února Mamaklub – papírové koše
- 25. února Fotbalová rozlučka
- 9. března Hejt se v Brně nenosí
- 14. března Jump park
- 15. března Šperky, vaření, film – mladší
- 1. dubna Divadlo Osm Žen
- 8. dubna Uklidme Česko
- 25. dubna Setkání studentů IQ Roma Servis a studentů z Muzea romské kultury
- 29. dubna Taneční vystoupení tanečního kroužku Enjoy na dni Tance
- 5. května Benefiční koncert na aktivity Dětského muzejního klubu
- 14. května Hvězdárna a planetárium Brno
- 19. května Výlet do Lamacentra Hády
- 27. května Běžecké závody
- 10. června Fotbalový zápas Praha
- 20. června Oslava konce školního roku
- 24. – 28. července Příměstský tábor
- 5. – 12. srpna Letní tábor Dětského muzejního kruhu v Mrákotíně
- 13. října Promítání fotek z tábora
- 15. října Návštěva Lanového centra
- 22. října Taneční workshop Veronika Kačová
- 2. listopadu Dětská vernisáž – Vesmír je černý
- 3. listopadu Slavnostní setkání stipendistů SŠ a VOŠ v Praze
- 10. listopadu Setkání žáků 9. tříd a SŠ studentů
- 26. listopadu Výroba adventních věnců, prohlídka výstavy Hate Free
- 3. prosince Muzikál Mary Poppins
- 9. prosince Interkulturní fotbal s Nesehnutím
- 10. prosince Divadelní představení Tři čuníci nezbedníci
- 12. prosince Sitcom Miri Fajta
- 14. prosince Vánoční odpoledne

○ Výběr z další činnosti muzea:

Péče o pietní místa a připomínka holocaustu: 30. ledna – 2. února, 7., 9., 10. a 16. února *Nezapomeneme - נשכחם* – *Na bisteraha* – interaktivní program k *Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti* pro žáky 7. – 9. tříd ZŠ a studenty SŠ realizovaný ve spolupráci s brněnským Oddělením pro vzdělávání a kulturu *Židovského muzea v Praze*.

8. února Divadelní představení *Cikánský boxer* a beseda s historikem MRK u příležitosti *Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti* – v *Buranteatru* Brno.

7. března Pietní akt: Pietní akt k připomínce prvního hromadného transportu Romů z protektorátu do KT Osvětim vypravený 7. 3. 1943 z budovy městských jatek v Brně.

7. března Filmový večer věnovaný připomínce holocaustu Romů: Večerní program pietního aktu v prostorách *Café baru Scala* – filmový večer věnovaný tématu tzv. cikánského tábora v Letech u Písku, v rámci něhož byly představeny tři krátké dokumentární snímky věnované dané tématice, jež představovaly tři různé pohledy a způsoby audiovizuálního uchopení problematiky (*Nehodni žítí*, 2011, Václav Hron; *Stíny romského holocaustu*, 2014, Renata Berkyová a *Nezapomeňte na tohle děvčátko*, 1960, Miroslav Bárta). Po projekci následovala moderovaná debata za účasti režiséra Václava Hrona, pamětníka Jana Hauera a vnuka jednoho z přeživších letského tábora, proslulého „černého“ partyzána Josefa Serinka, Zdeňka Serinka.

5. dubna Kolokvium k tématu tzv. cikánského tábora v Letech u Písku a veřejná debata na téma *Genocida Romů v období II. světové války*.

24. dubna JOM HA-ŠOA – Den vzpomínání na oběti holocaustu

13. května Pietní akt v Letech u Písku

20. srpna Pietní akt v Hodoníně u Kunštátu

24. září Kladení pamětních kamenů Stolpersteine v Černovičkách k uctění památky Jana a Amálie Danielových i všech obětí holocaustu: byl položením první *Stolpersteine* za romské oběti holocaustu v České Republice v brněnských Černovičkách vyvrcholen projekt spolupráce zájmového sdružení *Opus Lacrimosa* (ředitel Leoš Fučík), romského střediska DROM a MRK. Akce s projevy L. Fučíka, D. Slačky a dalších se účastnil i autor projektu *Stolpersteine*, německý umělec Günter Demnig, který samotné kameny umístil na předem připravené místo. V průběhu celého roku MRK spolupracovalo s *Památníkem Terezín* na seminářích pro učitele *Jak vyučovat o holocaustu*, *Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského* na budování *Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu* a *Institutem Tereziánské iniciativy* v rámci projektu databáze romských obětí holocaustu.

- Publikační činnost
 - Horváthová, J., Křížová, A., Habrovcová, J., Poklad Romů: Amare somnaka: Tajemství romského šperku, Brno: Muzeum romské kultury, s.p.o, 2017. 107 stran. II. vydání. 500 výtisků. ISBN 978-80-86656-33-5.
 - Sbírkový Muzea romské kultury: [přirůstky] 1991-2006: Textil, šperk, nesbírkové kolekce textilu a šperku / Collections of the Museum of Romani Culture: [acquisitions] 1991-2006: The textile collection, the jewellery collection, non-collection textile and jewellery acquisitions. Brno: Muzeum romské kultury, s. p. o., 2017. 163 stran. II. vydání. 900 výtisků. ISBN 978-80-86656-34-2.
 - Andrej Pešta: O Fotki, Brno: Muzeum romské kultury, s. p. o., 2017. 159 stran. 980 výtisků. ISBN 978-80-86656-32-8.
 - Bulletin MRK. Odborný romistický časopis. 25, 2016, Brno: Muzeum romské kultury, s. p. o., 2017. 110 stran. ISSN 1212-0707. 300 výtisků. ISBN 978-80-86656-35-9.
- Spolupráce s tuzemskými organizacemi (výběr)
 - Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (budování Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu)
 - Památník Terezín (akreditovaný seminář *Jak vyučovat o holocaustu*)
 - Brněnské Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovské muzeum v Praze (Jom ha šoa)
 - Institut Tereziánské iniciativy (ITI) (mezinárodní konference, letní škola Identita evropských Romů ve 20. století, Databáze romských obětí holocaustu aj.)
 - Opus Lacrimosa a romské středisko Drom (spolupráce na projektu *Stolpersteinen / Kameny Danielů*)
 - Pedagogická fakulta a Historický ústav FFMU (přednáškový blok)
 - Romano Hangos / Romský hlas (publikační činnost)
 - Středisko volného času Lužánky (volnočasové aktivity, Evropská dobrovolnická služba)
 - Moravská galerie v Brně (spolupráce v rámci výstavy *Vesmír je černý / O kosmos hino kalo / The Universe is Black*)
 - TIC – Turistické a informační centrum města Brna (*Festival Meeting Brno*)
 - Tripitaka (festival Ghettofest)
 - Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě (výstava v rámci oslav MDR *Romský svět: Na cestě. / Le Romengero dživipen: Amaro drom*)
 - Ústav pro studium totalitních režimů (časopis *Paměť a dějiny*)
- Spolupráce se zahraničními organizacemi (výběr)
 - RomArchive / Digitální archiv Romů a Sintů
 - International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA, dříve ITF)
 - Nadácia Milana Šimečku (projekt *Discovering Roma Genocides in Central Europe*)
 - Documentation and Cultural Centre of German Sinti and Roma, Heidelberg
 - Bader Philanthropies
 - Galerie Kai Dikhas
 - Bayerischer Jugendring. Körperschaft des öffentlichen Rechts

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání
informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích
národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2017** ¹²⁶

BULHARSKÁ MENŠINA

○ *Roden glas*¹²⁷

Vydavatelem časopisu byl spolek *Asociace bulharských spolků v ČR, z.s.* Z dotace posloužila k vydání 6 čísel a přílohy, Pravoslavného kalendáře. Podařilo se udržet náklad, ale předplatitelů je velmi málo. Časopis je distribuován do jednotlivých Bulharských klubů a těší se oblibě i díky zajímavostem, které o jejich činnosti publikuje. Senioři navíc dostávají časopis bezplatně.

	Roden glas	Rodný hlas
výše dotace		485 000,- Kč
vydání	6 x, příloha 500 ks – Pravoslavný kalendář	
cena výtisku		25,- Kč
celkový náklad	600 ks/ číslo, celkem 3 600 ks	
celkové náklady - rozpočet		R 692 857,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 % / S %
příjmy z prodeje		,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)		inzerce ,-Kč
remitenda		0
vklad realizátora projektu		100 000,- Kč

○ *Balgari*¹²⁸

Realizátorem projektu je spolek *Vazraždane*. Časopis vyšel 5x a spolu s prosincovým číslem byl distribuován i Pravoslavný kalendář. Podařilo se stabilizovat náklad i prodejnost a celý časopis je s časovým odstupem uveřejňován na webu. Tím se dostává do povědomí i mimo území ČR, má tak ohlasy z celého světa. Přispívá k uchování a rozvoji bulharského spisovného jazyka jako komunikačního prostředku uvnitř bulharské menšiny.

	Balgari	Bulhaň
výše dotace		610 000,- Kč
vydání	5x, jedno dvojčíslo, příloha Pravoslavný kalendář	
cena výtisku		30,- Kč / dvojčíslo 60,- Kč
celkový náklad	minimálně 600 ks / číslo, celkem 3 000 ks	
celkové náklady - rozpočet		876 000,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 % / S %
příjmy z prodeje		,- Kč
příjmy (inzerce, jiné)		,- Kč
remitenda		
vklad realizátora projektu		30 000,- Kč

MAĎARSKÁ MENŠINA

○ *Prágai Tükör*¹²⁹

Vydavatelem je spolek *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Jde o časopis s kulturním a společenským zaměřením, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů žijících v ČR. Časopis o rozsahu 80 a více stran, je tištěn v maďarštině a každé číslo obsahuje i krátkou sumarizaci v češtině a angličtině. Je velmi dobře přijímán maďarsky mluvící komunitou. Čtenáři oceňují tradiční rubriky, ale i texty v současné maďarštině, daří se i mírně zvyšovat počet předplatitelů. Projekt byl podpořen i ze strany ministerstva zahraničí Maďarské republiky.

	Prágai Tükör	Pražské zrcadlo
výše dotace		1 115 000,- Kč
vydání		6 x
cena výtisku		30,- Kč
celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 6 000 ks	
celkové náklady - rozpočet		1 691 000,- Kč S , Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 % / S %
příjmy z prodeje		69 000,- Kč
remitenda		ks /č ks/r ,- Kč
vklad realizátora projektu		60 000,- Kč

¹²⁶ V číselné části tabulek jsou použity následující zkratky: R nebo pokud není nic jiného uvedeno – rozhodnutí, S skutečnost, ks/č – kusů za číslo, ks/r – kusů za rok.

¹²⁷ <http://bgklub.cz/rodenglas/index-rg1101.html>

¹²⁸ <http://www.blgari.eu/>

¹²⁹ <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

NĚMECKÁ MENŠINA

o *Landes-Echo*¹³⁰

Vydavatelem měsíčníku je spolek *Shromáždění německých spolků v České republice, z.s.* Slouží k informování o aktuálním dění v rámci německé menšiny na území ČR i v evropském regionu. Za důležitý aspekt spolek považuje i možnost vzdělávat se a prohlubovat si znalosti němčiny jako mateřského jazyka. Projekt je financován prostřednictvím velvyslanectví i přímo ze SRN.

o *HeimatRuf*¹³¹

Vydavatelem je *Spolek Němců v Čechách, z.s.*, jedná se o nově podpořenou regionální tiskovinu distribuovanou v rámci německy mluvící komunity Chebska. Je volně dostupná i ostatním zájemcům. Rozesílá se zejména v rámci spolku. Celý náklad je rozebrán, předplatitelů je okolo 35.

o *Troppauer Nachrichten*

Vydavatelem je spolek *Slezský německý svaz, z.s.* Jde o regionální tiskovinu, která dříve vycházela jen v rámci spolku. Dotace dala prostor pro rozšíření a zkvalitnění časopisu a podpořila i prezentaci německé menšiny v rámci regionu.

POLSKÁ MENŠINA

o *Głos Ludu*¹³²

Vydavatelem novin byl spolek *Kongres Poláků v ČR*. Noviny vycházejí 3x týdně, bylo vydáno 149 čísel místo 152 dle rozhodnutí. Alikvotní část dotace za tři nevydaná čísla bude vrácena. *Kongresu Poláků*, vedle vkladu spolku, se daří získat velkou částku i z prodeje novin a inzerce. Projekt byl podpořen i Generálním konzulátem Polské republiky. Velkým problémem je stále distribuce, kdy si monopolní distributor, Česká pošta, diktuje ceny a podmínky. Problém přetrvává

	Landes-Echo	Zemské echo
výše dotace		1 550 000,- Kč
vydání		12 x
cena výtisku		22 Kč, 21 Kč předplatné
celkový náklad	2 000 kusů / číslo, celkem 24 000 ks	
celkové náklady - rozpočet		2 229 000,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		do 70 %, S %
příjmy z prodeje		239 247,-Kč
příjmy jiné, Institut Stuttgart IFA (redaktor)		461 208,-Kč
remitenda		ks/č, ks/r, , - Kč
vklad realizátora projektu		80 000,- Kč

	HeimatRuf	Volání domoviny
výše dotace		27 000,- Kč
vydání		12x
cena výtisku		12,50 Kč
celkový náklad	minimálně 80 kusů / číslo, celkem 960 ks	
celkové náklady - rozpočet		40 900,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 % / S %
příjmy z prodeje / předplatné		18 439,- Kč,
remitenda		
vklad realizátora projektu		4 000,- Kč

	Troppauer Nachrichten	Opavský zpravodaj
výše dotace		44 000,- Kč
vydání		6x
cena výtisku		12,50 Kč
celkový náklad	180 kusů / číslo, celkem 1 080 ks	
celkové náklady - rozpočet		87 900,- Kč / S 88 287,- Kč
podíl dotace na projektu		R do 60 % / S 49,8 %
příjmy z prodeje / předplatné		v rámci spolku bezplatně
remitenda		0
vklad realizátora projektu	žádost 43 900,- Kč / S 39 596,- Kč	

	Głos ludu	Hlas lidu
výše dotace		5 048 355,- Kč
vydání		3x týdně, 152 čísel
cena výtisku		dle stran a barevnosti 9,- Kč / 13,- Kč / 17,- Kč
celkový náklad	R minimálně 3 500 ks/číslo, 152 čísel, celkem 532 000 ks, S čísel, celkem ks	
celkové náklady - rozpočet		R 9 567 739,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		R do 65% / S %
příjmy z prodeje		, - Kč
příjmy z inzerce, služby		inzerce , - Kč, jiné , - Kč
remitenda		
vklad realizátora projektu		100 000 , - Kč

¹³⁰ <http://www.landeszeitung.cz/>

¹³¹ <http://www.deutschboehmen.com/index.php/download>

¹³² <http://www.glosludu.cz/>

již řadu let. Podařilo se i mírně snížit remitendu. Internetový portál, který přivádí i čtenáře z řad mladší generace, je již nedílnou součástí projektu. Noviny v listinné podobě však nadále zůstávají pro mnohé, zejména starší čtenáře, jediným kontaktem s živým polským slovem. Přispívají k udržování polštiny a jsou pro menšinu siným integračním prostředkem. Vydávání těchto novin je menšinou považováno za prioritní.

o *Zwrot*¹³³

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydává *spolek Polský kulturně osvětový svaz v ČR, z.s.*, dotace a mimořádná finanční podpora ze strany Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě napomohly udržet rozsah, barevnost časopisu i jeho náklad. Periodikum má své webové stránky a daří se získávat i čtenáře z řad mladší generace. Časopis je nedílnou součástí regionu, bez dotace by nebylo možno projekt realizovat.

	Zwrot	Návrat
výše dotace		992 000,- Kč
vydání		12 x, měsíčník
cena výtisku		prodej 30,- Kč
celkový náklad	1 600 ks / číslo, celkem 19 200 ks	
celkové náklady - rozpočet		2 225 780,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		R do 60 % / S %
příjmy z prodeje		, - Kč
příjmy z inzerce, jiné		Reklama , - Kč,
remitenda		
vklad realizátora projektu		100 000,- Kč

ROMSKÁ MENŠINA

o *Kereka*

Uvedený časopis vydává *spolek Demokratická aliance Romů v ČR*. Vydalo se jen 7 čísel. Časopis je distribuován do škol i předškolních zařízení, je třeba i nadále věnovat péči skutečné práci s periodikem i většímu podílu romštiny v periodiku. Část nákladu je dále při akcích sdružení bezplatně rozdávána. Snížil se také prodej časopisu a remitenda je naopak vyšší. Časopis však bude dále použit při akcích spolku, najde tedy svého čtenáře.

	Kereka	Kruh
výše dotace		1 148 000,- Kč
vydání		7 x
cena výtisku		12,- Kč / 20,- Kč
celkový náklad	3 000 k / číslo, celkem 21 000 ks	
celkové náklady		1 645 000,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 %, S %
příjmy z prodeje		, - Kč
příjmy (jiné)		, -Kč
remitenda		
		ks/r distribuováno bezplatně
vklad realizátora projektu/dar		15 000,- Kč

o *Romano hangos*¹³⁴

Vydavatelem novin *Romano hangos* byl *spolek Společenství Romů na Moravě*. většiny distribuován bezplatně. Redakční práce leží v podstatě na šéfredaktorovi a postupně se rozšiřující základně dopisovatelů a přispěvatelů. Je to cesta, která snad povede k posílení čtenářské základny. Noviny jsou s časovým odstupem prezentovány i na webu. Projekt se nepodařilo získat dostatečné množství prostředků na dofinancování a ministrem byla poskytnuta výjimka podílu dotace na 85%. V tomto roce byla ukončena kontrola dotací uplynulých let, bez nálezu.

	Romano hangos	Romský hlas
výše dotace		800 000,- Kč
vydání		17 x, z toho 2x dvojčíslo
cena výtisku		15,- Kč / dvojčíslo 22,- Kč
celkový náklad	3 000 ks / číslo, celkem 51 000 ks	
celkové náklady		941 200,- Kč / S , - Kč
podíl dotace na projektu		R 85% / S %
bezplatně distribuováno		3 000 ks / číslo
příjmy z prodeje		, - Kč
příjmy (Inzerce/dary/ granty kraje a města)		
remitenda		
vklad realizátora projektu		5 000,- Kč

¹³³ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

¹³⁴ <http://www.snm.cz/cz/romanohangos.htm>

○ *Romano džaniben*¹³⁵

Vydavatelem je spolek *Romano džaniben*, byl to již jeho 24. ročník. Ani v tomto roce se nezdařilo získat do projektu předpokládané finanční prostředky, na žádost byla udělena výjimka, ministr kultury povolil zvýšení podílu dotace na 77,3 %. Odborné články jsou zdrojem nejen pro odbornou veřejnost, ale slouží i jako zdroj informací pro zájemce o romskou kulturu. Pomalu se zvyšuje i počet předplatitelů. Přínosem projektu je i vysoký podíl práce pracovníků a studentů romistiky. Na webových stránkách spolku se daří zpřístupňovat i starší ročníky, a tím informovat zájemce na sociálních sítích.

Romano džaniben		Romské vědění
výše dotace		443 000,- Kč
vydání		2 x
cena výtisku		160,- Kč
celkový náklad	300 ks / číslo, celkem 600 ks	
celkové náklady		632 000,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu		R do 77,3 % / S %
příjmy z prodeje		,- Kč
příjmy jiné		,- Kč
remitenda		Kč
		bezplatně rozesíláno xxx ks/čísla
vklad realizátora projektu		10 000,- Kč

○ *Romano Vodi*¹³⁶

Vydavatelem časopisu *Romano vodi* je *ROMEIA o.p.s.*, časopis je určen širokému spektru čtenářů. Hlavní funkcí je informovat, vzdělávat a podporovat česko-romské soužití. Cílem je napomáhat zlepšení vzájemného soužití. Na webu jsou pravidelně publikovány články, internetová podoba časopisu umožňuje navázat kontakt se čtenáři prostřednictvím diskusních fór. Server má vybudovanou vysokou návštěvnost, čímž se zvyšuje i povědomí o časopise a jeho zaměření. Na webu jsou publikovány i starší články.

Romano vodi		Romská duše
výše dotace		830 000,- Kč
vydání		10 x , dvě dvojčísla
cena výtisku		20,- Kč
celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 10 000 ks	
celkové náklady		1 539 138,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu		R do 70 %, S %
příjmy z prodeje		
příjmy jiné, dary		
remitenda		
vklad realizátora projektu		10 000,- Kč

RUSÍNSKÁ MENŠINA

○ *Podkarpatská Rus*¹³⁷

Realizátorem projektu je spolek *Společnost přátel Podkarpatské Rusi*. Byla vydána 4 čísla, jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, za příspěvky, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Upozorňuje a snaží se mapovat tradice a zvyky této národnostní menšiny, v rámci menšiny slouží i ke hledání rusínských kořenů známých, příbuzných nebo přátel. Ohlasy jsou zaznamenávány nejen ze severní Moravy, ale i ze Slovenska. Projekt má menší rozsah, ale je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR, je realizován ve stejné formě již řadu let.

Podkarpatská Rus	
výše dotace	90 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	cena dobrovolná, v rámci sdružení za příspěvky
celkový náklad	700 ks / číslo, celkem 2 800 ks
celkové náklady	128 000,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
příjmy z prodeje	příspěvky
remitenda	650 ks za příspěvky, zbytek rozdáno při akcích
vklad realizátora projektu	38 000,- Kč

¹³⁵ <http://www.dzaniben.cz/>

¹³⁶ <http://www.romea.cz/rv/>, www.romanovodi.cz

¹³⁷ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

RUSKÁ MENŠINA

○ *Russkoje slovo*¹³⁸

Vydavatelem je spolek *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice* s celostátní působností v České republice, který pokračuje v rozvíjení kulturních a společenských tradic spolkové činnosti, napomáhá však i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Příjmy z prodeje jsou nízké, téměř 60% nákladu je distribuováno bezplatně a došlo i ke snížení nákladu o čtvrtinu. Projekt je financován z inzerce či reklamy, darů a prostředků spolku.

Russkoje slovo	Ruské slovo
výše dotace	1 701 500,- Kč
vydání	12 x
cena výtisku	50,- Kč
celkový náklad	750 ks / číslo, celkem 9 000 ks
celkové náklady	2 274 000,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S %
příjmy z prodeje	,- Kč
příjmy (jiné, z inzerce ...)	,- Kč
remitenda	0
vklad realizátora projektu	55 000,- Kč

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Kalimera*¹³⁹

Tiskovina je bezplatně distribuována členům obce za příspěvky, je rozesílána jiným řeckým obcím na území ČR. Je dostupný i v řeckých obchodech a tavernách. I v tomto roce bylo vydáno 6 čísel, která se vedle života menšiny věnovala i kulturním tradicím a otázkám, které zajímají členy sdružení. Slouží potřebám nejen pražské obce, ale celé řecké diaspory.

Kalimera	Dobry den
výše dotace	261 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	nestanovena
celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 6 000 ks
celkové náklady	433 000,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S %
příjmy z prodeje	bezplatná distribuce, za příspěvky
příjmy (ostatní)	113 259,-Kč
remitenda	neuveдена, vše rozešlou a rozdají
vklad realizátora projektu	60 900,-Kč

SLOVENSKÁ MENŠINA

○ *Listy*¹⁴⁰

Vydavatelem je spolek *Dokumentální a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v České republice*. Na realizaci projektu se podílí dva další slovenské spolky. Je koncipován tak, aby nejen vedle udržení jazyka, ale byl i přínosem pro obor slavistiky v ČR. Časopis píše i o dalších projektech sdružení. Do financování projektu jsou zahrnuty i částky, které poskytly další ústřední orgány státní správy (MŠMT a Úřad vlády ČR). Z každého čísla je distribuováno cca 700 kusů, zejména starším členům spolku bezplatně, za příspěvky.

Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac	
výše dotace	1 400 000,- Kč
vydání	10 x
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	minimálně 1 900 ks/č celkem 19 000 ks
celkové náklady	2 558 000,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S %, podíl všech ústředních orgánů státní správy
příjmy z prodeje	časopis je distribuován za příspěvky
příjmy z projektu - reklama, inzerce	,- Kč
remitenda	,- Kč/r
vklad realizátora projektu	30 000,- Kč

¹³⁸ <http://www.ruslo.cz/magazine/>

¹³⁹ <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

¹⁴⁰ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

○ *Slovenské dotyky*¹⁴¹

Časopis vydává spolek *Slovensko-český klub* v ČR. Charakter časopisu se nemění, byl zaměřen nejen na členy slovenské komunity, ale i na celou společnost v ČR. Daří se zachovat vysoký náklad, vyšel 8x. Časopis má stabilní okruh čtenářů a je i příznivě přijímán. Projekt byl podpořen i ze Slovenské republiky, *Úřadem pro Slováky žijící v zahraničí*. Časopis má sice i svou internetovou podobu, ale pro většinu starší generace je rozhodující tištěná podoba časopisu.

Slovenské dotyky	
výše dotace	1 280 000,- Kč
vydání	8x, 4 dvojčísla
cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
celkový náklad	8 000 ks / číslo, celkem 64 000 ks
celkové náklady	3 100 000,- Kč / S,-Kč
podíl dotace na projektu	do 60 %, S %
příjmy z prodeje	,- Kč
příjmy z inzerce, od partnerů	,- Kč
remitenda	
vklad realizátora projektu	11 092,25 Kč

○ *Slovenská mozaika*¹⁴²

V rámci projektu, jehož realizátorem je spolek *BONA FIDE*, měla být podpořena výroba 48 premiérových relací ve slovenštině, které měly být vysílány na stanici *Studio Z* rádia BBC. Spolek během roku vyrobil jen 28 premiérových pořadů, ale nepožádal o změnu rozhodnutí, aby nepřišel i o možnost financování projektu v roce 2017, vrátil celou dotaci a celý projekt financoval ze svých prostředků.

Slovenská mozaika	
výše dotace	90 000,- Kč
účelové určení	11 min, 2 premiéry a 4 repríz měsíc, minimálně 26 premiér rozhlasový pořad ve slovenštině
vysílání relací	Rádio ZET
celkové náklady	480 375,- Kč / S,-Kč
podíl dotace na projektu	do 70%, S 70 % společně s dotací Úřadu vlády
honoráře	honoráře
vklad realizátora projektu	6 000,-Kč
Dotace z programu Podpory implementace Evropské charty regionálních menšinových jazyků	201 600,- Kč

SRBSKÁ MENŠINA

○ *Srpska reč*¹⁴³

Vydavatelem periodika *Srbské slovo* byl spolek *Srbské sdružení Sv. Sáva*. Dotace umožnila vydání 6 čísel. Náklad zůstal, daří se udržet i počet předplatitelů. Obálka se tiskne na levnějším papíře, kvalita není dotčena. Časopis má ustálenou podobu, ale přibýly i další rubriky, vedle jazykových pravidel srbštiny a „neobvyklé“ fotografie i rubrika *Víte, že ...?* Časopis se především věnuje aktivitám spolku v ČR, přináší zprávy i ze Srbska, publikuje fejetony a zajímavosti. Diasporou je velmi dobře přijímán.

Srpska reč	Srbské slovo
výše dotace	540 000,- Kč
vydání	6 x
cena výtisku	60,- Kč
celkový náklad	400 ks / číslo, celkem 2 400 ks
celkové náklady	772 000,- Kč / S,-Kč
podíl dotace na projektu	do 70 % / S %
příjmy z prodeje	,- Kč
příjmy, služby, dary	,- Kč
remitenda	,- Kč
vklad realizátora projektu	20 000,- Kč

¹⁴¹ <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>; na uvedeném webu je dostupný archiv pouze do roku 2009, aktuální čísla nelze dohledat.

¹⁴² <http://www.zet.cz/>

¹⁴³ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

UKRAJINSKÁ MENŠINA

○ *Porohy*¹⁴⁴

Vydavatelem periodika je spolek *Ukrajinská iniciativa v ČR*. Časopis má stálý okruh čtenářů, má pravidelné rubriky, které zahrnují kulturně-historické, politicko-analytické, sociálně-migrační okruhy, které jsou pro členy menšiny zde žijící a pracující důležité, s akcentem na aktuální situaci na Ukrajině, je tiskovina velice žádaná.

	Porohy	Prahy
výše dotace		703 500,- Kč,
vydání		12x
cena výtisku		20,- Kč
celkový náklad	1000 ks / číslo,	celkem 12 000 ks
celkové náklady		1 005 000,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu		do 70% / S 70 %
příjmy z prodeje		,- Kč
příjmy z inzerce, jiné		,- Kč
remitenda		,- Kč
vklad realizátora projektu		10 000,- Kč

○ *Ukrajinský žurnál*¹⁴⁵

Tento projekt je realizován spolkem *RUTA*. Časopis má stabilní čtenářskou obec, rozšiřuje se i okruh přispěvatelů. Jsou pořádány večery na aktuální témata a na nich je Žurnál prezentován. Je vyhledáván i zájemci z řad Ukrajinců, kteří přichází na území ČR za prací. Časopis je přístupný na webu, vždy se zpožděním a také na facebooku. Spolek si velmi cení tematického čísla, které se podařilo vydat. Ukrajinsky mluvící komunita vítá informace nezátíženou propagandou.

Ukrajinský žurnál	
výše dotace	1 150 000,- Kč
vydání	8x a 1 tematická čísla
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	1 200 ks / číslo celkem 9 600 ks 1 x 3 000ks mimořádná čísla 3 000 ks
celkové náklady	2 028 216,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70 % / S %
příjmy z prodeje, předplatné	,- Kč
příjmy z inzerce, jiné	,- Kč
remitenda	,- Kč
vklad realizátora projektu	85 216,- Kč

VIETNAMSKÁ MENŠINA

○ *Vůně lotusu*

Vydavatelem je *Viet Media, s.r.o.* Jde o projekt ve prospěch vietnamské menšiny, který byl podpořen až v druhé polovině roku. Byla vydána jen dvě čísla. V nich se realizátoři projektu zaměřili na prezentaci osobnosti vietnamské menšiny žijící v ČR. Nabídl články, povídky a pohádky, určené k rozšíření případně udržení rodného jazyka pro druhou generaci Vietnamců, kteří se již narodili v ČR. Slouží i k sebevzdělání a prezentaci úspěšných vzorů z řad vietnamské menšiny.

Vůně lotusu (příloha vkládaná do časopisů)	
výše dotace	180 000,- Kč
vydání	2 x
cena výtisku	15 Kč
celkový náklad	750 kusů / číslo, celkem 1 500 ks
celkové náklady	298 325,- Kč / S,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70 %, / S %
příjmy z prodeje	
příjmy z inzerce	
remitenda – nechávají si jako archiv	
vklad realizátora projektu	100 000,- Kč

¹⁴⁴ <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

¹⁴⁵ www.urkzurnal.eu

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

o Maskil¹⁴⁶

Vydavatelem je spolek *Bejt Simcha*. Jde o kulturní měsíčník, distribuovaný zdarma do všech židovských obcí a institucí, do domovů seniorů, na katedru judaistiky při HTF UK a studentům *Lauderova gymnasia* v Praze. Za poštovné a balné mohou časopis získat i zájemci mimo komunitu. Projekt je dále financován ze sponzorských darů jednotlivců, nadací a fondů. Nabízí čtenářům, i mimo židovskou komunitu, vyvážený poměr vzdělávacích textů, informací o kulturním dění a životě komunity a na jeho stránkách se odehrává i diskuse na aktuální témata v židovské komunitě.

Maskil	Vzdělání
výše dotace	260 000,- Kč
vydání	minimálně 11x
cena výtisku	zdarma v komunitě
celkový náklad	650 ks / číslo, celkem 7 150 ks
celkové náklady	446 787,- Kč / S ,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S %
příjmy z inzerce	, - Kč
příjmy z prodeje	rozesíláno za poštovné
remitenda	
klad realizátora projektu	35 587,- Kč

příjemce dotace	projekt	dotace v Kč
BULHARSKÁ MENŠINA		
Bulharská kulturně osvětová organizace, spolek	Roden glas	485 000
Vazražďane, spolek	Balgari	610 000
	celkem	1 095 000
MAĎARSKÁ MENŠINA		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, spolek	Prágai Tükör - Pražské zrcadlo	1 115 000
NĚMECKÁ MENŠINA		
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, spolek	Landes-Echo	1 550 000
Spolek Němců v Čechách, spolek	HeimatRuf	27 000
Slezský německý svaz, o.s., spolek	Troppauer Nachrichten	44 000
	celkem	1 621 000
POLSKÁ MENŠINA		
Kongres Poláků, o. s.	Głos ludu	5 048 355
Polský kulturně osvětový svaz v ČR, o. s.	ZWROT	992 000
	celkem	6 040 355
ROMSKÁ MENŠINA		
Demokratická aliance Romů, o. s.	Kereka	1 148 000
Romano Džaniben	Romano Džaniben	443 000
Společenství Romů na Moravě, o.s.	Romano hangos	800 000
Romea, o.p.s.	Romano vodi	830 000
	celkem	3 221 000
RUSÍNSKÁ MENŠINA		
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o. s.	Podkarpatská Rus	90 000
RUSKÁ MENŠINA		
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o. s.	Ruské slovo	1 701 500
ŘECKÁ MENŠINA		
Řecká obec Praha, o. s.	Kalimera	261 000
SLOVENSKÁ MENŠINA		
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR o. s.	Listy Slovákov a Čechov	1 400 000
Slovensko-český klub, o.s.	Slovenské dotyky	1 280 000
Slovenská mozaika	Bona Fide	90 000
	celkem	2 770 000

¹⁴⁶ <http://www.maskil.cz/>

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sáva, o. s.	Srpska reč - Srbské slovo	540 000
---------------------------------	---------------------------	---------

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Ukrajinská iniciativa, o. s.	Porohy	703 500
RUTA, o. s.	Ukrajinský žurnál	1 150 000
celkem		1 853 500

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Viet Media, s.r.o.	Vůně lotusu	180 000
--------------------	-------------	---------

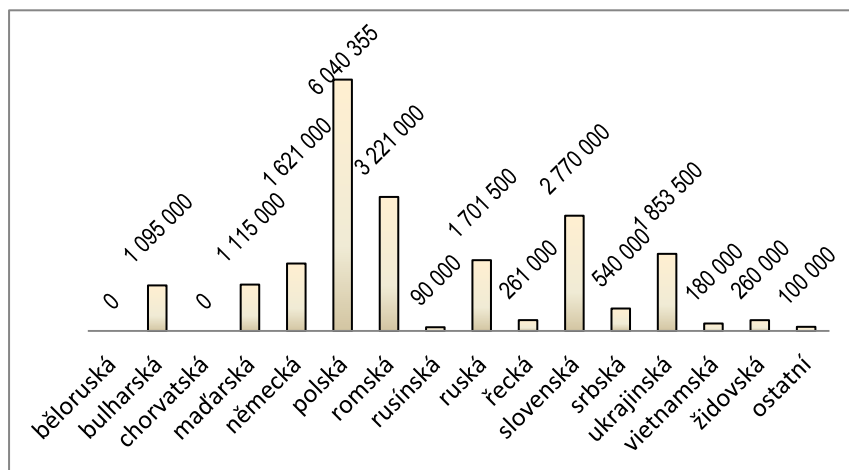
ŽIDOVSKÁ MENŠINA

Bejt Simcha, o. s.	Maskil	260 000
--------------------	--------	---------

OSTATNÍ - VÍCENÁRODNOSTNÍ PROJEKT

Lastavica	Lastavica	100 000
celkem		20 848 355

Graf 21 Dotace na média po menšinách (2017)

**Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské
komunity v roce 2017**

předkladatel, místo		projekt	dotace (Kč)
Ara Art, z. s., Praha 2		...a zase jsme spali pindral	65 000
		Oslavy Mezinárodního dne Romů 2017	100 000
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí		Romská píseň 2017	100 000
Drom, romské středisko, Brno		Nuda nemá šanci	180 000
Celostátní asociace sociálně zodpovědných romských spolků a podnikatelů v ČR, z. s., Brno		Mezinárodní den Romů - Mše svatá a kulturní vystoupení romských umělců s programem křesťanských písní a romským gospelem	100 000
Farní charita Lovosice		Amicus	15 000
Gypsy Legend z. s., Hrádek nad Nisou		Romský festival 2017	15 000
IQ Roma servis, z. s., Brno		Týden romské kultury v Brně	36 636
KoCeRo - Komunitní centrum Rovnost o. p. s., Český Krumlov		Ukažme, co umíme	38 000
Krajská vědecká knihovna v Liberci, p. o.		„Naše osada“ - dotisk knihy romské autorky Ireny Eliášové	19 000
Lampa, z. s., Mimoň		Kale Jakha - III. ročník	15 000
Oblastní charita Vimperk		Čhave Devlestar	20 579
R-Mosty, z. s., Praha 3	Bašaven čhavale! Součást volnočasových kulturních aktivit Nízkoprahového klubu R-Mosty		100 000
Romano jasnica, spolek, Trmice		13. Různobarevný festival	141 3398
Romea, o. p. s., Praha 1		Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2017	200 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava, Brno		Django Fest 16. ročník	52 000
Stará aréna, Ostrava		KALRS - divadlo utlačovaných	100 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu, Hořice		Kulturní program při akci - Pietní akt KP Památník Lety 2017	28 000
Vzájemné soužití o.p.s., Ostrava		„Společně za kulturou a poznáním“	6 887
YMCA Brno		Kouzelné housličky	26 400
Začít spolu z. s., Broumov		Stop předsudkům	50 000
Spolek ProART, Brno		Současný tanec pro Romy a „neromy“ na ProArt Festivalu 2017	40 000
Muzeum romské kultury, s. p. o., Brno	Symboly romské kultury - podpora etnického sebevědomí Romů jako podstatná podmínka úspěšné integrace - prezentace konstant romské kultury, jazyka a národních symbolů		199 000

celkem 1 647 900

Příloha 10

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace romské komunity v roce 2017

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Muzeum romské kultury	Společně za vzděláním III.	335 370
Občanské sdružení Salinger	Žijeme spolu nejen „U Piškota“	469 462
Oblastní charita MOST	Učíme se učit prostřednictvím metody Grunnlaget	499 298
ČHAVORIKANI LUMA	Švadlenky a kuchaři	156 300
Centrum inkluze	Spolu to zvládneme II.	444 153
Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládeže	Hrajeme si a učíme se IV.	132 000
IQ Roma servis	Gendalos-už vím, čím budu!	237 880
ZŠ Ústí nad Labem, Školní náměstí 100/5	Předlice sobě 12	220 400
KOSTKA Krásná Lípa	Klub Včelka 2017	500 000
KLEJA	Předškolní centrum Klíček	499 680
PODANÉ RUCE	Romanodrom-volnočasové aktivity	100 000
OD5K10	Spolu v Centru 5KA6	147 000
Šance pro Tebe	Předškolní příprava a včasná péče na Chrudimsku	500 000
R-MOSTY	Mosty ve vzdělávání - pro lepší budoucnost romských dětí a mládeže	166 000
Inclusio	Klub Imagion 2017	372 700
ZŠ a MŠ Přemyšlovice	Ve dvou se to lépe táhne 2	56000
AMARO SUNO-feder dživipen	Volnočasový klub i pro nejmenší	292 280
SLOVO 21	Dža dureder 2017	465 914
Aufori	Učí se celá rodina	495 530
Společenství Romů na Moravě	Jak to funguje?	485 000
KoCeRo-Komunitní centrum Rovnost	Poznávat nás baví	284 800
B.E.Z.va NEJDEK	Klub Mixík pro romské děti a rodiče v předškolním věku	81000
VZÁJEMNÉ SOUŽITÍ	Hurá za vzděláním	440 000
SPOLEK ROM PRAHA	Komplexní poradenství romským rodinám a vedení romských rodin s cílem zvýšení zapojenosti romských dětí do institucionalizované předškolní výchovy	353 568
RSOP, z.s.	Předškolní a školní podpora	107 800
MŠ Němčice nad Hanou, okres Prostějov, příspěvková organizace	Personální podpora integrace romských dětí v předškolním vzdělávání	50 286
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.	Rovný start 2017	64 719
Indigo Děčín, z.s.	Předškolní příprava - Poznáváme svět	75 880
Romano jasnica, z.s.	Předškolní centrum Šneček v Trmicích	229 500
Eurotopia.cz, o.p.s.	Můžeme jít dál	44 472
Bunkr, o.p.s.	Pestrá odpoledne na Borku	73 544
Sdružení Petrov, z.s.	Zábavné doučování v dětském domově Zábrdovice	175 000
Barry a spol., z.s.	Happy Feet	199 975
S.T.O.P., z.s.	Podpora vzdělávání romských žáků 2017	121 720
Diecézní charita České Budějovice	Integrace za pomoci dobrovolníků	81 440
Liberecké fórum, z.s.	Bez vzdělání není budoucnost, aneb volnočasové aktivity Dětského klubu DUHA	141 060
ROMEIA, o.p.s.	Romsky mentor - integrace romských dětí realizací volnočasových aktivit	156 604
Tosara, z.s.	Doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí ve Slaném	64 381

celkem 9 320 716

Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny

Problematika národnostních menšin je v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „MPSV“) řešena v rámci sociálního začleňování, a to především z hlediska možného znevýhodnění, nebo ohrožení jedince či rodiny. MPSV poskytuje podporu a pomoc všem lidem, a to bez ohledu na věk, pohlaví, vzdělání, vyznání, etnicitu či sociálně-ekonomický původ. Primární zájem tedy nevychází z etnicity, ale z obtížné životní situace (nezaměstnanost, domácí násilí, nutnost péče). MPSV podporuje národnostní menšiny zejména finančními subvencemi do sociálních služeb, návrhy legislativních i nelegislativních opatření, podporou kulturních a vzdělávacích akcí. Tím, že MPSV neklade důraz na etnicitu, ale vychází z potřeb jedince, jsou národnostní menšiny nepřímou podporovány i jako další znevýhodněné skupiny.

○ Sociálně-právní ochrana dětí

Sociálně-právní ochrana dětí je zaměřena na děti uvedené v § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále je „zákon o SPOD“). Pokud orgán sociálně-právní ochrany (dále jen „OSPOD“) zjistí, že dítě patří do kategorie ohrožených dětí podle § 6, je mu poskytována sociálně-právní ochrana (dále jen „SPO“) při splnění dalších podmínek uvedených v § 2 zákona o SPOD. Příslušnost k národnostní menšině či etnický původ není rozhodující při uplatnění práva dítěte na poskytnutí SPO. Z § 8 zákona o SPOD také vyplývá, že každé dítě má právo požádat o pomoc OSPOD a zařízení sociálně-právní ochrany či pověřené osoby k výkonu SPO při ochraně svého života a dalších svých práv, kdy jsou tyto subjekty povinny mu poskytnout odpovídající pomoc. Rozhodující je tedy v tomto ohledu charakter situace a potřeby dítěte a kapacita rodiny tuto situaci řešit a potřeby dítěte naplnit.

Příslušnost k národnostní menšině je zohledňována v procesu vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a zpracování individuálního plánu ochrany dítěte, které vytvářejí dle § 10 odst. 3 zákona o SPOD pracovníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále jen „OÚ ORP“) tak, aby SPO zohledňovala sociokulturní prostředí, z něhož dítě pochází. Pracovníci OSPOD musí brát při výkonu SPO do úvahy specifické potřeby dětí i v návaznosti na standardizaci výkonu SPO, která byla zavedena od 1. 1. 2015. Na základě ustanovení § 9a odst. 3 zákona o SPOD se musí při výkonu SPO řídit standardy kvality SPO, včetně standardu č. 9 *Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte*. Na základě kritéria 9a) musí při jednání s klientem dodržovat základní principy výkonu SPO, mezi něž patří respektování individuálního přístupu a zohledňování individuálních potřeb každého klienta (tj. i potřeb vyplývajících ze života v odlišném sociokulturním prostředí), dodržování lidských práv a svobod, posilování sociálního začleňování a samostatnosti klienta, atd. Dle kritéria 9b) by měli zajišťovat služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo mít dojednanou spolupráci s fyzickými a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.

Co se týče realizovaných legislativních a nelegislativních opatření v roce 2017, nerealizovalo MPSV v oblasti ochrany práv dětí žádná taková opatření, která by byla úzce a specificky zaměřena na příslušníky národnostních menšin. Ve sledovaném roce byly ze strany MPSV předloženy vládě k projednání dva nelegislativní materiály, a to:

• *Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016- 2020*

Návrh materiálu představoval konkrétní kroky transformace systému péče o ohrožené děti v letech 2016 - 2020. Jeho cílem bylo zajistit, aby byl systém jako celek schopen zajistit důslednou ochranu práv každého dítěte (tj. i dítěte, které je příslušníkem národnostní menšiny) a směřoval k naplnění jeho potřeb (tj. i potřeb vyplývajících z odlišného sociokulturního prostředí). Tento materiál byl v roce 2017 celkem 3x zařazen na program schůze vlády (dne 22. března 2017, dále 3. května 2017 a naposledy 15. května 2017). Vždy však byl stažen z programu jednání, a to s ohledem na rozpory, které přetrvávaly mezi MPSV, MŠMT a MZd v oblasti sjednocení služeb pro ohrožené děti.

• *Záměr právní úpravy sjednocení služeb sociální prevence, služeb poskytujících pobytovou péči dětem, služeb sociálně zdravotních nebo výchovných a dalších služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny v působnosti MPSV, MŠMT a MZd do působnosti MPSV, zavedení věkové hranice, před jejímž dosažením není možné děti umísťovat do zařízení kolektivní péče („Záměr“)*

Materiál směřoval k naplnění úkolů uložených MPSV usnesením vlády ze dne 23. 11. 2016 č. 1033 k podnětu *Rady vlády ČR pro lidská práva* ke sjednocení služeb pro ohrožené děti a k úpravě podmínek pro poskytování pobytových služeb těmto dětem (dále jen „Podnět“). Záměr navrhoval věcné řešení, které spočívalo ve změně právních předpisů upravujících systém tak, aby byla odstraněna neprovázanost a nesourodost platné právní úpravy, která je z hlediska naplnění práv dítěte neakceptovatelná. Uváděl přehled právních předpisů, které by měly být úpravou dotčeny, dále základní teze právní úpravy sjednocení a popis konkrétních změn, které by měly být v jednotlivých právních předpisech provedeny. Předpokládané nabytí účinnosti nové právní úpravy bylo od 1. 1. 2021. V závěru Záměru byly představeny dopady navrhovaného řešení na státní rozpočet. Ani tento dokument, který směřoval k odstranění roztržičnosti systému a překážek bránících naplnění potřeb dětí (tj. i dětí s odlišným etnickým či menšinovým původem) nebyl dne 21. srpna 2017 schválen vládou.

V oblasti sociálně-právní ochrany dětí nejsou na podporu projektů cílených na národnostní menšiny poskytovány žádné dotace. Je však možné využít zvláštní účelovou dotaci ze státního rozpočtu na výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí, která je určena obcím s rozšířenou působností včetně hl. m. Prahy, jež přímo na místní úrovni poskytují ve svém správním obvodu všem dětem bez ohledu na jejich etnický původ a příslušnost k národnostní menšině. Z dotace MPSV lze hradit např. i výdaje spojené se zaváděním standardů kvality SPO do praxe (např. vzdělávání pracovníků OSPOD, tlumočnické služby, atd.), které přispívají k naplnění specifických potřeb dětí s menšinovým původem. MPSV v oblasti ochrany práv dětí cíleně nespolupracuje se zástupci menšin či s organizacemi příslušníků národnostních menšin, protože SPO je dětem poskytována bez ohledu na jejich národnostní příslušnost, rozhodujícím faktorem je tu spíše charakter situace dítěte a jeho potřeby.

Na výkonu SPO se nicméně také podílejí fyzické a právnické osoby pověřené k výkonu SPO, které poskytují ohroženým dětem a jejich rodinám pomoc v rozsahu § 48 odst. 2 zákona o SPOD, za podmínek daných § 49 a násl. tohoto zákona. Do okruhu těchto osob spadají i organizace, které na základě pověření k výkonu SPO poskytují podporu mimo jiné dětem s menšinovým původem (asi nejčastěji ohroženým romským dětem a jejich rodičům), či pěstounům, kteří zajišťují pěstounskou péči či pěstounskou péči na přechodnou dobu dětem s odlišným etnickým původem. MPSV vede databázi pověřených osob k výkonu SPO, která je dostupná na webu MPSV.¹⁴⁷ Činnost těchto pověřených osob je financována z dotačního titulu MPSV *Rodina a ochrana práv dětí*. MPSV však nesleduje, kolik pověřených osob se věnuje dětem a rodinám jiné národnosti.

○ Oblast rodiny a stárnutí populace

MPSV v rámci dotací ze státního rozpočtu, ale i prostředků z ESF financuje provoz sociálních služeb, služeb pro rodiny a seniory bez ohledu na národnostní příslušnost. Služby jsou mimo jiné zaměřeny na osoby ohrožené na trhu práce, ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené a jejich integraci.

Cílem podpory jsou také rodiny, ať funkční, v nichž je zájem působit preventivně a předcházet tak problémům, tak rodiny se zhoršenou situací, v rámci kterých je třeba řešit problémy (chudoba, nezaměstnanost, domácí násilí, náročnost péče, mezilidské vztahy). V rámci dotačních titulů na podporu rodin a seniorů jsou podporovány neziskové organizace, které nabízejí aktivity směřující jak k obecnému zvyšování rodičovských kompetencí, tak k řešení konkrétních problémů skrze osvětu, vzdělávání či konkrétní právní, psychologické či sociální poradenství.

¹⁴⁷ <http://www.mpsv.cz/cs/14481>

Dne 18. září 2017 schválila vláda *Koncepci rodinné politiky*, kterou vypracovalo MPSV ve spolupráci s Odbornou komisí pro rodinnou politiku. Koncepce obsahuje 39 opatření na podporu rodin, zejména rodin s dětmi a pečujících o své blízké. Každý rok je vyhodnocena a jednou za pět let aktualizována. Koncepce se v rámci svých opatření věnuje i mladým rodinám či seniorům, pro které navrhuje opatření Podporu výstavby startovacích bytů pro rodiny. Dalším opatřením na bydlení pro mladé rodiny je Úprava podmínek podpory bydlení mladých rodin v rámci nabídky Státního fondu rozvoje bydlení. Jedná se o úpravu podmínek v programu *Úvěrový program na pořízení obydlí pro mladé do 36 let pečující o dítě do 6 let (Program 600)* vzhledem k nízkému využívání ve smyslu poskytnutí státních bezúročných půjček na zajištění bydlení, rekonstrukci a vybavení bytu pro rodiny s dětmi. Úpravou je myšleno zavedení státního programu poskytování bezúročných půjček pro rodiny s dětmi.

Vzhledem k očekávanému demografickému vývoji a stárnutí populace byla průběžně realizována opatření obsažená v národní strategii *Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017* (dále jen „NAP“). NAP je mezirezortní dokument pro oblast přípravy na stárnutí. Jedná se o opatření na zvýšení povědomí společnosti o stárnutí, zlepšení mezigeneračního dialogu, zkvalitnění prostředí pro seniory, podporu celoživotního učení, na podporu ochrany práv seniorů, zvýšení zaměstnanosti starších osob a prosazování *age managementu* na pracovištích, podporu zdravého životního stylu, rozvoj asistivních technologií či zlepšení informovanosti starších lidí. Hlavním cílem je změna přístupu lidí a celé společnosti ke stárnutí, zlepšení zapojení starších občanů do života společnosti a podpora aktivního stárnutí jako prevence sociálnímu vyloučení a zdravotním problémům. V současné době pracuje MPSV na přípravě nového koncepčního dokumentu Národního akčního plánu přípravy na stárnutí společnosti na léta 2018 -2022.

V roce 2017 byla v rámci dotačního programu *Rodina* rozdělena částka přibližně 96,5 mil. Kč. Celkem bylo v dotačním řízení přijato 378 projektů, z toho 268 jich bylo podpořeno. Cílem dotačního programu je podpora služeb pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Služby mají posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při sladování práce a rodiny. Cílem je poskytnout komplexní pomoc rodině jako celku (tj. širší rodině včetně dětí a prarodičů) a posilovat význam rodiny pro společnost. Dotační řízení podporuje řadu specificky zaměřených organizací včetně podpory a práce s národnostními menšinami.

Jako klíčový faktor politiky zaměstnanosti a snižování chudoby v ČR jsou podporovány služby péče o děti. K těm patří např. poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (zákon č. 247/2014 Sb.), od začátku roku 2016 byl rovněž zahájen projekt Podpora implementace dětských skupin. V současné době MPSV eviduje 509 dětských skupin (v roce 2016 to bylo 252 DS) s počtem míst 6508 (v roce 2016 3 375 míst), další desítky žádostí o evidenci jsou v procesu zpracovávání. Během roku 2017 byly vyhlášeny dvě výzvy na podporu vybudování a provozu dětských skupin pro podniky a veřejnost mimo hl. m. Prahu (alokace 1,1 miliardy Kč) a v hl. m. Praha (alokace 320 milionů Kč).

Dne 1. ledna 2016 byl zahájen projekt Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích. Od počátku projektu umožnilo MPSV vzniknout 70 zařízením typu mikrojesle, další se dětem a rodičům otevřou 1. ledna 2018. Projekty na provoz mikrojeslí jsou podpořeny z Operačního programu *Zaměstnanost* v celkové částce 131 milionů korun. Operační program *Zaměstnanost* podporuje také mimoškolní péče o děti mladšího školního věku, která je důležitým prvkem pro integraci dětí ze znevýhodněného prostředí a působí jako prevence negativních sociálních jevů.

Dne 1. ledna 2017 byl zahájen systémový projekt *Sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů*. Realizace projektu přispívá jednak k navázání systematické spolupráce mezi státní správou a kraji i mezi kraji navzájem v oblasti podpory rodin a dále k rozvoji implementace prorodinných opatření na regionální, případně i lokální úrovni. Tento fakt bude ve svém důsledku působit na zástupce cílové skupiny, neboť opatření rodinné politiky na

regionální a lokální úrovni jsou schopna podchytit lépe její specifické potřeby. Systematické uchopení rodinné politiky na regionální úrovni bude mít dopad na zlepšení kvality života cílové skupiny. Alokace na projekt je 94 milionů korun.

Od ledna 2017 je též realizován projekt *Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň*, financovaný ESF. Cílem projektu je implementace politiky přípravy na stárnutí na úroveň samosprávy, jež je svou působností blíže občanům než orgány státní správy. Na krajích budou působit krajské koordinátory, jako zaměstnanci projektu, kteří budou plnit funkci implementačního místa politiky stárnutí pro lokální úroveň a zároveň budou poradenským místem pro cílovou skupinu starších osob a seniorů. Během roku 2017 bylo ustaveno všech 14 poradenských míst, v jejichž rámci proběhlo několik regionálních kulatých stolů a odborných platform.

Finanční prostředky z ESF směřují i do oblasti genderové rovnosti. MPSV v roce 2016 zahájilo projekt s názvem 22 % k rovnosti, jehož cílem je eliminovat příčiny nerovného odměňování žen a mužů (rozdíl v ČR činí právě 22 %) pomocí zapojení všech relevantních aktérů. Projekt se zabývá dopady nerovnoměrného odměňování na jednotlivce, rodiny, firmy a instituce i společnost jako celek a přináší nový přístup kombinující prevenci, informování, aktivní spolupráci a podporu. Mezi jeho hlavní výstupy patří osvětová kampaň, mzdová *online* kalkulačka, transformace a pilotní ověření softwaru *Logib* do ČR, manuály pro vyjednávání o mzdě pro ženy i muže, metodika kontrol rovnosti žen a mužů pro státní úřad inspekce práce apod. Projekt bude trvat do konce roku 2020. Je financován z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost částkou téměř 85 milionů korun. V září 2017 byla vládou ČR schválena Koncepce rodinné politiky, která navrhuje zahájit debatu na úrovni tripartity o opatřeních, která by redukovala platové rozdíly dle pohlaví. Jedná se o nelegislativní opatření pro snížení platových rozdílů ve společnosti.

Na podzim 2017 uspořádalo MPSV první ročník konference *Fórum rodinné politiky*, jehož hlavním cílem bylo podpořit veřejnou debatu o směřování rodinné politiky v České republice. Během dvou dnů si účastníci mohli vybrat z 20 paralelních workshopů a z 2 politických panelů za účasti několika desítek předních českých i zahraničních politiků a odborníků, s nimiž měli možnost diskutovat o podobě současné podpory rodin a vizi rodinné politiky v České republice. Fórum rodinné politiky by se mělo konat každoročně při příležitosti Mezinárodního dne rodiny, který je stanoven na 15. května.

Každoročně je MPSV a *Stálou komisí pro rodinu a rovné příležitosti PSP ČR* ve spolupráci s *Asociací center pro rodinu a Síť pro rodinu, Svazem měst a obcí ČR* a *Sdružením místních samospráv* vyhlášována soutěž *Obec přátelská rodině*. Hlavním cílem soutěže je podpora realizace prorodinných opatření a aktivit v českých obcích. V roce 2017 bylo obcím s nejlepším zpracováním rodinné politiky vyplaceno 6 mil. Kč.

V roce 2017 byla ve spolupráci s *Radou vlády pro seniory a stárnutí populace* a *Sdružením místních samospráv* poprvé vyhlášena také soutěž *Obec přátelská seniorům*. Jedná se o podporu aktivit na podporu seniorů a mezigenerační spolupráce, která mají preventivní a podpůrný charakter, přispívají k bezproblémovému fungování komunity, posilují její stabilitu a soudržnost, zkvalitňují rodinné i sousedské vztahy, přispívají k harmonizaci pracovního a soukromého života, předcházejí sociálnímu vyloučení a podporují aktivní, smysluplný a důstojný život seniorů v jejich vlastním sociálním prostředí a rozvoji pečovatelských kompetencí u všech generací. Kladně je hodnocena rovněž spolupráce obce s nestátními neziskovými organizacemi zaměřenými na podporu seniorů a mezigenerační spolupráce s dalšími aktéry v této oblasti.

V oblasti politiky stárnutí MPSV rovněž realizuje dotační řízení *Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností* a Dotační řízení na podporu krajské samosprávy v oblasti stárnutí.

o Oblast sociální práce

V rámci sociální práce a souvisejícího vzdělávání MPSV nepracuje na žádných aktivitách, které jsou přímo určeny cílové skupině národnostních menšin. V rámci výkonu činností

sociální práce a strategicko-koncepčního a metodického vedení oblasti výkonu sociální práce v ČR se však mohou některá opatření dotýkat také této cílové skupiny.

MPSV metodicky a koncepčně řídí a vede výkon činností sociální práce v přenesené působnosti realizovaný v územích obcí, tedy co nejbližší občanům, kde přichází nebo mohou přicházet do interakce také s osobami národnostních menšin. V současné době se stává prioritou obcí řešit nepříznivou sociální situaci osob ohrožených sociálním vyloučením, a to především v sociálně vyloučených lokalitách, které mohou mít vazbu také na národnost či etnikum. Včasná intervence je nesmírně důležitá, aby se zamezilo rozvoji a prohlubování problému, neřešení problémů přinese o to větší těžkosti v budoucnosti.

Činnosti sociální práce a sociální prevence sociálních pracovníků krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a pověřených obecních úřadů byly ukotveny zákonem č. 366/2011 Sb., s účinností od 1. ledna 2012. Činnosti sociální práce a sociální prevence jsou řešeny sociálními pracovníky v přenesené působnosti podle § 93 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. I přes počáteční nedůvěru některých úřadů se MPSV ve spolupráci s krajskými úřady podařilo přesvědčit obecní úřady o důležitosti práce sociálních pracovníků v daném správním území. Velkou podporou byl i nově ukotvený dotační titul (více informací viz níže). Sociální pracovníci vykonávající činnosti sociální práce podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a podle Nařízení Rady EHS č. 883/2004 musí dodržovat zásadu rovnosti, z čehož vyplývá i nemožnost diskriminace, proto sociální práce je u klientů vykonávána bez jakéhokoli rozdílu a ani v související dokumentaci nejsou uváděny údaje týkající se národnosti či příslušnosti k jinému etniku.

Příspěvek na výkon sociální práce (s výjimkou agendy sociálně-právní ochrany dětí) formou dotace ze státního rozpočtu krajům, hl. m. Praze, obcím s rozšířenou působností a obcím s pověřeným obecním úřadem (dále jen „příspěvek na výkon sociální práce“) poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí od roku 2015 s cílem podpořit výkon sociální práce finančními prostředky, které jsou přidělovány nad rámec příspěvku Ministerstva vnitra na výkon činností v přenesené působnosti. Do účinnosti zákona č. 254/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byly náklady na činnosti sociální práce úřadů hrazeny pouze z příspěvku Ministerstva vnitra. V objemu prostředků Ministerstva vnitra je v příspěvku na základní působnost stále zahrnut i výkon sociální práce při obecních úřadech. Příspěvek na výkon sociální práce díky svojí účelové vázanosti a metodickému vymezení zajišťuje, že finance získané prostřednictvím této dotace budou skutečně využity na podporu a rozvoj sociální práce v obci, a ta se tak zkvalitňuje a stává se reálně dostupnou pro všechny.

MPSV podporuje kvalitu výkonu sociální práce také v rámci realizace projektů *Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce II* a *Systémová podpora sociální práce v obcích*, které se mimo jiné zaměřují na zvyšování odborných kompetencí sociálních pracovníků, čímž se zvyšují pozitivní dopady na klienty sociálních pracovníků, a to i na potenciální, kterými jsou osoby, které podporu a pomoc sociálního pracovníka vyžadují, a to s ohledem na jejich nepříznivou sociální situaci. V rámci projektu byla připravena také odborná publikace (vydání v lednu 2018) s názvem *Sešity sociální práce*, která se zaměřila na terénní sociální práci, která může ovlivňovat životní styl osob, a to zejména obyvatel sociálně vyloučených lokalit, kterými mohou být i osoby sociálně vyloučené na etnickém principu (např. osoby se stigmatizující přípsanou romskou etnicitou), který aspekty vyloučení do velké míry determinuje a prohlubuje.

Také v rámci realizace projektu *Systémová podpora sociální práce v obcích* dochází k nepřímému pozitivnímu dopadu vůči osobám národnostních menšin, když i tento projekt se zaměřuje na zvyšování odborných kompetencí sociálních pracovníků, ale také aktivitou, v rámci které jsou ověřovány typové pozice sociálních pracovníků - terénní sociální pracovník a koordinátor sociální podpory. Dále byla v rámci projektu navázána spolupráce

s patnácti obcemi ČR, které mohou na dva roky zvýšit personální zajištění výkonu sociální práce prostřednictvím dvou až čtyř (v závislosti na velikosti obce) sociálních pracovníků, což má pozitivní dopady na dostupnost sociální práce v území obce obecně, a může se tedy pozitivně podílet i na dostupnosti sociální práce pro osoby v rámci národnostních menšin.

Národnostní menšiny jsou jednou z cílových skupin sociálních služeb. Cílem sociálních služeb je poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci za účelem jejich sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Počet sociálních služeb pro cílovou skupinu etnické menšiny registrovaných k 25. lednu 2018 ukazují následující údaje. Mezi nejvíce zastoupené sociální služby patří odborné sociální poradenství, a terénní programy. Početné jsou dále sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Jde o 19 azylových domů, 2 domy na půl cesty, 3 kontaktní centra, 4 centra krizové pomoci, 2 nízkoprahová denní centra, 61 nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, 4 noclehárny, 178 center odborného sociálního poradenství, jednu službu následné péče, 51 sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, 1 sociálně aktivizační službu pro seniory a osoby se zdravotním postižením, 2 sociálně terapeutické dílny, 14 sociálních rehabilitací, 11 center telefonické krizové pomoci a 74 terénních programů.

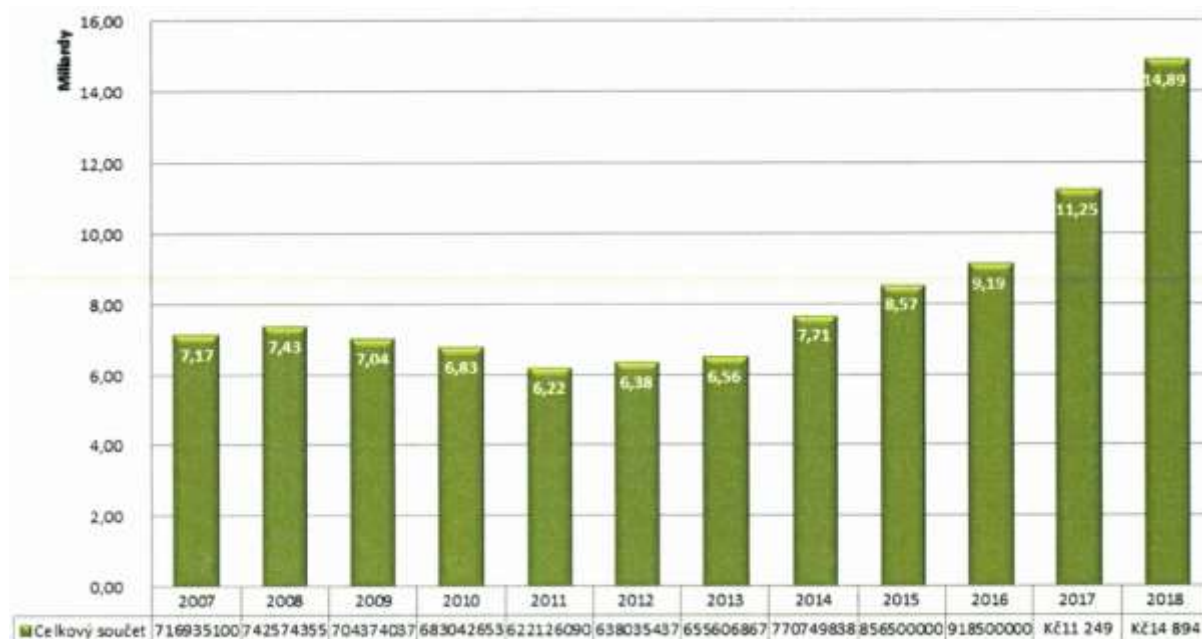
Dotace na podporu poskytování sociálních služeb (dle zákona 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) slouží jako kompenzace subjektům poskytujícím sociální služby dle zákona a které nelze provozovat bez podpory veřejných financí. Sociální služby se svým charakterem nezaměřují na podporu žádné konkrétní menšiny či minority, naopak poskytují podporu a pomoc těm, kteří se dostanou do sociálně nepříznivé situace, bez ohledu na jejich původ, náboženské vyznání či etnicitu. Je pravdou, že některé sociální služby se v důsledku své geografické působnosti zaměřují specificky na cílovou skupinu „etnické menšiny“.

Tab. 12 Počty služeb a dotace MPSV sociálním službám mající cílovou skupinu „etnické menšiny“ jako převažující cílovou skupinu

rok	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	počet	dotace (Kč)	počet	dotace (Kč)	počet	dotace (Kč)	počet	dotace (Kč)	počet	dotace (Kč)	počet	dotace (Kč)
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	7	2 632 000	4	2 455 000	2	974 700	2	1 107 300	1	968 000	1	1 343 000
odborné sociální poradenství	4	1 066 000	3	117 000	2	4 294 000						360 000
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4	705 000	2	59 000	5	2 966 600	1	322 000	1	301 000	1	1 010 000
sociální rehabilitace					3	278 300	2	220 000	0	0	0	0
terénní programy	8	3 543 000	6	5 326 000	4	7 683 600	7	8 619 830	6	7 131 700	6	6 654 400
celkem	23	7 946 000	15	7 957 000	16	16 197 200	12	10 269 130	8	8 400 700	8	9 367 400

Celková finanční podpora MPSV sociálním službám (cca 5500 registrovaných služeb), z nichž všechny poskytují podporu a pomoc všem potřebným bez ohledu na věk, pohlaví, vzdělání, etnicitu či sociálně-ekonomický původ je pak ilustrována následující tabulkou.

Graf 22 Vývoj celkových dotací MPSV na sociální služby (2007-2018)

○ Oblast sociálního začleňování a zaměstnanosti

V rámci Prioritní osy 2 Sociální začleňování a boj s chudobou OP Zaměstnanost 2014 - 2020 byly podpořeny níže uvedené projekty na podporu národnostních menšin a na integraci romské komunity.

Vyhlášené výzvy v roce 2017:

• Výzva 03_16_052 - Podpora sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách, 3. Výzva.

Jedná se o již třetí v pořadí vyhlášenou výzvu v rámci tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, který je podporován v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Byla vyhlášena dne 16. ledna 2017 s průběžným datem podávání žádostí o podporu, a to do 29. června 2018. Alokace výzvy je ve výši 800 mil. Kč.

Výzva je určena pro obce (nositele Strategického plánu sociálního začleňování), které byly vybrány Monitorovacím výborem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny pro činnost Agentury pro sociální začleňování, a to v období do 31. 12. 2017. Dalšími podmínkami pro zařazení obce/obcí do výzvy je podepsaná smlouva o spolupráci (tzv. memorandum) s Úřadem vlády, Agenturou pro sociální začleňování, schválený Strategický plán sociálního začleňování, zastupitelstvem obce.

Mezi oprávněné žadatele patří: NNO, sociální družstva, obce, organizace zřizované obcemi, organizace zřizované kraji, dobrovolné svazky obcí, poskytovatelé sociálních služeb. Podporovanými cílovými skupinami jsou osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, a to:

- > národnostní menšiny,
- > osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

Podporované aktivity:

- 1) Podpora sociálních služeb (služeb sociální prevence a odborného sociálního poradenství)
- 2) Podpora profesionální realizace sociální práce
- 3) Podpora komunitní sociální práce a komunitní centra, včetně podpory koordinační role obcí v této oblasti
- 4) Podpora osob v přístupu k bydlení
- 5) Podpora osob v přístupu k zaměstnání a jeho udržení
- 6) Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora směřující k obnovení narušených funkcí rodiny

- 7) Podpora služeb pro osoby závislé nebo závislosti ohrožené a pro jejich rodinné příslušníky
- 8) Podpora aktivit přispívající k boji s diskriminací
- 9) Podpora programů prevence sociálně patologických jevů, prevence kriminality a veřejného pořádku
- 10) Podpora služeb pro osoby po výkonu trestu

Seznam projektů v realizaci v rámci výzvy č. 03_16_052

registrační číslo projektu	žadatel	název projektu CZ	název stavu	CZV projektu
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007790	Diecézní charita Brno	Rozšíření práce s rodinami ve vyloučené lokalitě	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	2 457 820
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007779	Most k naději, z.s.	Předcházení sociálnímu vyloučení pachatelů trestných činů	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	2 929 170
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007774	Charita Odry	Dluhová poradna	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	5 046 561
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007773	Město Žďár nad Sázavou	Cesta k lepšímu bydlení	Projekt ve fyzické realizaci	4 481 365
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007772	Středisko volného času Vítkov, příspěvková organizace	Sociálně aktivizační služby pro rodinu s dětmi a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Tunnel Vítkov	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	8 699 164
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007769	Romodrom o.p.s.	Sociální služba Romodrom Brno	Projekt ve fyzické realizaci	8 013 791
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007763	Masopust, z.s.	Nacházím cestu	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	2 241 906
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007761	Člověk v tísni, o.p.s.	Včas	Projekt ve fyzické realizaci	2 814 738
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007753	DROM, romské středisko	Zvyšování zaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách města Brna	Projekt ve fyzické realizaci	4 931 125
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007750	Město Žďár nad Sázavou	Podpora činnosti asistentů prevence kriminality ve Žďáře nad Sázavou	Projekt ve fyzické realizaci	4 323 750
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007747	Oblastní charita Most	Rozšíření charitních služeb prevence v Mostě	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	9 907 678
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007743	Statutární město Most	BEZPEČNĚJŠÍ MOST: Asistenti prevence kriminality pro město Most	Projekt ve fyzické realizaci	10 874 600
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007623	Statutární město Děčín	Zlepšení kvality bydlení prostřednictvím působení domovníků	Projekt ve fyzické realizaci	1 680 400
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007579	Město Sokolov	Zapojování osob ze sociálně vyloučených lokalit do práce bezpečnostních složek v Sokolově	Projekt ve fyzické realizaci	11 486 921
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007555	Naděje - M, o.p.s.	Program podpory ke zvýšení uplatnitelnosti ve společnosti a na trhu práce pro osoby žijící v sociálně vyloučených (deprivovaných) lokalitách města Mostu	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	7 244 534
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007551	Společnost Podané ruce o.p.s.	Nízkoprahové služby pro drogově závislé Brno	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	16 177 992
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007520	Naděje - M, o.p.s.	Dluhové poradenství pro osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách města Mostu ke zvýšení jejich uplatnitelnosti ve společnosti a na trhu práce	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	6 745 786
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007514	Persefona, z. s.	Komplexní pomoc rodinám a jednotlivcům ohroženým sociálním vyloučením s problémem domácího a sexuálního násilí	Projekt ve fyzické realizaci	6 778 888
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007493	Společnost Podané ruce o.p.s.	Integrace sociálně vyloučené mládeže ohrožené rizikovým chováním	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	9 144 465
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007475	SPONDEA, o.p.s.	Cesta ze sociálního vyloučení zvládnutím důsledků násilí v rodině	Projekt ve fyzické realizaci	3 623 850
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007474	Armáda spásy v České republice, z. s.	Rozvoj Prevence bezdomovectví v Brně	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	4 542 100
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007460	DRUG-OUT Klub, z.s.	Terénní program v Postoloprtech	Projekt ve fyzické realizaci	2 950 383
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007458	Tripitaka, z.s.	Barvy brněnského Bronxu - projekt komunitní sociální práce využívající kreativitu k zapojení sociálně vyloučených osob do společnosti	Projekt ve fyzické realizaci	8 234 950

CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007326	Společnost Podané ruce o.p.s.	Poradenské centrum v Brně - rozvoj kompetencí k bydlení a práce s klienty s duální diagnózou	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	6 548 868
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007292	Statutární město Brno	Asistenti prevence kriminality v Brně	Projekt ve fyzické realizaci	8 750 375
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0007282	Společnost Podané ruce o.p.s.	Minimalizace zdravotních a sociálních rizik u osob ohrožených rozvojem závislosti a sociálním vyloučením	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu	6 549 370

V následujícím textu jsou uvedeny další výzvy, které nejsou zaměřeny pouze na národnostní menšiny či osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Tyto cílové skupiny jsou však uvedeny ve výčtu cílových skupin podporovaných výzvou. Cílová skupina *Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách* byla zařazena i do dalších výzev, mezi které patří:

- Výzva č. 03_16_048 - Integrované územní investice (ITI) - průběžná výzva. Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 31. března 2016 do 14. prosince 2018. Je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky a rozvoj metropolitních oblastí prostřednictvím integrovaného nástroje ITI (integrované územní investice). Jedná se o metropolitní oblasti a aglomerace - Brněnská, Plzeňská, Ústecko-Chomutovská aglomerace. Projekty podané do této výzvy musí splňovat charakter zásadního významu pro dané území, musí být cíleny na podporu nejdůležitějších potřeb území, jejichž vyřešení přinese v území významnou pozitivní změnu. Řešení problematiky je popsáno ve schválených integrovaných strategiích a má formu podpory aktivit při využití sociálních služeb, aktivit souvisejících s komunitní sociální prací, aktivit souvisejících s prevencí kriminality, aktivit souvisejících s propojením podpory bydlení, zaměstnání, zdraví a sociální práce.

- Výzva č. 03_16_049 - Integrované plány rozvoje území (IPRÚ) - průběžná výzva. Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 31. března 2016 do 14. prosince 2018. Je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky prostřednictvím integrovaného nástroje IPRÚ (Integrovaných plánů rozvoje území). Jedná se o aglomerace Karlovy Vary, Liberec-Jablonec nad Nisou, Jihlava, Mladá Boleslav a Zlín. Projekty podané do této výzvy musí splňovat charakter zásadního významu pro dané území, musí být cíleny na podporu nejdůležitějších potřeb území, jejichž vyřešení přinese v území významnou pozitivní změnu. Řešení problematiky je popsáno ve schválených integrovaných strategiích a má formu podpory aktivit při využití sociálních služeb, aktivit souvisejících s komunitní sociální prací, aktivit souvisejících s prevencí kriminality, aktivit souvisejících s propojením podpory bydlení, zaměstnání, zdraví a sociální práce.

- Výzva č. 03_16_047 - je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 29. dubna 2016 do 31. prosince 2021. Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a je určena pro Místní akční skupiny (MAS) se schváleným programovým rámcem Operačního programu Zaměstnanost příslušné strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). V této výzvě stanovuje Řídící orgán OPZ závazné podmínky pro vyhlášení výzev MAS na předkládání integrovaných projektů v území MAS. Výzvy MAS musí být v souladu s výzvou ŘO a s příslušnou SCLLD. Integrované projekty získají podporu, pokud jsou řádně vybrány v rámci výzvy MAS navazující na výzvu ŘO. Podporované aktivity:

- > Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím poskytování vybraných sociálních služeb a prostřednictvím dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování
- > Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení
- > Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti
- > Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
- > Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni

Cílová skupina *Národnostní menšiny* byla zařazena i do dalších výzev, mezi které patří:

- Výzva č. 03_16_064 - Podpora aktivit a programů v rámci sociálního začleňování (2. výzva). Jednalo se o kolovou výzvu vyhlášenou v období od 26. října 2016 do 4. ledna 2017 v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Podporované aktivity:

- > Podpora sociální práce je základní nástroj pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených
- > Podpora aktivit zaměřených na pečující osoby a podporu neformální péče
- > Podpora přístupu osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených k bydlení
- > Podpora přístupu osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených k zaměstnání a jeho udržení
- > Podpora osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím dalších začleňujících veřejných služeb
- > Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- > Podpora aktivit pro cílovou skupinu migrantů

V roce 2017 byly ukončeny výzvy v prioritní ose 3 OPZ na podporu inovačních projektů, které byly mj. zaměřené i na cílovou skupinu národnostních menšin, migrantů a azylantů.

- Ve výzvě č. 03_15_024 byl podpořen projekt *Zvyšování interkulturní propustnosti veřejných institucí ve městě Brně*. Cílem projektu je snižování bariér integrace cizinců v rámci veřejných institucí ve městě Brně prostřednictvím přenosu zahraniční dobré praxe a otestování několika opatření v podmínkách české veřejné správy. Podstatou projektu je založení pozice interkulturních pracovníků v rámci Magistrátu města Brna. Pozice interkulturního pracovníka reaguje na zvyšující se počet cizinců (v současnosti cca 30 000) a s tím spojenou komunikaci s veřejnými institucemi. Pro cizince je typická nízká frekvence kontaktu s úřady, případně je samotná komunikace náročná a v mnoha případech nemají ani úředníci příslušné kompetence pro komunikaci. Existenci těchto a dalších tzv. interkulturních bariér v rámci úřadů mají za úkol zmírnit/odstranit právě interkulturní pracovníci. Výstupem projektu je mimo jiné ukotvení pozice interkulturního pracovníka do strategických dokumentů města. Souběžně s fungováním interkulturního pracovníka proběhnou vzdělávací aktivity úředníků veřejné správy v Brně.

- Ve výzvě č. 03_15_124 Podpora inovačního prostředí jsou v realizaci dva projekty, které se týkají vyhodnocování poznatků a dat včetně posuzování sociálního a ekonomického dopadu realizovaných intervencí a nástrojů v oblasti národnostních menšin a migrace na lokální a regionální úrovni.

Projekt *Města a inkluzivní strategie* realizuje *Sdružení pro integraci a migraci*, o. p. s. a FSV UK, ve spolupráci s MPSV, Hl. m. Prahou a vybranými kraji. Projekt je zaměřen na zmapování postupů a nástrojů v oblasti integrace cizinců na lokální úrovni, zhodnocení jejich efektivity, vznik metodiky, manuálu a databáze ověřených opatření, evaluace a formulace doporučení pro relevantní aktéry. Přináší i dobrou praxi ze zahraničí. Záměrem je vybudovat dlouhodobě využitelnou znalostní platformu, cílenou na inkluzivní strategie.

Aspirací projektu je, aby lokální integrační politiky lépe refletovaly reálné potřeby cizinců a byly vytvářeny na základě jasných vizí čeho dosáhnout. Mezi dílčí cíle patří mj. (a) zmapování realizovaných projektů i jiných nástrojů, (b) vytvoření jejich databáze, (c) zjištění údajů o dopadu, následně (d) vytvoření metodiky hodnocení impaktu projektů na lokální integraci a (e) přinesení info o nejlepších zahraničních *upscalingových* projektech. Informace budou použitelné v horizontu min. 5-7 let pro vytváření *evidence-based* integrační politiky, vč. předpřipravených nástrojů, jak tyto znalosti získávat i do budoucna, což vychází i z poptávky konkrétních orgánů veřejné správy. Úspěšný projekt připraví i strategie pro situace, které

mohou nastat (vyšší počet žadatelů o azyl, vznik enkláv aj.). Dílčím cílem je dále *empowerment* lokálních institucí a vytvoření dlouhodobě funkčních sítí na několika úrovních.

V rámci výzvy č. 03_15_124 je realizován projekt *Nové školy o.p.s. Dobrá práce v obci: Možnosti pracovní integrace osob ohrožených sociálním vyloučením na úrovni obce*, který se si klade za cíl zlepšit šance obyvatel sociálně vyloučených lokalit uplatnit se trhu práce. Snahou je nalézt kvalitní (tzn. udržitelné) zaměstnání pro tyto osoby prostřednictvím aktivní politiky obcí. První fáze projektu je zaměřena na sběr dat a podrobnou analýzu nástrojů a forem vytváření pracovních míst na obecní úrovni především z hlediska jejich efektivity a sociálních dopadů. Součástí je i využití zkušeností ze zahraničí. Cílem je také identifikovat legislativní bariéry při vytváření pracovních míst na úrovni obce. Ve druhé fázi projektu pak dojde ve spolupráci s Agenturou k vytipování šesti obcí, se kterými se bude pracovat na vytvoření plánu pracovní integrace, jeho využití a hodnocení. V obcích vznikne pozice lokálního konzultanta pracovní integrace. Projekt je inovativní ve své komplexnosti, s jakou přistupuje k řešení problému, ve snaze propojit aktivní politiku zaměstnanosti s ohledem na efektivitu obecních rozpočtů a s respektováním potřeb lokálních aktérů a místních obyvatel.

Přehled soutěžních projektů na národnostní menšiny (k 31.12. 2017)

OPZ, investiční priorita 1.1 „Přístup k zaměstnání“		
	počet projektů	souhrnná výše dotací za projekty v příslušné výzvě (Kč)
1. Výzva 03_15_040 Podpora zaměstnanosti cílových skupin (2017 realizace)	1	4 447 550
2. Výzva 03_16_053 Specifická výzva na vybrané cílové skupiny (2017 realizace)	1	5 622 925
3. Výzva 03_16_068 Podpora zaměstnanosti cílových skupin (2017 zahájené)	6	23 385 628,50
Celkem v OPZ na IP 1.1 realizovaných projektů (ukončených i v realizaci)	8	33 456 103,50

V Operačním programu Zaměstnanost na IP 1.1 *Podpora zaměstnanosti* byly v roce 2017 v plné realizaci dva soutěžní projekty zaměřené na národnostní menšiny (ve výzvách č. 03_15_040 a 03_16_053). S ohledem na tento nízký počet projektů byla v listopadu 2016 vyhlášena výzva č. 03_16_068 s dílčí alokací 50 000 000,- Kč pro projekty s cílovou skupinou národnostní menšiny. Dílčí alokace sice nebyla plně vyčerpána, ale v rámci výzvy vstoupilo v roce 2017 do realizace dalších 6 projektů v úhrnu za 23,3 mil Kč.

Projekty s cílovou skupinou *Národnostní menšiny* se zaměřují převážně na integraci romské menšiny na trh práce. Jeden projekt je zaměřen na podporu polské národnostní menšiny v oblasti Třinecka a Jablunkovska. Příslušníci národnostních menšin se však účastní i projektů zaměřených na jiné cílové skupiny, např. na Fyzické osoby starší 50 let, Osoby do 25 let věku a mladistvé do 18 let bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace, Osoby dlouhodobě nezaměstnané, apod.

Cílem výše uvedených projektů je řešit sociální vyloučení na trhu práce. Nejčastějšími aktivitami jsou motivační kurzy, pracovní diagnostika, vzdělávací kurzy a rekvalifikace, poradenství, odborné praxe, místa na zkoušku, zprostředkování zaměstnání a podpora pracovních míst, obvykle s čerpáním mzdových příspěvků.

Bližší informace k projektům realizovaným v roce 2017 a zaměřeným na národnostní menšiny jsou uvedeny v přehledové tabulce:

Přehled projektů pro cílovou skupinu Národnostní menšiny realizovaných v roce 2017 na IP 1.1 OPZ

název projektu	číslo projektu	název příjemce	dotace (Kč)
Výzva č. 40			
Pomoc romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci	CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_040/0002462	DŽIVIPEN o.p.s.	4 447 550
Výzva č. 53			
NOVÝ SMĚR	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_053/0003952	LEADER ACADEMY, o.p.s.	5 622 925

Výzva č. 68, zahájení realizace v 3.a 4.Q 2017

Zkusme to	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007024	VS Rychleby s.r.o.	2 108 500
Správná příprava na zaměstnání	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007075	DŮM ROMSKÉ KULTURY o.p.s.	5 399 225
Dokážeme to v menšině v Olomouckém kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007134	Asociace pro rozvoj regionů z.s.	3 061 437,50
Zvládneme to v menšině v Jihomoravském kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007150	RCI, z. s.	3 181 437,50
Umíme se domluvit	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007170	MAS Jablunkovsko, z. s.	4 185 937,50
Zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob ze sociálně vyloučených lokalit ve Varnsdorfu	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007200	MOST KE VZDĚLÁNÍ – BRIDGE TO EDUCATION, z.s.	5 449 091

Reflexe národnostních menšin

Tato příloha je tvořena výlučně texty zástupců národnostních menšin. Ty nejsou z věcného a stylistického hlediska korigovány, ve výjimečných případech k nim je přidána vysvětlující poznámka pod čarou. Jednotliví autoři jsou jmenovitě uvedeni v poznámkách pod čarou.

- **ZHODNOŮTE ČINNOST ORGANIZACÍ VLASTNÍ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (KROMĚ JINÉHO JEJICH VZÁJEMNOU SPOLUPRÁCI, ZPŮSOB KOMUNIKACE V RÁMCI MENŠINOVÉHO SPOLEČENSTVÍ, ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ JEJICH ČINNOSTI ATD.).**

BĚLORUSKÁ MENŠINA¹⁴⁸

Činnost registrovaných běloruských spolků v roce 2017 tradičně spočívala v organizaci oslav lidových svátků a jiných kulturních akcí. Přípravy větších akcí, jako je např. oslava výročí založení Běloruské národní republiky (*Dzeň Voli*), nebo také 500. výročí vydání Bible, vyžadovaly spolupráci několika spolků. Kulturní činnost spolků byla financována z vlastních zdrojů, tedy členskými příspěvky. Většina registrovaných organizací v rámci běloruské menšiny však žádnou činnost neprováděla (např. *Asociace pro modernizaci, Belaruskí kutok, Svaz Bělorusů v zahraničí, Běloruský dům v Praze, Svobodné Bělorusko*).

BULHARSKÁ MENŠINA¹⁴⁹

V roce 2017 vycházely v ČR tři časopisy bulharské menšiny: časopis *Balgari* (vydává spolek *Vazraždane*), časopis *Roden glas* (vydává spolek *BKOK Praha*) a časopis pro děti *Kamarádi* (vydává spolek *Zaedno*). Hlavními zdroji finančních prostředků na vydávání časopisů a další jsou Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Magistrát hl. m. Prahy. Spolek *Vazraždane* působí v Praze od roku 2001 a patří mezi nejaktivnější spolky bulharské menšiny v ČR. Má bohatou kulturní a osvětovou činnost, kterou vyvíjí s finanční podporou Ministerstva kultury, Magistrátu hl.m. Prahy a Ministerstva školství Bulharské republiky. Vzájemnou komunikaci v rámci spolku hodnotí jako velice dobrou.

I nadále pro spolek *Zaedno* zůstává jedním z hlavních témat bulharský a balkánský folklor a udržování lidových tradic. Folklorní soubor *Bulgari* při spolku *Zaedno* působil i v roce 2017. Jeho členové se setkávají jednou až dvakrát týdně a je jich již kolem 35. I nadále pravidelně probíhají tradiční akce, jako je např. *Trifon Zarezan*, které sdružení organizuje už dlouhá léta. Ke sdružení se postupně přidávají noví členové a sympatizanti. Radostné je, že se někteří z nich ujímají i organizační činnosti. Vzájemná komunikace v rámci spolku je velice dobrá. Spolupráce s ostatními partnery a příslušnými úřady je vnímána velmi pozitivně.

Bulharská kulturně-osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze existuje od roku 1992 a v roce 2017 slavila 25 výročí od založení. Již 25 let spolek velice aktivně spolupracuje s bulharskými (*Akademie věd BR*) a českými historiky na základě archivu shromážděného jeho členy. Zpřístupňuje dokumenty, uložené v archivech AVBR, v státní knihovně Sv. Cyrila a Metoděje v Sofii, ve Slovanské knihovně v Praze, vydává publikace – česky a bulharsky, životopisné texty, poezie, omalovánky pro děti. Spolupráce s časopisem *Balgari* je již tradiční. Všechny tyto aktivity jsou za občasnou podpory hlavně Magistrátu hl.m. Prahy. Důležitá setkání v rámci klubové činnosti byly se spolky a kluby, nesoucí též jméno svatých bratrů Cyrila a Metoděje. Klubová činnost spolku v roce 2017 probíhala v Česku, ale rovněž v Německu: např. v rodišti bratří Bendů na zámku v Benátkách nad Jizerou, v Českém Brodě, Ústí n./L. aj. Spolek pořádal přednášky ve spolupráci s FF UK v Praze a Židovskou obcí.

Činnost spolku *Bulharské pravoslavné obce* se zaměřuje na organizování a pořádání seminářů, výstav, informačních přednášek a diskuzí ve spojení s vírou. Kulturně osvětová činnost bulharské menšiny má dlouholeté kořeny a těší se vzájemné prospěšné spolupráci na

¹⁴⁸ Text zpracovala Alena Kovářová, předsedkyně spolku Skaryna.

¹⁴⁹ Text zpracovala Světlana Lazarová, členka Rady; od některých organizací se nepodařilo získat informace.

všech úrovních. Důraz je kladen nejen na zachování bulharské kultury, ale i na spolupráci s majoritní společností se snahou o vzájemné kulturní a duchovní obohacování obou bratrských křesťansko-slovanských národů, jejichž hodnoty zaměřené především na rodinu je potřebné a uchovávat. Cílem spolku je popularizovat pravoslavnou etiku i církevní svátky, prezentovat národnostně menšinovou kulturu a zvyky. O toto se snaží mimo jiné vydáváním a distribucí tiskových materiálů s národnostní tematikou (dvojjazyčně) a předmětů a symbolů spojených s vírou, dále pořádání akcí a bazarů, jejichž výtěžek bývá použit na pomoc talentovaných dětí bulharského původu. Spolek popularizuje svou činnost prostřednictvím informací o svých aktivitách, zveřejňovaných v médiích – fotografie a audiovizuální záznamy na YouTube a Facebooku, články a info na webových stránkách spolku, rozhovory a reportáže v Českém rozhlase a ohlasy na stránkách časopisu *Roden Glas*.

Interní komunikace v rámci *BKOK* Praha s ostatními regionálními kluby byla na dobré úrovni. Podařilo se koordinovat některé akce společně, např. krajanské setkání v Mikulčicích, které je již tradičně společnou akcí všech regionálních klubů patřících pod ABS v ČR. Setkání v Mikulčicích se účastnily také spolky *Bulharská pravoslavná obec v ČR* a *Křesťanské sdružení Bulharů v ČR Svatého Nikolaje Miriklijského Divotvůrce*. Spolupráce s Bulharskou základní školou a gymnáziem Dr. Petra Berona v Praze i nadále pokračuje.

Komunikace mezi jednotlivými bulharskými sdruženími (působícími na území hl. města Prahy) se v roce 2017 mírně zlepšila. Šest z osmi spolků působících na území hl. m. Prahy mezi sebou komunikuje a spolupracuje na společných akcích.

CHORVATSKÁ MENŠINA¹⁵⁰

V roce 2017 se *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* věnovalo svým tradičním a dlouhodobým projektům (viz níže) a soustředilo své síly na rekonstrukci *Chorvatského domu v Jevišovce* a přípravu *Muzea moravských Chorvatů*. V roce 2017 probíhaly přípravné práce na realizaci druhé etapy jeho výstavby a přípravu expozice.

Další aktivity sdružení byly uskutečňovány zejména se záměrem dokumentovat historii chorvatské menšiny, šířit povědomí o existenci moravských Chorvatů, posilovat vazby mezi příslušníky komunity, aktivizovat mladší generaci příslušníků, resp. potomků příslušníků menšiny. Soudě z ohlasů, které se zpětně dostávají, je možné konstatovat, že se to daří.

MAĎARSKÁ MENŠINA¹⁵¹

V roce 2017 *Spolek Jánose Esterházyho* svou činnost orientoval na 60. výročí úmrtí neprávne odsouzeného Jánose Esterházyho. Maďarskou menšinu dále reprezentovaly organizace *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, politicko-občanské hnutí *Coexistentia-Soužití* (maďarská sekce), *Česko-maďarská obchodní komora*, nově reorganizovaný *Spolek maďarských lékařů a přírodovědců v ČR*, zahrnující proti dřívějšímu i přírodovědce, čímž bylo rozšířeno zaměření spolku, *Společnost Artura Görgeyho*, *Nadace Rákóczi*, *Spolek Iglice* v Praze a pražský spolek *Maďarské reformované církve*. Již v roce 2016 byly zahájeny katolické mše s týdenní frekvencí v Praze v kostele Sv. Jindřicha, v prosinci 2017 za přítomnosti českého a maďarského kardinála byla otevřena maďarská fara. Kromě nich stále aktivně působí dva maďarské studentské spolky: *Spolek Endre Adyho v Praze* (AED) a *Spolek Ference Kazinczyho* (KAFEDIK) v Brně. Tyto spolky sdružují vysokoškolské studenty maďarské národnosti v uvedených městech. Ve většině případů se jedná o občany Slovenské republiky. Tyto spolky aktivně spolupracují s ostatními, již zmíněnými maďarskými organizacemi.

NĚMECKÁ MENŠINA¹⁵²

Obě zastřešující organizace německé menšiny v ČR - *Spolek Němců a přátel německé kultury* (dále jen „Spolek Němců“) a *Shromáždění německých spolků v České republice* („SN“)

¹⁵⁰ Text zpracovala Mgr. Lenka Kopřivová, členka Rady.

¹⁵¹ Text zpracoval Ing. Béla Szaló, člen Rady.

¹⁵² Text zpracovali Martin Dzingel a Petr Rojík, členové Rady.

pracují samostatně. Obě organizace se navzájem informují o činnosti, zvou se navzájem na hlavní akce, kde hostují na vystoupeních. Na lokální úrovni dochází k částečnému prolínání organizací (např. dvojí členství jednotlivců i místních skupin, zvaní hostů, spolupráce na přípravě akcí, neformální kontakty). Obě organizace řeší podobné problémy a na rozdíl od minulosti se respektují a vzniklé problémy mají snahu řešit.

Spolek Němců působí především v pohraničních regionech, které byly v minulosti osídleny německy hovořícím obyvatelstvem: v Karlovarském, Ústeckém, Královéhradeckém a Praze. Má necelých 1 000 členů ve 20 základních organizacích. Dvakrát ročně se schází devítičlenné předsednictvo a jednou výroční shromáždění. Členové spolku se v základních organizacích scházejí pravidelně, týdně až měsíčně na tematických setkáních, vzájemně se navštěvují a žijí pro spolek. Činnost *Spolku Němců* se soustřeďuje na kulturu, udržování národnostních tradic, poznávací zájezdy, výstavy, přednášky, vycházky, koncerty, obnovu památek, spolupráci s výzkumnými institucemi, muzei, školami, církvemi a médii při výzkumu česko-německých vztahů a regionální historie. *Spolek Němců* přispěl do několika filmových, knižních, televizních a rozhlasových projektů (Kraslice, Chomutov, Jablonec, Praha) včetně projektu Paměť národa. Důležitá pro jeho členy je možnost vzájemné komunikace a sociální stránka. Za velmi důležitou pokládá spolupráci mezi německou menšinou a českou většinou, zvláště v příhraničních regionech s větším zastoupením obyvatel německé národnosti. Toto je českou veřejností a úřady velmi kladně přijímáno. *Spolek Němců* může existovat díky alespoň skromné materiální a morální podpoře krajů a obcí. Naopak tyto úřady oceňují aktivitu německé menšiny při rozvíjení kulturního života v obcích, což se projevuje oceněními jednotlivců i celých skupin *Spolku Němců*.

Spolek Němců i *SN* spolupracují s organizacemi ve Spolkové republice Německo a jsou v kontaktu s Velvyslanectvím SRN v Praze a Sudetoněmeckou kancelář v Praze. V roce 2017 došlo k mnoha setkáním organizací německé menšiny v ČR s představiteli státních institucí SRN, např. kulatý stůl o situaci německé menšiny v ČR v září 2017 na Velvyslanectví SRN, kterého se zúčastnil i sekretariát Rady a zástupci Ministerstva kultury. Mimo rámec zmíněných organizací existuje mnoho dalších jednotlivců a organizací, které přispívají k dobrým česko-německým vztahům, především univerzity, školy, muzea a knihovny.

SN (jako střešní organizace se sídlem v Praze), sdružovalo v roce 2017 dvacet dva německých svazů a 14 setkávacích středisek. Vrcholným orgánem *SN* je tzv. konference delegátů neboli Zemské shromáždění, jež se dle platných stanov svolává dvakrát do roka. Konferenci tvoří jednotliví zástupci německých občanských sdružení, podle předem stanoveného klíče. Delegáti jsou ve svých domovských organizacích voleni valnou hromadou na příslušné volební období. Počet delegátů je dán dle stanoveného klíče, předem schváleného Zemským shromážděním. V současné době čítá Zemské shromáždění 45 delegátů. Tito volí Prezídium *SN* a dále prezidenta/prezidentku *SN*. Volební období je tříleté. Poslední řádné volby proběhly v 6. listopadu 2016. Prezídium má 7 členů. Statutárním zástupcem *SN* je jeho prezident. Seskupené svazy *SN* vykazují dle posledních údajů cca 7000 organizovaných členů. *SN* je zřizovatelem dvou obecně prospěšných společností, a sice *Bohemia Troppau* a *Busow*. První z nich se zabývá ekonomicko-hospodářskou činností a podporuje podnikání v řadách německé menšiny v ČR. *Busow* je společnost sociálně zaměřená a zabývá se zejména projekty v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit pro mládež a seniory, především příslušníků německé menšiny v ČR. *SN* je zřizovatelem *Gymnázia Thomase Manna* a *ZŠ česko-německého porozumění* v Praze. *SN* vydává periodikum *LandesECHO*, v současné době jediného celostátního periodika německé menšiny na území ČR. Spolupráce mezi jednotlivými svazy, které *SN* zastřešuje, lze považovat za velmi přátelskou, přínosnou a efektivní. Důležitým nástrojem vzájemné komunikace je výše zmíněné periodikum *LandesECHO*. Komunikace s předsedkyní *Spolku Němců* je na dobré úrovni.

POLSKÁ MENŠINA ¹⁵³

Zastřešující organizací polské národnostní menšiny je *Kongres Poláků v ČR*. Jeho stanovy umožňují všem příslušníkům polské menšiny bez ohledu na členství v jakémkoliv spolku vyvíjet činnost a ovlivňovat dění v této organizaci, jak na místní, tak na centrální úrovni. Jeho členem je přes 30 spolků, mezi největší patří: *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*, *Maticе školská* a *Polské turisticko-sportovní sdružení Beskid Śląski*. *Kongres Poláků* je financován z dotací, sponzorských darů a rovněž z příjmů z pronájmu prostor. Organizace sdružené v *Kongresu Poláků* vzájemně spolupracují, zejména na poli Rady představitelů, již tvoří zástupci členských organizací a dále zmocněnci z obcí, ve kterých polská menšina žije.

Klub Polski w Pradze výrazně oceňuje možnost využívat prostory v DNM jak pro administrativu, tak pro pořádání setkání a kulturních akcí.

Základním pilířem činnosti polské národnostní menšiny v České republice je činnost *Polského kulturně-osvětového svazu v ČR (PZKO)*. Tento desetitisícový zapsaný spolek se svými 79 místními skupinami od roku 1947 realizuje svoje statutární cíle konáním významných kulturně-společenských aktivit, dokumentační, informační a vydavatelskou činností. Jedná se mj. o folklorní festivaly, včetně mezinárodních, činnost dětských i dospělých souborů, činnost pěveckých souborů, kapel, amatérských divadelních souborů, sportovců apod. Uvedené aktivity mají dlouhodobou tradici a setkávají se s velkým ohlasem.

Polská společnost turisticko-sportovní *Beskid Śląski v ČR* je jednou z řady organizací vyvíjejících aktivity ve prospěch polské menšiny v ČR, které jsou sdružené v rámci *Kongresu Poláků*. Činnost Společnosti se zaměřuje na sport a turistiku, úzce spolupracuje s *Klubem českých turistů*, s *Klubem slovenských turistů* a *PTTK* – obdobnou organizací v Polsku. Organizace je financována z vlastních zdrojů – členské příspěvky a částečně ze zdrojů Města Český Těšín a polské organizace pro menšiny *Wspólnota Polska* prostřednictvím Generálního konzulátu PR v Ostravě.

POLONUS – Klub Polski w Brnie, z.s. je organizací polské menšiny s celoměstskou působností na území města Brna a přesahem do Jihomoravského kraje. Sdružuje příslušníky polské menšiny, občany Polské republiky s trvalým pobytem v ČR a příznivce Polska z řad většinové společnosti. Spolek působí v Brně již více než 20 let, byl založen 13.1.1997

PZKO spolupracuje s *Maticí školskou* a školami a školkami s polským jazykem vyučovacím. S jinými organizacemi okrajově. Jeho činnost je pro polskou menšinu zásadní. V ČR neexistuje žádná polská organizace, v níž by nevyvíjeli svou činnost rovněž i členové PZKO.

ROMSKÁ MENŠINA ¹⁵⁴

Nedodala podklady.

RUSÍNSKÁ MENŠINA ¹⁵⁵

V ČR působí již tradičně aktivně tři rusínské organizace, *Společnost přátel Podkarpatské Rusi (SPPR)*, *Rusínská iniciativa.cz* a *Skejušan*. Činnost těchto organizací je kulturně společenská. Šíří povědomí o rusínské kultuře, historii, etnografii, folkloru atd. mezi českou veřejností. Seznamují veřejnost s přírodními krásami tohoto území formou fotografických a výtvarných výstav renomovaných fotografů a výtvarníků. Pořádají besedy, folklorní vystoupení, nebo odborné přednášky a semináře, filmové projekce, setkání a besedy s osobnostmi českého kulturního života, které mají vztah k území bývalé Podkarpatské Rusi, nebo tam mají své kořeny, či s historiky, etnografy nebo politology, kteří se věnují rusínskému tématu. SPPR kromě toho vydává časopis *Podkarpatská Rus* a knižní publikace věnované Podkarpatské Rusi a rusínskému etniku.

¹⁵³ Text zpracoval Dariusz Branny, člen Rady.

¹⁵⁴ Text zpracovala Ivona Parčiová, členka Rady.

¹⁵⁵ Text zpracovala Dagmar Březinová, členka Rady.

Většina členek souboru *Skejušan* pochází z Rumunska, z rusínské vesnice Skejuš, která dnes již neexistuje. Obyvatelé této obce se několikrát po 2. světové válce stěhovali, až zakotvili v Chomutově (některé rodiny také na Moravě např. v Troskovicích), kde našli práci i bydlení – svůj druhý domov. Dodnes pečlivě uchovávají rusínské artefakty a stále nacvičují nové písně ze své původní domoviny. Spolek má 22 členů. Soubor navštěvuje folklorní festivaly doma i v zahraničí. Písně doprovází scénkami ze všedního života Rusínů v minulosti, což jejich vystoupení značně oživuje. Svým radostným projevem jsou inspirací pro všechny, kteří mají rádi folklor. Soubor společně prožívá také významné společenské události a svátky osobního charakteru: narozeniny, svatby, úmrtí apod. Všechny tyto události pečlivě zaznamenávají ve své kronice, která mapuje činnost spolku od počátku až do současnosti.¹⁵⁶

RUSKÁ MENŠINA¹⁵⁷

Poznatky, uvedené ve Zprávách za předchozí roky stále platí. Situace v ruské národnostní menšině a celé ruskojazyčné komunitě se v roce 2017 dále politizuje. Propaganda RF působí zejména na lidi organizované v krajanských spolcích. Ale i v této části ruskojazyčné komunity docházelo ke sporům a rozdílnému hodnocení krajanské politiky a centrálního řízení *Ruského světa*, který tvoří více než 30 000 000 bývalých občanů SSSR, rozestých po celé zeměkouli.

Převážná část příslušníků ruské menšiny jsou loajálními občany ČR a podporují demokratické hodnoty zakotvené v ústavě, souhlasí se zahraniční politikou vlády a závazky, vyplývajícími z členství ČR v EU a NATO.

Odlíšné názory, které intenzivně propagovaly těsně spolupracující organizace, přesněji jejich předsedové, předseda spolku *ARTEK*¹⁵⁸ a předsedkyně *ISSTRAS*,¹⁵⁹ zřejmě přivedli tyto organizace k rozhodnutí, že se nadále nebudou prezentovat jako organizace ruské *národnostní menšiny*. Jejich organizace spolupracují s politiky a politology z okrajů politického spektra ČR, z nichž jsou někteří rovněž známi svými xenofobními postoji a výroky a s jejich podporou pořádaly semináře a konference v poslanecké sněmovně a europarlamentu. Jedná se zejména o stranu SPD a jejího předsedu.

Ke stejnému rozhodnutí zřejmě dospěla i organizace *Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě o. s.* Ta se dosud prezentovala jako pokračovatel a dědic organizace Svazu Československo-sovětského přátelství a její činnost se prolíná s *Klubem Rudé armády*.

Protipól tvoří zejména organizace *Ruská tradice*, která navazuje na Masarykův odkaz a jeho podporu pronásledované ruské demokratické inteligence. Intenzivně spolupracuje se současnými umělci, hudebníky, nezávislými novináři, politickými analytiky a lidsko-právními aktivisty z Ruska, Ukrajiny, Běloruska a s jejich protějšky ve střední Evropě. Velký pozitivní

¹⁵⁶ Ke „Světové radě Podkarpatských Rusínů“: občas proběhne v médiích zpráva o aktivitách dvou rusínských podnikatelů dlouhodobě zjižících v Čechách, zaštiťujících se a vystupujících pod názvem *Světová rada Podkarpatských Rusínů*. Prohlašujeme, že pokud tato organizace vůbec v ČR existuje, o jejich aktivitách nám není nic známo a naše organizace s nimi nemají nic společného. Tato organizace rovněž nemá právo vystupovat jménem Rusínů, nikdo ji k tomu nezmocnil, nepověřil žádným jednáním (např. s českými politiky) ani konkrétní činností. Nevykonává žádnou činnost kulturně-společenskou. Lze usuzovat z mediálních sítí a z fotografií, které zveřejňují na FB, že jejich činnost má politický charakter. Od těchto pochybných aktivit se výše jmenované rusínské organizace distancují, neboť je považuje za osobní aktivity těchto podnikatelů a navíc se neslučují se zaměřením, stanovami a obsahem činnosti SPPR, Rusini.cz ani Skejušanu. K názvu a případným aktivitám této „Světové rady“ ještě autor textu dodává:

1. Mezinárodní organizace s velmi podobným názvem – Světová rada Rusínů - existuje a působí více než dvě desetiletí, sdružuje rusínské organizace v Evropě i zámoří, svolává pravidelné Světové kongresy Rusínů. Spolupracujeme s ní, účastníme se kongresů a připadá nám nehorázné, že výše zmíněný spolek si „vypůjčil“ od této mezinárodní organizace název.

2. Je přinejmenším podivné, že „Světová rada Podkarpatských Rusínů“ bojuje za autonomii regionu Podkarpatská Rus nikoliv ve své vlasti, ale na území České republiky a vyvíjí zde politickou činnost, která s ČR nemá nic společného. Její aktivity přece logicky patří na území, za jehož samosprávu bojují.

¹⁵⁷ Text zpracoval Alexej N. Kelin, člen Rady.

¹⁵⁸ Olexandr Barabanov

¹⁵⁹ Radmila Zemanová-Kopecká

ohlas na mezinárodní úrovni získal festival *KULTURUS*, který se v Praze koná již od roku 2013 z iniciativy občanského aktivisty a umělce Antona Litvina. Partnery jsou vedle *Ruské tradice* a *Ruského slova* také Filosofická fakulta UK, *Knihovna Václava Havla*, studentská organizace *Východoevropský klub*, nezávislá televize NEP, *Institute for politics and society*, *Čerstvá stránka*, agentura *ORF* a velké množství významných osobností, které se festivalu aktivně účastní.¹⁶⁰ Jedním z hlavních cílů festivalu je výměna znalostí a zkušeností mezi osobnostmi kultury z České republiky, Ruska, Ukrajiny a Běloruska, aby bylo možné překonat post-komunistický syndrom a vytvořit fungující občanskou společnost.

V roce 2017 proběhl festival *KULTURUS* v Praze 12. října -10. listopadu s názvem *Sto let odporu vůči bolševismu*. Obsahoval 18 přednášek, diskusních a literárních večerů, výstav atd.¹⁶¹

Současně v roce 2017 probíhala příprava k zahájení činnosti *Akademického centra Borise Němcova* na Univerzitě Karlově, které bude sdružovat odborníky, spolupracovat s dalšími výzkumnými a akademickými centry či organizovat veřejné přednášky, letní školy, vědecké semináře a konference. Jeho činnost by rovněž měla přispět ke kultivaci česko-ruských vztahů.

V ruské komunitě se pohybuje velké množství spolků, organizací a uskupení, které se snaží neprezentovat své politické názory a zabývají se zájmovou činností v oboru folkloru, literatury, vzdělávání, sportu, česko-ruskými vztahy v obchodní sféře, atd. Jejich část se sdružuje ve dvou konkurujících *Koordinačních radách krajanů Ruské federace* (Координационный совет российских соотечественников; KSRS), které nespolupracují a ani spolu nekomunikují.

- Ta první působí v rámci celosvětového programu *Ruský svět*, což je celosvětová struktura řízená z Moskvy. Tato KSRS není v ČR registrována jako právnická osoba. Sdružuje neustále se měnící počet organizací a fyzických osob.¹⁶²
- Druhá, se stejným názvem, v ČR registrována je. Sdružuje dvoje noviny a šest organizací.¹⁶³

Trvá rozdělení i u tzv. kozáckých organizací. I v tomto roce v ČR působily dva spolky:

- *Посольская Троицкая казацкая станица* (*Vyslanecká Trojická kozácká stanice*). V ČR je zaregistrována dvakrát. Jednou jako o.p.s. v Praze 10 - IČO: 29030919, podruhé jako zapsaný spolek v Mariánských lázních (IČO: 03771792)
- *Всеказачий союз Чешских земель и Словакии* (*Všekozačský svaz českých zemí a Slovenska*). Tato organizace je v ČR registrována jako zapsaný spolek (IČO 22768416)¹⁶⁴

Všekozačský svaz: činnost menšiny jako takové není kompetentní hodnotit. Soustředí se na naši vlastní činnost a spolupráci s dalšími organizacemi v rámci konkrétních akcí. Činnost se zaměřuje na historické, kulturní a sportovní aktivity v rámci cílů Svazu dle schválených Stanov. Financování činnosti probíhá převážně z řádných a mimořádných členských příspěvků. V roce 2017 získali příspěvek na dopravu a ubytování na vystoupení folklorního souboru, která se uskutečnila mimo Prahu (Hodonín, Jirkov, Třebívlice) a dále na dopravu mimopražských souborů, které se zúčastnily Mezinárodního festivalu *Pokrova na Vltavě*.

¹⁶⁰ Od roku 2013 na festivalu *KULTURUS* v Praze vystoupili Petr Kolář, bývalý velvyslanec ČR v Ruské federaci – Ondřej Soukup, novinář – Tomáš Glanc, rusista a kurátor – Lukáš Babka, český slavista, ředitel *Slovanské knihovny* – Rostislav Valvoda, ředitel *Prague Civil Society Centre* – Štěpán Černoušek, rusista, publicista, cestovatel, předseda spolku *Gulag.cz* – Emil Souleimanov z ruských a východoevropských studií Karlovy univerzity – Sergej Loznitsa, režisér (Ukrajina) – Roman Skrypin, spoluzakladatel *Hromadske.TV*, Kyjev – Refat Chubarov, vedoucí *Medzhlis*, Kyjev – Viktor Šenderovič, spisovatel a novinář, Moskva – Elena Gremina *Theater.doc*, Moskva – Sergej Parchomenko, novinář, vedoucí projektu *The Last Address*, Moskva – Lev Rubinštein, básník, Moskva – Olga Romanova, novinářka, vedoucí projektu *Русь Сидящая*, Moskva – Alexander Morozov, politolog, novinář, Bonn – Georgy Satarov, vědec, politolog, Moskva – Artemy Troitsky, novinář, hudební historik, Tallinn – skupina *TOTART* (N. Abalakova/ A. Zhigalov, Moskva) – *Memorial* (Alexander Daniel, Irina Flige, Julia Sereda, Rusko) – Ivan Tolstoy (Svobodná Evropa, Praha) a mnozí další.

¹⁶¹ Více na www.kulturuz.cz

¹⁶² Více na stránkách <http://ksros.eu>

¹⁶³ Více na stránkách <http://krrk.cz/>

¹⁶⁴ Více na <http://kazaki.cz/>

Akce *Kozácký bál* je financována z převážné části ze vstupného a výtěžek z akce je věnován na charitativní a obecně prospěšné účely. Spolek má své dvojjazyčné webové stránky, které pravidelně aktualizuje o informace. Svoji činnost také zveřejňuje na sociálních sítích.

Sdružení Kovčeg – Archa: stejně jako v předchozích letech organizace spolupracovala s českými společenskými organizacemi a orgány státní správy Teplic a Ústeckého kraje.

Stále nemá většina organizací, sdružujících krajany Ruské Federace (občany jiných států) a současně příslušníky národnostních menšin (občany ČR) jasno, do jaké kategorie jejich organizace patří podle legislativy ČR. Protože je toto členění již několik let předmětem ostrých sporů, byly všechny známé organizace a spolky opět požádány, aby samy rozhodly, kam se hodlají zařadit. Výsledkem bylo, že se k organizacím Ruské národnostní menšiny přihlásily už jen tyto organizace:

- Sdružení Ruská tradice
- Sdružení Kovčeg – Archa
- Sdružení Všeckozácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCzS)
- Sportovní klub SAMBO Praha

K rozštěpení pod vlivem geopolitických tlaků dochází i uvnitř autokefální Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. Obdobné rozštěpení lze pozorovat i u slovanských hnutí, kde je posilován vliv *Panslavismu*. Na *Všeslovanském sjezdu*, který proběhl v květnu 2017 v Moskvě, se za účasti české delegace řešil problém obrany před zlem západních demokracií.¹⁶⁵

ŘECKÁ MENŠINA¹⁶⁶

Asociace řeckých obcí v České republice, z.s. (dále jen „AŘO“) sdružuje místně příslušné řecké obce v Bohumíně, Brně, Havířově, Javorníku, Jeseníku, Karvině, Krnově, Ostravě, Šumperku, Třinci, Vrbně pod Pradědem a Zlatých Horách. Spolupráce řeckých obcí v rámci AŘO probíhá jak na pravidelném základě (administrativní, realizace projektů – např. výuka řeckého jazyka), tak i ad hoc v rámci konkrétních časově omezených projektů. Pravidelně se konají setkání Rady AŘO se zástupci jednotlivých řeckých obcí, jakožto i s učiteli řeckého jazyka. Vzájemná spolupráce v rámci AŘO je na velmi dobré úrovni.

Spolupráce AŘO s ostatními subjekty řecké menšiny probíhá na *ad hoc*/projektové bázi (např. *Řecký den* na hradě Veveří, výuka řečtiny, vystoupení v rámci jednotlivých akcí, apod.).

AŘO a jednotlivé řecké obce, které zastřešuje, jsou financovány formou dotací ústředními orgány státní správy (MK a MŠMT), orgány místní krajské a obecní samosprávy, soukromými sponzory a v neposlední řadě členskými příspěvky. Mezi hlavní cíle AŘO patří prohlubování a podpora přátelských vztahů mezi Řeky žijícími v ČR a Českou republikou, zejména na poli kulturním a společenském. Podpora a rozvoj řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka. V tomto smyslu byla činnost AŘO a řeckých obcí, které sdružuje, v roce 2017 úspěšná. Podařilo se zrealizovat mnoho projektů, které měly příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké národnostní menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti a u ostatních národnostních menšin.

Co se týče jednotlivých řeckých obcí, tak jejich činnost a cíle jsou totožné s těmi AŘO s ohledem však i na místní specifikaci, např.:

Řecká obec Brno (dále jen „ŘOB“) v roce 2017, podobně jako v předchozích letech, aktivně působila na kulturní a společenské scéně města Brna, Jihomoravského kraje i České republiky. Široké spektrum aktivit ŘOB zahrnovalo akce kulturního, společenského i vzdělávacího charakteru se zaměřením na dospělé i děti, informační činnost, udržování tradic a obyčejů řecké menšiny v ČR a prezentaci řecké kultury, jazyka i gastronomie široké

¹⁶⁵ V květnu 2018 proběhne celosvětový *Všeslovanský sjezd* v Praze, kde se má řešit vznik Unie slovanských států, jako alternativy EU.

¹⁶⁶ Text zpracoval Adriano Mandilas, člen Rady.

veřejnosti. Činnost kanceláře, poskytnutí prostoru pro pravidelná setkání členů, komunikace s úřady i jednotlivci, prezentace řecké kultury i organizace různorodých akcí byly nejdůležitějšími směry činnosti ŘOB. Finanční situace ŘOB je stabilní. Financování činnosti a akcí probíhalo z dotací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva kultury (prostřednictvím AŘO), Statutárního města Brna (SMB) a Jihomoravského kraje (JMK). Podstatnou finanční podporu získala ŘOB od svých členů formou členských příspěvků a darů.

Řecká obec v Karviné již řadu let realizuje aktivity a činnosti, které podporují udržovat a šířit tradice řecké kultury. Za dobu dlouholetého působení se jí podařilo zorganizovat spousty akcí, které již mají tradici v městě Karviná a jsou nedílnou součástí kulturního života v jejich regionu. Plánované akce jsou pokračováním aktivit z let minulých nebo reagují na významné historické události Řecka. Plán kontinuálně navazuje na aktivity z předešlých let (např. řecký taneční soubor) a na tradiční akce (např. oslavy státních a náboženských svátků Řecka). Aktivity obce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách, facebooku nebo v regionálním tisku, nebo televizi. Pořádání akcí a projektů, ovlivnilo pohled a přístup majoritní skupiny na řeckou menšinu. To je patrné ze zvýšeného počtu návštěvníků a účastníků akcí. Řecký taneční soubor je každoročně zván na významné kulturní akce pořádané Městem Karviná a *Kulturním domem Karviná*. V tomto ohledu je *Řecká obec Karviná* přesvědčena, že naplňuje záměr projektu, kterým je udržovat a seznamovat majoritní skupinu s tradicemi Řecka. Současně umožňuje obyvatelům hlásícím se k řecké národnosti udržovat helenismus. Financování akcí probíhá formou dotací (MK prostřednictvím AŘO, Moravskoslezský kraj, Statutární město Karviná), a dále pak ve formě členských příspěvků a darů.

Řecká obec Ostrava jako pobočný spolek je členem *AŘO*. Byla založena v roce 1996 jako součást *AŘO* a je dobrovolným, nepolitickým, neziskovým sdružením nezávislým na státních či politických institucích. *Řecká obec Ostrava* je ztotožněna a převzala cíle a stanovy *AŘO*, které jsou společenské, zejména při prohlubování a podpoře přátelských vztahů mezi Řeky žijícími v České republice a Českou republikou zejména na poli kulturním a společenském, při podpoře a rozvoji řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka, při uchování a rozvoji vztahů s mateřskou vlastí, včetně společenské a hmotné pomoci krajanům od orgánů a institucí jak Řecké republiky tak jiných, a při šíření odkazu řecké kultury prostřednictvím vzdělávacích institucí, pořádáním přednášek a seminářů, seznamování s novodobou řeckou kulturou, pořádání akcí folklorně hudebních a tanečních a sportovních aktivit.

Oblasti zájmu *Řecké obce Ostrava* jsou kultura a svátky, přičemž si klade za cíl propagovat řeckou kulturu, hudbu, tanec, literaturu a seznamovat veřejnost s významem svátků slavených v Řecku. Je organizátorem mnoha akcí, které se již staly tradicí a každoročně zve řecké taneční soubory, hudební skupiny a další umělce, aby se při příležitosti těchto událostí prezentovaly. Dále oblast práce s dětmi a mládeží má za cíl vytvářet aktivity pro využití volného času dětí a mládeže zaměřené na hudbu, tanec, sport, organizace soustředění, výletů a besídek pro děti za účelem prohlubování znalostí jazyka. Oblast organizace setkávání řeckých seniorů v rámci Ostravy i celé České republiky. Velmi zaměřuje také svoji činnost na dlouhodobě nemocné spoluobčany. Oblast práce s informacemi shromažďuje informace a novinky o dění v Řecku, cestování a dopravě, příjmu řeckého televizního vysílání apod. Tyto informace předává obec nejen členům obce ale i široké veřejnosti. Nově jsou spuštěny do testovacího období web stránky se souhrnnými informacemi o orgánech a činnostech.¹⁶⁷ Oblast zachování jazyka a tradic se věnuje zejména rozvoji znalosti novořeckého jazyka, pořádáním jazykových kurzů pro děti, mládež i dospělé. V současnosti probíhá na Porubském zámku pod vedením paní Sofie Prusali *školička dětí do 14 let*, jež kombinuje výuku řeckého jazyka, folklorních tanců a zpěvu. Oblast pomoci v adaptaci Řeků přicházejících do ČR za prací,

¹⁶⁷ www.reckaobecostrava.cz

pomoc při zajištění informací o bydlení, školství, zdravotnictví. Oblast pomoci při vyhledávání kontaktů na příbuzenstvo, bývalé spolužáky či spolupracovníky se vztahem k řecké komunitě.

Řecká obec Šumperk staví svou činnost na aktivní práci své předsedkyně a ostatních členů. Obec je financována pouze z *AŘO*, z vlastních zdrojů a v roce 2017 i malým finančním příspěvkem od města Šumperk.

Další organizací, která se realizuje v rámci řecké menšiny v ČR, je *Lyceum Řekyň v ČR*, které je pobočkou *Lycea Řekyň*, které bylo založeno v roce 1911 v Athénách. Jedná se o organizaci, která zdržuje řecké ženy, jak v Řecku, tak i v zahraničí. V prosinci 2000 schválila Správní rada Ústředního Lycea v Athénách žádost řeckých žen žijících v ČR o založení české pobočky. Cílem Lycea je hlavně uchování řeckých zvyků a tradic, studium a pěstování folklorního umění, podpora ženy a morální podpora matky a dítěte. V roce 2015 *Lyceum* stabilizovalo svou činnost s pomocí poskytnutých dotací ze státního rozpočtu České republiky a dotací Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna, poprvé od roku 2010, kdy bylo zastaveno financování řecké diaspory ze strany Ministerstva zahraničí Řecké republiky. V roce 2017 *Lyceum Řekyň v ČR* pokračovalo ve spolupráci s organizacemi řecké diaspory, a to zejména s *nadačním fondem Hellenika* a *Řeckou obcí Brno*, dále s řeckými obcemi v Bohumíně, Javorníku, Praze a Karvině. *Lyceum Řekyň v ČR* bylo v roce 2017 opět garantem celodenního kulturního programu *7. ročníku Řecké soboty* na hradě Veverí. Připravilo celodenní výuku řeckých tanců, kterou vedli nejlepší učitelé v ČR a vedoucí souboru *Evros* v Javorníku. Stalo se také tradicí, že pro program na Veverí připravuje Lyceum společně s tanečnicí ostatních řeckých souborů originální představení, Letos v podání Tanečního souboru *Lycea Řekyň v ČR* a souboru *Evros* z Javorníku to byly tance a písně z Thrakie a společně s brněnským souborem *Prometheus* byly představeny tance z Makedonie. Předsedkyně *Lycea Řekyň v ČR* je členkou Přípravného výboru, společně s dalšími 3 členy, kteří zajišťují propagaci, historický program a moderování celé akce.

Další organizací, která se realizuje v rámci řecké menšiny, je *Řecká obec Praha*, o.s. Ta spolupracuje se všemi ostatními řeckými obcemi v ČR. Předsedkyně obce je v kontaktu s ostatními předsedy obcí. Do všech řeckých obcí rozesílá *Řecká obec Praha* časopis *Kalimera*, který je dosud jediným časopisem v ČR, který vychází v řeckém jazyce. Časopis popisuje život Řeků v České republice a zaznamenává historii helénismu v České republice na základě archivních materiálů a fotografií

Dalším subjektem, který se realizuje v rámci řecké menšiny v ČR je *Nadační fond HELLENIKA*, který se zaměřujeme na podporu kultury řecké menšiny žijící v Brně a přilehlých oblastech. Prioritou fondu je zejména uchování a rozvoj řeckého jazyka, pěstování tradic a folklorního umění a také zachování řeckého kulturního povědomí. *Hellenika* nadační fond dlouhodobě spolupracuje s *Českou společností novořeckých studií*, *Klubem přátel Řecka*, *Lyceem Řekyň v ČR* a *Pravoslavnou obcí v Brně*.

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹⁶⁸

J. Miňo: slovenské spolky a organizácie v ČR nemajú zameranie a štruktúru, ktorá by vytvorila jasnú hierarchiu a centrálnu vedenie. Chvála Bohu za pestrosť, aj keď sú aj takí, ktorí snívajú o akejsi forme národnej fronty s vedúcou úlohou *jednej strany*. Dôvodov pre nevhodnosť centrálného riadenia je viacero – sú tu dôvody historické, politické, ale aj rôznorodosť zamerania spolkov. Popis aktivít jednotlivých spolkov je popisom z uhla pohľadu autora, podľa jemu dostupných údajov.

- Rozdelenie podľa miesta pôsobenia – regionálne (pražské a mimopražské)

Pražské: *Bona Fide*, *ČeskoSlovenská scéna*, *Detvan*, *DOMUS*, *Etnická asociácia Etnica*, *Folklórny súbor Šarvanci*, *Gréckokatolícka farnosť u Najsvätejšej Trojice*, *Klub slovenskej kultúry*, *Obec Slovákov v ČR*, *Obec Slovákov v Prahe*, *Slovenská rímskokatolícka farnosť*,

¹⁶⁸ Podklad zpracovali Jaroslav Miňo a Naděžda Vokušová, členové Rady.

Slovenské združenie Limbora, Slovensko-česká spoločnosť, Slovensko-český klub, Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor, Slovenský literárny klub v ČR, SomvPrahe.sk, Spoločnosť Jána Kollára, Spoločnosť M.R. Štefánika, Zväz Slovákov, Skupina priamych účastníkov SNP (bez právnej subjektivity), Slovak World Network, Slovenská výchovno-vzdelávacia spoločnosť Pro Futuro, Slovenské analytické centrum, Spoločnosť Ivana Hálka, Združenie Slovákov v Prahe i Svetové združenie Slovákov v zahraničí, ktoré je registrované i v ČR.

Mimopražské: *Folklórne združenie Púčík, Folklórni soubor Dunajec Olomouc, Folklórni soubor Šmykňa Ostrava, VSLPT Pořana Brno, Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové, Regionálna obec Slovákov Brno, Slovensko-český klub Plzeň, Slovenské katolícke centrum Plzeň a Slovenský dom v Brne.*

- Rozdelenie podľa doby vzniku - rozdelenie historické

Pred rokom 1989: *Detvan, Limbora, Klub slovenskej kultúry*. Po roku 1989: všetky ostatné spolky. Všetky vznikli ako samostatné právne subjekty až po revolúcii. Spolky pred rokom 1989 fungovali ako skupiny pod zriaďovateľmi, ako im to umožňoval bývalý režim.

- Rozdelenie podľa oblasti zamerania aktivít (kultúrne aktivity, vzdelávacie aktivity, publikačná a vydavateľská činnosť, historická a dokumentačná činnosť, náboženské aktivity)

Oblasť pôsobenia jednotlivých slovenských spolkov je rôznorodá a mnohé z nich vyvíjajú aktivity vo viacerých smeroch. Bude to zrejmé pri popise ich aktivít.

Trochu užšie vyhranené sú spolky náboženského rázu, ktorých činnosť spočíva v práci s ľuďmi, v oblasti, ktorá je im prirodzene daná – práca s dospelými i deťmi podľa ich vierovyznania, väčšinou bez grantovej podpory, snád' s výnimkou podpory obnovy ich majetku charakteru historických pamiatok. Sú to: Gréckokatolícka farnosť u Najsvätejšej Trojice v Prahe, Slovenská rímskokatolícka farnosť, Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor v Prahe a Slovenské katolícke centrum Plzeň.

Pravdepodobne všetky ostatné spolky majú ambície pracovať viac menej vo všetkých ostatných menovaných oblastiach - kultúrou počínajúc a dokumentačnou činnosťou (minimálne svojich aktivít) končiac.

Je tu niekoľko spolkov, ktorých hlavnou programovou náplňou je vydávanie mesačníka pre Slovákov. Tieto časopisy sú často veľmi úzko zamerané a slúžiacie predovšetkým priaznivcom toho ktorého zoskupenia: *Slovenské listy* – vydáva spolok *Domus* (v spolupráci s *Klubom slovenskej kultúry* a *Slovensko-českou spoločnosťou*); *Korene* – vydáva *Obec Slovákov*; *Slovenské dotyky* – vydáva *Slovensko-český klub*.

- „Globálne“ rozdelenie

Existuje ešte jedno charakteristické rozdelenie. Hneď po revolúcii začiatkom 90. rokov začalo v Prahe fungovať neformálne zoskupenie slovenských spolkov *Fórum slovenských aktivít* - FOSA. Toto zo začiatku tvorili: *Klub slovenskej kultúry, Limbora, Zväz Slovákov, Detvan, Demokratická aliancia Slovákov, ECAV...*

Obec Slovákov a *Slovensko-český klub* sa zúčastňovali jeho jednaní ako pozorovatelia. Tieto spolky stáli neskôr za vytvorením ďalšieho fóra s názvom *Slovenské fórum* (SF). Do týchto dvoch fór sa postupne po svojom vzniku a podľa vzťahov a nasmerovania začlenili ďalšie spolky. Dnes patria do jednotlivých zoskupení tieto právne existujúce občianske združenia:

Fórum slovenských aktivít (FOSA): *Domus, Detvan, BONA FIDE, KSK, Limbora, Etnica, Slovensko-česká spoločnosť, Somvprahe.sk, Obec Slovákov v Prahe, Zväz Slovákov.*

Slovenské fórum (SF): *Slovensko-český klub, Obec Slovákov, Slovenský literárny klub, FS Púčík, Šarvanci* (bez záruky na úplnosť). Nemám k dispozícii zoznam členov tohto fóra, a tak uvádzam len pravdepodobných členov z radov spolkov (občianskych združení).

Možno povedať, že tieto dve skupiny navzájom málo spolupracujú.

V roku 2013 došlo k prehĺbeniu rozporov medzi týmito fórami nevhodnou podporou projektu tzv. *Slovenského domu* (SD) v Prahe, ktorý sa stal vlastníctvom *Slovensko-českého klubu*.

Jednostranná vládna podpora jedného subjektu vytvorila pomerne veľkú nerovnosť, ostrú a hlbokú brázdú v slovenskom svete. Situácia sa odvtedy nezlepšila, naopak rozpory sa po otvorení *Slovenského domu* prehlbujú. Tento priestor je vo vlastníctve jediného subjektu *Slovensko-českého klubu*. Absurdné v tomto kontexte je tvrdenie, že je to dom všetkých slovenských spolkov. Aktivity v SD prakticky kopírujú alebo dopĺňajú činnosť a aktivity už dávno existujúceho *Slovenského inštitútu*. Tvorcovia projektu SD navyše tvrdili pri jeho vzniku, že jeho financovanie je zabezpečené a nebude nijako konkurovať existujúcim slovenským spolkom. Skutočnosť je opačná - finančné zabezpečenie neexistuje a *Slovenský dom* žiada o podporu na svoje režijné náklady zo všetkých možných grantových zdrojov. Logickým sa zdá byť návrh spolkov FOSA, aby sa na financovaní SD podieľali spolky, ktoré vznik tohto domu v jeho súčasnej podobe podporili a ktorým tento priestor pre aktivity slúži.

Snáď najdiskutovanejší bude pohľad na mieru dôležitosti aktivít toho ktorého spolku. Na tento bod sa môžeme pozrieť podľa nasmerovania aktivít jednotlivých spolkov, ani nie tak podľa ich popisu v stanovách, ale podľa toho s čím a ku komu smerujú ich aktivity navonok a komu slúžia. Najskôr sú tu aktivity mieriace priamo k príslušníkom slovenskej menšiny a na druhej strane k širokej verejnosti. Máme tu aktivity prezentujúce vlastnú činnosť Slovákov v ČR a na druhej „agentúrnu“ činnosť prezentujúcu umenie, či slovenskú profesionálnu kultúru často dovezenú zo Slovenska pre českého diváka. V spektre slovenských spolkov máme spolky venujúce sa pravidelnej činnosti pre deti a mládež, spolky s nepravidelnou činnosťou, ale i spolky stretávacie, ktorých cieľom je stretnúť sa čas od času prediskutovať aktuálne alebo historické témy – položiť vence, postaviť bustu, či odkryť pamätnú plaketu známej osobnosti. Každá z týchto aktivít má svoj osobitý význam a váhu. Zreteľnejšie to vyznie pri konkrétnom popise jednotlivých spolkov.

Väčšina spolkov vykonáva svoju činnosť za príspevnia či podpory grantov, alebo dotácií. Či už na úrovni štátnych orgánov, alebo v prípade regionálnych zoskupení za podpory krajov či miest. Nechýba pravda ani podpora aktivít od sponzorov, alebo zdroje plynúce z vlastnej činnosti, vlastné príspevky na činnosť, alebo zdroje *in kind*.

N. Vokušová: sslovenská menšina v ČR je aktívna a bohaté štruktúrovaná. Jej aktivita se výrazne líši podľa regiónu. Najväčšia je v Praze, a to zejména díky existenci *Slovenského domu* v Praze, který je nejdůležitějším a největším projektem slovenské menšiny v ČR od jejího konstituování v roce 1993. V roce 2017 se v něm uskutečnilo více než 150 menšinových akcí – vernisáží výstav, hudebních, divadelních, folklorních, literárních pořadů, konferencí, workshopů i vzdělávacích akcí pro děti, včetně víkendové školy.

Činnosť menšiny se realizuje především prostřednictvím spolků, částečně i prostřednictvím církevních společenství či neformálních skupin. Největší množství sdružení působí v Praze, celostátní struktury má *Obec Slováků v ČR*, z. s. (prostřednictvím regionálních obcí), a *Slovensko-český klub*, z. s. (prostřednictvím *Klubů Slovenských dotyků* a jiných kolektivních členů). Tímto způsobem vyvíjí příslušníci minority neobvykle velké množství kulturních, vydavatelských a vzdělávacích aktivit. Toto množství i kvalita odpovídají nadstandardnosti česko-slovenských vztahů i početnosti menšiny, která je výrazně největší v Česku a současně druhou největší slovenskou komunitou ve světě (v počtu slovensky mluvících zřejmě překonává i deklarativně největší slovenskou komunitu v USA).

Slovenské spolky spolupracují navzájem přímo (bilaterálně či multilaterálně, často na jednotlivých projektech). V této spolupráci však existují jisté, avšak výrazně se zmenšující problémy, které nemají významnější věcné či ideové, ale pouze osobní důvody.

Formálně existují dva koordinační orgány, které jsou však v současnosti nepříliš funkční – *Slovenské fórum* a *Fórum slovenských aktivit*. Členy prvního jsou *Slovensko-český klub*, *Obec Slováků v ČR*, *Slovenský literární klub v ČR*, *Společnost M. R. Štefánika*, *ČeskoSlovenská scéna*, *Půčik*, *Šarvanci*, *Analytické centrum Slovákov v ČR*, *Združení Slovákov v Praze*, *Jánošíkov dukát o.s.*, *Půčik* a další. Navzdory podepsané dohodě do něj nevstoupil *Klub slovenské kultury v ČR*, *Limbor* a další, které společně s některými jinými (i nově vytvořenými) subjekty setrvali ve *Fóru slovenských aktivit*. Tím koordinační platforma

pozbyla smyslu. Do budoucna buď dojde ke sjednocení, nebo další a úplné marginalizaci významu těchto institucí bez právní subjektivity.

Slovenské menšinové spolky komunikují navzájem i v Radě, různých poradních grémiích na úrovni ministerstev, krajů či měst a obcí. Rovněž komunikují v rámci *Světového sdružení Slováků v zahraničí* nebo v rámci *Stálé konference Slovenská republika a Slováci v zahraničí*.

Aktivita slovenské menšiny byly realizovány díky podpoře Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, krajů, měst, obcí a městských částí, finanční podpoře ze Slovenska (*Úřad pro Slováky žijící v zahraničí, Literární informační centrum...*), ze strukturálních fondů či jiných zdrojů EÚ, Mezinárodního visehradského fondu, sponzorům (včetně těch, kteří se podílejí nefinančním plněním, například zápujčkou prostor), členským příspěvkům a výnosům z vlastní činnosti.

Slovenská menšina vydává tři periodika - měsíčníky, z toho dva s podporou MK ČR vycházejí celoročně v printové podobě: *DOMUS* je vydavatelem měsíčníku *Listy (Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť)* a *Slovensko-český klub* vydává periodikum s největším nákladem, měsíčník *Slovenské dotyky* (Magazín Slovákov v ČR). *Obec Slovákov v ČR* vydává *Korene* (Prvý slovenský časopis v ČR) a *Korienky* (střídavě v printové a pouze internetové verzi, s podporou jenom ze Slovenska).

Slovenské organizace vydávají rovněž neperiodické publikace, avšak málo, vzhledem k omezeným dotacím. V roce 2017 vydal *Slovenský literárny klub* v ČR knihu emeritního předsedy Vrchního soudu v Praze, slovenského publicisty *Veselo i vážne s váženými ľuďmi*.

SRBSKÁ MENŠINA ¹⁶⁹

Nedodala podklady. ¹⁷⁰

UKRAJINSKÁ MENŠINA ¹⁷¹

Činnost ukrajinských organizací byla v roce 2017 ovlivněna nadále trvajícím konfliktem ve východní části Ukrajiny, především byl kladen důraz na humanitární pomoc Ukrajině, dobrovolnické činnosti apod. Jednotlivé kulturní akce menšiny tak byly věnovány tomuto tématu, byť se jednalo o koncerty, jednotlivá vystoupení či mírové pochody. Vzájemná komunikace mezi organizacemi probíhá dle možností prostřednictvím dnes běžných komunikací, vč. sociálních sítí (existuje celá řada profilů). Při množství akcí není možné zajistit stoprocentní propojenost všech akcí a aktivit (ani to není cílem), nicméně organizátoři dbají vzájemné informovanosti o jednotlivých akcích, zveřejňují je na svých a společných profilech. Financování je u jednotlivých organizací různé. Částečně menšina čerpá dotací v rámci vyhlašovaných programů ústředních a místních orgánů, financování může zajišťovat také z vlastních zdrojů. Významnější zdroje poskytlo v roce 2017 také Velvyslanectví Ukrajiny v ČR, díky kterému došlo k obnově některých významných ukrajinských hrobů v ČR, byly realizovány také další kulturní projekty ukrajinských organizací v ČR, např. galakonzert u příležitosti navázání výročí česko-ukrajinských diplomatických vztahů, filmový festival a další akce. V této souvislosti je vhodné zmínit velký nárůst akcí s ukrajinskými tématy (debaty, koncerty, veřejná vystoupení aj.), pořádaných českým neziskovým sektorem, bezesporu také díky aktuální situaci na Ukrajině.

VIETNAMSKÁ MENŠINA ¹⁷²

Většina kulturních a společenských aktivit komunity probíhají v již zaběhnutých kolejích, a to díky velkým a zavedeným spolkům, které mají zcela jasné orientace a jejich činnost má určitý řád a opakuje se právě v ročních cyklech. Nicméně pozornějším očím neunikne skutečnost, že

¹⁶⁹ Text zpracovala Branislava Kubešová, předsedkyně *Srbského sdružení sv. Sáva*.

¹⁷⁰ Pozn. předkl.: u Srbského kulturního centra je tak víceméně popřen národnostně menšinový charakter, jde spíše o agenturu mezinárodní kulturní výměny. Autorka textu ignoruje existenci sdružení *Luka Praha, Srbský kulturní spolek Radost, Lastavica* a dalších spolků menšiny.

¹⁷¹ Text zpracoval člen Rady Bohdan Rajčinec.

¹⁷² Text zpracoval člen Rady Huu Uyen Pham.

v životě společenství jsou nové trendy, které znamenají jemný kvalitativní posun. Za pozornost stojí zejména čím dál tím aktivnější druhá generace, která řeší nejen otázky identity, ale i otázky orientace v oblasti živobytí, zaměstnání a podnikání, a to nejen pro sebe jako jedince, resp. pro svou věkovou skupinu, ale přemýšlí o budoucnosti celé komunity. Dalším pozitivním trendem je snaha Vietnamců o aktivní vztah s místními občany v místě trvalého bydliště a vzájemné zapojení do různých společenských událostí a setkání.

Tento rok je ve znamení objevení a nástupu mnoha neformálních skupin mladé generace Vietnamců. Jde o dobrovolnické skupiny vzniklé „odspodu“ s cílem sdružovat mladé lidi vietnamského původu a vytvořit prostor pro vzájemné učení se a sdílení vnitřních pocitů a prožitků spojených s identitou, hledáním sebe sama a poznáváním vietnamské kultury, tradice a jazyka. Vedle vytváření podpory vlastním „členům“ sdružení usilují i o přiblížení *vietnamského světa* Čechům (a mladým Vietnamcům) a *českého světa* Vietnamcům. Postupem času řeší i vážnější témata jako budoucnost podnikání a hledání místa ve společnosti, zajištění pro generace rodičů ve stáří, občanskou angažovanost a zapojení do politického života společnosti. Mluvíme-li o vietnamských spolcích, tak k tradičním značkám jako *Svaz Vietnamců v Čechách*, *Asociace Čechů vietnamského původu*, *Van Lang* atd. je třeba zařadit nová jména jako např. *Viet up*, *MEDViet*, *Viet Sport Club*, *Anthill*, *Rice and Shine*. Sympatická je i snaha navazovat i spolupráci mezi skupinami různých věkových skupin, a to nejen pro řešení problematiky generačních konfliktů a hledání se cesty k sobě.

EET – I v tomto roce elektronická evidence tržeb zůstává velkým tématem ve vietnamské komunitě. Do druhé vlny EET v březnu 2017 se zapojilo více vietnamských podnikatelských subjektů než v první vlně v listopadu 2016. I v tomto případě se ukázalo, že vietnamští podnikatelé (v tomto kontextu včetně českých podnikatelů vietnamského původu) se na to dobře připravili a nájezd na nový systém zvládli dobře. Ve veřejných diskuzích mezi Vietnamci byly slyšet hlasy stěžující na systém kontrol ze strany státních orgánů/finančních úřadů, na údajný větší důraz právě na vietnamské podnikatele.¹⁷³ V současné době ještě neexistují relevantní informace a je předčasné si udělat závěr, jak velký je dopad EET na vietnamské podnikatele, i když většina je tohoto názoru, že EET určitě ovlivňuje podnikání Vietnamců. Zajímavý je fakt, že z diskusí na internetu většinová společnost je spíše toho názoru, že EET Vietnamcům ztěžuje podnikání, ale zde jsou i vietnamští podnikatelé, kteří se domnívají, že EET jim může usnadnit situaci.

- Media, publikace

Magazín *Huong Sen* (Vůně Lotusu) získal dotace v dodatečném řízení ve výši 180.000,- Kč na vydání dvou čísel v listopadu a v prosinci 2017. Novinkou v oblasti tištěných časopisů je obnovené vydání časopisu *Tuan Tin Moi* v prosinci 2017. Až do roku 2015 vycházel Magazín *Huong Sen* jako neprodejná příloha časopisu *Tuan Tin Moi*. Po zastavení vydání časopisu *Tuan Tin Moi* vycházel Magazín *Huong Sen* jako samostatný a dnes *Huong Sen* a *Tuan Tin Moi* jsou samostatné a nejsou ani majetkově propojeny, každý patří jinému subjektu..

- Webové stránky spolků

- www.hvn.cz - Svaz Vietnamců v ČR
- www.acvn.cz - Asociace českých občanů vietnamského původu
- www.vanlang.eu, <https://www.facebook.com/ahojvietnam> - Občanské sdružení Van Lang
- www.facebook.com/vietup.org/ - Viet up
- hhpot.eu/ - Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR

- Webové zpravodajské portály

- www.vietinfo.eu

¹⁷³ Podle informací z medií byly kontroly provedené na prodejny provozované českými podnikateli a na prodejny provozované asijskými obchodníky v poměru cca 50:50 a míra provinění (nevydávání tzv. EET účtenek) ze strany asijských obchodníků byla větší (19%:13%)..

- www.secviet.cz
- www.eicvn.eu
- www.congdong.cz
- www.nguoivietxaque.info
- Skupiny na sociálních sítích

(<https://www.facebook.com/ahojvietnam>). Zde je seznam větších a známějších skupin na FB:

- *Hiep hoi Potraviny tai CZ* (Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR) – uzavřená skupina s cca 23 000 členy: <https://www.facebook.com/groups/hiephoipotravinycz/?fref=ts>
- *Přiznání Vietnamců* - komunitní skupina zejména Vietnamců mladší generace s více než 22 000 fanoušky: <https://www.facebook.com/PriznaniVietnamcu/?fref=ts>
- *Ochutnej Vietnam* – komunitní skupina: <https://www.facebook.com/ochutnejvietnam/>

Vedle těchto skupin existuje řada menších zájmových skupin, někdy pouze s počtem členů resp. fanoušků v řádu stovek osob, avšak tyto osoby díky komunikaci ve skupině našly mezi sebou blízký vztah a často organizují osobní setkání.

- Financování aktivit

Vietnamské spolky jsou většinou financovány členskými příspěvky a dary od jednotlivců i od právnických osob. Na své aktivity získalo několik spolků dotace od ministerstev a kraje, většina spolků nedostává příspěvky ani od státu, ani od orgánů samosprávy, či ze země původu:

- *Svaz Vietnamců*: neuvedeno
- *Asociace českých občanů vietnamského původu*: neuvedeno
- *Van Lang*: příspěvky, finanční dary
- *Vietnamský spolek na Jihlavsku* z.s.: členské příspěvky, peněžité dary od svých členů, dotace od kraje Vysočina a statutárního města Jihlava.

- Organizace s aktivitami zaměřenými na vietnamskou komunitu

V tomto odstavci uvádíme stručný přehled spolků, které jsou spíš české, ale cíle jejich aktivit jsou namířeny na vietnamskou komunitu. Jde o *SEA – liaison* z. s., *Česko-vietnamskou společnost* a *INFO-DRÁČEK*.

- *SEA – liaison*, z.s.

Projekt *Integrační vzdělávání vietnamských odsouzených ve Věznici Kynšperk*, č. OPZ/2.1/022/0000865. Předmětem projektu byla realizace integračně-resocializačního programu pro cílovou skupinu odsouzených a mentoring pro skupinu již existujících či nově vzniklých akreditovaných a aktivních interkulturních česko-vietnamských asistentů.

Projekt *SEA-I – vstup do Evropy a moderních technologií*, č. CZ.03.3.48/0.0/0.0/15_031/0001874. Předmětem projektu byl rozvoj kmenových aktivit SEA-I a zajištění další budoucnosti pro celý spolek a jeho aktivní členy. Oba projekty byly financovány z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Projekt *Interkulturní rodinné komunitní česko-vietnamské centrum Praha-Libuš*, č. CZ.07.3.63/0.0/0.0/16_031/0000207. Do jeho aktivit patří: tlumočené workshopy a konzultace pro vietnamské rodiče na nejrůznější užitečná témata, exkurze pro vietnamské rodiče do MŠ nebo ZŠ, celodenní výlety po ČR pro celé rodiny aj. Tento projekt, realizovaný za finanční podpory EU a organizační podpory MČ Praha – Libuš a MŠ K Lukám.

Kromě výše uvedených projektů poskytuje SEA-I pravidelně osobní, telefonické a e-mailové konzultace všem zájemcům na téma Vietnam, vietnamská kultura či vietnamská komunita v ČR. Organizuje též kurzy češtiny pro vietnamské mluvčí a poskytuje poradenství v oblasti života v ČR. Dále nabízí překlady a tlumočení, mediaci a facilitaci, pořádá tlumočnické semináře – to vše v Praze, Brně a v Karlových Varech. Aktivně se účastnil populárních festivalů – např. *Asie vzdálená a blízká* na nám. Jiřího z Poděbrad v Praze.¹⁷⁴

¹⁷⁴ Přehled většiny aktivit a další články s vietnamskou tematikou jsou dostupné na www.klubhanoi.cz (nový web www.sea-l.cz byl spuštěn v roce 2017) nebo na facebooku SEA-I.

○ *INFO-DRÁČEK*

Spolek *INFO-DRÁČEK* se po dobu činnosti zaměřil na kulturní integraci Vietnamců žijících v ČR do majoritní společnosti. Aktivitu organizuje formou kulturních akcí, během nichž se mají obě strany vzájemně poznávat, srovnávat rozdílnosti svých kultur a zvyklostí.¹⁷⁵

○ *Česko-vietnamská společnost (ČVS)*

Celostátní Česko – vietnamská společnost písemně vyzvala 17. července 2017 vládu, aby zrušila velmi špatně fungující VISAPPOINT na konzulátu ČR v Hanoji. Dne 12. listopadu 2017 písemně vyzvala vládu, aby inovovala přijímání žádostí o víza na konzulátu ČR v Hanoji, personálně posílila konzulát ČR v Hanoji a urychleně otevřela generální konzulát ČR v Hočiminově městě. ČVS oslavila v roce 2017 jubileum 20 let svého trvání. Komunikace s ostatními spolky jsou realizovány hlavně přes maily a facebook a jsou na vynikající úrovni.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA¹⁷⁶

Federace židovských obcí v ČR (FŽO) zůstává i nadále představitelkou židovské komunity, jejíž členové se v drtivé většině nepovažují za příslušníky národnostní menšiny. Z toho důvodu se také FŽO nepřihlásila ke statutu zástupce národnostní menšiny. Problematika, kterou se Rada zabývá, je jí však blízká, a proto zcela vyhovuje dlouhodobé řešení ve formě statutu hosta Rady. Federace je registrována Ministerstvem kultury ve smyslu zákona č. 3/2002 Sb. o církvích a náboženských společnostech. Jejimi přidruženými členy jsou některé spolky. Některé *Židovské obce* spolupracují dlouhodobě s orgány státní správy a samosprávy, např. ŽO Brno nebo ŽO Teplice, jejíž zástupce je členem Výboru Ústeckého kraje.¹⁷⁷

- UVEĎTE STRUČNÝ PŘEHLED AKTIVIT ORGANIZACÍ.

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Činnost spolku *Pahonia* zahrnovala provozování knihovny a organizaci akcí, mezi něž patří setkání s Janem Melnikavem (běloruským dobrovolníkem na ukrajinském Donbasu) a Sjarhejem Bulbou (lídrem bývalé organizace *Biely Legijon*, jejíž členové začali být pronásledováni ze strany současné vlády). Dne 22. dubna se běloruská mládež setkala v běloruské klubovně na workshopu věnovaném lidovým tancům. Začátkem května bylo v klubovně organizováno promítání hokejových zápasů za účasti Běloruska z Mistrovství světa. Spolek se též podílel na organizaci koncertu běloruské kapely *Dzeciuki* (jejíž výstupy jsou v Bělorusku zakázány), který se konal 6. listopadu v pražském klubu *Mandragora*. Začátkem roku také proběhl v Praze koncert jiné běloruské kapely *Vuraj*.

Nezbytnou součástí kulturní činnosti spolku *Skaryna* je tradiční oslava výročí založení Běloruské národní republiky (*Dzeň Voli*) a svátku zesnulých (*Dziady*). Nejvýznamnější akce spolku v roce 2017 byla věnována 500. výročí vydání Bible, jež byla vtištěna v Praze v roce 1517 Franciskem Skarynou. Dne 6. srpna byla spolkem organizována exkurze po pražských místech, spjatých s činností běloruského vydavatele.

Rozvoji běloruské kulturní činnosti v roce 2017 přispěl i neregistrovaný facebookový spolek *BLRČR*. Mimo neformální setkání Bělorusů byla jím zajištěna účast menšiny (prodej běloruských specialit) na pražské Muzejní noci 10. června, a také na *Jablkobraní* dne 22. září. Na jaře proběhla oslava lidového svátku *Hukanne viasny*, a pak v létě se za finanční podpory české organizace *InBáze* konala oslava svátku *Kupalle* (svátku letního slunovratu). U příležitosti Vánoc byl spolkem organizován koncert kapely *GUDA* (tradiční zpěvy), který proběhl dne 22. prosince v DNM.

¹⁷⁵ Spolek neposkytl informace pro přípravu Zprávy. Informace byly získány z veřejných zdrojů.

¹⁷⁶ Text zpracoval Tomáš Kraus, stálý host v Radě.

¹⁷⁷ www.fzo.cz

BULHARSKÁ MENŠINA

Mezi hlavní projekty spolku *Vazražďane* patří *Klub Vazražďane*, *Dny bulharské kultury*, časopis *Balgari* a *Bulharská sobotní škola Vazražďane* pro děti z menšiny. Součástí projektu *Klub Vazražďane* je oslavování bulharských státních a lidových svátků: *Babinden*, *Trifon Zarezan*, *Baba Marta*, Pravoslavné Velikonoce, Svátek bulharského písemnictví a kultury slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, Koleda (Vánoce). Pro děti spolek organizoval velikonoční a vánoční dílnu a dílnu *Martenica*. Všechny tyto dílny byly v DNM. 14. ročník *Dnů bulharské kultury* proběhl v dubnu, listopadu a v prosinci. Tento projekt je financován Ministerstvem kultury, hl.m. Prahou a spolkem *Vazražďane*. V roce 2017 se uskutečnily literární a divadelní setkání, výstava, folklórní večer a koncert klasické hudby atd. 11. prosince v Rudolfinu se uskutečnil tradiční Vánoční koncert, na kterém se zúčastnili příslušníci bulharské, ruské a slovenské menšiny. Tento koncert je velmi oblíbený i u majoritní společnosti. *Časopis Balgari* vychází za podpory Ministerstva kultury v písemné a internetové podobě.¹⁷⁸ Distribuují se téměř po celé ČR, posílá se také Univerzitě Karlově, Velvyslanectví Bulharské republiky a Bulharské škole v Praze. V roce 2017 vyšlo 6 čísel s jednou přílohou. *Bulharská sobotní škola* pro děti z bulharské menšiny probíhá v Praze a v Brně.

Mezi důležité aktivity spolku *Zaedno* patří dětský časopis *Kamarádi*, který sdružení v roce 2017 úspěšně vydávalo již 6. rokem. Spolek vybudoval funkční partnerství s mnoha NNO a institucemi. O časopis je čím dál větší zájem – momentálně je celý náklad rozeslán výhradně na objednávky. S finančních důvodů není možno, aby všichni potenciální zájemci dostali *Kamarády* v tištěné podobě. Proto spolek vyvíjí a zdokonaluje interaktivní verzi časopisu, která je dostupná na PC nebo tabletu komukoliv a kdykoliv. Časopis byl finančně podpořen Úřadem vlády a Magistrátem Hl. m. Prahy. Na podporu integrace dětí nově přicházejících cizinců na území hl. m. Prahy spolek nově vydal knihu *Brána do kouzelné Prahy*. Publikace je pojatá jako zajímavá procházka po našem nádherném městě, plná informací o jeho dějinách, památkách a tajemstvích, přizpůsobených dětskému čtenáři. Zároveň s tištěnou publikací byly vytvořeny digitální verze určené k prohlížení na PC a na různých čtečkách. Tyto verze jsou dostupné na internetových stránkách projektu *Kamarádi* (pod který tento projekt spadá) a na e-shopech patřících pod palmknihy.cz. Speciálně k této publikaci byly zde vytvořeny 2 vědomostní kvízy a naprogramována hra zaměřená na tvorbu slov v 9 jazycích. Kniha byla financována z dotace Magistrátu hl.m. Prahy a z vlastních zdrojů. Sdružení nadále pravidelně vede archiv své činnosti. I v roce 2017 byla udržována internetová stránka sdružení.¹⁷⁹ Stránka obsahuje 16letý archiv akcí sdružení a také video a fotogalerie a přehled aktualit. Díky své aktuálnosti i užitnosti je stránka navštěvována denně cca 40 osobami. Dále udržuje facebookové stránky *Българи в Прага*, *Ensemble Bulgari Prague* a nově i *Spolek Zaedno*, kde probíhají různorodé diskuse a výměna informací.

Taneční soubor *Bulgari* při spolku *Zaedno* i nadále organizuje kurzy a semináře Bulharských lidových tanců. Od roku 2007 probíhají pravidelně v *Bulharském kulturním institutu*. V roce 2017 se kurzy konají v prostorách DNM v Praze. Probíhají kurzy pro začátečníky i pokročilé (každé pondělí od 18 hod. a od 19.30 hod). Na tato setkání zve jak Bulhary žijící v Praze, tak i veřejnost. Pravidelnými účastníky jsou však členové a dlouhodobí příznivci. Na kurzech se nejen tančí, ale vyučuje se i o folkloru a o udržování národních tradic. Tímto pravidelným setkáváním se spolek *Zaedno* podílí na udržování kulturní kontinuity bulharské komunity. Díky těmto setkáním se i mnoho spoluobčanů z majoritní společnosti může seznámit s jednou z nejzajímavějších stránek bulharské kultury, bulharským folklorem. Mezi nejvýznamnější akce, kde soubor vystupuje, patří *Trifon Zarezan*. Proběhly výjezdní semináře ve Zbraslavicích a v Horním Maxově. Jistým vrcholem aktivit souboru bylo vystoupení na *Mezinárodním folklorním festivalu Strážnice* pořádaným Národním ústavem lidové kultury. Aktivity byly financovány z programu EU *Creative Europe* a z vlastních zdrojů členů tanečního souboru.

¹⁷⁸ www.blgari.eu

¹⁷⁹ www.zaedno.org

Spolek BKOO Cyril a Metoděj se pohybuje za hranicemi úzce národnostního zaměření: pořádá výstavy, koncerty a další kulturní akce spolu s představiteli dalších menšin (Poláci, Ukrajinci). Dne 23. srpna byl, již tradičně, pořádán v Jubilejní synagoze v Praze koncert, který byl věnován v roce 2017 výročí učiteli národů J. A. Komenskému. Už podruhé byl realizován ve spolupráci s FF UK v Praze a *Letní školou slovanských studií*. Ve spolupráci s dalším bulharským spolkem *Vazražđane* proběhl Vánoční koncert v Sukově síni Rudolfiny 11. prosince 2017. Spolek se rovněž zúčastnil *Muzejní noci* v Galerii Benedikta Rejta.

Spolek *Bulharská beseda*, kromě tradičních oslav bulharských svátků, připravil v roce 2017 několik zajímavých setkání, která byla věnována různým druhům umění. První akce v rámci projektu *Umění spojuje* se konala 4. března 2017 v komunitním centru *Kampa* a byla věnována bulharskému folkloru – výrobě takzvaných *Martenic*. Na tuto akci byl nakoupen materiál v obchodech s výtvarnými potřebami a v papírnictví. Návštěvníci akce si tak mohli vyrobit martenici a ochutnat tradiční bulharské speciality, které připravily členky spolku. Dne 1. listopadu 2017 spolek *Bulharská beseda*, připravil další, již třetí v pořadí. Studentka bulharistiky na katedře jihovýchodoevropských studií FF UK seznámila hosty večera se zajímavou antologií *Odkud vítr vane*. Jedná se o sbírku povídek autorů z různých zemí z balkánského poloostrova. Hudební části večera se zúčastnila hudební skupina *Lovesong Orchestra*, která hraje v balkánském stylu. Během Balkánského večera vystoupilo také ženské pěvecké duo *Aida* a *Karmelita*. *Aida* pochází z Bosny a *Karmelita* pochází z Bulharska. Zazněly bulharské, bosenské i makedonské písně.

Spolek *Bulharská pravoslavná obec* pracoval v roce 2017 v několika rovinách: Multikulturní a společenské večery v duchu pravoslavných tradic, zvyků, a ukázek typických obřadních tradičních jídel, charakteristických pro daný svátek. *Kukery*, *Masopust*, *Baba Marta*, *státní svátek 3. březen*, *Pravoslavné velikonoce*, *Cvetnice* (Květná neděle, 24 května sv. Cyrila a Metoděje – *Mikulčice* (ve spolupráci s hlavním organizátorem BKKO. *Workshopy: Kukery* – výroba tradičních masek, *Baba Marta - marteničky*, *Pravoslavné Velikonoce* - výroba velikonočních dekorací, *Pravoslavné Vánoce* - *Survačky* a vánoční lidové ozdoby. Výrobky, vytvořené na workshopech, se prodávají na dalších akcích, díky čemuž spolek získává prostředky pro svou další činnost, případně tyto prostředky věnuje talentovaným dětem bulharského původu (úzká spolupráce s bulharskou školou Dr. Petra Berona v Praze). *Bazary*, *Tomboly* – bazary mají většinou charitativní charakter. Prodávají se zde výrobky z chráněných dílen, workshopů pořádaných spolkem a výrobky, které věnují firmy na podporu činnosti spolku. *Výstavy – umělecké výstavy se zaměřením na základní pilíře bulharské kultury: Kulinární večery* s kuchyní vyžadovanou jednotlivými pravoslavnými svátky, programy pro seniory a pro rodiny s dětmi - různorodé aktivizační programy, tematicky zaměřená setkání a přednášky (např. setkání s etnografkou, diskuse o adventních zvycích a obyčejích, duchovní témata nebo rukodělné aktivity, výroby velikonočních a adventních dekorací apod. oblíbený *Den s Biblí* - den pro celou rodinu včetně workshopů). *Charitativní sbírky*: organizování a pořádání seminářů, informačních přednášek a diskuse; součástí většiny akcí je doprovodný program - hudební, taneční, pěvecká a jiná vystoupení, besedy a rozhovory s významnými hosty a občerstvení vycházející z bulharských tradic.

CHORVATSKÁ MENŠINA

V roce 2017 sdružení realizovalo následující projekty: rekonstrukce *Chorvatského domu v Jevišovce* (celoroční projekt), dokumentace osudů a jazyka chorvatské menšiny (celoroční projekt), dokumentace nejstarších mluvicích moravské chorvatštiny (celoroční projekt), dne 3. září 26. *Chorvatský kulturní den v Jevišovce*, vydání knihy *Barvy chorvatské Moravy*, příprava a výroba šifrovací hry *Po stopách moravských Chorvatů*, příprava zážitkově pedagogického workshopu určeného žákům 1. stupně ZŠ, seznamujícího je s moravskými Chorvaty a jejich osudy, provádění zájemců (skupiny, individuální návštěvníci) o historii moravských Chorvatů po Jevišovce, participace na dalších projektech organizací

gradišćanských Chorvatů (Rakousko, Slovensko, Maďarsko) a organizací z Chorvatska (Središni državni ured za Hrvate izvan RH, Matica Hrvatska).

MAĎARSKÁ MENŠINA

Všechny organizace uspořádaly vzpomínkové akce při příležitosti 60. výročí maďarské revoluce v roce 1956 v době studené války. Za účasti maďarského velvyslance v ČR, předsedy české horní a dolní komory parlamentu a dalších významných osobností 22. září proběhla konference k tomuto tématu. Závěry konference poukázaly na vliv maďarské revoluce na události v 1968 v Československu a Polsku v osmdesátých letech a také na potřebu zachování spolupráce v rámci Vyšehradské čtyřky.

Svaz Maďarů žijících v českých zemích si zdárně vypořádal organizační i formální požadavky, plynoucí z nového občanského zákoníku, potřebné změny byly promítnuty i do Stanov spolku. Svaz vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Svaz jako organizace s celostátní působností svou činnost vyvíjel ve stejných intencích jako v předcházejících letech, tj. kulturní, vzdělávací zaměření na zachování maďarského jazyka. Tento záměr prolíná do činností všech organizačních jednotek, existujících v Praze, Brně, Ostravě, Plzni, Teplicích, Lovosicích, Karlových Varech. Hlavním finančním zdrojem pro činnost je podpora od ministerstva kultury na základě předložené žádosti o grant. Finanční podpora je centrálně rozdělena s ohledem na jednotlivé plánované akce u jednotlivých pobočných spolků podle vnitřních pravidel. Je zřejmé, že absolutní výše přidělených financí úplně nekryje předpokládané potřeby a také jejich strukturální rozdělení.

Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury* – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí, konané v několika městech v ČR (Praha, Brno, Ostrava, Teplice a Lovosice). Cílem je prohloubení identity maďarské menšiny, udržování kulturních tradic, prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí. Pokračovala realizace projektu *Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR*, zaměřená na zachování jazykové a národnostní kultury, poznání a rozvíjení vzájemných česko – maďarských kulturních vztahů, uspokojení svých specifických kulturních potřeb a též přiblížení kulturních hodnot maďarského národa českým spoluobčanům. Významným momentem života *Svaz Maďarů žijících v českých zemích* je již tradiční třídní vzdělávací tábor, konaný v posledním srpnovém týdnu. V česko-maďarských vztazích je významnou akcí tradiční pražský maďarský ples, navštěvovaný i českými účastníky v nemalém množství.

Stává se již tradicí aktivní účast pražské organizace na *Muzejní noci* v DNM, kde taneční soubor *Nyitnikék* předvádí i učí typické maďarské tance a jsou také nabízeny speciality maďarské kuchyně. O dobrou spolupráci mezi jednotlivými pobočnými spolky mluví organizace ukládání věnců v Karlových Varech u pamětní desky významného maďarského básníka Jánose Arany při příležitosti dvoustého výročí jeho narozenin. Také lze zmínit již tradiční operetní večírek v Lovosicích, kde kromě místních byli i členové Svazu z Prahy, Teplic, Plzně. Na různých akcích celorepublikově účinkují: folklorní skupiny *Nyitnikék* a *Köris*, pěvecký sbor *Csalogányok* z Ostravy a *Mille domi* z Prahy. Ten měl velmi úspěšný koncert v kostele Sv. Jindřicha. Ve Zlaté Koruně při příležitosti tradičního ukládání věnců u hrobů protifašistických bojovníků byla také uspořádána výstava členky Svazu v galerii kláštera. Mimořádně dobře se daří práce s dětmi předškolního i školního věku, zaměřená hlavně na osvojení, zdokonalení maďarského jazyka, kterou zajišťuje spolek *Iglice*.

Nadále patří mezi velice významné činnosti Svazu Maďarů ediční činnost - vydávání jedinečného časopisu *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo) s vylepšeným designem.

NĚMECKÁ MENŠINA

Místní organizace *Spolku Němců* v Praze působí v DNM. Např. zorganizovala v Praze přednášku o operním skladateli Theodoru Veidlovi (1885-1946) a v jeho rodišti Vysočany u Žatce vzpomínkovou slavnost. V rámci projektu *Erinnerungstafeln an gefoltete deutsche Priester aus dem Sudetenland* navštívila klášter Vyšší Brod, kde byly předány pamětní desky P. Engelberta

Blöchla (pro Přídolí) a P. Johanna Höfflera (pro Chvalšiny). Ve spolupráci s německojazyčnou katolickou farností v Praze se uskutečnila v kostele sv. Jana na Skalce přednáška o sv. Janu Nepomuckém, o církvi v době reformační a o architektu K. I. Dientzenhoferovi.

Díky nasměrování části finančního příspěvku Spolkového ministerstva vnitra SRN, určeného pro celou německou menšinu v ČR, i do *Spolku Němců* se podařilo uskutečnit společné projekty více *ZO Spolku Němců*, např. setkání při *Dnu matek* v Kraslicích, výroční shromáždění v listopadu v Praze (tři autobusy přivezly delegáty ze Skalné u Chebu, Kraslic, Sokolova, Chomutova, Nového Boru, Šluknova, Liberce-Vratislavic, Jablonce a Prahy a čtyřměsíční stáž kulturního asistenta pro veřejnou práci v Praze. Uskutečnily se také dva pracovní semináře pro všechny organizace německé menšiny v ČR, jeden v Jablonci o práci s médii a druhý v Liberci o administrativní přípravě projektů.

Spolek Němců v Jablonci je soustředěn kolem *Domu česko-německého porozumění* v Jablonci – Rýnovicích. Toto středisko deklaruje otevřenost všem organizacím německé menšiny. Má již hotové dvě výstavy o osudech Němců v Jizerských horách. V Rýnovicích funguje kavárna a klubová místnost, pořádají se výstavy, koncerty, jazykové kurzy, mají zde dětskou skupinu, přijíždějí němečtí rodáci. Starší členové zakládající generace Kulturverbandu z Jablonce a okolí se setkávají jednou za 14 dní.

Spolek Němců v Ústí nad Labem se schází každý týden v muzeu. Spolek zorganizoval 28. ledna 2017 v Ústí oslavu 94. narozenin bývalé dlouholeté předsedkyně a redaktorky německých novin, pojatou jako kulturní akci celého Spolku. Podílel se na organizaci stánku na krajském setkání v Augsburgu. Dne 28. června podnikl poznávací zájezd do Krušných hor (Fláje, Moldava, Zinnwald, Altenberg). Církevní pout' do opravovaného kostela Svádov / Schwaden u Ústí se konala 30. Července. Tradičním pietním aktem si 31. července připomněl výročí masakru 1945 na mostě v Ústí nad Labem.

Místní organizace v Chomutově prochází generační a personální obměnou, zatíženou nedořešenými vztahy z minulosti a složitým politickým pozadím na magistrátu a v kraji. Činnost se nyní soustřeďuje kolem dvou generačních „jader“, která se prolínají. Organizace pořádá v *Potkávacím středisku* v Chomutově měsíční setkání členů, spojená s mikulášskou zábavou, plesem, masopustem, vítáním jara apod. Jeho členka je spolu s chomutovskými filmařkami spoluvůrkyní úspěšného, mezinárodně oceněného filmu *Generation „N“ Deutschböhmen* o válečných osudech čtyř příslušníků německé menšiny na Chomutovsku.

Spolek Němců ve Šluknově se za podpory města a škol věnuje 11 let obnově památných hrobů, křížů, pamětních tabulí, cest a stromů na hřbitovech ve Šluknově a bývalém Fukově. V roce 2017 uspořádal v pražském DNM výstavu o zaniklé obci Fukov a plánech na turistickém oživení místa. Spolek také renovoval pamětní desku kantora P. F. Millera.

Spolek Němců Mladé Buky na Šluknovsku zorganizoval v Domově důchodců oslavu *Dne matek* a *Mikulášskou slavnost* a pořádá zájezdy.

Spolek Němců v Liberci - Vratislavicích se setkává pravidelně na faře, kam docházejí i nečlenové spolku - přátelé německého jazyka a kultury. Pravidelně pořádá masopustní slavnost, oslavu Velikonoc, Mikuláše, Vánoc atd. s přizvanými hudebníky.

Spolek Němců v Novém Boru se setkává dvakrát měsíčně v prostorách poskytnutých zdarma městem. Jeho činnost (vycházky, zájezdy, klubové oslavy) se personálně prolíná s Klubem důchodců a Svazem tělesně postižených, které jsou rovněž podporovány městem.

Spolek Němců ve Skalné vedle pravidelných setkání pořádá slavnosti ke Dni matek a Vánoc, navštěvuje česko-německé potkávací centrum v Chebu, muzeum Egerlandu v příhraničním Marktredwitz atd.

Spolek Němců v Kraslicích zorganizoval v roce 2017 celkem 27 akcí a zúčastnil se dalších 25 akcí a setkání pořádaných jinými subjekty. Oblíbené jsou poznávací zájezdy po Čechách a německém příhraničí (Valeč-Chyšce-Žlutice, Lichtenstadt, Marktredwitz, Liberec-Ještěd), koncerty (J. Pustina a laureáti mezinárodní pěvecké soutěže v Kraslicích, koncert v Chlumu sv. Maří), *Podzimní*

slavnost a *Den matek* v Kraslicích. Činnost *Spolku Němců* se prolíná s českým publikem - vycházky, přednášky, hudební pořady (např. vernisáž výstavy na KÚ Karlovarského kraje o bývalém hornickém městě Lauterbach/Čistá). Spolek spolupracuje s výzkumnými pracovišti a s médii (Český rozhlas, český a německý tisk, nahrávky a výstava Paměti národa).

Tradice pravidelných měsíčních klubových setkání k pevnému datu (např. Praha, Nový Bor, Chomutov, Ústí n. L., Šluknov) je pro členy *Spolku Němců* důležitou událostí, příležitostí k reflexi vzpomínek a dojmů, projevení se drobnými dílky i ke zvaní významných hostů.

Zmíněný přehled činnosti místních skupin je jistě neúplný, ale dobře ilustruje pestrost aktivit spolku. Další informace jsou obsaženy na webových stránkách a FB *Spolku Němců*.

Aktivity *SN* a jednotlivých svazů, jež zastřešuje, jsou velmi různorodé. Jedná se přitom o pravidelné projekty, organizované každoročně, a dále o akce, které reagují na aktuální podněty související s cíli *SN* a jednotlivých regionálních svazů. Větší projekty, které se v roce 2017 uskutečnily, jsou např. mládežnické prázdninové tábory, vzdělávací semináře v regionech, Velký, jubilejní kulturní festival německé menšiny v Liberci, pravidelné vánoční, velikonoční slavnosti v jednotlivých regionech atd., Česko-německé dny v jednotlivých regionech, Česko-německý dětský den v Jablonci, Hlučíně a Trutnově, mládežnický projekt *Oral history* v Chomutově, projekt *Německé dialekty na území ČR* – formou filmu.

Jako příklad aktivit roku 2017 svazů v regionech, uvádíme výčet svazu v Trutnově:

- výstava fotosoutěže pro mládež - *Německé kořeny v Krkonoších a na Trutnovsku*
- účast na debatě na téma *konfrontace, vyhnání a usmíření* konané a organizované radnicí v německém Würzburgu
- terénní hra pro mládež - zmizelá obec Debrné - jarní termín
- přednáška o významném trutnovském spisovateli Josefu Mühlbergerovi
- *Česko-německý dětský den* v Trutnově
- zájezd do Králík a Šumperka; setkání se členy česko-německého spolku v Šumperku
- účast na 10. výročí partnerství města Trutnova a německé obce Lohfelden
- *Česko-Německé dny* v Trutnově 29.-30. září 2017 (akce zahrnující několik míst v Trutnově, propojení s německými partnerskými Trutnova, pro všechny věkové kategorie veřejnosti)
- účast na velkém setkání všech německých spolků k 25. výročí trvání konaném v Liberci
- terénní hra pro mládež - *zmizelá obec Debrné* - podzimní termín
- přednáška z cyklu - významné trutnovské osobnosti minulosti
- čtvrtletní setkávání našich členův prostorách *Centra setkávání* Trutnov
- výroční schůze spolku
- kursy německého jazyka
- příspěvky z našeho kraje do časopisu *LandesEcho*
- zpracovávání knižního fondu spolkové knihovny
- pomoc odsunutým původním obyvatelům a jejich potomkům při hledání svých kořenů - doprovod po obcích, nasměrování, kam se obrátit pro další informace

POLSKÁ MENŠINA

Aktivity členů polské menšiny jsou zaměřeny zejména na oblast Těšínska, kde je tato menšina hojně zastoupena. Nelze však opomíjet aktivity polské menšiny v Brně a v Praze. K aktivitám na Těšínsku patří vydávání menšinových novin *Głos Ludu* a časopisu *Zwrot*, dokumentace národnostní menšiny, kulturní a společenské aktivity. Redakce obou polských periodik se snaží oslovit předpokládanou část polské komunity žijící nejenom na Těšínsku, ale na území celé České republiky. Daří se oslovit rovněž mladší čtenáře prostřednictvím internetových portálů a také profilů na FB a jiných sociálních sítích.¹⁸⁰

¹⁸⁰ www.glosludu.cz a www.zwrot.cz

V rámci *Kongresu Poláků* vyvíjí činnost *Dokumentační centrum polské menšiny*, které vedle sběratelské a archivní činnosti organizuje každoročně několik výstav. *Kongres Poláků* provozuje celoroční projekt *Takoví jsme-Tacy jesteśmy*, který vrcholí na podzim galavečerem, na kterém se představuje výběr toho nejlepšího z dění polské menšiny za poslední rok.

V roce 2016 se konalo *12. Všeobecné shromáždění Kongresu Poláků*, na kterém byla zvolena nová Rada *Kongresu Poláků*. Předsedou Kongresu se stal Mariusz Wałach, prvním místopředsedou Tomasz Pustówka a místopředsedou Józef Szymeczek. Hlavním tématem jednání byl dokument *Wizja 2035 (Vize 2035)* zabývající se vývojem a rozvojem polské národnostní menšiny na Těšínsku během následujících 20 let.

Kongres Poláků zřídil na základě usnesení všeobecného shromáždění *Komisi pro práva národnostních menšin* za účelem monitoringu a kontroly dodržování práv příslušníků národnostních menšin. Jedním z prvních úkolů byla oficiální žádost o informace směřovaná do všech obcí obývaných polskou menšinou ohledně zřízení a složení Výborů, realizace práva na vícejazyčné názvy a označení a provádění svatebních obřadů v polském jazyce.

Polské organizace mají bohatou spolkovou činnost, která se projevuje v desítkách menších i velkých kulturních akcí (různorodá kulturní setkání, koncerty, vystoupení, apod.). Polská menšina je rovněž velmi dobře zorganizovaná, co se týče reprezentace vlastních zájmů vůči polské a české straně. Úlohu hlasatele polských zájmů plní Kongres Poláků v České republice, který reprezentuje společné zájmy všech organizací a menšinových středisek. Jinak všechny organizace jsou absolutně samostatné a vyvíjejí vlastní činnost.

Dne 25. listopadu 2017 se v Horní Suché konal XXIII. *Sjezd delegátů PZKO*. Na Sjezdu bylo zhodnoceno poslední čtyřleté období činnosti svazu a zvolené nové vedení organizace. Poprvé v historii se předsedkyní PZKO stala žena – Helena Legowicz. Delegáti se usnesli o setrvání PZKO ve strukturách Kongresu Poláků.

V roce 2017 PZKO slavil 70 let své existence. Velké množství akcí, které u příležitosti oslav pořádaly místní skupiny PZKO, je důkazem trvalého místa polské menšiny sdružené v PZKO v udržování a rozvíjení v našem regionu nejen polské kultury, ale kultury vůbec. Vyvrcholením oslav byl Jubilejní galavečer, který se konal 21. října 2017 v Těšínském divadle. V rámci programu se předvedly taneční, pěvecké a divadelní soubory PZKO, na plátně byly promítány krátké tematické filmy ukazující dosavadní činnost svazu. PZKO je vydavatelem ročního kalendáře, ve kterém jsou publikovány texty vztahující se k ročním svátkům, ročním obdobím. Tematicky je *Kalendarz Śląski* každoročně jinak zaměřen. Těší se velké oblibě a jeho jednorázový náklad 1400 ks je distribuován především mezi všechny místní skupiny PZKO a další zájemce. V roce 2017 vyšla publikace *PZKO 1947-2017. 70 lat na straży dziedzictwa kulturowego w RC*.

PTTS *Beskid Śląski* uskutečnil v roce 2017 cca 65 akcí: 16 turistických zájezdů autobusových (jedno- i vícedenních), 30 turistických výletů do okolí Beskyd hromadnou přepravou, 10 náročných vícedenních výletů pro menší počet účastníků, účast sportovců na mezinárodní olympiádě pro polské menšiny na světě, která se konala v Toruni, pingpongový turnaj, čtyři cyklistické akce jednodenní a dvě týdenní.

Rodzina Katyńska organizovala několik slavnostních shromáždění v Českém Těšíně u pomníku *Na Kontešinci* u příležitosti různých výročí. V září se konal zájezd do Warszavy, kde účastníci měli možnost shlédnout nového Katyňského muzeum a dalších pamětihodností.

Činnost spolku *POLONUS* vychází z principů občanské společnosti a jeho hlavním cílem je kulturní dialog mezi většinovou společností a národnostními menšinami. Hlavním úkolem organizace je uchování a rozvíjení národnostní identity příslušníků menšiny v duchu polských národních a kulturních tradic, včetně udržování znalosti polského jazyka. Tomuto účelu slouží akce pořádané pro vlastní členskou základnu (oslavy polských státních a církevních svátků, společenská setkání, besedy a přednášky, mše v polském jazyce, budování knižního fondu apod.). Důležitou součástí je výuka polského jazyka pro děti, která je zajišťována v rámci tzv. polské školky, která působila v rámci *Klubu Polonus* po dobu pěti let, kdy rozhodnutím Valné hromady

v roce 2017 došlo ke vzniku pobočného spolku s názvem *Polonus – Szkolka Polska w Brnie*, pobočný spolek. Jeho cílem je zajištění výuky polského jazyka a polské kultury pro děti. V současné době zajišťuje výuku cca 40 dětí ve čtyřech věkových skupinách, kromě toho pořádá celou řadu kulturních akcí pro děti, jako např. Mikulášské setkání, maškarní ples, polská divadelní představení pro děti, oslavy polských svátků, edukační zájezdy pro děti do Polska, příměstské tábory pro děti s polským komunikačním jazykem, apod. V rámci *Klubu Polonus* jsou pořádány kulturní podniky, které mají přiblížit polskou kulturu české veřejnosti (divadelní a filmová představení, literární večery, besedy se známými osobnostmi polské kultury, přednášky, polské plesy). *Klub Polonus* se každoročně účastní společných akcí národnostních menšin, a to zejména *Dne národnostních menšin*, který pořádá Jihomoravský kraj a *Babylonfest*, který pořádá město Brno. Dále spolupracuje s *Knihovnou Jiřího Mahena*, kde spolupřádá *Dny polské kultury v Brně*, filozofickou fakultou MU, a s ostatními organizacemi národnostních menšin v kraji.

Kromě příslušníků polské menšiny, kteří jsou organizováni ve spolku *Polonus* nebo v pobočném spolku, na území města Brna, popř. Jihomoravského kraje žije též početná skupina Poláků, kteří nejsou organizováni ve spolcích, avšak příležitostně se účastní akcí pořádaných spolkem, případně využívají možnosti výuky polského jazyka pro děti v pobočném spolku. Jedná se zejména o početnou skupinu zaměstnanců různých (často nadnárodních) společností, které mají sídlo v Brně. Jsou to často mladí lidé, kteří se usadili v Brně primárně z důvodu zaměstnání nebo studia (výměnný program *Erasmus*) a jejich pobyt v Brně je spíše dočasný, byť řada z nich žije v Brně i se svými rodinami. Jsou organizováni na sociálních sítích v rámci různých skupin, které velmi dobře fungují, např. skupiny *Polacy w Brnie*, nebo *Polskojezyczne spotkania w Brnie*. Osvědčeným způsobem komunikace je využívání sociálních sítí.

Stručný přehled aktivit organizace Klub Polski v roce 2017:

- leden: dětský maškarní ples Cyklus hudebních koncertů
- březen: valná hromada v sídle Klubu, volba nového předsednictví
- duben: Velikonoční setkání, tradiční velikonoční žehnání pokrmů v kostele U Minoritů (zajišťují polské bohoslužby), *Dny polské kultury v Brně* – fotografická výstava ke 20. výročí vzniku klubu *Polonus* a 50. výročí spolupráce měst Brna a Poznaň (partnerská města), výstava starých zemědělských nástrojů a řemesel v rámci cyklu *hobby našich členů*, spojená s hudebním vystoupením a pohoštěním – tradiční polské výrobky
- květen: oslava *Dne Ústavy* a *Svátku Vlajky*, položení květin na Špilberku (tabule na paměť vězněných účastníků listopadového a lednového povstání), *Den národnostních menšin* v Parku Lužánky (vystoupení dětí z polské MŠ s programem *Řeka Visla-královna polských řek*)
- červen: edukační zájezd dětí do Polska (Visla)
- červenec: příměstský tábor s polským jazykem pro děti
- září: edukační zájezd do Polska – u příležitosti roku Visly výstup na Baraní horu, *Babylonfest* – vystoupení tanečního souboru *OLZA*, prezentace polské menšiny v rámci multikulturního večera – výuka tance polonéza pro ostatní národnostní menšiny města Brna. Recitál sopranistky Martiny Macko – díla polských skladatelů
- listopad: slavnostní večer u příležitosti 20. výročí *Klubu Polonus* a vzniku Polské republiky za účasti Velvyslankyně PR, Generálního konzula PR, zástupců města Brna a Jihomoravského kraje a národnostních menšin, vystoupení herců polské scény Těšínského divadla
- prosinec: vánoční setkání s pohoštěním a zpívání polských koled

Hlavním cílem činnosti *Sdružení přátel polské knihy* je rozvoj čtenářství mezi obyvateli se zájmem o knihy v polštině. Popularizace a zpřístupnění polské knižní produkce a propagace polské knižní a nakladatelské produkce původně ze Zaolzí. V roce 2017 sdružení realizovalo pravidelné stěžejní akce zaměřené na podporu čtenářství zejména mladé populace.

Projekt *S knihou na cestách 2017* se konal už po jedenácté a je zaměřen na podporu čtenářství dětí a mládeže základních škol s polským jazykem vyučovacím a propagaci soudobé polské literatury pro děti a mládež v originálním znění. Ve dnech 17. – 19. října 2017 se

v knihovnách a školách regionu konalo 30 autorských setkání s předními autory soudobé polské literární scény. Autorských setkání se zúčastnilo celkem 1114 žáků. Součástí projektu byla čtenářská soutěž určena pro žáky všech devíti ročníků ZŠ. Úkoly byly velmi rozmanité od výtvarných projektů pro nejmladší soutěžící z 1. - 2. třídy, přes odpovědi na soutěžní otázky pro 3. - 5. třídy až po literární zadání pro žáky z 6. - 9. třídy, které znělo: popiš vlastní zážitky v průběhu četby. Také výběr knih byl velmi rozmanitý, za co organizátoři vděčí spolupracujícímu nakladatelství Literatura z Lodže a nakladatelství BIS z Varšavy. Celkově se čtenářské soutěže zúčastnilo 707 mladých lidí. Literární festival pro soutěžící II. věkové byl připraven v Těšínském divadle 18. 10. 2017 za účasti všech hostujících spisovatelů.

Projekt *Já čtu tobě a ty mně*, který byl realizován již devátým rokem, má za cíl uvědomit rodičům důležitost předčítání dětem. Projekt navazuje na hlavní cíle kampaně *Cała Polska czyta dzieciom a Celé Česko čte dětem*. V rámci projektu v roce 2017 se v březnu děti a rodiče v Karvině a Stonavě setkali s autorkou z Krakova Beatou Ostrowickou, 3. a 4. září se děti z Dolní Lomné, Českého Těšína a Stonavy měly možnost seznámit s tvorbou Katarzyny Prudło. V podzimní edici se v návaznosti na akci *S knihou na cestách* se dne 17. 10. 2017 konala autorská rodinná setkání v Místní knihovně v Mostech u Jablunkova a Albrechticích s polskými autory. Setkáním pro rodiče s dětmi byla vždy na straně organizátorů věnována velká pozornost, a to nejen četbě a prezentaci autora, ale také rozhovoru a diskusi dospělých s autory zaměřených na propagaci četby, otázky psychologie a pedagogiky.

Nákladem SPPK v roce 2017 vyšla kniha Jany Raclavské *O przestrzeni, wodzie i kolorach w prozie Wiesława Adama Bergera (z wyborem jego nowel)*. Publikace vyšla v nákladu 500 výtisků je věnovaná Wiesławowi Adamowi Bergerowi, který zemřel 15 ledna 1997.

ROMSKÁ MENŠINA

Nedodala podklady.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

SPPR už tradičně vydává periodicky 4x do roka časopis *Podkarpatská Rus* za podpory Ministerstva kultury, odboru médií a audiovize. Časopis i nadále přináší aktuální informace o životě rusínské národnostní menšiny v ČR i v dalších zemích kde Rusíni žijí. Seznamuje tak vedle Rusínů další zájemce z řad české veřejnosti s rusínskými tématy, s dějinami i současností bývalé Podkarpatské Rusi.

Vydání fotografické publikace *Rudolf Štursa: Duše krajiny a lidí*. Projekt byl podpořen Ministerstvem kultury, Odborem regionální a národnostní kultury. Byl vydán k životnímu jubileu autora. Rudolf Štursa, který se narodil na území bývalé Podkarpatské Rusi, se v roce 2017 dožil 90 let. Kniha byla koncipována jako obrazová publikace, tj. akcent je především na kolekci fotografií. Textová část obsahuje vedle popisků zejména základní životopisné údaje o autorovi a hodnocení jeho souboru snímků z Podkarpatské Rusi; dále rozsáhlý rozhovor s autorem a stať zařazující jeho tvorbu do kontextu děl, jež byly inspirovány podkarpatskými motivy. Další aktivity:

- Leden Jan Matěj Rak – podvečer s kytaristou a zpěvákem, synem slavného otce.
- Březen Štěpán Rak mezi svými. Setkání s kytarovým virtuosem a skladatelem.
- Duben valná hromada SPPR.
- Květen účast na knižním veletrhu *Svět knihy*
- Červen spolupráce na Muzejní noci v DNM, beseda s cestovatelkou Dagmar Brázdovou. Účast představitelů SPPR na Světovém kongresu Rusínů Rusnáků a Lemků v Osieku v Chorvatsku.
- Prosinec Výstava obrazů rusínské malířky Viktorie Manajlo Prichod'ko Barvy Podkarpatí.

Průběžně probíhala spolupráce s Českým rozhlasem Plus na vysílání pořadu *Mezi námi*, aktivní účast na odborných seminářích pořádaných jinými organizacemi a institucemi aj.¹⁸¹

¹⁸¹ Kniha by měla vyjít k autorovým 90. narozeninám v roce 2017.

Spolek folklorní soubor *Skejušan* v průběhu roku 2017 vystoupil na 51 akcích; rozdělili je do tří částí, a to: vlastní akce, účast na akcích akce pořádaných národnostními menšinami v regionu v rámci zastupitelstva Města Chomutova a vystoupení na akcích pořádaných různými organizacemi naší vlasti. Soubor rozdával lidem radost a především předváděl scénky, zvyky a písně našich rodičů a prarodičů, kteří je předali svým dětem, a my jsme jejich pokračovatelé. Naším hlavním cílem je, aby i mladá generace viděla, jak jsme žili po první světové válce až do dnešní doby, jak jsme si jako rusínská menšina žijící v Chomutově zachovala svou národní identitu. Je velice mnoho našich potomků, kteří vystudovali střední školy i mnoho těch, které mají vysokoškolské vzdělání, a zastávají zodpovědné funkce v našem státě. Snaží se a hledají možnosti, jak prezentovat výsledky své práce na veřejnosti i na folklorních festivalech. V květnu se konal křest knihy *Skejuš-Skejušané-Skejušan*, kterou vydala Univerzita Karlova, nakladatelství *Karolinum* v Praze. Napsali ji Irina Malinová, Jaroslav Otčenášek a Věra Lendělová na základě vyprávění pamětníků. Členové *Skejušanu* se na ní aktivně podíleli, autoři navštívili přímo i Skejuš v Rumunsku, odkud předci přišli po válce do Československa. Kniha popisuje Rusíny žijící nyní v Chomutově, jejich původ, historii i současnost. Paměť národa – nezisková organizace v Praze, která sbírá vzpomínky pamětníků 20. století, vyzvala předsedkyní p. Kateřinu Romaňákovou. Její autentické vzpomínky natočili a umístili na webu, byly také pořízeny fotografie v atelieru Lucerna v Praze Nakonec bylo K. Romaňákové uděleno ocenění *Paměť národa*. Pro soubor je to další důležité ocenění, kterého si nesmírně váží. V červnu se pp. Romaňáková, Psárová a Lojka zúčastnili *Světového kongresu Rusínů, Rusnáků a Lemků* v Osieku v Chorvatsku. P. Lojka byl zvolen i do výboru jako náhradník. Spolupráci s ostatními organizacemi hodnotíme jako příkladnou. Členky souboru jsou většinou vyššího věku, a tak jim dělá potíže používat výpočetní techniku zejména ve styku s úřady při žádosti o dotaci. Většinou jim pak ale pomáhají přímo na příslušných úřadech.

Rusíni.cz – rusínská iniciativa v ČR:

Leden	rusínský ples pro 300 účastníků.
Duben	vystoupení rusínské skupiny Polana z Jarabiny, která je laurétem hned několika mezinárodních soutěží a zároveň nefalšovaným rusínským klenotem.
Srpen	odborná debata s rusínistkou Karinou Muliar na téma <i>Rusíni ve světě</i>
Září	spoluúčast na vernisáži rusínské malířky Věry Vacové – Parkanyiové

Během roku se s pravidelnou měsíční periodicitou setkávaly děti z rusínského dětského centra a rozvíjeli takto svůj vztah k rusínskému jazyku a kultuře. Kroužek vedou dvě vyučující. Zároveň se během roku každý týden setkávala pěvecká skupina Kantar, která si výrazně rozšířila repertoár o nové rusínské písně a vystupovala mnohokrát doma v ČR i v zahraničí. Spolek zároveň zorganizoval několik komunitních posezení a tanečních zábav

RUSKÁ MENŠINA

- *Všekožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCŽS)*

Mezi nejvýznamnější každoroční akce pro veřejnost, pořádané *Všekožáckým Svazem Českých zemí a Slovenska*, z.s. jsou *Vánoční setkání s kozáky*, *Kozácký bál*, *Mezinárodní festival Pokrova na Vltavě*, *Atamanská Jolka*. Stručný přehled aktivit pro veřejnost:

Leden	Vánoční setkání s Kozáky (v Chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze a DNM v Praze) Vzpomínková akce uctění památky obětí genocidy Kozáckého národa (panychida v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech) V. Kozácký bál v Praze
Březen	Vzpomínková akce uctění památky obětí genocidy Těřských Kozáků (panychida v chrámu na Olšanech v Praze, Teplících, Ústí n.L.)
Duben	Předvelikonoční „subotnik“ (brigáda, úklid) – Olšanské hřbitovy
Květen	Vzpomínková akce na oběti represí 1945 (panychida a položení květin u památeční desky u chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech)
Červen	vzpomínková akce a panichyda u hrobu Těřského Kozáka V. Karpuškina v Kuřimi
Červenec	Den pravoslavných zamilovaných sv. Petra a Fevroni – Den pravoslavné rodiny, víkendová akce v přírodě se sportovním a kulturním programem. V roce 2017 byl program připraven pro

- Říjen děti z 11. Ročníku Mezinárodní Letní školy ruského a českého jazyka v Březnici
 V. Mezinárodní festival *Pokrova na Vltavě* v Praze
 Listopad 96. výročí založení Svazu, svátek patrona sv. archanděla Michaela
 Vzpomínková akce na Gallipolské hnutí, panychida v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanech
 Prosinec Atamanská jolka pro děti

Akce pro členy Svazu, jejich rodiny a přátele:

- Květen Víkend na Kozácké farmě v Božanově
 Červen *Řeka života* – připomínka Dne dárců krve (darování krve ve VFN Královské Vinohrady)
 Červenec Den pravoslavných zamilovaných sv. Petra a Fevroni – Den pravoslavné rodiny, jedná se o víkendovou akci v přírodě se sportovním a kulturním programem
 Srpen *Kozácký bivak II*, víkendový výjezd - tradice, sport, beseda, vzpomínková akce ke 204. výročí bitvy u Chlumce (1813)

Pravidelné pracovní akce pouze pro členy Svazu (vč. Souboru a Kozácké školy):

- Únor Kruh (roční členská schůze)
 Duben Kruh Bratislavské kozácké stanice VSČZS (roční členská schůze)
 Pravidelná zasedání Atamanské Rady VSČZS - každých 14dní (20x v roce 2017)
 Pravidelné zkoušky Folklorního souboru VSČZS Kozáci Vltavy – 1x týdně kromě prázdnin
 Pravidelné přednášky v Kozácké kadetské škole při Pravoslavné nedělní škole v Ústí nad Labem

Účast VSČZS na akcích spolupřátel s jinými organizátory:

- Únor Maslenica (v DNM v Praze)
 Duben přivítání a rozvoz *Svatého ohně* na Paschu (pravoslavné Velikonoce)
 Květen Nesmrtelný pluk - akce k 72. výročí Velikého vítězství (pomoc při organizaci průvodu).
 Organizováno společně s *Občanským sdružením pro Evropskou Multikulturní Společnost*
 Přednáška *Konvoj Jeho Imperátorského Veličenstva cara Nikolaje II. 100 let od jeho rozformování* - Organizováno společně se Společností pro kulturní identitu *Lipový kříž*
 Červen Vzpomínková akce k 75. výročí boje čl. parašutistů proti nacismu; panychida a položení věnců u chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Reslově ul. v Praze
 Srpen Návštěva kozáckých památných míst a historických akcí (Rusko - Krasnodar, Rostov na Donu, Azov a Soči)
 Prosinec Kozácká cesta po stopách předků do Čečenské republiky

Účast VSČZS na akcích pořádaných jinými organizátory

- Leden účast a konferenční příspěvek na XXVI. Mezinárodních vánočních vzdělávacích čteních a VII. mezinárodní naučné konferenci „Církev a Kozáctvo“ (Moskva, RF)
 Únor účast na Mezinárodní konferenci „Uchování a rozvíjení duchovně-mravních a kulturně-historických tradic Kozáctva v zahraničí“ (Paříž, Francie)
 Březen účast a konferenční příspěvek „Parlamentní slyšení o současné politice ve vztahu ke krajanům žijícím v zahraničí“ ve Státní Dumě Ruské Federace (Moskva, RF)
 účast na pietní akci k 72. výročí osvobození Evropy od fašismu (uctění památky padlých u památníku Rudoarmějců, československých vojáků a československých letců na Olšanských hřbitovech v Praze)
 Květen účast na pietní akci k 72. výročí osvobození Evropy od fašismu (uctění památky padlých u památníku Rudoarmějců v Ústí n.L. a Bratislavě)
 Setkání Rusínů v Jirkově, 27. Výročí Skejušanu
 Muzejní noc v Masarykově muzeu v Hodoníně; program a vystoupení našeho Folklorního souboru v rámci výstavy „100. Výročí odstoupení cara Nikolaje II. z trůnu“, na které jsme zapůjčili některé exponáty

Vystoupení Souboru VSČZS *Kozáci Vltavy* na 11 akcích a festivalech v ČR

- *Ковчез – Арча*

V souvislosti s tím, že učebnice ruštiny *«Классные друзья»* i *«Класс!»* získávají mezi českými učiteli a žáky stále větší popularitu, pracuje česko-ruská skupina autorů společně s vydavatelstvím *Klett* na jejich dalším zdokonalování tak, aby lépe odpovídaly české legislativě a mentalitě českých žáků. V současné době pracují na novém vydání první učebnice *«Класс!»*.

Kromě toho bylo vydáno 6 výukových a vzdělávacích plakátů o Rusku pro české žáky a je zpracováván 7. Plakát *Svátky a tradice národů Ruska*. Současně je každý měsíc vydáván internetový «*Классный журнал*». Amatéřští umělci Kovčegu se zúčastnili 2. Ročníku festivalu lidové tvorby národnostních menšin v Ústeckém kraji *Barevná planeta*. V Teplicích byl pro české občany uspořádán 2. Večer ruské kultury *Rusové s otevřeným srdcem k Čechům*. Program obsahoval vystoupení profesionálních i amatérských umělců žijících v ČR a degustace tradičních ruských jídel a nápojů. Společně s vydavatelstvím *Klett* byla v Praze uspořádána 2. Celostátní konference učitelů ruštiny *Novinky v metodice výuky ruštiny pro české žáky a studenty*, které se zúčastnilo více než 110 učitelů – rusistů.

○ Ruská tradice (nejvýznamnější aktivity)

- Vydávání časopisu *Russkoje slovo* s podporou Ministerstva kultury.
- Vydávání dětské přílohy časopisu *Russkoje slovo* pod názvem *Slovo našim děťjam* s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.
- Kulturně-společenská činnost s podporou Ministerstva kultury, z níž lze uvést:
 - Vydání knihy T. Anikina *Lica i sud'by*.
 - Spoluorganizace našeho spolku na přípravě a realizaci 6. ročníku festivalu KULTURUS, věnovaného neoficiální kultuře a společenským aktivitám v Rusku a Rusů žijících v Evropě (říjen-listopad 2017).
 - Spoluorganizace udělování cen Rudolfa Medka (8. června, Národní knihovna Klementinum).
 - Tradiční akce na Olšanech připomínající den, kdy byli zatčeni nejvýznamnější představitelé ruské emigrace v květnu 1945 (11. května 2017).
 - Spoluorganizace účasti na knižním veletrhu Svět knihy 2016 (11. – 14. května 2017).
 - Spoluúčast na pořádání folklorního festivalu Praha srdce národů, (25.– 28. května 2017).
 - Spoluúčast a mediální partnerství na hudebním festivalu *České dotyky hudby* (16. prosinec 2017 – 6. leden 2018).
- Celoroční činnost dětského divadelního souboru *Krásný sarafán* s podporou Magistrátu hl. m. Prahy. Vystoupení v divadle U Valšů s inscenací věnované 260. výročí narození W. A. Mozarta s názvem *Tajemství cvrčka za kamny*, 25. června 2017 představení v sále AMU podle povídek D. Charmse s názvem *O tom jak stařenka kupovala inkoust*, 26. listopadu a 10. prosince 2017 účast souboru v představení *Malý princ*.
- Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM:
 - Mezinárodní konference ke 100. výročí Říjnového převratu v Rusku v roce 1917 (23. - 24. ledna 2017).
 - Prezentace knihy a beseda s jejím autorem Sergejem Voronkovem: F. Bogatyrčuk *Má životní cesta k Vlasovu a Pražskému povstání*, kterou vydalo naše nakladatelství *Ruská tradice* (17. května 2017).
 - *Klub ruského nekomerčního filmu*. Tento klub úspěšně pracuje už více než 10 let a v jeho rámci byl prezentován dokumentární film o paní Natálii Gorbaněvské – *Nejsem hrdinka* (19. listopadu 2017).
 - Setkání s autorem knihy *Lidé a kameny* Sergejem Šarovem-Delone (31. října 2017).
 - V závěru roku byl vydán ruský překlad knihy historika Pavla Žáčka *Prahou pod pancířem vlasovců*

○ *Sportovní klub SAMBO:*

Kulturně sportovní festival *Stráž paměti 2017* (4. etapa Čechy – Německo), Pohár prezidenta V. V. Putina v Londýně (3. místo), Pohár Evropy v Madridu (3. místo).

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR:*

- Tradiční oslavy státních svátků Řecké republiky (25. březen a 28. říjen) probíhají v mnoha obcích. Oslavy jsou příležitostí k seznamování nejširší veřejnosti s tradiční řeckou

slovesnou, hudební a taneční kulturou, příležitostí k setkání členů AŘO, občanů bez rozdílu národnosti, představitelů nejvyšších státních orgánů nejen ČR, ale i Řecka, Kypru, představitelů krajů, měst a obcí.

- Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže: forma odpolední a víkendové výuky v průběhu školního roku v jednotlivých řeckých obcích, podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.
- Podpora kulturně-osvětové činnosti – řecké obce organizují samostatně i v součinnosti s AŘO tradiční seznamování nejširší veřejnosti se zvyky a tradicemi – vánoční *Agios Vasilis* a krájení vasilopity, zpěv koled, masopustní tradice, řecký karneval a tradiční pravoslavné Velikonoce a zvyky. AŘO a řecké obce podporují a rozvíjí řeckou identitu prostřednictvím vztahů s mateřskou zemí, šíří odkaz řecké kultury, pořádají přednášky a semináře na různá témata z oblasti národních a kulturních tradic.
- Kulturně společenské akce pro širokou veřejnost: mezi nejznámější patří Folkmáj, který organizuje Řecká obec Javorník, *Řecké dny v Krnově*, *Dny řecké kultury v Jeseníku*, *Den národnostních menšin v Karviné*, *Řecká sobota na hradě Veveří* (Brno).
- Studium řecké kultury a lidových tradic a její dokumentace – uchování a dokumentace národních tradic, tanců, písní a zvyků. Při řeckých obcích v Brně, Bohumíně, Krnově, Praze, Karviné, Javorníku a Šumperku fungují folklórní taneční soubory. V jednotlivých obcích jsou pro soubory zajištěny prostory pro pravidelné zkoušky, prezentaci řeckého folklóru, slovesného umění, hudby, tradic a pořádány semináře. Tanečníci souborů pořádali také kurzy pro veřejnost (Brno) nebo výuku pro děti (při výuce řeckého jazyka).
- Sportovní aktivity – *Dětské olympijské hry v Karviné* (děti z různých Řeckých obcí mezi sebou soutěží nejen ve sportovních disciplínách, ale také vědomostních a uměleckých disciplínách), turnaj v malé kopané O pohár předsedy AŘO (pořádá Řecká obec Karviná, účastní se zástupci řeckých obcí, v roce 2017 se poprvé zúčastnilo mužstvo vietnamské menšiny) a dále jednotlivé řecké obce pořádají v rámci svých akcí různé sportovní turnaje – fotbal, šachy, tavlí – vrhcáby.
- Aktivity pro seniory. Setkání seniorů z celé ČR v rámci Řeckých dnů v Krnově, zájezdy pro seniory či klub v Řecké obci Brno (celoročně).

Aktivity jednotlivých řeckých obcí - členů AŘO:

ŘO Brno	Výroční a volební shromáždění členů Řecké obce Brno Setkání babiček Tradiční řecká zábava u příležitosti oslav Dne nezávislosti Den národnostních menšin Jihomoravského kraje Řecká sobota na hradě Veveří Babylonfest řecká zábava při příležitosti oslavy státního svátku „OXI“ Soustředění tanečního souboru <i>Prometheus</i> v Žebětíně Vánoční koncert Řecké obce Brno Mikulášská besídka
ŘO Brno	tradiční Vánoční zábava kurzy řeckých tanců
ŘO Bohumín	Setkání krajanů Oslava státního svátku <i>OXI</i> (NE)
ŘO Javorník	V Javorníku proběhl další ročník kulturní a společenské akce Folkmáj, kterou pořádá Řecká obec Javorník. Na této akci již tradičně probíhá setkání menšin Taneční a hudební soubor Evros vystoupil na akcích v ČR, účastnil se na dudáckých festivalech

ŘO Karviná	<p>Výroční volební shromáždění Oslavy státního svátku Oslavy Velikonoc Turnaj v malé kopané Řecké olympijské hry pro děti Setkání seniorů Festival národnostních menšin Oslavy státního svátku OXI Oslavy konce roku Provoz kanceláře Řecké obce Karviná – celoročně Provoz tanečního souboru Nea Elpida – celoročně 15. výročí tanečního souboru NEA ELPIDA Účast na Řecké sobotě na hradě Veveří</p>
ŘO Krnov	<p>Karneval Řecké dny Krnov Oslava výročí 20 let založení tanečního souboru Antigoni Oslava státního svátku Řecké republiky Představení vánočních tradic pro členy řecké obce</p>
ŘO Ostrava	<p>Kopsimo pitas 2017 v klubovně Zasedání Rady ŘoO Řecký taneční večer při CD hudbě Setkání seniorek při MDŽ Výroční konference AŘO v Krnově Oslava Řeckého státního svátku 1821 Tenisový turnaj Zahájení Řeckého léta Třebovický mlýn a jeh zakončení Fotbal Karviná – účast O pohár předsedy AŘO v ČR Dětský den na Zámku v Porubě Účast na setkání na hradě Veveří Celostátní setkání seniorů v Krnově Volební shromáždění ŘoO Dopoledne tenisový turnaj v RIDEŘE Oslava Řeckého státního svátku „OXI“ na Zámku v Porubě Čekání na Mikuláše na Zámku v Porubě Vánoční setkání účastníků výuky řečtiny</p>
	<p>Každé pondělí a čtvrtek výuka řeckého jazyka a úterý a neděle setkání seniorů</p>
Řecká obec Šumperk	<p>Zábava (7.10.2017) – koncert Martha a Tena Eleftheriadou Účast na akcích ostatních řeckých obcí (Folkmaj-Javorník, setkání seniorů-Krnov, Řecké dny – Krnov) Pravidelné schůze výboru a členské základny Vánoční zábava v Jeseníku</p>

Všechny kulturní a společenské aktivity členů AŘO v ČR mají příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké národnostní menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti. Cíle různých projektů byly splněny, o aktivitách proběhly informace v regionálním i celostátním tisku a dále v rozhlase i televizi.

- Lyceum Řekyň v ČR:
- Oddělení národních krojů, oddělení národních tanců i oddělení umělecké, hudební a rytmické výchovy připravilo v roce 2017 představení řecké tradiční kultury na vybraných akcích a festivalech: Oslava státního svátku Řecké republiky v Praze (18. března), 6. ročník folklorního setkání Folkmaj v Javorníku (6. května), Muzejní noc v Etnografickém ústavu Moravského zemského muzea v Brně (22. dubna), Den národnostních menšin v Brně (21. května), Řecká sobota na hradě Veveří (3. června), Řecké dny v Krnově (18. června),

Babylonfest, dny brněnských národnostních menšin (13.-17. září), oslava státního svátku Řecké republiky v Praze (4. listopadu).

- Krojové vybavení Lycea bylo rozšířeno o 6 nových ženských krojů z ostrova Paros a darem byly získány fragmenty krojů z Floriny ze soluňského Folklórního a etnografického muzea Makedonie a Thrákie.
- Oddělení národních tradic, svátků a recepcí připravilo pro členy Lycea, jejich rodinné příslušníky, přátele a další veřejnost zajímavé akce, ke kterým se váží řecké zvykoslovné tradice: krájení novoročního koláče Vasilopity a prezentace tradic vánočního a novoročního období v Třinci (14. ledna), měsíc Máj, dle řecké tradice se oslavil v Ledči nad Sázavou (1. května) a svátek svaté Kateřiny v Bohumíně (26. listopadu). Oddělení také připravilo gastronomické speciality a zabezpečilo ochutnávky tradičních řeckých pokrmů a nápojů např. v rámci programu pravoslavných Vánoc. Dále u příležitosti Dne národnostních menšin Jihomoravského kraje v brněnském parku Lužánky, Řecké soboty na hradě Veveří a pro slavnostní zahájení Babylonfestu a program Babylon chutí.
- *Lyceum Řekyň v České republice* v Brně realizovalo další program z cyklu Tradice Řecka, letos věnovaný Velikonocím, které Řekové považují za největší svátky roku. V Etnografickém ústavu Moravského zemského muzea v Brně o pravoslavných Velikonocích v Řecku pronesl přednášku Mgr. Martin Surovčák. Posluchači se dozvěděli, jaké jsou hlavní velikonoční symboly, proč se často o Velikonocích v Řecku křtí děti, jaké jsou velikonoční závody a ochutnali velikonoční chléb- *tsureki*. Tanečníci představili velikonoční tance a písně z Thrákie. Pro *Den národnostních menšin* v brněnském parku Lužánky jsme připravili představení tanců, písní a zvyků velikonočního období z Deskati Grevenon s velmi vzácným obřadním zvykem Andromana, kdy muži staví pyramidu a oslavují pannu Marii a jaro.
- Šestkrát v roce byl uskutečněn metodický seminář řeckých tanců a písní a to v dubnu, v květnu a v červnu v Brně a v dubnu v Koutech u Ledče nad Sázavou, v listopadu v Bohumíně a v prosinci v Karvině. Cílem těchto seminářů je výměna zkušeností a konzultace problematiky výuky, dále příprava učebních plánů a společných akcí, soustředění tanečníků v návaznosti na výuku v jednotlivých skupinách.
- *Lyceum Řekyň v České republice* ve spolupráci s nadačním fondem *Hellenika* připravilo v září víkend řeckých tanců, písní a hudby s programem vzdělávání a pohybu pro příslušníky řecké menšiny pro jednotlivce i celé rodiny a filhelény. Bohatý program zaměřený na řecké tance, písně a hudbu, ale také na řecké tradice a historii, rytmickou výchovu, gastronomii, olympismus, tělovýchovu i dramatickou výchovu se konal v Koutech u Ledče nad Sázavou.

○ Nadační fond Hellenika

Nadační fond úspěšně realizoval celoroční tematický program s názvem *Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí*, který je rozdělen do 5 samostatných celků: tradice Řecka, příchod Řeků na české území ve 2. polovině 20. století, rozvoj řecko-českých kulturních a společenských vztahů, řecké kulturní, vzdělávací a společenské centrum v Brně, přátelé řecké kultury. Přínosem tohoto programu je využití kulturního bohatství Řecka pro rozvoj kulturních a společenských aktivit brněnských spoluobčanů a návštěvníků města i posílení mezinárodního významu města Brna i Jihomoravského kraje.

K nejvýznamnějším aktivitám, které nadace uskutečnila v roce 2017 bylo pořizení celkem 19 rozhovorů s příslušníky řecké národnostní menšiny v České republice o průměrné délce 45 minut na téma minulost a současnost řecké menšiny v ČR. Rozhovory vedla metodou *oral history* etnoložka a historička PhDr. Jana Poláková, Ph.D. Byly zaznamenány na zvukovou a obrazovou digitální stopu v kvalitě potřebné pro vznik televizního dokumentu. Rozhovory obsahovaly s ohledem na věk respondenta osobní nebo zprostředkovaný popis příchodu první a tzv. jedenapůlté generace Řeků do tehdejšího Československa. Dále se otázky dotýkaly aktuálních témat, jako je soužití s majoritní společností, integrace (případně asimilace) a míra

zachování původního etnického vědomí, rozvíjení kultury menšiny v minulosti i současnosti, přístup mladé generace k etnicitě své i svých předků, vztah k dřívější a současné vlasti apod. Výběr respondentů směřoval ke zmapování až tří generací několika řeckých rodin žijících v Praze, Severomoravském a Jihomoravském kraji. Rozhovory zaznamenaly často velmi niterní zpovědi jednotlivců na témata, která dosud nebyla zpracovaná. Díky unikátním generačním výpovědím lze očima a slovy přímých účastníků sledovat na jednu stranu úspěšnou integraci řeckých migrantů z konce 40. let 20. století a jejich potomků, na druhou stranu kontinuitu etnického a kulturního vědomí, kterou nenarušily ani interetnické sňatky, ani ztráta kontaktu s původní vlastí a kulturním prostředím.

K dalším aktivitám patří realizace programu z cyklu *Tradice Řecka – Velikonoce* s etnografickým ústavem *Moravského zemského muzea* v Brně, prezentace řecké kultury na Dni národnostních menšin Jihomoravského kraje a v programu *Babylonfestu – Dnu brněnských národnostních menšin, Sportovní odpoledne pro program Athéna*.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo:

○ *Asociácia Etnica*

Akcent združenia je najmä v práci s deťmi a mládežou - aktivizácia ich tvorivej činnosti v oblasti tradičnej kultúry vo všetkých jej formách. Presadzuje aktivity a projekty výrazne presahujúce záujmy slovenskej národnostnej menšiny. Jedná sa o spoločné aktivity slovenskej a ostatných národností. Etnica je hlavným usporiadateľom medzinárodného festivalu národnostných menšín a etník *Praha srdce národov*, najväčšej spoločnej akcie národností v ČR. Už 19. ročník festivalu sa uskutočnil v dňoch 24.-29. května 2017, obsahoval 19 programov za účasti asi 520 účinkujúcich z 30 kolektívov a 17 národností a etník. Festival vyvrcholil galaprogramom v Divadle na Vinohradoch. Celoročne realizovala projekt *Škola oživených tradícií* formou niekoľkých workshopov venovaných tradičnej kultúre národností a etník. V októbri sa uskutočnil 25.ročník tradičného programu *Folklór bez hraníc*, organizovaného v Mesiaci Česko-Slovenskej kultúrnej vzájomnosti. Program patrí už tradične stretávaniu umelcov, kolektívov a sólistov - Čechov a Slovákov, ktorí k sebe neodmysliteľne patria. Spolupracuje na programoch *Múzejnej noci, Chuť môjho domova, Jarných zvykov* a *Svete knihy*.

○ *Asociácia Limbora*

Najstarší slovenský spolok s pravidelnou činnosťou v Prahe. Od doby jeho počiatku v roku 1951 až do roku 1993, keď prevládali aktivity zamerané na slovenské tradície v tanci, hudbe, zvykoch a piesňach, pribudla činnosť a programy zamerané na deti a vzdelávanie. Dnes je to určite jeden z najaktívnejších slovenských spolkov. Ako jeden z mála pracuje so všetkými vekovými kategóriami a hlavne s deťmi a mládežou pravidelne behom celého roka. Pri absencii slovenského školstva nahrádza túto medzeru špecifickou a dôležitou formou práce s malými deťmi pravidelne, niekoľkokrát týždenne a minimálne jeden víkend mesačne. Tieto pravidelné aktivity plus tanečné školy realizuje v spolupráci s asociáciou *Etnica* v prenajatých priestoroch v centre Prahy. Jeho aktivity smerujú do vnútra slovenskej komunity. Ním zriaďované súbory *Limbora, Limborka* a *Malá Limborka* prezentujú tradičné slovenské umenie na programoch doma aj v zahraničí. Sú považované v slovenskom zahraničí za jedny z najlepších. V roku 2017 sa uskutočnili: V decembri 27. ročník najstaršieho programu slovenskej menšiny v Prahe *slovenské Vianoce s Limborou* – program, ktorý sa od roku 1990 venuje tradíciám a zvykom vianočného obdobia, tentokrát spojený s oslavou jubilea detského súboru *Limborka*. V jarnom období pokračovali v tradícii programu *Vynášanie Moreny a jarných zvykov*, v októbri sa podieľala na realizácii programu *Folklór bez hraníc*, venovanému česko-slovenskej vzájomnosti. Uskutočnili sa projekty zamerané na pravidelnú celoročnú umeleckú činnosť *Projekt Limbora v roku 2017* a hlavne *20. výročie Detského súboru Malá Limborka*. *Limbora* sa zúčastnila medzinárodného festivalu v Rumunsku - Turda. V priebehu roku sa uskutočnilo niekoľko víkendových workshopov zameraných na tradície, tanečnú, hudobnú a piesňovú tvorbu *Škola ozvien domova*

a niekoľko workshopov zameraných na slovenský jazyk a jeho podoby v rámci projektu *Slovenčina moja, krásne zvuky máš*. Boli realizované letné vzdelávacie aktivity na v Terchovej a v Tatranskej Lesnej a v neposlednom rade bola Limbora jedným z organizátorov a umeleckým garantom medzinárodného festivalu *Praha srdce národov* - 19. ročník. Behom roku uskutočnilo toto združenie celkom asi 40 programov pre verejnosť.

○ *BONA FIDE*

BONA FIDE z.s. je nezisková organizace podporující umění, vzdělávání, mezikulturní výměnu a kulturně zaměřené minoritní projekty, včetně národnostních. Aktivity 2017: *Slovenská mozaika* (formou reportáží, rozhovorů, komponovaných celků a odborných přednášek se odvysílalo 28 relací na rádiu ZET). *Rozprávky* (projekt loutkových pohádek a workshopů pro nejmenší děti po městech v ČR- celkem 12 představení. Nejpřirozenější formou – pohádkou, ukázal příbuznost mezi češtinou a slovenštinou, prezentoval slovenský jazyk a lidovou slovesnost). Další ročník *Festivalu české a slovenské tvorby pro děti* (třetí ročník festivalu se uskutečnil v roce 2017 paralelně ve Zvolenu, v Piešťanech a v Praze v období 9. 10. - 10. 11. 2017. Představil českou i slovenskou literaturu pro děti, přinesl workshopy s výtvarníky, loutková divadla a výstavy ilustrací, poukazuje na příbuznost a vzájemnou propojenost Čechů a Slováků). *Čítajme, počúvajme a učme sa*, v rámci kterého jsme zorganizovali naučné komponované pořady a workshopy o literatuře, porovnali blízkost i rozdílnost slovenštiny a češtiny *Klára a bubáci*, ocitli se ve světě přírody a zvířat *Kamzikův velký skok*, poznali, že v pohádkách vždy vítězí dobro *Analfabeta negramotná* a přenesli se do dětství svých rodičů i prarodičů, které prožívaly ve společném státě, v Československu ve druhé polovině minulého století *Slovensko číta českým deťom*. Celý projekt vyústil výstavou slovenských ilustrátorů v česko – slovenských knihách *Štyri oriešky pre Prahu* a *Zimní radovánky* v Muzeu hl. města Prahy a křtem CD *Bruško, bruško kto v tebe býva?*.

○ *Detvan*

Spolok združujúci mladých, predovšetkým študentov. Vo svojich aktivitách sa snaží rozvíjať kontakty slovenských študentov s českou mládežou a poskytovať pomoc slovenským študentom. Hlavnou činnosťou spolku je však organizácia stretnutí slovenských študentov, konanie a programové zabezpečenie slovenských diskoték a futbalových turnajov. Ďalej sa *Detvan* podieľa na príprave podujatí usporadúvaných spolkami a združeniami ako je *Limbora*, *Etnica*, *Slovensko-česká spoločnosť*.

○ *DOMUS v ČR*

Spolek s akcentem na dokumentační, historickou a publicistickou činnost. Je vydavatelem měsíčníku *Listy Čechů a Slováků, kteří chtějí o sobě vědět* vydávaného ve spolupráci s *KSK* a *Slovensko-českou společností*. V měsíčníku dával prostor dalším spolkem slovenské menšiny a informoval o významných kulturních a vzdělávacích aktivitách spolků sdružených ve FOSA. Uskutečnil projekt - *Česká lidová kultura a tradice v česko-slovenský vztazích ve 20. století a současnost*. Dalším významným projektem byla *Dokumentace slovenské menšiny a Působení slovenské kultury v ČR*. Zejména pořádání Slovenských podvečerů s tematikou slovenské historie a literatury, organizace a instalace výstav slovenských malířů a výtvarníků v DNM, představení dvou ochotnických souborů se Slovenska s inscenací *Zatímco kohout zazpívá a Ťapákovci*. Vytváří hodnotné programy pro děti ZŠ a SŠ: besedy, prezentace, semináře v terénu, hudební podvečery s tematikou slovenské kultury a historie. Spolupracuje s více školami v Praze, v ČR i na Slovensku, realizuje slovenské podvečery s tematikou Slovenské literární osobnosti. Spolupracuje se spolky národnostních menšin a byl jedním z iniciátorů vzniku *Akademie národnostních menšin* z.s. při DNM v roce 2017.

○ *Šarvanci*

Slovenský folklórny súbor - kolektív pre dospelých. Jeho aktivity celoročne smerujú k spracovávaní tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska. Pravidelne sa zúčastňujú rôznych festivalov, kultúrnych a spoločenských akcií - napr. *Jánošíkov dukát*.

- *Obec Slovákov v ČR*

Združenie s istou hierarchickou štruktúrou, ktoré má v sebe začlenených asi 14 regionálnych článkov. Regionálne obce Praha, Hradec Králové, Brno a Teplice majú samostatnú právnu subjektivitu. Celkove organizujú tieto spoločenstvá v priebehu roka množstvo spoločenských a kultúrnych akcií (okolo 100). Z týchto možno menovať časopis *Korene*, spoluprácu pri organizovaní festivalu *Jánošíkov dukát* v Rožnově p. R., slávnosť odovzdania *Ceny Mateja Hrebendu* - 19. ročník, *Konferenciu OS v ČR o slovenčine v ČR* a *Večery* venované slovenským dejinám. Ďalej výstavy, vernisáže, výlety, plesy, bály, krsty kníh, akcie pre deti.

- *Obec Slovákov v Prahe*

Obec Slovákov v Prahe ako samostatný právny subjekt spolupracuje v rámci slovenskej komunity s väčšinou podobných spolkov a združení a to nielen v Prahe, ale aj v jednotlivých českých regiónoch so slovenskou menšinou. V rámci DNM spolupracuje a účastní sa akcií pripravovaných ďalšími národnostnými menšinami.

- *Slovensko-česká spoločnosť*

Zameriava sa na kultúrne a spoločenské aktivity podporujúce slovenské povedomie. Je spoluvydavateľom *Slovenských listov*. Jeho najväčším programom bolo uskutočnenie *Tradičnej plavby po Vltave* - parník v auguste pri príležitosti výročia SNP. Spolupracuje pri realizácii *Česko-slovenského plesu*.

- *Somvprahe.sk*

Spolok, ktorý vytvoril aktívny a búrlivo sa rozvíjajúci užitočný portál slúžiaci Slovákom v ČR a záujemcom o život s príchutou slovenčiny. Má vyše 35000 členov, užívateľov. Je populárny informačný server a komunitný portál pre Slovákov, ktorí žijú v Prahe, alebo sa sem chystajú prísť študovať, pracovať, či len tak na výlet. Od roku 2006 zorganizovali vyše 1000 voľnočasových akcií, a pomohli tisícom členov žiť v Prahe naplno, spoznávať a zamilovať si toto úžasné mesto a nájsť si tu nových kamarátov a partnerov. Tieto aktivity sú užitočné v mnohých oblastiach každodenného života.

- *Spoločnosť Jána Kollára*

Spoločnosť venovaná pamiatke tohto významného slovenského spisovateľa. Jej činnosť sa zameriava na dejinné udalosti súvisiace s jeho životom. V priebehu roka sa uskutočnili pietne akcie na jeho počesť v Prahe. Spoluorganizujú spolu so SČ klubom literárnu súťaž o cenu *Jána Kollára*, podporujúcu slovenskú tvorbu. Aktivity financujú z vlastných zdrojov.

- *Spoločnosť M. R. Štefánika*

Pietne zhromaždenia pri soche M. R. Štefánika na Strahove, prezentácia kníh, *Deň veteránov*, akcie v *Slovenskom dome*. Spolupracuje s armádou ČR a na akciách spolku *Kollárova spoločnosť*.

- *Zväz Slovákov*

V minulosti sa tento spolok venoval predovšetkým literárnej a historickej činnosti. Vydával štvrt'ročník pre vedu a umenie *Slovenské rozhľady*. V súčasnosti sa venuje naďalej prípravám projektov v tejto oblasti a podpore kultúrnych a spoločenských aktivít slovenskej komunity.

Mimopražské spolky

- *Folklórne združenie Púčík*

Pôsobí v Brne od roku 1991 a venuje sa spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú kultúrnych a spoločenských akcií. V združení pracuje detský a dospelý súbor. Podieľa sa na organizácii festivalu slovenského folklóru *Jánošíkov dukát*. Podieľa sa na príprave slovenského plesu v Brne.

- *Folklórni soubor Dunajec*

Pôsobí v Olomouci od roku 1958 a venuje sa predovšetkým spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

○ *Folklórní soubor Šmykňa*

Působí v Ostrave od roku 1990 a venuje sa predovšetkým spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

N. Vokušová: Slovenská menšina aktívne spolupracovala s verejnou správou na úrovni vlády (dva zástupci v Radě, členové v jejích výborech a komisiách na úrovni resortů (dvě poradní grémia resortu kultury, poradní grémium), ale rovněž na úrovni krajů a měst. Slovenská menšina se účastní na činnosti DNM. Vynikající byla spolupráce se samosprávou v rámci projektu *Dny slovenské kultury* po České republice.

SRBSKÁ MENŠINA ¹⁸²

Nedodala podklady.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny (SUPU; spolupracující celky *Sbor sv. Vladimíra, MarOlja*). *Sbor sv. Vladimíra* se podílí na liturgiích ve staroslověnském jazyce v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze a v jiných chrámech ČR, SUPU spolupracuje s DNM v Praze, zajišťuje organizačně řadu veřejně dostupných akcí, pěvecké přehlídky sborů v Praze i v jiných městech ČR. *Duo MarOlja* zajišťuje kulturní program v rámci veřejných akcí *Poznejme se sousedé, Velikonoce na Praze 4*, setkání národnostních menšin, podporuje svými aktivitami demokratizaci a nezávislost Ukrajiny. Duo se účastnilo celopražských programů vč. konference MHMP o národnostních menšinách. Tělesa *SUPU* spolupracují s dalšími ukrajinskými subjekty, účastní se programu dnů T. Ševčenka v Praze, *Dnů ukrajinské kultury* v ČR aj. Spolek je celoročně aktivní na desítkách akcí, které se přímo vážou na aktivity menšiny v ČR, celkově se podílí na koncepci aktivit národnostních menšin v Praze a v ČR.

Ukrajinská iniciativa v ČR (UIČR) spolupracuje s regionálními centry menšiny, organizuje řadu vlastních programů (Informace o Ukrajině, vzdělávací pořady, konzultace a analýzy, nový ukrajinský rok a ples *Malanka*), spolupracuje s neziskovým sektorem (*IOM Praha, Slovo 21, Integrovaná centra, MKC Praha, Jihlava, Plzeň* a řada dalších) a s mnoha ukrajinskými spolky v ČR. Vydává časopis pro Ukrajince v ČR *Porohy*, spravuje stránky *Ukrajinci.cz*. Je členem světového centra ukrajinské diaspory v Kanadě (SKU) a koordinační rady na Ukrajině. UIČR dbá o vybrané hroby patřící k ukrajinskému kulturnímu dědictví v ČR. K tradičním aktivitám spolku patří podpora aktivit mládeže (i ve spolupráci se zahraničními partnery a dalšími soubory), účast v různých projektech a humanitární pomoc. Spolek organizuje *Dny ukrajinské kultury* v ČR, podporuje činnost ukrajinské kapely *Ignis*, spolupracuje s DNM v Praze v rámci jednotlivých pražských programů (Praha 3, Praha 4, *Poznejme se sousedé, Muzejní noc, Zažít Michli jinak*, přednášky Děti-dětem aj.). Spolek se podílí na koncepci aktivit národnostních menšin v Praze a v ČR.

Umělecký spolek Džerelo celoročně připravuje děti a mládež, účastní se folklórních akcí v ČR, vč. programů městských částí Prahy. K nejvýznamnějším akcím roku 2017 patřila příprava ukrajinského sv. Valentýna s vystoupeními dětských sborů, *Svátek matek*, který je v ukrajinské tradici svátkem významným, zde je kromě tanečního programu připravován i doprovodný program. *Večornyci* (původně večerní sezení, zábavy, oslavy na Ukrajině) patří k tradičním programům souboru. Spolek v roce 2017 vystupoval v Senátu ČR, v Lidicích a jiných městech ČR. Pro děti je připraven každoročně program sv. Mikuláše, který reflektuje tradiční zvyky Ukrajiny věnované dětem. *Džerelo* organizovalo také festival Svět očima dětí, který se ve spolupráci s dalšími organizacemi věnuje dětem a přípravě dětských tanečnicků a zpěváků žijících v ČR. *Džerelo* se účastní festivalu Praha srdce národů, kromě aktivit tanečních udržuje dramatickou výchovu a divadelní činnost.

¹⁸² Pozn. předkl. - Sdružení *Luka Praha* a *Lastavica* provádějí vydavatelskou činnost, organizují výstavy, *Srbský kulturní spolek Radost* se zabývá srbským folklórem a srbským jazykem.

Sdružení Ukrajinců v ČR Berehyňa, z.s. každoročně pořádá večery T. Ševčenka, *Svátek matek*, *Den dětí*, *Naše Vánoce*. K aktivitám spolku patří příprava dětí školního věku, každoročně je pořádán svátek Mikuláše. K nejzajímavějším akcím spolku patří *Den vyšivanek*, prezentace ukrajinské kultury v Praze v rámci tzv. pochodu vyšivanek (v rámci dne ukrajinských vyšivaných košil se akce koná na řadě míst ve světě), symbolizující jednotu ukrajinské kultury a boje za svobodu projevu. *Berehyňa* vystupuje jako host na kulturních akcích v Praze i mimo ní. V roce 2017 je třeba zmínit akce spolku *Naše Vánoce*, *Večer památky Tarase Ševčenka* vč. promítání filmu a workshopu, několik svátečních vystoupení v sále Emauzy, květnový Den vyšivané košile vč. galakonzertu, *Den dětí*, *Ukrfest v Praze*, *Mikuláš s dětmi a pro děti* a vystoupení ve spolupráci s dalšími ukrajinskými spolky.

RUTA, z.s. dlouhodobě udržuje povědomí majority o aktuálních ukrajinských událostech, organizuje a spoluorganizuje přednášky, účastní se diskusních fór (*knihovna V. Havla*, *Café Lajka*, *Člověk v tísni* aj.), komentuje aktuální události na Ukrajině. Spolek zajišťuje vydávání časopisu *Ukrajinský žurnál*, účastní se obecné intelektuální debaty o budoucím směřování ČR a Ukrajiny, spolupracuje s dalšími organizacemi neziskové sféry v ČR. V roce 2017 kromě jiného spoluorganizoval dvě významné akce, Dny ukrajinského filmu v Praze a multimediální projekt *Vítězové o válečných veteránech* v zóně ATO.

Ukrajinská iniciativa jižní Moravy (UIJM) je novější činný spolek s centrem v Brně. Základnu tvoří studenti a aktivisté, kteří připravují kulturní programy, přednášky, účastní se projektů pro mládež v rámci programu *Erasmus*. Spolek motivuje širší veřejnost jižní Moravy a šíří povědomí o ukrajinských tématech v regionu, spolupracuje s pražskými kolegy. Organizuje tradiční večery, nové programy s osvětovým podtextem. V roce 2017 spolek kromě jiného organizoval Dny ukrajinské kultury v Brně vč. originální výstavy známého ukrajinského malíře Ivana Marčuka.

Regionální ukrajinský spolek ve Východních Čechách aktivoval činnost v posledních několika letech. V roce 2017 organizoval *Dny ukrajinské kultury* v Hradci Králové, účastní se regionálních vystoupení a programů, vyvíjí činnost uměleckou s přípravou zázemí pro ukrajinské děti. Spolek rovněž přispěl k obnově některých vybraných mohyl v ČR, zapojuje se kulturními aktivitami s nově se rozvíjícím uměleckým souborem.

Další ukrajinské organizace výše neuvedené přispívají k bohatosti programu a samostatně či organizovaně ve spolupráci s výše uvedenými organizacemi doplňují celoroční aktivity a výstupy ukrajinské kultury v ČR. Výčetem: *Ukrajinská evropská perspektiva* (humanitární pomoc, kulturní a image projekty), *Zvony naděje v Chomutově* (umělecká a kulturní činnost), *Svaz Ukrajinců Bohemie* v K.Varech (umělecká a kulturní činnost), *UIČR v Kladně* (kulturní činnost), *Spolek ukrajinských žen v Praze* (historická témata a kulturní činnost), *Ukrajinský národní dům* (umělecká a kulturní činnost), *Fórum kulturního partnerství* (humanitární pomoc, image projekty), *Mezinárodní asociace Ukrajinců Euromaidan* (humanitární činnost, image a kulturní projekty), *Ukrajinská svoboda* (historická témata a kulturní činnost), *Ukrajinská tradice* (humanitární a osvětová činnost), *Ukrajinský spolek Opír* (historická témata a kulturní činnost), *Ukrajinský odborový svaz* (humanitární pomoc a kulturní činnost), *Ukrajinský byznys klub* (image projekty a podpora), spolek *Rodyna* (kulturní činnost), *Ukrajinská svitlycja* (kulturní činnost), *Prague Maidan* (manifestace, humanitární pomoc) aj.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

leden	<p>Založení a první sjezd Svazu Vietnamců pardubického kraje (Svaz Vietnamců). Prezident republiky přijal předsedu Svazu Vietnamců v ČR s manželkou (Svaz Vietnamců). Uspořádání <i>Přátelského plesu 2016 (ACVN)</i> společně s Integračním centrem Praha). Oslava Festivalu Carneval ČR a svátek Tet v restauraci Dong Do za účasti velvyslance a místních občanů (Svaz Vietnamců, Městská část Libuše, Saparia a.s.). Oslava lunárního nového roku v DNM, účast 60 lidí (Viet up).</p>
-------	---

únor	<p>Oslava Nového roku a 67. výročí navázání diplomatických styků mezi ČR a Vietnamem za účasti více než 400 hostů (Svaz Vietnamců ve spolupráci s velvyslanectvím), uspořádání oslav Nového roku pro Vietnamce v různých lokalitách a sdruženích (Praha, Litvínov, Ostrava, sdružení MAVS).</p> <p>Setkání mladých vietnamských neziskových organizací a neformálních skupin (Viet up).</p> <p>Budhistický Festival <i>Đại Lễ Thượng nguyên</i> za klid a mír v duši v Praze. Svaz budhistů má celkem již 12 místních sdružení, provozuje 5 pagod a 4 modlitební centra (Svaz budhistů).</p> <p>Vedení krajského sdružení provincie Bắc Ninh při návštěvě magistrátu této provincie informovalo jejího předsedu o záměru vybudování <i>Domu Bắc Ninh</i> v ČR.</p> <p>Mše svatá v kapli VOŠ Jabok za oběti farnosti Song Ngoc, Nghe An, jež byly brutálně potlačovány policisty a dalšími násilími na cestě k soudu podat žalobu na firmu Formosu. (Van Lang).</p> <p>Založení Svazu Vietnamců středočeského kraje (Svaz Vietnamců).</p> <p>Uspořádání <i>Přátelský ples 2017</i> (ACVN).</p> <p>Debata s autorem knihy <i>The visible and invisible Vietnamese</i> (Van Lang).</p>
březen	<p>Diskusní projekt <i>Čtvrtky</i> - 4 večerní diskuse během března na téma mladé generace VN v ČR, účast na 200 lidí (Viet up).</p> <p>Petice o ustavení vyšetřovací komise při národním shromáždění k případu omezování práv rybářů z okresu Quỳnh Lưu, Nghe An při podávání žaloby na ocelárnu Formosa (Van Lang).</p> <p>Mír pro Jihočínské moře – demonstrace v Praze (Van Lang).</p> <p>Demonstrace před vietnamským velvyslanectvím v Praze jako podpora nejen pro rybáře z farnosti Song Ngoc, ale i těm, kdo se nebáli a odvážili se bojovat za spravedlnost a svobodu pro Vietnam (Van Lang).</p>
březen	<p>Ples <i>Tâm Xuân 2017</i> k mezinárodnímu dni žen (Svaz vietnamských žen v ČR).</p> <p>Založení Svazu Vietnamců Jihočeského kraje (Svaz Vietnamců).</p> <p>Pracovní setkání Svazu Vietnamců v Ústeckém kraji s vedením kraje a s vedením několika měst v regionu k otázkám integrace a navazování spolupráce mezi krajem a provincií Kien Giang ve Vietnamu (Svaz Vietnamců).</p> <p>Setkání mladých Vietnamců v Brně ve spolupráci se skupinou <i>Zase rýže</i> (Viet up).</p> <p>Založení Svazu Vietnamců v Jihomoravském kraji, místní sdružení Svazu žen, Klubu budhistů, Svazu válečných veteránů, Svazu studentů a mládeže atd. se staly kolektivními členy (Svaz Vietnamců).</p>
duben	<p>Setkání s Mgr. Ngo Thu Thao a debata na téma <i>Politická participace Vietnamců v České republice</i> (Van Lang).</p> <p>Oslava Velikonoc na Vyšehradě, účast 40 lidí (Viet up).</p> <p>Pracovní setkání velvyslance Vietnamu v ČR, předsedy Svazu Vietnamců v ČR, zástupce vedení Svazu Vietnamců ve Středočeském kraji s vedením kraje (Svaz Vietnamců).</p> <p>Organizace pěveckého večera na téma <i>Za moře a ostrovy naší domoviny</i>, na kterém se vybralo 141 300,- Kč na charitu (Svaz Vietnamců).</p>
květen	<p>Budhistický Festival <i>Đại Lễ Phật Đản</i> k oslavě narození Budhů v chrámech a modlitebních centrech v ČR: oslava v obchodním centru Sapa Praha (více než 400 účastníků) a dále oslava pro místní příznivce budhismu v obchodním centru An Dong Praha 10, v pagodách Giác Nguyễn v Brně, Giác Đức v Ostravě, Giác viên v Teplicích a Giác Quang ve Strážném (Svaz budhistů).</p> <p>Beseda s vietnamskou komunitou o vietnamské komunitě v ČR (Vyšší odborné školy Jabok, Členové Van Lang).</p> <p>Pracovní setkání vedení Svazu Vietnamců v ČR s hejtmankou Karlovarského kraje v obchodním centru Sapa Praha (Svaz Vietnamců).</p> <p>Pracovní setkání vedení Svazu Vietnamců v ČR s předsedou a 3 místopředsedy představenstva SPG a.s. (Svaz Vietnamců).</p> <p>Pracovní setkání Svazu Vietnamců v ČR s vedením Ústeckého kraje, debata o způsobu a konkrétních krocích k podpoře záměru navazování spolupráce mezi krajem a provincií Kien Giang ve Vietnamu (Svaz Vietnamců).</p> <p>Pracovní setkání Svazu Vietnamců v ČR s vedením Ústeckého kraje, debata o způsobu a krocích k podpoře záměru navazování spolupráce mezi krajem a provincií Kien Giang ve Vietnamu.</p> <p>Účast na festivalu <i>Praha srdce národů 2017</i> - průvod více než 100 lidí, taneční vystoupení jak na Staroměstském náměstí, tak v divadle na Vinohradech (Svaz Vietnamců).</p>

červen	<p>Účast a získání 3. ceny na 18. ročníku fotbalového turnaje Senátu ČR (Svaz Vietnamců).</p> <p>Účast několika podnikatelů včetně místopředsedy Svazu Vietnamců v ČR v doprovodu prezidenta při jeho státní návštěvě Vietnamu (Svaz Vietnamců).</p> <p>Pracovní setkání Svazu Vietnamců v ČR s delegací Petičního výboru Parlamentu ČR vedenou paní předsedkyní, debata o problémech a nápadech na zlepšení integrace, návštěva obchodního centra Sapa (Svaz Vietnamců).</p> <p>Setkání s reportéry, novináři vietnamské komunity k 92. výročí dne vietnamských novinářů (Svaz Vietnamců ve spolupráce s velvyslanectvím Vietnamu).</p> <p>9. ročník letního tábora pro mládež organizovaný Svazem budhistů.</p>
červenec	<p>Zahájení letních kursů vietnamštiny obchodního centra Sapa. Ceremoniál předání učebnice vietnamštiny od Státního výboru pro zámořské Vietnamce jako dar pro vietnamskou komunitu v ČR (Svaz Vietnamců).</p> <p>Letní Odyssea, pětidenní kurs osobního rozvoje pro mladé Vietnamce, 25 účastníků a 8 instruktorů (Viet up).</p> <p>Zahájení výstavy fotografií a dokumentů o Vietnamu <i>Země, lidé - pohled z moře a ostrovů</i> organizované ministerstvem pro informace a komunikace Vietnamu, velvyslanectví Vietnamu v ČR za podpory Svazu Vietnamců v ČR, Asociace Svazů Vietnamců v Evropě.</p> <p>Delegace vietnamské mládeže v ČR (11 členů) se zúčastní letního tábora zámořské mládeže Vietnam 2017 (Svaz Vietnamců).</p> <p>Ceremoniál podle vojenských rituálů k 70. výročí dne válečných invalidů a padlých vojáků organizovaný Svazem vietnamských veteránů v ČR.</p> <p>Den Asie v jihlavské zoologické zahradě, na 800 účastníků (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.).</p> <p>Petice ve věci žádosti o navrácení svobody bloggerce Nguyễn Ngọc Như Quỳnh (Mẹ Nấm) adresovaná pánům Trần Đại Quang - prezident Vietnamské socialistické republiky, Nguyễn Xuân Phúc - premiér Vietnamské socialistické republiky, Bohuslav Sobotka - premiér České republiky, Lubomír Zaorálek - ministr zahraničních věcí České republiky (Van Lang).</p>
srpen	<p>Protestní akce před pražským velvyslanectvím Vietnamské socialistické republiky (Plzeňská 2578/214, Praha 5) k případu advokáta Nguyen Van Dai, který byl zadržován již 600 dní bez jakéhokoliv soudu (Van Lang).</p> <p>Pracovní setkání mezi vedením Asociace Svazů Vietnamců v Evropě, vedením Svazu Vietnamců v ČR s delegací ústředního výboru Svazu mládeže Vietnamu a Státní komise pro mládež Vietnamu.</p> <p>Delegace vyjádřila obrovský zájem o zapojení mládeže a studentů z komunit zámořských Vietnamců v zahraničí do jejich aktivit. Delegace také vyjádřila radost a vděčnost velvyslanectví a Svazu Vietnamců v ČR za jejich podporu mládeži a studentstvu v jejich aktivitách. Vedoucí delegace předal organizačnímu výboru letního tábora 2017 pro mládež a studenty Vietnamu z celé Evropy, který se koná v létě v ČR, částku 10.000,- USD na pokrytí nákladů (Svaz Vietnamců).</p> <p>Zahájení letního tábora pro mládež a studenty Vietnamu, organizátorem tábora je Svaz mládeže a studentů Vietnamu v ČR pod záštitou velvyslanectví Vietnamu v ČR, Asociace Svazů Vietnamců v Evropě, Svazu Vietnamců v ČR a vzdělávací centrum CEPECE.</p> <p>Akce „Den vietnamských dětí“ na Masarykově náměstí v Jihlavě. Za tuto akci Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s dostal první cenu v soutěži „Zlatá jeřabina“, kterou pořádal Kraj Vysočina v roce 2016. Kromě věcné ceny spolek dostal ještě peněžité dar v hodnotě 30.000,- Kč. Z těch peněz přímo na této slavnosti předal spolek dětskému oddělení nemocnici Jihlava částku 10.000,- Kč na modernizaci tohoto oddělení (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.).</p>
říjen	<p>BanánFest - festival o Vietnamcích v ČR, na 400 návštěvníků a 90 dobrovolníků (Viet up).</p> <p>Vietnamština pro mírně pokročilé, kurs vietnamštiny pro mladé Vietnamce, 16 účastníků (Viet up).</p>
prosinec	<p><i>Mikuláš pro večerkové děti</i> - Česká tradice pro malé děti vietnamského původu, na 120 dětí, 25 dobrovolníků (Viet up).</p>
celoroční činnost	<p>Volejbalové tréninky pro začátečníky, na 50 účastníků, 20 pravidelných akcí (Viet up).</p> <p>Túry po ČR <i>Travel Up</i> (Viet up) - jednodenní výlety či túry, celkem tři výlety, účast 45 lidí (Viet up).</p>

Různé:

- Uspořádání tanečních v Sapě (ACVN).
- Aktivní účast s přednesením svých podnětů na veřejných seminářích (ACVN).
- Podpora tenisové soutěže *Zlatá raketa* mezi Vietnamci a příznivci (ACVN).
- Příprava knihovny vietnamské literatury (ACVN).
- 13. května 2017: ICP cup - spoluorganizace fotbalového turnaje zaštitěný ICP o.p.s. (Viet up)
- 25. června 2017: Fotbalová soutěž 4 vietnamských spolků v Břeclavi (vietnamské spolky z Břeclavi, Brna, Hradce Králové a Jihlavy). Počet účastníků (sportovci a diváci): 550-600
- 23. července 2017: Fotbalový přátelský zápas ve Věžnici u Jihlavy mezi vietnamským spolkem na Jihlavsku z.s. a místním fotbalovým klubem. Počet účastníků: 180 – 200.
- 22. října 2017: Fotbalový přátelský zápas ve Štokách mezi vietnamským spolkem na Jihlavsku z.s. a sdružením celníků a policistů kraje Vysočina. Počet účastníků: 200-220
- prosinec 2017: Sběrka od členů spolku na dar pro školu pro postižené děti v Jihlavě - celkem 9 700,-Kč (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.).
- Mimořádné charitativní akce během října 2017 (Svaz Vietnamců): Sběrka pro oblasti středního Vietnamu zatopené v důsledku ničivých tajfunů a jiných přírodních katastrof – dary v hodnotě cca 1 mil. Kč; Sběrka pro podnikatele po požáru v tržišti Svätý Kříž, Cheb – finanční podpora více než 4 mil. Kč.

- **JAKÁ BYLA SPOLUPRÁCE ORGANIZACÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY S ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY NA VŠECH ÚROVNÍCH A VE VŠECH PŘÍSLUŠNÝCH REGIONECH?**

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Ze strany běloruské menšiny byla zajištěna účast zástupců na všech jednáních, vyžadované podklady byly poskytnuty včas. Žádné významnější příležitosti spolupráce, podle kterých by se dala objektivně posoudit kvalita činnosti běloruských organizací, v roce 2017 nevznikaly.

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolek *Vazražđane* spolupracoval velmi dobře s Ministerstvem kultury a Magistrátem hl. m. Prahy. *BKOK Praha* v roce 2017 spolupracoval především s Magistrátem hl. m. Prahy. Kladně hodnotí také spolupráci s radnicí MČ Praha 2. Pro *BKOS Brno* spolupráce byla především na úrovni MMB. Spolek ji hodnotí jako velmi dobrou. Magistrát města Brna je jediným sponzorem tohoto spolku. Bulharské spolky úzce spolupracují s velvyslanectvím Bulharské republiky v Praze, s Českou televizí, s Českým rozhlasem a místními deníky.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Spolupráci s představiteli nejvyšších orgánů (vláda, ministr pro lidská práva a rovné příležitosti, Ministerstvo kultury a školství, mládeže a tělovýchovy, Rada) i s orgány na místní úrovni (Obec Jevišovka) hodnotí jako kladnou a oboustranně vstřícnou.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní tak i místní úrovni probíhají bez problémů, probíhá v normálních intencích bez kolizí. Nadprůměrná součinnost je v Teplicích a Lovosicích. Zde lze připomenout, že po intervenci kardinála Duky byly v Praze obnoveny maďarské katolické mše.

NĚMECKÁ MENŠINA

Posláním *Spolku Němců* je v duchu stanov udržovat kulturní tradice německé menšiny a pomáhat odbourávat předsudky v česko-německých vztazích. O konstruktivní činnosti organizací německé menšiny vypovídá fakt, že v současnosti není žádný vyhrocený politický spor mezi českou majoritou a německou minoritou v ČR. I v Karlovarském kraji, kde je německá menšina nejpočetnější, ustaly nepřátelské aktivity vůči Němcům. Tato menšina není nikde v ČR spojována s kriminalitou. Také nedošlo k uplatňování majetkových nároků

potomků odsunutých Němců v ČR. Na krajské úrovni funguje spolupráce mezi *Spolkem Němců* a Magistrátem hlavního města Prahy. V DNM v Praze jsou pořádány výstavy, literární večery a besedy. Magistrátem pronajatá kancelář v DNM slouží nejen místní skupině, ale funguje i jako centrála *Spolku Němců*. Krajské Výbory jsou ustanoveny ze zákona v hlavním městě Praze a v kraji Moravskoslezském i Karlovarském, dobrovolně se ustanovily v kraji Ústeckém a Jihomoravském. Výbory ve městech většinou vykazují formální činnost, hlavně z důvodů fluktuace a pasivity zástupců romských a asijských menšin. Dobrá je spolupráce *Spolku Němců* s Krajským úřadem Karlovarského kraje. V tomto kraji je německá menšina zastoupena nejpočetněji v republice. Německá menšina má zastoupení ve Výboru Karlovarského kraje (členka obou německých organizací). Ten pořádá pravidelně v Sokolově *Den národnostních menšin* a *Den národního kulturního dědictví*. Na obou akcích se aktivně podílí místní skupina *Spolku Němců* Kraslice. Zástupci kraje pak bývají hosty akcí *Spolku Němců* v Kraslicích. V ostatních krajích mimo Karlovarský a Prahu spolupráce se *Spolkem Němců* na krajské úrovni neprobíhá. *Spolek Němců* spolupracuje s většinou příslušných obcí neformálně, na základě osobních vztahů s členy radnice. Některé místní skupiny *Spolku Němců* dostaly od obcí finanční příspěvek na činnost. Spolek pomáhá obcím při pamětních akcích, poznávání místní historie, jazykových překladech a korekturách, při vydávání dokumentů, údržbě památek a v rozvíjení přeshraničního partnerství měst a farností.

SN, jakožto jednotlivé Svazy Němců, žádaly o dotace v regionech u městských či obecních úřadů. Spolupráce s jednotlivými orgány veřejné správy na všech úrovních byla svazy popsána jako standardní. Žádné stížnosti nezaznamenaly.

POLSKÁ MENŠINA

V Radě má polská menšina dva zástupce. V dotačních komisích na Úřadu vlády, Ministerstvu kultury a Ministerstvu školství jsou polskou menšinou delegováni zástupci.

Kongres Poláků deleguje do Výborů v obcích své zmocněnce zvolené na místních sněmech z řad příslušníků polské menšiny. Stejně tak deleguje své zástupce do Výboru zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Ne vždy je však představitel Kongresu do tohoto poradního orgánu zvolen, nicméně vždy se členy Výboru stanou občané z řad příslušníků polské menšiny.

Klub Polski w Pradze spolupracuje s Magistrátem hl. m. Prahy, hlavně v otázce dotací.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Spolupráce v uplynulém období byla vesměs uspokojivá, v regionech se dostává Rusínům přiměřené podpory (dle možností příslušného města či okresu), především jde o podporu morální, v některých regionech i finanční, byť skromnější. Organizace kladně hodnotí spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy a vcelku i s DNM a podle potřeb využívají možností, které Magistrát poskytuje jako provozovatel DNM. Většina akcí probíhala právě v prostorách DNM v Praze, který má kvalitní technické a prostorové zázemí pro jejich realizaci.

Představitelé menšiny se účastní práce v Radě (SPPR), ve výboru Magistrátu hl. m. Prahy (Rusíni.cz), v Programové radě DNM. Jsou zastoupeni také v příslušných orgánech v regionech.

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení Všekožácký Svaz Českých zemí a Slovenska: dobrá spolupráce s DNM. I v roce 2017 byli pozváni na *Setkání příslušníků národnostních menšin* v Praze, což považují za přínosnou akci pro setkání představitelů spolků národnostních menšin.

Kovčeg – Archa: většinu akcí realizovalo o.s. Kovčeg – Archa společně s organizacemi a orgány Ústeckého kraje (Komisí pro národnostní menšiny, Centrem pro integraci cizinců, Univerzitou J. E. Purkyně, Městským muzeem v Ústí n.L., Společností česko-ruského přátelství, českou pobočkou vydavatelství pedagogické literatury *Klett*).

Ruská tradice z.s.: považuje spolupráci s orgány veřejné správy na všech úrovních celkově za dobrou. Jisté problémy a rozličné přístupy k chápání činností spolků národnostních menšin projevíly v Praze na úrovni magistrátu a jím zřízené o.p.s. DNM. Výsledkem toho bylo

zrušení Programové rady DNM jako samosprávného orgánu zastupujícího zájmy spolků národnostních menšin sídlících v DNM a zajišťující (podle Koncepce politiky hl. m. Prahy vůči národnostním menšinám, přijatého zastupitelstvem) obsahovou náplň činností DNM.

Sportovní klub SAMBO: spolupráce s Ministerstvem školství a tělovýchovy

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR*

Asociace řeckých obcí v ČR na celostátní úrovni spolupracuje hlavně s MK ČR (dotace na projekt *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* a MŠMT ČR dotace na projekt *Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR* – člen *Řecké obce Karviná* je členem komise pro dotační řízení pro národnostní menšiny při MŠMT ČR). Dále jde o spolupráci s Úřadem vlády prostřednictvím zástupců řecké menšiny v Radě a Pracovní skupině pro národnostně menšinové vysílání Rady. Tato spolupráce na celostátní úrovni je ze strany *AŘO* hodnocena jako velice pozitivní.

Co se týče spolupráce na krajské a městské (obecní) rovině - ta je vyjádřena převážně formou dotací na jednotlivé projekty a účasti členu řecké menšiny v radách národnostních menšin, pokud jsou tyto zřizovány. Je nutné však podotknout, že spolupráce na této úrovni je závislá i na představitelích veřejné správy v každém regionu.

V Brně řecká obec spolupracovala s Jihomoravským krajem v rámci projektu *Kulturní činnost Řecké obce Brno v roce 2017* a se Statutárním městem Brno a Magistrátem města Brna v rámci projektu *Řekové v Brně v roce 2017*. *Řecká obec Karviná* pravidelně realizuje projekty prostřednictvím Moravskoslezského kraje (člen obce je členem výboru pro národnostní menšiny při Moravskoslezském kraji) a prostřednictvím Statutárního města Karviná (člen obce je členem výboru pro národnostní menšiny při Magistrátu města Karviná). *Řecká obec Ostrava* konstatuje velkou spokojenost s pozorností, kterou věnoval jak Krajský úřad Moravskoslezského kraje, tak i Magistrát města Ostravy i Úřad městského obvodu Ostrava-Poruba *Řecké obci Ostrava*.

Naopak v Šumperku místní řecká obec není spokojená se spoluprací na úrovni kraje i města. S krajským úřadem v současné době žádná spolupráce neprobíhá. Ohledně spolupráce s městem Šumperk zaznamenala *Řecká obec Šumperk* velký pokles finanční podpory ze strany města, kdy byla dotace na pořádání oslavy (zábava) postupně snižována z 10 000,- Kč na 5 000,- Kč v roce 2015 a v následujícím roce na nulovou částku. Město zdůvodnilo své rozhodnutí tím, že se jedná o komerční akci. Proti takovému rozhodnutí se *Řecká obec Šumperk* rázně písemně ohradila. Výsledkem bylo, že v roce 2017 dostala od města dotaci na akci 3 000,- Kč, což je vzhledem k celkovým nákladům celé akce velmi malá částka.

○ *Lyceum Řekyň v ČR*

Spolek pokračoval ve spolupráci s odborem školství, oddělením prevence a volnočasových aktivit Krajského úřadu Jihomoravského kraje při přípravě vzdělávacích programů v oblasti multikulturní výchovy. Dále aktivně spolupracoval s odborem kultury Statutárního města Brna při obohacování kulturního a společenského dění města Brna a reprezentaci města.

○ *Nadační fond HELLENIKA*

Předseda *nadačního fondu Hellenika* je členem Výboru zastupitelstva města Brna a členem Výboru zastupitelstva Jihomoravského kraje..

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: Spolupráce bola dobrá a myslím, že bez problémov. V reakciách oslovených spolkov nikto neuvádza žiadny problém.

N. Vokušová: Spolupráce s ostatními národnostními menšinami se neustále posiluje, zejména v rámci programů ve *Slovenském domě v Praze* se prezentovaly i romská, polská, německá, ruská, ukrajinská, rusínská a maďarská menšina, stejně jako židovská komunita. V oblasti folklóru byla spolupráce se všemi minoritami. V mimopražských regionech je nejviditelnější

cyklus festivalů *Dny slovenské kultury* po České republice. Organizuje je *Slovensko-český klub* ve spolupráci s místními spoluorganizátory, včetně vlastních regionálních poboček a kolektivních členů. V roce 2017 se jich uskutečnilo patnáct, přičemž nejstarší je přehlídka v Moravské Třebové (22. ročník) a rozsahem největší v Českých Budějovicích (jubilejní 18. ročník), mimořádně dynamicky se rozvíjí festival v Plzni, kde kolem něj vznikla dokonce i jediná *Slovenská informační kancelář*. V divadelní oblasti je významná stálá produkce *Česko Slovenské Scény*. Pravidelné programy tradiční kultury pořádaly slovenské folklorní soubory *Limborá*, *Púčík* a *Šarvanci*, další asi desítky souborů se věnuje slovenskému folkloru jako jedné ze součástí svého repertoáru. Pravidelně se uskutečňují divadelní festivaly *Slovenské divadlo v Praze*, *Setkání-Stretnutie* ve Zlíně a další (ve všech případech jsou slovenské spolky různým způsobem partnery festivalů). Značný ohlas mají folklorní festivaly *Jánošíkov dukát* v Rožnově pod Radhoštěm (spoluorganizují *FS Púčík*, *Obec Slovákov v ČR* a *Slovak World Network*) a *Praha – srdce národů* a národností (organizuje *SZ Limborá* ve spolupráci s dalšími). *Slovensko-český klub* má rovněž vlastní komplexní program kulturní činnosti slovenské menšiny, v jehož rámci se uskutečňuje široké spektrum aktivit – ve *Slovenském domě* v Praze i jinde. *Slovenský literárny klub* v ČR organizuje úspěšnou *Literární soutěž Jána Kollára* ve třech věkových kategoriích o nejlepší prozaické dílo ve slovenštině nebo se slovenskou tematikou. OS v ČR uděluje *Cenu Matěje Hrebendu* za přínos k česko-slovenským vztahům. Jednotlivé regionální *Obce Slovákov v ČR* pořádají ročně dohromady více než stovku kulturních, společenských akcí, akcí pro děti a seniory. Aktivní jsou zejména v Karviné, Teplicích, Třinci, Karlových Varech, Kladně. V Praze je aktivní nově vzniklé *Sdružení Slováků v Praze*, které pořádá akce zejména ve spolupráci se *Slovenským domem*. *Slovensko-česká společnost* pořádala plavbu parníkem po Vltavě k SNP a *ČeskoSlovenský bál*. Po jedenácté se uskutečnil projekt *Slovensko-českého klubu Slovenské výstavy pro Prahu 1*. Významné kulturní a vzdělávací akce pořádali rovněž sbory Evangelické církve a. v. v ČR v Praze, Brně a Českých Budějovicích, svůj slovenský sbor má v Praze i řeckokatolická církev a v Praze a Plzni církev římsko-katolická.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spolupráce je standardně dobrá, v rámci výborů Rady i samotné Rady je poskytována dostatečná informovanost o problémech a cílech dalších aktivit jednotlivých ministerstev. V regionech jsou individuálně aktivní Výbory, které samostatně řeší uvedenou problematiku. Menšina neevidovala konkrétní (oficiální) stížnost na postupy zmíněných institucí.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Zapojení Vietnamců do různých akcí zejména kulturního a sportovního charakteru uspořádaných místní správou. Různá setkání s představiteli měst a obcí, kde žijí Vietnamci (*Svaz Vietnamců*). Kontakty s orgány veřejné správy na všech úrovních (*ACVN*). *Viet Up* nepřišel do styku v roce 2017 s orgány veřejné správy a nebyl osloven o spolupráci.

- JAKÁ BYLA SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI NÁRODNOSTNÍMI MENŠINAMI?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami spočívala ve vzájemném informování o plánovaných kulturních akcích.

BULHARSKÁ MENŠINA

S ostatními národnostními menšinami se podílel spolek *Vazražďane na Světu knihy Praha 2017* v květnu 2017, na *17. setkání národnostních menšin* a na desátém výročí *DNM - 10 let s vámi*. Na Vánočním koncertě každoročně vystupují interpreti z různých národnostních menšin. *BKOS Brno* v rámci akcí organizovanými Výborem města Brno se zúčastnilo *Babylonfestu* v září 2017, setkání menšin organizovaného Jihomoravským krajem dne 21. května 2017 a četných setkání na prezentacích jednotlivých menšin v rámci brněnského *Domu menšin*.

V roce 2017 byl časopis *Kamarádi* (spolek *Zaedno*) vydáván a distribuován do stovky škol, knihoven a neziskových organizací po celé ČR. Tento fakt spolupráci s ostatními menšinami

zesílil. S redakcí časopisu spolupracují lidé, kteří patří k různým národnostním menšinám, či mají smíšená manželství.

Spolek BKOK Praha organizoval 2. ročník *Festivalu pěveckých sborů národnostních menšin*. Ten se konal na náměstí Míru, Praha 2 a byl organizován ve spolupráci s DNM. Zúčastnilo se 9 souborů z 5 národnostních menšin (bulharská, ukrajinská, maďarská, ruská, vietnamská). Akce byla velmi zdařilá a kladně přijata. Záštitu nad festival převzal radní hl. m. Prahy pro oblast kultury a radní MČ Prahy 2 pro oblast kultury.

Skoro všechny bulharské spolky, kluby a organizace měly i v roce 2017 spolupráci s jinými menšinami při přípravě různých multikulturních akcí, při výměně informací a zkušeností.

Spolek *Bulharská pravoslavná obec* spolupracoval převážně s ukrajinskou, ruskou a ostatními menšinami pravoslavného vyznání.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Spolupráci s ostatními menšinami hodnotí jako velmi dobrou. Příslušníci německé menšiny se pravidelně účastní kulturního dne Chorvatů v Jevišovce.

MAĎARSKÁ MENŠINA

V loňském roce se spolu s ostatními menšinami i *Svaz Maďarů* úspěšně zúčastnil Pražské muzejní noci v prostorách DNM. Taneční soubor *NYITNIKÉK* se zúčastnil folklorního festivalu v Lovosicích. Tento taneční soubor se zúčastnil také festivalu *Praha srdce národů*.

NĚMECKÁ MENŠINA

Národnostní komunity v ČR žijí většinou odděleně. Výjimkou jsou lokality, které motivují národnosti k setkávání pod jednou střechou (např. DNM v Praze). Kontakty mezi členy *Spolku Němců* a ostatními jazykovými menšinami jsou jen na individuální úrovni.

Společné projekty s jinými národnostními menšinami *SN* nerealizovalo. Spolupráce např. v DNM v Praze, spolupráce se zástupci jiných národnostních menšin např. v Radě nebo v rámci Výborů (komisí) v jednotlivých krajích byla v rámci daných aktivit přínosná. V regionech je situace odlišná. Jednotlivé svazy udávají spolupráci např. s vietnamskou, romskou, ukrajinskou, polskou (region Hlučínsko). Dále uvedlo dobrou spolupráci s ostatními národnostními menšinami Brno (Dům národnostních menšin). Většina svazů nicméně uvádí nulovou přímou spolupráci s ostatními národnostními menšinami.

POLSKÁ MENŠINA

Kongres Poláků spolupracuje s ostatními národnostními menšinami pouze na celostátní úrovni v rámci Rady a na krajské úrovni v rámci Výboru Moravskoslezského kraje. Velice kladně hodnotí spolupráci s ním. Vstřícný přístup a nadstandardní vztahy pomohly mnohokrát vyřešit problémy, se kterými se menšina potýká ve své činnosti. Jedná se o spolupráci při organizaci *Dne národnostních menšin* a *Babylonfestu*, a dále o účast na kulturních podnicích, pořádaných spolky jiných národnostních menšin. Činnost ostatních národnostních menšin je bohatá a Poláci pravidelně dostávají pozvánky na jejich akce.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Rovněž dobrá je spolupráce i s ostatními národnostními menšinami. Počátkem roku 2018 jsme např. společně s organizací *Rusíni.cz.* i ukrajinskými, slovenskými, ruskými a bulharskými partnery pořádali *Vánoce východního obřadu* (už před několika lety uskutečnili obdobnou akci). Kontakty s dalšími menšinami se uskutečňují v rámci orgánů národnostních menšin (Rada, Výbor při Magistrátu hl. města Prahy a v regionech), dále na společných akcích (*Muzejní noc*, *Svět knihy*, *Seminář národnostních menšin* pořádaný Magistrátem).

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení Všeokázský Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČzS): v rámci Festivalu *Pokrova na Vltavě* spolupracovali se soubory příslušníků národnostních menšin – srbské, rusínské, ruské.

V roce 2017 se v rámci kulturní spolupráce s rusínskou menšinou zúčastnili 27. výročí Skejušanu v Jirkově, kde také vystoupil Folklorní soubor Kozáci Vltavy.

O. s. Kovčeg – Archa: dobré vztahy se všemi představiteli národnostních menšin Ústeckého kraje. Nejproduktivnější jsou vztahy s židovskou, bulharskou a romskou menšinou.

Ruská tradice z.s.: neaktivnější spolupráce s ostatními národnostními menšinami byla zejména v rámci našich aktivit v DNM na pořádání společných akcí a v komisi hl. m. Prahy pro národnostní menšiny a Rady. K nejtěsnější spolupráci doházelo s národnostními menšinami slovenskou, ukrajinskou, bulharskou, rusínskou a polskou.

Sportovní klub SAMBO: spolupráce při organizaci a realizaci festivalu *Stráž paměti 2017*.

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR*

AŘO charakterizuje spolupráci s ostatními národnostními menšinami v roce 2017 jako aktivní, a to na základě konkrétních projektů/akcí (*Folkmáj – ŘO Javorník, Babylonfest – ŘO Brno a Lyceum Řekyň, Den národnostních menšin Jihomoravského kraje, Turnaj o pohár předsedy AŘO* atd.) i v rámci zasedání jednotlivých rad či pracovních skupin. Na celostátní úrovni se tato spolupráce promítá hlavně na úrovni Rady.

Na regionální úrovni je spolupráce s ostatními národnostními menšinami možná pouze v případě, že v dané lokalitě existuje organizovaná jiná národnostní menšina než řecká. V tomto případě se dá říci, že obecně je tato spolupráce pozitivní a úspěšná.

Například v Brně byla tato spolupráce aktivní na základě konkrétních projektů jako je Den národnostních menšin Jihomoravského kraje, *Babylonfest* atd. Spolupráce dále probíhala i v rámci zasedání jednotlivých rad či pracovních skupin. *Řecká obec Karviná* pořádá každoročně akce, na kterých se účastní i členové ostatních národnostních menšin (o pohár předsedy AŘO a *Olympijské hry pro děti*) a účastní se *Dne národnostních menšin*, který pořádá *Městský dům kultury* v Karviné. Naopak např. v Šumperku a v Krnově spolupráce s ostatními menšinami nemá potřebné zázemí.

○ *Lyceum Řekyň v ČR*:

Lyceum spolupracuje velmi dobře a aktivně se všemi organizacemi národnostních menšin v městě Brně. Předsedkyně je členkou Přípravného výboru pro *Babylonfest – Dnů brněnských národnostních menšin*. Lyceum účast na 10. jubilejním ročníku zahájilo v úterý přípravou řecké gastronomie pro Slavnostní zahájení v brněnském parku Lužánky. Ve středu 13. září 2017 v malém sále Břetislava Bakaly, v rámci programu *Literární dílna* představila řecké lidové pohádky Mgr. Nicole Votavová Sumelidisová, Ph.D. V sobotu 16. září 2017 se zapojili členové *Lycea Řekyň* v parku na Moravském náměstí do programu *Duhové náměstí* a následně v programu *Babylon chutí* připravili ochutnávku řeckých specialit.

○ *Nadační fond HELLENIKA*

Spolupracuje dlouhodobě se všemi spolky národnostních menšin v Brně a v Jihomoravském kraji.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miño: velmi dobrá a bezproblémová. Tu je potřeba zmienit hlavne mnohoročnú spoluprácu všetkých národností na najväčšom spoločnom projekte – medzinárodnom festivale národnostných menšín a etník *Praha srdce národů*. Další významnou skutečností je aktivní spolupráce spolků, které mají sídlo v DNM, velmi dobrá, zvláště s polskou, ruskou, ukrajinskou, maďarskou, bulharskou a rusínskou menšinou. Důkazem jsou společné programy – *Muzejní noc, Velikonoční koncert, Svět knihy, Výročí DNM*.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

V rámci DNM v Praze a jednotlivých programů je spolupráce dobrá. Polská menšina připravila ve spolupráci s ukrajinskou menšinou pražský kulturní večer. Spolek *Limborá*, který tradičně zajišťuje program *Praha srdce národů*, čerpá ze spolupráce s ukrajinskou

menšinou a jednotlivými spolky, účastnil se společně vystoupení s ukrajinskou skupinou *Ignis* na několika akcích, mj. *Velikonoce na Praze 4, 10 let DNM* aj. Za společný počin a úspěšnou spolupráci všech národnostních menšin, Rady, jednotlivých ministerstev a veřejnoprávních institucí lze označit pokračování programu ČRo Plus *Mezi námi*, popř. nový pořad o národnostních menšinách v ČT *Sousedé*.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními menšinami byla většinou uskutečňována jako společná účast na *Dnech národnostních menšin* organizovaných místní správou. Občasná setkání v menším rozsahu, šlo o výměnu názorů (ACVN). Společné sportovní aktivity (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.). Mohla by být aktivnější a efektivnější (Van Lang).

- JAKÉ BYLY PROBLÉMY V ŽIVOTĚ SPOLEČENSTVÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Přetrvává problém, spjatý s nízkou aktivitou registrovaných organizací v rámci menšiny.

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolky neměly zásadní problémy. Především se potýkaly s nedostatkem finančních prostředků a někdy s absencí vhodných prostorů pro svoji činnost.

V roce 2017 spolek *Zaedno* zjistil, že projekt *Kamarádi* byl vyřazen z grantového řízení MŠMT (hlavní zdroj financování), a to pro formální nedostatky. Úředníci, kteří projekt zpracovávali, však nedodrželi pravidla dotačního programu a nevyzvali spolek k doplnění těchto nedostatků. Projekt kvůli tomu nepostoupil do dalšího kola a vůbec nebyl předložen k ohodnocení dotační komisi a hodnotitelům, kteří ho hodnotí po věcné stránce. Spolek by se však rád dozvěděl, proč na MŠMT porušili vlastní pravidlo a zda nešlo o procesní pochybení. V květnu 2017 byla spolku z MŠMT nabídnuta možnost využít žádosti v mimořádném termínu – v případě hodném zvláštního zřetele. Nabídku využili a znovu zažádali o dotaci. Novou žádost podali 24. května 2017. Dodnes spolek neobdržel žádnou informaci, v jakém stavu se žádost nachází. Na postup ministerstva *Zaedno* podali stížnost u Veřejného ochránce práv. Rozhodli se časopis zachránit i s omezeným rozpočtem. Spolek je velmi vděčen za finanční podporu z Úřadu vlády a Magistrátu hl. m. Prahy. Ta dovolila vydávat časopis dál, i když v omezeném počtu čísel.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Dlouhodobý problém, jenž velice znesnadňuje jakoukoliv práci v rámci komunity, je dispersní rozšíření Chorvatů po roce 1948. To, že Chorvati žijí roztroušeně na území celé ČR, má neblahé dopady na předávání národnostní identity. Tomuto problému se menšina snaží čelit, zejména propojováním kontaktů mezi jednotlivými příslušníky, kteří o to mají zájem. Velkým úkolem bude, jak k posílení vazeb využít zrekonstruovaný *Chorvatský dům*. V současné době se snaží příslušníky menšiny propojovat alespoň v rámci různých projektů, které realizuje, např. dokumentační projekt, zejména ale *kiritof* (chorvatský kulturní den).

MAĎARSKÁ MENŠINA

Problémy byly pouze běžného charakteru, ničím se významně nelišily od předcházejících let.

NĚMECKÁ MENŠINA

Podle *Spolku Němců* existují dva základní problémy, které jsou důsledkem minulosti:

- (1) Územní roztráštěnost: Německá menšina v ČR je malá (19 000 osob podle sčítání lidu 2011) a žije roztráštěně po celém území ČR. To ztěžuje vzájemnou komunikaci, spolkový život, výuku německého jazyka, předávání kulturních tradic a urychluje asimilaci.
- (2) Věková struktura: Občané německé národnosti jsou převážně vyššího, důchodového věku. S tím souvisí horší zdravotní stav, nízká dopravní mobilita, počítačová nevybavenost,

horší informovanost a také informovatelnost. V případě nemoci nebo úmrtí dosavadního „tahouna“ hrozí riziko utlumení činnosti organizace. V jiných lokalitách naopak se zdařila generační obměna, přišly nové osobnosti, omladil se věkový průměr a zvýšil počet členů.

Jednotlivé svazy SN udávají následující problémy:

- Přetrvávající pocit křivdy v souvislosti s diskriminací německé národnostní menšiny. Jedná se především o konfiskaci majetku, zákaz používat vysokoškolské tituly, malé důchody, žádná morální omluva stran státu.
- Vysoký věk členů a malý nárůst mladších. To je důsledek čtyřicetileté diskriminace německé menšiny, řízené asimilace, faktický zákaz mateřštiny, nemožnost vzdělávat se v mateřském jazyce. Zde je jednoznačný podíl těchto problémů na státu.
- Malý nebo žádný respekt většinového obyvatelstva vůči německé menšině.

Brno uvádí problém spolupráce a nevraživosti krajanského spolku BRUNY v SRN. V ostatních regionech je spolupráce naopak vynikající.

POLSKÁ MENŠINA

Nadále polskou menšinu tíží způsob financování aktivit polské menšiny, zejména pokud se jedná o vydávání novin *Głos Ludu* a časopisu *Zwrot*. Grantová politika státu nadále srovnává vydavatele těchto titulů, které vycházejí po několik desetiletí s tituly, které dosud ani nevyšly nebo vycházejí jen krátce a nutí je každoročně předkládat žádosti o dotace a čekat několik měsíců, zda titul bude podpořen. Polská menšina již několik let navrhuje, aby u těchto zavedených projektů bylo možné žádat o dotace v delším cyklu, kupř. 5 nebo 10 let. Dalším problémem při vydávání novin je jejich distribuce. Jednání s jediným možným distributorem - *Českou poštou*, s.p. nejsou úspěšná a náklady již dnes činí téměř 7 Kč za dodání jednoho výtisku novin. Situace je dlouhodobě neúnosná a vydavatel *Głosu Ludu* je nucen zvažovat snížení četnosti vydávání z tří výtisků týdně na pouhé dva.

Velký problém, který tížil *Kongres Poláků* po celý rok je nevyřešená otázka sídla. Stávající sídlo v Českém Těšíně, které užíval na základě politických dohod v souladu se smlouvou o výpůjčce prostor téměř 20 let, je nucen opustit, když nynější správce objektu Albrechtova SŠ potřebuje tyto prostory pro své účely. Po celý rok trvají jednání s Moravskoslezským krajem, který je zřizovatelem výše uvedené školy, městem Český Těšín a dalšími subjekty, která do konce roku nebyla završena.

Problémy spolku *POLONUS* spočívají zejména v tom, že činnost spolku reprezentuje celou polskou menšinu navenek, avšak fakticky je zajišťována jen malým počtem aktivních jedinců, kteří tuto činnost vykonávají ve svém volnu vedle svých zaměstnání a často i na své náklady. Spolek nemá kromě dotací, které jsou účelově vázané, jiný zdroj příjmů, a proto si nemůže dovolit zajištění *catering*u nebo vyřizování administrativy třetími osobami za úplatu. Navíc, rozhodnutí o přiznání dotací obvykle přichází nejdříve ve druhém čtvrtletí daného roku, a často i později, proto je problém s plánováním akcí v první polovině roku a stejně tak s úhradou za nájem a služby v sídle spolku (jedná se o místnost pronajatou od města Brna). Dalším problémem polské menšiny v Brně je skutečnost, že veškeré polské umělce na zajištění reprezentace polské menšiny je potřeba objednávat z Těšínska nebo z Polska, což se pojí se zvýšenými náklady.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Většina členů SPPR je vyššího věku, a tak dochází k postupnému úbytku členů. Nová generace o spolkovou činnost již nejeví takový zájem, jako tomu bylo u jejich rodičů a prarodičů. A tak je obtížné sehnat nové mladé lidi, kteří by byli ochotni a schopni v této spolkové činnosti pokračovat. Tento problém se ale jeví jako problém obecně celospolečenský (netýká se pouze organizací národnostních menšin) a souvisí s jinými životními prioritami a zájmy mladší a mladé generace. SPPR citelně vnímá postupné stárnutí své členské základny, dále značnou nechuť lidí obecně - příslušníky národnostních menšin nevyjímaje – sdružovat se do organizovaných společenství. Pokud jde o tento problém, možná to rusínská komunita pocházející z východního Slovenska (*Rusíni.cz*) řeší lépe, neboť na

členské základně v podstatě netrvá a značná část jejich aktivit je spíše společenského a zábavního charakteru. Nicméně i zde existují problémy, *Rusíni.cz* je vnímají zejména jako značnou míru asimilace Rusínů či všeobecnou neinformovanost, tj. malé povědomí majoritní společnosti o Rusínech. Setrvávajícím problémem je stále společensky i občanskoprávně rozdílný status kategorie „příslušník národnostní menšiny“ (s občanstvím ČR) a „cizincem“ a rozdílným statutem, což je ovšem dáno ze zákona.

Skejušan: když se podaří něco opomenout, nebo udělat chybu, nese za to plnou zodpovědnost, včetně pokut a penále. Nikdo nebere ohled na to, že, jak výše uvedeno, dělá zdarma a pokuty musí hradit ze svých finančních zdrojů.

Potřebuje pomoc a podporu nejen ve finanční oblasti, ale především v komunikaci s úřady; orgány státní správy by si měly uvědomit, že nejsme žádný perfektně vybavený úřad.

Dále by potřebovali pomoci v oblasti legislativy a zákonů. Bylo by dobré, aby občas získali nějaké informace a pokyny, co musí udělat, aby neměli žádný problém

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení Všeckožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČzS): Informace se k nim občas dostanou z doslechu. Nezabývá se cizími problémy.

O. s. Kovčeg – Archa: Zásadní problémy nevznikly.

Ruská tradice z.s.: Stav se výrazně nezměnil oproti předchozím letům (popsaným od roku 2013 ve zprávách Rady). Nadále přetrvává agresivní a prokremelský (protievropský) postoj řady spolků sdružujících se v Koordinační radě při velvyslanectví RF v ČR.

Sportovní klub SAMBO: nevyjádřil se.

ŘECKÁ MENŠINA

Problémy v životě řecké menšiny v ČR opět závisí na situaci v jednotlivých regionech. Z celorepublikového hlediska však můžeme poukázat na problémy s nezaměstnaností. Dále pak na mediální výpady proti menšině a Řecku. Další problémy se kterými se potýká řecká menšina je udržování národnostního povědomí a znalostí jazyka u mladších generací, zajištění výuky řeckého jazyka a prostředků na ni, personální otázky a (ne)aktivita členů v jednotlivých organizacích. Dalším problémem je i růst xenofobie v ČR. Lyceum v roce 2017 neřešilo svůj vlastní problém, nebo problémy svých členů, ale stalo se již tradicí, že správní rada Lycea využívá vánočního zvyku obdarovávání a proměnila tradiční novoroční přání za projev lásky k bližnímu a přispěla v roce 2017 finančními dary na skutečné dárky programu pomoci *ZDRAVÍ a OBŽIVA* v rámci sbírky, kterou organizuje humanitární společnost *Člověk v tísni*.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: pre slovenskú menšinu je to pokračujúci rozpor týkajúci sa *Slovenského domu*. Jedným z jeho proklamovaných prínosov malo byť ušetrenie finančných (grantových) prostriedkov spolkov, ktorých aktivitám bude slúžiť. Nepravdivé sa tak ukázali proklamácie ohľadne možností realizácie programov a hlavne zaistenia jeho financovania .

N. Vokušová: Hlavním problémem je postupná ztráta česko-slovenské pasivní dvojjazyčnosti – příčiny vidíme v deficitu výskytu slovenštiny v elektronických médiích, zejména v České televizi, a dále v českém školství, i když v této oblasti dochází zásluhou iniciativy MŠMT a odborných pracovišť k jistému pokroku. Dalším významným problémem je postupný značný pokles úrovně finanční podpory aktivit slovenské národnostní menšiny ze strany České republiky.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Pomineme-li trvalou zátěž u chápání národnostních menšin a jejich života v ČR, některé problémy v rámci financování a kofinancování jednotlivých projektů u spolkové činnosti, jakož i novou informační zátěž kladenou na spolky, např. povinnosti ve zveřejňování některých údajů v rejstřících (nejedná se zátěž jen u národnostně menšinových spolků), je případná diskuse mezi národnostními menšinami možná na úrovni Rady, v rámci výborů

Rady, popř. organizovaně v rámci DNM či v jednotlivých Výborech. Na této úrovni lze projednat případné problémy společenství národnostních menšin. Vesměs se jedná o otázky, které lze prozatím řešit na pracovní úrovni.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Zhoršující se problém s vízovým režimem ambasády ČR ve Vietnamu, který prakticky brání možnosti navštěvovat se i pro nejbližší rodinné příslušníky. V roce 2016 a 2017 zástupce vietnamské menšiny společně se zástupci ruské a ukrajinské menšiny se aktivně zapojil do pracovní skupiny pro VISAPPOINT a znovu otevřeli tuto problematiku na Radě. Snahou zástupců menšin bylo zavedení elektronického transparentního systému pro podání žádostí o víza všech druhů a navýšení tzv. počtu slotů pro podání. Zástupci vietnamské menšiny jde hlavně o to, aby byl nastolen jednotný transparentní systém pro normální podání žádosti, aktuální praxe je po žadatele ponižující a urážející, vytváří prostor pro korupci a zhoršuje již tak špatnou pověst české ambasády v Hanoji a poškozují obraz České republiky v očích Vietnamců. Po obtížných diskuzích Ministerstvo zahraničních věcí nakonec přistoupilo k rozšíření systému VISAPPOINT o tzv. nekonečné indikativní fronty a zadávalo dodavatele systému VISAPPOINTU k rozšíření softwaru. Bohužel po pilotním provozu, který podle zástupce MZV ukázal, že systém se stal cílem útoku a nejde tomu účinně bránit. V důsledku toho MZV rozhodlo záměr zavedení nekonečné fronty zrušit. S tímto závěrem se zástupci menšin nechtěli smířit, neviděli pádný důvod (proč by to nešlo), viděli spíš selhání dodavatele řešení nebo zadavatele rozšíření softwaru. Bohužel v tomto období MZV prohrálo soudní řízení týkající se právě VISAPPOINT a rozhodlo se celý systém zastavit. Ve Vietnamu se MZV vrátilo k systému registrace přes telefon a e-mail a pokračování systému živé fronty pro krátkodobá víza. Považujeme to za dočasný stav, který je v současné době neudržitelný, a je třeba ho vyřešit a řešení vidíme nadále v zavedení elektronického systému s možností auditu.

Souběžné s těmito aktivitami byla snaha a tlak ze strany podnikatelů a firem, které upozornily na problém nedostatku pracovních sil zdejších firem, přišly s nápadem náborem pracovníků z Vietnamu. Zde zřejmě došlo k jistému posunu a již jsou zde lidé, kteří v průběhu roku 2017 přijeli z Vietnamu a pracují v různých továrnách a podnicích. Vzhledem ke zkušenostem z období krize po roce 2008 a z informací, které jsme dostali, musíme upozornit na jedno nebezpečí. Jsou zde různé indikace, že systém může být zneužíván pro získání pobytu a setrvání v EU po ukončení pracovního poměru a za taková víza vietnamští pracovníci museli platit různými „službičkami“ velice vysoké ceny.¹⁸³ Mnoho z nich musí pracovat v nevyhovujících podmínkách, platy jsou někdy dokonce pod minimální mzdou a pracovníci nemají žádnou ochranu.

Velké problémy Vietnamců žijících v ČR jsou s vízy pro rodiče a rodinné příslušníky na konzulátu ČR v Hanoji. Je nutné personálně posílit konzulát ČR v Hanoji a jak jsme vyzvali vládu ČR i otevřít generální konzulát ČR v Hočiminově městě (ČSV).

V roce 2017 vnímá skupina *Viet up* problémy jako neznalost českých zákonů a vyhlášek hlavně s příchodem EET. Nadále vnímá jako největší nedostatek ve vietnamské diaspoře neznalost jazyka, která se dále odráží ve finanční gramotnosti a možných komplikacích při integraci do české společnosti.

UVEĎTE PŘEHLED FINANČNÍ PODPORY ORGANIZACÍ VAŠÍ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY PODLE DÁRCE (STÁTNÍ ROZPOČET, ROZPOČET KRAJŮ, MĚST, OBCÍ, OSTATNÍ DONOŘI).

BĚLORUSKÁ MENŠINA

V roce 2017 nebyla ze státního rozpočtu finančně podpořena činnost žádné z registrovaných organizací běloruské menšiny. Veškerá prováděná činnost byla financována z vlastních zdrojů spolků, tedy členskými příspěvky.

¹⁸³ Na konci listopadu 2017 odvysílal Český rozhlas investigativní reportáž o této problematice – viz http://www.rozhlas.cz/plus/dokument/_pravda/dobre-utajeni-vietnamci-v-ceskych-tovarnach--1772263

BULHARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	nespecifikováno	nespecifikováno	347 000
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	62 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	Ministerstvo kultury	55 000
Bulharská kulturně osvětová organizace se sídlem v Praze	Časopis Roden glas	Ministerstvo kultury	450 000
Vazražďane	Časopis Balgari		610 000
	Klub Vazražďane		75 000
	Dny bulharské kultury		85 000
Bulharská pravoslavná obec	Festivalové dny „Víra, Naděje, Láska a Moudrost – všechno to, co nás sblíží“		40 000
Asociace bulharských spolků v ČR, z. s., Praha	Krajanské setkání v Mikulčicích	75 000	
celkem			1 799 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	nespecifikováno	nespecifikováno	295 000
Vazražďane	Klub Vazražďane	magistrát hl. m. Prahy	40 000
	Dny bulharské kultury		40 000
Bulharská beseda	Umění spojuje		10 000
Asociace bulharských spolků v ČR	nespecifikováno		40 000
BKOS Brno	nespecifikováno	Magistrát města Brno	78 000
celkem			503 000

CHORVATSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny	Ministerstvo kultury	200 000
	26. Chorvatský kulturní den		150 000
	Muzeum moravských Chorvatů		693 750
	Chorvati, jižní Morava a my		16 000
	Moravské chorvatštině na stopě	Úřad vlády	54 000
	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	259 000	
celkem			1 372 750

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	25. Chorvatský kulturní den	obec Jevišovka	30 000
	Kulturní odkaz moravských Chorvatů	Jihomoravský kraj	58 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	26. Chorvatský kulturní den	soukromý dárc	50 000
	Aktivity menšiny	zahraniční zdroje	309 056
celkem			359 056

MAĎARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 115 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		580 000
	Dny maďarské kultury		170 000
celkem			1 865 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Folklorní soubor Nyitnikék	Magistrát hl. m. Prahy	20 000

Svaz Maďarů OJ Praha	Kulturně informační a dokumentační činnost a Dny maďarské kultury	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
Svaz Maďarů OJ Brno	Dny maďarské kultury	Město Brno	87 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Jihomoravský kraj	50 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	79 000
	Dny maďarské kultury	Magistrát města Ostrava	40 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Teplice	24 000
		Město Most	40 000
		Město Bílina	8 000
		Ústecký kraj	69 000
	Dny maďarské kultury	Město Teplice	10 000
Svaz Maďarů OJ Lovosice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Lovosice	19 000
		Ústecký kraj	70 000
celkem			556 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	sponzoři	60 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Ministerstvo zahraničí MR	426 000
OJ Ostrava	činnost	dar	61 000
OJ Praha a OJ Ostrava	činnost	dar	30 000
Svaz Maďarů	Kulturní aktivity	Ministerstvo zahraničí MR	360 000
		Nadace Rákoczi	25 000
celkem			962 000

NĚMECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Shromáždění Němců (SN), Hřebečsko-Moravská Třebová	Dny německo-české kultury	Ministerstvo kultury	68 000
SN, Praha	Velké setkání německých svazů v ČR 2017		240 000
	Vydávání novin Landes-Echo		1 550 000
Spolek Němců	Kulturní, dokumentační a informační činnost celostátního spolku německé menšiny v ČR	50 000	
Spolek Němců v Čechách	Vandrující Chebští muzikanti	Ministerstvo kultury	40 000
	Heimatruř		27 000
Slezský německý spolek	Troppauer Nachrichten		44 000
celkem			2 019 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SN Moravská Třebová	Dny kultury	Město Moravská Třebová	20 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců německé jazykové komunity	Město Brno	39 000
Německé kulturní sdružení - Region Brno	Zachování a rozvíjení kulturní identity německé menšiny se zaměřením na informační a vzdělávací aktivity pro mladou generaci většinové společnosti		41 000
Spolek Němců Skalná	celoroční činnost	MěÚ Skalná	6 000
Spolek Němců Kraslice	celoroční činnost	Karlovarský kraj	24 000
	Den národnostních menšin Karlovarského kraje	Karlovarský kraj	4 000
	celoroční činnost	MěÚ Kraslice	40 000
	celoroční činnost	MěÚ Rotava, OÚ Stříbrná, OÚ Bublava	7 000
celkem			181 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projektů	dárce
Bolatice	2	Velvyslanectví, Ministerstvo vnitra SRN
DSKV Brno	7	Ministerstvo vnitra SRN
Šumavský spolek	1	Velvyslanectví SRN
Cheb	5	Velvyslanectví, Ministerstvo vnitra SRN
Chomutov	2	Ministerstvo vnitra SRN
Hlučín	7	Velvyslanectví SRN

Kravaře	6	Velvyslanectví SRN
Plzeň	4	
Haviřov	12	Velvyslanectví , Ministerstvo vnitra SRN
Liberec	7	Velvyslanectví , Ministerstvo vnitra SRN
Šumperk	8	Ministerstvo vnitra SRN
Trutnov	7	Velvyslanectví , Ministerstvo vnitra SRN
Opava	10	Velvyslanectví , Ministerstvo vnitra SRN
Moravská Třebová	4	
Nečtiny	5	Ministerstvo vnitra SRN
Spolek Němců a přátel německé kultury	7	
Jablonec	4	
BUSOW	2	Velvyslanectví , Ministerstvo vnitra SRN
Praha	5	Ministerstvo vnitra SRN
Shromáždění německých spolků	Podpora SN, setkávacích středisek a JUKONU v oblasti personální, provozní a projektové	Ministerstvo vnitra SRN (11 013 105,- Kč)

POLSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PZKO	Přednáškové aktivity Mezigenerační Regionální Univerzity	Úřad vlády	38 836
	Polská menšina on-line prostřednictvím www.zwrot.cz		83 818
	Vydávání měsíčníku Zwrot	Ministerstvo kultury	992 000
	Kulturně-společenské aktivity PZKO v ČR		1 160 000
Kongres Poláků	Vydávání Glosu lidu	Ministerstvo kultury	5 048 355
Kongres Poláků	Dokumentační centrum Kongresu Poláků	Ministerstvo kultury	287 920
	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017		300 000
	Zelené školy nad Baltem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	310 000
Sdružení polské mládeže v ČR, Český Těšín	Jazykový tábor		50 000
	Dny studentské kultury	Ministerstvo kultury	30 000
	Independent.pl – setkání s polskou nezávislou kulturou		25 000
Sdružení přátel polské knihy Český Těšín	Já čtu tobě a ty mně 2017		20 000
	S knihou na cestách 2017	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	142 000
celkem			8 487 929

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PZKO	Konkurs literacki Zwrotu	Městský úřad Český Těšín	21 000
Beskid Śląski	Toulky Těšínským Slezskem		13 000
PZKO	Publikace „PZKO - 70 lat na straży dziedzictwa kulturowego Polaków w RC“	Moravskoslezský kraj	80 000
	Kalendarz Śląski 2018 (vydání publikace)		80 000
Kongres Poláků	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR 2017		80 000
	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017		80 000
Sdružení přátel polské knihy Český Těšín	Kniha J. Raclavské O przestrzeni, wodzie i kolorach w prozie Wiesława Adama Bergera		25 000
	S knihou na cestách 2017		40 000
Ars Musica z.s	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	Městský úřad Český Těšín	10 000
Kongres Poláků	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2017		25 000
Klub Polski w Pradze	Oslava 130. výročí založení spolku	Magistrát hl. m. Prahy	20 000
	Podpora činností spolku v DNM		50 000
	Setkání kultur		10 000
	TEATR KLUB-PL - Praha		20 000
Polonus	kulturně-společenská činnost	Magistrát města Brno	85 000
celkem			659 000

Dotace poskytnuté ostatními a zahraničními donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Polonus	polská školka	Stowarzyszenie Wspólnota Polska	17 717
	příspěvek na nájem a služby v sídle spolku		23 500
	příspěvek na vydání publikace u příležitosti 20. výročí vzniku spolku	Konsulat Generalny RP w Ostrawie	23 000
Sdružení přátel polské knihy, Český Těšín	Kniha Jany Raclavské O przestrzeni, wodzie i kolorach w prozie Wiesława Adama Bergera	Fundacja Rozwoju Zaolzia	42 007
		Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie	20 000
Rodzina Katyńska	činnost		61 312
Sdružení přátel polské knihy, z. s., Český Těšín	S knihou na cestách 2017	Konsulat Generalny RP w Ostrawie	48 830
	Já čtu tobě a ty mně 2017		16 885
celkem			253 251
Beskid Śląski	Polska niezwykła i ciekawa	Konsulat Generalny RP w Ostrawie	1 000 EUR

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
SPPR	Časopis Podkarpatská Rus	Ministerstvo kultury	90 000
Skejušan	Činnost souboru		30 000
SPPR	Publikace Rudolfa Štursy „Duše Karpat“		50 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Skejušan	Činnost souboru (jízdné)	Město Chomutov	15 000

RUSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ruská tradice	Časopis Ruskoje slovo	Ministerstvo kultury	1 701 500
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2016		170 000
	Vydání knihy: Lica i sud'by		60 000
	Příloha časopisu Ruskoje slovo – Slovo naším dětem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	185 000
Sportovní klub SAMBO	Organizace sportu ve sportovních klubech		24 000
celkem			2 140 500

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ruská tradice	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán	Magistrát hl. m. Prahy	50 000
	Klubová a kulturně-společenská činnost ruské menšiny v DNM v roce 2016		40 000
celkem			90 000

Kovčeg – Archa uvádí, že na žádný z projektů neobdržel přímou finanční podporu od vlády ČR ani od českých organizací. Rovněž neobdržel přímou finanční podporu ze zahraničí, tedy ani z RF. Financování *Večera ruské kultury* zajistila městská správa Teplic, prostřednictvím *Centra pro integraci cizinců Ústeckého kraje*, přímo na účty poskytovatelů služeb (umělců a kuchařů).

ŘECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	Ministerstvo kultury	261 000
AŘO v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR		930 000
	Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Výuka řeckých tanců a hudební výchova		432 000	
	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny žijící v ČR	Ministerstvo kultury	120 000
celkem			1 947 500

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Lyceum Řekyň v ČR	Udržení řeckých kulturních tradic	Jihomoravský kraj	90 000
Lyceum Řekyň v ČR	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	Statutární město Brno	50 000
Lyceum Řekyň v ČR	Tradiční řecké Velikonoce		30 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2017		87 000
Řecká obec Brno	Kulturní činnost Řecké obce Brno v roce 2017	Jihomoravský kraj	45 000
Řecká obec Šumperk	taneční zábava	Město Šumperk	3 000
Řecká obec Bohumín	Činnost obce	Město Bohumín	20 000
	Oslava státního svátku - den OXI		13 000
Řecká obec Krnov	Řecké dny Krnov 2017	Moravskoslezský kraj	79 000
			55 000
	Zájezd tanečního souboru Antigoni na folklorní festival do Řecka (doprava)	Město Krnov	15 000
Řecká obec Javorník	FOLKMAJ 2016	Město Javorník	30 000
		Olomoucký kraj	45 000
Řecká obec Karviná	Menšínová politika Řecké obce Karviná na rok 2017	Moravskoslezský kraj	80 000
			12 000
	15. výročí tanečního souboru NEA ELPIDA	Město Karviná	15 000
Řecká obec Ostrava	Zřízení kulturně-informačního místa	Moravskoslezský kraj	22 274
	činnost kulturně informačního centra se zaměřením na seniory	město Ostrava	20 000
	Mikulášské odpoledne	Ostrava Poruba	5 000
Hellenika nadační fond	Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí Řecká informační a kontaktní kancelář v Brně	Jihomoravský kraj	83 000
		Statutární město	70 000
		Brno	26 000

celkem 900 135

SLOVENSKÁ MENŠINA

Odkazujeme na přehled dotací ministerstev a Magistrátu hl. m. Prahy. Dotace z jiných zdrojů byli spíše příležitostné a často ne orientované na ryze menšinovou problematiku. Ze zahraničí dotoval slovenskou národnostní menšinu v ČR Úřad pro Slováky žijící v zahraničí.¹⁸⁴

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dětský klub Smoloskyp 2017	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	280 000
	Porohy		703 000
	Dny ukrajinské kultury v ČR 2016		190 000
SUPU Praha	Sbor sv. Vladimíra	Ministerstvo kultury	120 000
	Duo MarOlja		20 000
RUTA	Ukrajinský žurnál		1 150 000

celkem 2 463 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SUPU Praha	Sbor sv. Vladimíra	Magistrát hl. m. Prahy	50 000
	MarOlja		15 000
Berehyňa	UkrFest		40 000
UIČR	Ignis	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy	Aktivity	Magistrát města Brna	75 000
	Ukrajinské variace	Jihomoravský kraj	32 000
Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách	Dětský víkend	Magistrát města Hradec	4 000
	Dny kultury	Králové	30 000

celkem 276 000

¹⁸⁴ <http://www.uszz.sk/data/2017/USZZ-schvalene-dotacie-2017.pdf>

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
INFO-DRÁČEK	Asie vzdálená a blízká	Ministerstvo kultury	150 000
Viet Media	Vůně Lotusu		180 000
Sdružení pro podporu česko-vietnamské jazykové vzájemnosti	Velký učebnicový česko-vietnamský slovník, 4. díl	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 700 000
Středisko vietnamského jazyka v Praze, z.s.	Provozování bezplatné výuky vietnamštiny pro vietnamské žáky		160 000
celkem			2 190 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.	Den vietnamské kultury	Kraj Vysočina	70 000
INFO-DRÁČEK	Asie vzdálená a blízká	Magistrát hl.m. Prahy	70 000
	Posezení nad kotlíkem		50 000
celkem			190 000

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	260 000

- CO PRO VAŠI NÁRODNOSTNÍ KOMUNITU ZNAMENÁ ZASTOUPENÍ V RADĚ?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě, čehož si velice váží (obzvlášť vzhledem k historicky dlouhodobé přítomnosti Bělorusů na území ČR), pro ni obnáší především možnost řešit otázky a případné problémy spjaté s životem a integrací komunity na státní úrovni.

BULHARSKÁ MENŠINA

BKOS Brno vnímá zastoupení v Radě jako uznání bulharské menšiny. Pro *Bulharskou pravoslavnou obec* je důležité být informován včas a mít obhajované zájmy jako menšina. Pro členy *BKOK Praha* znamená zastoupení zodpovědnost. Spolek *Zaedno* klade důraz na koordinaci a větší informovanost. Všichni se shodují na tom, že člověk, který menšinu ve vládě zastupuje, musí menšinu důstojně prezentovat, musí pomáhat a ukazovat směr v komunitě, musí informovat krajany v otázkách národnostních menšin v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě je pro menšinu aktem uznání její existence, možností být informován o aktuálních problémech národnostních menšin a podílet se na hledání jejich řešení.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Pro menšinu představuje nejvýznamnější platformu pro seznámení se s problémy ostatních národnostních menšin a zároveň možnost získání nových informací z legislativní sféry.

NĚMECKÁ MENŠINA

Spolek Němců hodnotí své zastoupení v Radě jako významné a správné gesto ze strany českého státu. Oceňuje, že místopředsedou Rady byl zvolen Mgr. Martin Dzingel, zástupce německé menšiny a prezident *SN*. Ten řídí některé schůze Rady a podniká iniciativní kroky v jejích výborech (médiá, funerálie). *SN* považuje zastoupení v Radě za důležité. Zástupci německé menšiny iniciovali v roce 2017 několik podnětů k řešení.

POLSKÁ MENŠINA

Kongres Poláků: polská menšina má dva zástupce v Radě. Přístup ke strategickým informacím týkajících se národnostních menšin. Posuzování vznikajících zákonů, obhajoba vlastních projektů

pro podporu kulturních a vydavatelských aktivit národnostních menšin. Možnost upozorňovat na problémy při zavádění evropských standardů. Členství v Radě dává prostor přednášet a řešit na jejím plénu záležitosti, které polskou komunitu tíží, seznamovat se s problémy jiných komunit žijících v ČR a v neposlední řadě možnost navrhnout změny v legislativě týkající se menšin.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nevyjádřili se.

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení Všeckozácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČZS): Ví, že existuje. Sleduje termíny zasedání a zápisy z jednání Rady. Dostává informace o vyhlášených grantových programech.

O. s. Kovčeg – Archa: pokládá za velice důležité, že je menšina zastoupena v Radě, protože její představitel dodává české vládě objektivní informace o životě a činnosti ruské diaspory.

Sportovní klub SAMBO: je to nezbytné.

Vyjádření zástupce v Radě: Toto zastoupení umožňuje operativně informovat orgány státní správy o aktuálních problémech jak uvnitř menšiny, tak ve vztahu s většinovou společností, napomáhat k odstraňování těchto problémů, jejich předcházení a přispívat tak ke zkvalitnění stavu společnosti a její správy. Velký význam má i možnost účinnější spolupráce s veřejnoprávními médii.

ŘECKÁ MENŠINA

- Způsob, jak pojmenovat a řešit některé vážné problémy menšiny s ústřední státní správou ČR.
- Prostřednictvím specializovaných pracovních skupin způsob, jak ovlivnit konkrétní oblasti, ve kterých je menšina zainteresovaná (např. televizní a rozhlasové vysílání). Jako příklad lze uvést televizní vysílání o 15. výročí tanečního souboru NEA ELPIDA pořádané Řeckou obcí Karviná)
- Sdílení otázek, které řeší i jiné národnostní menšiny v ČR, komunikace s dalšími menšinami. Koordinace zájmu menšin.
- Možnost komunikace s experty v otázkách týkajících se problematiky národnostních menšin.
- Právo účasti na řešení záležitostí týkající se řecké menšiny, zejména zajištění práva na rozvoj řecké kultury a práva na vzdělávání v řeckém jazyce.
- Zajištění potřeb příslušníků řecké menšiny.
- Možnost podílet se na přípravě zprávy o situaci národnostních menšin v ČR.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: možnosť podieľať sa na tvorbe prístupu vlády k aktuálnym problémom národnostných menšín. Možnosť prístupu k aktuálnym informáciám a možnosť priamej komunikácie so zástupcami ostatných menšín.

N. Vokušová: Zastoupení slovenské menšiny v Radě je pro minoritu důležité jako informační zdroj, koordinační a iniciativní orgán, i když jeho závěry nejsou dostatečně respektovány. Je důležité, že se prostřednictvím Rady může minorita podílet na řešení věcí, které se jí týkají.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Možnost prezentace názoru národnostní menšiny ve vztahu k obecným otázkám menšinového života v ČR, jakož i možnost komunikace nových projektů (ČT, ČRo), platforma pro diskusi mezi jejich zástupci, možnost otevření otázek významného charakteru kulturního dědictví (kulturní památky, fungující funerální skupina, konkrétní otázky česko-ukrajinské vzájemnosti - např. čin Vasyla Makucha), a různá témata značně přesahující prostředí národnostních menšin, např. důstojnost památníku Lety, hostování ve skupině pro otázku VISAPOINT aj.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Větší zájem samosprávy o spolupráci s komunitou na komunální úrovni. Možnost zapojení do dotačních programů. Možnost komunikace a reflektování úrovně společného soužití. Vnímá

pozitivně možnosti jakéhokoliv dialogu a možnosti komunitní advokacie (Viet up). Zprostředkování informací od Rady vlády (ACVN).

- **JAK HODNOTÍTE DOSAVADNÍ PRÁCI SVÝCH ZÁSTUPCŮ V RADĚ?**

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Vzhledem ke kratší zkušenosti běloruské menšiny se zastoupením v Radě a k nízké aktivitě dosavadního zástupce, prozatím není schopna jeho práci řádně vyhodnotit.

BULHARSKÁ MENŠINA

Hodnocení je pozitivní.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Bezproblémové.

NĚMECKÁ MENŠINA

Rada je podle *Spolku Němců* dobře vedena agilním sekretariátem, který iniciativně podněcuje a snaží se uvádět do života nová témata. Její činnost je však zatížena příliš velkým počtem zástupců, heterogenitou zájmů, prosazováním „jediné pravdy“ některých diskutérů a asi nereálností možnosti prosadit zvýšení pravomocí a financí pro menšiny. Např. snaha o zachování hrobů a hřbitovů příslušníků menšin je dobře míněná, ale má jen doporučující charakter a žádnou pravomoc zabránit případné další destrukci hrobů, ve skutečnosti jen mapovala a kopírovala angažovanou práci občanů v terénu. *SN*: Bylo by vhodné, aby politici, i předseda Rady bral agendu národnostních menšin vážněji. Bohužel se zde evidentně odráží postoj společnosti.

POLSKÁ MENŠINA

Kongres Poláků: pozitivně - zástupci polské menšiny jsou vybíráni konsensuálně a mají absolutní podporu všech skupin a frakcí polské menšiny.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nevyjádřili se.

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení Všeokázský Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCzS): Zná se s členem Rady osobně. Zve jej na veřejné akce a váží si toho, že několikrát přišel mezi ně. Nepotřebovali v roce 2017 konkrétní spolupráci. *O. s. Kovčeg – Archa*: výborně. *Ruská tradice z.s.*: činnost zástupce za ruskou menšinu v Radě hodnotí jako velmi přínosnou pro spolek a také obecně pro celkové vnímání významu vládní národnostně-menšinové politiky ve společnosti.

Sportovní klub SAMBO: Neví.

ŘECKÁ MENŠINA

Dosavadní práce zástupců v Radě je hodnocena představiteli menšiny pozitivně. Díky intenzivní komunikaci dochází k přenosu projednávaných témat z Rady k příslušníkům menšiny a naopak podnětů menšiny do Rady. AŘO, řecké obce i ostatní organizace by však uvítaly více aktivní zpětnou vazbu menšinovým organizacím.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miño: Vzhľadom k tomu, že za slovenskú menšinu sú dvaja zástupcovia a ideologicky aj z dosť rozdielnych táborov, tak to nie je vždy jednoduché. Zatiaľ sa chovajú navzájom pomerne korektne a aktívne. Budúcnosť ukáže, nakoľko to bude konštruktívne a či to povedie k dobrým výsledkom.

N. Vokušová: za pozitivum je potřeba jistě považovat angažovanost zástupců slovenské menšiny v otázkách, kterými se Rada zabývala, i úroveň jejich komunikace s menšinou.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Pozitivně. Členství v ní v roce 2017 dalo možnost zástupci ukrajinské menšiny (též zástupcům ruské a vietnamské menšiny) být s poradním hlasem jmenován do Výboru pro práva cizinců, s možností diskuse týkající se například systému VISAPPOINT (tato možnost následně v důsledku zrušení systému pominula). Rada je platformou pro výměnu názorů zástupců národnostních menšin a pro případnou podporu kulturních záměrů všech aktivních menšin.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Mohla by být aktivnější (ACVN).

- **JAKÝMI TÉMATY BY SE PODLE VÁS MĚLA RADA PRIORITYNĚ ZABÝVAT? (VYJMENUJTE BODOVĚ, PŘÍPADNĚ S KOMENTÁŘEM)**

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Zabezpečení rovných práv pro příslušníky jednotlivých menšin, informování majoritní společnosti o stavu a kultuře národnostních menšin.

BULHARSKÁ MENŠINA

Pomocí v aktivitách za zachování kulturních tradic a jazyka jednotlivých menšin. Objektivní prezentací ve vztahu s majoritní společností a pozitivní dopad integrace menšin na celou společnost. Podporovat a případně i iniciovat a koordinovat projekty, do kterých se zapojí více menšin, aby byly více viditelné a medializované. Tyto aktivity by měly u majoritní společnosti, a hlavně mezi dětmi a mládeží, postupně budovat větší porozumění a tolerantnost k odlišnému. Pokusit se takto vyvolat společenskou diskusi na menšinová a multikulturní témata. Otázkou agenturního zaměstnávání a následného zneužívání pracovníků pracujících pod hlavičkou agentury. Otázkou zkvalitnění komunikace mezi státními/nestátními neziskovými organizacemi a konzulárním oddělením Bulharského velvyslanectví v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nezmiňuje.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Úspěšně zvládla otázku televizního vysílání pro národnostní menšiny, včetně vhodného vysílacího času.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN: nedostatečnou finanční podporou v rámci dotačních programů národnostních menšin, zejména regionální národnostní kultury a podporou národnostních médií a audiovizí a malou pozorností nebo intolerancí národnostních menšin většinovým obyvatelstvem. Dále k pozitivnímu zviditelnění menšin a jejich motivaci přispívat k vzájemnému porozumění a ohleduplnému životu v interakci s většinovou společností; k povzbuzení většinové společnosti nahlížet na národnostní menšiny s pozitivním nadhledem jako obohacení společnosti a kultury země; k motivaci občanů, pohlížet na výuku němčiny svých dětí jako nezbytný prvek všeobecného vzdělání; vyvíjet programy k motivaci mládeže národnostních menšin docílit co nejvyššího stupně intelektuálního nebo i praktického vzdělání; na chodu Center setkávání by se měla podílet i Česká republika, neboť právě centra setkávání jednotlivých česko-německých spolků jsou prostředníkem mezi německou menšinou a ostatními občany České republiky; užší spolupráce v otázce budoucnosti německé národnostní menšiny v České republice mezi příslušnými orgány ČR a SRN; ČR by měla sama mít zájem na zachování německé menšiny, protože tato menšina je pevnou součástí tohoto státu po mnoho staletí a udržování historického odkazu je velice důležité jak pro

přítomnost, tak hlavně pro budoucnost. Rozšířit výuku německého jazyka ve školách, především v oblastech, kde je německá menšina „doma“, nejlépe tak, aby se stala pevnou součástí výuky

Spolek Němců: V činnosti Rady by se měl klást důraz na praktickou pomoc pro spolky národnostních menšin, na podporu jejich kulturní identity a na projekty podporující průnik s českou majoritou. Málo se zdůrazňuje fakt, že národnostní menšiny v ČR nejsou v politicky rozjitřeném stavu. To se týká i německé menšiny, přestože právě ona byla silně zatížena historií a předsudky z minulosti. O zlepšení stavu se především zasloužily obě organizace německé menšiny v ČR svým každodenním příkladem. Toto by měla Zpráva o situaci národnostních menšin v roce 2017 výslovně reflektovat. Finanční podpora státu národnostním menšinám je dlouhodobě finančně podhodnocená. To se týká i výuky německého jazyka, včetně zajištění pobytu lektorů v regionech.

Je nesmysl přistupovat jinak k registrovaným (státem uznaným) a neregistrovaným národnostním menšinám. Každá menšina by měla mít právo být zastoupena v Radě, pokud vytvoří registrovanou právní formu, která o to oficiálně požádá, a pokud podle sčítání obyvatelstva překročí určitý dohodnutý počet obyvatel ČR. A naopak, pokud některá registrovaná menšina se dlouhodobě neúčastní činnosti Rady, i přes opakovaná písemná upozornění, měla by mít Rada právo ji dočasně vyloučit, než by její pokračovatelé podali novou žádost o přijetí podle výše uvedených podmínek.¹⁸⁵

POLSKÁ MENŠINA

Informovaností většinové společnosti ohledně ochrany národnostních menšin a menšinových či regionálních jazyků. Zhodnocením dvacetileté praxe menšinového zákona a případným vytvořením pracovní skupiny pro novelizaci tohoto zákona zpracované na základě tohoto zhodnocení a požadavků jednotlivých národnostních menšin.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Neuvádí.

RUSKÁ MENŠINA

Kovčeg – Archa: objektivní informování o činnosti regionálních organizací národnostních menšin v hromadných sdělovacích prostředcích.

Ruská tradice z.s.: očekává od Rady aktivnější postoje a hodnocení pozitivních a negativních jevů v životě národnostních menšin, podporu spolkům aktivně pracujícím a větší vliv na rozhodnutí příslušných komisí na ministerstvech a místních úrovních.

Sportovní klub SAMBO: přidělování finanční pomoci, kontrola využití prostředků, čtvrtletní shromáždění národnostních menšin, volba představitelů národnostních menšin na společné schůzi každé 2 roky organizace podávání a vyřizování žádostí organizací a soukromých osob.

Shrnutí: Je nutné mít na paměti specifický stav ruskojazyčné komunity v ČR a do jisté míry i ruské menšiny. Převážná většina těch, kdo emigrovali z RF do ČR tak učinila proto, aby unikli před důsledky autoritářského režimu, k nimž patří všeobecná korupce ve všech sférách státní správy, samosprávy, policie, soudnictví, zdravotnictví, školství atd. S potěšením využívají všech výhod našeho systému obnovující se demokracie. Mají rádi svou vlast, a tak sledují státem řízená média RF, která nemohou připustit, že zdroj problémů, před nimiž utekli, je absence demokratických mechanismů, které v úspěšných zemích brání zneužití moci a okrádání občanů. Vina za rozklad státu je úmyslně kladena na cizí mocnosti.

Řešením tohoto problému, stejně jako rostoucích xenofobních nálad ve většinové společnosti se nikdo soustavně a koncepčně nezabývá.

¹⁸⁵ Pozn. předkl.: Autor textu bere akt začlenění do Rady za „registraci, uznání“. Tak tomu není. Situace s členstvím v Radě *de facto* odpovídá stavu, který je popisován jako žádoucí, pouze Rada nemůže nikoho vylučovat. Podmínky pro členství v Radě stanoví menšinový zákon.

Tuzemští poskytovatelé satelitní i kabelové televize a rozhlasu distribuují pouze oficiální propagandistické kanály RF, ale neposkytují žádný alternativní zdroj informací v ruštině, který by události osvětlil z demokratického pohledu (např. TV Dožd').¹⁸⁶

Ministerstvo vnitra zřídilo 1. ledna 2017 *Centrum proti terorizmu a hybridním hrozbám*, které by mělo, mimo jiné, upozorňovat na závažné dezinformace a směrem k veřejnosti i směrem ke státním institucím poskytovat odborná stanoviska. V praxi se jedná o pasivní obranu proti aktivním dezinformacím, která se na stavu myslí ruskojazyčné komunity nikterak neprojevila.

Rádio Praha vysílá v ruštině a redakce se nyní věnuje i vzájemným vztahům s RF a Ukrajinou. Se změnou zaměření roste i sledovanost v ruskojazyčné komunitě v ČR.

Sále stoupá sledovanost portálu časopisu *Ruské tradice*, který, mimo jiné zpřístupňuje i archiv posledních deseti ročníků časopisu *Ruské slovo*. Ten je vysoce hodnocen i v zahraničí, jako vizitka menšinové politiky ČR.¹⁸⁷ Koncem roku zahájil činnost ruskojazyčný internetový portál *Jiný pohled*.¹⁸⁸ Jeho sledovanost rychle roste současně s kvalitou analytických příspěvků. Jeho působení je ale značně omezeno nedostatkem finančních prostředků

Od února 2017 pracuje televizní kanál *Současná doba*, který je sledován na Internetu, přes satelit a v 26 kabelových sítích.¹⁸⁹

Jako reakce na zrušení Programové rady DNM menšin vznikla *Akademie národnostních menšin*, z.s, jejímž zaměřením je naplňování společného zájmu, kterým je především pořádání společných kulturních, vzdělávacích a společenských akcí národnostních menšin v ČR.

Rozdělení ruskojazyčné komunity a částečně i ruské národnostní menšiny již přesáhlo meze žádoucí názorové plurality, a nebezpečně zasahuje i většinovou společnost. Jde o projevy propagace autoritářských systémů a politiků směřujících k totalitě, které jsou v protikladu s demokratickými hodnotami, k nimž se náš stát hlásí a projevil je i členstvím v EU a zavazuje se ctít v Ústavě a dalších dokumentech. Propaganda současné autoritářské politiky RF je vedena na vysoké profesionální úrovni a s vynaložením obrovského objemu finančních prostředků. Podstatná část ruské inteligence zaujímá k vývoji v RF kritický postoj, nicméně jen část z ní si dovolí tento postoj veřejně deklarovat, ať už účastí na setkáních, přednáškách, konferencích nebo v sociálních sítích. Viditelní jsou zastánci z opačného konce názorového spektra, ale ani ti nejsou jednotní.

Pro zlepšení situace chybí jasně a srozumitelně definovaný a veřejně deklarovaný systém evropských demokratických hodnot, k nimž se náš stát hlásí. Dokumenty EU, Rady Evropy a NATO jsou pro většinu občanů RF, ale i ČR, příliš obsáhlé a nepřehledné, a tak jsou často odkázáni jen na propagandistické zdroje.

Vzhledem k tomu, že Rada nedisponuje nezbytným počtem odborníků, kteří by mohli situaci v ruskojazyčné komunitě v plném rozsahu monitorovat a analyzovat, měla by zvážit zahájení spolupráce nejen s odbornými institucemi, které má náš stát k dispozici (např. Ústav mezinárodních vztahů, ÚSTR, CTHH MV) ale i s neziskovými organizacemi (např. AMO, *The Prague Civil Society Centre* a nově i *Akademického centra Borise Němcova*). Jenom za předpokladu účinné spolupráce a návazné angažovanosti veřejnoprávních médií máme šanci změnit dosavadní neúčinnou defenzivu v efektivnější obranu demokracie, která by dokázala čelit vydatně financované zahraniční propagandě, usilující o destrukci EU a naší rodící se demokracie.

Snad nejdůležitější a nezbytnou investicí do budoucnosti České republiky, kterou by měla Rada vlády doporučit, je radikální změna systému výuky na základních a středních školách. Ta musí seznámit vyrůstající generace s tragickými důsledky selhání společnosti, které přivedly k nacistické a komunistické totalitě a k propadu naší poválečné ekonomiky o 30 míst. Výsledky voleb ukazují, že ani značná část dospělých nic neví o podstatě demokracie,

¹⁸⁶ <https://tvrain.ru>

¹⁸⁷ www.ruslo.cz

¹⁸⁸ www.drugoi.vzgliad.com

¹⁸⁹ <https://www.currenttime.tv/>

jejích silných a slabých stránkách a její zranitelnosti. Proto je výchova a vzdělávání dalších generací v této oblasti naprostou prioritou.

ŘECKÁ MENŠINA

Finančními prostředky na činnost a výuku jazyků a udržování menšinových tradic, rozhlasovým a televizním vysíláním, zhoršující se náladou ve společnosti ve vztahu k národnostním menšinám, dopadem činnosti vlády na národnostní menšiny, mediálními výpady proti menšinám.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: pokračovat v zlepšování přístupu národnostních menšin k veřejnoprávným médiám, novým vymezením pojmu *národnostná menšina*, ktoré sa ukazuje byť podstatné i voči rôznym skupinám migrantov, ale je podstatné i pre fungovanie zažitých spolkov a ich činnosť, vzájomnej spolupráci a využitiu skúseností národnostných organizácií pri začleňovaní skupín migrantov v spoločnosti, od tohto vymedzenia sa potom odvíjajú ďalšie dôležité veci (napr. financovanie kultúrnych a vzdelávacích projektov, periodík atd.), prioritami v grantových oblastiach.

N. Vokušová: Rada by se měla zabývat i dlouhodobější koncepcí politiky vůči národnostním menšinám – koncepce by mohla mít horizont 5 nebo 10 let. Zde je možno zmínit pozitivní příklad *Koncepce Státní politiky starostlivosti o Slováky žijící v zahraničí do roku 2015 a 2015*, která byla i ve spolupráci se *Světovým sdružením Slováků v zahraničí* vypracována a vládou i parlamentem schválena na Slovensku, i když pochopitelně nejde o přímou paralelu. Tématem dne je zvýšení objemu podpory s ohledem na její snižování v uplynulých letech, na nové menšiny, zvýšený počet projektů i inflaci. Rada by se měla zabývat i způsobem nominace členů, aby doživotně nevylučovala klíčové osobnosti menšin.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Podporou vybraných akcí, pořádaných národnostními menšinami (záštita, účast předsedy Rady na vybraných akcích apod.). Podpora udržování památek a hrobů v ČR, významných pro národnostní menšiny. Posuzování otázek, které mají přesah do života majority, popř. do celospolečensky aktuálních otázek (např. podpora oprávněných názorů/akcí jednotlivých národnostních menšin formou tiskové zprávy).

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Vízová politika ČR ve Vietnamu (CVS). Lepší podpora kulturního života národnostních menšin (ACVN). Jasnější aktivita pro zachování tradice, kultury a vietnamského jazyka (ACVN). Lepší podpora kulturního života (ACVN). Otázka extrémismu a radikalizace společnosti (*Viet up*). Moderní způsob vzdělávání češtiny použitím dostupné technologie. Bohužel většina Vietnamců starší generace nemá čas chodit do klasických (fyzických) tříd na výuku češtiny. Bylo by dobré zvážit, zda nezmodernizovat výuku češtiny použitím sociálních sítí, youtube, mobilní aplikace, českých filmů s vietnamskými titulky apod. (*Viet up*).¹⁹⁰

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Opakovaně upozorňuje na jeden tematický okruh, který byl akcentován již v minulých letech. Tím je nárůst pravicového extremismu, který je často spojen i s projevy antisemitismu a xenofobie. Je to téma, které se z podstaty věci hluboce dotýká všech národnostních menšin. V minulých letech proto Rada iniciovala několik projektů, které byly úspěšně realizovány, ať už to byla úprava legislativy (doplnění dikce shromažďovacího zákona) nebo tzv. manuál pro města a obce Ministerstva vnitra. Je oprávněná obava, že extremismus bude i nadále narůstat, ať už v závislosti na ekonomické krizi, či na jiných společenských či politických fenoménech. Rada by se jím měla proto začít systematicky zabývat. FŽO vždy byla a je připravena aktivně přispívat k řešení všech těchto problémů, ať již na půdě Rady, či samostatně.

¹⁹⁰ Jako inspiraci doporučuje Khan academy (<https://www.khanacademy.org/>) či Duolingo (<https://www.duolingo.com/>).

Z dalších témat, kterými se Rada zabývala a podle všech předpokladů se zabývat bude, je přínosná především oblast prezentace v médiích. Větší důraz by pak rádi věnovali tematice kulturního dědictví, odkazu významných osobností, významných stavebních památek a lokalit atd. To by se mělo promítnout i v oblasti školství a mládeže, kde je jednou z priorit vzdělávání o historii a historickém odkazu holocaustu.

- JAKÉ JSOU VAŠE ZKUŠENOSTI S IMPLEMENTACÍ CHARTY?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Ohledně běloruštiny přiznává velmi slabou implementaci Charty, což je v neposlední řadě ovlivněno potlačováním tohoto jazyka v Bělorusku proti ruštině. Uvítali by větší počet skutečně působících tlumočnicků a soudních překladatelů pracujících s běloruštinou na území ČR.

BULHARSKÁ MENŠINA

Podle svých možností pracuje spolek *Zaedno* na implementaci Charty. Projekt, který ji podporuje, se nazývá *Kamarádi*, vzdělávací aktivity pro děti a mládež z národnostních menšin.

CHORVATSKÁ MENŠINA

V roce 2017 spolek realizoval několik projektů na podporu moravské chorvatštiny. Pokračuje ve sběru nahrávek jazyka a jeho třídění. Kromě toho připravil také aktivitu, která s moravskou chorvatštinou (a jejím prostřednictvím s příběhy moravských Chorvatů) seznamuje majoritní společnost: díky podpoře Úřadu vlády a Jihomoravského kraje vznikla šifrovací hra *Po stopách moravských Chorvatů*.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se maďarské menšiny netýká, menšina v českých zemích je tradiční, konsolidovaná.

NĚMECKÁ MENŠINA

Vzhledem k asimilaci občanů německé národnosti ve druhé polovině 20. století nesplňuje německá menšina požadované procento obyvatelstva pro menšinové školství. Němčina se nikde nevyučuje jako mateřský, rodný jazyk příslušníka národnostní menšiny, ale jen jako další cizí jazyk vedle angličtiny. Díky tomu, že spolek změnil roku 2015 název na *Spolek Němců a přátel německé kultury*, otevřel se i pro členy jiné než německé národnosti, a získal tím aktivní, mladší členy se zájmem o česko-německé vztahy, historii a německou kulturu.

Vzdělávání v jazyce německé menšiny má jinou podobu v Praze a mimo ni. Vzdělávací projekty většiny členů *Spolku Němců* nemohou být využity z důvodu geografické a časové nedostupnosti. Přitom v příhraničních regionech trvá zájem českých pracovníků německých firem a členů *Spolku Němců* o jeho výuku. Výuka němčiny na školách probíhá v malém rozsahu (např. v Jablonci-Rýnovicích a Skalné). Vypisované programy výuky německého jazyka a podpůrné projekty ze strany SRN jsou navzdory reálným potřebám zacíleny na děti a mládež, takže někdy vykazují spíše formální náplň, nikoli však na motivované skupiny obyvatelstva dospělého věku. Chybí možnosti zaměřené na jazykové vzdělávání dospělých a na odměňování kvalifikovaných lektorů.

Na užívání německých názvů v označení obcí, sídelních částí, ulic a významných budov převládá mezi členy *Spolku Němců* negativní názor. Případná úředně nařízená dvojjazyčnost by zbytečně vyvolávala napětí. V některých projektech typu naučných stezek, turistických informací a regionálních publikací jsou původní německá jména ponechána v historickém kontextu, vedle českých jmen. Zkušenost ukazuje, že pokud česká nebo německá strana netrvá na užívání pouze jediného jazyka a nerozvíruje zbytečné emoce, pak nevzniká žádný problém.

POLSKÁ MENŠINA

Kongres Poláků: Polská menšina využívá financování související s implementací Charty v oblasti vícejazyčných názvů a označení a popularizace polského jazyka.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSKÁ MENŠINA

Jazyková charta se v ČR bezprostředně netýká ruského jazyka.

ŘECKÁ MENŠINA

Charta sleduje převážně kulturní cíle. Má sloužit k ochraně a podpoře regionálních a menšinových jazyků, jakožto ohroženého aspektu evropského kulturního dědictví. Tyto jazyky jsou podporovány jako součást kulturního dědictví každé členské země, a tedy i ČR. V této souvislosti jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu ČR na aktivity příslušníků národnostních menšin. V tomto kontextu menšina žádá každý rok o dotaci na své aktivity v rámci projektu *Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR*. Spolupráci na této úrovni hodnotí jako kladnou. Co se týče dalších aspektů Charty, řečtina nepatří pod ochranu části III. Vítá a vnímá velmi pozitivně výuku novořeckého jazyka jak na Masarykově univerzitě v Brně, tak i na Karlově univerzitě v Praze.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miño: oproti minulému období došlo v tejto oblasti zase k výraznému zlepšení.

N. Vokušová: Rada by se měla snažit, aby aplikace Charty přinesla víc reálných výsledků. V porovnání s pokroky v ochraně polštiny, slovenštině její aplikace nepřinesla mnoho nových pozitiv, spíše jen pojištění ochrany existujícího stavu. Možnost reálného pokroku vidí např. v oblasti předškolního vzdělávání, či v oblasti médií, zejména elektronických.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Vzhledem k povaze věci není v širším povědomí v rámci ukrajinské komunity. Týká se spíše jiných národnostních jazyků a jejich mluvčích.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Nejsou.

Usnesení vlády ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017

**USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY**
ze dne 19. června 2018 č. 401

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017

Vláda

- I. **bere na vědomí** Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017, uvedenou v části III materiálu čj. 487/18;
- II. **ukládá** ministru spravedlnosti a předsedovi Rady vlády pro národnostní menšiny zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
- III. **doporučuje** hejtmanům, primátorům statutárních měst a starostům obcí s pověřenými obecními úřady a obcí, v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, zajistit systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Provede:

ministr spravedlnosti a předseda Rady vlády pro národnostní menšiny

Na vědomí:

hejtmani,
primátoři statutárních měst

Ing. Andrej Babiš, v. r.
předseda vlády